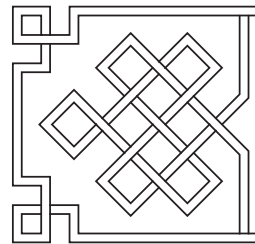
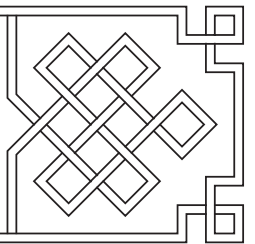

༩༥༩

༡༡། །འགྲོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ལོ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆའི་
གསུང་འབུམ་མཆོན་བཟང་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ལྡན་ལས་པོད་ཉེར་བཞི་པ་བཞུགས་སོ།།

ཐ་མའི་ཁྱད་ག་པ། ལོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ།

རྒྱ་སྦྱོར་པ། རྩེ་དཔོན་ཆོས་རྩེ་སྤྲ་མ་དབང་ལྷུག་སྦྱོབས་ལྡན།

སྤྱི་ཁབ་སྦྱོབ་སྦྱོན་པ། སྤྱབ་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ལྷ་བྱ།

གསུང་འབུམ་གཙོ་སྒྲིག་པ། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ལུན་ཆོག་ས།

ཁྱུ་ཆེན་པ། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ལུན་ཆོག་ས།

དཔེ་སྒྲིག་པ། ལོ་ལྷ་བ་མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་འཕེལ།

དཔེ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་པ། མཁན་པོ་བཀྲ་ཤེས་ལུན་ཆོག་ས།

ལྷ་ཁ་བརྩ་བིཏུ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Khajuhee P.O. Sarnath, Varanasi, UP India 221007

ཁྱད་ག་ལས་རིགས་གཙོ་བོ་གནང་མཁན། མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་རྒྱལ།

མཁན་པོ་དག་སྦྱོང་ཆེ་རིང་། མཁན་པོ་ཀམ་འགོ་འདུལ། མཁན་པོ་བསྐྱ་དོན་གྲུབ།

གན་ཀམ་འོར་རྒྱས། ལུ་ཅུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཆོག་སོགས།

ཁྱད་ག་པ། བརྩ་བིཏུ་འི་གཙུག་ལག་སྦྱོབ་གཉེར་ཁང་གི་མཁན་སྦྱོབ་དག་བའི་བཤེས་

གཉེན་རྣམས་དང་། སྦྱོབ་གཉེར་བ་དབུ་མ་གོང་འོག་དང་ཡར་བྱིན་འཛིན་གྲུ་རྣམས།

བར་ཐེངས་དང་པོ། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༥ ལོར། གསུང་འབུམ་བོད་སོ་གཉིས་ཅན།

༡༠༠༠ བར་སྒྱུན་ཁུས།

<p>རྒྱ་ ཆེན་པོ་ ཆེན་པོ་</p>	<p>༡༡། །ཡལྱངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྱ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ། སྒྲིགས་བམ་ཉེར་བཞི་པ། རྩ་༡། ༡༡། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་མཛད་པའི་སྒྲོ་མ་རིམ་དང་པོའི་བསྐྱུས་དོན་ ཕལ་སྐད་དུ་བཀྲལ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ལ། ལྟེན་མ། ༡༠༩ 1–218 ༢། སྒྲོ་མ་རིམ་དང་པོའི་དྲི་བ་དྲིས་ལན་ཕྱོགས་བསྐྱུས་ལ། ལྟེན་མ། ༢༤ 219–270 ༣། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཀ་མ་ ལ་གྱི་ལས་མཛད་པའི་སྒྲོ་མ་རིམ་བར་པའི་བསྐྱུས་དོན་ཕལ་སྐད་དུ་བཀྲལ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ལ། ལྟེན་མ། ༢༥ 271–445 ༤། སྒྲོ་མ་རིམ་བར་པའི་དྲི་བ་དྲིས་ལན་ཕྱོགས་བསྐྱུས་ལ། ལྟེན་མ། ༤༣ 447–532 ༥། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་མཛད་པའི་སྒྲོ་མ་རིམ་ཐ་མའི་བསྐྱུས་དོན་ཕལ་སྐད་དུ་བཀྲལ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ལ། ལྟེན་མ། ༤༣ 533–617 བཅས་ ཁྱོན་བསྐྱུས་ལྟེན་མ། ༣༠༩ བཞུགས།</p>	<p>iii</p>
-------------------------------------	---	------------

༡༡། །རི་སྐད་དུ། མཁས་བརྩན་བཟང་པོའི་ལུས་སྟོབས་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་གཡུ་རལ་དགུང་དུ་གཟེངས། །འཆད་ཚུད་ཚུམ་པའི་གད་རྒྱུངས་མཐོན་པོ་ཅན། །སྤྱོད་པའི་སེང་གེ་སྤྱོད་ཡང་སྤྱོད་འབྱོན་གསོལ། །ཞེས་རྗེ་བརྩན་བརྩན་པ་ཆེན་པོས་བྱགས་སྟོན་མཛད་པ་ལྟར། དེང་སྐབས་ས་སྟེང་འདི་ན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ངང་ཚུལ་དགུས་བརྩན་ཅིང་མཁས་པའི་བྱ་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་འགྲོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བརྩན་པའི་གསལ་བྱེད་དམ་པ་མཆོན་བརྗོད་པར་དཀའ་ཡང་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཆོན་ནས་སྟོས་ཏེ་མཁན་ཆེན་ཀམ་སྟོ་གྲོ་ས་རིང་ལུགས་སྤྱོད་པའི་སེང་གེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ནི། བརྩན་པ་སྤྱོད་དར་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་བུ་དཔལ་གྱི་སེང་གེ་དང་། བརྩན་པ་སྤྱོད་དར་གྱི་དུས་སུ་རྟོག་སྟོན་ཆོས་སྤྱོད་རྗེ་དང་བྱགས་རྒྱུད་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྗེ་བརྩན་བྱག་པ་རང་བྱུང་རིག་པའི་རྟོ་རྗེས་བསྐྱགས་བརྗོད་གྱི་མེ་ཏོག་ཐོར་བར་མཛད་ཅིང་། བརྩན་པ་ཡང་དར་གྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་དབང་སྤྱོད་བྱག་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་དང་། བརྩན་པ་ཆོས་བྱགས་རྒྱ་མཆོའི་ཞལ་སྟོབ་ཁ་འགུ་སྤྱོད་དང་པོ་ཤེས་རབ་བརྩན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དུ་གྱུར་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྒྱལ་དབང་སྤྱོད་རིམ་བྱོན་གྱི་བྱགས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཁ་འགུའི་སྤྱོད་བར་མ་ཆད་པར་བྱོན་པར་མཛད། ལྷག་པར་རང་ཅག་ཡོངས་གྱི་མེ་ཏོག་

ཕོག་པའི་ལྷ་སྐལ་ཁྲ་འགྲུ་སྐྱ་ཕྱེང་དགྲུ་པ་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་སྐྱ་པའི་སེང་གོ་མཆོག་ནི། རྒྱལ་དབང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཐུགས་སྤྲས་བུ་ཆེན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཟད། རྗེ་བཅུ་བདུན་པ་ཨོ་རྒྱན་འགྲོ་
 འདུལ་ཕྱིན་ལས་རྡོ་རྗེས་གཙོས་པའི་ཡབ་སྤྲས་རྣམ་པ་ལྔའི་ཡོངས་འཛིན་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚུལ་བཟུང་ནས། རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་། སྐྱབ་བརྒྱུད་ཀམ་ཀམ་ཆང་གི་བསྟན་པ་ཉག་ཕྱ་བའི་དུས་སུ་
 བསྟན་པའི་མེ་རོ་གསོ་བར་མཛད་ཅིང་འཛམ་གླིང་ཤར་རུབ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་མཛད་ཕྱིན་བསྐྱངས་པས་སྟིགས་དུས་གྱི་འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར། ད་ལམ་རྗེ་ཉིད་གྱི་གསུང་
 རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ། ཡེ་ཤངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་འབུམ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེགས་བམ་མཆོན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་གྱི་གྲངས་སུ་བཞུགས་པ་འདི་ཉིད་དཔེ་
 རྒྱན་ཞུས་བུབ་པ་ནི། སྤྱ་མའི་མཛད་པ་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་གསུང་གི་མཛད་པ་མཆོག་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ཅག་ཡོངས་གྱི་ཕ་ཞོར་རིན་ཐང་དང་བྲལ་བ་བུ་ཡི་ལག་ཏུ་སོན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད།
 སྤྱིར་འཛམ་གླིང་ཀྱན་གྱི་སྤྱི་ཞོར་དང་། ལྷག་པར་རང་རེ་བུ་སྟོབ་ཡོངས་གྱི་སྤྱིང་དུ་བརྟག་པའི་དོན་ཆེན་དང་། བསོད་ནམས་གྱི་དཔལ་དུ་བྱོན་པ་ཞིག་ཡིན། ཡོངས་འཛིན་ཁྲ་འགྲུའི་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་

༡༡། །རི་ལྷ་པ་བཞེངས་པ་དང་། བྱིད་ལུང་བསྐྱེལ་བའི་ཚུལ་ནི། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ ལོར། ལྷ་ཁ་བཟོ་བྱིང་འདེམ་མཛོད་དོ་དམ་པ་མཁན་པོ་དགེ་སློང་ཆེ་རིང་ནས་བྱུགས་ཁུར་ཆེན་པོས་༧སྐབས་རྗེ་
 ཡོངས་འཛིན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཐོར་བུའི་རིགས་རྣམས་འཆོལ་ཞིབ་དང་གཅེས་ཉར་བཀྱིས་པ་རྣམས་སྡེ་ཆེན་བརྒྱད་དུ་བསྐྱེལ་ཏེ། གསུང་རྩོམ་ཐོར་བུ་ཕྱོགས་བསྐྱེལ་ཞེས་པའི་དེབ་ཐེང་པར་སྐྱུན་
 ལུས་ནས་ཐོག་མར་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཛུང་གཞི་ལྷ་བུ་ཞིག་ཚུགས། དེའི་ལས་མས་རྣམས་སུ་དྲིན་ཅན་སྤྱ་མ་དམ་པ་༧སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་སྡོན་གདན་ས་རུམ་བཏེག་ཏུ་དཔེ་བྱིད་མཛོད་
 སྐབས་དང་། ཕྱིས་སྤྲུག་མོ་ལུས་སྤྱིན་བཀྲ་ཤིས་ཡང་རྩེ་དགོན་དང་། བཟོ་བྱིང་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་རྣམས་སུ། ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀར་ཁྲི་ག་རྒྱས་པ་ལ་འཇུག་བདེ་བའི་ཆེད་དུ། རྗེ་བདུན་པ་
 ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་ཆོད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཆོ་ལས་རྣམ་འགྲེལ་རྣམ་ངེས་རིགས་ཐིགས་གསུམ་སོ་སོར་བྱེས་ཏེ་བུར་བཀོལ་ཁ་སློང་བཅས་མཛོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྗེ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་
 རྗེའི་གསུང་འདུལ་ཁྲི་ག་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་། སར་བྱིན་ཁྲི་ག་རྗེ་བཙུན་ངལ་གསོ་དང་། དབུ་མ་དྲུགས་བརྒྱད་གྲུབ་པའི་ཤིང་རྟ་དང་། མཛོད་ཁྲི་ག་གྲུབ་བདེའི་དཔྱིད་འཛོ་དང་། རྗེ་དཔལ་པོའི་གསུང་

༡༡། །གནང་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱབ་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ལྷ་བུ་མཆོག་དང་། རྒྱའི་གསོལ་དཔོན་སྒྲ་མ་བཟླ་ཤེས་ཆོ་དབང་བུང་ནས་ལྷ་སྐབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་
 རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ་བྲིད་ལུང་བསྟུལ་དགོས་པ་གསོལ་བ་ལུང་ཚུགས་སུ་བཏབ་པ་བཞིན་རྗེ་སྒྲ་མ་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཐུགས་དགེས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་
 ཞལ་བཞེས་མཛད། དེ་མཆོམས་སྐྱབ་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ལྷ་བུ་མཆོག་ནས་ལྷ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་བསྒྲིག་རྒྱའི་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཞེས་ཏེ། མཁན་པོ་
 ཤེས་རབ་ལུན་ཆོགས་གསུང་འབུམ་གྱི་གཙོ་སྒྲིག་པ་དང་། མཁན་པོ་དག་སྟོང་ཆེ་རིང་གསུང་འཆོལ་བསྟུ་བྱེད་པོ་དང་། མཁན་པོ་ཆོས་ཉིད་རང་གྲོལ་དང་། མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་རྒྱལ་དང་། མཁན་པོ་ཀམ་
 དག་འདུན་དང་། མཁན་པོ་ཀམ་འགྲོ་འདུལ་རྣམས་གསུང་འབུམ་ཞུ་དག་གནང་རྒྱའི་ཐད་འགན་ཁུར་ཞུ་དགོས་པ་དང་། ལོ་རྩ་བ་མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་འཕེལ་དཔེ་སྒྲིག་པ་དང་། མཁན་པོ་བཟླ་ཤེས་ལུན་
 ཆོགས་དཔེ་སྐྱན་འགན་ཁུར་གནང་དགོས་པའི་བཀའ་སྟོབ་ལམ་སྟོན་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་འབུམ་བསྒྲིག་རྒྱའི་ལས་འགུལ་དབུ་བརྩམས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བཟླ་བྱའི་བཤད་གྲུའི་དག་སྟོབ་

ནམས་དང་། བཙུན་དགོན་བཤད་གྲ་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་གྲིང་གི་དགོ་སློབ་ནམས་མཉམ་རུབ་ཀྱིས་སྒར་དཔེ་སྐྱོན་གནང་ཟེན་པའི་དཔེ་དེབ་ཁག་ལ་བསྐྱར་དུ་ཁྱེད་ག་དང་། ཁུས་ཆེན་གཙོ་བོ་གསུང་
 འབུམ་གཙོ་སྒྲིག་པ་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ཡུན་ཆོག་ས་ནས་མཛད་དེ། ཐ་མའི་ཁྱེད་ག་ལྟུབ་ས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་སྐྱོན་འབུལ་ཁུས། རྗེ་སླ་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་མའི་ཁྱེད་ག་མཛད་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་བྲིད་
 ལུང་བསྟུལ་རྒྱའི་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་ཐོབ། དེ་ནས་ཕྱག་ཆེན་རྒྱ་གཞུང་གི་ལྷག་ས་ལུང་གནང་གྲུབ་པའི་རྗེས་སྟེ་ལོ་༢༠༡༡ ལྷ་ལྷ་ཆོས་༣༡ ཉིན་མགོན་པོ་གང་གི་གསུང་འབུམ་ཐ་མའི་ཁྱེད་ག་གྲུབ་པ་
 ནམས་བྲིད་ལུང་གནང་རྒྱ་དབུ་བཙུག་ས། དེ་ལྟར་བྲིད་ལུང་གནང་བཞེན་པའི་སྐབས་བཟོ་བྱའི་བཤད་གྲུའི་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་སོགས་དགོ་འདུན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མ་བསྐྱུལ་དང་སྤངས་ཀྱིས་
 ལྟུབ་ས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་སྒྲ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ཏུ་ཡོད་པ་ནམས་ལས་གལ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་སྒྲ་ཕབ་ཁྱེད་རྒྱའི་ལས་འགུལ་དབུ་བཙུག་ས། དེ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲ་ཕབ་ཁུས་པ་ཁག་གསུང་འབུམ་གཙོ་སྒྲིག་
 པས་དག་བཙོས་ནན་ཏན་གྱིས་ཁུས་ཆེན་མཛད་ཅིང་། ལྟུབ་ས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་དུ་ནན་ཏན་བཅར་བ་དང་། སྐབས་འགར་སླ་མ་བཀྲ་ཤིས་ཆེ་དབང་བརྒྱད་སྟོན་སེང་ཡུལ་བས་བཀའ་སློབ་ལམ་

༡༡། །སྟོན་གནང་བ་ལྟར། གཞུང་སོ་སོའི་རྩ་བ་དང་ས་བཅད་དང་མཛད་བྱང་རྣམས་རྗེ་སྤྲུལ་མ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་ཏེ་ཐ་མའི་ཞུ་དག་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་པ་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་
 ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་དེ་བྲིད་ལུང་བསྟུ་ལ། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་བཀྲ་ཤིས་གཙོས་པའི་མཁན་སྟོན་དག་འདུན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྲུལ་པ་ཞུས་ཏེ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བ་པོད་ཀྱི་ཅམ་སྟེ། བྲོན་
 བསྟོམས་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏེ་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་སུ་བྲོན་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་མ་འགྲིགས་ལྟར་གྲུབ་ཀྱིས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་འཆར་
 གཞི་བཀོད་དེ་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན། ལྟག་པར་དུ་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ལ་བྲོན་ཆགས་པའི་བྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ནི། མཛད་པ་པོ་དགྲུང་གྲངས་གྲུ་དགྲུ་དང་དགྲུ་བཅུ་དང་གོ་གཅིག་ལ་ཐེབས་པའི་
 སྐབས་སུ་ཐ་མའི་ཞུ་དག་མཛད་དེ་བྲིད་ལུང་བསྟུ་ལ་ཡོད་པ་དང་། གསུང་འབུམ་སྐྱེད་བཞེད་པའི་ཆེ་རྩ་བ་རྣམས་ཡི་གེ་ཆུང་དུ་དང་། ས་བཅད་རྣམས་ཡི་གེ་འབུར་ནག་ཅན་བཟོ་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 གསུང་འབུམ་དཔེ་གཟུགས་དང་དེབ་གཟུགས་གཉིས་ཀའི་ཆོད་གཞི་དང་། ཡི་གེ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ཀྱང་མཛད་པ་པོ་རྗེ་སྤྲུལ་མ་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་མཛད་དེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་བྲོན་རྒྱལ་གྱི་ཆོད་ཁ་

བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། སྦྱིར་ཐོག་མའི་འཆར་གཞི་ལ་གསུང་འབུམ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ནས་གནང་རྒྱུའི་རེ་འདུན་བྱས་ཀྱང་། གདུལ་བྱའི་
 བསོད་ནམས་ཀྱིས་མ་འཆུན་ནས་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཏད་ཤོར་བས་དེ་བཞིན་སྒྲུབ་པར་མ་རུས། འོན་ཀྱང་ད་རེས་རྗེ་ཉིད་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ནས་ལོ་གཉིས་འཁོར་བའི་འདས་
 མཆོད་དང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་གོ་ལ་སྐྱེ་གདུང་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེའི་རབ་གནས་དང་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོའི་དུས་བབ་དང་བསྐྱུན་ཏེ་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་དབུ་འབྱེད་གནང་རྒྱུའི་གཏན་འཁེལ་བྱུང་
 བས་དུས་ཡུན་བྱང་དུའི་རིང་ཞུ་སྒྲིག་བགྱིས་ཏེ་པར་སྐྱུན་ཞུས་པ་ལགས་ན། འདིའི་ནང་ཡིག་ནོར་དང་ལྟག་ཆད་ཀྱི་སྒྱོན་སོགས་མི་ཉུང་བ་ཡོད་ངེས་ཤིང་། སྐྱུས་ཆད་ཀྱང་གུ་ལོ་མ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བས་མཁྱེན་
 ལྡན་ནམས་ཀྱི་སྐྱུན་སྒྲར་བཟོད་གསོལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། འདིར་ག་ཡིག་གི་རྗེས་སུ་ཤད་ཐོབ་མིན་སྒྲོར་ནི། སྒོན་རབས་མཁས་པ་ཕལ་ཆེ་བས་མཛད་པའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ཆོག་ལྟུག་སྐབས་གའི་རྗེས་སུ་ཤད་ཐོབ་པ་
 (འདུག །དང་། གཅིག །དང་། དཀར་ཆག །ཉ་བུ)བྱིས་ཡོད། དེ་བཞིན་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཐ་སྙད་བོད་ཡིག་ཏུ་འབྲི་སྐབས་འཆུང་ཐོབ་མིན་སྒྲོར་ནི། གཙོ་བོ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་དང་བསྐྱུན་ནས་(दोहा...दोहा नालन्दा...कू...)

༡༡། |ཕུ་ལྷ་ཏུ་སྤྲི། དི་ལྷི།)ལྷ་བུ་དང་། ཚེགས་བཅད་ལ་ལེགས་སྒྱུར་དང་མཐུན་པར་(སྟེ་ཆ་ལྷ་ལྷ་བུ་བྲིས་ཡོད། ཡུལ་གྱི་མིང་གཞན་ནམས་གཙོ་བོ་སྒྲ་གདངས་དང་མཐུན་པར་(ཐའེ་
ལན་ལྷ་བུ་དང་། མ་ལེ་གི་ཡ་ལྷ་བུ་)བྲིས་ཡོད། ཐུགས་རྗེ་ལེགས་གསོལ་ཞུ་བ་ནི། གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་པར་སྒྱུན་གྱི་འགྲོ་གྲོན་ནམས་སྒྱུའི་རྗེ་དཔོན་ཆོས་རྗེ་སྒྲ་མ་དབང་ཕུག་སྟོབས་ལྡན་མཆོག་ནས་ཐུགས་ཁུར་
ཆེན་པོས་མཐུན་འགྱུར་མཛད་དེ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱེད་ས་མཛད་པ་དང་། སྤྱུལ་སྒྱུ་དམ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཞུ་དག་གནང་བའི་སྐབས་སྤྱི་བྱི་བར་གསུམ་དུ་མཐུན་རྒྱུར་སྒྱུར་བ་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
དང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་སྒྲུབ་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ལྷ་བུ་མཆོག་ནས་ཐུགས་ཁུར་རྒྱ་ཆེན་པོས་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་སྒྲིག་དགོས་པའི་བཀོད་བྲུབ་ནན་པོ་མཛད་དེ་བཀའ་སྟོབས་
ལམ་སྟོན་གནང་བ་དང་། རྗེ་སྒྲ་མ་ཉིད་ལ་ལྷགས་ལུང་བསྟུལ་དགོས་པའི་གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་སུ་བཏབ་པ་ནི་གཞལ་དུ་མེད་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་འབུམས་པས་སྤྲིང་དབུས་ནས་ཐུགས་
རྗེ་ཆེ་ལན་བརྒྱར་ཞུས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སྒྱུ་ཆོ་བརྟན་ཅིང་མཛད་ཤིན་རྒྱས་པའི་སྟོན་འདུན་ཞུ། དེ་བཞིན་སྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཕུག་མཛོད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་དང་། སྒྱུའི་གསོལ་དཔོན་སྟོ་བཟང་དོ་རྗེ་བུང་

དཔྱུ་མེད་	<p>༡༡། །བཤད་གྲུའི་མཁན་སྟོབ་དག་ཀྱི་ནང་དུ་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱི་ལ་ཕྱར་བ་ཀྱི་འདེགས་གང་ཐུབ་མཛད་པ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་སྒྲ་ཕབ་ཁྱས་པའི་གསུང་</p>	
དཔྱུ་མེད་	<p>རྣམས་གསུང་འབུམ་གཙོ་སྒྲིག་པས་ཁྱེད་ཀྱི་གནང་བའི་སྐབས་དང་། གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་སྒྲིག་ལྟ་བུའི་པའི་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་དུ། བཟོ་བྱ་དྲུའི་བཤད་གྲུའི་མཁན་པོ་ཀམ་ཡུན་ཆོག་པས། མཁན་</p>	
དཔྱུ་མེད་	<p>པོ་བསྟན་འཛིན་དོ་རྗེ། མཁན་པོ་བསྟན་པ་དོན་གྱུ་བ། སྟོབ་དཔོན་བདེ་ཆེན་ཡུན་ཆོག་པས། སྟོབ་དཔོན་ཀམ་མགོན་པོ། སྟོབ་དཔོན་ཡུན་གྱུ་བ་དོ་རྗེ། སྟོབ་དཔོན་ཀམ་འོད་ཟེར། སྟོབ་དཔོན་ཆེ་རིང་གཡུང་དུང་།</p>	
ཀམ་ལ་བཤད་	<p>སྟོབ་དཔོན་ཕྱིན་ལས་དབང་རྒྱལ། སྟོབ་དཔོན་ཀམ་ཆོས་གྲགས། བཤད་གྲུའི་སྟོབ་གཉེར་བ་དབུ་མ་གོང་འོག་དང་ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྱི་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱག་རོགས་གནང་བ་དང་། དམིགས་བསལ་</p>	x
ཀམ་ལ་བཤད་	<p>དུ་མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་རྒྱལ་དང་། མཁན་པོ་དག་སྟོང་ཆེ་རིང་། མཁན་པོ་ཀམ་འགྲོ་འདུལ། མཁན་པོ་པདྨ་དོན་གྱུ་བ། སྟོབ་དཔོན་ཀམ་ལོར་རྒྱས། རྟམ་ཀ་རའི་འགན་འཛིན་ཨུ་རུ་སངས་རྒྱས་བསྟན་</p>	
	<p>ཆོག །བཤད་གྲུའི་སྟོབ་གཉེར་བ་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབར། ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ། ཚུལ་ཁྱིམས་ལོར་བྱ། བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཆོད་མང་པོ་བཏང་ནས་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་</p>	

ཕྱག་རོགས་ནན་ཏན་གནང་བ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། དེ་བཞིན་རང་དགོན་གྱི་མཁན་ཆེན་ཀམ་བཀྲ་ཤིས་གཙོས་པའི་མཁན་སློབ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་དང་། དབུ་མཛེད་ལྷག་པ་ཆེ་རིང་གཙོས་
 པའི་དགེ་འདུན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་མ་བསྐྱལ་དང་སྤངས་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མའི་གསུང་སྒྲ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་བཤུས་མཛེད་དེ་རྗེ་སྒྲ་མའི་གསུང་གི་གདམས་པ་རྣམས་མ་
 འོངས་པའི་མི་རབས་རྣམས་ལ་མཇལ་དུ་ཡོད་པའི་ཞབས་ཏོག་སྒྲ་ལྷག་ཏུ་བསྐྱན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། གཞན་ཡང་རྗེ་སྒྲ་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེ་ཆེན་མཁན་པོ་གང་ཤར་དབང་པོའི་
 གསུང་ཕྱད་ཆོད་རང་གྲོ་ལ་སོགས་དང་། རྩུང་པ་རིན་པོ་ཆའི་ལྷ་མགུར་སོགས་བཀའ་བྲིད་གནང་བ་མང་པོ་ཞིག་རང་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་ཀམ་བཀྲ་ཤིས་འདུན་མཆོག་ནས་འགན་ཁུར་ལུས་ཏེ་སྒྲ་ཕབ་གནང་བེན་
 ཀྱང་། ལུ་དག་གི་ལས་རིམ་འགའ་ཞིག་ལྷག་ཡོད་པས་ད་ལྟའི་ཆར་དུས་ཆོད་ཀྱི་རྒྱུན་པས་པར་སྐྱོན་ལུ་མ་བུབ་པ་ཡིན། མ་འོངས་པར་མཁན་ཆེན་གང་ཤར་དབང་པོའི་གསུང་བཀའ་བྲིད་གནང་བ་སོགས་
 གལ་ཆེན་རིགས་འགའ་ཞིག་སྒྲ་ཕབ་དང་དག་ཐེར་མཐིལ་བྱིན་པ་ལུས་ཏེ་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་ཀྱི་གྲངས་ལྡན་ཞིག་པར་སྐྱོན་ལྷ་རྒྱའི་འཆར་གཞི་ཡོད། མཐའ་དོན་ཞི་བར་

དཔྱལ་བའི་རྒྱུ་	<p>༡༡། །གཤེགས་པ་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུའི་ཡང་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་སྐུ་ལ་སྐུ་རྒྱུ་དུ་བྱོན་ནས་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་བདག་གིར་བཞུགས་ཏེ་བསྐྱེད་འགྲོའི་དཔལ་མགོན་དམ་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་འདུན་བཅས། ཡོངས་འཛིན་བྲ་འགྱའི་གསུང་འབུམ་མཆོན་བཟང་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ལྡན་འདི་ཉིད་པར་སྐྱེན་ཐེངས་དང་པོ་གནང་བའི་སྐྱབས་སུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་གདན་ས་བཟོ་བའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་༢༠༢༥ ཟླ་༣ ཚེས་༡ ཉིན་ལ།</p>	xvii
བདུན་བྱེན།		
གསལ་བཤད།		

རྒྱ་

གཅིག་

ཆེན་

༡༡། །ཡལྱངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག་བསྐྱུས་པ་བཞུགས། རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས་སྒྲིབ། ཐོད། ཀ། དཀར་ཆག་རྒྱས་པ། རང་རྣམ་
ཐོར་བུའི་སྒྲིབ། ཐོད། ཁ། རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོའི་སྒྲིབ་ཆ། ཐོད། ག། རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོའི་བར་ཆ། ཐོད། ང། རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོའི་སྒྲིབ་ཆ་དང་། དེའི་ཁ་སྒྲིབ་།
ཐོད། ཅ། དཀར་བརྒྱད་གསེར་ཐོང་རྣམ་ཐར་ལྷ་བ་ཆུ་ཤེལ་ཐོང་བའི་ཁ་སྒྲིབ་། ཐོད། ཆ། ཀར་རབས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་ཐར། དུས་མཁའི་རྣམ་ཐར། ཁ་ལེགས་སྐྱབས་མགོན། ཟུར་སྒྱུ་ལ། སྒོ་
གྲོས་ཉི་མ་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོང་རིམ་བྱོན་རྣམ་ཐར། རྣམ་ཐར་འགའ་ཞིག་གི་བསྐྱུས་དོན་ས་བཅད་དང་བརྗེད་ཐོ། གསོལ་འདེབས་སྒྲིབ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིབ་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། གསོལ་
འདེབས། ཞབས་བརྟན། ཟུར་བྱོན་གསོལ་འདེབས། གཟེངས་བསྒྲིབ་སོགས། རྗེ་ཉིད་མུ་ངན་ལས་འདས་སྐྱབས་ཤུལ་ལུས་ཞལ་སྒྲོབ་རྣམས་ལ་བསྐྱུལ་བའི་བྱགས་གསོལ་བཀའ་སྒྲོབ་བྱགས་བསྐྱུས།
འདུལ་བའི་སྒྲིབ། ཐོད། ཇ། དཀོན་མཆོག་རྗེས་བྲན་མདོའི་ས་བཅད། རྣལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མདོའི་ས་བཅད། ཀླ་རི་ཀླ་ལྷ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་། དེའི་བྱི་བ་བྱིས་ལན། འདུལ་བ་

མདོ་རྩ་བའི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བཅུས་སྟོན་ཆ། བོད། ༡། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བཅུས་བར་ཆ། བོད། ༡། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བཅུས་སྟོན་ཆ།
 མཛོད་ཀྱི་སྒྲིབ། བོད། ༢། མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆུང་གྲུབ་བདེའི་བཅུད་བསྐྱུས། རི་མཚོའི་བྱར་མཆན། ཆད་མའི་སྒྲིབ། བོད། ༣། རྣམ་འགྲེལ་ཆད་གྲུབ་ལེའུ་དང་། མདོན་སུམ་
 ལེའུའི་འགྲེལ་པ་བྱར་བཀོལ། བོད། ༤། རྣམ་འགྲེལ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་བྱར་བཀོལ། བོད། ༥། ཆད་མ་རྣམ་ངེས་མདོན་སུམ་དང་། རང་དོན་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་བྱར་
 བཀོལ། བོད། ༦། ཆད་མ་རྣམ་ངེས་གཞན་དོན་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་བྱར་བཀོལ་དང་། དེའི་ཁ་སྒྲོང་བཅས། ཆད་མ་རིགས་ཐིགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བྱར་བཀོལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོན་པ་གཙོ་བོར་
 བསྟན་པའི་གཞུང་འགྲེལ་སྒྲིབ། བོད། ༧། སྟོན་འཇུག་གི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བཅུས། བོད། ༨། སྟོན་འཇུག་ལེའུ་བཞི་མ། སྟོན་འཇུག་དང་བྱང་སྒྲོམ་གྱི་ས་བཅད། རྒྱལ་སྐུས་ལག་ལེན་དང་། བཤེས་
 སྒྲིངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། བོད། ༩། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་བསྐྱུས་དོན། མི་འབྲུགས་སྟོན་ལམ་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་བཟླ་བྱང་སྐོག་སྐོག་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་བསྐྱུས་དོན།

༣༡	༡༡། །ཡར་ཕྱིན་སྒྲོར། བོད། ཚ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཚིག་འགྲེལ་བྱར་བཀོལ་དང་། རོན་བདུན་ཅུའི་བསྐྱུས་དོན། དབུ་མའི་སྒྲོར། བོད། ཇ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་	
༣༢	བདུས་དང་། དབུ་མ་དྲགས་བརྒྱད་ཀྱུ་བ་ཤིང་གི་བསྐྱུས་དོན་ས་བཅད་དོན་ཚན་བཞི་བརྒྱ་པ། བོད། ཁ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཕ་བ་ས་བཅད་དང་སྐྱར་བ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བདུས། ཀྱུ་བ་	
༣༣	མཐའ་སྟིང་བསྐྱུས། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། ཚེས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་གྱི་འགྲེལ་པ། བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོའི་སྒྲོར། བོད། ཉ། རྒྱད་སྟེ་མའི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བཅུ་དང་།	
༣༤	དཔེ་དགུ་དོན་དགུའི་འགྲེལ་པ། དབུ་མ་ཚེས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ། བོད། ཟ། རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་འབྱེད་དང་། སྟིང་པོ་བསྟན་པའི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། རྗེ་བརྒྱད་པའི་དབུ་མ་གཞན་སྟོང་	
	གི་ས་བཅད། སྟོ་སྟོང་གི་སྒྲོར། བོད། འ། སྟོ་སྟོང་དོན་བདུན་མ་དང་། ཚིག་བརྒྱད་མའི་འགྲེལ་པ། དྲགས་པོ་ཚེས་བཞིའི་འགྲེལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གདམས་པ་སོགས། སྒྲོམ་རིམ་གྱི་	
	སྒྲོར། བོད། ཡ། སྒྲོམ་རིམ་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་གྱི་བསྐྱུས་དོན་དང་། དེའི་དྲི་བ་དྲིས་ལན། ཞལ་གདམས་མགུར་འགྲེལ་སྒྲོར། བོད། ར། དིང་རི་བརྒྱད་ཅུ་པ་དང་། གསུང་བ་སུམ་ཅུའི་འགྲེལ་པ།	

རྗེ་མི་ལའི་མགུར་འགྲེལ་ཕྱོགས་བསྒྲུས། བྱུག་ཆེན་སྒྲོར། བོད། ལ། བྱུག་ཆེན་སྒྲོར་འགྲོའི་བྲིད། རྗེ་རྗེ་འཆང་བུང་མའི་འགྲེལ་པ། བྱུག་ཆེན་དང་ཆོས་དྲུག་གི་བསྒྲུས་དོན་ས་བཅད། བྱུག་ཆེན་གརྒྱ་
 མ་དང་། ཆོག་བསྒྲུས་གྱི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། ས་ར་ཉའི་དོ་རྒྱ་མཛོད་མན་ངག་གི་འགྲེལ་པ། བོད། ཤ། ས་ར་ཉའི་དོ་རྒྱ་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། བོད། ས། འཇམ་མགོན་ལྷ་
 མགུར་གཉུག་མ་རང་ཤར་གྱི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། རྒྱང་པའི་བྱུག་ཆེན་ལྷ་མགུར་གྱི་ས་བཅད། རྟོགས་ལྷན་རྒན་པོའི་ལུགས་གྱི་སེམས་དོ་མཛུབ་ཚུགས་གདམས་པའི་འགྲེལ་པ། བྱུག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་
 གྱི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། དེའི་བྲི་བ་བྲིས་ལན། བུན་མིན་སྒྲགས་གྱི་སྒྲོར། བོད། ཉ། བུན་བཞིའི་དམིགས་རིམ། བཀ་མོའི་ལྷ་བྲིད་གྱི་ས་བཅད། བསྐྱེད་རྫོགས་གནད་བསྒྲུས་གྱི་བསྒྲུས་དོན་ས་
 བཅད། འོད་དཔག་དང་། སྒྲན་སྒྲ་དང་། དགོན་སྦྱི་དང་། མགོན་པོའི་རྒྱན་ཁྱེར་བཅས་གྱི་བཀའ་བྲིད། བར་དོ་བཞིའི་བསྒྲུས་དོན་དང་བྲི་བ་བྲིས་ལན། ལག་ལེན་ཆོ་གའི་སྒྲོར་ལས། བུན་མོང་མདོའི་སྒྲོར།
 རྒྱབས་འགྲོའི་སྒྲོམ་པ་འབོགས་ཆོག །འདུལ་བ་གཞི་གསུམ་གྱི་ལག་དེབ། ཆབ་གཏོར། རྒྲོམ་གསུམ། གནས་ཆོག །སྒྲན་ཆོག །སངས་རྒྱས་རབས་བདུན་ཆོ་ག་བཅས་གྱི་འདོན་ཆ་བྱུག་བཞེས་བེན་བྲིས།

དར་	<p>༡༡། །ལག་ལེན་ཚེ་གའི་སྒོར་ལས། ཐུན་མིན་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒོར། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་ཅུ་སོགས། མགོན་པོའི་ཚོགས་འབུམ་བྱ་ཐབས། རྩ་ལ་སེར་པོའི་སྤྱབ་ཐབས། བཀའ་བསྒྲིབ་བྱེད་ཐབས་</p>	
གསུམ་བྱེད་	<p>བྱ་ཚུལ། དག་བསྟེན་ཕྱིན་བཅོལ། བསང་མཆོད། གསེར་སྐྱེམས། ཚོགས་སྤྱུ། དྲིས་ལན་སྒོར་བཅས། སྤང་དོར་བསྐྱབ་བྱ་དང་། བཀའ་སྒྲོབ་སྒོར། བོད། ༤༡ སྤང་དོར་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱོགས་བསྐྱས་ཉམས་</p> <p>ཕྱོང་གན་པོའི་སྤྱིང་གཏམ། སྤང་དོར་གསལ་བའི་བཀའ་སྒྲོབ་ཕྱོགས་བསྐྱས་གནས་བརྟན་གན་པོའི་ཞལ་ལུང་། བོད། ༤༢ བཅའ་ཡིག་སྒོར། ཚོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱས་སྒོར། ཐོབ་ཡིག་སྒོར། ཐོར་བུ་སྒྲ་</p> <p>ཚོགས་ཀྱི་སྒོར། རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛོད་པའི་ཞབས་བརྟན་དང་། ལྷུང་བྱོན་གསོལ་འདེབས་སྒོར། བོད། ༤༣ བར་སྐྱོན་སྒོན་བརྩོད་སྒོར། དཀར་ཆག་བཀོད་ཡིག་སྒོར། ལུ་འཕྱིན་ཆབ་ཤོག་གི་སྒོར། རྩེ་</p> <p>ཉིད་ལ་ལུལ་བའི་སྤྱིངས་ཡིག་ཕྱོགས་བསྐྱས། རྩེ་ཉིད་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་སྐྱབས་བྱལ་ལུས་ཞལ་སྒོབ་རྣམས་ལ་གནང་བའི་ཐུགས་གསོའི་ལུ་འཕྱིན་སྒོར། རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛོད་པའི་བཀྲ་ཤིས་</p>	xxiii
ཆག་	<p>སྒོན་ཚིག་སྒོར་བཅས་བཞུགས།</p>	

༢༡། ཁྲོལ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་མཛད་པའི་སྒྲོམ་རིམ་དང་པོའི་བསྐྱུས་དོན་ཕལ་སྐད་དུ་བཀྲལ་བ་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཆོའི་བྱུང་བདག་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་པ་མེད་པ་དཔལ་
 ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ཀྱི་རྩལ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་མགོ་བོས་རབ་རྩ་གཏུགས་ཏེ་སྒྲོ་གསུམ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་
 གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། འོག་མིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ན། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །རང་སེམས་ཆོས་སྐྱ་
 མངོན་སུམ་སྟོན་མཛད་པ། །ཅུ་བའི་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འོ་ན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁྱེན་

༢༡། །སྤྱི་ལོ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་གསན་ནས་
ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བྱང་བར་བཀྱིའོ་སྒྲུལ་པའི་ཀུན་སྣོང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་བྱགས་བསྐྱེད་ནས་གསན་པར་བྱ། རྒྱ་གར་གྱི་པར་ཏེ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་
དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་མཛད་པའི་སྒྲོལ་རིམ་དང་པོའི་བསྐྱུས་དོན་ལས་སྐྱོད་དུ་བཀྲལ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་འཆད་
པ་ལ་གསུམ། ཐོག་མར་དགོ་བ་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བར་དུ་དགོ་བ་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ། ཐ་མར་དགོ་བ་ཇི་ལྟར་བཅུམས་

པའི་ཚུལ་སྒྲོམ་ཏེ་མཐུག་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཆ་མས་འདྲི་ཞུ་བ་དང་། གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་བྱང་རིམ་ལོ་རྒྱུས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ལྟ་ང་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོར་ཞུ་བའི་སྐབས་སུ། བྱེད་
 རྒྱུ་པས་གལ་ཆེན་པོ་གནང་ནས་འདིར་ཐེབས་པ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དང་པོ་ང་རང་གིས་གསོལ་འདེབས་ཤིག་འདོན་གྱི་ཡིན། དེའི་སྐབས་སུ་བྱེད་རྒྱུ་པ་སངས་རྒྱུས་དང་ཆོས་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་
 རས་བཞུགས་གནང་རོགས་གནང་། དེའི་རྗེས་ལ་ང་རང་གིས་རིམ་པས་ཞུ་གི་ཡིན། དེ་རིང་གི་སྐབས་སུ་ཞུ་རྒྱུ་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་པཱླེ་ཏ་ཆེན་པོ་སྒྲོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལའི་གསུང་སྒྲོམ་རིམ་སྒྲོར་ཡིན། དེར་
 གང་འདྲ་བྱས་ནས་སྒྲོམ་བརྒྱུག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དེ་ང་རང་གིས་ཞུ་གི་ཡིན། གཉིས་པ་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་བྱང་རིམ་ལོ་རྒྱུས་བསྟན་པ་ནི། སྤྱིར་བོད་ལ་མདོ་དང་སྤྲུགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་དར་
 ཡོད། དེའི་ནང་ནས་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལའི་སྒྲོམ་རིམ་གྱི་ནང་དུ་སྒྲོམ་གང་གི་སྒྲོར་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། གཙོ་བོ་མདོའི་སྒྲོམ་རིམ་དེ་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་སྒྲོན་མ་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་ནས་རྒྱལ་པོ་སྤྲོང་
 བཙན་སྐམ་པོ་བྱོན། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་བློ་སྤྲོད་བཙན་བྱོན་ནས་བོད་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤེལ་བ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བོ་རྟེ་ས་ཏུ་གཞུང་པཱླེ་ཏ་གདན་དྲངས་ནས།

༡༡། །ཁོང་གིས་བོད་ལ་དང་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གསར་དུ་བཙུགས་གནང་བ་རེད། ཁོང་གིས་བོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤེལ་ནས་ཁོང་བོད་ལ་དགོངས་པ་རྫོགས་པ་རེད། ཁོང་
དགོངས་པ་མུ་ངན་ལས་འདའ་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ་ཞལ་ཆེམས་ལྟ་བུ་ག་རེ་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། ང་རང་གིས་བོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་དག་པ་ཞིག་བཙུགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ལ་
བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དེ་ཏོག་ཙམ་རྟོག་མ་བྱེད་པ་ནང་བཞིན་ཡོང་གི་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རྟོག་མ་བྱེད་མཁན་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འི་
རྗེས་འཇུག་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རྟོག་མ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་མ་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འི་རྗེས་འཇུག་ཡིན་པ་དང་། ནང་པ་སངས་
རྒྱས་པ་ཡིན་པ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དེ་ཏོག་ཙམ་རྟོག་མ་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་ང་རང་གི་སློབ་མ་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལ་དེ་རྒྱ་གར་ལ་ཡོད་རེད། དེ་གདན་དྲངས་ནས་རྟོག་མ་དེ་མེད་པར་
བྱས་ན་མ་འོངས་པ་ལ་དུས་ལུན་རིང་བོའི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དེ་ཡང་དག་པར་གནས་ཐུབ་ཀྱི་རེད་གསུངས་ནས་ལུང་བསྟན་གནང་བ་རེད། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར།

རྒྱ་ནག་གི་ཕྱོགས་ནས་དུ་ཤང་མ་དུ་ཡུ་ན་ཁུ་བ་ཞིག་བྱོན་ནས་ཁོང་གིས་ཚས་གསུངས་པ་རེད། ཁོང་གིས་ཚས་གསུངས་པ་དེ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་གསུངས་པ་དང་ཏྲོག་ཙམ་མ་འདྲ་བ་ཡོད། ཁོང་གིས་
 ག་རེ་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲིན་པ་དཀར་པོ་ཡོད་ན་ཡང་ནམ་མཁའ་དང་ཉི་མ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ཀྱི་རེད། སྒྲིན་པ་ནག་པོ་ཡོད་ན་ཡང་ནམ་མཁའ་དང་ཉི་མ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ཀྱི་རེད། དཔེ་
 གཞན་ཡང་བྱི་དཀར་པོ་ཞིག་གིས་སོ་བརྒྱབ་ན་ཡང་ང་རང་ལ་མྱ་བཟོས་ནས་དཀའ་ལས་ཡོང་གི་རེད། བྱི་ནག་པོ་ཞིག་གིས་སོ་བརྒྱབ་ན་ཡང་ང་རང་ལ་དཀའ་ངལ་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་གཅིག་
 པ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་རྟོག་ཡག་པོ་དག་བའི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེས་ན་ཡང་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མི་དག་བའི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེས་ན་ཡང་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་རྣམ་རྟོག་གང་ཡང་མེད་པ་བྱས་ནས་
 བསྐྱད་དགོས། དེ་འདྲ་གནང་རྒྱ་དེ་གཙོ་བོ་རེད་གསུངས་ནས་ཚས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྐབས་སུ་ཚས་དེ་ཏྲོག་ཙམ་མ་འདྲ་བ་ཡིན་དུས་མི་རྣམས་མགོ་ཚྱངས་པ་འདྲ་པོ་ཆགས། ཚས་གང་དེ་བསྐྱབ་
 དགོས་མ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་གང་ལ་འཇུག་དགོས་མ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་རྟོག་དྲ་ཏྲོག་ཙམ་བྱུང་བ་རེད་ལགས། དེའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་པོས་ཚས་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་རྟོག་དྲ་བྱུང་བ་དེ་ཤེས་ནས། ད་གང་དྲག་

༡༡། །བསམས་ནས་ཚོགས་འདུ་གནང་བ་རེད། ཚོགས་འདུ་སྐོང་བའི་སྐབས་ལ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོའི་སྒྲོབ་མ་གཅིག་གིས། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་དགོངས་པ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་འགོ་བའི་
སྐབས་སུ་དེ་འདྲའི་ལུང་བསྟན་གནང་ཡོད་གསུངས་ནས་ཞུས་པ་རེད། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་པརྗེ་ཏ་ཀ་མ་ལ་གྲོ་ལ་གདན་དྲངས་དགོས་རེད་གསུངས་ནས་པརྗེ་ཏ་བོད་དུ་གདན་དྲངས་པ་རེད།
ཀ་མ་ལ་གྲོ་ལ་བོད་ལ་ཐེབས་ནས་ཀ་མ་ལ་གྲོ་ལ་དང་རྡ་ཤང་མ་རྡ་ཡུ་ན་ཐོག་མར་མཇལ་བའི་སྐབས་སུ་ཀ་མ་ལ་གྲོ་ལའི་བྱགས་དགོངས་ལ། རྡ་ཤང་མ་རྡ་ཡུ་ན་དེ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ང་
རང་གིས་ཚུད་པ་བརྒྱབ་ན་ཕམ་པར་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་རེད་ལ། གལ་ཏེ་སྒྲུན་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་ང་རང་གིས་དེ་ཡིན་ཟེར་ནས་ཤུ་ཚུགས་བརྒྱབ་ནས་ཚུད་པ་མང་པོ་བརྒྱབ་ན་ཡང་ཕམ་པར་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད་
དགོངས་པ་རེད། ཀ་མ་ལ་གྲོ་ལས་རྡ་ཤང་མ་རྡ་ཡུ་ན་དེ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་མིན་བརྟག་པའི་ཆེད་དུ་ཁོང་གི་བྱག་ཏུ་བསྒྲམས་པའི་དབྱུག་པ་དེ་ཁོང་གིས་ལན་གསུམ་དུ་དབྱ་ལ་བསྒྲོར་བ་རེད།
དེའི་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་བཀའ་འདྲི་གནང་བ་ཡིན། རྡ་ཤང་མ་རྡ་ཡུ་ན་ཡང་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན།

༡༡། །གནང་ནས་མཐར་དུ་གང་མ་དུ་ཡུ་ན་ཡམ་པ་བཞིན་དུ་ཁོང་གིས་མེ་ཏྲག་གི་ཐེང་བ་དེ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལར་ཐུལ། དེ་ནས་ཁོང་བོད་ལ་མ་བཞུགས་པར་རྒྱ་ནག་ལ་ཕེབས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་དང་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལའི་ཆོས་ལུགས་བོད་གངས་ཅན་སྡོངས་ལ་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཐག་བཅད་པ་རེད། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་བློ་སྤྲོད་ལེན་གྱིས། རྒྱུ་མ་དེ་འདྲའི་རྟོག་དྲ་བྱུང་བ་རེད། ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རྟོག་དྲ་འདྲ་པོ་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ། ཀ་མ་ལ་གྱི་ལ་ཁྱེད་རང་གིས་བསྟན་བཅོས་ཡག་པོ་གཅིག་ཤོག་བཏེ་བ་ཡན་ཐོགས་ཆེ་བ་ཞིག་གསར་དུ་རྩོམ་གནང་རོགས་བྱེད་ཞུ་བ་རེད། དེ་ཞུས་པ་ལ་བཏྲེན་ནས་རྒྱུ་མ་རིམ་དང་པོ། རྒྱུ་མ་རིམ་བར་པ། རྒྱུ་མ་རིམ་ཐ་མ་སྟེ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་རྒྱུ་མ་རིམ་གསུམ་གསར་དུ་བརྩམས་གནང་བ་རེད། དེ་ལྟར་བོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཐོག་མར་དར་བའི་སྐབས་སུ་མི་དམངས་ལ་ཡན་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་བཅོས་དེ་གསར་དུ་བརྩམས་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཡུལ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཐོག་མར་དར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་བསྟན་བཅོས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཡན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་ང་རང་གིས་བསམས་སོང་། དེ་ནས་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལ་དེ་བོད་ལ་སྐྱར་ཡང་ཐེངས་

གཉིས་པ་དེ་ཐེབས་པ་རེད། ཡང་བསྐྱར་དུ་བོད་ལ་ཐེབས་པའི་སྒོར་ལ་ཚུད་པ་ཏྲག་ཙམ་ཡོད་རེད། ཚུད་པ་ག་རེ་ཡོད་ཅེ་ན། ད་ལྟ་ལྷ་རྩ་ཆ་སྤྲི་ནས་པར་བརྒྱབ་པའི་དེབ་འདིའི་མགོ་བརྗེད་ནང་དུ་ཀ་མ་ལ་
 བློ་ལའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་བྲིས་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་དེའི་ནང་དུ་ཀ་མ་ལ་བློ་ལ་བོད་དུ་ཡང་བསྐྱར་ཐེབས་ཡོད་མ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱ་གར་མ་རྒྱ་ཡུ་ནས་རྒྱ་ནག་ནས་མི་གསོད་མཁན་གྱི་མི་བཞི་བཏང་ནས་ཀ་
 མ་ལ་བློ་ལ་བཀྲོངས་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་ཀ་མ་ལ་བློ་ལ་དགོངས་པ་རྫོགས་སོང་བ་རེད་ཅེས་བྲིས་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་གར་མ་རྒྱ་ཡུ་ན་ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། དེ་ཡིས་ཀ་
 མ་ལ་བློ་ལ་བཀྲོངས་པའི་བྲ་སྒྲིག་རྩ་བ་ནས་གནང་གི་མ་རེད་ཅེས་ང་རང་གིས་བསམ་གྱི་འདུག །དེ་བཞིན་ཁ་ལས་གྱིས་ཀ་མ་ལ་བློ་ལ་བོད་ལ་ཐེབས་པ་མ་རེད་གསུང་གི་འདུག་སྟེ། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ཐེ་
 ཆོམ་སྒྲེ་བའི་གཞི་ཡོད་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཀ་མ་ལ་བློ་ལ་བོད་ལ་ཐེབས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་མི་གཅིག་ནད་ངན་པ་ན་ནས་གྲོངས། ནད་དེ་མི་ལ་འགོ་གི་ཡོད་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་མི་སུ་ཡང་དེར་
 འགོ་ཐོད་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ནས་ཀ་མ་ལ་བློ་ལས་མི་རྣམས་ལ་བྱང་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཁོང་གིས་རོ་དེ་ལ་འཕོ་བ་གྲོང་འདུག་མཛད། རོ་ཁོ་རང་གོམ་པ་སྟོས་ནས་ས་ཐག་རིང་པོ་ལ་གཡུགས། དེ་རྗེས་ཀ་

༡༡། །མ་ལ་གྱི་ལའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཚུར་སླེབ་ཡོང་བ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་ཨ་ཙྰ་ར་འཕོ་བ་གྲོང་འཇུག་གི་མན་ངག་ཡོད་པ་ཁོ་རང་གི་སྐུ་གཟུགས་ཉ་ཅང་གི་མཛེས་པོ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་
 མེབས་ཡོང་དུས་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལའི་སྐུ་གཟུགས་དེ་དཔེ་མཛེས་པོ་ཡོད་པ། སྐུ་གཟུགས་ལ་ན་ཚ་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་རེད། ཁོང་གིས་བསམ་ན་ང་རང་གི་ལུས་རྟེན་འདི་ཡག་པོ་མེད། འདིར་རོ་གསར་པ་འདི་
 ཡག་པོ་དང་མཛེས་པོ་འདུག །ང་རང་དེ་ལ་གྲོང་འཇུག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་དགོངས་ནས་ཁོ་རང་གིས་འཕོ་བ་གྲོང་འཇུག་གནང་ནས་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལའི་སྐུ་དེ་བསྐྱམས་སོང་བ་རེད། དེས་ན་ཀ་མ་ལ་
 གྱི་ལའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཚུར་མེབས་དུས་རོ་མི་མཛེས་པ་ཞིག་ཡོད་པས། ཁོང་གི་ཐུགས་དེ་རོ་མི་མཛེས་པ་དེའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནང་བ་རེད། དེས་ན་ཐུགས་དེ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལ་རེད་དེ། སྐུ་དེ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལ་མ་
 རེད། ཉ་ཉ་ཉ། དེ་ནས་ཁོང་གིས་ཨ་ཙྰ་ར་དེའི་སྐུ་དེ་བསྐྱམས་ནས་བོད་ལ་མེབས་པ་རེད། བོད་ལ་མེབས་ནས་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཚས་སྒྲོར་བོད་དུ་དར་བར་མཛད། ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཚས་སྒྲོར་དེ་སྦྱིར་མདོ་སྐྱུགས་གཉིས་
 ཀྱི་ནང་ནས་མདོ་ཡིན་པ་ལ། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐབས་མན་ངག་བྱེད་པར་ཅན་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལའི་སྒྲོམ་རིམ་དང་། ཞི་བྱེད་དམ་གཙོད་ཀྱི་མན་ངག་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་དོན་

༡༡། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་སྐྱུར་དུ་འཕྱོང་བར་འདོད་པས་མདོར་ན་སྙིང་རྩེ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྐྱབ་པ་དང་། གནས་འདི་གསུམ་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སྒྲོམ་རིམ་དང་
 པོ་འདི་ལ་སྐྱུར་དོན་དག་འདྲ་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཡོད། དོན་དག་རྣམ་པ་གསུམ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་སྙིང་རྩེ་དགོས་པ་དང་། གཉིས་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དགོས་པ་དང་། གསུམ་པ་དེ་
 སྐྱབ་པའམ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པའོ། །དེས་ན་གནས་འདི་གསུམ་ལ་འབད་བར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲོམ་རིམ་ལེའུ་དང་པོ་འདིའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཡོད། གཉིས་པ་སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེ་
 བ་ལ་གསུམ། སྙིང་རྩེ་བསྟན་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟན་པ། རྒྱ་གསུམ་པ་སྐྱབ་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐོག་མར་སྙིང་རྩེ་གཙོ་བོར་བྱ་བར་བསྟན་པ། སྙིང་རྩེ་སྒྲོམ་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་
 ལ་གསུམ། སྙིང་རྩེ་རང་དོན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ། གཞན་དོན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ། མི་གནས་པའི་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྒྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། ལུང་གིས་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པའི་རྒྱའི་རྩ་བ་ནི་སྙིང་རྩེ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱས་ལ། དེ་ཉིད་ལ་ཐོག་མར་ཁོ་ནར་བསྒྲོམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་ནི། དེ་རྒྱུད་དུ། འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྐྱུང་

བ་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་འཕགས་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་གིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་རབ་རྟུ་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བགྱིའོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔས་ཆོས་གཅིག་རབ་རྟུ་གཟུང་ཞིང་རབ་རྟུ་རྟོགས་པར་བགྱིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །ཆོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་འོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོས་
 བློ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་དཔེར་བགྱིས་ན་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་དབྱང་གི་ཆོགས་ཐམས་
 ཅད་མཆིའོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་དཔེར་བགྱིས་ན་སྟོན་གྱི་དབང་པོ་མཆིས་ན་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་རོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མཆིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ། །འཕགས་པ་སྟོན་གྱིས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། བཙུན་པ་ཤུ་ར་དུ་
 ཏིའི་བྲ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་ཟད་ངོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྩོན་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཙུན་པ་ཤུ་ར་དུ་ཏིའི་བྲ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་ནི་མིའི་སྟོན་གྱི་དབང་པོ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཡིན་

༡༡། །འོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྣོན་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །འཕགས་པ་ག་ཡུ་མགོའི་རིའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོད་པའི་རྩོམ་པ་ནི་ཅི། གནས་ནི་གང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྦྱས་པ། ལྷའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོད་པའི་རྩོམ་པ་ནི་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་འོ། །གནས་ནི་སེམས་ཅན་ལོ། །ཞེས་དེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ག་རེ་བསྟན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། སྣང་རྗེ་དེ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སྣང་རྗེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་སྣང་རྗེ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་མདོ་གང་གི་ནང་དུ་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། ཆོས་ཡང་དག་པར་བསྟུས་པའི་མདོ་དང་གཅིག་ལ་ག་ཡུ་མགོ་རིའི་མདོ་དང་གཉིས། འཕགས་པ་སློ་གྲོས་མི་བཟང་པ་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་སྟེ། མདོ་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་སྣང་རྗེ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དེ་གང་འདྲ་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། སྦྱིར་གང་བཟག་སུ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་སྟེ་གང་བཟག་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་གཅིག་ཡོད་ན་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་བྱུང་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་འོ་ཞེས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞན་དོན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྐྱོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བདག་ཉིད་ལ་མི་ལྟ་བར་གཞན་ལ་གིན་ཏུ་ཕན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་ཚོགས་བསགས་པ་གིན་ཏུ་བྱ་དགའ་ཞིང་ཡུན་
 རིང་ལ་དུབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་འཇུག་གོ། །འཕགས་པ་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱོད་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་གང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་སྒྱེ་བ་མི་ལེན་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེས་
 བདེ་བ་སྒྱེ་བ་མི་འདོར་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས། །དེ་ལྟར་གིན་ཏུ་བྱ་དགའ་བ་ལ་ཞུགས་ནས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་གདོན་མི་བྱ་བར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁོ་ནས་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་རྒྱུར་བསྟན་པ་ནི། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གོ་འཕང་བརྟེས་ནས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་མཛད་ཅིང་བཞུགས་སོ། །མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ལ་མི་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །གཉིས་པ་སྒྲོམ་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་གིང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མང་དུ་བྱས་པས་སྒྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་

༡༡། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་སྒྲིང་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུག་བསྐྱེད་ནམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་མཐུན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒྲོམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་ལ་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲོམ་
 པའི་ཚུལ་དེ་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་སྒྲིང་རྗེ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་རང་ཆོའི་རྒྱད་ལ་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲེ་བའི་ཐབས་དང་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་དེ་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་རེད་ཅེ་ན། སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་ལྟན་
 པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་དགོས། སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མང་པོ་བྱས་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་སྒྲེ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་
 སྒྲུག་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་འདིར་གསུངས་གནང་ཡོད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྒྲིང་རྗེའི་དམིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
 སྒྲིང་རྗེ་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ། སྒྲིང་རྗེ་གོམས་པའི་ཆད། ལུང་དང་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྲུག་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད། འགྱུར་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད། འདུ་བྱེད་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་ལྟན་པར་བསྐྱེད་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་ལྷ། དཔྱུལ་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད། ཡི་དྲགས་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད། དུད་འགོའི་སྒྲུག་བསྐྱེད། མིའི་སྒྲུག་བསྐྱེད། ལྟ་ཡི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱན་མི་འཆད་ཅིང་ཡུན་

རིང་ལ་ཚ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་ཚུ་བོར་བྱིང་ངོ་ཞེས་བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་དོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱག་བསྐལ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་དེ་སྐབས་འདིར་གང་འདྲ་གསུངས་
 ཡོད་ཅི་ན། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱག་བསྐལ་ཀྱིས་མནར་བའི་ཚུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུངས་ཡོད། སྦྱིར་བྱིད་རྣམ་པ་ཁ་ཤས་ནང་བའི་ཚོས་ལ་སྦྱངས་པ་བྱས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་
 སོང་བ་དང་། ཁ་ཤས་ནང་བའི་ཚོས་ལ་སྦྱངས་པ་ཏ་ཅང་མ་བྱས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་ང་རང་གིས་ཏ་གོ་གི་ཡོད། ནང་བའི་ཚོས་ལ་སྦྱངས་པ་མ་བྱས་པ་དེ་ཚོས་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ཟེར་བ་དེ་ན་བས་ཐོས་ན།
 དང་པོ་ཏ་ལས་པ་ནང་བཞིན་ཡོང་གི་རེད། འོན་ཀྱང་རིམ་ཀྱིས་ནང་བའི་ཚོས་ལ་སྦྱངས་པ་བྱས་ན་དོན་དག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་བྱབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་སྦྱིར་དེབ་ནང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ང་རང་གིས་
 ལྷ་གི་ཡིན། དེ་ཡང་དང་པོ་དཔུལ་བ་ལ་སྦྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཚ་བ་དང་གྲང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱན་མི་འཆད་ཅིང་ཡུན་རིང་བ་སྤྱག་བསྐལ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མྱོང་གི་
 ཡོད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་གིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་བཀྱས་པ་དང་སྒྲོམ་པའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་མེས་སྐམས་པའི་ལུས་གིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐལ་མང་པོ་མྱོང་སྟེ།

༡༡། །ལོ་བརྒྱར་ཡང་ལ་ལས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་དང་། མི་གཙང་བ་ཙམ་ཡང་བཟར་མི་རྟེན་དོ་ཞེས་བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་དྲོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ཡི་དྲགས་གྱི་གནས་ལ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ནི་བཀའ་སྤྱུམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མང་པོ་ཕྱོད་གི་ཡོད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དུད་འགྲོའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ནི། དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ལ་གཅིག་བཟུང་བ་དང་། བྲོ་བ་དང་། རྣམ་པར་འཆེ་བ་དང་། གསོད་པ་ལ་
སོགས་པས་སྤྱུག་བསྐྱེད་མང་པོ་ཕྱོད་བཞུགས་སྤྱང་སྟེ། འདི་ལྟར་ཁ་ཅིག་སྤྱི་འབྲུགས་པ་དང་། བརྟེན་པ་དང་། བཅིང་བ་དང་། གདགས་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་ལ་དབང་མེད་པར་ཀུན་གྱིས་བདེའ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁལ་ཆེན་པོ་ཕྱི་
བ་བརྒྱར་བས་སྐྱོ་ཞིང་ངལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོན་པ་ན་འཁོད་པ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པར་ཁ་ཅིག་ཆེད་དུ་ཆོལ་ཞིང་གསོད་དེ། ཏྲག་ཏུ་འཛིགས་པས་ཡིད་འབྲུགས་ཏེ་ཕན་ཚུན་འཁོད་ཅིང་འབྲོས་པ་ཡང་གྲངས་མེད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་ཕྱོད་བཞུགས་སྤྱང་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་དུད་འགྲོ་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་བཟུང་བ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཁོང་བྲོ་སྐྱེ་བ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འཆེ་བ་བྱེད་པ་
དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་བསོད་པ་དང་། མིས་གཡོག་ཏུ་བཀོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མང་པོ་ཕྱོད་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་དག་རང་གི་ཡིད་ལ་བསམས་ནས་དཔྱུལ་བ་དང་ཡི་

༡༡། །དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོ་མི་ལྷ་མོ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་མང་པོ་ཡོད་རེད། །ཁ་ཤས་བཙོན་ཁང་ནང་ལ་བཅུག་པ་དང་། །ཁ་ཤས་དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པ་དང་། །ཁ་ཤས་གཞན་གྱི་གཡོག་
 བྱེད་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད། །དེ་བཞིན་དུ་དཔུལ་བ་མ་ཡིན་ན་ཡང་དཔུལ་བ་འདྲ་པོ། །ཡི་དྲགས་མ་ཡིན་ན་ཡང་ཡི་དྲགས་འདྲ་པོ། །དུད་འགོ་མ་ཡིན་ན་ཡང་དུད་འགོ་འདྲ་པོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཕྱིར་གི་
 ཡོད་རེད། །དེས་ན་དེ་དག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ལ་བསམ་དགོས་པ་ཡིན། །ཡང་མི་ཁ་ཤས་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་སྦྱིད་པོ་ཡོད་རེད། །འོན་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་པ་དང་སྦྱིད་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཉ་ཅང་གི་ཡུན་རིང་པོ་
 ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། །དེ་ཚོས་བདེ་སྦྱིད་དེ་ལ་ཡུན་རིང་པོར་ལོངས་སྤྱོད་མ་ཐུབ་ནས་ཐ་མ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཡོང་གི་ཡོད། །དེའི་ཕྱིར་ན་མི་རྣམས་དེ་ལྷ་མོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཕྱིར་བ་ལ་བསམས་ནས་སྦྱིང་རྩེ་སྦྱིང་དགོས་
 པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ལྷ་ཡི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི། །ལྷ་ལ་ཡང་གང་དག་འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ནི་འདོད་པའི་མེས་ཡིད་རབ་རྟུ་འབར་ཞིང་སེམས་འབྱུགས་པ་དང་འདྲ་བར་གཤམ་མར་མི་འདུག་ལ། །སྐད་ཅིག་ཀྱང་སེམས་མཉམ་པར་
 འཛོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །རབ་རྟུ་ནི་བ་བདེ་བའི་ནོར་གྱིས་དབུལ་བ་དེ་དག་ལ་བདེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །རྟག་རྟུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་ལྷུང་བ་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པའི་ཕྱ་ངན་གྱིས་ནོན་པ་དག་སྟེ། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་བདེ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །དེ་ནས་

འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་ལྷ་དེ་དག་གནས་སྐབས་སྦྱིད་པོ་འདྲ་པོ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་ལྷ་འི་གནས་ནས་མར་ལུང་འགོ་བའི་སྐབས་སུ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་གསུངས་པ་ཡིན་
 རོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་ལྷན་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་དག་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྦྱོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བ་ལས་འདས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་དག་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་
 བའི་བག་ལ་ཉལ་ནམས་གིན་ཏུ་མ་སྤངས་པས་ཡང་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་ལུང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་
 ན་ཡང་གནས་སྐབས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལས་ཐར་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོས་འདོད་པ་སྦྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་མ་སྤངས་པའི་བྱིར་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁམས་གོང་མའི་གནས་
 དེར་བསྐྱད་བྱུང་གྱི་ཡོད་མ་རེད། སྤྲུལ་ཡང་ལས་བསགས་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་། དུད་འགོ་དང་། མི་ལ་སོགས་པར་ལུང་འགོ་གི་ཡོད། དེར་ལུང་བའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཀྱི་སྤྲོ་
 ལ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །གསུམ་པ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་ལྷན་པར་བསྟན་པ་ནི། ལྷ་དང་མི་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་གཞན་གྱི་དབང་དུ་

༡༡། །ཟུར་པས་ན་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་བྱིར་ན་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་གནས་སུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་
 དབང་དུ་ཟུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་ཤ་སྤྱག་དང་ལྡན་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བསམ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱིང་གྱི་བྱེད་
 པ་ཡོང་གི་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱིང་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིང་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། བྱེད་བྱེད་ཏུ་སྤྱིང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་མེ་ལྷེད་ལྷེད་བའི་ས་
 ཡིན་པར་བསྟན་ལ། རི་ལྟར་བདག་ཉིད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་སྤྱག་བ་ལྟར་གཞན་དག་གི་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཤིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིང་བརྩེ་བ་ཁོ་ན་བསྤྱིང་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིང་རྩེ་སྤྱིང་པའི་སྐྱབས་སུ་སྤྱག་
 བསྐྱེད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཆོ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བ་ལ་བསམས་ནས། དེ་དག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་ང་རང་གི་སྤྱིང་དུ་སྤྱིང་ན། ག་ཆོད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་སྤྱིང་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་
 སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་བཟོད་མ་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་ཡོད་པར་བསམ་དགོས། དེ་ལྟར་དང་པོ་རང་གི་སྤྱིང་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་བསམས་ནས་གཞན་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བ་ལ་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱིང་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། རང་གི་བཤེས་ལ་སྒྲོམ་པ། བར་མ་ལ་སྒྲོམ་པ། དག་ལ་སྒྲོམ་པ། ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་གོང་དུ་སྒྲོམ་པའི་སྤྱག་བསྐལ་སྒྲ་ཆོགས་སྤྱོད་བར་ལྟ་ཞིང་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ང་རང་གི་གཉེན་འདྲ་པོ་དང་། ང་རང་གི་གྲོགས་འདྲ་པོ་དང་། ང་རང་ལ་བརྟེ་བ་ཡོད་མཁན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲིང་རྗེ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བར་མ་ལ་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་སེམས་མཉམ་པས་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ལྟ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་ལན་བརྒྱར་ཡང་བདག་གི་གཉེན་དུ་མ་རྒྱར་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཡང་མེད་དོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་པས་ཕལ་བ་ལ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་མཛའ་བཤེས་རྣམས་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཡག་པོ་བསྒྲོམས་ཐུབ་ནས། དེ་ནས་མི་དགུས་མ་ང་རང་གི་གཉེན་བཤེས་ཀྱང་མ་ཡིན་པ། དག་པོ་ཡང་མ་ཡིན་པ། བར་མ་རྣམས་ལ་བསམས་ནས་སྒྲིང་རྗེ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དག་ལ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི། གང་གི་ཆེ་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་འདྲ་བར་ཕལ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲིང་རྗེ་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་དེའི་ཆེ་དགའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བར་མའི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲིང་

༡༡། །རྩེ་དེ་ཡག་པོ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ། ང་རང་གི་དགྲ་བོ་ལྷ་བྱ་ང་རང་ལ་གཞོན་པ་སྐྱེ་ལ་མཁན་དེ་རྣམས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་ལ་གྱིས་མནར་ཡོད་པ་ལ་སྒྲིང་རྩེ་སྐྱེས་ནས་སྒྲིང་རྩེ་དེ་རྩེ་ཆེར་རྩེ་ཆེར་སྐྱེ་ལ་
 དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི། གང་གི་ཆེ་མཇོང་བཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་འདྲ་བར་དགྲ་ལ་ཡང་མཉམ་པར་འཇུག་པ་དེའི་ཆེ་རིམ་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བསྒྲོམ་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་དགྲ་བོ་ལ་ཡང་ང་རང་གི་མཇོང་བཤེས་ནང་བཞིན་སྒྲིང་རྩེ་སྐྱེས་བྱུང་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་བཅུ་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིང་རྩེ་བསྒྲོམ་དགོས་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྒྲིང་རྩེ་གོམས་པའི་ཚད་བསྟན་པ་ནི། གང་གི་ཆེ་ཡོད་དུ་འོང་བའི་བྱ་མི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་ལ་གཏན་ནས་དབྱུང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་སྒྲིང་རྩེ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་
 པ་བདག་ཉིད་གྱིས་མཚུངས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་དེ་རྩོགས་པ་ཡིན་པས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། འཕགས་པ་སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྷ་བྱ་བསྒྲོམས་ནས་སྒྲིང་རྩེ་
 གོམས་པའི་ཚད་ལྷ་བྱ་དེ་ལ་གཙོ་བོ་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་པེད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་ཁ་གས་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཡོད་པ་དང་། ཁ་གས་ལ་སྒྲིང་རྩེ་མེད་པ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པའི་

སེམས་ཀྱིས་སྟིང་རྩེ་སྐྱེ་བྱུང་བ་གནང་དགོས། དཔེར་ན་མི་ལ་སྟིང་རྩེ་ཡོད་ལ་མི་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྟིང་རྩེ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། མིའི་ནང་ནས་ཀྱང་ང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ལ་སྟིང་རྩེ་ཡོད་ལ། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ལ་སྟིང་རྩེ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྟིང་རྩེ་དེ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་སྟིང་རྩེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་མ་རེད། དེ་འདྲའི་སྟིང་རྩེ་ཡོད་ན་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བ་ཡིན་པས་ཁ་ཤས་ལ་ཕན་པ་དང་། ཁ་ཤས་ལ་གནོད་པ་ཡོད་གི་རེད། དེས་ན་ང་རང་ཆོས་སྟིང་རྩེ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་སྟིང་རྩེ་འཇམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཉམ་པའི་སྒོ་སྐྱེས་ནས་སེམས་ཅན་ཆང་མ་ལ་སྟིང་རྩེ་ཡོད་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་སྟིང་རྩེ་ནི་སྟིང་རྩེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། སྟིང་རྩེ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། འདི་ལྟར་སྟིང་རྩེ་བསྐྱེམ་པའི་གོ་རིམས་འདི་ནི་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཀའ་རྩལ་ལ་རྟོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་དོན་ཆན་དང་པོ་སྟིང་རྩེ་སྐྱེམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟན་པ་ལ་ལྟ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ། ཕན་ཡོན་གྱི་བྱུང་པར། རབ་རུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། སོ་སོའི་མཆན་ཉིད། ཆོ་གའི་བྱུང་པར་རོ། །དང་པོ་ནི།

༡༡། །དེ་ལྟར་སྒྲིང་རྩེ་གོམས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་བྱང་བར་དམ་བཅས་ན་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒྲོན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམ་མི་དགོས་པ་ཁོ་ནར་སྒྲེ་སྒྲེ། འཕགས་
 པ་ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་མགོན་མེད་པ། སྒྲོབས་མེད་པ། སྒྲིང་མེད་པ་དག་མཐོང་ནས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་གྱིས་ཡང་དག་པར་འཛིན་ཏུ་བཅུག་པ་
 ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ནོན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བྱུང་ཆེ་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་དོན་ཆོན་གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་གནང་ཡོད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་དེ་ཡང་གང་འདྲ་
 གནང་དགོས་ཤེ་ན། སྒྲིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲེས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་པ་ཞིག་བྱས་ན་སྒྲིང་
 བྱང་གིས་སེམས་ཅན་དེ་ཆོ་ལ་ཕན་ཀྱི་རེད། ཞེ་བྲག་ཡག་པོ་རེད། དཔེར་ན་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཟས་དང་གོས་དང་ནོར་དང་སྒྲན་ལ་སོགས་པའི་ཕན་པ་བྱས་ན་གནས་སྐབས་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་རེད། འོན་

གྲང་དེ་ཚར་ནས་ཡང་བསྐྱར་སེམས་ཅན་དེ་ཚོ་སྒར་བཞིན་སྟུག་བསྐྱལ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱོ་གི་ཡོད། དེས་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིང་ལྟོ་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་གང་གི་སྒོ་ནས་ཕན་གདགས་
 དགོས་གྱི་རེད་ཅེ་ན། མཐར་ཐུག་སྟུག་བསྐྱལ་གཏན་ནས་སྤྱོད་མ་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བཙུང་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
 ཐུབ་པའི་ཕན་པ་ཞིག་གནང་དགོས། སྤྱིང་རྗེའི་འབྲས་བུ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟེ་དགོས་གྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་དགོས་
 ཀྱི་འདུག་བསམ་པའི་སྒོ་ཞིག་སྟེ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རེད། དེས་ན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱིང་རྗེ་དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་སྟེས་ཡོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྟེ་ཡོང་གི་ཡོད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕན་ཡོན་གྱི་བྱད་པར་ལ་གསུམ། སྒོན་པའི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན། འདུག་པའི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན། ཐུན་མོང་གི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 མདོར་བསྟན་པ། ལུང་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྐྱབ་པ་དང་མི་ལྡན་ཡང་འཁོར་བའི་ནང་ན་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་སྐྱད་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་བཀའ་བསྩལ་ཏེ།

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

༡༡། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལུང་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩོ་རྩོ་རིན་པོ་ཆེ་ཆག་གྲང་གསེར་གྱི་རྒྱན་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་དོ། །རྩོ་རྩོ་རིན་པོ་ཆེ་འི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ཞིང་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་གྲང་བསྒྲེག་གོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྩོ་རྩོ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱབ་པ་དང་མི་ལྟན་པ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ཞིང་འཁོར་བའི་དབུལ་བ་ཡང་སྒྲེག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གང་ལ་ཕོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲོབ་མི་རུས་པ་དེས་གྲང་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བྱོད་ནི་བྱ་བ་མང་བྱེད་པ་མང་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱིན་པའི་ཕོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བར་ལ་སྒྲོབ་མི་བཟོད་ན་འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུན་པ་དང་། དད་པ་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སྒྲོན་པ་འདི་འགྲོ་ཡང་རུང་། འགྲོང་ཡང་རུང་། འདུག་གྲང་རུང་། ཉལ་ཡང་རུང་། སད་གྲང་རུང་། ཟ་ཡང་རུང་། འབྲང་ཡང་རུང་། ཏྲག་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །ཡིད་ལ་གྱིས་ཤིག །སྒྲོམས་ཤིག །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་

༡༡། །ན་ཡང་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཆ་ལས་ཞེ་དྲག་ཡག་གི་ཡོད་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དེ་ཡོད་ན། དེ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་ལག་ལེན་བྱེད་མ་བྱུང་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་ཀུན་
 སྤྱོད་དེ་ཡོད་པ་ཅུམ་གྱིས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་དག་བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡོད་གི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཇུག་
 པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི། སྐྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བར་གྱུབ་སྟེ། འཕགས་པ་དཔས་སྦྱོན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་
 མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་གང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་གྱིས་མདོ་གཞན་དག་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་གྱི་བསོད་ནམས་དེ་ལ་གཟུགས་ཡོད་མ་རེད་མ་གཏོགས། གལ་ཏེ་གཟུགས་གིག་ཡོད་ན་དེ་ཡིས་ནམ་མཁའ་ཆ་ཆ་དང་གང་འགོ་གི་རེད། ད་དུང་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་བསོད་ནམས་དེ་མ་ཤོང་བ་
 དེ་འདྲ་ཡོད་སྤིད་གྱི་རེད་ཅེས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་

མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་གང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དཔེ་བཞག་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཐུན་མོང་གི་ཕན་ཡོན་ནི། རྩོད་པོ་
 བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་བསྐྱགས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་ནི།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྟོན་པའི་སེམས་དང་། ལྷགས་པའི་སེམས་ཏེ། འཕགས་པ་རྩོད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ། སེམས་ཅན་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ན་གང་དག་སྤྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་རྩ་སེམས་ཀྱིས་སྟོན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་ནི་རྟེན་པར་དགའོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་སྤྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྩ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་པ་དེ་དག་ནི་དེ་བས་ཀྱང་གིན་རྩ་རྟེན་པར་དགའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་དབྱེ་བ་གང་འདྲ་ཡོད་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་གང་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་དང་། འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར་གྱི་ཡོད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་ནི། དེ་ལ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གང་ཐོག་མར་དོན་དུ་གཉེར་བ་

༡༡། །དེ་ནི་སྒྲོན་པའི་སེམས་སོ། །གང་ཡན་ཆད་སྒྲོམ་པ་བཟུང་སྟེ་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་ཞུགས་པའི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། ང་རང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་
 བྱུང་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་བྱུང་པར་ཤོག། །བཀོད་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་པའི་ཆེད་དུ་ང་རང་གིས་དངོས་སུ་འབད་ཚུལ་བྱེད་པ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ཚོ་གའི་བྱང་
 པར་ནི། སྒྲོམ་པ་ནི་ཕ་རོལ་པོ་མཁས་པ་མཐུ་དང་ལྡན་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་པ་ལས་མཐོན་དོ། །མཐུན་པ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མཐོན་དུ་བྱས་ལ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་
 པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྤང་བའི་ཐབས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཅིག་ནི་ང་
 རང་གིས་སྤྲོ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ནས་དེའི་དུང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པའོ། །དེ་ཡང་སྤྲོ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་སྒྲོམ་པ་ལེན་པ་པོ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་

ནམ་ཕན་ཡོན་རྣམས་གསུངས། བྱེད་རང་གིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་ཡག་པོ་རེད། བྱེད་རང་གིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་རེད་གསུངས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་གནང་། སློབ་མ་དེ་
 ཡིས་ཀྱང་སྤྲ་མས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དག་ཡིད་ལ་བཞག་ནས་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྒོམ་པ་སྤངས་པའོ། །དེ་ནི་སྒོམ་པ་སྤངས་པའི་ཐབས་
 དང་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་སྤངས་པ་དེ་ཡག་པོ་རེད། ཡང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྒོམ་པ་སྤངས་པའི་ཐབས་གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྲ་མའི་བྱང་ནས་སྒོམ་པ་སྤངས་པའི་མཐུན་ཆེན་ཚང་བ་མེད་
 ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་ཡོད་བསམ་པའི་དམིགས་པ་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་བྱང་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྒོམ་པ་
 སྤངས་པའོ། །ཡང་ན་ང་རང་གི་རྒྱད་ལ་སྙིང་རྗེ་བྱགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐྱེས། སྙིང་རྗེ་དེའི་སྒོབས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ཡོང་བ་ལྟ་བུའང་ཡོང་གི་རེད། སྒོན་མ་དེ་དག་སྦྱིར་
 ཡག་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་བརྟན་པོ་མེད། རྗེས་མ་དེ་བརྟན་པོ་དང་སྒོབས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་བྱིར་ན་རང་གི་རྒྱད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་

༡༡། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡག་ཤོས་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་དོན་ཚན་གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཞུས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ། སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་དགོས་པར་བསྟན་
པ། འཇུག་བྱ་སྐྱབ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ། སྐྱབ་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་མ་དུ་ལ་ན་གཞན་མི་དུ་ལ་བར་ཤེས་ནས་བདག་ཉིད་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་
པ་ལ་རབ་དུ་སྦྱོར་རོ། །སྐྱབ་པ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། འཕགས་པ་ག་ཡུ་མགོའི་རི་ལས་གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་ནི་སྐྱབ་པ་སྦྱིང་པོར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། འོག་པར་སྐྱབ་པ་
སྦྱིང་པོར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །འཕགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྐྱབ་པ་སྦྱིང་པོར་བྱེད་ཞེས་གཞོན་ནུ་བྱོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞོན་ནུ་སྐྱབ་པ་སྦྱིང་པོར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲ་
ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟེན་དཀའ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ད་ལྟ་ཆོས་གསན་པའི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསལ་འདེབས་དགོས་ཀྱི་ཡོད། སྦྱིར་དུས་
དང་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་སྦྱིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱད་ལ་ལྟན་དགོས། དམིགས་བསལ་དུ་ང་རང་ཆོས་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐྱབས་དང་། ཆོས་གསར་དུ་ཞུ་བའི་སྐྱབས་དང་།

ཚེས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཀུན་སློང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡོད་ན་མ་འོངས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་འཕྲོབ་པའི་རྒྱ་རུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་རྒྱ་རུ་
 འགྱུར་གྱི་ཡོད། དེས་ན་ཀུན་སློང་ནམ་པར་དག་པ་དང་ལྷན་དགོས་པ་གལ་ཆེ་བའི་སྤྱིར་ན། ད་ལྟ་ང་རང་གིས་བྱེད་ནམ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསལ་བཏབ་ནས་གསན་གནང་རོགས་
 བྱེད་ཞུ་གི་ཡིན། སྤྱིར་དང་པོ་སྟིང་རྩེ་དགོས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ། དེའི་རྩེས་སུ་སྟིང་རྩེ་བསྒྲིམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དགོས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་དང་། དེའི་རྩེས་
 སུ་སྦྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ཏེ་ནམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཉིས་གོང་དུ་ཞུས་གྲུབ་པ་རེད། དེ་རིང་གི་སྐབས་སུ་སྦྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དེ་ཞུ་གི་ཡིན། དེ་ཡང་དང་པོར་སྟིང་རྩེ་
 བསྒྲིམས་ནས་སེམས་ཅན་སྐྱག་བསྐྱེད་དང་ལྷན་པ་ནམས་སྐྱག་བསྐྱེད་ལས་སློབ་པའི་ཀུན་སློང་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས། གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཀུན་སློང་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་པར་འདོད་པའི་ཀུན་སློང་བསྐྱེད་དགོས། ཀུན་སློང་སྦྱེས་པ་དེ་ཡང་ཀུན་སློང་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དངོས་གནས་

༣༡ །ལག་རྩ་ལེན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ལག་རྩ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་ག་རེ་བྱེད་དགོས་རེད་ཅེ་ན། དངོས་སུ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡན་ཐོགས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ང་རང་ཚོས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བཀོད་དགོས་རེད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་དམ་པའི་ཚོས་ལ་དངོས་སུ་བཀོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་བཅུག་དགོས་རེད། ད་ལྟ་
 ང་རང་ཚོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་བྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། བཀོད་མི་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རང་ཚོ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། རང་ཉིད་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཡན་ཐོགས་བྱེད་བྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་སྤྱིར་དང་པོར་རང་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་དང་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་འཕེལ་ཞིང་
 རྒྱས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་ནས་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ང་རང་ཚོས་ག་རེ་བསྐྱབ་དགོས་རེད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་བསྐྱབ་དགོས་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ག་རེ་གནང་དགོས་ཤེ་ན། དམ་པའི་ཚོས་ཡག་པོ་བསྐྱབ་དགོས། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་

ཡག་པོ་བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་བྱབ་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་མ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་བྱབ་ཀྱི་མ་རེད་གསུངས་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་སྐྱབ་པ་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། སྐྱབ་པ་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས། དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱབ་པ་ལ་སྤྱིང་པོར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རྟེན་བྱབ་ཀྱི་རེད། སྐྱབ་པ་ལ་སྤྱིང་པོར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་པ་ལ་དགའ་ལས་ཆེན་པོ་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་ང་རང་ཆོས་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་བྲུང་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཇུག་བྱ་སྐྱབ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་དོན་བཞི། བསྐྱབ་བྱ་སྤྱིར་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ། སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བསྟན་པ། ཟུང་འཇུག་ལ་བསྐྱབ་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་པ་དེ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་འཕགས་པ་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་དང་། དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་འཛིན་ཏེན་གྱི་བཟོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཀྱི་བར་དག་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ།

༡༡། །དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་སྐྱབ་པ་ག་རེ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། སྦྱོན་པ་དང་ཚུལ་བྱིམས་དང་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་
 དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་སྟེ་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱོན་པ་དུག་བསྐྱབ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་བྱམས་པ་ཚད་མེད་དང་། སྦྱིང་རྗེ་ཚད་མེད་དང་། དགའ་བ་ཚད་མེད་དང་། བཏང་སྦྱོམས་ཚད་མེད་དེ་ཚད་མེད་རྣམ་
 པ་བཞི་བསྐྱབ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་མཁོ་བ་སྦྱོན་པ་དང་། སྦྱོན་པར་སྦྱ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་མཐུན་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་དོན་ལ་སྦྱོད་པ་སྟེ། བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྦྱོད་པ་དེ་དག་ལ་བརྩོན་ནས་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཡང་བསྐྱབ་དགོས་རེད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ལ་
 སོགས་པ་ནི་བསྐྱབ་དགོས་པ་བཤད་མ་དགོས་པ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་དགག་པ། ཐབས་ཤེས་ངོས་བཟུང་བ། ཟུང་འཇུག་
 དགོས་པར་བསྐྱན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་པ་དེ་ཡང་མདོར་ན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་གྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་འབའ་ཞིག་གྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་

གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་དང་། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཆིང་བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐབས་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་ཐབས་ནི་ཐར་བའོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱའམ་སྐྱབ་པ་དེ་ཡང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟར་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་རྒྱུད་པ་ཡིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐབས་ཤེས་ངོས་བབྱུང་བ་ནི། འཕགས་པ་ག་ཡུ་མགོའི་རི་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་མདོར་བསྟུན་འདི་གཉིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ལ་ལམ་འདི་གཉིས་དང་ལྟན་ན་མུར་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱུའོ། །གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐབས་དང་། ཤེས་རབ་པོ་ཞེས། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་མ་གཏོགས་པར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་། གཡོག་འཁོར་མང་པོ་སྟན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་

༡༡། །པ་དང་། སྤྱལ་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཚོས་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐབས་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཐབས་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཡང་དག་པར་ཐབས་ཀྱི་
 བྱེ་བྲག་ཕྱེད་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པས་སྤྲུགས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་དུག་ཟ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས་བཀའ་སྤྱལ་ཏེ། ཐབས་
 ནི་བསྐྱབ་ཤེས་པའོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཤེས་པའོ་ཞེས། །འཕགས་པ་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན། གང་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པ་ལ་མཁས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོ་ལས། ཚོས་གཉིས་དང་ལྷན་ན་སྤྱར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་བྱུང་གི་ཡོད། ཚོས་གཉིས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་
 ན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གཉིས་རེད་གསུངས་ཡོད། ཐབས་ཞེས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་དང་། བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ལོངས་སྦྱོང་ཆེན་པོ་དང་། འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐབས་

ཞེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད། ཐབས་དེ་ཤེས་རབ་གྱིས་མ་བེན་ན་ཐབས་དེ་ལམ་ཡང་དག་པ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་མ་རེད། ཤེས་རབ་གྱིས་བེན་ན་ཐབས་དེ་ལམ་ཡང་དག་པ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱི་དོན་
 སྦྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཐབས་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་། འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་དང་། བྱ་བ་མང་པོ་དང་། སྟོབས་འབྱོར་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཐབས་ཞེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་
 བུའི་ཐབས་དེ་དག་ལ་ཤེས་རབ་གྱིས་བེན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་ལམ་ཡང་དག་པ་ལ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་སྦྱིར་དུག་དེས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་མ་གཏོགས་ཕན་
 པ་བྱེད་གྱི་མེད། འོན་ཀྱང་དུག་དེ་ལ་སྒྲགས་གྱིས་བཏབ་ན་དུག་གིས་གཞོད་པ་མེད་པར་འགྲོ་གི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཐབས་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པས་ཅིས་བེན་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 བཙུམ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱ་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད་ཅེས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སངས་རྒྱས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བྱུང་འདྲུག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཐབས་དང་ཤེས་
 རབ་འདི་གཉིས་ནི་སར་རྒྱུད་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཙུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུ་སྤྱོད་དེ། ས་བཙུ་

༡༡། །པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་ག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་རྒྱུ་མི་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡིས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་པོ་མཉམ་དུ་དགོས་པར་བསྟན་པ་རེད། ཐབས་ཤེས་གཉིས་པོ་མཉམ་དུ་དགོས་པའི་སྒྲོར་དེ་སྒྲོམ་རིམ་ནང་དུ་ཏོག་ཙམ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཡོད། རྒྱས་པར་གསུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་གང་མ་རྒྱ་ཡུ་ནས་བོད་ལ་ཤེས་རབ་རྒྱུ་པ་མ་གཏོགས་ཐབས་དགོས་མ་རེད་གསུངས་ནས་ཆོས་སྤེལ་བ་རེད། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་བོད་དུ་ནང་པའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་མཁན་དེ་ཆོས་ཀྱང་ཐབས་ལ་ཏོག་ཙམ་གལ་ཆུང་དུ་བརྟེན་ནས་ཐབས་དེ་ཏ་ཅང་གི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་བསམ་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏོག་ཙམ་ལམ་ལོག་པ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ལོག་པ་ལས་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལ་རྒྱ་གར་ནས་བོད་ལ་ཐེབས་པ་དང་། བོད་ལ་ཐེབས་ནས་རྒྱ་གང་མ་རྒྱ་ཡུ་ན་ལ་རྩོད་པ་བརྒྱབ་གནང་བ་དང་། རྩོད་པ་བརྒྱབ་ནས་རྒྱ་གང་མ་པར་མཛད་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་སྐབས་འདིར་ཡང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་པོ་དེ་ངེས་པར་དུ་མཉམ་དུ་ཡོད་དགོས་རེད་མ་གཏོགས་རྩ་བ་ནས་འགྲིག་གི་མ་རེད། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་པོ་མཉམ་དུ་ཡོད་དགོས་པ་དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཡོད། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་པོ་

༡༡། །ནས་དགོས་ཀྱི་མེད་ན། ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བསྐྱུང་དགོས་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད། ཁོང་རང་འབྲས་བུ་འཐོབ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་གར་མ་རྒྱ་ཡུ་ནའི་དགོངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བསྐྱུངས་པ་དེ་གཉིས་འགལ་གྱི་ཡོད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གང་དང་འགལ་བའི་ལུང་དྲང་བ་ནི། འདི་ལྟར་དེ་ལས་གསུངས་པ་ནི། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྱུ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤོན་གྱི་སྤོན་ལམ་གྱི་སྤོན་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤོན་རྒྱན་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་སྐྱབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་ཡང་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་གང་རེད་གྱི་སྤོན་བསྐྱེད་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྤོན་སྤུམ་ཆོགས་པ་དེ་བྱིད་ལ་མེད་གྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྤོན་སྤུམ་ཆོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཙུངས་པའི་ཕྱིར་བཟོན་འགྲུས་ཚུལ་གྱིས། །བཟོད་པའི་སྤོན་འདི་ཉིད་ཀྱང་མ་དོར་གིག། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཞི་བ་རྣམ་པར་ཐར་བ་ཐོབ་ཀྱང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱེ་བོ་མ་ཞི་བ། རབ་རྒྱུ་མ་ཞི་བ།

ཉོན་མོངས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གཡན་སྟོབ་འདི་དག་ལ་སོམས་ཤིག །ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱབ་པ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་
 ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །འདིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཉི་ཚེ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཚོས་ཉིད་འདི་ཐོབ་པོ། །ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་ངེད་ཀྱི་ལུས་ཚད་
 མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཚད་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ཚད་མེད་པ་དང་། འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚད་མེད་པ་དང་། དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམ་པར་དག་པ་ཚད་མེད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ། བྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་
 དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་སྦྱེད་ཅིག །རིགས་ཀྱི་བུ་གང་བྱོད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྣང་བ་འདི་ནི་སྣང་བ་གཅིག་ཤུར་ཟད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཚོས་སྣང་བ་འདི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པར་
 འབྱུར་ཏེ། མཛད་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་འབྲེལ་བ་མཐའ་ཡས་པར་འབྱུར་ཏེ། གང་དག་གྲངས་དང་། བགྲང་བ་དང་། ཚད་དང་། དཔེ་དང་། ལྷ་ཡང་མེད་པ་དེ་དག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་སྦྱེད་ཅིག །རིགས་ཀྱི་བུ་རེ་ཞིག་ཕྱོགས་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

༡༡། །བཅུའི་ཞིང་ཚད་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་དང་། ཚེས་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་ཚད་མེད་པ་ལ་ལྷོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་བཞུགས་པ་གྲང་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་དེ་སྐད་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སངས་རྒྱུས་བཙུགས་ལྡན་འདས་དེ་དག་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་ཚད་མེད་པ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་གང་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་ཚད་མེད་པ་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་ལམ་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་དག་ཉི་བར་སྐྱབ་པར་མཛད་དོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ཁྱོད་མོས་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱུས་བཙུགས་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་སྒོ་དག་ལ་ཞུགས་པར་མ་མཛད་དུ་ཟེན་ན་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ཡང་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་འགལ་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ཡང་མདོའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་གནང་བ་རེད། མདོའི་ནང་དུ་སངས་རྒྱུས་བཙུགས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ག་རེ་གསུངས་ཡོད་ཅི་ན། ས་བརྒྱད་པ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱུས་བཙུགས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་འདི་འདྲ་གནང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་། རིགས་ཀྱི་བྱ། ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །ཞེས་ཁྱེད་རང་ཞེ་དྲག་ཡག་པོ་རེད།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་ཡང་རེད། བྱོད་རང་གིས་ད་ལྟ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དོན་དམ་པའི་ཚེས་ལ་
བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཡག་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་བརྩ་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ད་
ལྟ་བྱེད་རང་ལ་ཐོབ་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་དག་བྱེད་རང་གིས་འཐོབ་དགོས་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་བྱེད་རང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡུན་རིང་པོར་མ་བཞུགས་པར་བརྩོན་
འགྲུས་བརྩམ་དགོས། བཟོད་པ་བསྐྱོམ་དགོས། བརྩོན་འགྲུས་དང་བཟོད་པ་དེ་དག་ད་ལྟ་གཡུག་ཉན་གྱི་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་མང་པོ་སེམས་མ་ཞི་བ་དང་། ཉན་མོངས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་
ཡོད་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔེ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོད་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱེད་རང་གིས་བསམ་སྒྲོ་བ་ཏང་ནས། དེ་དག་གི་དོན་
སྐྱབ་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། བྱེད་རང་གཅིག་སུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད། དེས་ན་བྱེད་རང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཡར་ལྡང་དགོས་གསུངས་གནང་བ་རེད།

༡༡། །ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོའི་ནང་དུ་ག་རེ་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལུས་ལ་ཚད་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཚད་མེད་པ་དང་། ཞིང་ཁམས་ལ་ཚད་མེད་པ་དང་། སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་འོད་ལ་ཡང་ཚད་མེད་པ་དང་། གསུང་གི་དབྱངས་ལ་ཡང་ཚད་མེད་པ་དང་། སྤོན་ལས་ལ་ཡང་ཚད་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་རེད། བྱིད་རང་གིས་ངེས་པར་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་རེད། བྱིད་རང་ལ་ད་ལྟ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁོ་ན་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། གཞན་ཡོན་ཏན་ཆ་ཚད་བ་ཐོབ་ཡོད་མ་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ། རྒྱ་ཆེན་པོ། ཚད་མེད་པ། དཔེ་མེད་པ། དེ་འདྲ་ཡོད་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་ནས་བྱིད་རང་གིས་བསྐྱབ་དགོས་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ཡོན་པའི་སྤྱིར་ན་བྱིད་རང་ངེས་པར་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལྷང་དགོས་གསུངས་ནས་བཀའ་གནང་བ་རེད་ལགས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྐྱུ་ལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལྷང་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དང་། བཟོད་པ་བསྒྲོམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ལམ་ལ་བརྩོན་གྱི་ཡོད།

༡༡། །བཀའ་སྒྲུབ་ཏོ། །དེ་ལས་ཡང་བཀའ་སྒྲུབ་པ། མ་ཕམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བྱིར་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཡང་མི་སྐྱོན་པོ་དེ་དག་འདི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་སྐྱོན་འབྱེན་ཏོ། །མ་ཕམ་པ་འདི་རི་ལྟར་སེམས། ང་ཀྱ་ཤི་ཀའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་འདི་ལྟར་ཐུག་ཅོན་གྱི་བྱིར་
 བདག་གི་ཤ་བྲ་ལ་བྱིན་པ་དེ་ཤེས་རབ་འཆལ་པ་ཡིན་ནམ། བྱམས་པས་གསོལ་པ། བཙུམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། བྱམས་པ་ང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་
 དང་ལྷན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དག་བསགས་ན་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གིས་གནོད་པར་གྱུར་ཏམ། བྱམས་པས་གསོལ་པ། དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། མ་ཕམ་པ་བྱོད་ཀྱིས་བསྐྱལ་པ་དུག་ཅུར་བྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས། བསྐྱལ་པ་དུག་ཅུར་ཆུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། བསྐྱལ་པ་དུག་ཅུར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་ན། དེ་ལ་མི་སྐྱོན་པོ་དེ་དག་འདི་སྐད་དུ་ཆུལ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་
 རྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆུལ་གྱིས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཅོ་ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་གཞན་འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བསྐྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོའི་ནང་དུ་ཡང་

གསུངས་ཡོད། དེའི་སྐབས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གསུངས་པ་རེད། འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། འཇམ་དཔལ་ཚོས་སྤངས་ན་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་རེད། མི་འགའ་ཞིག་གིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་ལ་ནི་ཡག་པོ་རེད། བཀའ་ལ་ལ་ནི་ཡག་པོ་མ་རེད་ཅེས་ཚོས་སྤྲོད་གི་ཡོད། དེ་འདྲ་གནང་ནས་ཚོས་སྤངས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་དང་གཅིག་པ་རེད་གསུངས་པ་
དང་། ཡང་མི་སྒྲིན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་ཕ་ལོ་ལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དུག་གི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་དེ་ཡག་པོ་རེད། ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་ཡག་པོ་མ་རེད་ཅེས་སྐྱར་བ་འདེབས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ཡག་པོ་མ་རེད་གསུངས་
ཡོད། དེའི་སྤྱིར་ན་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་པ་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་མཉམ་པོ་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལ་བཟང་ངན་དབྱེ་རུ་གི་མ་རེད་གསུངས་
པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་གཞན་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱལ་ཚབ་བུམས་པ་མགོན་པོ་ལ་གསུངས་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། མ་ཕམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཕ་ལོ་ལ་ཏུ་
སྤྱོད་པ་དུག་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་པའི་ཆེད་དུ་རེད། དེ་ལ་མི་སྒྲིན་པོ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བསམ་ན་ཕར་སྤྱོད་དུག་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་ལོ་ལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་མ་གཏོགས། ཕ་ལོ་ལ་ཏུ་

༡༡། བྱིན་པ་གཞན་དག་དགོས་ཀྱི་མ་རེད་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་ཟེར་བ་དེ་ཏྲོག་ཙམ་ནོར་བ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱམས་པ་བྱེད་རང་གིས་འདི་ལ་ག་རེ་སེམས་ཀྱི་འདུག །
 རྒྱུ་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་ཀ་གི་ཀའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པའི་སྐབས་སུ། ལུག་རོན་གྱི་སློག་བསྐྱབས་པ་རེད། ལུག་རོན་གྱི་སློག་སྦྱོར་པའི་སྐབས་སུ་ལུག་རོན་བཟའ་འོང་མཁན་གྱི་བྲ་དེ་ལ།
 རྒྱལ་པོ་ཁོ་རང་གི་སྐུ་ཤ་བཅད་ནས་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་རེད། དེ་སྐབས་པའི་ལས་ཀ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བཀའ་འདྲི་གནང་བ་རེད། དེ་ལ་བྱམས་པས་བཙུགས་ལྡན་འདས་ཨོ་དེ་འདྲ་མ་རེད་ལགས། དེ་ལྟར་
 གནང་བ་དེ་དངོས་གནས་ཡང་དག་པ་རེད་ཅེས་ལན་སྤུལ་ཡོད། དེ་ནི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐབས་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཙུགས་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་བྱམས་པ་ལ། ང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་སྦྱད་པ་ན་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་དུག་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དག་བསགས་ན། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་འཕྱོང་བ་ལ་
 གཞོད་པར་གྱུར་ཡོད་དམ་ཞེས་བཀའ་འདྲི་གནང་བ་ན། བྱམས་པས་གསོལ་བ། དེ་ནི་མ་ལགས་སོ་ཞེས་གཞོད་ཀྱི་མ་རེད་ཞུས་ཡོད། གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་ན་གཉི་ག་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བྱང་

རྩལ་སེམས་དཔས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀའ་འདྲི་གནང་བ་དང་། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་ལྷུས་དགོས་པ་དེ། རྩལ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་མཉམ་པར་བསྐྱེད་དགོས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་གར་ལ་དགག་པ་གནང་བ་དང་། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ཐབས་དང་
 ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྟེན་དགོས་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་པ་ཐབས་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་ལ་དོན་གསུམ། རང་གི་བཞེད་པ་ལུང་གིས་བསྟན་པ། གཞན་གྱི་གཞོད་པ་སྤྱོད་པ། སྐབས་
 གྱི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མི་གནས་པའི་མུང་འདས་སྐབ་བྱེད། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ལམ་དུ་བསྟན་པ། སྐྱ་གཉིས་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ན་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་མི་གནས་པའི་མུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་འགྲུབ་བོ། །འདི་ལྟར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། ཞིང་དང་། གཡོག་འཁོར་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་སྟན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡོངས་སུ་
 འཛིན་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡོངས་སུ་མུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་མི་གནས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡང་དག་པར་སྤངས་པས་འཁོར་བ་ལ་ཡང་མི་གནས་ཏེ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ།

༡༡། །སྐབས་འདིར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དེ་བསྟན་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཡོད་ཅེ་ན། ཐབས་ཡང་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་མཐར་ཐུག་ག་ཟུགས་ཀྱི་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་འཕྲོབ་པར་བྱ་དགོས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཡང་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིད་པ་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་མཐར་ཐུག་ཆོས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་འཕྲོབ་པར་བྱ་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ལམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལམ་འདིས་སྒོ་འདོགས་པ་དང་། སྐྱར་བའི་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་སྒོ་འདོགས་པའི་མཐའ་སྤྲོད་ལ། ཐབས་ཀྱིས་ནི་སྐྱར་བའི་མཐའ་སྤྲོད་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོའི་ག་ཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རང་ཆོ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་

བ་མི་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་གཉིས་ཡོད། དེ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་པ་དང་། སྐར་བ་བཏབ་པའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་དང་། ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་སྐར་བ་བཏབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བ་བྱུང་གི་ཡོད། མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤང་དགོས་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྐྱ་གཉིས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་བསྟན་པ་ནི། ཡང་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་བྱིང་ལ་འཛོག་པ་ཡང་སྤྱིད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས། །རྣམ་པར་སྤང་མཛད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྟིང་རྗེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཐབས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་གནོད་པ་སྤྱོད་པ་ནི། གང་ཆོས་གཟིངས་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྤང་བར་བྱ་ན། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་སྤྱིར་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་སྤང་ངོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་གྱི། དགོས་པ་སྐྱབ་པའི་སྤྱིར་མི་བརྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདི་སྐད་དུ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་མོད་ཀྱི་ལོག་པར་མི་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་ལོག་པར་གཟུང་བར་མི་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

༡༡། །ཁ་ཅིག་ལས་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བའི་འབྲས་བུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ཙམ་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བས་ཚོག་པར་འཛིན་པ་རྣམས་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གོང་ནས་གོང་དུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་ལ་སྒྲོ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བྱིན་ན་འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲར་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་འགལ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐབས་གྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟ་བས་ན་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གཉིས་ཀ་བསྟེན་དགོས་པ་ཁོ་ནར་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཤེས་རབ་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྐྱར་བ། དངོས་གྱི་དོན་བསྟུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱིན་པའི་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་གནས་པར་བྱས་ལ། ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཇི་འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དངོས་གྱི་དོན་བསྟུན་པ་ལ་གསུམ། ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་འཇུག་པ་སྒྱིར་བརྗོད་པ། བྱེ་བྲག་དུ་བསམ་བྱུང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ།

སྒྲོམ་བྱུང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཐོག་མར་རེ་ཞིག་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེས་རེ་ཞིག་ལུང་གི་དོན་ཀྱན་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ངས་པ་དང་

དང་བའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དེས་བྱེ་བྲག་བྱེད་པའི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནའི་དོན་བསྐྱེད་པར་བྱའི། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་ཟེན་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ཤིང་ཐེ་ཚོམ་ཡང་མ་
 བས་ལ་བས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་རྒྱལ་ཏེ། གལ་ཏེ་
 ཚོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག་ །སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ནི། །དེ་ཉིད་མུ་ངན་འདས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཞི་མི་འགྱུར། །ཞེའོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་བསམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་བརྟགས་
 ལ་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནའི་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་ག་རེ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་
 གསུམ་གསུངས་ཡོད། ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བསམ་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རིམ་པ་བཞིན་
 དུ་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་དུ། དང་པོར་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རང་ཚོས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་

༡༡། །དེ་རི་ལྷ་ར་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་དེ་ཤེས་མཁན་ཞིག་གིས་གདམས་ངག་གསུངས་པ་ལ་བསྟེན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གདམས་ངག་དེ་སྤྱི་བསྟེན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་
 བ། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྟེན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དེའི་བྱིར་ན་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟེན་བཙུང་རྣམས་ལ་བསྟེན་
 བས་ཤེས་དགོས། དེ་ཡང་རང་གི་སྤྱོད་པའི་བསྟེན་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཐོས་ཏེ། བཀའ་དང་བསྟེན་བཙུང་དེ་དག་གི་དོན་དེ་རང་གིས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དང་པོར་ཐོས་པའི་ཤེས་
 རབ་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ་ཡོད། མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་རི་ལྷ་ར་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་གནས་ལུགས་བདག་མེད་པ་ཡིན་པར་རྩོགས་དགོས་རེད། བདག་མེད་པར་རྩོགས་པ་དེ་ཡང་གང་འདྲ་བྱས་ནས་རྩོགས་དགོས་རེད་ཅེ་ན། ཐོག་མར་རང་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྟག་ཅིང་
 དབྱུང་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་བྱངས་ཐུབ་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་ལ་བསྟོན་དགོས། དེ་ནས་མཐར་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད།

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

༡༡། །ནི་གང་ལགས། ཚུལ་བཞིན་ནི་གང་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲི་བ་ནི་ཚུལ་བཞིན་འདྲི་བའོ་ཞེས། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས་བཀའ་སྩལ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཅའི་སྒོ་སྟེ། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་
དང་བྲལ་བ་དག་གོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་
ངོ་བོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཀྱང་། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ངོ་
བོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །སྤང་བའི་རྩལ་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་སྐྱེ་བ་སྤོང་པ་ཡི། །དངོས་པོ་གང་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ། །འབྱུང་བ་མེད་པའི་དངོས་རྣམས་ལ། །བྱིས་པ་དག་ནི་འབྱུང་བར་འདོད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །ཡབ་དང་སྲས་མཇལ་བ་ལས་ཀྱང་།
ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དུས་གསུམ་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་དག་སྟེ། འདས་པའི་དུས་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ན་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་བར་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ལུང་
གིས་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ། ཡང་ལུང་གཞན་དག་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ནི་

མི་བདེན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བདེན་ནོ་གསུངས་པ་རེད་མ་གཏོགས། དོན་དམ་པར་ནི་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན། མི་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་
 ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་
 ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་ཡོད་གསུངས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལས་གྲང་། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཁོང་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གསུངས་པའི་ཡུལ་དེ་གནས་བརྟན་
 རབ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རབ་འབྱོར་ཞེས་བོས་ནས། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་རེད། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྟོང་གི་ཡོད་རེད་གསུངས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་བསྟན་གནང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་གྲང་པོའི་རྩ་ལ་ཀྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་ཡོད་པ་དང་། ཡབ་
 སྐུས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དུས་གསུམ་དུ་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་རྒྱས་པར་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་

༡༡། །དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཐོས་པ་བྱས་ནས་དང་པོར་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་བསམ་བྱུང་གི་རིགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་
དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་རིགས་པས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པའི་བྱེད་པ་བསྟན་པས་མཆོམས་སྦྱར། རིགས་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། རིགས་པས་བརྟག་པར་བྱས་ན་ལུང་གི་དོན་གྲུ་དུ་བཀྱི་མི་རུས་ཏེ། དེ་བས་ན་རིགས་པས་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རིགས་པ་མདོར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རིགས་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་ལ་དཔྱོད་པ་དོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཆིགས། རང་བཞིན་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཆིགས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཏན་ཆིགས་སྦྱབ་པ། ཏྲགས་བསྦྱབ་བྱ་ལ་སྦྱར་
བ། ཏྲགས་བསྦྱབ་བྱ་ལ་སྦྱར་བའི་ལུང་འགོད་པ། གཏན་ཆིགས་སྟོན་པའི་ལུང་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་པར་བརྟག་པས་མདོར་བསྟན་པ། སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་
བ་རྒྱ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཞིག་གས། རྒྱ་ཡོད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གང་ན། རེས་འགའ་བ་ཡིན་པར་སྣང་བའི་བྱིར་རྒྱ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལ་མི་སྟོས་པར་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་བྱིར་སྐྱེ་བའི་དུས་བཞིན་དུ་ཏྲག་ཏུ་བམས་

ཅད་དངོས་པོ་རྣམས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་དུས་དང་ཡང་བྱེ་བྲག་མེད་པས་སྐྱེ་བའི་དུས་ན་ཡང་འབྱུང་བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་རྒྱ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་དུ་མི་རུང་ངོ་། །རྒྱ་ཡོད་པ་ལས་འབྱུང་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལྟར་
 ལུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་རྒྱར་བཏགས་པ་དེ་ལས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་མི་རིགས་ཏེ། ལྟོས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་བདག་ཉིད་ལ་མཐུ་ཡོད་པ་ནི་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དེ། རྟག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་གཞན་དག་གིས་ཕན་གདགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕན་མི་འདོགས་པ་ལ་ལྟོས་པར་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 དེའི་རྗེས་སུ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་དགོས་པར་བརྟན་གྱི་ཡོད། བསམ་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ་ག་རེ་གནང་དགོས་ཤེ་ན། རིགས་པས་བརྟག་དབྱུང་བྱེད་དགོས་གྱི་ཡོད། རིགས་པས་བརྟག་དབྱུང་
 བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་རང་གིས་གསུངས་ཡོད། དགོ་སྟོང་ཡིན་ན་ཡང་རུང་། མཁས་པ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་སྟེ། ང་རང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་གདམས་
 ངག་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ། ལེགས་པར་བརྟག་དབྱུང་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་གྱི་རེད་མ་གཏོགས། བརྟག་དབྱུང་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་རེད་ཟེར་ནས་

༡༡། །ཉམས་སུ་ལེན་ཉན་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཁོང་རང་གིས་དབེ་ཞིག་བཞག་ནས་གསུངས་ཡོད། དབེར་ན་གསེར་ཉོ་བའི་སྐབས་སུ། གསེར་དེ་དང་པོ་ཡག་པོ་ཨི་འདུག་བལྟས་
 ནས་མེ་ལ་བསྐྱེད་ནས། མེར་བསྐྱེད་ནས་ནས་ཁ་དོག་འགྱུར་འགྲོ་གི་ཨི་འདུག་བལྟ། ཁ་དོག་འགྱུར་འགྲོ་གི་མི་འདུག་ན། ཕྱིའི་གསེར་དེ་ཡག་པོ་ཡོད་ན་ཡང་། ནང་ལོགས་ལ་སྒྲིན་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་སྤྲོད་གྱི་
 ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གསེར་དེ་བཅད་ནས་ནང་ལ་སྒྲིན་ཨི་འདུག་བལྟ། ནང་ལ་སྒྲིན་རྟོག་རྟོག་ལྟ་བུ་མེད་ན་ཡང་། བར་བར་ལ་གསེར་ལ་ལྟ་ཡོད་སྤྲོད་གྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་བརྟག་དབྱེད་གསུམ་པ་དེ་
 བརྟེན་ནས་གསེར་ལ་སྒྲིན་ཨི་འདུག་བལྟ་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་བཅད་པ་དང་བརྟེན་བ་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ནས་གསེར་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ཏེ། གསེར་དེ་ཡག་པོ་འདུག་བསམས་ན་ང་རང་གིས་
 ཉོ་དགོས་གྱི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། གཞན་ཕ་རོལ་པོས་གསེར་ཡག་པོ་ཡོད་ཟེར་བ་ཙམ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱས་ནས་གསེར་ཉོ་ཉན་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དབེ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་གྱི་གསུང་
 རེད་ཟེར་བ་ཙམ་གྱིས་འདུག་ཉན་གྱི་མ་རེད། གསུང་དེ་ལ་རིགས་པས་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་ནས་འདུག་དགོས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཞུག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་དེ་དག་ཐོས་ནས་ང་རང་ཚོས་

བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟག་དབྱང་བྱེད་དགོས། བརྟག་དབྱང་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་ལ་དངོས་གནས་བདེན་པ་རེད་འདུག་བསམ་པའི་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་གི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་ཐོས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། བསམ་པའི་ཤེས་རབ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ་ད་ལྟ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་
 བདེན་པ་ཡིན་དང་མིན། དངོས་གནས་གང་འདྲ་རེད་འདུག་བརྟག་དབྱང་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་རིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟག་དགོས་གསུངས་ནས་སྐབས་འདིར་རིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་བསྟན་ཡོད།
 རིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རིགས་པ་དང་པོ་རྒྱ་ལ་དབྱེད་པ་དོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཆེགས་ནི། རྒྱ་ལ་བརྟག་དབྱང་བྱས་ནས་དངོས་པོ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཀྱི་ཡོད།
 གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་དངོས་གནས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དང་པོ་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་གི་ཡོད་རེད་དམ། རྒྱ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་གི་ཡོད་ཅེས་བརྟག་དགོས་པ་
 ཡིན། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཡོད་རེད། རྒྱ་ལས་སྐྱེ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། འོ་ན་དངོས་པོ་དེ་དག་རྒྱ་གང་ལས་སྐྱེ་གི་ཡོད། འབྲས་བུ་ཁོ་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་གི་ཡོད་དམ། ངོ་བོ་གཞན་ཞིག་

༡༡། །ལས་སྐྱེ་གི་ཡོད། ཡང་ན་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་གི་ཡོད། ཡང་ན་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་གི་ཡོད་ཅེས་རིགས་པས་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་པ་དེ་ལ་རྒྱ་ལ་དབྱེད་པ་རྩོ་
 རྩོ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཆོག་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་དེ་སྐྱེར་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ནང་དུ་བརྟན་པའི་རིགས་
 པ་རེད། རིགས་པ་དེས་དངོས་པོ་དེ་དག་དངོས་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དང་པོ་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འབྱུང་གི་འདུག་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དངོས་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་གང་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་རང་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། སྟོང་བཞིན་དུ་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་བསྐྱེ་བ་ཡིན་པར་བསམ་བློང་གི་རིགས་པས་ངས་
 ཤེས་དྲངས་བྱུང་པ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་དེ་དག་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དགོས་མ་རེད། དངོས་པོ་དེ་དག་ལ་རྒྱ་མེད་ན་ཡང་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྱུབ་པར་ཡོད་ཆོག་གི་རེད་བསམ་
 ན། དེ་འདྲ་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཏྲིག་ཙམ་ནོར་འབྱུལ་རེད། དཔེར་ན་ད་ལྟ་ང་རང་ཆོས་བལྟས་ན་མེ་ཏྲིག་གི་ཁོག་མའི་ནང་ལ་མེ་ཏྲིག་སྐྱེ་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཅིག་ཅོ་འདྲིའི་སྟེང་དུ་མེ་ཏྲིག་སྐྱེ་གི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་

རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མེ་ཏྲོག་གི་ཁོག་མའི་ནང་ལ་མེ་ཏྲོག་གི་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་མེ་ཏྲོག་སྐྱེ་གི་ཡོད། ཅོག་ཅེ་འདིའི་སྟངས་ལ་མེ་ཏྲོག་གི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མེ་ཏྲོག་སྐྱེ་གི་ཡོད་མ་རེད། གལ་ཏེ་དངོས་
 བོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། ཅོག་ཅེ་འདིའི་སྟངས་ལ་མེ་ཏྲོག་གི་རྒྱ་མེད་ནའང་མེ་ཏྲོག་སྐྱེ་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་དཔེ་གཞན་ཡང་དབྱར་ཀ་ཡིན་ན་མེ་ཏྲོག་སྐྱེ་གི་ཡོད།
 དགུན་ཁ་ཡིན་ན་མེ་ཏྲོག་སྐྱེ་གི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དབྱར་ཀ་ལ་མེ་ཏྲོག་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཚང་ཡོད་པ་ཡིན། དགུན་ཁ་ལ་མེ་ཏྲོག་གི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་མ་ཚང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་གི་
 ཡོད་མ་རེད། གལ་ཏེ་དངོས་བོ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་དགོས་ཀྱི་མེད་ན་དབྱར་དགུན་ཐམས་ཅད་ལ་མེ་ཏྲོག་སྐྱེ་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་གི་ཡོད། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་དངོས་བོ་འདི་དག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་
 རས་སྐྱེ་གི་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་དེ་ལྟ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན་ལྟ་བྱ་འཇུག་ལྟ་བུ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འགྱུར་བ་མེད་པ་རྟག་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟ་བུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་
 པའི་ལྟ་དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆ་ཚང་བ་བཟོ་གི་ཡོད། སྟོད་བཙུང་ཐམས་ཅད་ལྟ་རྟག་པ་དེས་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་བར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་དེ་རྟག་པ་ཡིན་ན། ལྟ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་བ་ཡོད་མ་

༡༡། ལྷ་མོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ན། ལྷ་མོ་རང་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པ་ཆ་ཚང་བ་ཡོད་དགོས་ཤིང་། ལྷ་མོ་རང་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་དུས་དགུན་ཁ་ཡིན་ན་ཡང་མེ་ཏྲག་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་། ཅོག་ཅོ་འདྲིའི་སྟངས་ལ་ཡིན་ན་ཡང་མེ་ཏྲག་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷ་མོ་རང་ལ་མེ་ཏྲག་སྐྱེ་བྱེད་གྱི་རྒྱུའི་རྣམ་པ་ཆ་ཚང་བ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལོ། སྐྱེ་བའི་ཅོག་ཅོ་འདྲིའི་སྟངས་ལ་མེ་ཏྲག་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དགུན་ཁ་མེ་ཏྲག་མི་སྐྱེ་བ་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཐུན་རྒྱུན་མ་ཚང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་རྟག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བར་སྐབས་འགར་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་འགར་མེད་པ་ཡིན་ན་ལྷ་མོ་རང་མི་རྟག་པར་འགྱུར་འགྲོ་གི་ཤིང་། ལྷ་མོ་རང་གིས་སྐབས་འགར་མེ་ཏྲག་བཟོ་བ་དང་། སྐབས་འགར་མེ་ཏྲག་མི་བཟོ་བའི་ཕྱིར་ལོ། དེའི་ཕྱིར་ན་ལྷ་མོ་མི་རྟག་པར་ཤིང་འགྲོ་གི་ཡོད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བསྟན་པ་ལ་དོན་ལྡན་རྟག་སྐྱེ་བའི་དོན། ལུང་དང་སྐྱེ་བའ། རང་སྟེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བས་ན་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་སྐྱབ་པ་ནི། དངོས་པོ་ནི་དོན་

བྱེད་རྒྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་དག་ནི་གང་དུ་ཡང་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེད་ཀྱང་མི་རྒྱས་ཏེ། གོང་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིག་ཅར་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་ནས། ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་
 དུ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་རྒྱས་ན་ནི་དེའི་ཆོ་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྗེས་སུ་མི་འཇུག་ན་ནི་སྒྲ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་བོར་བས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཆད་མས་
 གྲུབ་པའི་དོན་ནི། དེ་བས་ན་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། བམ་མཁའ་དང་།
 འགོག་པ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བྱས་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་མེད་པ་ལས་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་དེ་དག་ནི་རྟག་པ་ལས་སྦྱར་མི་རུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 ལྷ་པ་རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གསུམ། གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བ། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ། གཉིས་ཀ་ལས་མི་སྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདས་མ་འོངས་ལས་མི་སྐྱེ་བ། ད་ལྟར་བ་ལས་མི་སྐྱེ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་དེ་ལས་སྐྱེས་ཞེས་བྱར་མི་རུང་སྟེ། རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ད་ལྟར་བ་ལས་མི་སྐྱེ་

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

༡༡། །བ་ལ་གཉིས། སྦྱར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རུས་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་དེ་ལས་མི་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་གྱི་ལས་ཀྱང་མི་སྦྱེ་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རུས་མཉམ་པ་ལས་མི་སྦྱེ། རུས་མི་མཉམ་པ་ལས་མི་སྦྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་རེ་ཞེག་རུས་མཉམ་པ་ལས་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་འབྲས་བུ་ཡང་དེ་དང་རུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རུས་མི་མཉམ་པ་ལས་མི་སྦྱེ་བ་ནི། རུས་ཐ་དད་པ་ལས་ཀྱང་མི་སྦྱེ་སྟེ། རུས་གཞན་གྱིས་ཆོད་དེ་སྦྱེ་ན་ནི་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འོ། །བར་དུ་མ་ཆོད་པར་སྦྱེ་ན་གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་ན་ནི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་སྐྱད་ཅིག་ཐམས་ཅད་ཆུད་པས་བསྐྱལ་བ་ཡང་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱིས་འདྲེས་ནས་གོང་བུ་རྩལ་སྤྲ་མོ་ཅམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཇི་སྟེ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་སྤྲད་ན་ནི་དེའི་ཆོ་སྐྱད་ཅིག་ལ་ཆ་ཤས་ཡོད་པར་འགྱུར་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བདག་ལས་མི་སྦྱེ་བ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་མི་སྦྱེ་སྟེ་རྒྱ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ནའོ། །ཕྱོགས་གྱི་ནང་དུ་ཕྱོགས་འདི་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་མི་སྦྱེ་བ་ནི། གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་སྦྱོན་འདུ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་གི་སྒྲེ་པ་དག་རྒྱ་མི་རྟག་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གི་རེད་ཟེར་ན། རྒྱ་མི་རྟག་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། མི་རྟག་པ་དེ་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པར་རིམ་གྱིས་འགྱུར་འགྲོ་གི་ཡོད། འདས་པ་ཡིས་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གི་མ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྒྲུང་འདས་ཚར་བ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་ཡིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གི་མ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། མ་འོངས་པ་དེ་ཁོ་རང་རྗེས་མར་འོང་རྒྱ་རེད་མ་གཏོགས་ད་ལྟ་སྐྱེ་ཡོད་མ་རེད། ད་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་པས་ཁོ་རང་དངོས་པོར་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་ཁོ་རང་མེད་ན་དེ་ལས་འབྲས་བུ་ཡོང་གེས་ཀྱི་མ་རེད། དེས་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གི་ཡོད་མ་རེད། གལ་ཏེ་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེས་ན་རྒྱ་ད་ལྟ་བས་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ད་ལྟ་བ་དེ་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་དེ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་དགོས་རེད། འོ་ན་ད་ལྟ་བའི་རྒྱ་ལས་ད་ལྟ་བའི་འབྲས་བུ་ཞིག་སྐྱེ་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། རྒྱ་ཡང་ད་ལྟ་ཡོད་པ་འབྲས་བུ་ཡང་ད་ལྟ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་འཐད་ཀྱི་མ་རེད། འབྲས་བུ་ད་ལྟ་ཡོད་ཚར་ན་འབྲས་བུ་སྒྲུར་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི་མ་རེད། ཡང་ད་ལྟ་བའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་ད་ལྟ་མེད་པ་ཞིག་སྐྱེ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་ད་ལྟ་ཡོད་པ་ཞིག་ལས་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཞིག་སྐྱེ་རུང་ན། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་རྒྱ་ལས་

༡༡། །ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་ཡོང་གི་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་མི་རྟག་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་འཐད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལྟར་རིགས་པས་བརྟག་ཅིང་དབྱུད་ན་རྒྱ་མིང་པ་ལས་
 འབྲས་བུ་སྐྱེ་གི་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་རྟག་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གི་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མི་རྟག་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གི་ཡོད་མ་རེད། འདས་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གི་ཡོད་མ་རེད། མ་འོངས་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གི་ཡོད་མ་
 རེད། ད་ལྟ་བས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་བདག་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གི་ཡོད་མ་རེད། གཞན་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གི་ཡོད་མ་རེད། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གི་ཡོད་མ་
 རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བེར་བ་དེ་རྟག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་རེད་མ་གཏོགས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་སྐྱེ་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལྟར་དངོས་གནས་བྱས་ན་རྒྱས་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ང་རང་ཆོས་ཤེས་བྱའི་ཀྱི་ཡོད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟགས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྐྱུར་བ་ནི། དེ་ལྟ་བས་ན་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མ་
 སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་ལུང་ལ་སོགས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རིགས་པས་བརྟག་ཅིང་དབྱུད་ན་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན། དོན་དམ་པར་

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་འགག་གི་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྟགས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྦྱར་བའི་ལུང་
 འགོད་པ་ནི། དེ་སྐད་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འབྱུལ་བ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་
 དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་རེད། འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་སྒྲུང་ཙམ་དང་ཤར་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཀུན་
 རྫོབ་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་། དོན་དམ་པའམ་རིགས་པས་དབྱུད་པའི་སྐྱབས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་དོན་དམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་གཏན་ཆིགས་སྟོན་པའི་ལུང་ནི། རིགས་པ་འདི་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཀྱང་
 དགོངས་ཏེ། སྤྲུལ་ལྷང་པ་ལ་སོགས་པ་ལས། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་སྦྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེ་རྒྱ་ལ་དཔྱེད་པ་རྩོམ་མེད་གཟེགས་མའི་གཏན་
 ཆིགས་རེད། རིགས་པ་དེ་གཙོ་བོ་སུས་བསྟན་ཡོད་ཅེ་ན། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་བསྟན་ཡོད། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་ཁོང་རང་གིས་གསར་དུ་བཟོས་པ་མ་རེད། སངས་རྒྱས་བཙུང་པ་ཙམ་

222

༡༡། །ལྷན་འདས་གྱིས་སྤྲུལ་ལྷང་པའི་མདོའི་ནང་དུ་ཕྱང་ཟད་ཙམ་བསྟན་ཡོད། དེ་ལྷ་བ་གྲགས་པས་རྒྱས་པར་བཀྲལ་གནང་བ་རེད། ད་ལྟ་དབུ་མའི་སྒྲོམ་རིམ་འདིའི་ནང་དུ་འང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ཐབས་ལ་རིགས་པ་དེ་དང་པོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཆེགས་ལ་བཞི། དབྱུང་པ་སྦྱིར་བརྗོད་པ། གཏན་ཆེགས་སྦྱབ་པ། ཚད་མས་བྱུང་པའི་
 རོན། ལྷང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་འདི་ལྟར་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་རིང་གི་
 སྐབས་སུ་ལྷ་རྒྱ་དེ་ལ། སྦྱིར་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལའི་སྒྲོམ་རིམ་འདིའི་ནང་དུ་སྟོང་རྗེ་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་། སྦྱབ་པ་གསུམ་བསྟན་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དེ་རིང་གི་སྐབས་སུ་སྦྱབ་པ་རེད། སྦྱབ་པ་དེ་ལ་
 ཡང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་བསྟན་པའི་སྐབས་རེད། ཤེས་རབ་དེ་ལ་ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་
 ལྷས་ཚར་བ་རེད། དེ་རིང་གི་སྐབས་སུ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་བསྟན་གྱི་ཡོད། བསམ་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་དང་། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་

ནང་ནས་རྒྱ་ལ་དཔྱོད་པ་དེ་གོང་དུ་ཞུས་གྲུབ་པ་རེད། དེ་རིང་གི་སྐབས་སུ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་བསྟན་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས་གསུངས་པའི་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་
 མདོའི་དགོངས་པ་ལྟར་བྱས་ནས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལ་རིགས་པས་རྣམ་པར་བརྟག་ཅིང་དབྱད་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་དགོས། སྦྱིར་ང་རང་ཆོས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད།
 རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མིག་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་དང་། གཟུགས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ནང་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་སེམས་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཡོད་པའོ། །
 དེ་གཉིས་ལ་སྦྱིར་ནང་པའི་བསྟན་བཙུམ་རྣམས་གྱི་ནང་དུ། བྱི་གཟུང་བ་རུལ་དུ་གྲུབ་པ་བཅའ་པོ་དང་། རང་ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་རང་བཞིན་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། སྐབས་འདིར་གཟུགས་ཅན་དང་།
 གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་རེད་གསུངས་ཡོད། གཉིས་པ་གཏན་ཆོགས་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་གཏན་ཆོགས་སྐྱབ་པ། རང་ཤེས་པ་ལ་གཏན་ཆོགས་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ། དྲ་རགས་གཉིས་ལ་གཏན་ཆོགས་སྐྱར་བ། སྦྱིར་བའི་དོན་འགོད་པ། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གཟུགས་ཅན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་རུལ་ཕྱ་མོ་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་རང་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་	<p>༡༡། །བཞིན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྩལ་ཕྱ་མོ་ཤར་ནུབ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྤྱོད་ན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྩལ་ཕྱ་མོ་རྣམས་ནི་བསགས་པའི་བདག་ཉིད་</p>	
ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་	<p>ཡིན་པས་ན། རྩལ་མའི་རང་བཞིན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྦྱར་བའི་དོན་འགོད་པ་ནི། གཅིག་དང་རྩལ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་མེད་པས་དངོས་པོ་གཟུགས་ཅན་འདི་དག་ནི་</p>	
ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་	<p>མི་ལམ་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་རྩལ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་</p>	
ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་	<p>བཀའ་སྤྱུལ་པ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྤྱང་གི་རྩལ་ཡང་རྩལ་ཕྱ་མོར་བཤིག་ན་མི་འདུག་གོ། །རྩལ་ཕྱ་མོ་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་བཤིག་ན་རྩལ་ཕྱ་མོའི་མཚན་ཉིད་ལས་མི་གནས་སོ་ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་།</p>	
ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་	<p>གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དངོས་པོ་གཟུགས་ཅན་རྩལ་རྩལ་གྲུབ་པ་དེ་དག་ལ་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་གྱི་དོན་བུམ་པ་དང་ཀ་བ་དང་ཁང་པ་དང་</p>	
ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་	<p>འི་དང་བྲག་ལ་སོགས་པ་མིག་གི་ཡུལ་རྩལ་རྩལ་གྲུབ་པའི་གཟུགས་དེ་དག་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྤྱི་ལོ་གྱི་གཟུགས་དེ་དག་ངོ་བོ་ཐ་དད་རྩལ་དབྱེད་པ་འབྱེད་རྩལ་མེད་པ་གཅིག་སྤྱི་ལོ་རྩལ་དབྱེད་པ་གྲུབ་པ་</p>	

ཡོད་མ་རེད། ཐམས་ཅད་རྩལ་གྱི་རང་བཞིན་རྩལ་གྱི་སྒྲིག་འདུས་པའི་གོང་བུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟོས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེ་ལ་གཟུགས་གྱི་ཕུང་
 བོ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། ཕུང་བོ་ཞེས་གདགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཅིག་ཕུར་བདེན་པར་གྱུབ་པ་མེད་པ། མང་བོ་འདུས་པའི་གོང་བུ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་དཔེ་བཞག་
 ན། དཔེར་ན་ང་རང་གི་ལག་པ་འདི་ལ་ང་རང་གིས་བསམ་ན་ཡང་འདི་ང་རང་གི་ལག་པ་ཡིན་བསམ་གྱི་ཡོད། དེ་ནས་མི་གཞན་ལ་བསྟན་ན་ཡང་འདི་ལག་པ་རེད་ཟེར་ནས་ལག་པ་གཅིག་ཕུར་གྱུབ་
 བསྐྱད་པ་ཞིག་བསམ་གྱི་ཡོད། ཀྱན་རྫོབ་ཙམ་དུ་དེས་ལག་པའི་ལས་ཀ་ཡང་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཡི་གེ་བྲིས་པ་དང་དངོས་པོ་དེ་དག་ཟུར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལག་པས་བྱེད་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་
 རིགས་པས་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་ན་ལག་པ་ཞེས་པ་དེ་དངོས་གནས་གཅིག་ཕུར་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གཅིག་ཕུར་བདེན་པ་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན་མཐེ་བོང་དང་། མཇུ་བ་མོ་དང་། དགུང་
 མོ་དང་། སློན་ལག་དང་། མཐེ་བོང་མཇུ་བ་མོ་སོགས་དངོས་པོ་དུ་མ་སོ་སོར་བྱེ་ན་ལག་པ་རྟེན་གྱི་མ་རེད། མཐེ་བོང་ལག་པ་མ་རེད། མཐེ་བོང་རེད། མཇུ་བ་མོ་ལག་པ་མ་རེད། མཇུ་བ་མོ་རེད། དགུང་མོ་ལག་པ་མ་

༡༡། །རེད། དགྲུང་མོ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་འི་པགས་པ་དང་། དེའི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་ཤ་དང་། དེའི་ནང་ལ་རུས་པ་དང་། བྲག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མང་པོ་དེ་དག་སོ་སོ་སོ་སོ་ལ་བལྟས་ན་
 ལག་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་ལག་པ་ཟེར་བ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། ང་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་མཐེ་བོང་དང་མཚུབ་མོ་དང་ཤ་དང་པགས་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་འདྲུས་པ་ཞིག་ལ་ལག་པ་
 ཡིན་བསམས་ནས་འཛིན་གྱི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། དངོས་གནས་བྱས་ན་ལག་པ་ཟེར་བ་ཞིག་གཅིག་ཕྱར་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལྟར་ལག་པ་དེ་གཅིག་ཕྱར་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཞིག་མེད་ན་
 ཡང་། མཚུག་གུ་ཟེར་བ་དེ་གཅིག་ཕྱར་བདེན་པར་གྱུབ་ཡོད་ཅེ་ན། མཚུག་གུ་དེ་ཡང་བདེན་པར་ཡོད་མ་རེད། མཚུག་གུ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་ཆོགས་དང་པོ་དང་། ཆོགས་གཉིས་པ་དང་། ཆོགས་གསུམ་པ་དང་།
 སེན་མོ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མང་པོ་འདྲུས་པ་ཞིག་རེད་ལ། ཡང་མཚུག་གུ་དེ་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཞིག་མེད་ན་ཡང་། ཆོགས་དེ་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོགས་དེ་ལ་ཡང་ཕྱི་ནང་བར་སོགས་སུ་ཕྱེ་
 ན་མཐར་རྩལ་ཕྱན་ལ་ཕྱག་འགྲོ་གི་ཡོད། དེས་ན་རྩལ་ཕྱན་དུ་མ་འདྲུས་པའི་གོང་ཁུ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། ལག་པ་ཞེས་པ་དེ་གཅིག་ཕྱར་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཡོད་མ་རེད། མཚུག་གུ་དེ་ཡང་གཅིག་ཕྱར་

བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཡོད་མ་རེད། ཚིགས་དེ་ཡང་གཅིག་པུར་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཡོད་མ་རེད། མེན་མོ་ཡང་གཅིག་པུར་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཡོད་མ་རེད། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྩལ་ཕྱན་མང་པོ་འདུས་པ་ལ་
 གཅིག་ཏུ་འཛིན་བསྐྱད་པ་རེད་མ་གཏོགས། གཅིག་པུར་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཞིག་ཅུ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལྟར་བརྟག་དབྱུང་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་མ་རྩལ་ལ་ཐུག་འགྲོ་གི་ཡོད། རྩལ་དེ་ཡང་གཅིག་
 པུར་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། རྩལ་དུམ་བུ་གཏང་རྒྱ་མེད་པ་རྩལ་ཆུང་ཤོས་རྩལ་ཕྱན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ལ་ཆ་ཤས་སྤྱེ་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཅུ་བ་ནས་ཡོང་སྤྱོད་གྱི་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 རྩལ་ཕྱ་རབ་དེ་ལའང་སྒྲོས་ཆ་ཤས་སྤྱེ་ན་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཡོད་རེད། དཔེར་ན་རྩལ་ཕྱ་རབ་དེའི་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་ལ་རྩལ་གཅིག་བཞག། རྩལ་གྱི་ཕྱོགས་ལའང་རྩལ་གཅིག་བཞག་ན། ཤར་གྱི་ཕྱོགས་ལ་བལྟ་
 བའི་ཆ་དང་། རྩལ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་བལྟ་བའི་ཆ་གཉིས་སོ་སོར་སྤྱེ་རྒྱ་ཡོད། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་བརྟག་ན་ཆ་ཤས་མང་པོ་མེད་པ་ཞིག་ཅུ་བ་ནས་ཡོང་སྤྱོད་གྱི་མ་རེད། ཆ་ཤས་དུ་མ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་མ་
 གཏོགས། གཅིག་པུར་བདེན་པར་གྱུབ་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཅུ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། དངོས་གནས་བདེན་

༡༡། །པར་གྲུབ་བསྐྱད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཙུ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཡིས་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནང་ཤེས་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་སྐྱབ་
 པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་དག་གཟུགས་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བརྟགས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྟོང་བ་ཉིད་
 ཡིན་ན་ཡང་། གཟུགས་མེད་པའི་དངོས་པོ་ནང་གི་སེམས་དེ་གཅིག་པུར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་བསམ་ན། དེ་ལ་ཡང་བརྟགས་ན་གཅིག་པུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པའོ། །
 གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་བཅས་ལ་གཅིག་དང་བྲལ་བ་སྐྱབ་པ། དུ་མ་དང་བྲལ་བ་སྐྱབ་པ། རྣམ་པ་རྩུན་པར་འདོད་པ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་
 པའི་དོན་མེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བོ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་ཁས་སྐྱང་དགོས་སོ། །བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། སྤྱི་རོལ་གཟུགས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །རང་གི་སེམས་ནི་སྤྱི་
 རོལ་སྤང་། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་བས་ན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤང་བའི་བྱིར་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་སྤང་བའི་བྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། གཅིག་དང་དུ་མ་མི་མཐུན་པའི་བྱིར་གཅིག་ནི་དུ་མའི་

རོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ནར་མི་རུང་ངོ་། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་སྒྲོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཡོད་མ་རེད། དེ་
 དག་བདེན་པར་གྱུབ་པ་མེད་ཅིང་ཆ་ཤས་དུ་མ་སྤྱི་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་དག་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཅན་ཡིན་ན་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་ནང་གི་སེམས་དེ་ཡང་ཆ་ཤས་དུ་མ་ལ་འགོ་གི་
 རེད། དཔེར་ན་ང་རང་གི་ལག་པ་དེ་གཅིག་ཕུར་གྱུབ་པ་ཡོད་མ་རེད། ལག་པ་དེ་ལ་མཐེ་བོང་དང་། མཚུབ་མོ་དང་། དགུང་མོ་དང་སྤྱིན་ལག་དང་། མཐེའུ་རྒྱུང་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཡོད་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ལག་པ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དེ་ཡང་གཅིག་ཕུར་གྱུབ་བསྐྱད་པ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། མཐེ་བོང་ལ་དམིགས་པ་དང་། མཚུབ་མོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དགུང་མོ་ལ་དམིགས་པ་སོགས་སེམས་དེ་ཡང་
 ཆ་ཤས་དུ་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་མ་གཏོགས། གཅིག་ཕུར་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། སྤྱི་རོལ་གཟུགས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །རང་གི་སེམས་ནི་སྤྱི་
 རོལ་སྣང་། །ཞེས་དང་པོ་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་འདི་ཡོད་མ་རེད། གཟུགས་ཐམས་ཅད་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་རེད། འོ་ན་སྣང་བ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་སྣང་གི་ཡོད་རེད་ཅེ་ན།

༡༡། །རང་གི་སེམས་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་སྒྲུང་གི་ཡོད་གསུངས་པ་རེད། འོ་ན་ནང་གི་སེམས་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་གང་འདྲ་བྱས་
 ནས་སྒྲུང་གེས་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་སྒྲུང་ཚོགས་གི་རེད། དཔེར་ན་ང་རང་ཚོ་མཚན་མོ་གཉིད་ཁུག་པའི་སྐབས་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཚན་ན། མཚན་མོའི་ཕྱི་ལམ་ལ་རི་དང་ཡུལ་དང་གྲོགས་དང་རྟ་དང་སྤང་བོ་ཆེ་ལ་
 སོགས་པ་ཕྱི་ལམ་མང་པོ་གཏང་བྱུང་གྱི་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་ལ་དངོས་གནས་གྱི་སྤང་བོ་ཆེ་ཡིན་བསམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། རི་ནི་དངོས་གནས་གྱི་རི་རང་ཡིན། རྟ་ནི་དངོས་གནས་གྱི་རྟ་རང་
 ཡིན་བསམ་པ་ལྟ་བུ་སྒྲུང་གི་ཡོད། འོ་ན་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་དངོས་གནས་བྱས་ན་ང་རང་གི་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། དེའི་སྐབས་ང་རང་ཉལ་སའི་ཁང་པ་ནང་དུ་གཉིད་ཁུག་
 ནས་བསྡད་ཡོད་པས། དེ་ན་སྤང་བོ་ཆེ་ཡོད་མ་རེད། རྟ་ཡོད་མ་རེད། རི་ཡོད་མ་རེད། ཁང་པ་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་ཀྱང་ང་རང་གི་སེམས་དེ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་འཆར་བྱུང་གྱི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་
 ད་ལྟའི་སྒྲུང་བ་འདི་ཡང་ང་རང་ཚོའི་སེམས་གྱི་སྒྲུང་བ་ལ་འཆར་གྱི་ཡོད། ནང་གི་སེམས་དེ་དངོས་པོ་དུ་མ་ལ་འཆར་འགོ་བའི་ཕྱིར་ན་ཆ་གས་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་གཅིག་ཤུར་གྱུང་པ་

ཞིག་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་གཅིག་ཕུར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ནང་གི་སེམས་འདི་ཡང་གཅིག་ཕུར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་དུ་མ་དང་བུལ་བ་སྐྱབ་པ་ནི། གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དུ་མའི་ངོ་བོར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དུ་མ་ཉིད་ནི་གཅིག་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཅིག་ཕུར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད་ན་ཡང་། དུ་མ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་རེད་བསམ་ན། དུ་མར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོང་སྲིད་གྱི་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་གཅིག་ཕུར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་མར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོང་སྲིད་གྱི་རེད། དཔེར་ན་གཅིག་ཡོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་དང་ལྔ་དང་དུག་སོགས་དུ་མ་ཡོང་གེས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དང་པོ་གཅིག་ཕུ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རང་མེད་ན། དུ་མར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་ཡོང་གེས་གྱི་མ་རེད། དའི་སྤྱིར་ན་སྤྱིའི་གཟུགས་དང་ནང་གི་སེམས་གཉིས་ཀ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པ་རྟུན་པར་འདོད་པ་སྟན་དབྱུང་བ་ནི། ཇི་སྟེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་འདི་དག་བརྟུན་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བར་ཁས་ལེན་ན་རྣམ་

༡༡། །པར་ཤེས་པའང་མི་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཉིད་ཚྭ་གས་པའི་ངོ་བོ་ལས་གྲུང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་མེད་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའང་བདག་ཉིད་
 གྱིས་སྒྲུང་བར་བྱེད་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམས་བརྟུན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྟུན་པ་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱངས་པར་གྱུར་ཏོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྒྱུ་མ་དང་འདྲའོ་ཞེས་བཙུམ་ལྟན་འདས་གྱིས་
 ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པ་རྟུན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱང་གི་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་དང་ནང་
 གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། རང་གི་སེམས་དེ་ཡང་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་ལྟར་ངོ་བོ་རྟུན་པ་རེད། དེས་ན་ཕྱིའི་གཟུགས་དེ་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་རྟུན་པ་ཡིན་བཞིན་དུ་འཆར་
 བ་ལྟར། ནང་གི་སེམས་དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བར་རྟུན་པ་ཉིད་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན་
 གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྒྲོང་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕྱིའི་ཡུལ་དང་ནང་གི་སེམས་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན།

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་པ་ལང་ཡོད་མ་རེད། ཏུ་མར་གྱུབ་པ་ཡང་ཡོད་མ་རེད། གཅིག་དང་ཏུ་མ་གཉིས་ཀར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་
 རེད། ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པ་ལ་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལུང་དང་སྒྱུར་བ་ནི། དེའི་དོན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་འཕགས་པ་ལང་
 ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་གཟུགས་རྣམས་མེ་ལོང་ལ། །གཅིག་དང་གཞན་རྣམས་རྣམ་སྤངས་པར། །སྤང་ཡང་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །གཅིག་པ་ཉིད་དང་ཏུ་མ་ཉིད་བྲལ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ཆིག་གོ། །ཡང་བཀའ་སྩལ་པ། སྟོ་ཡིས་རྣམ་པར་གཞིགས་ན་གོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཟུང་ཏུ་མེད། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་བརྗོད་མེད་ཅིང་། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་བཤད། །ཅེའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་
 མེད་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོའི་ནང་ནས་གསུངས་ཡོད། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོའི་ནང་ཏུ་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་གཟུགས་དེ་དག་མེ་ལོང་གི་ནང་ཏུ་འཆར་གྱི་ཡོད། མེ་
 ལོང་གི་ནང་ཏུ་ཤར་བའི་གཟུགས་དེ་ལ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་མ་རེད། ཏུ་མ་ཡང་ཡོད་མ་རེད། མེ་ལོང་གི་ནང་ཏུ་གཟུགས་བརྒྱན་ཤར་བ་དེ་དང་མེ་ལོང་གཉིས་པོ་གཅིག་རེད་ཅེས་ཀྱང་བཤད་བྱུང་གི་ཡོད་མ་

༡༡། །རེད། །ཁ་ཁ་རེད་ཅེས་ཀྱང་བཤད་མི་ཐུབ། གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་ཡོད་མ་རེད། གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་ནང་དུ་གཟུགས་བརྟན་འཆར་གྱི་ཨེ་རེད་ཟེར་
 ན། འཆར་གྱི་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ང་རང་ཆོ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སྒོ་ལ་མཐོང་གི་ཨེ་རེད་ཟེར་ན། མཐོང་གི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བདེན་པ་མ་རེད། འོ་ན་བདེན་
 པ་གང་དེ་རེད་ཅེ་ན། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་
 ཉིད་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ། གོང་དུ་རྒྱ་ལ་བརྟགས་ནས་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་པས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ད་ལྟའི་སྐབས་སུ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་ནས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རེད། ཡང་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་དུས་ལས་རྒྱ་འབྲས་མེད་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་གྱི་རེད། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྒྱ་ཡང་ཡོད་
 མ་རེད། འབྲས་བུ་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ལས་དགེ་སྒྲིག་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་མ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བུ་བ་དང་།

ལས་དགེ་བ་བསགས་ན་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་ཡོད་པ་དང་། ལས་སྒྲིག་པ་མི་དགེ་བ་བསགས་ན་དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་བུ་བ་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་ཚས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་
 ཁོ་རང་མཁའ་གསལ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྟེ་རུང་གི་མ་རེད། དེ་ཡང་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རྒྱ་ཡོད་པ་ལས་སྟེ་བ་རེད་དམ། རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྟེ་བ་རེད། རྒྱ་
 ཏྲག་པ་ལས་སྟེ་བ་རེད་དམ། མི་ཏྲག་པ་ལས་སྟེ་བ་རེད། དེ་ལྟར་བཏྲགས་ན་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྟེ་བ་བཞག་བུ་བ་ཀྱི་མེད། དེས་ན་རྒྱ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན། རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྟེ་རུང་གི་མ་
 རེད། རྒྱ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྟེ་རུང་གི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ལས་རྒྱ་འབྲས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་རྩ་བ་ནས་གོ་གི་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན་རྩའི་
 རང་དུ་སྐྱ་བའི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་གྱི་ཡོད། རྩའི་ནང་དུ་སྐྱ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་ནས་ང་རང་ཚོས་རྩའི་ནང་གི་སྐྱ་བའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་མཐོང་བའི་སྐབས་སུ། དེར་སྐྱ་བ་ཞིག་དངོས་སུ་ཡོད་མ་
 རེད། སྐྱ་བ་མཐོང་བ་དེ་རྩུན་པ་རེད། རྩུན་པ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་རྩའི་ནང་དུ་སྐྱ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བུ་བ་ཀྱི་ཡོད། རྩུན་པ་གི་སྐྱ་བ་དེ་དངོས་གནས་སྐྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། རྩའི་ནང་དུ་གང་འདྲ་

༡༡། །བྱས་ནས་ཤར་བྱབ་གྱི་རེད། ཤར་བྱབ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། རྩའི་ནང་དུ་སྒྲ་བ་དེ་འཇུག་བྱབ་གྱི་མ་རེད་ལགས། དེས་ན་རྩའི་ནང་དུ་སྒྲ་བ་ཤར་ཞེས་པ་ནི་རྩའི་ནང་དུ་སྒྲ་བ་དེ་བདེན་པར་མ་གྱུབ་
 པའི་དབང་གིས་སྒྲ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཤར་བྱབ་གྱི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་འདིར་སྒྲ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ང་རང་ཚོ་ལ་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ། བདེན་པར་མ་གྱུབ་པའི་དབང་གིས་འཆར་གྱི་ཡོད།
 བདེན་པར་མ་གྱུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཤར་བྱབ་གྱི་ཡོད་རེད། སྦྱིར་སྟོང་ཉིད་སྦྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་མང་པོ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལའི་དབུ་མའི་སྒྲིམ་རིམ་འདིའི་
 རང་དུ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱེ་བའི་ཆེད་དུ་རིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་བསྟན་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟག་དབྱེད་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་རེད་འདུག་ག་བསམ་
 པ་ལྟ་བུའི་ངེས་ཤེས་སྦྱེས་བྱབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན་དཔེ་ཆ་ལ་སྦྱངས་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དང་པོ་ལག་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་རེད་ལའ་ན། སྦྱས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་གྱི་མ་རེད། ཉ་ལས་གྱི་རེད། དེའི་རྗེས་
 སྦྱ་དབུ་མའི་རིགས་པ་གཉིས་པོ་དེ་བསྟན་ནས་ལག་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་རེད་ལའ་ན། ཡོ་དེ་དངོས་གནས་ཡིན་ས་རེད། བདེན་པ་རེད་འདུག་བསམ་པ་ལྟ་བུ་སེམས་ལ་ངེས་ཤེས་སྦྱེས་བྱབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད།

དེའི་ཕྱིར་ན་རིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཡིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་ངེས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་མ་རེད། བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ངེས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་བརྟག་དབྱད་བྱེད་དགོས་གྱི་ཡོད། བརྟག་དབྱད་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྐྱབས་འདིར་རིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྒོམ་བྱུང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་བཞི། དགོས་པའི་བྱུང་པར། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ། མཉམ་གཞག་ལས་ལྡང་བའི་བྱ་བ། མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་བྱ་བས་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། ལུང་རིགས་གྱིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བསམས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་བྱེ་བྲག་བྱེད་པར་བྱས་ལ་དེ་མདོན་སུམ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དོ། །ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་མདོན་སུམ་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཕན་གྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

༡༡། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཕན་པ་ཞེ་དྲག་ཡོང་གི་མ་རེད། དེས་ཤེས་སྤྲོས་པ་དེ་ལ་ག་རེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། བསྐྱོམ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ད་ལྟ་དེས་ཤེས་སྤྲོ་བའི་སྐབས་སུ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་རེད་བསམ་པའི་ཡིད་ཆེས་ལྟ་བུ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་ང་རང་ཆོས་མཐོང་བྱུང་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
བྱུང་བའི་བྱིར་དུ་བསྐྱོམ་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི། སྤྱི་བ་པ་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་ཉམས་ཡོད་དེ། ཤེས་པའི་སྤང་བ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
སྤྱི་བ་པའི་ཐུན་པ་མི་སྟོང་ངོ་། །བསྐྱོམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་ཡང་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་མི་སྤྱི་བ་པ་དང་བྱང་པར་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་
བུ་ཡིན་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཡོངས་སུ་གསལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་བཀའ་སྤྱུ་ལ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོང་
དུ་ཆུད་པར་བྱ། མོས་པར་བྱ། རི་ལྟ་རི་ལྟར་མང་དུ་མིས་བརྟགས་ན། །དེ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེས། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དེ་ལ་སེམས་གཞིལ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་དེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་པ་བསྐྱོམ་

བརྒྱུག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རང་ཚོའི་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པར་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་རེད། གོམས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ལ་གཉེན་པོ་ག་རེ་བསྒྲུལ་དགོས་རེད་ཅེ་
 ན། ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྒྲུལ་དགོས། དེའི་ཆེད་དུ་སྒྲུལ་བརྒྱུག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། སྒྲུལ་བརྒྱུག་ནས་སྒྲུལ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་སྒྲུལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲུལ་པ་ནི་དངོས་
 པོའི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུལ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། སྒྲུལ་ཡག་པོ་བརྒྱུག་བྱུང་ན་གནས་ཚུལ་དེ་གསལ་པོར་ཉོགས་བྱུང་ཀྱི་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྐབས་འགར་དངོས་གནས་བདེན་པ་མ་
 ཡིན་པ་ཞིག་ལ་ཤུ་ཚུགས་བརྒྱུག་ནས་སྒྲུལ་བསྐྱད་ན་ཡང་། དེ་ཡི་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་པལ་ཆེར་གསལ་བྱུང་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་དཔེར་ན་མགོ་ལ་རྩ་ཅིག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལོ་དང་ལྷ་བ་ལ་བསྒྲུལ་སྐྱེས་ན།
 དངོས་གནས་མགོ་ལ་རྩ་ཅིག་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་བྱུང་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་བསྒྲུལ་སྐྱེས་པ་དེ་བདེན་པའི་དོན་བསྒྲུལ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དོན་མེད་གང་བྱུང་བསྒྲུལ་བསྐྱད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་སྒྲོང་པ་ཉིད་
 ཀྱི་དོན་སྒྲུལ་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་རེད། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དངོས་གནས་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་བསྒྲུལ་ཀྱི་ཡོད། ད་སྒྲོན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་འབྱུལ་སོང་བ་རེད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

༡༡། སྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། སྒྲོམ་པ་དེ་རིམ་གྱིས་གསལ་བ་དང་བརྟན་པོ་ཡོང་བྱུང་གི་ཡོད། དེའི་བྱིར་ན་ང་རང་ཚོས་སྒྲོམ་བརྒྱུག་དགོས་གི་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།
དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་རབ་རྩ་འདུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ། ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ། ཟུང་དུ་འབྲེལ་
བའི་ལམ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། ཞི་གནས་གི་དགོས་པ། ཞི་གནས་གི་རྒྱ་ཚོགས། སྒྲོམ་ཚུལ་གི་རིམ་པ། ཉེས་པ་སྤྲོད་བའི་ཡན་ལག །ཏིང་ངེ་འཛིན་གི་ཡོན་ཏན་གི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་
རྣལ་འབྱོར་པས་སེམས་གནས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་རེ་ཞིག་ཞི་གནས་བསྐྱུ་བ་པར་བྱའོ། །སེམས་ནི་ཆུ་བཞིན་དུ་གཡོ་བའི་བྱིར་ཞི་གནས་གི་གཞི་མེད་པར་གནས་པ་མེད་དོ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་གིས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་
ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་མི་རུས་ཏེ། བཙོམ་ལྡན་འདས་གིས་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་སྒྲོམ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བརྒྱུག་དགོས་གི་ཡོད་རེད་
ཅེ་ན། བྱིར་སྒྲོམ་ལ་རིགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། རིགས་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པ་གཉིས་རེད། དེའི་ནང་ནས་ང་རང་ཚོས་སྒྲོམ་རྒྱུ་པའི་སྐབས་སུ་དང་པོ་ནས་

༡༡། །ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་ནི། ཞི་གནས་དེ་ནི་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདོད་པ་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་ཚུལ་བྲིམས་ལ་ལེགས་པར་གནས་ལ་སྤྱད་བསྒྲུལ་ལ་སོགས་པ་དང་དུ་ལེན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་གྱུར་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་གིན་དུ་སྤྱར་
དུ་འགྲུབ་བོ། །དེ་བས་ན་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངས་པར་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གོང་མའི་ཡང་གོང་མའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་དོ། ། ཞེས་གསུངས་དེ། ཞི་གནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ལ་ག་རེ་དགོས་
ཤེ་ན། ཉ་ཅང་གི་འདོད་པ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡང་འདོད་པ་ལ་མི་བལྟ་ཞིང་ཚུལ་བྲིམས་ལ་ལེགས་པར་གནས་ལ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། འདོད་པ་ལ་མི་བལྟ་ཞིང་ཞེས་པ་ནི། ངས་མ་འོངས་
པ་ལ་འདི་འདྲ་ཞིག་བཟོ་གི་ཡིན། དཔེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཟོ་གི་ཡིན། ང་རང་གིས་ཆོང་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱག་གི་ཡིན། ང་རང་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བཟོ་གི་ཡིན་བསམ་པའི་འཆར་གཞི་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཡོད་ན། དེ་ཡིས་རང་གི་སེམས་དེ་ཞེ་དྲག་གནས་བརྩུག་གི་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ཉ་ཅང་གི་འདོད་པ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་གནང་ནས། ང་རང་སྒྲོམ་ཡག་པོ་ཞིག་རྒྱག་གི་
ཡིན་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྦྱོང་ཡོད་དགོས། དེ་ནས་ཚུལ་བྲིམས་ལ་ལེགས་པར་གནས་ལ་ཞེས་པ་ནི། ག་རེ་གསུང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། སྦྱིར་ཚུལ་བྲིམས་ལ་མང་པོ་ཡོད་རེད། དེས་ན་སྐབས་འདིར་གསུངས་

པའི་ཚུལ་བྲིམས་དེ་ངེས་པར་དུ་དག་སྟོང་གི་ཚུལ་བྲིམས་ལྟ་བུ་དང་། དག་ཚུལ་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་ལྟ་བུ་ལ་གསུང་གི་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ང་རང་གིས་གང་བྱུང་མང་བྱུང་མི་
 བྱེད་པ་དང་། སྒྲིག་མེད་གྱི་སྟོང་པ་མང་པོ་མི་བྱེད་པ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེས་ན་སྒྱིར་མི་དག་བ་སྤངས་པའམ་སྟོང་ལམ་ངན་པ་དེ་དག་སྤངས་ནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་གནང་བ་ཞིག་ལ་ཚུལ་བྲིམས་གསུང་གི་
 ཡོད། བྲིམ་པ་ཡིན་ན་ཡང་སྟོང་ལམ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ཟེར་གྱི་ཡོད། སྐབས་འདིར་ཞི་གནས་གྱི་རྒྱ་ཚོགས་དེ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་གསུངས་ཡོད། དང་པོ་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། གཉིས་པ་ཚུལ་
 བྲིམས་ལ་ལེགས་པར་གནས་པ་དང་། གསུམ་པ་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་དང་དུ་ལེན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དང་། བཞི་པ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའོ། །དེའི་ནང་ནས་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་དང་དུ་ལེན་ཞེས་པ་
 བོ། སྒྲོམ་རྒྱག་པའི་སྐབས་སུ་དཀའ་ངལ་ལ་བཟོད་བྱབ་པ་དང་། དེ་ཡང་དུས་ཚོད་ཡུན་རིང་པོ་ལ་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་བྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་བཞི་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཡོད་པ་སྟེ། ཞི་གནས་གྱི་
 རྒྱ་ཚོགས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་ཡོད་ན། སྒྲོམ་དེ་མགྱོགས་པོ་འགྲུབ་བྱབ་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་འདིར་གིན་ཏུ་སྒྱུར་དུ་འགྲུབ་པོ་གསུངས་པ་རེད། དེས་སྒྱིར་སྒྲོམ་རྒྱག་པའི་སྐབས་སུ་ཆང་དགོས་

༡༡། །པའི་རྒྱ་ལྷ་བྱ་ཞིག་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། སྦྱར་བ་དང་། དངོས་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ལ་གནས་
 ཏེ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུག་ལ་སོགས་པ་བྱ་ཞིང་། རྗེས་པ་བཤགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡང་བྱས་ནས། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་
 འགོ་བ་མཐའ་དག་གཞོན་པའི་བསམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་ལུས་དྲང་པོར་བསྐངས་ལ་སྟན་བདེ་བའི་སྟེང་དུ་འདུག་སྟེ། སྦྱིལ་མོ་གྲུང་བཅས་ལ་ཏིང་ལེ་འཛིན་མངོན་པར་སྒྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལུས་པོའི་གནས་
 སྟངས་ལྷ་བྱ་དང་། སྟོད་སའི་ས་ཆ་ལྷ་བྱ་དང་། སྒྲོམ་རྒྱལ་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་བཞི། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་སྦྱིར་བསྟན་པ། ཞི་གནས་
 གྲུབ་པའི་རྣམ་པ། ཞི་གནས་སྦྱིའི་མཆན་ཉིད། ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོར་བྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སེམས་སྦྱིམ་པ་ལ་འཇུག་པ། རྟོག་པས་བར་དུ་ཆོད་པ་ལ་འཇུག་པ། བར་དུ་མ་ཆོད་པར་འཇུག་
 པ། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐོག་མར་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པ། སེམས་མི་འཆོར་བར་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཐོག་མར་རེ་ཞིག་མདོར་བསྒྱུ་ན་རྣམ་པ་རི་སྟེང་གིས་རྣམ་པར་དབྱང་

པར་བྱ་བ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་འདུ་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སེམས་གཞག་པར་བྱའོ། །དངོས་པོ་འདུས་པ་ནི་གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལས་དང་པོ་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཉེས་པ་བསལ་བའི་བྱིར་རེ་ཞིག་འདུས་པ་དེ་ལ་ནི་དམིགས་པའི་རིགས་སོ། །གང་གི་ཆེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཁུགས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་སྤང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྒྱས་པར་ཡང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་སྐད་དགོངས་པ་ངས་པར་འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པ་བཙུག་པ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་བས་ན་བཙུག་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དམིགས་པའི་བྱིར་རེ་ཞིག་འདུས་པ་དེ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་མདོར་བསྡུས་པ་དང་བར་མ་དང་། རྒྱས་པ་དག་གིས་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཆོས་མདོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་སྟོན་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་བ་སྤང་བའི་བྱིར་སྤང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པར་བསྡུས་པའི་སྟོན་པ་བཟང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་མི་འཆོར་བར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་བྱེ་བྲག་བྱེད་ནས་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཡང་དང་ཡང་རྒྱན་ཏུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྟོག་པས་བར་ཆེད་པར་འཇུག་པ་ལ་ལྟ། འཕྲོས་ན་སེམས་སྒྲར་གཞོན་པ། གནས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ།

༡༡། །བརྟན་པ་མཐུ་བསྐྱེད་པ། གཡེང་བ་བརློག་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པ་བརློག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཆོ་བར་སྐབས་སུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཕྱི་རོལ་དུ་རྣམ་པར་
 གཡེང་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་རྣམ་པར་གཡེང་བར་གཤེས་པར་བྱས་ལ་མི་སྦྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་བརློམས་པས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞི་བར་བྱས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གནས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ནི། ལྷ་མོ་དེ་ཉིད་ལ་
 སེམས་ཕྱི་ཕྱིར་གཞུག་པར་བྱའོ། །མི་སྦྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་བརློམ་པའི་གོ་རིམས་འདིར་ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་ཏེ་མ་བྲིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བརྟན་པ་མཐུ་བསྐྱེད་པ་ནི། གང་གི་ཆོ་ལ་མི་དགའ་བར་མཐོང་བ་དེའི་
 ཆོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྷ་བས་དེ་ལ་དགའ་བ་བརློམ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་གཡེང་བ་བརློག་པ་ནི། རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་ཉེས་པར་ལྷ་བས་མི་དགའ་བ་རབ་རྩ་ཞི་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་མོ་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་པ་བརློག་པ་ནི། རི་སྟེ་གང་གི་ཆོ་རྣམས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་ཞོན་ཏེ། དམིགས་པ་འཛིན་པ་ལ་མི་གསལ་ཞིང་སེམས་བྱིང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་སྣང་བའི་འདུ་གཤེས་བརློམས་པའམ། མཆོག་རྩ་དགའ་
 བའི་དངོས་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བྱིང་བ་བསལ་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དམ་དུ་བབྱུང་ངོ་། །རི་སྟེ་གང་གི་ཆོ་དེ་སྟོན་དགོད་པ་དང་ཕྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བྲན་ཞིང་བར་བར་དུ་སེམས་ཁོད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་མི་

ཏྲག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཚོད་པ་ཞི་བར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རྟོག་པས་བར་དུ་མ་ཆོད་པར་འཇུག་པ་ནི། དེ་ནས་ཡང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་མངོན་པར་
 འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་ནི། གང་གི་ཆེ་བྱིང་བ་དང་ཚོད་པ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་ཏེ་མཉམ་པར་འཇུག་ཅིང་སེམས་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བར་
 མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ཚོལ་བ་གྲོད་དེ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མཉམ་པར་འཇུག་པ་ལ་ཚོལ་བ་བྱས་ན་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ནི། གང་གི་ཆེ་དམིགས་
 པ་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་རི་སྤྲོད་འདོད་པའི་བར་དུ་སེམས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཞི་གནས་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི།
 ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སེམས་ཅུ་གཅིག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཞི་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་དམིགས་པ་ལ་ནི་ངས་པ་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོར་བྱེ་
 བ་ལ་གཉིས། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་ལུང་། དེ་བཤད་པ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་དེ། བཀའ་སྩལ་པ། དེ་དང་དེ་ལ་

༡༡། |སེམས་འཛིག་གོ། |རྒྱན་དུ་འཛིག་གོ། |སྒྲན་ཏེ་འཛིག་གོ། |ཉེ་བར་འཛིག་གོ། |འདུལ་བར་བྱེད་དོ། |ཞི་བར་བྱེད་དོ། |རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་དོ། |ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དོ། |མཉམ་པར་འཛིག་གོ། ཞེས་ཆོག་དགུ་སྟོས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ། |གཉིས་པ་བཤད་པ་དང་སྦྱར་བ་ནི། དེ་ལ་འཛིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འདོགས་པ་ལོ། |རྒྱན་དུ་འཛིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱན་དུ་འཛིག་པ་ལོ། |སྒྲན་ཏེ་འཛིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཤེས་ནས་དེ་སྟོང་བ་ལོ། |ཉེ་བར་འཛིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤངས་ནས་སྦྱི་སྦྱིར་བརྟུན་ཏེ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འཛིག་པ་ལོ། |འདུལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ལོ། |ཞི་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཉེས་པ་མཐོང་ནས་མི་དགའ་བར་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་དོ། |རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི་སྤྲུགས་པ་དང་གཉིད་ལ་སོགས་པ་ལངས་པ་རྣམས་སེལ་བ་ལོ། |ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་འདུག་པར་འབད་པར་བྱེད་པ་ལོ། |མཉམ་པར་འཛིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ན་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པ་སྟེ། མཉམ་པར་འཛིན་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། |ཆོག་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་འདི་ནི་འཕགས་པ་བྱམས་པ་དང་། སྟོན་གྱི་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡིས་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་རྣམ་པ་དགུ་བསྟན་པ་རེད། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ནི། སྦྱིར་ང་རང་ཆོ་ད་ལྟ་སེམས་ཞེ་དྲག་གནས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་སྦྱིར་དེ་གནས་པར་བྱེད་

པའི་ཐབས་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དང་པོ་དེ་ལ་འཛིག་པ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ནི་སེམས་རྣམ་རྟོག་མང་པོ་མི་འཕྲོ་བར་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུའི་དང་པོ་
 འཛིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཡུན་གྲུང་གྲུང་ཞིག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་རེད། དེ་ཙམ་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོང་གི་རེད་དམ་ཟེར་ན། འཛིག་པ་དེ་རྒྱང་པས་བསྐྱོམ་མི་བྱུང་པར་ཏོག་ཙམ་འཕྲོ་འགྲོ་
 གི་ཡོད་རེད། དེ་ལས་སྒྲོམ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་གཉིས་པ་ནི་རྒྱན་དུ་འཛིག་པ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལ་དང་པོ་འཛིག་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དང་པོར་བཞག །ཡང་
 འཛིག་པ་དེ་ལ་ཏོག་ཙམ་རྒྱན་རིང་དུ་བཏང་བ་དེ་ནི་ད་ལ་རྒྱན་དུ་འཛིག་པ་ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་གཉིས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་ག་རེ་ཡོང་གི་རེད་ཅེ་ན། ཏོག་ཙམ་རྒྱན་
 རིང་དུ་གཏོང་བའི་སྐབས། རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། ཡང་སྐབས་གཅིག་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་གནས་ཀྱི་རེད། རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་། དང་པོ་སྒྲོམ་པའི་སྟེང་དུ་གནས། དེ་ནས་
 གཉིས་པ་རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། འཕྲོ་བའི་སྐབས་སུ་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུའི་ནང་ནས་གསུམ་པ་བསྐྱེད་ཏེ་འཛིག་པ་བསྐྱོམ་དགོས་པ་ཡིན། བསྐྱེད་ཏེ་འཛིག་པ་ཞེས་པ་ནི། དང་པོ་ང་

༡༡། །རང་སྒོམ་བརྒྱབ་ཡོད་པར་ཤེས། དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་ཏྲོག་འཕྲོ། རྣམ་ཏྲོག་འཕྲོ་བ་དེ་ནི་སྒོམ་གྱི་སྟེང་དུ་མ་གནས་པ་རེད་ལ། མ་གནས་པ་དེ་ངོས་ཟིན་ནས་ང་རང་གི་སེམས་སྒོམ་གྱི་སྟེང་ལ་
 གནས་ཡོད་མ་རེད། ཡང་བརྒྱུར་ང་རང་གིས་སྒོམ་བརྒྱབ་དགོས་ཀྱི་རེད་བསམས་ནས། རྣམ་ཏྲོག་དེ་ཡང་གཡུགས་ནས་ཡང་བརྒྱུར་སྒོམ་བརྒྱབ་ནས་བཞག་པ་དེ་ལ། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་གསུམ་པ་
 བསྐྱར་ཏེ་འཛོག་པ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། བཞི་བ་ནི་ཉེ་བར་འཛོག་པ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། ཉེ་བར་འཛོག་ཅེས་པ་ནི། བསྐྱར་ཏེ་འཛོག་པ་དེའི་ངང་དུ་ཏྲོག་ཙམ་རྒྱན་བསྐྱེད་ནས་མཉམ་པར་འཛོག་པ་
 དེ་ལ། ཉེ་བར་འཛོག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུ་སྒོམ་པའི་ཆེ། སྐབས་སྐབས་སུ་སྒོམ་འདོད་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒོམ་མ་བྱུང་པ་འདྲ་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་སྐབས་སུ་ལྟ་བུ་དུ་ལ་བར་བྱེད་པ་བསྒོམ་
 དགོས། དེ་ཡང་སེམས་དེ་གྱིང་པོ་འདྲ་པོ་ཆགས་ཏེ། ཅུ་བ་ནས་གནས་མ་བྱུང་པ་དང་། སྒོམ་མ་བྱུང་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་དུ་ལ་བར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞེ་ན། སྒོམ་གྱི་ཕན་ཡོན་དྲན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
 ང་རང་ཆོའི་སྒོམ་དེ་དགོས་པ་ཆེན་པོ། ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ། བསྒོམས་ན་སེམས་ལ་ཞི་བ་དང་། དུ་ལ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པ། སྒོམ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་གི་སེམས་བཟང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་

གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ། ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱ་དགོ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་སོགས་སྒྲིམ་གྱི་ཕན་ཡོན་དྲན་ན། སེམས་དང་པོ་གྱོང་པོ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་རྗེས་ཅུང་ཟད་དུ་ལ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེས་ན་ལྷ་པ་དེ་ལ་དུ་ལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་དུ་ལ་བར་བྱས་ནས་ཏྲུག་ཙམ་བསྒྲིམ། ཡང་སྐབས་དེ་ལ་གཉོན་པོ་གཉིས་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དྲུག་པ་ནི་བར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། ཡང་སྐབས་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་སྒྲིམ་གྱི་ཕན་ཡོན་དྲན་པ་དེས་ཀྱང་མ་དུ་ལ་བ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་ན། རྣམ་རྟོག་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་དྲན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་མང་པོ་སྒྲེས་ན་དོན་དག་གང་ཡང་མེད་པ། དུས་ཚོད་འཕྲོ་བརྒྱག་རེད་བསམ་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱིར་ང་རང་ཚོ་ལ་རྣམ་རྟོག་མང་པོ་སྒྲེ་གི་ཡོད། རྣམ་རྟོག་དེ་ཚོ་ལ་བརྟགས་ན་རྣམ་རྟོག་ཡག་པོ་དང་། རྣམ་རྟོག་སྤྱུག་པོ་གཉིས་སྒྲེ་གི་ཡོད། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་མང་བ་སྒྲེ་གི་འདུག་བལྟས་ན། རྣམ་རྟོག་སྤྱུག་པོ་དེ་མང་བ་སྒྲེ་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྣམ་རྟོག་སྤྱིད་པོ་དང་རྣམ་རྟོག་སྤྱིད་པོ་མེད་པ་གཉིས་སྒྲེ་གི་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ཡང་བརྟགས་ན་རྣམ་རྟོག་སྤྱིད་པོ་མེད་པ། སེམས་བྲལ་གྱི་

གནས་པའི་ཐབས་དགྲའི་སྒོ་ནས་སེམས་གནས་པར་བྱས་ནས་ནི་གནས་བསྐྱེམ་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །(སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགྲ་པོ་དེ་དག་སྐབས་འདིར་སྐྱ་སྐམ་ཆད་ཡོད་པས་སྒོ་སྒྱུར་དོན་བདུན་མ་པལ་སྐད་དུ་བགྲལ་བ་
 ལས་བདུས་ཏེ་ཁ་སྐོང་ཞུས་པའོ། །མཆན།) བཞི་པ་ཉེས་པ་སྒྲོང་བའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི། སྤང་བྱ་ངོས་བཟུང་། གཉེན་པོ་བཤད་པ། གཉེན་པོའི་བྱེད་པ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེས་པ་དུག་ཡོད་དེ། ལེ་ལོ་དང་། དམིགས་པ་བརྗེད་པ་དང་། བྱིང་བ་དང་། རྟོད་པ་དང་། མི་རྩོལ་བ་དང་། རྩོལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྒྲོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྐྱེམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དད་པ་དང་། འདུན་པ་དང་། རྩོལ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་། དུན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། སེམས་པ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་གོང་མ་བཞི་ནི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་མདོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དད་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་དེ་ལ་འདོད་
 པ་སྒྲེའོ། །དེ་ནས་འདོད་པས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །དེ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པར་གྱུར་པས་ལེ་ལོ་ལྷོག་སྟེ། དེ་བས་ན་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལེ་

༡༡། །ལོ་སྤང་བའི་བྱིར་བསྐྱོམ་མོ། །དྲན་པ་ནི་དམིགས་པ་བརྗེད་པའི་གཉེན་པོ་ལོ། །ཤེས་བཞིན་ནི་བྱིང་བ་དང་ཚོད་པའི་གཉེན་པོ་སྟེ། དེས་བྱིང་བ་དང་ཚོད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱིར་མོ། །བྱིང་བ་དང་ཚོད་པ་རབ་རྩ་མ་ཞི་
 བའི་དུས་ན་མི་ཚོ་ལ་བ་ཉེས་པ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་སེམས་པ་བསྐྱོམ་མོ། །བྱིང་བ་དང་ཚོད་པ་རབ་རྩ་ཞི་སྟེ། གང་གི་ཆོ་སེམས་ན་ལ་དུ་འཇུག་པ་དེའི་ཆོ་ཚོ་ལ་བ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོར་དེའི་ཆོ་བཏང་སྟོམས་བསྐྱོམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་
 མོ། །གསུམ་པ་གཉེན་པོའི་བྱེད་པ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱོད་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གིན་རྩ་ཐུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྩ་འཕྱུལ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་མོ། །བཞི་
 པ་ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་དགོད་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན་མདོ་སྡེ་ལས་སྤྱོད་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་རྩ་འཕྱུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བསྐྱོམ་མོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་མོ། །ལྷ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་
 གསུམ། མཆོམས་སྐྱུར་བ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ང་རང་ཆོ་ཀུན་སྤྱོད་རྣམ་པར་དག་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རྩ་ཐུགས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། ད་ལྟའི་སྐབས་
 སུའང་ཀུན་སྤྱོད་རྣམ་པར་དག་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རྩ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གསན་གནང་ཐོགས་གནང་། སྤྱིར་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་མཛད་པའི་སྒྲོམ་རིམ་འདིའི་ནང་དུ་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་བསྟན་ཡོད། དེ་ཡང་དང་

བོར་གལ་ཆེ་བ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་དགོས་པ། དེའི་རྩེས་སུ་གལ་ཆེ་བ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པ། དེའི་རྩེས་སུ་གལ་ཆེ་བ་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལམ་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་
 པ་བཅས་སོ། །དེའི་ནང་ནས་ད་ལྟ་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒོར་བཤད་པའི་སྐབས་རེད། དེ་ལ་ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ལས། ད་ལྟ་སྒོམ་
 པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྐབས་རེད། དེ་ལ་ཡང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དེ་རིང་གི་སྐབས་སུ་ཞུ་བྱ་དེ་ཞི་གནས་གྱི་སྒོར་རེད། གོང་དུ་ཞི་གནས་
 གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྱུན་རྒྱག་དང་། དེ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་བརྒྱད་བཅས་དེ་དག་ཞུས་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་གང་འདྲ་འབྱུང་གི་ཡོད་པའི་སྒོར་དེ་དེ་རིང་ཞུ་གི་ཡིན། གཉིས་
 པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དེ་ཕྱི་ཕྱིར་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དང་ལྷན་ཞིང་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་ཐོབ་པས་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྒོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་
 སོགས་པའི་མིང་ཐོབ་པོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྱུན་རྒྱག་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པའི་སྒོ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་ན། འབྲས་བུ་ག་རེ་འབྱུང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་ཅེ་གཅིག་

༡༡། །རྟ་གནས་ཐུབ་པ་འབྱུང་གི་ཡོད། དམིགས་པ་གང་དུ་གཏད་ན་ཡང་སེམས་ཅེ་གཅིག་རྟ་གནས་ནས་བསྒྲོམ་ཐུབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་རྣམ་རྟོག་གཞན་
 དུ་མི་འབྲོ་བར་དམིགས་པ་གང་ལ་གཏད་ན་ཡང་གཏད་ཐུབ་པ་ཆགས་ནས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་སེམས་དེ་རང་ལ་རང་དབང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོབ་
 ནས་བཞག་དགོས་བསམས་ན་ཡང་རུང་། གཏད་དགོས་བསམས་ན་ཡང་རུང་སྟེ། རང་གིས་ག་རེ་འདོད་པ་བཞིན་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད། ད་ལྟ་ང་རང་ཆོའི་སེམས་དེ་རང་དབང་མེད་པ་ལྟ་བུ་
 ཡོད། སེམས་དེ་བཞག་དགོས་བསམས་ན་ཡང་གཞག་མི་ཐུབ་པ་དང་། སེམས་དེ་གཏད་དགོས་བསམས་ན་ཡང་གཏད་མི་ཐུབ་པ། སེམས་དེ་དབང་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཆགས་ནས་རང་ལ་དབང་མེད་པར་ཁོ་
 རང་གང་འདོད་བཞིན་ཤོར་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་ལ་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། རང་གི་སེམས་དེ་ལས་སུ་མི་རུང་ན། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་ཞེ་དྲག་འཕེལ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། སེམས་
 ལས་སུ་རུང་བ་དང་ལྡན་ན། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་མགྱོགས་

༡༡། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་
 གི་ཡོད། གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་རྒྱུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུང་གི་ཡོད། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་སུ་གང་འདྲ་བསྒྲིམ་དགོས་པེད་
 ཅེ་ན། སེམས་ཏྲོག་ཙམ་སྟོད་པོ་འདྲ་པོ་ཞིག་བྱས། སེམས་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་རྩོལ་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་མ་དགོས་པར། རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་དང་འཇམ་པོ་འདྲ་པོ་འབྱུང་དུས་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་
 ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེའི་སྐབས་ལ་ང་རང་གིས་ཏྲོག་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་བཏྲག་དབྱེད་བྱས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། སེམས་དེ་རྣལ་དུ་ཕབ་ནས་སྟོད་གྱི་འདུག་མི་འདུག་བཟླ་བ་ཟླ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུ་
 ཏྲོག་པ་དང་དབྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངང་ལ་འདུག་དགོས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་གསུང་གི་ཡོད། ཉེར་བསྟོགས་ཞེས་པ་ནི་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་འགོ་བའི་སྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་བསམ་གཏན་རང་རང་གི་དངོས་གཞི་འཐོབ་པ་ལ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞིག་ལ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་

གྱི་དངོས་གཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དག་འཕྲོབ་གྱི་ཡོད། དངོས་གཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཕྱོབ་པའི་དབང་གིས་འདོད་ཁམས་ལ་ཞེན་པའི་ཆགས་སྒྲོ་སོགས་སྤང་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། དེ་དག་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འདོད་ཁམས་པའི་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་ནས་རྟོག་དབྱེད་དང་བཅས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཕྲོབ་གྱི་ཡོད། དེ་ནས་སྤང་བྱ་དེ་དག་དང་བྲལ་སོང་བའི་དབང་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་
 གནས་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་ལུས་ལ་བདེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་དབྱེད་
 པ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པ་རེད། དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུང་གི་ཡོད། སྦྱར་བསམ་གཏན་དང་པོ་དེ་ལ་དངོས་གཞི་ཙམ་
 པོ་བ་དང་། དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དང་པོ་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བ་ཟེར་བ་དེ་འཕྲོབ་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་རིམ་གྱིས་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
 བྱད་པར་ཅན་འཕྲོབ་གྱི་ཡོད་རེད། བསམ་ཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་འཕྲོབ་པའི་སྐབས་སུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་མ་རེད། སྦྱར་རྟོག་པ་དང་དབྱེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་

༡༡། །ནས། རགས་པ་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཟེར་གྱི་ཡོད། ལྷ་བ་དེ་ལ་དབྱེད་པ་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་རགས་པ་རྟོག་པ་དེ་ལ་ལྷ་བ་དབྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་ཡང་བསྐྱར་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་
 པོ་ལ་ཞེན་པ་དང་བྲལ་བས་དབྱེད་པ་དེ་ཡང་ལྷ་བ་སྐབས་པའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ནང་རབ་རྒྱ་དྲུང་བ་དང་ལྷན་པ་དང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་གཉིས་དང་ལྷན་
 པར་གྱུར་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་གསུང་གི་ཡོད། དེས་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལའང་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དགའ་བདེ་དང་རྟོག་ཙམ་འདྲ་གི་
 མེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དགའ་བདེ་ནི་མི་དགེ་བ་ལས་གསར་དུ་དབེན་པ་ཐོབ་པའི་དགའ་བདེ་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དགའ་བདེ་འདི་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་
 པའི་དགའ་བདེ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་རྟོག་ཙམ་ཡོད་རེད། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དེ་ཡིས་སྐྱེར་དུ་སེམས་བརྟན་པོ་གནས་པ་ལ་བར་ཆད་ཆེན་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད་མ་རེད།

འོན་ཀྱང་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ས་ལ་སྟེད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཕྱོང་པ་ལ་བར་ཆད་ཕྱ་བ་ཙམ་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེས་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དགའ་བདེ་དེ་ཡང་སྤངས་ནས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་འཕྱོང་པའི་སྐབས་སུ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་དེ་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྟོག་དབྱེད་རགས་པ་སྤར་ནས་སྤངས་ཟིན་པས་མེད་ན་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་དམིགས་རྣམ་མི་བརྟེན་པའི་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྱུང་མ་བྱུང་ལ་རྟོག་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་སེམས་གྱི་བདེ་བའི་ཆོར་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་གསུང་གི་ཡོད། སྤར་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱོང་པའི་དགའ་བ་དང་། ད་ལྟ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱོང་པའི་དགའ་བ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དགའ་བ་གསུམ་གའང་ཡིད་ཤེས་གྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་སེམ་པར་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་ཙམ་ཡིན་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་གྱི་དགའ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་མ་བྲལ་བ་ཡིན་ཞིང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སྐབས་གྱི་དགའ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པར་

༡༡། །གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་སྤྱི་མཐུད་ནས་བསྒྲོམས་པས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སའི་སེམས་བདེའི་སྤྱི་པ་དང་བྲལ་ནས། དེའི་སྤྱི་པ་དེ་ལས་མ་གཏན་བཞི་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་ཀྱི་
 ཡོད་རེད། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཚོར་བ་བཏང་སྒྲོམས་ཏེ། ཚོར་བ་སྤྱི་པ་བསྒྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་འདྲུ་བྱེད་བཏང་
 སྒྲོམས་དང་བྱན་པ་དང་ལྡན་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་དཔེར་ན་དབུགས་འབྱེན་རྩལ་གྱི་སྒྲོན་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསམ་གཏན་འོག་མ་དག་ལ་དབུགས་
 འབྱེན་རྩལ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་དབུགས་འབྱེན་རྩལ་གྱི་སྤངས་ནས་ལུས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་། སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱི་པ་བསམ་གཏན་
 འོག་མ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་དང་ཞི་བ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དེ་འོག་མ་རྣམས་ལས་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྒྲོན་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་སྒྲོན་
 བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་གསུང་གི་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་འདྲུ་ཤེས་མཐའ་དག་ཕར་བཤིག་ནས་བསྒྲོམ་པ་དེ་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུང་

གི་ཡོད། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤེག་པ་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་མ་རེད། སྦྱར་བ་ཏང་གི་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་འདའ་བའི་དོན་དུ་གཟུགས་གང་ཡང་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་བསམས་ནས་སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དེ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དེ་མ་གནས་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་གཟུགས་དེ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲོམ་གནང་གི་ཡོད། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་ཡང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་འདྲ་བ་ནམ་པ་བཞི་བསྒྲོམ་རྒྱུ་ཡོད་རེད། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། ཡང་ངེས་པར་དུ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་བསྒྲོམ་དགོས་ཀྱི་རེད་དམ་ཞེ་ན། ཆ་ཆ་ང་བ་མ་བསྒྲོམས་ན་ཡང་འགྲིག་གི་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་འཇམ། ཡང་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བར་བསྒྲོམས་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲོམས་ན་ཡང་འགྲིག་གི་ཡོད་རེད། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲོམས་ནས་གཙོ་བོ་འབྲས་བུ་ག་རེ་འཐོབ་

༡༡། །དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་དེ་བརྟན་པོར་གནས་བྱུང་པ་ཞིག་དགོས། རང་གི་སེམས་དེ་དཔེར་ན་རྩ་ཆ་རྒྱ་བས་དང་བཅས་པ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པར། སེམས་དེ་བརྟན་པོ་དང་། འཇམ་པོ་དང་།
 ལྷོད་པོའི་ངང་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་བྱུང་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ནི་ཞི་གནས་བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་རྩ་མཆན་དེ་འདྲ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྷ་ག་
 མཐོང་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། ལྷ་ག་མཐོང་གི་དགོས་པ། སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་ལུང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བའི་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་
 སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྷ་ར་དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྷ་ར་ཤེས་པའི་སྒྲུང་བ་བྱུང་བས་ཀུན་ཏུ་མོངས་པའི་ས་བོན་གིན་ཏུ་སྒྲོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་མུ་སྟེགས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྷ་ར་ཞི་གནས་དེ་བསྒྲུབས་ཆར་དུས། གང་དེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ལྷ་ག་མཐོང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དགོས་རེད།
 ལྷ་ག་མཐོང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ། གང་འདྲ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་མདོ་ལྷ་ར་བྱས་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་སྟེ་བརྟག་གིང་དབྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྒྲུབ་དགོས། དེ་ལ་དབྱེད་སྒྲུབ་གསུང་གི་

ཡོད། དེས་ན་ཞི་གནས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དབྱེད་སྒོམ་དེ་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། དབྱེད་སྒོམ་ཡག་པོ་བྱེད་པ་ལས་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དེ་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་གི་རེད། སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དེ་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་
 བ་ལ་རང་ཆོའི་མ་རིག་པའི་སྒོངས་པ་དེ་དག་རྩ་བ་ནས་སྤང་བྱུང་གི་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་ན་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དེ་རྒྱས་དགོས། སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དེ་རྒྱས་མ་བྱུང་པར་སྤྱིར་བཏང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་
 པ་མ་ཡིན་པའི་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒོམ་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུ་ལ་བསྒོམས་བསྟན་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཆ་ཆང་སྤང་བྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟེང་དུ་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དེས་པར་བསྒོམ་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། མདོ་སྡེ་ལས་ངེ་སྐད་དུ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྒོམ་པར་
 བྱེད་མོད་ཀྱི། །དེ་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཛིག་མི་བྱེད། །དེ་ཡི་ཉོན་མོངས་སྤྱིར་ཞིང་རབ་འབྲུག་སྟེ། །ལྷག་སྟོན་འདི་ནི་ཏིང་འཛིན་བསྒོམ་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་ལས་
 ཀྱང་། སྤྱིར་བཏང་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་བསྒོམས་ན་ཡང་དེ་ཡིས་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཆ་ཆང་སྤང་བྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན་མུ་སྟེགས་པ་ལྷག་སྟོན་

༡༡། །ཅེས་པ་དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲོམ་པ་དང་འདྲ་པོ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་ངེས་པར་དུ་ལྷ་ག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་བསྒྲོམ་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲོམ་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་
 ལུང་ནི། དེ་ལ་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཤེས་རབ་བསྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་མདོར་བཀའ་སྩལ་ཏེ། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་རབ་བརྟེན་ནས། བྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་བརྟག་གོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་གནས་ནས། །སེམས་ཙམ་ལས་ཀྱང་
 བསྐྱེད་བར་བྱ། །སེམས་ཙམ་ལས་ནི་བསྐྱེད་ནས་སྟ། །སྒྲུང་བ་མེད་ལས་བསྐྱེད་བར་བྱ། །སྒྲུང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་། །ཞི་བ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས། །སྒྲོན་ལམ་དག་གིས་རྣམ་པར་སྦྱངས། །ཡེ་ཤེས་
 དམ་པ་བདག་མེད་པ། །སྒྲུང་བ་མེད་པས་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་ག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བསྒྲོམ་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེ་ན། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲོམ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། བསྒྲོམ་པར་
 བྱ་བ་ལ་ཐོག་མར་དེ་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་ཁོང་གིས་དང་པོ་ནས་ཆོས་ཆ་ཆར་བསྟན་ཡོད་མ་རེད།
 སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་འཛིན་ཏེན་དུ་བྱོན་པའི་སྐབས་ལ་མི་ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྟོབ་མ་ག་སྟག་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་མདོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ཁོང་གིས་ཐོག་

མར་ག་རེ་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། ང་རང་གིས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་ཤིག་རྟེན་སོང་། འོན་ཀྱང་ང་རང་གིས་ཆོས་དེ་མི་གཞན་དག་ལ་བཤད་ན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་
 ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། གོ་མ་ཐུབ་ན་ཆོས་དེ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་ནགས་གསེབ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་སོང་ནས་སྒྲོམ་བརྒྱབ་ན་དེ་ཡག་ཤོས་རེད་གསུངས་ནས་
 བཀའ་ཆོས་གང་ཡང་མ་གསུངས་པར་ཞག་བདུན་ཕྱག་བདུན་ལ་བཞུགས་པ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་ལྟ་ཆངས་པ་དང་། ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་ལ་བྱེད་རང་
 གིས་སྒྲོན་མ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བརྒྱབ་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་ཁས་སྲུངས་དམ་བཅའ་གནང་ཡོད་རེད། ཁས་སྲུངས་དམ་བཅའ་གནང་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 ཐོབ་པ་རེད། དེས་ན་ད་ལྟ་ངེས་པར་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲོར་རོགས་བྱེད་ཅེས་ཞུ་བ་སྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་གསུངས་པ་རེད། དམ་པའི་ཆོས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་གདུལ་བྱའི་སྒོ་དང་
 འཆ་མས་པར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དེ་ཡུལ་སྐྱ་རྒྱ་ཆ་སྤྱིའི་བྱང་སྒོང་ལྷུང་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་ཆལ་དུ་གསུངས་པ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་ཡང་དམ་པའི་

༡༡། །ཚེས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་བསྟན་ཡོད་མ་རེད། དེའི་སྐྱབས་དང་པོ་ཐེག་པ་དམན་པའི་ཚེས་བསྟན་པ་རེད། དེ་ཡང་སྤྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟལ་དུ་མ་འདུས་པའམ་རྟལ་
 ཕྱན་བསིལ་བུ་འདུས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དུས་སྐད་ཅིག་དུ་མ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་པ་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་
 ཞིག་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་དེ་བསྟན་ནས་བཀའ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཚེས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་གནང་བ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བུ་བཟང་པོ་ཡིན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བུ་ནས་སྤྱིས་སུ་གྱུ་བ་མཐའ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་
 པའི་གྱུ་བ་མཐའ་དེ་བུ་བཟང་པོ་རེད། དེ་དག་གི་གྱུ་བ་མཐའི་ནང་དུ་ག་རེ་གསུང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ང་རང་ཚེས་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་དུས་དངོས་པོ་དེ་བཙམ་ནས་དུམ་བུ་མང་པོ་གཏང་རྒྱ་ཡོད་པའམ། སྤོས་ཆ་གཉིས་
 དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཆ་ཤས་མང་པོ་སྤྱེ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྤྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྟོག་རྟོག་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྤོ་དེ་བརྒྱུག་འགྲོ་གི་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བརྫོད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་

དང་། དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོས་ཅུ་བ་ནས་ཆ་གསུམ་མང་པོ་བསལ་རྒྱ་མེད་པ་གཅིག་པུ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་ཡོད་པ། དཔེར་ན་རྩལ་ཕྱ་རབ་དང་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་ལྟ་བུ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་
 ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་གསུངས་པ་དང་། དེའི་སྒྲིང་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་དེ་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་ནས་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཤབ་པ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་དང་། མདོ་སྤེལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་
 གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཐེག་པ་དམན་པའི་ཆོས་དེ་རིམ་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་དར། ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་
 དང་ལྡན་པ་དང་། ཉམས་ལེན་དང་ལྡན་པ་བྱུང་བ་རེད། དེའི་རྗེས་སུ་གང་ཟག་དབང་པོ་ཏྲོག་ཙམ་རྩོལ་བ་རྣམས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་མ་བཟོ་བྱེད་དེས་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཤབ་པ་རེད། བྱེད་དེས་པོ་རགས་པ་རྣམས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱ་བ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྒྲིང་བ་དེ་
 གང་འདྲ་བྱས་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་ན། རང་གི་སེམས་ལ་མྱི་ལམ་ལྟར་འཆར་གྱི་ཡོད་གསུངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ་གཏན་ལ་ཤབ་པ་རེད། དེའི་གྲུབ་མཐའ་འཇིག་པ་དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་

五
二
九
二

॥

九

༡༡། །ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་གང་ཟག་དབང་པོ་གིན་ཏུ་རྩོམ་པ་རྣམས་ལ་གནས་བྱ་གོད་ཐུང་པོའི་རི་བོ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོར་
 པའི་ཆོས་གསུངས་པ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ནང་གི་སེམས་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། སྟོང་པ་ཉིད་རེད་གསུངས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་
 སྟག་ལ་སོགས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཡབ་གནང་བ་རེད། དཔེར་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོར་པའི་
 མདོའི་ནང་དུ་འདྲ་། མིག་མེད། རྣ་བ་མེད། སྣ་མེད། ལྷེ་མེད། ལྷུས་མེད། ཡིད་མེད། གཟུགས་མེད། སྒྲ་མེད། དྲི་མེད། རོ་མེད། རེག་བྱ་མེད། ཆོས་མེད་དོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་གནང་
 བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ། གོང་དུ་བསམ་བློས་གི་ཤེས་རབ་སྦྱེད་པའི་ཆེད་དུ་རིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་བསྟན་པ་ལྟར། འཕགས་
 པ་ཀྱང་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཡབ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལྟར་གསུང་མཁན་དེ་ལ་ག་རེ་ཞུ་གི་ཡོད་ཅི་ན།

དབྱ་མ་པ་ཞེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་བཞིའི་ལྟ་གྲུབ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མདོའི་ནང་དུ་བསྟན་གནང་ཡོད་ཅིང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལུང་གི་དོན་
 བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཤེས་བྱར་རྣམ་པར་ངེས་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཟུང་བ་མི་དམིགས་པ། འཛིན་པ་མི་དམིགས་པ། གཉིས་སྟོང་གི་རང་རིག་མི་དམིགས་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཤོག་མར་རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་གཟུགས་ཅན་གང་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་རྒྱུ་གི་དོན་དུ་གཞན་དག་གིས་བརྟགས་པ་དེ་དག་ལ་ཅི་འདི་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་སྣང་སྟེ། མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནམ་ཞེས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་སྤྱི་རྒྱུ་བ་རྩལ་སྤྱར་བ་ཏུ་བཞག་སྟེ། རྩལ་སྤྱར་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆ་གས་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་ན་རྣལ་འབྱོར་
 པས་དོན་དེ་དག་མི་མཐོང་ངོ་། །དེས་དེ་དག་མ་མཐོང་བས་འདི་སྟུམ་དུ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་སྤྱི་རྒྱུ་གི་དོན་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་སེམས་སོ། །འདི་ལྟར། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་རབ་བརྟེན་ནས། སྤྱི་རྒྱུ་དོན་ལ་མི་བརྟག་གོ། །ཞེས་དེ་
 སྐད་འབྱུང་བ་ནི་ཆོས་གཟུགས་ཅན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོང་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །དམིགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་མི་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་འདིར་གསུངས་པའི་

༡༡། །སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་དེ་ཡང་། མདོ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་ནང་ནས་བསྟན་གནང་ཡོད། དེའི་དོན་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷ་གྲུབ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དག་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་རེད། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་བདེན་པར་ཡོད་བསམ་ཉན་གྱི་མ་རེད། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་དགོས། ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་
 ནས། དེའི་རྗེས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་མདོ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་ནང་དུ་གསུངས་ཡོད། སྐབས་འདིར་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲོམ་དགོས་པའི་ཚུལ་གསུངས་ཡོད།
 དེ་ཡང་རིམ་པ་ལྷ་མོ་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། དང་པོར་ང་རང་ཆོས་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་གཟུགས་ཅན་རི་དང་། བྲག་དང་། ཡུལ་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རྩལ་དུ་གྲུབ་
 པ་དེ་དག་བྱི་རོལ་དུ་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། རགས་པ་ཡང་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་རྩལ་ཐུང་རབ་ཀྱང་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་གྲུབ་མེད་ན། འོ་ན་ང་རང་ཆོས་རི་དང་བྲག་ལ་སོགས་
 པ་མཐོང་གི་འདུག་ག། དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ནི་ང་རང་ཆོས་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་ལྷ་བྱ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་འདྲ་བྱི་རོལ་གྱི་རི་དང་། རྩེ་དང་། རགས་ཆལ་ལ་སོགས་པ་མི་ལམ་

༡༡། །ངེས་པར་དམིགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། ཡུལ་ཅན་མེད་པའི་ཡུལ་རྒྱུད་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན་ང་རང་གིས་ཤེལ་ཕོར་ལྷ་བྱ་ཞིག་མཐོང་ན། དེ་དང་
 མཉམ་དུ་ཤེལ་ཕོར་མཐོང་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་མཐོང་གི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། ཡུལ་ཅན་རྣམ་ཤེས་དེ་རྩ་བ་ནས་མ་མཐོང་བར་ཡུལ་ཤེལ་ཕོར་རྒྱུད་པ་ཞིག་མཐོང་པའི་ཐབས་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལ་ཡུལ་
 དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་པོ་ལྷན་ཅིག་དུ་དམིགས་པར་ངེས་པ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་པོ་མཉམ་དུ་དམིགས་པར་ངེས་པ་དེ་སྒྲུང་བ་སེམས་སྒྲུང་ཡིན་པའི་རྟགས་ཡིན་ཞེས་རིགས་པ་
 དང་པོ་བརྟན་པ་རེད། སྒྲུང་བ་སེམས་སྒྲུང་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཉིས་པ་དེ་ལ་གསལ་ཞིང་རིགས་པའི་རྟགས་གསུང་གི་ཡོད། གསལ་ཞིང་རིགས་པའི་རྟགས་ཞེས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུང་
 བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རེད། སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞིག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཛིན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ང་རང་གི་སེམས་ལ་མངོན་
 སུམ་དུ་གསལ་པོར་ཉམས་སུ་ཁྱོད་གི་ཡོད་རེད། སྒྲིབ་དངོས་པོ་དེ་དག་ཡོད་པར་རྟོགས་བྱེད་དང་། ཡོད་པར་སྐྱབ་བྱེད་ལྷ་བྱ་ག་རེ་ཡོད་ཅི་ན། ཡང་ན་ནི་སེམས་ཀྱིས་མཐོང་དགོས་རེད། ཡང་ན་ནི་སེམས་

༡༡། །དེ་ལྟ་བུ་ན་སེམས་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལས་དབེན་ཞིང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་དམིགས་གནས་ནས། །སེམས་ཙམ་ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་
 བྱ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་མེད་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གནས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་གོམ་པ་གཉིས་པ་དེ་གང་འདྲ་བུས་ནས་རྟོགས་དགོས་
 གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མ་གྱུབ་པ་ཙམ་དུ་མ་བཟད་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་པར་རྟོགས་ནས་སེམས་ཙམ་ལས་ཀྱང་
 ཡར་བཀྲལ་དགོས་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་གྱིས་ག་རེ་གསུང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱིའི་སྒྲུང་བ་དེ་དག་གྱུབ་ཡོད་མ་རེད། ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རེད། ཡུལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྒྲུང་བ་གྱུབ་པ་
 མེད་པའི་སྤྱིར་ན། ཡུལ་ཅན་སེམས་རགས་པ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྒྲུའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྤྱེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལུས་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་
 ཀྱང་གྱུབ་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཡོད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་གི་ཡོད། སྤྱིར་སེམས་ཙམ་པས་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་

སེམས་སྒྲུབ་དུ་གྱུབ་པ་དེ་ཡང་དག་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སེམས་བདེན་པར་གྱུབ་པར་ཁས་སྦྱངས་པ་དེ་ལ་ཏྲོག་ཙམ་སྒྲིན་གྱི་ཙ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལྟག་བསྟུང་ཡོད། དེས་ན་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
 དམིགས་པ་ལ་གནས་དགོས། ཡོ་སེམས་དེ་ཡང་གྱུབ་ཡོད་མ་རེད། སེམས་དེ་གྱུབ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་དང་། རྒྱ་ལ་
 དབྱེད་པ་རྩེ་རྩེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་ལྟ་བུས་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་དེ་ཡང་དངོས་གནས་གྱུབ་ཡོད་མ་རེད། སེམས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོ་ལ་འབྲུལ་པ་
 སྒྲ་ཚོགས་ཡོང་བའི་གཞི་བྱེད་གྱི་ཡོད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་སེམས་ཙམ་ལས་ཡར་བརྒྱལ་ནས་ཚས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་གནས་དགོས་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་གནས་པ་
 དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་ཟབ་མོ་རྟོགས་པ་ལ་གོམ་སྐབས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཉིས་སྟོང་གི་རང་རིག་མི་དམིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཙམ་ལས་བསྐྱུས་ནས་གཉིས་སྒྲུབ་བ་མེད་
 པའི་ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་བསྐྱུ་བར་བྱ་སྟེ། བདག་དང་གཞན་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་གཟུང་བ་དང་འཇོན་པ་བརྟུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་དེ་ཡང་གུད་ན་མེད་པའི་བྱིར་དེ་ཡང་བདེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བརྟགས་ལ།

༡༡། །གཉིས་མེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དོར་བར་བྱ་སྟེ། གཉིས་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གནས་པས་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚོག་ལ་ཞུགས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་གོམ་སྟབས་གསུམ་པ་ལྟ་བུའམ་རིམ་པ་
 གསུམ་པ་དེ་ལ་ག་རེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་ཙམ་ལས་ནི་འདས་ནས་ཀྱང་། །ཞེས་སེམས་ཙམ་ལས་ཡར་བརྒྱལ་བའི་སྣང་བ་མེད་པའི་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པའི་སྟེང་ལ་བསྐྱད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དམ་
 ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་རེད། སེམས་ཙམ་ལས་བརྒྱལ་བ་ཙམ་དུ་མ་བཟད་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་རིག་དེ་ལས་ཀྱང་ཡར་བརྒྱལ་ནས་འདའ་བར་བྱ་དགོས། སྣང་བ་མེད་པ་བཟེང་བ་དེ་གང་ལ་
 བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། དང་པོ་ཡོད་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ལ་བལྟོས་ནས་མེད་ཟེར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་གི་ཡོད། དང་པོ་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་མེད་ན། དེ་ལ་བལྟོས་པའི་མེད་ཟེར་བ་དེ་ཡང་ང་རང་གི་
 སྟོས་བཟོས་བཞག་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་དངོས་གནས་ཀྱབ་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་ཀྱབ་པ་བཞིན་དུ། གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་

པའི་ཤེས་པ་ཞིག་གྱང་བདེན་པར་གྱུ་བ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་དོན་ལ་གསུམ། གློས་པ་མ་མཐོང་བ་དོན་དམ་མཐོང་བར་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་
ལུང་དགོད་པ། ལུང་གི་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་གི་ཆོ་གཉིས་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པས་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་མཐོང་ངོ། །དེ་ཁོ་ན་དམ་པ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཁོ་ན་དམ་པ་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བརྟགས་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཤར་ན་ཅི་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་གང་
ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྒྲམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡོང་གི་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་གང་འདྲ་ཡོད་
རེད་ཅེ་ན། ཤིན་ཏུ་ཞི་བ། ཡོད་མེད་བསམ་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ། གློས་པ་གང་ཡང་མེད་པ། དེ་ལ་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མེད་པ། ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་ལྟོན་གྱིས་འགྱུ་བ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཡོད་རེད། དེའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་གཞག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་རིམ་གྱིས་རྒྱས་ཡོང་གི་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་

༡༡། །ལུང་དགོང་པ་ནི། དེ་སྐད་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པ་མཐོང་བ་གང་ཞེ་ན། ཚེས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་མཐོང་བ་དེ་ཡང་དག་པའི་
 དོན་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པ་མཐོང་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚེས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་གང་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་
 ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། གང་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའམ་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། གསུམ་པ་ལུང་
 གི་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ་བཞི། ལུང་གི་དོན་ཡིད་བྱེད་མེད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་སྒྲིབ་པ་མི་སྟོང་བ། ལུང་གིས་དོན་གསལ་བར་བསྟན་པ། ལུང་གཞན་དང་འགལ་
 བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་མཐོང་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། མི་མཐོང་བ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་གྱི། མིག་བཙུམས་པ་དང་། དམུས་ལོང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་མ་ཚང་བ་དང་། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་མི་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའམ་མ་མཐོང་བ་ཞེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། མ་མཐོང་བའི་དོན་དེ་དཔེར་ན་མིག་བཙུམས་ནས་མ་མཐོང་

བ་དང་། མིག་ཡོང་ནས་མ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་རྟེན་མ་ཚང་ནས་མ་མཐོང་བ་ཡང་མ་རེད། ང་རང་གིས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའམ་བལྟ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ནས་མ་མཐོང་བ་ཡང་མ་རེད། འོ་ན་གང་འདྲ་
 རེད་ཅེ་ན། དངོས་པོ་ཁོ་རང་མ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མེད་པ་ལ་མེད་པར་གཟིགས་པ་རེད། དངོས་པོ་ཁོ་རང་མ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་མ་གཟིགས་པ་དང་། མ་རྟེན་པ་དང་། མ་མཐོང་བ་ཡིན་གསུངས་
 པ་རེད། དེས་ན་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ང་རང་ཚོས་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྒྲུམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན། དེའི་སྐབས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་གིན་ཏུ་གསལ་པོ་ཡོང་གི་
 རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་སྒྲིབ་པ་མི་སྟོང་བ་ནི། དེ་བས་ན་དངོས་པོར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པས་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲུམས་པར་འདུག་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལས་ལངས་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་རྩ་བ་ཅན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་ཡང་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་མ་གྲོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་
 ཏུ་ཐོག་མར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ནས་ནང་གི་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་བསྒྲུམ་དགོས་པར་བསྟན་པ་རེད། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་

༡༡། །དོན་དེ་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚོན་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ངེས་པར་དུ་བསྐྱོམ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བག་ཆགས་ངན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་
 བག་ཆགས་ངན་པ་དེ་དག་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོམ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། སྦྱིར་སྐྱོམ་ལ་རིགས་མང་པོ་ཡོད་རེད། དཔེར་ན་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་སེམས་དེ་བཀག་ནས་བསྐྱོམ་
 ཀྱི་ཡོད། སེམས་དེ་བཀག་ནས་མཉམ་པར་འཛིག་པའི་སྐབས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་གནས་སྐབས་སྐྱེ་གི་ཡོད་མ་རེད། རྣམ་རྟོག་ངན་པའང་འབྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་ངན་
 པ་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་རང་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱོམས་ནས་གནས་སྐབས་བཀག་བཞག་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དེ་བཙོམ་ཡོད་མ་རེད། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དེ་མ་བཙོམ་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཡར་ལྗང་བའི་སྐབས་སུ་སྤྲུལ་ཡང་སྤྲུལ་བཞིན་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་མི་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚོན་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། ཉོན་
 མོངས་པའི་རྩ་བ་མ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད། དེས་ན་ང་རང་ཚོས་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་དེ་སྤང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལུང་གིས་དོན་གསལ་བར་བསྟན་པ་ནི།

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བ་ནི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་དྲོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ལ་
 མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོ་ལས་གསུངས་ཡོད། གལ་ཏེ་རྩ་བ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའམ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་མ་སྤངས་ན། ང་རང་ཆོའི་ཉོན་མོངས་པ་
 འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་དང་ང་རྒྱལ་དང་ཕྱག་དོག་ལ་སོགས་པ་ནམས་སྤང་བྱལ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་མ་སྤངས་ན་དེ་དག་གིས་ལས་ངན་པ་མང་པོ་བསགས་ནས་སྤྱག་
 བསྐྱལ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བ་ནས་ཐར་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་རྒྱུན་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེས་ན་ང་རང་ཆོས་དང་པོར་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ངོས་ཟིན་བྱལ་པ་དགོས། ངོས་ཟིན་ན་ཡང་
 ང་རང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མེད་པ་བྱེད་གྱི་ཡིན་ཞེས་བསམས་ནས་མེད་པ་བྱེད་བྱལ་གྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་ག་རེ་བྱེད་དགོས་གྱི་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། ལྟོང་པ་
 ཉིད་གྱི་དོན་བསྒྲོམ་དགོས་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་དེ་དག་སྐྱེ་གི་ཡོད། དེ་

༡༡། །མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་ག་རེ་བྱེད་དགོས་རེད་ཅེ་ན། དངོས་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་ན། ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་
 བའི་ཡུལ་གཏན་ནས་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་པས་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་ནས་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་དགོས། སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ས་
 བོན་དང་བཅས་པ་འགག་འགྲོ་གི་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲུངས་བཞག་པ་དེ་སྤྲུང་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལུང་གཞན་དང་
 འགལ་བ་སྒྲུང་བ་ལ་གསུམ། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ། དེ་རིགས་པས་སྐྱབ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པའི་མཚན་མ་སྟོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། དེར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་དགོངས་ཀྱིས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲུངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་མདོ་གཞན་ལས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་མཚན་མར་འཛིན་

པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བར་བཤད་འདུག་པས་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བརྟགས་ན་
 གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གང་དུ་ཡང་མཆོན་མར་གྲུབ་པ་ཞིག་མི་དམིགས་པའི་དོན་ལ་དགོངས་ཏེ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་རེད་མ་གཏོགས། སྤྱིར་སེམས་བཀག་ནས་གང་ཡང་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་མཐའ་དག་སྤྱོད་བའི་དོན་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། བདེན་ཞེན་ལྷོག་པ་ཐེ་
 ཆོམ་སྤང་བ་ལ་ལྷོས་པ། ཐེ་ཆོམ་སྤྱོད་བ་ཤེས་རབ་ལ་ལྷོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེ་ཆོམ་མ་སྤངས་པར་ནི་སྟོན་དམིགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་མི་རུས་ཏེ།
 མེ་མ་སྤངས་པར་ཆ་བ་སྤང་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་ཆེར་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ལས་ལག་པས་དབྱུང་ཞིང་བསལ་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཐེ་ཆོམ་གྱི་ས་བོན་སྤང་དགོས་པའི་བྱིར་རོ།
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཛིན་པ་དེ་སྤང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ལ་དང་

$$\frac{24}{24}$$

५५

介

༡༡། །པོ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། འདི་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་རེད། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་མི་འདུག། །དངོས་པོ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རེད་འདུག་བསམ་
 པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ནས་དངོས་པོ་འདི་དག་བདེན་པར་གྲུབ་པའམ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན། གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་བསམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྤང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་
 མ་སྤངས་ན་དངོས་པོ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་འཛིན་པ་དེ་དག་དཔེར་ན་ཆེར་མ་ལག་པས་བཏོན་ནས་མེད་པར་བཟོ་བ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་སྤང་བྱུང་གྱི་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་ཐེ་ཚོམ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་སྤང་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ནས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ས་བོན་དེ་ངེས་པར་སྤང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐེ་ཚོམ་སྤྱོད་བཤེས་རབ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་ལ་
 གཉིས། རེས་འགྲོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ། ལྷོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ས་བོན་དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤང་བ་བྱུང་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བརྟགས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྤར་
 དམིགས་པ་དམིགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་དུ་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་གི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ས་བོན་དང་བྲལ་བས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་

སྒྲོང་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ས་བོན་དེ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་ལ་གཉིན་པོ་ག་རེ་དགོས་ཤེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་དགོས་རེད། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
 དང་པོ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་བརྟན་པོར་གནས་པ་དེ་དགོས་རེད། སེམས་བརྟན་པོར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡག་པོ་བྱུང་ནས་དེའི་སྒྲོང་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བརྟག་དཔྱད་
 བྱེད་པའི་དམིགས་པ་དེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དེ་གཉིས་ཡོད་ན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ས་བོན་དེ་སྤང་བྱུང་གྱི་ཡོད། དེས་ཤེས་དེ་ཡང་སྐྱེ་བྱུང་གྱི་ཡོད་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་སྐྱབས་འདིར་
 དཔེ་ཞིག་བཞག་གནང་ཡོད། དཔེ་ག་རེ་བཞག་གནང་ཡོད་ཅེ་ན། ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་དུ་འབྱུལ་པའི་དཔེ་ཞིག་བཞག་ཡོད། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་དུ་འབྱུལ་པའི་སྐྱབས་སུ་ང་རང་ལ་འཛིགས་སྒྲག་སྐྱེ་གི་
 ཡོད། ང་རང་གི་ཁང་པའི་ནང་ལ་སྐྱུལ་ཞིག་འཇུལ་འདུག །སྐྱུལ་དེས་ང་རང་ལ་ཉིན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་འཛིགས་སྤང་སྐྱེ་གི་ཡོད། ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་དུ་འབྱུལ་པའི་དཔེ་དེ་ང་རང་ཚོའི་
 འཁོར་བའི་འབྱུལ་སྤང་དང་མཐུན་པོ་ཞེ་དྲག་ཡོད་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཐག་པའི་སྒྲོང་དུ་སྐྱུལ་མ་གྱུབ་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་འབྱུལ་སྤང་དེ་ཡང་དངོས་གནས་བྱས་ན་གྱུབ་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ཐག་

༡༡། །པ་ལ་སྐྱེལ་དུ་འབྱུལ་ནས་འཛིགས་སྐྱག་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ། ང་རང་ཚོས་ལག་པ་ལ་མེ་མདའ་ཁུར་བ་དང་། གྲི་ཁུར་བ་དང་། སྒྲན་བཟའ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཤེས་གཞན་ག་རེ་བྱས་
 ན་ཡང་། འཛིགས་སྐྱག་དེ་མེད་པ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། འཛིགས་སྐྱག་མེད་པ་བཟོ་བའི་ཆེད་དུ་གྲི་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་འཁུར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་ག་རེ་གནང་དགོས་ཤེ་ན། མར་མེ་ཞིག་
 སྒྲར། ཡང་ན་གྲོག་འདྲ་པོ་ཞིག་སྒྲར་ནས་ཐུན་པ་བསལ་ཏེ་བརྟག་དབྱུད་ཡག་པོ་བྱས་ན། ཨོ་འདི་སྐྱེལ་མ་རེད། ཐག་པ་རེད་འདུག་བསམས་ནས་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་གི་ཡོད། ང་རང་གིས་དངོས་སུ་གསལ་པོར་
 མཐོང་ཚར་ན། མི་གཞན་དག་གིས་འདི་སྐྱེལ་རེད། འདིར་སྐྱེལ་ཞིག་འདུག །དངོས་གནས་འདི་ལ་སྐྱེལ་ཞིག་ཡོད་རེད། ཁ་སང་འདིར་སྐྱེལ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་ལོ་རྒྱུས་བཤད་ན་ཡང་། ང་རང་གི་ངོས་
 ནས་འདི་ལ་སྐྱེལ་ཞིག་འདུག་སྟུང་པའི་འབྱུལ་བ་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། ང་རང་གི་ངོས་ནས་འདི་ཐག་པ་རེད། དེ་ལ་སྐྱག་དགོས་མ་རེད། ཉེན་ཁ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད་བསམ་པའི་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་ཡོང་གི་
 ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་རེད། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་སྒྲོ་ནས་བརྟག་དབྱུད་བྱས་ན་ང་རང་གིས་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། སྟོང་ཉིད་ཡིན་

བར་ཤེས་པ་ལ་བཞེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་གི་ཡོད་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་ང་རང་ལ་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱལ་མཁན་ངན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་མ་རེད། མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་འདྲ་
 ཡོད་རེད་ཟེར་ན་ཡང་། དེས་ང་རང་ཙུ་བ་ནས་སློབ་སྦྱར་བྱུང་གི་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་གཏིང་ནས་སྐྱེས་ཆར་བ་རེད། དེ་ལ་བཞེན་ནས་ཐེ་ཆོམ་
 ཙུ་བ་ནས་སྐྱེ་གི་ཡོད་མ་རེད། དངོས་པོར་ཞེན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཙུ་བ་ནས་སྐྱེ་གི་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྷོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་རེ་
 འཛིན་གྱི་སྤང་བ་མ་བྱུང་། ཤེས་རབ་གྱི་མིག་གིས་མ་བལྟས་ན་མུན་ཁུང་ན་འདུག་པའི་མི་ལྟར་བྱིས་གྱི་ནང་ན་ཡོད་པའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་སོམ་ཉི་ཟ་བར་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་ནལ་འབྱོར་པ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་སོམ་ཉི་ཟ་བ་ལྷོག་
 བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་མ་ལོག་ན་མིག་རབ་རིབ་གྱི་སྒྲོན་མ་བསལ་བ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་བདེན་ལ། མངོན་པར་ཞེན་པ་འབྱུང་སྟེ་ཅིས་ཀྱང་མི་སྒྲོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ངས་པ་ལ་ཉིང་
 རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དེ་གཉིས་མ་འཛོམས་ན་འབྲུལ་པ་དེ་དག་མེད་པར་བྱེད་བྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན་མུན་ནག་ནང་ལ་བསྐྱད་ཡོད་ན་ང་རང་གི་ཅ་ལག་དེ་དག་གང་ན་ཡོད་ཏེ་གོ་གི་མ་རེད།

༡༡། །དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མེད་ན་ང་རང་ཚོས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཡང་དག་པ་དེ་ཤེས་བྱུང་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 བྱེད་པ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལག་གིས་སེམས་གཟུང་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ཆ་སྤྱ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོན་གྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ས་བོན་གྱི་ཟུག་རྩ་སེམས་དེ་ལ་ཡོད་པ་བསལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 བྱས་ན་རྩ་བ་ནས་སྤྱང་བའི་ཤིང་དག་ས་ལས་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་རྩ་བ་མེད་པས་ན་ལོག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེའི་བྱིར་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་པོ་སྐྱེ་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་དགོས་པ་དེ་དཔེ་ཞིག་བཞག་ནས་གསུངས་ཡོད། དཔེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དཔེ་དེ་ལག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དཔེ་དེ་མཚོན་ཆ་ལ་བཞག་
 གནང་ཡོད། དེ་ཡང་ང་རང་ཚོའི་སེམས་འདི་ལ་རྣམ་རྟོག་ངན་པའི་ན་ཚ་ཡོད་རེད། རྣམ་རྟོག་ངན་པའི་ན་ཚ་དེ་སྒྲོང་བའི་ཆེད་དུ། ག་རེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། ཉིང་
 ངེ་འཛིན་གྱིས་རང་གི་སེམས་དེ་ཚུར་བརྟན་པོར་གཟུང་དགོས། ཤེས་རབ་དེ་ང་རང་གི་མཚོན་ཆ་དཔེར་ན་གྱི་དང་འཇབ་ཅེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོན་ཆ་དེ་ཁུར་ནས་ག་ལེར་གཤག་གཅོད་བྱས་

ན། ར་ཚ་དེ་ཚུར་བཏོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེས་ན་ང་རང་ཚོའི་སེམས་ཀྱི་ར་ཚ་རྣམ་ཏོག་ངན་པ་དེ་ངེས་པར་དུ་བསལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལག་པ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མཚོན་ཆ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་གཉིས་པོ་དེ་ངེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས། དེ་གཉིས་མེད་ན་ང་རང་ཚོའི་སེམས་སྟེང་གི་ར་ཚ་དེ་བཏོན་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྒྲུལ་པ་ལ་བཞི། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ། དེས་སྒྲིབ་པ་སྟོང་བའི་ཚུལ། ཞར་ལ་རྟེན་ལ་སོགས་པ་འཐད་པར་བསྟན་པ། རོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བས་ན་སྒྲིབ་པ་སྟོང་བའི་བྱིར་ཞི་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྩལ་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་མོ། །དེ་རྒྱུ་དུ། ཚུལ་བྲིམས་ལ་ནི་གནས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྒྲུལ་པར་བྱེད། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་འཐོབ། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པས་ཚུལ་བྲིམས་སྟན་སུམ་ཚོགས། །ཞེས་བཀའ་རྩལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེས་སྒྲིབ་པ་སྟོང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བྱིར་བསྟན་པ། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་གང་གི་ཆོ་ཞི་གནས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་པ་དེའི་ཆོ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྟགས་ན་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཆོ་

༡༡། །སྒྲུང་བ་བྱུང་བས་མུན་པ་བསལ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མིག་དང་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལ་ཕན་ཚུན་མཐུན་པར་གནས་པ་ཡིན་གྱི། །སྒྲུང་བ་དང་མུན་པ་བཞིན་དུ་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་མུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཞེ་ན། སེམས་ཅུ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པའི་བྱིར་དེ་ཤེས་རབ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། །མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་བྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དེ་སྒྲུང་དགོས་གྱི་ཡོད། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲུངས་པ་དེ་ཡང་ཏྲོག་ཙམ་མགོ་མནན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རྩ་བ་ནས་གཙད་བྱུང་བ་དགོས་རེད། རྩ་བ་ནས་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པ་གཉིས་དགོས། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ལྡན་ན། ཉོན་མོངས་དེ་དག་རྩ་བ་ནས་གནས་བྱུང་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན་ནི་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་འཆར་ཡོང་ན། མུན་པ་རྩ་བ་ནས་གནས་བྱུང་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོས་ཚོས་ཉིད་གྱི་གནས་ལྷགས་དེ་གསལ་བོ་ཞིག་མཐོང་ཡོང་དུས། དེ་ལ་འབྲུལ་བསྐྱད་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡལ་འགྲོ་གི་རེད། ཡལ་འགྲོ་བ་དེ་ཡང་ཏྲོག་ཙམ་ཞིག་ཡལ་བ་མ་ཡིན་པར་རྩ་བ་ནས་ཡལ་འགྲོ་གི་ཡོད། རྩ་བ་

ནས་ཡལ་བས་སྤར་ཡང་སྐྱེ་རྒྱ་མེད་པ་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་མཐོང་ན། དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་མཐོང་རྒྱ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་
 འགྲོ་ས་ལྟ་བུ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལས་གཞན་ཞིག་བལྟ་དགོས་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཤེས་དགོས་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཡོད་པར་ཞེན་པ་སྟོང་བ། མེད་པར་ཞེན་པ་སྟོང་བ། རྟོག་པ་གཞན་ཡང་སྟོང་བ། གཉེན་པོའི་བྱུང་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 དེ་ལྟ་བུ་ན་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་དམ་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བལྟ་བར་བྱ་བ་གཞན་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞི་བ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གང་གི་ཆོ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་
 དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡང་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆོ་དེ་ལ་དངོས་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་

༡༡། །པར་རྟོགས་གྱི་ཡོད། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་རྟོགས་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་གང་དུ་ཡང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ལ་མི་དམིགས་པའི་
 རོན་དམ་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་མཚན་མར་འཛིན་པའི་སྟོས་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་སྟེ་སྟོས་པ་དང་བུལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 སྐབས་སུ་རོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་གྱིས་འབྱུང་བ་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། མེད་པར་
 འཛིན་པ་དང་། གཉིས་ཀར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྐབས་སུ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གང་
 ཡང་འབྱུང་གི་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མེད་པར་ཞེན་པ་སྟོང་བ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་དེ་ལ་མེད་པ་ཉིད་དོ། གལ་ཏེ་བརྒྱལ་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་མཐོང་བར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ལྟ་ན་ནི་བཀག་པས་
 དངོས་པོ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མེད་པ་ཞིག་ལ་འཛིན་གྱི་རེད་དམ་ཞེ་ན། མེད་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཡོད་གི་མ་

རེད། ཡོད་པར་འཛིན་པ་དེ་སྤངས་པའི་ཤུགས་ལ་མེད་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་འགྲོ་གི་ཡོད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མེད་པར་འཛིན་པ་ཟེར་བ་དེ། བརྒྱ་ལ་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་འགའ་
 ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མེད་པ་ཞིག་གྲང་ཡོང་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཞིག་ཅུ་བ་ནས་གྲུབ་མ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མེད་པ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་སྤྱོད་བ་ནི། གང་གི་ཆོ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བརྟགས་ན་དུས་གསུམ་དུ་ཡང་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆོ་ཅི་ཞིག་བཀག་པས་དངོས་པོ་
 མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་དག་གྲང་དེའི་ཆོ་དེ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བྱུང་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་བྱུང་
 བར་བྱ་བ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་ལོ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བརྟ་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་དུས་གསུམ་དུ་དངོས་
 པོ་ཐམས་ཅད་དམིགས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དངོས་པོ་གང་ཡང་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆོ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཟེར་བ་ཞིག་གྲང་ཅུ་བ་ནས་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་མེད་

༡༡། །ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་རྟོག་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འཇིན་པའི་རྣམ་རྟོག་དེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་སྐབས་
 དེར་རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་མཚན་ཉིད་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱུང་དམ་
 པ་ཡིན་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་གཉིན་པོའི་བྱུང་པར་ལ་དོན་གསུམ། གཉིན་པོ་སྒྲོམ་པའི་བྱེད་པ། ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བྱུང་པར། རང་བཞིན་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཉིན་པོའི་
 བྱེད་པ་མདོར་བསྟན་པ། སོ་སོར་བཤད་པ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ། ལམ་གཞན་ལ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྟོང་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱུང་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
 རྟུབ་པས། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་དག་པར་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་རྟོགས་པའི་སྐབས་སུ། རྣལ་འབྱུང་པ་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་
 ཅད་རྟུབ་པ་ཡིན་པས་སྤང་བུ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྟོང་གི་ཡོད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྟོང་བའི་ཚུལ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྟོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤང་བྱ་ངོས་བབུང་བ། དེ་རི་ལྟར་སྤྲོད་བའི་ཚུལ། ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་དང་སྤྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་མ་སྒྲེས་པ་དང་མ་འགགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་ལ་
 སོགས་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་པའི་རྩ་བ་སྟེ་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་
 པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་འོ། །དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཟེར་བ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཟེར་བ་ནི། ཏྲག་ཙམ་སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་དཀའ་ལས་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་
 ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་དང་། དཀའ་ངལ་གྱི་རྒྱ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱག་བསྐལ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་སྒྲེ་གི་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྲོད་ཉིད་ཏྲོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་སྤྲོད་གི་ཡོད། དེ་ནས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཟེར་གྱི་ཡོད།
 ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཟེར་བ་ནི། རང་ལ་སྒྲིབ་པ་དེ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱག་བསྐལ་སྒྲེ་གི་ཡོད་མ་རེད། རང་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱག་བསྐལ་མི་སྒྲེ་ན་ཡང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དེ་ཡིས་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་ཉོན་

༡༡། མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་ནི་སྒོ་འབྲུལ་པ་ཞིག་རེད། འབྲུལ་པ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། སྦྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་
 པ་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་དངོས་པོར་འཛིན་པའོ། །དཔེར་ན། རི་དང་། རྩ་བ་དང་། ཁང་བྱིམ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རང་གི་
 ལུས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་རྟོག་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ལ་རིམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། རྣམ་རྟོག་དེ་
 དག་ལ་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་ཟེར་གྱི་ཡོད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་རི་ལྟར་སྟོང་བའི་ཚུལ་ནི། རྣལ་འབྱོར་གོམས་པ་འདིས་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་བྱིར་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པར་
 བྱིན་ཅི་ལོག་པ་མ་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པའི་རྩ་བ་སྟོང་སྟེ། དེའི་བྱིར་རྩ་བ་བཅད་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་པོ་དེས་མཐར་ཐུག་གི་
 འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྐྱབ་པ་གཉིས་པོ་དེ་གང་གིས་སྟོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་

ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིས་སྤྲོང་གི་ཡོད། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་ཏྲོག་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་རྩ་བ་བཅད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
 ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་དག་པར་སྤྲོང་གི་ཡོད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། རི་སྐད་དུ་ཡང་འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་འཛིན་ལྷ་ར་ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམས་འདུལ་བར་འགྱུར། རི་ལྷ་ར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྒྲས་པ། དོན་དམ་པར་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིན་
 ཅི་ལོག་གོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ལས་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ལས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ལས་
 བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའོ། །བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དེ་ལས་ལྷ་བ་ཀུན་ནས་ལྷང་ངོ། །ལྷ་བ་ཀུན་ནས་ལྷང་བ་དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ། །ལྷ་འི་བྱ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་
 མེད་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །གང་དོན་དམ་པར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་མི་རྟོག་ །རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ། །གང་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་ཚུལ་བཞིན་ལ་ཞུགས་པའོ། །གང་ཚུལ་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་

༡༡། །དེ་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བ་ཀུན་ནས་ལྷང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་པར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ལྟ་བའི་བར་གྱི་ལྟ་བ་ཀུན་ནས་ལྷང་བ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲེ་བ་མེད་པར་གནས་པ་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷའི་བྱ་གང་གི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཤིན་ཏུ་སྒྲོང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དངོས་པོ་མེད་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེའི་ཆེ་ལྷའི་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷའི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་གང་སྐྱུལ་གདུག་པའི་རིགས་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེས་སྐྱུལ་གདུག་པ་དེའི་དུག་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །ལྷའི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ལྷའི་བྱས་སྒྲུས་པ། འཇམ་དཔལ་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་གང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྒྲུས་པ། ལྷའི་བྱ་དོན་དམ་པར་ཤིན་ཏུ་མ་སྒྲེས་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲིམ་སྒྲོམ་ལ་པརྟེ་ཏའི་དབྱེད་སྒྲོམ་ཟེར་བ་དང་། ཀུ་སྤྱ་ལའི་འཛོག་སྒྲོམ་ཟེར་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། ད་ལྟའི་སྐབས་འདིར་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་གསུངས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། པརྟེ་ཏའི་དབྱེད་སྒྲོམ་ཟེར་བ་

དེ་རེད། པརྒྱ་ཏའི་དབྱུང་སྒོམ་ཞེས་པ་ནི། དང་པོ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ངེས་ཤེས་ཡང་དག་པ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་དེ་ཡང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེ་གི་ཡོང་ཅི་
 བ། རིགས་པས་བརྟག་ཅིང་དབྱུང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེ་གི་ཡོད། རིགས་པས་བརྟག་དབྱུང་བྱས་ནས་ངེས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་གི་ཡོད། ངེས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་སྒོམ་བརྒྱབ་ནས་གནས་
 ལུགས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་དབྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་པརྒྱ་ཏའི་དབྱུང་སྒོམ་གསུང་གི་ཡོད། པརྒྱ་ཏའི་དབྱུང་སྒོམ་དེ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པོ་དང་ཡང་དག་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་གནས་ལུགས་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་གི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་ཏྲིག་ཙམ་ཐག་རིང་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ནས་ང་རང་ཚོས་བསྒོམ་རྒྱུའི་ལག་ལེན་དངོས་དེ་གང་ཡིན། གསང་སྤྲུགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལུགས་ལ་ག་རེ་གནང་གི་ཡོང་ཅི་ན། ཀུ་སྤ་ལིའི་
 འཛོག་སྒོམ་དེ་གནང་གི་ཡོད། ཀུ་སྤ་ལིའི་འཛོག་སྒོམ་ཞེས་པ་ནི། སྒྲོས་མེད་གྱི་འཛོག་སྒོམ་སྟེ། མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཐད་ཀར་བལྟས་ནས་བསྒོམ་གྱི་ཡོད། གཅིག་བྱས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་
 སྒོམ་དེ་ཏ་ཅང་གི་ལམ་ཐག་ཉེ་པོ། སྒྲབས་བདེ་པོ། དཀའ་ལས་མེད་པ་ཡོང་གི་ཡོད། གཅིག་བྱས་ན་ཡག་པོ་རང་ངོ་མ་འཕྲོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུན་པོའི་སྒོམ་ལྟ་བུ་ཡང་ཆགས་གྱི་ཡོད། སྒྲབས་འགར་ཡག་

༡༡། །པོ་ངོ་འབྲོད་པའི་ཆེད་དུ་དཀའ་ལས་མང་པོ་བརྒྱབ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལ་འབྲས་བུ་འཐོབ་རྒྱུ་ཞེ་དྲག་མེད་པ་ཡང་ཡོང་སྲིད་གྱི་ཡོད། །དེའི་ཕྱིར་ན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལུགས་ལ་ག་རེ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅེ་
 བ། དབྱུང་སྒྲོམ་དང་འཛོག་སྒྲོམ་གཉིས་ཀ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྦྱར་ནས་ཕན་ཐོགས་པ་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད། །ད་ལྟ་བོད་དུ་དར་བའི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་ལ་གསང་སྤྲུགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་གསུང་གི་
 ཡོད། །འོན་ཀྱང་གསང་སྤྲུགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་རྒྱུད་པ་མ་རེད། །གང་ཡིན་ཞེ་ན། བསྐྱབ་སྦྱང་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་གཙོ་བོ་མདོའི་ཕྱོགས་ལ་བསྐྱབ་སྦྱང་བྱེད་གྱི་ཡོད། །དཔེར་ན་དབུ་མ་དང་། མདོན་པ་དང་། ཚད་
 མ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་སྦྱང་བྱས་ནས། ཀུན་རྫོབ་ཉིན་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གང་འདྲ་རེད་འདུག །དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གང་འདྲ་རེད་འདུག །སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་གང་
 འདྲ་རེད། ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་དེ་གང་འདྲ་རེད། སྒྲོམ་རྒྱལ་པའི་སྐབས་སུ་དབྱུང་སྒྲོམ་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་གྱི་འདུག །ཞི་གནས་བསྒྲོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་འདྲ་རེད་འདུག །ལྷག་མཐོང་བསྒྲོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གང་འདྲ་རེད་འདུག །སྤང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉིན་མོངས་པ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གང་འདྲ་འདུག །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལ་གང་འདྲ་འདུག །ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་སྤང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་

གཉེན་པོ་གང་འདྲ་བསྟེན་དགོས་ཀྱི་འདུག །གཉེན་པོ་དེ་དང་ཉོན་མོངས་དེ་གཉིས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འགལ་ལྷ་ཤོར་གྱི་ཡོད། འགལ་ལྷ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གང་འདྲ་བྱས་ནས་
 འཛོམས་འགྲོ་གི་ཡོད། གཉེན་པོ་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཞིག་མགོ་གཞོན་གྱི་ཡོད། གཉེན་པོ་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་རྩ་བ་ནས་གཙོད་གྱི་ཡོད། དེ་དག་ངེས་པར་དུ་གསལ་པོ་ཞིག་སེམས་ལ་ངེས་
 ཤེས་སྐྱེས་བཅུག་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་ནོར་བའི་ཉོན་ཁ་དང་ལམ་མ་རྟོགས་པའི་ཉོན་ཁ་མེད་པ། ལམ་ཆ་ཆོད་བ་གསལ་པོར་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངེས་
 ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ག་རེ་གནང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། གོང་དུ་བྱས་པ་བཞིན་བརྗེ་ཏའི་དབྱེད་སྒྲོམ་དེ་བྱས་ན་ཏོག་ཙམ་ལམ་ཐག་རིང་གི་ཡོད། བརྟག་ཅིང་དབྱེད་པའི་
 ངེས་ཤེས་དེའི་སྟེང་ལ་བསྒྲོམ་དགོས་ན། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ག་ལེ་ག་ལེ་མ་གཏོགས་སྐྱེ་བུ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་ཚོས་སྒྲོམ་དངོས་སུ་རྒྱག་པའི་སྐབས་སུ་
 ཀུ་སྒྲ་ལིའི་འཛོག་སྒྲོམ་རྒྱག་གི་ཡོད། འཛོག་སྒྲོམ་དེ་རྒྱག་དུས་ལམ་ཐག་ཉེ་བ་དང་། བརྟན་པོ་དང་། ཉམས་ལེན་ཡང་དག་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་སྒྲགས་བྱང་འཇུག་གི་ལམ་གསུང་གི་ཡོད།

༡༡། །དེས་ན་ང་རང་ཚོས་སྒོམ་རྒྱུ་ལ་འདྲི་སྐྱབས་སུ་བྲུ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སྦྱང་གི་སྟེང་ནས་གསུངས་པའི་བྲིད་དང་མན་ངག་གི་དགོངས་པ་ལྟར་དུ་བྱས་ནས་སྒོམ་རྒྱུ་གི་ཡོད་རེད་
 མ་གཏོགས། དེས་པར་དུ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལའི་སྒོམ་རིམ་ལྟར་སྒོམ་བརྒྱུ་དགོས་པའི་དེས་པ་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་སྒོམ་རྒྱུ་ལ་འདྲི་སྐྱབས་ལ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལའི་སྒོམ་རིམ་གྱི་ནང་དུ་གང་འདྲ་གསུངས་ཡོད་པ་
 དེ་དེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཤེས་ན་ལམ་ལ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། ལམ་ལོར་བའི་སྒྲིལ་མེད་པ་དང་། ལམ་གོལ་བའི་སྒྲིལ་མེད་པར་ལམ་ཡང་དག་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དེས་པར་དུ་
 སྒོམ་རིམ་འདི་སྦྱང་དགོས། ཤེས་དགོས། སེམས་ལ་དེས་ཤེས་སྦྱང་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ལ་བཞི། ཐོག་མར་ཀུན་སྦྱོང་གསལ་འདེབས་པ། མཚམས་སྦྱར་
 པ། ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་ཚུལ། འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི། ད་ལྟ་ང་རང་གིས་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཀུན་སྦྱོང་གསལ་བཏབ་པ་གནང་རོགས་བྱེད་ཞུ་གི་ཡིན། དེ་
 ཡང་སྦྱིར་དམ་པའི་ཚོས་འཆད་པའི་སྐྱབས་སུ་དེ་འདྲ་གནང་གི་ཡོད། དེ་འདྲ་གནང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱིར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་དང་པོར་བློ་དེ་བཙོས་ན། དེ་ནས་

རང་གི་སྒྲིད་ལམ་དེ་དག་གཙང་མ་དང་ཡང་དག་པ་ལ་འགྲོ་བྱལ་གྱི་ཡོད། དང་པོ་ནས་ཀུན་སྒྲོང་དེ་ཡག་པོར་མ་བཅོས་ན། དེ་ནས་རང་གི་སྒྲིད་ལམ་དེ་འང་ཡང་དག་པ་དང་གཙང་མ་ཞིག་འབྱུང་བྱལ་གྱི་
 ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པོ་ཀུན་སྒྲོང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་དགོས། ཀུན་སྒྲོང་རྣམ་པར་དག་པ་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཤེ་ན། སྤྱིར་རྒྱན་དུ་ང་རང་གིས་ག་རེ་བྱས་ན་ཡང་རང་གཞན་ལ་
 གན་པའི་བྱ་བ་ཞིག་བརྩམས་པ་མ་གཏོགས། རང་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་བྱ་བ་བརྩམས་ཉན་གྱི་མ་རེད། རང་གཞན་ལ་གན་པའི་བྱ་བ་ཚུམ་པའི་སྐབས་སུ་རང་ལས་ཀྱང་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་ན།
 དེས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་གན་པའི་རྒྱ་རུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་ནས་གཙོ་བོ་གཞན་གན་གྱི་བྱ་བ་བརྩམ་དགོས། གཞན་གན་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཚུམ་པ་དེ་ཡང་། གནས་སྐབས་
 དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་ལས་མཐར་ཐུག་གི་གན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་བརྩམ་དགོས། དེས་ན་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་པར་བྱ་སྒྲམ་པའི་བྱང་ཆུབ་
 མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ལྡན་ན། རང་གིས་བྱ་བ་གང་བརྩམས་ཀྱང་ཀུན་སྒྲོང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། སྤྱིར་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཀུན་སྒྲོང་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཡོད་དགོས།

༡༡། །ང་རང་གིས་ལས་ཀ་ཞིག་བྱས་ནའང་རུང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་ལེན་བྱས་ནའང་རུང་། སློབ་སློབ་བྱས་ནའང་རུང་སྟེ། དུས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 ཀུན་སློབ་དེ་ཞེ་དྲག་གལ་ཆེ་གི་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་དམིགས་བསལ་དུ་ཆོས་ཉན་པའི་སྐབས་སུ་ཀུན་སློབ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་ན། ཆོས་ཉན་པའི་དུས་དང་ཆོས་ཉན་པའི་རྗེས་སུ་འདུང་ཡང་དག་པ་ལ་
 འགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་གསན་གནང་རོགས་བྱེད་ཞུ་གི་ཡིན། གཉིས་པ་མཆོམས་སྦྱར་བ་ནི། ད་ལྟ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལའི་སྒོ་མ་རིམ་ནང་དུ་དང་པོ་
 སྟོང་རྗེ། དེའི་རྗེས་སུ་བྱང་སེམས། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྟེ། རྣམ་པ་གསུམ་བརྟན་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་བརྟན་པའི་སྐབས་རེད། སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་ལ་ཡང་
 ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་རེད། ཤེས་རབ་དེ་ལ་ཡང་ཐོས་བསམ་སྒོ་མ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྒོ་མ་པ་བརྟན་པའི་སྐབས་དང་། སྒོ་མ་པ་ལ་ཡང་ཞི་གནས་དང་
 ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། ལྷག་མཐོང་གི་སྐབས་རེད། ལྷག་མཐོང་གི་ནང་ནས་དང་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་ཉིད་དུ་གཏོན་ལ་ཕབ་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ནང་གི་སེམས་སྟོང་ཉིད་དུ་གཏོན་

ལ་ཕབ་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཚུལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། ཚུལ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པར་སྟོང་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲིམ་པ་དེ་
 ཡང་ངེས་ཤེས་དང་བཅས་ཏེ་བསྒྲིམ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ངེས་ཤེས་དང་བཅས་ཏེ་བསྒྲིམས་ན་དེ་ཡིས་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲོར་རྣམས་བསྟན་ཟེན་པ་རེད། དེའི་རྗེས་སུ་ཞི་ལྷག་བྱང་
 དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་བསྒྲིམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྟོང་བའི་ཚུལ་གསུངས་ཡོད་པ་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྟོང་བའི་ཚུལ་དེ་གོང་དུ་བསྟན་ཟེན་ནས། དེ་རིང་གི་སྐབས་སུ་ཉོན་མོངས་
 པའི་སྒྲིབ་པ་སྟོང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲོར་དེ་ཞུ་གི་ཡོད། གསུམ་པ་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་ཚུལ་ནི། དངོས་པོ་ལ་སོགས་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་མཐའ་དག་ལ་བྱབ་པའི་
 བྱིར། དེ་སྤངས་ན་བྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་འདིས་ཡང་དག་པར་སྟོང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིབ་པ་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་པོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱིར་དངོས་པོ་དང་དངོས་
 མེད་ལ་སོགས་པར་མཐོང་བ་དེ་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མཐོང་བ་རེད། བྱིན་ཅི་ལོག་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་དེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་འཇུག་གི་ཡོད། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོང་དེ་སྤངས་ན་བདག་དུ་འཛིན་པ་ལ་

༡༡། །སོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་མཐའ་དག་སྒྲོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒོ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དེ་ངེས་པར་དུ་སྤང་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་བྱའི་
 སྒྲིབ་པ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་སྤང་གི་ཡོད་ཅི་ན། སྒྲོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ལ་བཞེན་ནས་སྒྲོང་གི་ཡོད་རེད། བཞི་པ་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་ན་གོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཉི་མའི་འོད་སྒྲིན་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤང་བ་འབྱུང་ངོ་། །འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཉི་བར་གནས་སུ་ཟེན་གྱང་
 གོགས་ཡོད་པས་གསལ་བར་མི་འགྱུར་ངོ་། །གོགས་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི་མཐུའི་བྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཐོབ་པས་ཅིའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མི་འགྱུར། དེ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་ཐོབ་བོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ཉིད་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱི་མཚོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་
 དེ་སྤངས་ན་དཔེར་ན་ཉི་མ་སྒྲིན་ལས་གྲོལ་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད། ཉི་མ་སྒྲིན་པས་བསྒྲིབས་ན་ཉི་མ་དེ་གསལ་པོར་མཐོང་གི་ཡོད་མ་རེད། ཉི་མ་སྒྲིན་ལས་གྲོལ་ན་དེ་གསལ་པོར་ཆགས་གྱི་ཡོད་རེད།

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དེ་སྤངས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཉི་མ་སྒྲིན་ལས་གྲོལ་བ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འཆར་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྒྲུབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུང་གི་ཡོད། སྒྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་པ་ནི། ཉམས་ལེན་གནང་མཁན་གང་ཟག་དེ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་བརྗོད། རྣལ་འབྱོར་པའི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ལྟོང་ཉིད་གཟིགས་པའི་སྐབས་སུ། ད་ལྟ་ང་རང་ཚོ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བསམ་སྟོབ་བྱང་བ་ལྟ་བུ་རྗེས་དཔག་གི་སྒྲོ་ནས་བསམ་སྟོབ་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟོག་བཅས་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གསལ་པོ་མེད་པར་བསམ་སྟོབ་བྱང་བ་སྤང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུང་གི་ཡོད། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེས་ལྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱི་ཡོད། ད་ལྟ་ང་རང་ཚོ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་སྒྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་བསམ་སྟོབ་བྱང་ནས་ལྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་པའམ་བར་ཆད་ལྟ་བུ་བྱུང་ནས་ལྟོང་ཉིད་མངོན་

༡༡། །སུམ་དུ་གསལ་པོར་མཐོང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྒྲོམས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསལ་ནས་
 རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་ཡོང་གི་ཡོད། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་སྒྲུ་བའི་སྒྲུབས་སུ་གང་འདྲ་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་ལ། དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱང་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ནི། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ལ་
 དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་གསལ་པོར་གཟིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན།
 དེ་ལ་ཆོས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཇི་སྟེད་པ་མཆོན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་གསུང་གི་ཡོད། མདོར་ན་དོན་དམ་གཟིགས་པའི་ཆ་ནས་ཇི་སྟེད་པ་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་གཟིགས་པའི་ཆ་ནས་ཇི་སྟེད་པ་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བརྗོད། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་

བ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་གྲོལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དངོས་སུ་འབྱུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་མཁྱེན་པ་གཉིས་པོ་མཐར་ཐྱིན་པ་ཡོད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་
 རེད། སངས་རྒྱས་ལ་མཁྱེན་པ་གཉིས་པོ་ཡོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁྱེན་པ་གཉིས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡོང་གི་ཡོད།
 རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཚན་ལའང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་ཞུ་གི་ཡོད། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་ཡོད་
 རོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྲང་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཁྱེན་པ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེས་ན་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནི་དེའི་
 ཁོངས་སུ་མ་ཆང་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་དོན་ནོ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་དང་ལྡན་ཡོད། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་དེ་གང་ལས་
 བྱུང་བ་རེད་ཅེ་ན། སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་རེད། སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤངས་པའི་རྣམ་པ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཅེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་

༡༡། །བཞིན་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད། སྒྲིབ་པ་དེ་སྒོ་བྱར་དུ་བྱུང་བའི་འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་གཟིགས་ཡོང་དུས་སྒྲིབ་པ་ལམ་འབྲུལ་པ་དེ་རང་
 རྟགས་ཀྱིས་འབྲུལ་འགོ་གི་ཡོད། འབྲུལ་པ་དེ་རང་རྟགས་ཀྱིས་བྲལ་ན་ཉི་མ་སྒྲིན་ལས་གོལ་བ་བཞིན་དུ། རི་ལྟ་བུ་མཁའ་ཕྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རི་སྒྲིབ་པ་མཁའ་ཕྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱས་འགོ་གི་
 ཡོད་རེད། གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་དང་། ལུང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་
 གཉིས་ལེགས་པར་མ་སྒྲོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་བྲངས་པ་དེ་ནི་ང་རང་ཚོ་མཐར་ཐུག་གི་གནས་སུ་བགོད་སའི་ལམ་གཅིག་ལུ་བ་དེ་
 རེད། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དེ་ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བགོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། ལམ་གཞན་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བགོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་དེ་ང་རང་ཚོ་ནང་པ་སངས་
 རྒྱས་པ་ལ་མ་གཏོགས་ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པ་ལ་ཡོད་མ་རེད། ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པ་ལ་མེད་པར་མ་བཟད་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་ལའང་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་

གུང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བྱལ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་མི་བྱལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་བྱལ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་བྱལ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། གཉིས་པ་ལུང་ནི། དེ་སྐད་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་གུང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། གཞན་དག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
 སྒྲོར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་དག་ལ་ཐར་བ་མེད་དོ། །སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ཅན་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲོར་
 འགྱུར་ཏེ། སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ། འདི་ལ་ལྟ་བ་ངན་པ་ལས་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་པར་བྱའོ་ཞེས་འབྱུང་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལམ་གཞན་གྱིས་ཐར་བར་འགྱུར་བ་མེད་པས་ཐེག་པ་གཅིག་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གུང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། སུང་པོ་ལ་སོགས་

$$\frac{24}{24}$$

அ.ந.இ.

介

༡༡། །པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་དངོས་ཐོབ་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོ་རང་ཆོ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་སོང་བསམ་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་གི་ཡོད། མུ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་དེ་ཐོབ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དེ་རྟོགས་ཡོད་མ་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་ང་རང་ཆོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པར། ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འཐོབ་དགོས་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལམ་གཞན་ལ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྒྲོང་བ་དགག་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ལས་ནི་གཞུག་པ་ལ་ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་ནས་ཁྱེའུས་ཁྱེའུ་དབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་བྱ་དོ། །འདི་ལྟར་འདི་དག་ནི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཙམ་དུ་བྱ་བ་དེ། བདག་མེད་པར་བསྒྲོམས་ནས་ཉན་ཐོས་གང་ཟག་བདག་མེད་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཁམས་གསུམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་བསྒྲོམས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲུབ་པའི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདག་མེད་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཚུལ་འདིས་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པས་བདག་མེད་པ་ཉིད་མཚོག་ལ་

ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གཞན་ཡང་ཁམས་གསུམ་ནི་སེམས་
 ཙམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། སེམས་དེ་ཡང་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པར་རྟོགས་སོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་འཛིག་པའི་མཚན་ཉིད་མཐའ་གཉིས་དང་། གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དབུས་མེད་པའི་བྱིར་སེམས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གཉིས་
 མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ཀྱི་མེད་ན། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 ཉན་ཐོས་ལམ་དེ་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དེ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་
 པར་དགོངས་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་མ་རེད། འོན་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ལ་གདུལ་བྱ་དེ་དག་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་
 རྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལམ་བསྟན་ན་ཐར་པའི་ལམ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་བྱའི་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་མཐར་ཐུག་གི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་དང་པོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དེ་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཉན་

༡༡། །ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་བྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་མ་འོངས་པ་ལ་རིམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་དེ་རྟོགས་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་རེད། འོ་ན་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཡོད་ཅེ་ན། དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་མ་བསྟན་པར་བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་
 དག་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཡོད་རེད། འོ་ན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་དེ་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་ནས་མཐར་ཐུག་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་བྱངས་པའི་ཆེད་དུ་གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དེ་གསུངས་པ་རེད། དེ་
 ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ཙམ་དུ་མ་བྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་རེད། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག །ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་
 གྲུབ་མཐའ་ཡང་བསྟན་པ་རེད། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱི་ཡི་ཆོས་དང་ནང་གི་སེམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་གནང་པ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྒྲིང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་། རོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་དེ་རྟོགས་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་རང་གིས་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡིས་འགྲིག་གི་ཡོད་དམ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པ་ན།
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ལ་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། སེམས་དེ་ཡང་མཐའ་མེད་པ་དང་། དབུས་མེད་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་གསུངས་པ་རེད། དེ་ནས་སེམས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྐབས་འདིར་དགོངས་པ་བཀའ་ལ་ནས། སེམས་དེ་ལ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་རེད། མཐར་འཛིག་པའང་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་འདི་ལ་མཐའ་ཡོད་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་ཡང་མཐའ་རེད་ལ། འཛིག་པ་ཡང་མཐའ་ཞིག་རེད་གསུངས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འཛིག་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་སེམས་འདི་ལ་དབུས་མེད་པ་གསུངས་པ་རེད། དབུས་ཞེས་པ་ནི་གནས་པ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་སེམས་འདི་ལ་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ་ཉིད་དོ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བྱད་པར་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་ཅིས་རྣམ་པར་དག་ཅེ་ན། སྟོན་ལམ་དག་གིས་རྣམ་པར་སྦྱངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་དོན་ལ་ལྟ་བར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་ལམ་བཟོ་བ་པ་གང་ཡིན་པའི་སྟོན་ལམ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱི་ཕྱིར་ཞིང་སྦྱིན་

༡༡། །པ་ལ་སོགས་པ་དག་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་གནས་སྐབས་དེ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་གཤམ་གྱང་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་ལྟ་བར་གོ་བསྟོག་ཅིང་འཁོར་བའི་
 ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་གོས་པར་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལྟག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟོམ་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དུ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་སྒྲིང་རྗེ་བསྐྱེད་ཅིང་། མཐར་སྟོན་ལམ་བཟང་པོ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 གྱི་ཆེད་དུ་འཁོར་བ་ལ་གནས་ན་ཡང་སྟོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བའི་ཉེས་པས་གོས་གྱི་ཡོད་མ་རེད། གསུམ་པ་རང་བཞིན་གྱི་བྱད་པར་བཤད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ཞི་
 བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡེ་གཤམ་དམ་པ་བདག་མེད་པར། །སྤང་བ་མེད་པས་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་འདིར་རྒྱ་བཀའ་རྩུ་ལ་ཏོ། །འདི་ལྟར་ནང་གི་གཤམ་བྱ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉིས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཤམ་པ་དམ་པ་མཚོག་ཡིན་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ཡང་བདག་མེད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྣལ་འབྱོར་བས་གཉིས་མེད་པར་སྤང་བ་མེད་པའི་ཡེ་གཤམ་གྱིས་མཐོང་ངོ། །དེ་ཕན་ཆད་བལྟ་བར་བྱ་བ་མེད་པས་ན་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྲོ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བས་ཞི་བའོ། །

༡༡། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པའམ། སོ་སོའི་སྤྱི་བོའི་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ། མི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་། གྲུན་རྫོང་ཁྱེན་འབྲེལ་
 ཅམ་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་སྣང་དུ་རུང་བར་བསྟན་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་མཁན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་སུ་རེད། དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱིར་དེ་ལྟ་
 བུའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད་ཟེར་ན་བདེན་པ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གྲུན་རྫོང་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 ན། ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་ཏྟགས་པ་པོ་དང་། མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་པོ་བདག་ལ་སོགས་པ་རང་དབང་ཅན་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། མཐོང་མཁན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་
 མ་རེད། མཐོང་རྒྱ་དང་མཐོང་བ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་གྲུན་རྫོང་འབྲུལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་འབྱུང་
 གི་ཡོད། དཔེར་ན་མི་དེ་དང་འདི་ལྟ་སྤྱིན་གྱིས་མཐོང་སོང་ཟེར་བ་དང་། ཆོས་སྤྱིན་གྱི་ཤེས་པས་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གྲུན་རྫོང་ཅམ་དུ་ཐ་སྟོང་འདོགས་གྱི་ཡོད། དོན་ལ་བདག་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་

ལྷ་བུའི་ཐ་སྐད་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གདགས་སུ་རུང་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་རེད།
 སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་རེད། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་འབྲུལ་པའི་ངོར་དེ་དག་མི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་གསུངས་པ་རེད། གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། དེ་སྐད་འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པ་
 ལས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དེ་དོན་དམ་པར་གིན་ཏུ་དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ལམ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་བཙུགས་པ་ཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
 ཀྱང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་རེད། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་སྦྱིར་ཀུན་རྫོབ་དེ་འབྲུལ་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་རང་གི་ངོར་བདེན་པ་རེད་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན། དོན་
 དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་བདེན་པ་ཡིན་པས་བདེན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་གསུངས་པ་རེད། དོན་དམ་པ་ལ་འབྲས་བུ་འཕྲོབ་རྒྱ་ཡོད་
 མ་རེད། ལམ་སྒྲོམ་པ་ཡང་ཡོད་མ་རེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་རེད། འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འབྲས་བུ་འཕྲོབ་དགོས་རེད། འབྲས་བུ་དེ་འཕྲོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་དགོས་

༡༡། །རེད། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་སྤྲོང་བའི་ཆེད་དུ་ལམ་བསྐོས་དགོས་རེད། ལམ་དེ་ལ་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ལམ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལམ་མང་པོ་ཡོད་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཞག་པ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་རིམ་པ་ལ་གསུམ།
 ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པ། ཐ་སྙད་དུ་རྒྱ་འབྲས་སྤང་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ། ཀུན་རྫོབ་སྤང་བའི་རྒྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།
 སངས་རྒྱས་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་བྱ་གྲུང་ཅིས་དབྱེ། འདི་ལྟར་གང་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་སྐྱེ་སྤྲོ། རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཆོས་འདི་དག་ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་འང་མེད་ན། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་གཞག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ཀུན་
 རྫོབ་ཙམ་དུ་འང་མེད་པ། སྤྲོང་བ་རྒྱུད་པ་ཡིན་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བ་དེ་དག་ཡོད་རེད། ཀུན་རྫོབ་དེ་ལ་ཡང་། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་

རྫོག་ཅེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི་ཀུན་རྫོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཀུན་རྫོག་ཙམ་དུ་བདེན་པ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཀུན་རྫོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཀུན་རྫོག་ཏུ་འང་རྫུན་པ་ཡིན་པ་ལ་གོ་གི་ཡོད།
 ཡང་ཁ་གས་ཀུན་རྫོག་ཏུ་འང་མེད་པ་ཡོད་རེད། ཁ་གས་ཀུན་རྫོག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡོད་རེད། གང་ལ་ཀུན་རྫོག་ཏུ་ཡང་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོག་ཏུ་ཡང་རྒྱ་བ་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན། རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་
 ལྟ་བུ་རེད། གཉིས་པ་ཐ་སྙད་དུ་རྒྱ་འབྲས་སྣང་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ནི། གང་ལ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་དོན་དམ་པར་བརྫུན་པ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། རྒྱ་མ་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། བྲག་ཅ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་མ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་
 རྫོག་ཏུ་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་བརྟག་མི་བཟོད་པས་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྫོག་ཏུ་སྣང་
 བ་དེ་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེན་པ་ཡོད་མ་རེད། དོན་དམ་པར་མེད་ན་ཡང་ཀུན་རྫོག་ཙམ་དུ་རྒྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། ཀུན་རྫོག་དེ་ལ་རྒྱ་མ་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་དང་། བྲག་ཆ་
 ལྟ་བུ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཀུན་རྫོག་ཏུ་སྣང་བའི་རྒྱ་བ་གཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་ངོས་བཟུང་བ། ལུང་དང་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་རྒྱ་མའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་

༡༡། །ཀྱི་སྒྲེ་བ་སྒྲུ་མ་འབྱུང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྒྲུ་མའི་དབང་གིས་རྣལ་འབྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མ་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུལ་ཚུལ་རིམ་ལྔ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབྲུལ་གྱི་ཡོད། ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་
 ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་མ་རིག་བ་ཞེས་བ་ནི། སྟོང་བ་ཉིད་དང་བདག་མེད་པའི་དོན་མི་ཤེས་པའི་སྟོངས་བ་ཞིག་ལ་གོ་གི་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་མ་རིག་བ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་
 རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེས་ལས་མང་པོ་གསོག་པར་བྱེད་གྱི་ཡོད། གཉིས་བ་འདུ་བྱེད་ཅེས་བ་ནི། ལས་ཀ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ཡང་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ལས་ཀ་སྒྲུབ་
 ཡོང་བ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་མ་རིག་པས་ལས་ཀ་ག་རེ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། མ་རིག་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་འགར་ལས་དགེ་བ་བསགས་ནས་མངོན་མཐོ་ལྟ་དང་མའི་རྟེན་འཕྲོ་བའི་རྒྱ་བྱེད་གྱི་ཡོད། སྐབས་
 འགར་ལས་མི་དགེ་བ་བསགས་ནས་དཔུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་ལ་སོགས་པར་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་ལས་བསགས་བ་དེ་ལ་གཉིས་བ་འདུ་བྱེད་གྱི་ལས་གསུང་གི་ཡོད། གསུམ་བ་རྣམ་ཤེས་

ཞེས་པ་ནི། ང་རང་གིས་ལས་དགེ་བ་བསགས་ནའང་རུང་། སྤྲིག་པ་བསགས་ནའང་རུང་སྟེ། ལས་བསགས་པ་དེའི་བག་ཆགས་སམ་རྣམས་པ་ལྟ་བུ་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟེང་དུ་འཛོག་གི་ཡོད། རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་སྟེང་དུ་བག་ཆགས་དེ་བཞག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། བག་ཆགས་དེ་ཚུར་ལྡང་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་རེད། དེ་ལྟ་བུ་བག་ཆགས་འཛོག་སའི་གཞི་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་
 ལག་བཟུ་གཉིས་ནང་ནས་གསུམ་པ་རེད། བཞི་པ་མིང་གཟུགས་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ལྡང་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ང་རང་གི་
 ལུས་དེ་ལེན་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་དང་པོ་མིང་གཞིའི་སྟངས་པོ་དང་གཟུགས་གྲུབ་ཡོང་གི་ཡོད། མིང་གཞིའི་སྟངས་པོ་ཟེར་ན། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་གོ་གི་ཡོད། གཟུགས་
 ཟེར་ན། ང་རང་གིས་ལུས་རྟེན་ག་རེ་ལེན་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུར་འགྲུབ་ཡོང་བ་དེ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཟུ་གཉིས་ནང་ནས་བཞི་པ་མིང་གཟུགས་གསུང་གི་ཡོད།
 མིང་གཟུགས་ཞེས་གདགས་དགོས་དོན་ནི། མིག་དང་མིག་ཤེས་ཆ་ཆང་བ་ཡོད་མ་རེད། གཟུགས་ཙམ་དང་མིང་གཞིའི་སྟངས་པོ་ཙམ་ཡོད་རེད། དེ་ནི་མའི་མངལ་དུ་ཐོག་མར་གནས་པའི་སྐབས་ཤིག་ལ་

༡༡། ཁོ་གི་ཡོད། ལྷ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་པ་ནི། མིང་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་དང་། རྩ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྟེ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གྲུབ་པ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དུག་པ་རེག་པ་ནི། དེ་
 ལྷ་བུའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་པ་དུག་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་དུག་ཉམས་སུ་སྦྱོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། རྩ་བས་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་། སྣས་དྲི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་སུ། ཡུལ་
 དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དེ་ལ་རེག་པ་གསུང་གི་ཡོད། རེག་པ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ནང་ནས་དུག་པ་རེད། བདུན་པ་ཚོར་བ་
 ནི། རེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ག་རེ་འབྱུང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ཚོར་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ཚོར་བ་ཁ་གས་ཡག་པོ་དང་། ཚོར་བ་ཁ་གས་སྤྱུག་པོ་འབྱུང་གི་ཡོད། མདོར་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་པོ་དེ་སྤང་བ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བའི་ཉམས་སྦྱོང་སྐྱེ་གི་ཡོད་རེད། ཚོར་བ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ནང་ནས་བདུན་པ་རེད། བརྒྱད་པ་སྟེང་པ་ནི། ཚོར་བ་དེ་སྦྱོང་བ་ཙམ་གྱིས་གནས་གྱི་ཡོད་མ་རེད། ཚོར་
 བ་སྦྱོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། ཚོར་བ་ཡག་པོ་ཞིག་སྤངས་ན་དེ་ང་ལ་དགོས་གྱི་འདུག་བསམ་པའི་འདོད་པའི་སྟེང་པ་ཡོང་གི་ཡོད། ཚོར་བ་སྤྱུག་པོ་ཞིག་སྤངས་ན་དེ་ང་

ལ་དགོས་ཀྱི་མི་འདུག །དེ་མེད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་བསམ་པའི་འཇིག་པའི་སྤེད་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ནང་ནས་བརྒྱད་པ་སྤེད་པ་རེད། དགུ་པ་ལེན་པ་ནི། སྤེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེན་པ་ཡོང་གི་རེད། དེ་ཡང་གང་ལ་སྤེད་པའི་ཡུལ་དེ་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ནས་བསམ་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། དེ་ང་རང་ལ་འཕྲོབ་དགོས་ཀྱི་འདུག །དེ་ང་རང་གིས་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་འདུག །དེ་འཕྲོབ་པའི་ཆེད་དུ་འབད་ཚུ་ལ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་བསམས་ནས་དེའི་དོན་དུ་རྒྱག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ལ་ལེན་པ་གསུང་གི་ཡོད། བརྩུ་པ་སྤེད་པ་ནི། ལེན་པའི་སྒོ་ནས་སྤྲར་ལས་གསོག་པ་དེ་ལ་གོ་གི་ཡོད། སྤྲར་ཡང་ལས་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་སྤེད་པའམ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་འགོ་བའི་རྒྱ་ཞིག་སྐབས་དེར་འབྱུབ་འགོ་གི་ཡོད། བརྩུ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བ་ནི། ལས་བསགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་བསྐྱར་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ནང་ནས་སྐྱེ་བ་གསུང་གི་ཡོད། བརྩུ་གཉིས་པ་ཁ་ཤི་ནི། སྐྱེ་བ་སྤངས་ཚར་ནས་རིམ་བཞིན་ཁ་བ་དང་ཤི་བ་ཡོང་བ་དེ་ལ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་རྩ་བ་མ་རིག་པ་དེ་བཅད་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཡང་བསྐྱར་དུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་ནས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མ་ནས་ད་ལྟ། ད་ལྟ་ནས་ཕྱི་མ། ཕྱི་མ་ནས་ཕྱི་མ་ལ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་

༡༡། །བ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འཁོར་འགོ་གི་ཡོད། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུང་བ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུང་བ་དེ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཆེད་དུ་ག་རེ་གནང་དགོས་པེད་ཅེ་
 བ། ཆོས་ཉིད་གྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་མ་རིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་འགོ་གི་ཡོད། མ་རིག་པ་འགགས་སོང་ན། དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་
 དང་། རྣམ་ཤེས་དང་། མིང་ག་བླགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་འགོ་གི་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་དང་། བྱང་འདས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 ཞེས་འཛོག་གི་ཡོད་པེད། གཉིས་པ་ལྷུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། དེ་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། རབ་འབྱོར། འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྦྱལ་པ་ཡིན་ཏེ། ལ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་སྦྱལ་པ་འོ། །
 ལ་ལ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་སྦྱལ་པ་འོ། །ལ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱལ་པ་འོ། །ལ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་སྦྱལ་པ་འོ། །ལ་ལ་ནི་ཉན་མོངས་པའི་སྦྱལ་པ་འོ། །ལ་ལ་ནི་ལས་གྱི་སྦྱལ་པ་འོ། །རབ་འབྱོར། རྣམ་གྲངས་འདིས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་སྦྱལ་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བྱིས་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པའི་བྱེད་པར་ལ་གཉིས། སྦྱིར་བསྟན་པ། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་བྱེད་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་

འབྱོར་པ་རྣམས་དང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྐྱུ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་སྐྱུ་མ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་བདེན་པ་ཉིད་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་དེ་དག་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་དག་
བྱིས་པ་ལྟ་དམོ་བ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་བདེན་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །**ཁག་ཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་**
པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། དེ་སྐད་འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱུ་མའི་མཁན་པོ་ཞིག་ །སྤྱལ་པ་ཐར་པར་བྱ་བྱིར་བཅུ་ན། །དེས་ནི་སྤྲ་ནས་དེ་ཤེས་པས། །སྤྱལ་པ་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད། །སྤིང་
གསུམ་སྤྱལ་པ་འདྲ་བར་ནི། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཁས་པས་ཤེས། །འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་གོ་བགོས་ཏེ། །འགྲོ་བ་དེ་ལྟར་སྤྲ་ནས་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །**ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།** དེ་ལྟར་བསྐྱེམ་པའི་རིམ་པ་འདིས་
དེ་ཁོ་ན་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱིང་བ་དང་རྫོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ན་སྤྲར་བསྤྲན་པ་བཞིན་དུ་ཞི་བར་བྱའོ། །གང་གི་ཆོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་དམིགས་པ་ལ་བྱིང་བ་དང་རྫོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
པ་མེད་པར་ཤེས་པ་འཇུག་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་པར་འཇུག་པའི་ལམ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོ་ཇི་སྤིང་དུ་བྱས་པ་དེ་སྤིང་དུ་མོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་ལ་གནས་པས་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ། །

༡༡། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་མཉམ་གཞག་ལས་ལྷང་བའི་བྱ་བ་ལ་བཞི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ཙམ་དུ་ལྟ་བ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་རྗེ་བསྐྱེད་པ། ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་དགོ་བ་ལ་
འབད་པ། དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེལ་མོ་གྲུང་མ་བཤེག་པར་ལངས་ལ་འདི་སྟམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་ནི་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
མོད་ཀྱི། གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བསམ་མོ། །དེ་སྐྱེད་དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་གྲུང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་མེད་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
གཟུགས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ །ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ། དེ་གཟུགས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མི་དམིགས། གུན་འབྱུང་བ་མི་དམིགས། འགོག་པ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གནས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡིན་ཀྱི། ཐ་དང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་རྗེ་བསྐྱེད་པ་ནི། བྱིས་པའི་སྟོ་ཅན་འདི་དག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ན་གུན་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སྤྲུག་ཆོགས་

༡༡། བྱུང་འཇུག་གི་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་བསྟན་པ། ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་དྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་
བ་མཐོང་ཡང་ཀུན་རྫོབ་མི་གཅོད་ལ། ཀུན་རྫོབ་མ་བཅད་པས་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་འགོ་ཞིང་བྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་དྲང་བ་ལ་
གཉིས། མདོ་སྡེ་དགོན་མཆོག་སྟོན་དྲང་བ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟུང་བའི་མདོ་དྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྐད་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྟོན་ལས་ཀྱང་བཀའ་རྩལ་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོབ་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡང་མི་དམིགས། བསྐྱབ་པའི་ལམ་ལ་ཡང་མི་དམིགས། གང་སྟོབ་པ་དེ་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ། རྒྱ་དེ་དང་རྒྱུན་དེ་དང་གཞི་དེས་ཆད་པར་ལྟ་བར་
མི་ལྟར་དོ་ཞེས་འབྱུང་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟུང་བའི་མདོ་དྲང་བ་ནི། འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟུང་བ་ལས་ཀྱང་བཀའ་རྩལ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་གང་ཞེ་ན། བཅོམ་
ལྷན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ལས་གང་ཅི་ལགས་པ་དང་། ངག་གི་ལས་གང་ཅི་ལགས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་གང་ཅི་ལགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བས་འཇུག་པ་ལགས་སོ། །སྒྲིང་རྗེ་

༡༡། །ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚུལ་སྐྱབ་པ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་བྱང་འཇུག་ལ་བསྐྱབ་པར་གདམས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་མི་འབྱུང་མོད་ཀྱི། ཐབས་བརྟེན་པའི་དུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱུ་མ་མཁན་ལྟར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བྱིར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱོར་བའི་རྗེས་ལས་བྱུང་བ་དངོས་པོའི་དོན་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱང་དུ་འབྲེལ་པར་འཇུག་པའི་ལམ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། འཕགས་པ་སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་མི་ཟད་པའི་སྐབས་ནས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱང་དུ་འབྲེལ་པར་འཇུག་པའི་ལམ་འབྱུང་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སྐྱབ་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིམ་བཤད་ལྟ་བུ་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྟག་ཏུ་གྱུས་པར་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བསྒྲུམས་ན་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ངོ་། །གནས་སྐབས་དེ་དག་ནི་གོང་མ་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་གནས་པའི་བྱིར་སར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། མོས་

བས་སྟོད་པའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མོས་པས་སྟོད་པའི་ས་བཤད་པ། ས་བཅུའི་གནས་སྐབས་བཤད་པ། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྟེའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རི་མིང་དུ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་དེ་
 ཁོ་ན་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་མོད་ཀྱི། མོས་པ་གིན་ཏུ་བརྟེན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། བདུད་ལ་སོགས་པས་མི་བྱེད་ལ། གང་གི་ཆེ་མོས་པའི་སྟོབས་ཁོ་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ། མོས་པ་བརྟེན་པའི་སྟོན་སོས་པས་སྟོད་པའི་སར་རྣམ་པར་བཞག་
 གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དྲིས་པའི་ཕོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། གཟུངས་
 དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། མངོན་པར་གཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྲངས་མེད་པ་དག་དང་ལྡན་པ་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་གྲིན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། འདི་ཉིད་ཐ་མ་དང་། འབྲིང་དང་།
 རབ་དང་། རབ་ཀྱི་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་བཞིས་ངས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་རྣམ་གྲངས་ནི། འདི་ལྟར་གང་གི་ཆེ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམ་པར་

༡༡། །འཛིག་པ་ན་ཤེས་པའི་སྣང་བ་བྱུང་བ་ཟད་གསལ་བ་བྱུང་བ་དེའི་ཆོ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དྲོ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིར་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །གང་གི་ཆོ་ཤེས་པའི་སྣང་བ་
 དེ་ཉིད་འབྲིང་ཙམ་དུ་གསལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཅུ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱུང་བྱའོ། །གང་གི་ཆོ་དེ་ཉིད་ཆེས་གསལ་བར་གྱུར་ཏེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་སྣང་བའི་ཤེས་པའི་
 སྣང་བ་བྱུང་བ་དེའི་ཆོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་གསལ་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱུང་བྱ་སྟེ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་མི་དམིགས་པར་ཞུགས་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །གང་གི་ཆོ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་གཉིས་སྤྱུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡང་རྣམ་པར་འཛིག་པ་དེའི་ཆོ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་མ་ཐག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱུང་བྱ་སྟེ། དེ་མ་ཐག་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་ན་ལ་
 འཇུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་བར་དུ་ནི་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ས་བཅུའི་གནས་སྐབས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཆོམས་སྦྱར་བ། སྦྱིར་བསྟན་བ། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 སྦྱོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་མཛད་པའི་སྒྲོམ་རིམ་ལ། དང་པོར་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲོམ་པ་དང་། བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་དང་། ཐ་མ་སྦྱབ་པ་ཉམས་སྤྱུ་ལེན་པ་སྟེ། རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཡང་། སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པའི་ཚུལ་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། གཉིས་པ་འབྲས་བུ་འཐོབ་པའི་ཚུལ་དེ་བསྟན་གྱི་
 ཡོད། ལམ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་ནས་འབྲས་བུ་འཐོབ་པའི་ཚུལ་དེ་ལ་ཡང་། དང་པོ་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་སའམ་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ། གཉིས་པ་མཐོང་བའི་ལམ། གསུམ་པ་སྒྲོམ་པའི་ལམ། དེའི་རྗེས་
 སུ་མཐར་ཐུག་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་གྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་ཚུལ་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་མཛད་པའི་ནང་ནས། གོང་དུ་ཚོགས་ལམ་དང་། སྦྱོར་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་
 ལུས་ཟེན་པ་རེད་ལ། དེ་རིང་གི་སྐབས་སུ་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བགྲོད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འཐོབ་གྱི་ཡོད་པའི་སྒྲོར་ལུ་གི་ཡིན། གཉིས་པ་
 སྦྱོར་བསྟན་པ་ནི། ས་གཞན་དག་ནི་མདོར་ན་ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱོར་སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་ས་དང་འཕགས་པའི་ས་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་རེད། དེའི་
 རང་ནས་སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་ས་ལས་བརྒྱལ་ནས་ས་གཞན་དག་འཕགས་པའི་ས་འཐོབ་པའི་སྐབས་སུ། ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། ས་བཅུ་པ་ཚོས་གྱི་སྦྱིན་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

༡༡། །དཔའི་ས་རྣམ་པ་བརྩ་ཡོད། ས་རྣམ་པ་བརྩ་པོ་དེ་རིམ་གྱིས་བགྱོད་ནས་མཐར་ས་བརྩ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། གསུམ་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
 ས་དང་པོ་བཤད་པ། ས་ལྷག་མ་དགུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ས་དང་པོར་ནི་ཐོག་མར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཆོ་
 ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་མཛུགས་ཐོགས་ཁོ་ནར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཐོག་མ་བྱུང་བ་དེའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པ་
 ཉིད་སྤྱོད་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པས་མཐོང་བའི་ལམ་སྦྱོས་པའི་བྱིར་ས་དང་པོར་རྩད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཁོང་དུ་མ་རྩད་པས་འདི་ལ་ཐོག་མར་ཁོང་དུ་རྩད་པའི་བྱིར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ས་དེ་རབ་ཏུ་
 དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་དེར་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱུ་བརྩ་གཉིས་སྤོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ས་རྣམ་པ་བརྩ་པོ་དེ་ལས། ས་དང་པོའི་མིང་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་གསུང་གི་ཡོད། རབ་ཏུ་
 དགའ་བ་དེས་ལམ་གང་དེ་བགྱོད་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཕྱོབ་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་སྤར་མ་མཐོང་བ་གསར་དུ་གཟིགས་པ་དང་། གསར་དུ་མཐོང་བ་ལ་

བརྟེན་ནས་རབ་རྩ་དགའ་བའི་ས་དེ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གསུང་གི་ཡོད། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤང་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གྲུབ་མཐས་སྒོས་གསར་དུ་བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་གྱི་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་། ཀུན་རྩ་བརྟགས་པའི་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་དེ་རྣམས་སྤྲོད་གི་ཡོད། དེའི་སྐབས་ལ་མཐོང་ལམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ས་ལྷག་མ་དགུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྒྲོམ་ལམ་སྤྱིའི་ངོ་བོ་བྱེད་ལས་
 དང་བཅས་པ། རུས་པའི་བྱེད་པར་ངེས་ཚིག་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། དེ་དག་རྩ་བསྒྲོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་དྲུག་སྤྲོད་ངོ་། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་བགྱོད་གྱི་ཡོད། ས་དང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་ས་ལྷག་མ་དགུ་པོ་རྣམས་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་རེད། དེ་དག་རྩ་སྤང་བྱ་ག་རེ་སྤྲོད་གི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤང་བྱ་དེ་ལ་སྤྱིར་ཉོན་
 མོངས་པ་བཅུ་དྲུག་སྤྲོད་གི་ཡོད། ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་དྲུག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་བདག་རྩ་ལྟ་བའོ། །དེ་ལ་འཇིག་ལྟའང་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་གཉིས་པ་མཐར་ལྟ་རེད། དེ་ཡང་ཡོད་པར་འཇིན་པ་
 དང་མེད་པར་འཇིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གྱི་མཐར་ལྟ་བའོ། །དེ་ནས་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་བཅས་བཞི་སྟེ་རྣམ་པ་དྲུག་ཡོད། དུག་པོ་

༡༡། །དེ་དག་ཁམས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འདོད་ཁམས་པ་ལ་རྣམ་པ་དྲུག་ཀ་ཡོད། གཟུགས་ཁམས་པ་དང་གཟུགས་མེད་པ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཞེ་སྤང་དེ་དུལ་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཞེ་
 སྤང་དེ་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལ་ལྷ་རེ་ཡོད་པས་ཚང་མ་བསྒྲུམས་པ་ན་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་སྤྲོད་
 གི་ཡོད་རེད། སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལ་རགས་པ་དང་འབྲིང་པོ་དང་ཕྱ་བ་བཅས་ཡོད། དེ་ལྟར་སྒྲོར་དགུ་ཡོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་རྣམས་གཉིན་པོ་སྒྲོམ་ལམ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རིམ་གྱིས་སྤྲོད་གི་ཡོད་
 རེད། གཉིས་པ་རྒྱས་པའི་བྱད་པར་ངེས་ཚིག་དང་བཅས་པ་ནི། ས་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགོ་བ་ཉིད་ཨོགས་པས་བདག་གི་དོན་དང་འདྲ་བར་གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྒྱུན་པའི་སྤོང་ལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་གིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ས་བཅུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་རྗེས་ཐོབ་ལ་སྦྱོད་ལམ་ག་རེ་གནང་གི་ཡོད་ཅི་ན། སྤོང་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ས་བཅུ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཞུགས་
 གྱི་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བཞེན་ནས་ས་དང་པོ་ལ་སྒྱུན་པའི་སྤོང་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཤས་ཆེ་བ་གནང་གི་ཡོད། སྒྱུར་སྤོང་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ག་ཉམས་ལེན་གནང་གི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་གཙོ་བོ་ལྷ་བྱ་དེ་སྒྱུན་

པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་གནང་གི་ཡོད། དེ་གནང་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་གསར་དུ་རྟོགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་རང་དོན་གཙོ་ཆེ་བ་གནང་བ་མ་ཡིན་པར། གཞན་གསུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ཡོང་གི་ཡོད། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་གཙོ་བོ་མཛད་དེ་གཞན་གྱི་དོན་
 ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དེའི་སྐབས་སུ་སྐྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་ཤས་ཆེ་བ་གནང་གི་ཡོད་རེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཡང་དག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ཀྱང་རི་སྟིང་དུ་ལྷུང་བའི་འབྲུལ་པ་ཆ་སྤྲ་བ་རྣམས་
 ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱེད་མི་རུས་པ་དེ་སྟིང་དུ་ས་དང་པོ་འོ། །གང་གི་ཆོ་རུས་པ་དེའི་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་གཉིས་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་ས་དང་པོ་དང་ས་གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱི་
 བྱུང་པར་དེ་གང་འདྲ་ཡོད་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྟིང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་ཚས་ཉིད་དོན་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཉེས་པའམ་ལྷུང་བའི་ཆ་ལ་འབྲུལ་པ་སྤྲ་མོ་ཡོང་གི་ཡོད། སྐབས་འགར་
 ཤེས་བཞིན་གྱིས་མ་བློན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུལ་པ་སྤྲ་མོ་འམ་ལྷུང་བ་སྤྲ་མོ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷུང་བ་སྤྲ་མོ་དེ་སྤངས་མ་རུས་པར་དུ་ས་དང་པོ་ཞེས་བརྗོད། གང་གི་ཆོ་ཤེས་

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

༡༡། །བཞིན་གྱིས་ཟིན་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲུལ་པ་ཕྱ་མོ་དེ་སྤངས་ཀྱིས་པ་དེའི་ཆེ་ན་ས་གཉིས་པ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་བས་ན་ས་དེ་ལ་ལྷ་མོ་བའི་འབྲུལ་པ་ཆ་ཕྱ་བ་ཀྱན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པས་ཚུལ་བྱིས་པ་ལྟ་བུ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །འཆལ་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་དེ་དེ་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་ས་དེ་དེ་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷ་མོ་བའི་འབྲུལ་པ་ཆ་ཕྱ་བ་རྣམས་ལ་ཤེས་བཞིན་ཏུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ཡོན་ཏན་གང་དེ་རྫོགས་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱུ་དུ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཟིན་ནས་ལྷ་མོ་ཕྱ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་སྤྱོད་པའི་བྱིར་ན། ས་གཉིས་པ་དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གི་ནང་ནས་གཙོ་ཆེ་བ་ཚུལ་བྱིས་པ་དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་གནང་གི་ཡོད། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བཞེན་ནས་ས་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་མིང་ལ་དེ་མ་མེད་པ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་མ་གང་དེ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷ་མོ་ཕྱ་མོས་ཚུལ་བྱིས་པ་འཆལ་བ་སོགས་སྤྱོད་ལམ་གྱི་དེ་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། ས་གཉིས་པ་དེ་ལ་དེ་མ་མེད་པ་གསུང་གི་ཡོད་ཅིང་། རི་སྤྱོད་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་དག་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་དང་། རི་སྤྱོད་ཐོས་པའི་དོན་ཀྱན་ཏུ་འཛིན་མི་རྣམས་པ་དེ་སྤྱོད་ཏུ་ས་གཉིས་པ་ཁོ་ནའོ། །གང་གི་ཆེ་རྣམས་པ་དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་གསུམ་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ས་གནིས་པ་དེ་ས་གསུམ་པ་ལ་ག་དུས་བརྒྱལ་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། སྦྱིར་ས་གནིས་པ་ལ་ལྷུང་བའི་དྲི་མ་ཕྱ་མོ་ཙམ་ཡང་སྦྱོང་བའི་རྣམ་པ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གནིན་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ལ་སོགས་པ་ལས་དམ་པའི་ཆོས་གསན་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་གང་གསན་པ་དེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སློ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་དེ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ས་གནིས་པ་གསུང་གི་ཡོད། གང་གི་ཆེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱེད་པར་དང་རྣམ་ཐར་སོགས་མཐའ་དག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་རྣམ་པ་དང་། ཐོས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སློ་ལ་འཛིན་རྣམ་པ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་ས་གསུམ་པ་གསུང་གི་ཡོད། ས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོས་པ་གཟུང་བའི་སྦྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་སྦྱིར་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པས་ན་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་གིན་ཏུ་གས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་ཐོབ་པས་ས་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཚད་མེད་པ་བྱེད་པས་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་གསུམ་པ་དེ་ལ་ཐོས་པ་ཡང་དག་པར་གཟུང་བྱུང་བ་དང་།

༡༡། །འཛིག་རྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་སྐྱབ་བྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ལ་བཟོད་བྱབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་བྱིར་
 ས་གསུམ་པ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བཅུ་ཡི་ནང་ནས་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དེ་གས་ཆེ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་གནང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་བྱངས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དེ་ཞེ་དྲག་གསལ་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཚད་མེད་པ་འབྱུང་གི་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་གསུམ་པ་དེ་ལ་འོད་འབྱེད་པ་གསུང་གི་ཡོད།
 དེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་དག་ཐོབ་ཀྱང་ཇི་སྲིད་དུ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ལན་མང་དུ་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་མི་རྣམས་པ་དེ་སྲིད་དུ་
 ས་གསུམ་པ་ལོ། །གང་གི་ཆོ་རྣམ་པ་དེའི་ཆོ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་བཞི་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ས་གསུམ་པ་འོད་འབྱེད་པ་ནས་ས་བཞི་པ་ལ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བརྒྱལ་གྱི་
 ཡོད་ཅེ་ན། ས་གསུམ་པ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་པ་ཐོབ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་དག་ལ། ག་ཆོད་འདོད་

འདོད་ཀྱིས་འབད་མེད་དུ་ལན་མང་པོ་ལ་གནས་བྱབ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་སྟེད་པ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་སྟེད་པ་དེ་དག་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་བྱབ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་མི་བྱབ་པའི་སྐབས་དེ་ལ་ས་གསུམ་པ་གསུང་གི་ཡོད། གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་རྣམས་སྤངས་ནས་ཐམས་ཅད་བྱེད་རུས་པའི་སྐབས་ལ་ས་བཞི་པ་འཕྱོང་གྱི་ཡོད་རེད། ས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་ངག་དང་ཡིད་གྱི་བརྗོད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་གནས་པས་ན་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གིན་ཏུ་གས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ས་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གིང་མཐའ་དག་སྟེག་པར་རུས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་གྱི་འོད་འཕྲོ་བ་གིན་ཏུ་བྱང་བས་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་བཞི་པ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཇུག་ནས། དུས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་ངག་གི་བརྗོད་པ་ལས་འདས་པ་དང་། ཡིད་གྱི་བརྗོད་པ་རྗོད་བྱེད་གྱི་སྒྲ་དང་། ཡིད་གྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ལན་མང་དུ་གནས་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་བརྩམ་བྱབ་གྱི་ཡོད། དེའི་བྱིར་ན་ས་བཞི་པ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྩུ་

༡༡། ཡི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྫོགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བྱད་ཤིང་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་པར་རྩས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་ཤིན་དུ་ལྷག་པར་འཕྲོ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན། ས་བཞི་པ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་མཆན་ལ་ཡང་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད་རེད། དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་
 ཀྱིས་རྒྱན་མི་ཆད་པར་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཁྲི་སྤྱི་དུ་བདེན་པ་རྣམས་བསྒྲེལ་བ་ན་འཁོར་བ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ལས་སེམས་བསྒྲེལ་སྟེ། ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྒྲེལ་མི་རྩས་
 པ་དེ་སྤྱི་དུ་ས་བཞི་པའོ། གང་གི་ཆེ་རྩས་པ་དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་ལྗེ་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ནས་ས་ལྗེ་པ་སྐྱུངས་དཀའ་བ་ལ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བགྲོད་
 ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ས་བཞི་པ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྒྱན་མི་ཆད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་ལ་འཁོར་
 བ་ལ་མི་ཕྱོགས་པར་ལྷོག་པ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་སེམས་ཤིག་ཡོད་རེད་ལ། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་འཁོར་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ལྷོག་པ་ལྟ་བུ་བྱས་

ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་མི་སྐྱབ་པར་ཐབས་གྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྒྲོམ་བྱབ་པ་དེ་ས་བཞི་པ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཡོད་མ་རེད། གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ཕྱོག་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་མི་གཉིས་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྒྲོམ་བྱབ་པའི་སྐབས་སུ་ས་ལྔ་པ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པར་འཛོག་གི་ཡོད་རེད། དེ་བས་ན་ས་དེ་ལ་ཐབས་གྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་བསྒྲོམ་པ་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྱད་པར་དགའ་བས་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྱད་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་དེ་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱེད་པས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་གས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐབས་གྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱིས་ལན་མང་དུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྙིང་རྗེའི་ཐབས་གྱིས་ཟིན་པ་དང་། ལོག་སྐྱབ་གྱིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྟོ་དེ་ཤིན་ཏུ་ནས་དགའ་བ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ས་ལྔ་པ་དེས་ལོག་སྐྱབ་གྱིས་མི་སྟོ་བར་གནས་སྐབས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་འདོད་མེད་པ་དང་། སྙིང་རྗེའི་ཐབས་གྱིས་ཟིན་ནས་འཁོར་བ་སྟོང་འདོད་མེད་པ་སྟེ་ཤིན་

༡༡། །རྟ་དགའ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་སྦྱངས་པར་བྱེད་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན། ས་ལྷ་པ་དེ་ལ་སྦྱངས་དགའ་བ་གསུང་གི་ཡོད། ས་དེ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་
 སྒྲོམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་གི་ཡོད། དེས་ན་ས་དེར་ཕ་རོལ་རྟ་སྤྱིན་པ་དུག་ལས་གཙོ་བོ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་སྤྱིན་པ་དེ་ཤུགས་ཆེ་བ་
 ཡོད་རེད། ཇི་སྤྱིད་དུ་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པས་སྒྲིབ་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་མི་རུས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ས་ལྷ་པའོ། །གང་གི་ཆོ་རུས་པ་དེའི་ཆོ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པས་ས་དུག་པ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་ལྷ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། འཁོར་བ་ལ་རྟོག་ཅུམ་དགའ་བ་ལྷ་བྱ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་དགའ་བ་ལྷ་བྱའི་སྒོ་དེ་ཡོད་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིན་རྟ་སྦྱངས་དགའ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་རེད། དེས་ན་རྒྱུན་དུ་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པས་སེམས་ལ་རྟོག་ཅུམ་སྒྲིབ་ཤས་དང་ལྡན་པ་ཡོད་གི་ཡོད། སྒྲིབ་ཤས་ཡོད་པའི་
 རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ལྷ་པ་དེ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་སྦྱངས་བདེ་བོ་རང་མཉམ་པར་བཞག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། སྤྱིར་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་གི་ཡོད་ཀྱང་། ས་དུག་པ་

ལྟ་བུ་མཉམ་པར་བཞག་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལྟར་མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་མ་ཐུབ་པ་དེའི་ཆོ་ན་ས་ལྟ་བུ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་དེ་སྤངས་ནས་མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་ཡང་དག་པར་
 མཉམ་པར་བཞག་ཐུབ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལ་ས་ཏུག་པ་གསུང་གི་ཡོད་རེད། ས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྒྲུབ་པས་གནས་པས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་བས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་ཏུག་པ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་དེ་བསྒྲུབ་པས་
 གནས་པས་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་འཇུག་གི་ཡོད། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཏུག་གི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཙོ་བོ་གནང་གི་ཡོད། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 ཤས་ཆེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕྲོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པས་པའམ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ས་ཏུག་པ་དེའི་མཆོན་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་
 མཆོན་མ་མེད་པར་གནས་པ་ཕྲོབ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ། རི་སྤྱི་དུ་སྐབས་མེད་པར་མཆོན་མ་མེད་པར་གནས་པ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་མི་རུས་པ་དེ་སྤྱི་དུ་ས་ཏུག་པའོ། ། གང་གི་ཆོ་རུས་པ་དེའི་ཆོ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་བདུན་པར་

༡༡། །ནམ་པར་གཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་རྒྱལ་པ་ནས་ས་བདུན་པ་ལ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བགྱོད་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱིར་ས་རྒྱལ་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱེམས་ན་སྤྱོད་པའི་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་རྒྱས་པ་འཕྱོང་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་བར་སྐབས་མེད་པ་ལྟ་བུས་མཉམ་པར་བཞག་ཐུབ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་པའི་སྐབས་ལ་ས་རྒྱལ་པ་གསུང་གི་ཡོད། གང་གི་ཆོ་སྤྱོད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་བར་མེད་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ཐུབ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལ་ས་བདུན་པ་ཞེས་འཛོག་གི་ཡོད། ས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ལ་མཚན་མར་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་འགོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན་ས་དེ་ལ་ཐབས་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ས་འདི་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རིང་དུ་སོང་བས་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་བདུན་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད། མཚན་མ་དང་མཚན་མར་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུའི་ནང་ནས་གང་ཚྛོགས་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཐབས་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཚྛོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ས་བརྒྱད་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་དོན་ལ་ཚུལ་མེད་དུ་

ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལམ་དང་གིན་ཏུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་ན་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་རིང་དུ་སོང་བ་གསུང་གི་ཡོད། གང་ལ་རིང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལམ་
 དང་ཉེ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལས་རིང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐབས་མེད་པ་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་རི་སྤྱིར་དུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་འདུག་པའི་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ་ལ་མཉམ་
 པར་འཛོག་མི་རུས་པ་དེ་སྤྱིར་དུ་ས་བདུན་པ་འོ། །གང་གི་ཆེ་རུས་པ་དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པས་ས་བརྒྱད་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་ས་བདུན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་རྩྱལ་བ་བྱས་
 ན་མཚན་མ་སྤྱ་མོའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་མེད་པར་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ས་བརྒྱད་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་གིན་ཏུ་ཉེ་བ་རེད། འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་འབད་
 རྩྱལ་ལ་མ་བཟོས་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལྟར་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་མ་ཐུབ་ཀྱི་བར་དུ་ས་བདུན་པ་གསུང་
 གི་ཡོད། གང་གི་ཆེ་འབད་རྩྱལ་ལ་མ་བཟོས་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་ཐུབ་པའི་སྐབས་སུ་ས་བརྒྱད་པ་གསུང་གི་ཡོད། ས་དེ་ལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱར་

༡༡། །བས་ན་སྒོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གིན་ཏུ་གས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །མཚན་མ་མེད་པ་ལ་རྩོལ་བས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་དེ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་དེ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དེ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་དག་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཐུགས་གྱིས་སྒོན་པ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བར་གྱུར་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ས་བརྒྱད་པ་དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུའི་ནང་ནས་སྒོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་རྫོགས་གྱི་ཡོད། སྒོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་ནས་ཁོང་གི་ཐུགས་ལ་མཚན་མ་ལ་སོགས་
 པ་མི་མངའ་ཞིང་། རྩོལ་བས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ས་བརྒྱད་པའི་མཚན་ལ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རི་སྒྲིང་དུ་རྣམ་གྲངས་
 དང་། དེས་པའི་ཆོག་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་སྒོན་པ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བར་མི་རུས་པ་དེ་སྒྲིང་དུ་ས་བརྒྱད་པའོ། །གང་གི་ཆོ་རུས་པ་དེའི་ཆོ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་དགུ་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་ས་དགུ་པ་འཐོབ་གྱི་ཡོད། ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པའི་བར་བྱད་པར་ལྷ་བྱ་གང་འདྲ་ཡོད་པེད་ཅེ་ན། སྒྲིབ་ས་བརྒྱད་པ་དེ་འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་

མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་ཀྱི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྣམ་གྲངས་དང་ངེས་ཚིག་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མང་པོའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་དབང་
 བསྐྱར་མི་བྱབ་པ་ཡིན། ཇི་སྲིད་དེ་ལྟར་དབང་བསྐྱར་མི་བྱབ་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་བརྒྱད་པ་གསུང་གི་ཡོད། གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟ་བུ་དབང་བསྐྱར་རུས་པ་དེའི་ཆེ་ས་དགྲུ་པ་གསུང་གི་ཡོད། ས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་བྱད་པར་ཐོབ་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་ལྡན་པས་ན་སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་
 བྱད་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོས་སྟོན་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་རུས་པ་གང་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ས་དགྲུ་པ་ལ་བཞུགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་སོ་སོར་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིའི་སྒོ་གྲོས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐོབ་ནས་ཤེས་རབ་བྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་དེ་སྤར་དང་མ་འདྲ་བ་
 གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ས་དགྲུ་པ་དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུའི་ནང་ནས་སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད། སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་

༡༡། །ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཚས་བསྟན་པ་ལ་གིན་རྟུ་མཁས་པ་ཡོད། ཚས་གང་འདྲ་ཞིག་བསྟན་དགོས་ན་ཡང་ཚིག་དང་དོན་དང་ངེས་པའི་ཚིག་དང་སྒྲིབས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་
 པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྟན་ཡོད། དེ་ལྟར་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་སྒོ་གྲོས་སམ་གཤམ་རབ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། ས་དགུ་པ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ལེགས་པའི་སྒོ་
 གྲོས་གསུང་གི་ཡོད། ཇི་སྟེན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་། འཁོར་དང་། སྤྱལ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དང་། ཚས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྤྱད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་མི་རུས་པ་དེ་སྟེན་དུ་ས་དགུ་པའོ། །གང་གི་
 ཚེ་རུས་པ་དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་བཅུ་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ས་བཅུ་པ་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད། ས་དགུ་པ་དེས་ས་བཅུ་པ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། སྦྱིར་
 ས་དགུ་པ་དེ་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་ཡོད་པ་དང་། སོ་སོར་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིའི་སྒོ་གྲོས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ལའང་གནས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ས་དགུ་པ་ལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བྱུང་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡང་བསྟན་བྱུང་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད།

གྱིར་སེམས་ཅན་སྒྲིན་བྱབ་གྱི་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་བྱབ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ཇི་སྲིད་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་བྱེད་མི་བྱབ་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་ལ་ས་དགྲ་པ་གསུང་གི་ཡོད། གང་གི་
 ཆེ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་དང་། འཁོར་དང་། སྐྱལ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་བྱེད་བྱབ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལ་ས་བརྩ་པ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལ་སྐྱལ་པ་ལ་སོགས་
 པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པའི་བྱད་པར་དང་ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་གས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲིན་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་
 སུ་ཆོས་གྱི་ཆར་འབབས་པས་ན་ཆོས་གྱི་སྒྲིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གྱིར་སངས་རྒྱས་དང་ས་བརྩ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་གཉིས་ལ་རང་ངོའི་སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་བྱད་པར་ཤིན་ཏུ་
 ཆེན་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་གཞན་ངོར་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ཙམ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་མ་རེད། ས་བརྩ་པ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། སངས་རྒྱས་གྱི་མཛད་པ་གང་འདྲ་
 བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་བྱབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་བྱབ་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་བྱབ་པ་ཡོད་རེད། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་ས་བརྩ་པ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

༡༡། །སེམས་དཔའ་དེས་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྩའི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆེས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐོབ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆེས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་ཕབ་ནས་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་རེ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་བཀའ་བྱུང་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་མཆོངས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། ས་བརྩ་བ་དེའི་མཚན་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོན་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། གཞན་ཡང་སྤང་བོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡོད་དེ། ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ས་དང་བོ་ནས་ས་བརྩ་བའི་བར་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ། སྤྱིར་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ས་དང་བོ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྩ་གཉིས་དང་། ས་གཉིས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཕྱག་བརྩ་གཉིས་དང་། ས་གསུམ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་འབུམ་ཕྱག་བརྩ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མང་བོ་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་དེ་དག་སྐབས་འདིར་ཡི་གེ་མང་བོར་འགྱུར་གྱི་རེད་བསམས་ནས་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལ་ཁོང་གིས་མ་བྲིས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེས་སྤྱུལ་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཐོབ་ཀྱང་ཇི་སྤྱིད་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་

ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་མི་རྣམས་པ་དེ་མིད་དུ་ས་བཅུ་པའོ། །གང་གི་ཆོ་རུས་པ་དེའི་ཆོ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ས་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ནི་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་སྤྱལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐིན་ལས་གང་འདྲ་གནང་བ་བཞིན་དུ་ཐིན་ལས་གནང་བུ་བ་ཀྱི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་ནང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཁྱེན་པ་ལྟར་མཁྱེན་བུ་བ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་དང་། ཐོགས་པ་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྤངས་ཡོད་མ་རེད། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་སྤང་རྒྱ་ལྟག་ཡོད་ལ། ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་ཡང་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་སྤང་རྒྱ་ལྟག་ཡོད་རེད། དེ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོར་ས་བཅུ་རྒྱན་གྱི་མཐའ་མ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་རྫོ་རྫོ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་དགོས། དེ་སྐྱེས་ནས་སྐྱབ་པ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་དེ་སྤང་དགོས་རེད། དེས་ན་ཇི་མིད་སྤང་བུ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་དང་། ཐོགས་པ་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་སྤངས་ནས་ཆགས་ཐོགས་

༡༡། །མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་མ་བེན་པ་དེ་སྤྲིད་ཀྱི་བར་དུ་ས་བཅུ་པ་གསུང་གི་ཡོད། གང་གི་ཆེ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་སྤངས་ནས་རང་ངོ་ནས་ཇི་ལྟ་བ་མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།
 ཇི་སྟེད་མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲུབས་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་འཛིན་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཕགས་
 པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་མདོ་ལས་བསྟན་ཡོད་གསུངས་པ་རེད། གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྤྲིའི་ངོ་བོ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། །
 དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འདི་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐའ་དག་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུན་པའི་ཕྱིར་འདི་ལས་གོང་ན་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས་དེ་ཕན་ཆད་ས་རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩེས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་ཀྱི་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འདི་ནི་སྤངས་རྫོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུན་པ་ཡོན་པའི་ཕྱིར་ན། དེའི་གོང་ན་སྤྲུལ་འཕྲོབ་པར་བྱ་རྒྱུའི་ས་གཞན་
 ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡོན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་གཉིས། རབ་དབྱེ་བསྟན་པ། དེ་ལུང་དང་སྤྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་དཔག་རྩ་མེད་པས་

༡༡། །བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རབ་རྒྱ་འབད་པར་བྱའོ། །སྐྱ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་ཏེ་མ་བྲིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་
 ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལ་ཁོང་གིས་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་ཀྱང་མདོར་བསྐྱུས་ནས་བཤད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་རང་དོན་ལུན་ལུམ་ཆོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་ལུན་ལུམ་ཆོགས་པའི་ཡོན་
 ཏན་གཉིས་ཡོད། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གཉིས་སྟོན་གྱི་ཡོད། ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། སངས་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་སྤངས་པ་ལུན་ལུམ་ཆོགས་
 པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་འཁོར་བའི་ཆོས་སྟོན་གྱི་ཆ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱས་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་དོགས་པ་ལུན་ལུམ་ཆོགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དོགས་བྱ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་དང་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་མཐའ་དག་མཐར་ཕྱིན་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེས་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤངས་དོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྤངས་དོགས་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་ལ་བརྟེན་

ནས། རང་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་པ་དང་། གཞན་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་པ་སྐྱབ་བྱུང་གི་ཡོད། རང་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་པ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་སྐྱབ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྐྱབ་གི་ཡོད། དེ་ཡང་སྤངས་ཏོག་པ་ཡོན་ཏན་ཆ་ཆོད་ཏོག་པ་འདི་སངས་རྒྱལ་གི་བྱུག་པ་གི་དོ་བོ་དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དབྱེར་མེད་པ་འདི་ཡེ་ཤེས་ཁྲ་ལ་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་ན། སངས་རྒྱལ་གི་
 བྱུག་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ཡིས་རང་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་པ་བསྟན་པ་རེད། གཉིས་པ་གཞན་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་པ་ཞེས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་ཕན་བྱུག་པ་དང་། གདུལ་
 བྱ་གཞན་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་དེ་འདྲ་ལ་གོ་གི་ཡོད། སྤྱིར་གདུལ་བྱ་ལ་དག་པ་དང་མ་དག་པ་གཉིས་ཡོད། གདུལ་བྱ་དག་པ་འདི་དབང་དུ་བྱས་ན། ས་ལ་བཞུགས་པ་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་གསུངས་ནས་ལམ་གོང་མ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བ་འདི་ཕྱིན་ལས་སྦྱོང་གནང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་གང་གིས་སྦྱོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། སངས་
 རྒྱལ་ལོངས་སྦྱོང་ཏོག་པ་འདི་སྐུ་ཡིས་སྦྱོང་གི་ཡོད། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་སྦྱོང་ཏོག་པ་འདི་སྐུ་དེ་གདུལ་བྱ་དག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་ལ་འབད་མེད་ལྟར་གྱུ་བྱ་དུ་འཆར་

༡༡། །གྲི་ཡོད། དེ་ལྟར་འཆར་བའི་སངས་རྒྱས་དེའི་མཆན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། ལོངས་སྤྱོད་ཅེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཁོང་རང་གི་ཕྱིན་ལས་
 གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེ་ཆ་ཆང་བ་སྐྱབ་ཐུབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་གང་དགོས་རེད་ཅེ་ན། གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཀྱིས་ཕན་
 བཏགས་པའི་ཕྱིན་ལས་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་པ་དེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་བཅེར་བ་ཡང་། ས་ལ་བཞུགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་ནས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཀོད་པའི་ཕྱིན་ལས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
 པའི་སྐུ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། གདུལ་བྱ་མ་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་མཇུག་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤོན་ལམ་དང་ཐུགས་
 རྟེན་སྤྱོད་ས་དང་། གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤོབས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་སྤྱུལ་པའི་སྐུའི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་དེ་མཇུག་ཀྱི་ཡོད། སྤྱུལ་པའི་སྐུ་དེ་ཡང་སྐུ་ལ་མཆན་

བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་སྤྲས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཡང་དཔེར་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤུ་གུ་བྱབ་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྟན་ནས། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་གྱིས་བསྐོར་
 ཏེ། གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་པར་མཛད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྤྱ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་རང་དོན་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་ཚོས་ཀྱི་
 སྤྱར་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། གཞན་དོན་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བསྟན་གནང་ནས་ཇི་སྲིད་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་
 འབད་མེད་ལྟན་གྱུ་བ་ཏུ་མཛད་ནས་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བཤད་པའི་བསོད་ནམས་བསྡོ་བ་ནི། མདོ་སྡེ་དག་གི་ཚུལ་གྱིས་ལྷགས་མཐུན་པ། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཀྱི་ལམ་འདི་ལེགས་བཤད་
 པས། །བདག་གིས་བསོད་ནམས་མི་རྒྱུད་གང་ཐོབ་དེས། །འགྲོ་བ་ཤེས་ཞན་སྟོ་མཆོག་ལྷུར་ཐོབ་ཤོག། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་འདི་ཁོང་གིས་ལེགས་པར་བརྩམས་གྱུ་བ་ནས། ཁོང་གིས་ག་རེ་གསུངས་ཡོད་
 ཅེ་ན། སྒྲོམ་རིམ་འདི་ཉིད་བརྩམས་པའི་བསོད་ནམས་གང་ཐོབ་པ་དེས་གདུལ་བྱ་གཞན་སྟོ་གྲོས་ཞན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འཐོབ་པར་ཤོག་གསུངས་ནས་སྟོན་ལམ་བརྒྱབ་

༡༡། །གནང་བ་རེད། དེ་ཡིས་ཀ་མ་ལ་ཤྲི་ལ་ཡི་སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་དེ་ཞུས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་མཛད་བྱང་དང་འགྱུར་བྱང་སྒྲོམ་པ་ལ་གཉིས། མཛད་བྱང་དང་། འགྱུར་བྱང་ངོ་། །དང་པོ་ནི།
 སའི་མངའ་བདག་དཔལ་ལྷ་བཙན་པོས་བཀའ་སྩལ་ནས་ཀ་མ་ལ་ཤྲི་ལས་བསྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་མདོར་བསྡུས་པ་འདི་བཀྲིས་སོ། །སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་ཚྛགས་སོ། །།ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་བྱང་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་
 བླ་རྒྱ་མམ་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྰ་བ་བརྩེ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །།ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཐ་མར་དགེ་བ་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ་སྒྲོམ་ཏེ་མཇུག་བསྐྱུ་བ་ནི། སྔོན་
 རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ས་འབྲུག་ལོར། ལྷ་བ་༩ ནང་དུ། (སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལྷ་༩ ནང་།) ཨ་རི་གོ་ལོ་ར་གྲོའི་རྟོལ་ཏར་དུང་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱ་རོ་པའི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྲ་(Naropa University, Boulder,
 Colorado)དད་ལྷན་སློབ་མ་འགའ་ཞིག་ལ། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྲི་ལའི་སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་འདི་ཉིད་ཆོས་བྲིད་བྱས་པ་སྒྲ་སྒྲམ་དུ་བཅུག་ཡོད་པ་དེ། རང་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་པདྨ་དོན་གྲུབ་ནས་ཡིག་ཐོག་
 ཏུ་ཕབ་འདུག་པ་དེ་ལ། སྒྲོམ་རིམ་དང་པོའི་གཞུང་དང་། ཀུན་མཁྱེན་རོང་རྟོན་ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་གྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་ནི་ལྷ་ག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན་གྱི་ས་བཙད་བཙས་སྐྱར་ནས་བཙོས་

བསྐྱར་ཕྱན་བྱ་བྱས་པ་འདིས་བསྟན་འགྲོ་ལ་ཡན་པའི་རྒྱར་འགྲོ་བའི་སྟོན་འདུན་བཅས། གནས་མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྦྱིན་བཀྲ་ཤིས་ཡང་ཅེ་དགོན་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཆུ་སྟག་ལོར་(སྤྱི་ལོ་༡༠༡༣) བོད་
 ཟླ་༩ ཚེས་༧ ཉིན་ཁ་འགྲུ་སྤྱལ་མིང་པས་བྲིས་པ་དག་ལེགས་འཕེལ། ། (སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གླི་ལས་མཛད་པའི་སྒྲོམ་རིམ་དང་པོའི་བསྐྱུས་དོན་ལས་སྐད་དུ་བཀྲ་ལ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྟོད་ཆ་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་སྒྱུབ་པ་ལས་བསམ་བྱུང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་བར་༧སྒྱུབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་གནས་མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྦྱིན་དུ་བྲིད་ལུང་བསྐྱུལ་བ་ཡིན་ཞིང་། སྐད་ཆ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྱུབ་པ་ལས་སྒྲོམ་བྱུང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་མན་ཆད་ནམས་སྤྱི་ལོ་༡༠༡༣ ཟླ་༡༠ ཚེས་༡༩ ཉིན་ཆགས་མེད་
 རི་ཚོས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་༧སྒྱུབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གདུང་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་མདུན་དུ་མཁན་སྤྱལ་བླ་གྲ་ཉག་བསྐྱུས་ལ་སྟོན་བཀའ་བྲིད་གནང་སྐབས་གསལ་བྱོང་ཡོད་པའི་བྲིད་རྒྱན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གིས་ལན་གཅིག་བཏོན་ནས་ལུང་རྒྱན་སྟེལ་བའོ།)

༢༡། རྒྱུ་མ་རིམ་དང་པོའི་དྲི་བ་དྲིས་ལན་ཕྱེགས་བསྐྱས་བཞུགས་སོ།།

༣༡ ། ཀྟེ གྲི་བ། མཁས་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རྒྱ་ཤང་མ་རྒྱ་ཡུ་ན་བོད་ལ་ཕེབས་ནས་བོད་ལ་བཞུགས་པ་རེད། བོད་ལ་བཞུགས་ནས་རྫོགས་
 ཆེན་གྱི་ཆོས་སྤེལ་བ་རེད་ལབ་གྱི་འདུག །དེ་འདྲ་ཡིན་ནམ། ལན། ཁ་ཤས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་ལབ་གྱི་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་འདྲ་ཟེར་བ་དེ་རྫོགས་ཆེན་
 གྱི་ཆོས་ལ་སྦྱོན་བརྗོད་འདྲ་པོ་གནང་བ་དང་། རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལུགས་དེ་རྒྱ་ཤང་མ་རྒྱ་ཡུ་ནའི་ལུགས་འདྲ་པོ་རེད་ཟེར་ནས་དགག་པ་བརྒྱབ་པའི་ཆེག་
 ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་འགའ་ཞིག་གིས། རྒྱ་ཤང་བོད་ནས་ཕེབས་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ་ཞབས་བཅག་ལྷ་མ་འཁུར་རྒྱ་ལྷག་སོང་བ་རེད། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་རྙིང་

༡༡། །མའི་ཚྭ་གས་ཆེན་ལ་རྒྱ་གར་གི་ལྷ་བ་ཏྲུག་ཅམ་ཡོད་ཅེས་དེ་འདྲ་ལབ་གྱི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་དངོས་གནས་མ་ཡིན་ལ། ཚྭ་གས་ཆེན་ལ་སྒྲིན་བརྗོད་བྱེད་པའི་ཆོག་ལྷ་བ་བྱུ་རེད། སྟེ་དྲི་བ། རྩོགས་རིས་ཅན་གྱི་སྣང་རྗེ་ཡོད་ན། སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་པ་ཡོང་གི་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག་པས། དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ། ལན། རྩོགས་རིས་ཅན་གྱི་སྣང་རྗེ་དེ་ཡིས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་པ་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། དཔེར་ན། ང་རང་གིས་རྩོགས་གཅིག་ལ་སྣང་རྗེ་ཡོད་པ་དང་། རྩོགས་གཅིག་ལ་སྣང་རྗེ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྣང་རྗེ་ཡོད་པའི་རྩོགས་དང་སྣང་རྗེ་མེད་པའི་རྩོགས་

གཉིས་པོ་སྐབས་འགར་ཏྲིག་ཙམ་མ་མཐུན་པ་འདྲ་པོ་བྱུང་ན། ང་རང་གིས་སྟིང་རྩེ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་བྱས་ནས་སྟིང་རྩེ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་གི་རེད། དཔེར་ན། ང་རང་གཉེན་ལ་སྟིང་རྩེ་ཡོད་ན། ང་
 རང་གི་གཉེན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་མཁན་དེ་ལ་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་གི་རེད། ཞེ་སྤང་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་གཞོད་པའི་བྱ་བ་ཚུམ་གྱི་རེད། གཞོད་པའི་བྱ་བ་བརྩམས་ན་ཕར་གཞོད་གྱི་རེད། ཡང་དེས་གཞོད་ལན་
 བྱས་ནས་ང་རང་ལ་ཚུར་གཞོད་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱུང་པའི་རྒྱ་འདྲ་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་ཕྱོགས་རིས་ཅན་གྱི་སྟིང་རྩེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་ཡོད།   ན། དྲི་བ། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་དེ་སེམས་གྱི་
 གནས་སྐབས་ཙམ་ཡིན་ནམ། སྟིར་རིགས་དྲུག་སྟོར་གསུངས་དུས་མིའི་སེམས་གྱི་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་རིགས་དྲུག་དང་འདྲ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ། ཡང་སེམས་གྱི་གནས་
 སྐབས་ཙམ་མ་ཡིན་ན། ང་ཚོས་ཉ་གོ་བའི་དོན་དུ་དཔྱལ་བ་དང་ལྟ་རིས་རྣམས་ག་པར་ཡོད་པ་དང་། གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་གསུང་རིགས་གནང་། ལན། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་ནང་ན་སེམས་ཙམ་མ་ཡིན་
 པའི་གཟུགས་ཅན་ཡོད་རེད། དེ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཚོས་མཛོན་པ་མཛོད་གྱི་ནང་དུ་དཔྱལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་དེ་ཚོ་ཕལ་ཆེ་བ་འཇམ་བུ་སྟིང་གི་སའི་འོག་ལ་ཡོད་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། འདོད་ཁམས་གྱི་ལྟ་

༡༡། །དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་དེ་ཚོ་ད་ལྷ་ང་རང་ཚོའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་ཡོད་པ་ལྷ་བྱར་གསུངས་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་ན་རིགས་དྲུག་པོ་དེ་ལྷ་བྱ་ཡོད་པར་
 བཤད་ཡོད། ༄། དྲི་བ། རྒྱ་གར་མ་རྒྱ་ཡུ་ནའི་ལྷ་བ་དེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། ལན། སྤྱིར་བཏང་རྒྱ་གར་མ་རྒྱ་ཡུ་ནའི་དགོངས་པ་དེ་ཉ་ཅང་གི་སྤྱི་བོ་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་དེ་དག་བསྐྱབ་དགོས་མ་རེད་གསུངས་ནས་བཀག་བཞག་ན། མི་གང་གས་དགོ་བ་བསྐྱབ་མི་བྱབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། མི་རྣམས་དགོ་བ་བསྐྱབས་མ་བྱབ་ན་སྒྲིམ་དེ་ཡང་གོང་འཕེལ་
 ཏུ་འགོ་བྱབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་སྐབས་དགོ་བ་བསྐྱབ་རྒྱ་བཀག་བཞག་པ་དེ་ཉ་ཅང་གི་ཡག་པོ་མ་རེད་གསུངས་ནས་དགག་པ་བརྒྱབ་གནང་བ་རེད་ལགས། དགོ་བ་བསྐྱབ་པ་བཀག་
 པ་དེ་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ང་རང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་དགོ་བ་བསྐྱབ་དགོས། དགོ་བ་བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་གི་སྒྲིམ་དེ་ཡང་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བ་དང་། སྒྲིམ་གོང་འཕེལ་དུ་
 སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། སྒྲོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་གསུངས་ན་སྤྱིར་ལྷ་དང་མིའི་བདེ་བ་དེ་ཉ་ཅང་གི་བརྟན་པོ་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཆེད་དུ་དགོ་བ་བསྐྱབ་

༡༡། །བ་དེ་ང་ཚོས་དམ་པའི་ཚོས་ཐོས་པ་དང་ཉམས་སུ་ལེན་བྱ་བ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། འབྲེལ་བ་མེད་ན་འགྲོ་བ་མི་ལ་དམིགས་བསལ་རིགས་དྲུག་ཀ་མྱོང་བྱ་བ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་
 ཡིན་ནམ། ལན། དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ང་རང་ཚོ་མི་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སྤྱུག་བསྐྱལ་འདྲ་པོ་མྱོང་གི་ཡོད་རེད་གསུངས་ཡོད། དཔེར་ན་བཙོན་ཁང་ལ་བསྐྱད་པ་དེ་ཚོ་དཔྱལ་
 བ་མ་ཡིན་ནའང་དཔྱལ་བ་འདྲ་པོ་ཡིན་པ་དང་། དཔྱལ་པོ་དེ་ཚོ་ཡི་དྲགས་མ་ཡིན་ན་ཡང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་འདྲ་པོ་མྱོང་གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་རེད་མ་གཏོགས།
 ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་རང་མཚན་པ་དང་། དཔྱལ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་རང་མཚན་པ་མྱོང་གི་ཡོད་པར་གསུང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་མི་ཁ་ཤས་དཔྱལ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་འདྲ་པོ་མྱོང་གི་ཡོད་རེད།
 འོན་ཀྱང་དཔྱལ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་བཟློས་ན་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཆུང་དུ་ཞིག་མྱོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་འདྲ་པོ་མྱོང་གི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་བཟློས་ན་ཆུང་
 དུ་ཞིག་མྱོང་གི་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་ན་ང་རང་ཚོ་ལ་ཚོས་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད། དཔྱལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་དེ་ཚོ་ལ་ཚོས་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་དེ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་

ཡོད་པོ། ། སྟེ་དེ་བུ། རྒྱ་གར་གིས་ལྷ་རྣམས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད་ལགས། ལན། ལྷ་རྣམས་ལ་བདེ་སྦྱིད་ཆེན་པོ་ཡོད་པོ། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཁམས་གསུམ་ལ་སྦྱོ་གས་རྩ་བ་ནས་སྦྱེ་བྱུང་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། སྦྱོ་གས་འདྲ་པོ་རྩ་བ་ནས་མེད་པས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་འདོད་ཀྱི་སྦྱོ་རྩ་བ་ནས་སྦྱེ་བྱུང་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཆོས་སྦྱབ་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་འདྲ་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ། སྟེ་དེ་བུ། སྦྱེས་ཆེན་དམ་པ་མང་པོའི་གསུང་རྣམས་དཔེ་མཐུན་པོ་དང་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་མེད་པས་ན། རང་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་དེ་གདམ་ན་ཆོས་
ལུགས་གཞན་ཀྱི་ལམ་ལས་ལྡོག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དམ། ཡང་ན་རང་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་བཞིན་པར་ཡེ་ཤུ་པའི་ལམ་དེ་ཡང་ཉམས་སུ་ལེན་ན་ཆོག་གི་ཡོད། ལན། སྦྱིར་ཆོས་ལུགས་མང་པོ་ཡོད་པོ། དཔེར་
ན། ཡེ་ཤུ་འདྲ་པོ་ཡིན་ན་ཡང་ཁོང་རང་གུགས་བསམ་བཟང་པོ། ཕྱིན་ལས་ཆེན་པོ། གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་རེད་ལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱང་གཞན་དང་མི་འདྲ་
བའི་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་རེད། གཉིས་ཀ་ཞེ་དྲག་ཡག་པོ་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་གལ་ཏེ་མཐུན་པ་ཡོད་ན། མཐུན་པ་དེ་ཉམས་སུ་སྤངས་ན་འགྲིག་གི་ཡོད། ཡང་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ན་

༡༡། འོག་ཙམ་འགལ་བར་འགྲོ་གི་ཡོད་པས་གཉིས་ཀ་བྱས་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡེ་ཤུས་ཚོས་གསུངས་པ་དེ་སྤྱིར་ཡག་པོ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཡེ་ཤུའི་ཚོས་དེ་བསྐྱབས་
 ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འགྲུབ་ཐུབ་ཀྱི་རེད་གསུངས་ཡོད་མ་རེད། ཁོ་རང་གིས་ག་རེ་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། བྱེད་རང་ཚོས་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། བྱམས་པ་བྱེད་དགོས། སྤྱིར་རྗེ་བྱེད་དགོས་གསུངས་
 ཡོད། དེས་ན་ཁོ་རང་གིས་གསུངས་པའི་ཚོས་དེ་བསྐྱབས་ན་ཁོ་རང་གིས་གསུངས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་འགྲུབ་ཀྱི་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་དེ་བསྐྱབས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 གསུངས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་ན་འབྲས་བུ་དེ་འོག་ཙམ་ཁ་ཁ་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་མཐུན་པ་ཡོད་ན་མཉམ་དུ་བྱས་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། མི་མཐུན་པའི་སྐྱོར་དེ་
 མཉམ་དུ་བྱས་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལམ་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་སོ་སོར་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད། སྤྱིར་ཡེ་ཤུས་ལམ་སྤྱུག་པོ་གསུངས་ཡོད་མ་རེད། ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་གསུངས་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་སྤོན་ལས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་སྤོན་ལས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། དེས་ན་སྤོན་པ་སོ་སོས་གསུངས་པའི་ཐབས་ལམ་དེ་དག་ཉམས་སྦྱངས་ན་སོ་སོའི་འབྲས་

བྱ་དེ་འཕྲོ་བ་ཀྱི་རེད། ལྟེ་རྩི་བ། རང་པའི་ཚེས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན། ལམ་གཞན་དག་སྤང་དགོས་སམ། ལན། རང་པའི་ཚེས་ལ་ཞུགས་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་བྱས་ན། ཚེས་ལུགས་གཞན་དག་སྤང་དགོས་པས་བྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། ཡང་ངེས་པར་དུ་སྤང་དགོས་མ་རེད་ཅེས་ཀྱང་བཤད་བྱུང་གི་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་དང་འགལ་བསྔད་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་དེ་སྤང་དགོས་པ་ཡིན། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེས་དང་མི་འགལ་བ་དང་། རང་པའི་ཚེས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དང་། ཡ་རབས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་སྤང་དགོས་མ་རེད། དེས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཚེས་ལུགས་གཞན་དག་སྤང་དགོས་རེད་ཅེས་དང་། སྤང་དགོས་མ་རེད་ཅེས་ལབ་བྱུང་གི་མ་རེད། གཙོ་བོ་སོ་སོའི་རང་དོན་ལ་རག་ལས་ཀྱི་ཡོད། རང་པའི་ཚེས་དང་ཚེས་ལུགས་གཞན་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་རང་དོན་འགལ་བསྔད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ནི་སྤང་དགོས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་མ་འགལ་བ་ཡོད་ན་ནི་སྤང་དགོས་མ་རེད། ༡༠༥ རྩི་བ། བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་གང་ཡིན་ནམ། ལན། བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལས་དང་པོ་མཁོ་བ་སྦྱིན་པ་ནི། སྦྱིར་དམ་པའི་ཚེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཕ་རོལ་པོ་དེ་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་བྱུང་པ་འདྲག་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན། ཕ་རོལ་པོ་དེའི་སེམས་དང་

༡༡། །མཐུན་པའམ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དངོས་པོ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཉིས་པ་སྦྱན་པར་སྦྱ་བ་ནི། བ་རོལ་པོའི་སེམས་ལ་བབ་པའི་གཏམ་སྦྱན་པོ་བཤད་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། སེམས་
 ལ་མི་བབ་པའི་གཏམ་མི་བཤད་པ་ལོ། །དེས་ན་སྒྲ་མ་དེས་སྦྱོབ་མ་དེ་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཏམ་བཤད་པ་མ་གཏོགས། སྦྱོབ་མ་ཁོ་རང་སེམས་པ་སྦྱོ་བཅུག་པའི་གཏམ་ལྟ་བུ་
 དང་། སེམས་པ་ན་དགོས་པའི་སྐད་ཆ་བཤད་ཉན་གྱི་མ་རེད། གསུམ་པ་དོན་སྦྱོད་པ་ཞེས་པ་ནི། སྦྱོབ་མ་ཁོ་རང་དང་མཐུན་པའི་སྦྱོད་པ་བྱེད་པ་ལོ། །ཁོ་རང་ཆོས་ལ་དྲང་པའི་ཆེད་དུ་ཁོ་རང་གི་སྦྱོད་པ་ག་
 རེ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དེ་དང་ཏྲིག་ཙམ་མཐུན་པ་གནང་བ་ལོ། །བཞི་པ་དོན་མཐུན་པ་ཞེས་པ་ནི། སྦྱོབ་མ་ཁོ་རང་ལ་ཆོས་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་སྦྱོད་པ་ཡག་པོ་གནང་དགོས་གསུངས་
 ནས་བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱབ་པ་ལྟར། ང་རང་གི་སྦྱོད་པ་ཡང་ཆོས་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ལོ། །དེ་བཞི་ལ་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ཞེས་སྦྱོབ་མ་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཆོས་ལ་ཡང་
 དག་པར་བཅུག་ཐུབ་པའི་ཐབས་ལྟ་བུ་རེད།   ༡༡༽ གྲི་བ། ཤེས་རབ་མེད་པར་ཐབས་རྒྱུད་པ་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་ལ་སྦྱོན་ག་རེ་ཡོད་དམ། ལན། ཤེས་རབ་མེད་པར་ཐབས་རྒྱུད་པ་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་

༡༡། །སྐབས་སུ་ལག་པ་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ལག་པ་ཞེས་པ་དེ་ང་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲོ་བ་ཏུ་གསུངས་པ་ཞེས་པ་ལྟར་མ་གཏོགས། ཞིབ་མོར་བརྟག་དཔྱད་བཏང་ན་ལག་པ་དེ་རྩ་བ་ནས་
 རྟེན་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་ཆ་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་དངོས་གནས་གྲུབ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་རྩ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་ལུས་ཟེར་
 བ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ༡༢། གྲི་བ། ང་ཚོའི་འཇིག་རྟེན་དེ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟེར་བ་དེ་གང་འདྲ་ཞེས་ལ་གོ་གི་ཡོད་དམ། ལན། སྤྱིར་བཏང་འཇིག་རྟེན་འདི་གཅིག་
 སུ་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་གཞན་ཡང་མང་པོ་ཡོད་པ་མདོའི་ནང་དུ་གསུངས་ཡོད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟེར་བ་ནི། ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ལ་གསུང་གི་ཡོད། ནམ་མཁའི་མཐའ་
 མཉམ་པ་ཞེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདི་གཅིག་སུ་མ་ཡིན་པར་ནམ་མཁའ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་དེ་སྟེད་ཡོད་པ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཟེར་བ་དེ་ང་རང་ཚོ་མི་རྒྱུད་པ་ལ་གོ་བ་
 མ་ཡིན་པར། ཚོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་ཡོད་པར་གསུངས་ཡོད། ང་རང་ཚོ་ལ་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་གཙོ་བོ་གོ་གི་ཡོད། དུད་འགྲོ་དེ་ལ་

ཡང་ས་སྐམ་ལ་གནས་པ་དང་། རྩ་ལ་གནས་པ་དང་། མཚོ་ལ་གནས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ནས་འཁུར་བ་སོགས་རིགས་མང་པོ་ཡོད། མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཟེར་དུས་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དཔེར་ན། དེབ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ན་བེམ་པོ་ཡིན་པས་ཚོར་བ་ཡོད་མ་རེད། དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་ཚོར་བ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཅན་ཟེར་གྱི་ཡོད། ༡༥༡ དྲི་བ། ནང་ཚོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 ན། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་ང་ཚོས་བྱེད་དགོས་པའི་ལས་འགན་གང་ཡིན་ནམ། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྩེ་བསྒོམ་དགོས་པ་ནང་བཞིན། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་འང་སྙིང་རྩེ་བསྒོམ་
 པ་སོགས་དེ་འདྲའི་ལས་འགན་ཡོད་རེད་དམ། ལན། དེ་འདྲ་བྱེད་པ་དེ་སྦྱིར་ཡག་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་ནང་དུ་དམིགས་བསལ་གྱི་དེ་འདྲའི་ལས་འགན་འཁུར་དགོས་པ་དང་། ལས་འགན་བརྩམ་
 དགོས་རེད་ཅེས་གང་ཡང་གསུངས་ཡོད་མ་རེད། གཙོ་བོ་སེམས་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་བ་བསྐྱུན་པའི་ཐབས་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་སེལ་བའི་ཐབས་གསུངས་ཡོད། གཅིག་བྱས་ན་སེམས་
 ཅན་ལ་བདེ་བ་བསྐྱུན་པའི་ཐབས་དེ་སེམས་མེད་ལ་བདེ་བ་བསྐྱུན་པའི་ཐབས་ལྷ་བྱའང་ཆགས་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་མེད་ལ་བདེ་བ་ཡོད་པར་བྱེད་དགོས་ཟེར་ན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་འགལ་བ་

རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤང་པོ་ཆེ་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་ལབ་གྱི་ཡོད། དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ལབ་བྱབ་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། མི་ལམ་གྱི་ནང་དུ་སྤང་པོ་ཆེ་ཡོད་མ་རེད་དེ། འོན་ཀྱང་སྤང་པོ་ཆེ་མི་ལམ་དུ་བཏང་བ་རེད། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བྱེད་རང་གིས་མི་ལམ་མིས་པ་རེད་མ་གཏོགས་སྤང་པོ་ཆེ་དངོས་གནས་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་བཤད་བྱབ་གྱི་ཡོད།   ༡༥༽ སྤྱི་བ། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་བསྟན་སྐབས། དངོས་པོ་འདི་ཆོས་
 ཅན། གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་མ་ལས་གྲུབ་པའི་བྱིར་ཞེས་རིགས་པ་གཅིག་གིས་མི་ཆོག་པ། དང་པོ་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་བཀོད་ནས། སྤྱར་ཡང་དུ་མ་མ་ཡིན་ཏེ་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་
 བྱིར་ཞེས་ཡན་ལག་གཉིས་པ་དེ་ཡང་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། ལན། དེ་ལྟར་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ། དཔེར་ན། ང་རང་གི་ལག་པ་འདི་གཅིག་ཏུ་ཡོད་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 ཡན་ལག་གཅིག་གཉིས་གསུམ་བཞི་ལྔ་ཞེས་དུ་མ་ཡིན་པར་ང་རང་གིས་མཐོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་བྱིར་ན་དུ་མ་ཡིན་པར་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་རེད། དུ་མ་ཡིན་པར་
 ང་རང་ཆོས་མཐོང་གི་ཡོད་ཀྱང་དངོས་གནས་དུ་མ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཅེས་བསམ་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། དུ་མར་གྲུབ་བསྐྱད་པ་ཞིག་ཡོང་ཤེས་གྱི་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་

༡༡། །ན་དུ་མའི་རྩོམ་གཞི་ཡོད་པས་དུ་མ་ཡོད་ཚོག་ན་ཡང་། དུ་མའི་རྩོམ་གཞི་གཅིག་ཁོ་རང་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དུ་མ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་རིགས་པས་གྲུབ་པར་བྱེད་གྱི་ཡོད།
 དེ་ལྟར་རིགས་པས་མཐའ་དབྱེད་ནས་དུ་མ་ཡང་མི་འདུག །གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག་ཅེས་སེམས་གྱི་སྟེང་ལ་ངེས་ཤེས་སྒྲིམ་བྱུང་པ་ཡོད་གི་ཡོད། གོ་བདེ་པོ་བྱས་ནས་ཞུས་ན། ང་རང་ཚོས་དང་པོར་གཅིག་ཏུ་
 ཡོད་པར་འཛིན་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་མར་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་དགག་དགོས་རེད། གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་དགག་དགོས་ཤེ་ན། ང་རང་གི་སེམས་ལ་དུ་མ་ཤར་བ་དེས་དགག་
 དགོས་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་དུ་མར་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཨོ་གཅིག་ཏུ་མི་འདུག་སྟེ། དུ་མར་ཡོད་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་བསྐྱར་བསམ་སྟོབ་བཏང་ནས། ཨོ་དུ་མ་ཡིན་
 པ་ཞིག་ཡོད་ཤེས་གྱི་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྩོམ་གཞི་གཅིག་ཡོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་གསུམ་བཞི་ལ་སོགས་པ་དུ་མའང་ཡོད་ཤེས་གྱི་རེད། འོན་ཀྱང་དང་པོ་ནས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་པས།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་མ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཡོད་ཤེས་གྱི་རེད་ཅེས་རིགས་པས་དབྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་གནས་བྱས་ན་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག་ལ། དུ་མ་ཡང་མི་འདུག །

དེས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རེད་འདུག་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་ཆེད་དུ་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་ཀར་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་
 གྱི་ཡོད་རེད། ༡༥༽ གྲི་བ། ལྷ་བ་ཚུ་ནང་ལ་མེད་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཚུ་ལ་མཐོང་བྱུང་གྱི་ཡོད་རེད་གསུངས་པ་དེ་ལ། ངས་བསམ་ན་ཚུ་ནང་ལ་དངོས་གནས་ཡོད་ན་ད་དུང་
 ཡག་པོ་མཐོང་བྱུང་ས་མ་རེད་དམ། ཡིན་ནའང་རིན་པོ་ཆེས། ནམ་མཁའི་ལྷ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་གི་ཡོད་རེད་ཅེས་དང་། ཚུའི་ནང་དུ་དངོས་སུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཐོང་གི་
 ཡོད་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཆོས་རྣམས་ཡོད་པར་འཛིན་ཚུ་ལ་དེ་ཆོས་རྣམས་དངོས་སུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དམ། ལན། དེ་ལ་ང་རང་གིས་དཔེ་གཉིས་པ་ཞིག་བཞག་ནས་ཞུས་
 ན། དཔེར་ན་ང་རང་ཁང་པ་ཚུང་དུ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཉལ་སྟོང་པའི་སྐབས་སུ། སྤང་པོ་ཆེའི་ཕྱི་ལམ་བཏང་ན། སྤང་པོ་ཆེ་དེ་དངོས་གནས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཁང་པ་ཚུང་དུའི་ནང་ལ་གང་འདྲ་
 བྱས་ནས་ཤོང་གི་རེད་དེ། ཤོང་གི་མ་རེད། འོན་ཀྱང་སྤང་པོ་ཆེ་དེ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་ང་རང་ཁང་པ་ཚུང་དུ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཉལ་བསྟན་ཡོད་ནའང་སྤང་པོ་ཆེ་དེ་གསལ་པོར་འཆར་བྱུང་གྱི་

༡༡། ཡོད། ཉ་ཉ་ཉ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་རྣམས་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ།། ༡༢། དྲི་བ། ངས་ཉ་གོ་བ་ལྟར་ན་རིན་པོ་ཆེས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་ཤེས་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་
 གི་འདུག། རྣམ་ཤེས་འོད་གསལ་བ་དེ་ལ་གཟུགས་ནང་བཞིན་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་རེད་དམ། ལན། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པས་དཔྱོད་ཚུལ་གསུངས་སྐབས། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
 རྣམ་ཤེས་ཁོ་རང་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་ལྟ་བའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུང་བ་ཤར་གྱི་ཡོད། རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་དེ་ཡང་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སེམས་དེ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་བདེན་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་བརྟན་གྱི་ཡོད། ༡༣། དྲི་བ། ཉམས་ལེན་གནང་བའི་སྐབས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱན་རྫོང་འཛིན་གྱི་ཡོད་དམ། ཀྱན་རྫོང་
 དེ་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནམ། ལན། ད་ལྟ་གཙོ་བོ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་རེད། སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དེ་ཏྲིག་ཙམ་ཁ་ཁ་ཡོད། དེའི་
 ཕྱིར་ན་དེའི་སྒྲོམ་རྗེས་མ་ཡོང་གི་རེད། ༡༤། དྲི་བ། ཟླ་བ་དངོས་སུ་མེད་བཞིན་དུ་ཟླ་གཟུགས་ཇི་ལྟར་འཛིན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། སྤང་ཆེན་མཐོང་བྱོང་མེད་ནའང་མི་ལམ་ན་སྤང་ཆེན་ཇི་ལྟར་སྤང་བྱིང་པ་

དེ་དག་གང་འདྲ་ཡིན། ཡང་ང་ཚོ་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིང་བ་དེ་དག་རྒྱ་མེད་ལས་འབྱུང་བར་བཤད་དམ། ལན། སྒྱིར་ད་ལྟ་ང་རང་ཚོས་དཔེ་བཞག་པ་རེད། དཔེ་འཛོག་པའི་སྐབས་ལ་དཔེ་ཁོ་རང་གི་རྒྱ་གང་
 འདྲ་ཡིན་པ་ལ་བསམ་སྟོབ་པ་ཉང་ནས་དཔེ་བཞག་པ་མ་རེད། ད་ལྟ་སྒྲིང་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་ལ་དཔེ་བཞག་པ་ཡིན། ད་ལྟ་རྒྱ་ནང་གི་ཟླ་བའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་ཞིག་དཔེ་
 བཞག་པ་དེ། ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་དེ་དངོས་སུ་ཤར་མ་ཤར་གྱི་དཔེ་བཞག་གི་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་ནང་ཁོ་རང་ལ་ཤར་སྟོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཟླ་གཟུགས་དེ་རྒྱ་ནང་ལ་དངོས་སུ་ཟླ་བ་ཡོད་ནས་ཤར་བ་རེད་དམ། རྒྱ་
 རང་གི་ཟླ་བ་དེ་ཟླ་བར་བདེན་ཡོད་དམ། བདེན་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་དཔེ་བཞག་གི་ཡོད། དཔེར་ན། མི་ལམ་གྱི་སྤང་པོ་ཆེ་དཔེར་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ། མི་ལམ་གྱི་ནང་དུ་ཤར་བཞིན་པའི་སྤང་པོ་ཆེ་དེ་ཁོ་
 རང་བདེན་པར་བྱུང་འདུག་གམ་མི་འདུག་ལྟ་གི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། དང་པོའི་བག་ཆགས་དེ་ལ་ད་ལྟ་དཔེ་བཞག་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཟླ་ཁོ་རང་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲིང་བ་ཡིན་པའི་དཔེ་བཞག་
 པ་རེད་མ་གཏོགས། ད་ལྟ་རྒྱ་ཟླ་དེ་གང་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་མིན་བཏྲག་དབྱུད་བྱེད་གྱི་ཡོད་མ་རེད།   ༡༩༽ གྲི་བ། ང་ཚོ་བྱམ་མོང་དུ་སྒྲིང་བ་གཅིག་པ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཤར་གྱི་ཡོད། གང་འདྲ་བྱས་

༡༡། །ནས་མཐུན་གྱི་ཡོད་རེད། སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཡིན་ན་མིའི་སྒྲུང་བ་རྣམས་ཇི་ལྟར་མཐུན་གྱི་ཡོད་དམ། ལན། སྟོང་བ་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲུང་བ་མཐུན་པ་ཤར་ཆོག་གི་རེད། དཔེར་ན། ད་
 ལྷ་ཆོག་ས་ཁང་འདིའི་ནང་དུ་སྟོག་གི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་ཡོད། སྟོག་གི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་ཡོད་པ་དེ་ང་ཆོ་ཆང་མ་ལ་མཐུན་པར་སྒྲུང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དངོས་གནས་བྱས་ན་སྟོག་གི་ཤེལ་རྩོག་དེ་
 ཆོག་ས་ཁང་ཆ་ཆང་ལ་རྩ་བ་ནས་བྱུང་ཤེས་གྱི་མ་རེད། དེས་ན་འདིའི་ནང་དུ་སྒྲུང་བའི་སྟོག་གི་གཟུགས་བརྟན་དེ་རྩུན་པ་རེད། ཁོ་རང་དངོས་གནས་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་རང་ཆོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་དེ་
 མཐོང་གི་འདུག །དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་གི་ཡོད་རེད། ༡༢། གྲི་བ། ཁང་བ་འདིའི་ནང་ལ་སྟོག་གི་ཤེལ་རྩོག་ཡོད་པར་ང་ཆོ་ཆང་མ་སྒྲུང་བ་མཐུན་པོ་ཡོད་ནའང་། སྟོག་
 གི་ཤེལ་རྩོག་འདིའི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་གི་རེད་དམ། ལན། ད་ལྷ་གོང་དུ་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ཆོག་པའི་དཔེ་ཁ་ཤས་བཞག་པ་རེད། དཔེ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་དངོས་གནས་བྱས་ན་
 དངོས་པོ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་རེད། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་རིགས་པས་བརྟགས་ན། ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་གནས་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད་ནའང་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་འཆར་བྱུང་གི་ཡོད། སྒྲུང་བ་

༡༡། །རྟོགས་སོང་ན་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་བཞིན་གཡུག་གཞག་རྒྱ་ཡོད་དམ། ལན། དེ་འདྲ་ཆགས་རྒྱ་ཡོད་རེད། དེ་ག་རང་རེད། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོའི་མི་ལམ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡིན་ན། གཉིད་སང་
 ནས་ཡལ་འགོ་གི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཉིན་མོའི་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། མི་ལམ་ལྟ་བུ་བདེན་པར་མེད་པ་ཡིན་བསམས་ན་ལམ་སང་ཡལ་བྱུང་གི་མ་རེད། རིམ་བས་བསྒྲུབས་ནས་བདེན་པ་
 མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་འབྲུལ་སྒྲུང་མཐའ་དག་ཡལ་བྱུང་གི་ཡོད། དཔེར་ན་སང་གོ་དེ་ང་རང་གིས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་རེད་བསམས་ན་ཡང་སང་གོ་དེ་ལམ་སང་ཡལ་གྱི་མ་རེད། ཡོང་གི་རེད། ཉ་ཉ།
 སང་གོས་གཞོན་པ་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད། དེས་གཞོན་པ་བསྐྱེལ་བ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་མང་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་གིས་འབྱུང་གི་ཡོད། ང་རང་གིས་
 བསྒྲུབ་བརྒྱབ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དཔེ་ངས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་ཅིང་། སྒྲུང་བ་སེམས་ཡིན་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་སྒྲུང་སེམས་འདྲེས་སོང་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གཞོན་པ་གང་ཡང་ཡོང་གི་མ་རེད།
 འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ང་རང་ཆོས་རྟོག་ཙམ་ཉ་གོ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་སྟོང་མེད་པས། དེ་ཡིས་དངོས་སུ་ལག་ལེན་ལ་ཡན་ཐོགས་པ་ཞིག་ཞེ་དྲག་ཡོད་མ་རེད།   ༡༢། གྲི་བ། སྟོང་པ་ཉིད་

༡༡། །ཆོའི་སེམས་ལ་སྤྱག་པོ་བྱང་བའི་སྐབས་སུ་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་དང་། སེམས་དེ་ནི་བ་དང་ལྷོད་པོ་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་ཕན་ཐོགས་མེད་ན་སྒྲོམ་གང་བྱས་ནས་བརྒྱག་དགོས་སམ། ལན། སྤྱིར་
 བཏང་ང་རང་ཆོའི་སེམས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟན་པོ་ཞེ་དྲག་མེད་པ་དང་ལྷོག་ནང་བཞིན་ཡོད། ཕར་ཚུར་གཡོ་འགྲུལ་མང་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་གཤེས་ཀ་དེ་ལམ་སངས་སྒོ་བུར་དུ་བཀག་བྱུང་གྱི་
 ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་གཤེས་ཀ་ངན་པ་དེ་རིམ་གྱིས་ཉུང་དུ་ཉུང་དུ་བཏང་ན། ག་ལེ་ག་ལེ་བརྟན་པོ་ཆགས་འགྲོ་གི་ཡོད། ང་རང་གི་སེམས་དེ་ང་རང་ལ་རང་དབང་ཡོད་པ་འདྲ་པོ་ཆགས་གྱི་ཡོད། ད་ལྟ་ང་
 རང་གི་སེམས་དེ་ང་རང་ལ་རང་དབང་རྩ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད། ང་རང་གིས་འདི་ན་བལྟ་དགོས་བསམ་ན། སེམས་ཁོ་རང་གཞན་དག་ཅིག་ལ་རྒྱག་འགྲོ་གི་ཡོད། ད་སྔོན་རྩ་བ་ནས་ཡག་པོ་ཞིག་གོམས་
 ཟུང་ཡོད་མ་རེད། ད་ལྟ་ང་རང་གིས་སྒྲོམ་རྒྱག་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་པ་གང་དུ་བལྟས་ཀྱང་ཏྲོག་ཙམ་བཞག་བྱུང་པ་འདྲ་པོ་བྱུང་ན་ཏྲོག་ཙམ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་བསྒྲོམ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་
 རིམ་གྱིས་བསྒྲོམ་དགོས་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་དུས་དུས་ཆོད་འདྲ་པོ་ཏྲོག་ཙམ་བགོར་གྱི་རེད། དེས་ན་མགྲོགས་པོ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པའི་རེ་བ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པར་རྒྱན་ཡག་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་སྒྲོམ་བྱུང་པ་

༡༡། །འགྱུར་འགྲོ་གི་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཟེར་བ་དེ་སྐྱེ་བ་སྒྲོན་མ་ནས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ངན་པ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་གིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་བར་ཆད་དེ་དག་ལམ་སང་ཡལ་འགྲོ་གི་མ་རེད། འོན་ཀྱང་སྒྲོང་ཉིད་ལ་ངེས་ཤེས་ཡག་པོ་ཡོད་ན། སྒྲོམ་རྒྱག་པའི་སྐབས་ལ་ང་རང་གི་སྒྲོམ་དེ་གང་འདྲ་རེད་ཀྱི་འདུག །སྒྲོམ་ཡག་པོ་དང་སྤྱུག་པོ་གང་འདྲ་རེད་ཀྱི་འདུག །ང་རང་གིས་གསལ་པོར་ཤེས་བྱུང་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་ངེས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་སྐྱེས་ཡོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོམ་ཡག་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ང་རང་གི་ཡིད་ལ་དྲི་མས་གོས་པ་དང་། མ་གོས་པ་སོགས་གསལ་པོར་ཤེས་བྱུང་བ་ཡོང་གི་ཡོད། ད་ལྟ་སྒྲོམ་རྒྱག་དུས་ཡག་པོ་རེད་ཀྱི་འདུག་བསམ་པ་དང་། དེ་ལ་ཞོར་འབྲུལ་མི་འདུག་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་ངེས་ཤེས་བརྟན་པོ་སྐྱེས་ནས་སྒྲོམ་ཡག་པོ་བརྒྱབ་ན། རིམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་རྗེ་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ལས་ཀ་བྱས་ན་ཡང་དགའ་ངལ་དེ་ཅུང་མེད་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་ཡོང་གི་རེད་མ་གཏོགས། ད་ལྟ་ལམ་སང་མགྲོགས་པོ་ཡོང་གི་རེད་པས་ཟེར་ན་ཡོང་གི་མ་རེད།   ༡༢། དྲི་བ། སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་གསལ་བཤད་ཡང་བསྐྱར་གནང་རོགས་ལྟ། ལན། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་ནི།

བོད་སྐད་ལ་དངོས་པོ་གཅིག་མཐོང་མ་ཐུབ་པར་བཀག་བསྡད་པ་ལྟ་བུའམ། དངོས་པོ་གཅིག་གིས་བཀའ་ནས་མཐོང་མ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེས་ན་གང་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ཚས་གི་
 གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་གི་ཡོད། སངས་རྒྱས་གི་གོ་འཕང་འཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་གི་ཡོད། དེ་དག་ལ་བསྒྲིབས་ནས་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲིབ་པ་གསུང་གི་ཡོད། སྒྲིབ་པ་ལ་དབྱེ་
 ན་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་ཡོད། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཡང་དགོས་པ་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་གང་འདྲ་ཡིན་ཟེར་ན། གཙོ་བོ་ཐར་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་།
 གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་རེད། དེ་གཉིས་ལས་ཐར་པ་ལ་སྒྲིབ་ཅེས་པ་ནི། འཁོར་བ་ལས་ཐར་མ་ཐུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
 འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་གཏི་མུག་གསུམ་གཙོར་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་། དེ་དག་གི་རྩ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་ལ་གོ་གི་ཡོད། ཉོན་མོངས་པ་དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་ཤུ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུ་བཟང་གནང་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་གསུང་གི་ཡོད། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་ལས་

༡༡། །གསོག་གི་ཡོད། ལས་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱེ་གི་ཡོད། དེའི་བྱིར་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཟེར་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ནས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་པ་ནི། འཁོར་གསུམ་དུ་
 བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེས་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་ཉོན་ཁ་ཆེན་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་མེད་
 པར་འཛིན་པ་དང་། བྱིའི་ཡུལ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། རང་གི་སེམས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྣམས་ལ་
 ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གསུང་གི་ཡོད་རེད། སྤང་བ་ལ་ཞེན་པ་བྱུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དེས་ག་རེ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་དང་། སངས་
 རྒྱུ་བཙུང་ལྟ་བུ་འདས་གྱི་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཇི་ལྟ་བུ་མཆོད་པ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མཆོད་པ་ལ་སྒྲིབ་གྱི་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་
 སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དེ་གཙོ་བོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཉིད་དུ་གཟིགས་པ་

ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྟོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའང་ཡོང་གི་ཡོད་རེད།   ༣༡༽ དྲི་བ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཅེས་གོ་བྱུང་། ཡིན་ནའང་མེད་པ་ལ་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་དེ་དོན་མེད་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་གི་འདུག །དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་བཞག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། མེད་པ་ལ་དབྱེ་བ་འབྱེད་སྤངས་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་གསལ་བཤད་གནང་རོགས་ཞུ། ལན། སྒྲིབ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་རེད། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་བཞག་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ཚོས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་དབྱེ་བ་མང་པོ་འབྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཚོས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་དབྱེ་བ་འབྱེད་དུས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ཏྟག་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལའང་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བསྟན་གནང་བ་རེད། འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་ལ། བྱིའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་རེད་དེ། རང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཨེ་ཡིན་ནམ་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་ལོག་ཏྟག་དེ་སྤང་བའི་བྱིར་དུ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་རེད་དེ།

༡༡། བྱིའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཨེ་ཡིན་ནམ་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་རེད་དེ། ཤར་སྟོ་རུབ་བྱང་དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཨེ་ཡིན་ནམ་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་བསྒྲེག་པའི་ཆེད་དུ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་གསུངས་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་རང་སྟོང་པ་ཉིད་ཨེ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་དངོས་འཛིན་ནམ་ཐེ་ཆོམ་སོ་སོ་གཙོད་པའི་ཆེད་དུ། ཆོས་ཅན་རང་རང་སོ་སོའི་སྟོང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དམིགས་བསལ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་། བཙོ་བརྒྱད་དང་། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་གསུངས་ཡོད། སྟོན་མ་མི་གཅིག་གིས་ལབ་པ་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག །ཤེས་རབ་སྟོང་པོའི་མདོའི་ནང་དུ། མིག་མེད། རྣ་བ་མེད། ལྷ་མེད། ལྷེ་མེད་ཅེས་དོན་མེད་པར་མང་པོ་ཞིག་ཟེར་བསྟན་པ་ལས། མགོ་མེད་ཟེར་བཞག་ན་ལས་སྤྲ་ཤོས་རེད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། ཉ་ཉ་ཉ། དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མང་པོ་བྱས་ཏེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་སོ་སོའམ་ཐེ་ཆོམ་སོ་སོ་ཡོད་པ་དེ་དག་གཙོད་པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་བསལ་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་ལ་སྦྱར་ནས་རྒྱས་པར་

གསུངས་གནང་བ་ཡིན་ནོ།། ༣༣། གྲི་བ། དབྱད་སྒོམ་དང་འཛོག་སྒོམ་སྟེ། སྒོམ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཉིས་པ་འཛོག་སྒོམ་དེ་ལ་བྲིད་དང་བཤད་པ་སོགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ།
 ལན། འཛོག་སྒོམ་གྱི་སྐབས་སུ་སེམས་ངོ་སྤྱད་པ་དེ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་གི་ཡོད། དེ་ལ་རྟོགས་ལྡན་གྱི་སྤྱང་བྲིད་ཀྱང་གསུང་གི་ཡོད། པརྟེ་ཏའི་དབྱད་སྒོམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོ་ཕྱི་འདོད་པོ་ལ་བརྟག་
 དབྱད་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཀུ་སྤ་ལིའི་འཛོག་སྒོམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོ་ནང་གི་སེམས་ལ་བརྟག་གི་ཡོད། ང་རང་ཆོས་ནང་གི་སེམས་ལ་བརྟག་དབྱད་མ་བྱས་པ་དང་། མ་བརྟག་པའི་སྐབས་ལ་ནང་གི་སེམས་དེ་
 བདེན་པ་འདྲ་བོ་དང་། སྟོབས་ཆེན་པོ་འདྲ་བོ་དང་། ཕྱི་ཆེན་པོ་འདྲ་བོ་དབང་དུ་མ་འདུས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་རེད་ལ། དངོས་གནས་ཡང་དག་པར་དབྱད་ནས་བརྟག་ན། ང་རང་གི་སེམས་སྟོབས་ཆེན་པོ་དེ་
 ལུས་པོའི་ཕྱི་དང་། ལུས་པོའི་ནང་དང་། ལུས་པོའི་བར་གང་དུ་བརྟག་ན་ཡང་འདི་འདྲ་ཞིག་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་ཅུ་བ་ནས་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། མཐོང་བྱལ་གྱི་ཡོད་མ་རེད་ལ། དེ་ལྟར་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་
 དེ་གོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་གནས་ཡོད་ཀྱང་འཆོལ་མ་བྱལ་པ་དང་། མིག་བཙུམས་ནས་མ་རྟེན་པ་མ་རེད། སེམས་དེའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་རྒྱ་

༡༡། །མེད་པ་དང་། རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་རེད། ང་རང་ཞེ་སྤང་དཔེ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལངས་སྟོང་པའི་སྐབས་ལ། དངོས་གནས་ཞེ་སྤང་དེ་ག་པར་ལང་གི་འདུག །ཞེ་སྤང་དེ་གང་འདྲ་འདུག་བལྟས་ན། ཞེ་
 སྤང་ཁོ་རང་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། ཞེ་སྤང་དེ་ན་འདུག །ང་ཞེ་སྤང་འདི་འདྲ་ཞིག་ལང་གི་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། མཐོང་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ག་རང་དངོས་གནས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་
 བུའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་ཀུ་སྤྱ་ལིའི་འཛིག་སྒྲིམ་གསུང་གི་ཡོད།   ༡༢། གྲི་བ། ལུང་པོ་ལྷའི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ན། འཁོར་བར་འཁོར་མཁན་སུ་རེད། ཐར་པ་
 འཐོབ་མཁན་སུ་རེད། བྱང་ཆུབ་འཐོབ་མཁན་སུ་རེད། བདག་མེད་པའམ་སྟོང་པ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་སྤངས་ནས་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་མཁན་སུ་རེད་དམ། ལན། དཔེར་ན། ཐག་པ་ལ་སྐྱུ་ལ་དུ་འབྱུལ་པའི་
 སྐབས་སུ་ཐག་པའི་སྟེང་ལ་སྐྱུ་ལ་ཡོད་མ་རེད། སྐྱུ་ལ་མེད་ན་ཡང་སྐྱུ་ལ་དུ་འབྱུལ་ནས་འཛིགས་སྒྲག་སྒྲེ་གི་ཡོད། བྱེད་རང་གི་གྲི་བ་དེ་ནི་ཐག་པ་ལ་སྐྱུ་ལ་མེད་པས་གང་བྱས་ནས་འཛིགས་སྒྲག་སྒྲེ་བ་རེད།
 གང་བྱས་ནས་སྐྱུ་ལ་ཡིན་བསམས་ནས་འབྱུལ་པ་རེད་ཟེར་བ་དང་འདྲ་པོ་ཡིན། དེས་ན་སྐྱུ་ལ་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་ན་གང་འདྲ་བྱས་ནས་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དང་པོར་སྐྱུ་ལ་ཡོད་པར་འབྱུལ་སྤངས་

གང་འདྲ་རེད། སྐྱུལ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འབྱུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ག་རེ་རེད། སྐྱུལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད། དེའི་སྐྱོར་ཡག་པོ་ཤེས་ན་སྤང་བོའི་སྟེང་དུ་བདག་མེད་པ་དང་། བདག་ཡོད་པར་འབྱུལ་ཚུལ་དང་། བདག་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་སྐྱོར་ཡང་ཤེས་བྱ་བ་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་དང་བོར་སྐྱུལ་དུ་འབྱུལ་བའི་སྐྱབས་དང་། མ་འབྱུལ་བའི་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་ཐག་པའི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་བ་ཡོད་མ་རེད། གཉིས་ཀ་ཐག་པ་ཡིན་པ་ལ་གཅིག་པ་རེད། དང་བོར་སྐྱུལ་དུ་འབྱུལ་བའི་སྐྱབས་སུའང་ཐག་པ་རེད་ལ། རྗེས་མར་ཐག་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱབས་སུའང་ཐག་པ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོ་ཡང་སྤང་བོའི་སྟེང་དུ་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་ནས་འབྱུལ་འགྲོ་གི་ཡོད། དངོས་གནས་བྱས་ན་བདག་ཟེར་བ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་ཡོད་མ་སྟོང་བ་རེད། དེས་ན་བདག་ཡོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བ་དགོས་མ་རེད། ང་རང་ཚོའི་འབྱུལ་པ་དེ་འབྲལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། འབྱུལ་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མུ་མཐའ་མེད་པ་འབྱུང་གི་ཡོད་རེད།   ༣༥། སྤྱི་བ། འོ་ན་འབྱུལ་པ་དེ་གང་རེད་དམ། ལན། འབྱུལ་པ་དེ་ང་རང་ཚོ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་སྤང་བོ་ལྡེའི་རྒྱན་ལ་འབྱུལ་པ་ཡིན། དེ་ནམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་ངོ་མ་ཤེས་པར་བདག་དུ་འཛིན་ནས་འབྱུལ་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་དང་བོ་ང་

༡༡། །རང་ཚོ་ལ་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་ཤར། སྤང་པོ་ལྷ་པོ་ལ་གཅིག་རྒྱུ་ལ། གཅིག་རྒྱུ་ལ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་རྒྱན་ཡོད་པར་འཛིན། དེ་ལྟར་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་རྟག་པ་དང་གཅིག་པུ་དང་རྒྱན་ཡོད་
 པར་བལྟས་ནས། སྤང་པོ་ལྷ་པོ་གནས་ཚུལ་སྤྲོད་ཉིད་ཡིན་པར་ངོ་མ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་རྒྱུ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད།   ༡༢། གྲི་བ། འབྲུལ་པ་དེ་སྤྲོད་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་
 ནམ། ལན། ད་ལྟ་ང་རང་ཚོས་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་ལ་བདག་རྒྱུ་ལ་འབྲུལ་ནས་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་གྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་པའི་རང་བཞིན་བདག་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པའམ་སྤྲོད་ཉིད་ཡིན་པར་
 ཤེས་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་རྒྱུ་ལ་འཛིན་པའི་འབྲུལ་པ་དེ་ལྟོག་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད་ལ། ཟག་བཅས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་པའི་རྒྱན་ཡང་ཆད་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད།   ༡༣། གྲི་བ། དེ་འདྲ་ཡིན་ན།
 བདག་མེད་པར་ཤེས་མཁན་སུ་རེད། འདི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་རྟོག་གྲ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ། ལན། སྤྱིར་ང་རང་ཚོའི་སེམས་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྲོད་པོ་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དཔེ་བཞག་ནས་
 གསུངས་ཡོད། དཔེར་ན། གསེར་ཞིག་ས་འོག་གི་མི་གཙང་བའི་ནང་དུ་སྤང་ནས་ལོ་སྤྲོད་ཐུག་མང་པོ། ལོ་བྱེ་བ་མང་པོ་ལ་གནས་ཡོད་ན། མི་སྤྲོད་པོ་ཞིག་ལ་གསེར་དགོས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེར་གསེར་

ཡོད་པ་ཏ་གོ་གི་ཡོད་མ་རེད། གསེར་ཁོ་རང་གིས་ཀྱང་ང་དེ་ན་ཡོད་ཅེས་ལབ་བྱབ་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དེ་དབུལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་སྟོང་གི་ཡོད། རྗེས་སུ་དེ་ལ་ལྷ་འི་མངོན་ཤེས་ཡོད་པ་ཞིག་
 ཡོང་ནས་སྤྱང་པོ་དེ་ལ་ས་ཆ་དེའི་འོག་ལ་གསེར་ཞིག་འདུག། བྱོད་རང་ལ་གསེར་དགོས་གི་འདུག་ག། བྱོད་རང་གིས་ས་དེ་བརྟོས་ན་འོག་ནས་གསེར་འདོན་གི་རེད་ཟེར་བ་ན། སྤྱང་པོ་དེ་ཡིས་ཀྱང་ས་
 བརྟོས་ན་འོག་ནས་གསེར་འདོན་གི་ཡོད་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཆོའི་སེམས་གི་ནང་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་མ་རིག་པས་བསྐྱེབས་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་ཆོས་
 སེམས་གི་གནས་ལུགས་མི་མཐོང་ཞིང་ང་རང་གིས་ང་རང་ལ་མགོ་བསྐྱོར་ནས་དཔེ་དགའ་ལས་གཏོང་གི་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཐེབས་ནས་ཁོང་གིས། བྱོད་རང་ཆོ་དཔེ་དགའ་
 ལས་མང་པོ་བརྒྱབ་ནས་སྤྱག་བསྐལ་མང་པོ་སྟོང་གི་འདུག། དགའ་ལས་དང་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་གི་ཅུ་བ་དེ། བྱོད་རང་གི་སེམས་གིས་བཟོ་གི་འདུག་ཅེས་བདག་འཇིན་དེ་ངོ་སྟོན་པ་ན། ང་རང་གིས་
 ཀྱང་བདག་འཇིན་དེ་སྤྱག་བསྐལ་ཀུན་གི་ཅུ་བ་ཡིན་པར་ངོ་འཕྲོད་ནས། ཡོ་ང་རང་གི་སེམས་འདིའི་ནང་ལ་སྟོན་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག། སྟོན་དེ་མེད་པར་བྱས་ན་ང་རང་སྟོན་པོ་དང་། བདེ་པོ་ཡོང་གི་འདུག་

༡༡། །བསམས་ནས་ངོ་ཡག་པོ་ཤེས་པ་དང་། ངོ་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་མ་བྱེད་དང་རང་གིས་སྒྲིམ་ཡག་པོ་བརྒྱབ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་ལ་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད་རེད།   ༣༥། སྤྱི་བ། ང་
 རང་གི་བསམ་པ་ལ་སྙིང་རྩེས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆུང་དུ་གཏོང་གི་ཡོད་ན། གཞན་སེམས་ཅན་ལ་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྤྲད་དགོས་ལ། ཡིན་ནའང་གཏམ་དཔེ་རྙིང་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ། བདེན་པས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
 ཡོད་པར་བཤད་སྒྲོས་འདུག །དེས་ན་སྙིང་རྩེས་གཞན་བདེན་པའི་ལམ་ལ་འབྲིད་དགོས་པས། སྙིང་རྩེ་དང་པོ་ཡོང་དུས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ། ལན། སྙིང་རྩེ་ཟེར་བ་དེ། སྤྱིར་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐབས་རེད། འོན་ཀྱང་སྙིང་རྩེ་དེ་ལ་ཤེས་རབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། སྙིང་རྩེ་དང་མཉམ་དུ་ཤེས་རབ་དགོས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། སྙིང་རྩེ་དེ་སྤོངས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་ན། སྙིང་རྩེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཉ་ཅང་གི་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད་ལ། རང་ལ་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད། གཞན་ལ་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་སྙིང་རྩེ་དང་མཉམ་དུ་ཤེས་རབ་
 དགོས་རེད། སྙིང་རྩེ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ལ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཕན་པ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག །དངོས་གནས་ཕན་གྱི་ཨེ་འདུག །ཕན་པའི་སྐབས་ལ་ཕན་པ་ཆེན་པོ་འགོ་གི་འདུག་གམ། ཕན་པ་ཆུང་དུ་འགོ་

གི་འདུག །དེ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟག་དབྱང་ཡག་པོ་བྱས་ནས་ལག་ལེན་བྱེད་ཐུབ་པ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། རྫོན་མའི་ལོ་རྒྱུས་གཅིག་བཤད་རྒྱ་ཡོད། རྒྱལ་པོ་གཅིག་ལ་སྐུ་སྤང་སྤྱེའུ་གཅིག་ཡོད་རེད། ཁོ་དཔེ་སློ་ཁོག་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་བསྟན་ཡོད། དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ནང་ལ་མི་གཅིག་རྒྱན་མ་བརྒྱག་པའི་ཆེད་དུ་ཡོང་བ་རེད། རྒྱན་མ་བརྒྱག་ཡོང་དུས་ཁོ་རང་རྒྱལ་པོའི་བཀྲགས་ས་ལ་སྤྱེབས་པ་རེད། དེ་ལ་སྤྱེབས་དུས་རྒྱལ་པོ་དེ་གཉིད་ཁྱུག་ནས་བསྟན་ཡོད། དའི་སྐབས་འབྲུ་གཅིག་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོ་རྒྱག་གི་ཡོད་རེད། སྤྱེའུ་དེས་ཁོ་རང་གི་གྲི་དེ་ཡར་འབྱར་ནས་འབུའི་སྟེང་ལ་རྒྱག་གྲུབས་བྱས་པ་རེད། མགོ་ལ་གྲི་བརྒྱབ་ན་རྒྱལ་པོ་ཤི་གི་ཡོད་པས། རྒྱན་མ་དེ་དངོས་གནས་བྱས་ན་ཁོ་རང་རྒྱན་མ་བརྒྱབ་ཡོང་བ་རེད་དེ། འོན་ཀྱང་ཁོ་རང་གིས་སྤྱེའུ་རྒྱལ་པོའི་མགོ་ལ་གྲི་བརྒྱག་གི་ཡོད་པ་མཐོང་བ་རེད། རྒྱལ་པོ་དེ་གསལ་དུ་ཡོད་པས་མས་ནས་ཨེ་ཨེ་ཞེས་སྐད་བརྒྱབ་པ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་དག་པོ་ཡིན་ན་ཡང་ཡན་འདོགས་ཀྱི་རེད། ཁོ་རང་རྒྱན་བརྒྱག་པའི་ཆེད་དུ་ཡོང་བ་ཡིན་ན་ཡང་ཡན་བཀྲགས་པ་རེད། ཤེས་རབ་མེད་པ་དེ་ཁོ་རང་གི་གྲོགས་པོ་ཡིན་ན་ཡང་ཡན་ཐོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ཤེས་རབ་མེད་ན་རོགས་པ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད།

༡༡། །དཔེར་ན། སྤྱེའུས་རྒྱལ་པོ་ལ་རོགས་པ་བྱེད་དགོས་བསམས་ནས་འབྲུག་གསོད་གྱི་ཡོད་ཅིང་དེ། རྒྱལ་པོའི་མགོ་ལ་གྱི་རྒྱག་གི་ཡོད། ཏ་ཏ་ཏ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་རྩེ་དེ་ལ་གཤམ་རབ་མེད་ན་
 ཡག་པོ་ཡོང་གི་མ་ཅིང་། རྟེན་གྱི་བ། འཁོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མུང་འདས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་གི་ཅིང་། འདུས་བྱས་ལ་བརྟེན་ནས་འདུས་མ་བྱས་ཇི་ལྟར་འཐོབ་གྱི་ཡོད་དམ། ལན། དེ་ལ་སྤྱིར་བཏང་གནས་
 རྒྱལ་དང་སྤྱང་རྒྱལ་སོ་སོ་ཡོད་ཅིང་། རོན་དམ་པ་དེ་གནས་རྒྱལ་དང་། འཁོར་བ་དེ་སྤྱང་རྒྱལ་ཡིན། དཔེར་ན། ཐག་པ་ལ་སྤྱུལ་དུ་འབྲུལ་ན་དེ་ལ་སྤྱུལ་ཅིང་བསམ་པའི་སྒོ་ཡོད་ཅིང་། སྤྱུལ་ཅིང་བསམ་པའི་
 སྒོ་དེ་འབྲུལ་པ་ཅིང་། སྤྱུལ་ཅིང་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་སྤྱག་སྤྱེ་གི་ཡོད། ཐག་པ་དེ་དངོས་གནས་ཅིང་། སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན་སྤྱུལ་དུ་འཇིན་པའི་སྒོ་ལས་ཐག་པ་འཇིན་པའི་སྒོ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་
 སྤྱེ་གི་ཡོད་ཅི་ན། དེ་འདྲ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་སྤྱེ་གཤམ་རྒྱུ་ཡོད་མ་ཅིང་། ཡིན་ན་ཡང་སྤྱུལ་དུ་འཇིན་པ་དེ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཐག་པ་དེ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་འམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། བརྟག་དབྱེད་བྱས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་པ་དེ་རྟོགས་བྱུང་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡིས་སྤྱུལ་འཇིན་གྱི་སྒོ་དེ་སྤྱིང་བྱུང་གྱི་ཡོད་ཅིང་། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྤྱང་དེ་ཡང་འབྲུལ་པ་ཅིང་། དེ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་། འབྲས་བུ་

༡༡། །ཆོས་སྐྱོང་ཅིག་འདི་ཉིད་དུ་སྤྱང་འདས་སྤྱང་སྤྱང་གི་རེད་དམ། ད་ལྟ་འཁོར་བ་དང་སྤྱང་འདས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་ང་རང་ཆོས་སྤྱང་སྤྱང་གི་ཡོད་དམ། ལན། ད་ལྟ་སྤྱང་འདས་དེ་སྤྱང་སྤྱང་གི་
 མ་རེད། སྤྱང་འདས་སྤྱང་མི་སྤྱང་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ད་ལྟ་ང་རང་ཆོ་ལ་འབྱུང་པ་ཡོད་རེད། འབྱུང་པ་དང་གནས་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ཡུལ་གི་ཆ་ནས་ཡིན་ན་མཉམ་དུ་གནས་ཆོག་གི་ཡོད་རེད།
 དཔེར་ན་སྤྱང་འདས་འབྱུང་པའི་ནུ་ཐག་པའི་ངོ་བོ་ལ་འབྱུང་པ་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གི་ངོས་ནས་ཏྲིག་ཙམ་འགལ་བྱེད་ཡོད་རེད། ཡུལ་ཅན་གི་ངོས་ནས་འགལ་བྱེད་ཡོད་དུས། སྤྱང་འདས་ཀྱི་སྤྱོད་
 མ་ལྟོག་ན་ཐག་པ་འདྲིན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་པ་དེ་མ་བྲལ་ན་སྤྱང་འདས་པ་དེ་ཏྲིག་སྤྱང་སྤྱང་གི་ཡོད་མ་རེད།   ༡༢། རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཏྲིག་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་ཏྲིག་མེད་
 ཀྱི་སྤྱོད་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ག་རེ་ཡོད་དམ། ལན། ཏྲིག་བཅས་སྤྱོད་དང་ཏྲིག་མེད་སྤྱོད་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཏྲིག་ཙམ་ཡོད་རེད། ཏྲིག་མེད་སྤྱོད་དེ་ཡིས་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྤྱང་གི་ཡོད་རེད། ཏྲིག་བཅས་སྤྱོད་
 ཡིས་བཏྲག་དབྱུང་བྱས་བསྐྱེད་པ་འདྲ་བོ་ཞིག་མ་གཏོགས། མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྤྱང་གི་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་

ཡོད་རེད། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བསམ་སྒྲོ་གཏང་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་འཆར་གྱི་ཡོད་རེད་ལ། ཚད་མའི་གཞུང་གི་ནང་དུ་དེ་ལ་དོན་སྦྱི་ཟེར་གྱི་ཡོད། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་གི་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་ན་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་རེད།   ༥༣༽ གྲི་བ། མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ངེས་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་བམ། ལན། མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་གྱི་ཡོད་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ལ་ངེས་ཤེས་ཡོད་མ་རེད།   ༥༤༽ གྲི་བ། ང་རང་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཤེས་གྱི་རེད། ལན། ད་ལྟ་ང་རང་ཚོས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་གྱི་ཡོད་མ་རེད། མ་འོངས་པ་ལ་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་བྱས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བྱུང་གྱི་ཡོད་རེད། དཔེར་ན་ད་ལྟ་ང་རང་ཚོས་མིག་གིས་བལྟས་ན་མར་པ་ཚོགས་ཁང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བྱུང་གྱི་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་སེམས་ཀྱིས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མར་པ་ཚོགས་ཁང་དྲན་བྱུང་གྱི་ཡོད། དུས་ནམ་ཞིག་གི་ཆེ་དེར་དངོས་སུ་སོང་ན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བྱུང་གྱི་ཡོད་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟ་ང་རང་ཚོས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་སེམས་ཀྱིས་བསམ་སྒྲོད་གྱི་ཡོད་རེད། དེས་ན་ཡིད་ཀྱིས་དཔྱེད་པ་

༡༡། །མ་གཏོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་གི་ཡོད་མ་རེད། ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིམ་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐབས་སུ་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་གི་ཡོད་
 རེད། ༤༥། གྲི་བ། རྟེན་འབྲེལ་དང་སྟོང་ཉིད་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཟེར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིན་ནམ། ལན། སྦྱིར་བཏང་རྟེན་འབྲེལ་དང་སྟོང་ཉིད་
 དབྱེར་མེད་པ་ཟེར་དུས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྟེན་འབྲེལ་དང་སྟོང་ཉིད་དབྱེར་མེད་པ་གསུང་གི་ཡོད་རེད་ལ། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཟེར་
 བ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ནང་ནས་བྱེ་བྲག་ཅིག་ཡིན། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་རེད། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གྱུང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་བྱུང་བ་
 དང་། འདུ་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་གཟུགས་བྱུང་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཙོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་དེ་གཉིས་པོ་སྦྱི་བྱེ་བྲག་འདྲ་པོ་རེད། ༤༦། གྲི་བ། རྟེན་
 འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནང་གི་དང་པོ་མ་རིག་པ་ཞེས་བ་དེ། སྦྱིར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཉ་མ་གོ་བའི་གནས་སྐབས་ཤིག་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་དམ། ལན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་

༡༡། །ཟེར་ན། ཤེས་རབ་དེ་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་
 བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་ཤེས་རབ་རྒྱས་ཀྱི་ཡོད། ཤེས་རབ་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་རིམ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ལྟ་བུ་རེད་མ་གཏོགས་ངེས་པར་དུ་དང་པོ་ནས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་དགོས་ཟེར་བ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཤེས་
 དགོས་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ཤེས་རབ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་རིམ་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཡོང་གི་ཡོད།   ༤༩། གྲི་བ།
 ལས་མི་དགོ་བ་བསགས་པ་རྣམས་མ་དག་པར་བྱང་ཆུབ་འཕྲོབ་རྒྱ་ཡོད་དམ། ལན། དེ་འཕྲོབ་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་པའི་ཆེད་དུ་ལམ་ལ་རིམ་བཞིན་བསྐྱོད་པའི་སྐབས་
 སུ་མི་དགོ་བ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་འདག་འགྲོ་གི་རེད།   ༥༠། གྲི་བ། ས་གསུམ་པ་འཕྲོབ་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཇེ་ཆེར་བཟོད་བྱུང་གི་ཡོད་པར་གསུང་གི་འདུག་པས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་སྟུག་བསྐྱེལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། ཡིན་ན་དེས་སྟུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་སམ། ལན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཡོད་གསུངས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུལ་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་དཀའ་ཆོག་ས་ངལ་དུ་བ་ཐམས་ཅད་དང་དུ་བྱངས་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་བརྩམ་ཐུབ་པའི་བཟོད་པ་འདྲ་པོ་དང་། སྟོང་ཉིད་གྱི་དོན་ཟབ་མོ་ལ་མི་སྟུག་པའི་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་གསུང་གི་ཡོད་པེད་མ་གཏོགས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་སྟུག་བསྐྱེལ་ཡོད་ནས་དེ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲུལ་ཐུབ་པའི་དོན་མ་པེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ས་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་ཆར་བ་པེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ངོས་ནས་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་པེད། གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐྱེལ་དེ་དག་སྟུག་བསྐྱེལ་ཡིན་པ་ལ་གཟིགས་གྱི་ཡོད།   ༥༡༽ གྲི་བ། རིན་པོ་ཆེས་བདེ་སྟུག་གཏོང་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་བྱེད་ཚུལ་གསུངས་ཡོད། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་གྱི་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྟེ། ལན། གཏོང་ལེན་གྱི་ཉམས་ལེན་དེ་གཙོ་བོ་གང་འདྲ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། འགྲོ་བའི་བདེ་སྟུག་རྣམས་

༡༡། །སོ་སོའི་ལས་ལ་རག་ལས་ཀྱི་ཡོད་ཅེད། སོ་སོའི་ལས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། བ་ལོ་ལ་པོའི་སྤྱལ་བསྐྱལ་ལ་དེ་ང་རང་གིས་ཚུར་ཐད་ཀར་ལེན་གཞག་རྒྱ་ལྟ་པོ་དང་། ང་རང་གི་
 བདེ་སྤྱིད་དེ་གཞན་ལ་ཐད་ཀར་སྤྱད་གཞག་རྒྱ་ལྟ་པོ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཅེད། དེས་ན་གཏོང་ལེན་གྱི་ཉམས་ལེན་དེ་གཙོ་བོ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་བསྒྲུབ་གྱི་ཡོད། རྒྱན་
 དུ་ང་རང་ཆོའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་གང་ལྟར་ཡོད་གི་ཡོད་ཅེ་ན། རང་ལ་གཅེས་སྤྱས་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་གཅེས་སྤྱས་མེད་པ་ཡོད་ཅེད་ལ། དེ་ཚུར་མགོ་ལྷོག་ནས་གཞན་ལ་
 གཅེས་སྤྱས་བྱེད་པ་དང་། རང་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་གཅེས་སྤྱས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གོམས་པའི་ཆེད་དུ་གཏོང་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་དེ་བསྒྲུབ་གྱི་ཡོད་ཅེད། གཏོང་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་དེ་བསྒྲུབས་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་རིམ་གྱིས་རང་ལ་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ་སྤྱེ་གི་ཡོད། དེས་ཤེས་སྤྱེས་ན་ག་རེ་ཡོད་གི་ཡོད་ཅེ་ན། གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱལ་བསྐྱལ་ལ་དེ་དག་རང་གི་སྤྱོད་དུ་ཁ་ཐུག་ལ་སྤང་རྒྱ་ཡོད་མ་ཅེད། འོན་ཀྱང་རང་
 གི་སེམས་འདི་བདག་ལས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་ནས། གཞན་ལ་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་

སྤྲུག་བསྐལ་དེ་དག་རིམ་གྱིས་བསལ་བྱབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་གཏོང་ལེན་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་དེ། གྲུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྒྲོམ་པའི་ཐབས་རེད་ལ། གྲུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྒྲོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་མ་འོངས་པ་ལ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྒྲོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་ཡང་སྐྱེ་གི་ཡོད་རེད། དེས་ན་གཏོང་ལེན་སྒྲོམ་པ་དེས་ཐད་ཀ་ལ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་གྱི་ཡོད་མ་རེད།   ༥༡༽ གྲི་བ། འོངས་སྐྱའི་གསལ་བཤད་གནང་རོགས་ཞུ། ང་རང་ཆོས་གསང་སྤྲགས་རྩོམ་ཐོག་ཐེག་པ་ཉམས་སུ་ལེན་དུས་ལྟ་བུ་བསྒྲོམ་གྱི་ཡོད་པས། དེ་འོངས་སྐྱ་མཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བསྒྲོམ་གྱི་ཡོད་དམ། ལན། འོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ཞེས་པ་དེ་དག་པའི་གདུལ་བྱ་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་གྱི་ངོ་ལ་གཟིགས་གྱི་ཡོད་རེད་ལ། གསང་སྤྲགས་རྩོམ་ཐོག་ཐེག་པའི་ཉམས་ལེན་གནང་བའི་སྐབས་སུ་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་པ་དེ། སྤྱིར་རང་ཉིད་ལ་མ་དག་པའི་སྒྲུང་བ་ཡོད་པ་དེ་སྒྲུང་བའི་ཆེད་དུ་དང་། དག་པའི་སྒྲུང་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་སེམས་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པ་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྟ་སྒྲོམ་གྱི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། དམིགས་བསལ་འོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ཞེས་མཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བསྒྲོམ་གྱི་

ཡོད། དེས་ན་དག་པའི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དང་། མ་དག་པའི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་པའི་སྐྱ་སྟེ། གཟུགས་སྐྱ་རྣམ་པ་གཉིས་སྟོན་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་དག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་ལ་འཆར་བྱུང་པ་དང་། མཇལ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་གསུང་གི་ཡོད།   ༥༥༽ གྲི་བ། ས་དང་པོའི་སྤང་བྱ་དང་། ས་ལྷག་མ་དགུ་པོའི་
སྤང་བྱའི་བྱད་པར་གང་ཡིན་ནམ། ལན། དེ་ལ་སྦྱིར་དུ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྦྲེས་གསུང་གི་ཡོད། དཔེར་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ལ་མཆོན་ན། ལྷན་སྦྲེས་ཞེས་པ་ནི། ང་རང་ཆོ་ལ་ཐོག་མ་མེད་
པ་ནས་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངའོ་སྣམ་དུ་འཛིན་པ་དེ་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཀུན་བཏགས་ཞེས་པ་ནི། གནས་སྐྱབས་རང་གི་བླ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་བྱ་ཞིག་གིས་བྱེད་རང་ལ་བདག་ཡོད་རེད། བདག་ཡོད་
པའི་རྒྱ་མཆོན་འདི་འདྲ་རེད། བདག་ཟེར་བ་དེ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འཕམ། དེམ་པོའི་རྣམ་པ་ལ་ཡོད་རེད་ཟེར་ནས་བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་གིས་ཀྱང་དངོས་གནས་འདི་འདྲ་ཡིན་ས་རེད་བསམས་
ནས་ཡིད་ཆེས་བྱས་པ་དེ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ལྷ་བྱ་དེ་ད་ལྷ་ང་རང་ལ་དངོས་སུ་མེད་ན་ཡང་། གཞན་ཞིག་གིས་བསྐྱབས་ན་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བག་ཆགས་བཞག་ནས་སྦྱེ་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་

༡༡། །ཟེར་གྱི་ཡོད་རེད། ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟ་བུ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་རིགས་དེ་ཙུ་བ་ནས་སྐྱེ་བྱུ་མེད་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤང་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་ལ་བཏེན་ནས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཡིན་གསུང་གི་ཡོད། ས་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ག་རེ་སྤོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་གི་ཡོད། ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་པ་ནི། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་སོང་བའི་དབང་གིས་སུས་ཀྱང་བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཉ་ཅང་གི་གསལ་པོ་མེད་ཅིང་གོམས་པའི་སྤྲོ་བས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེས་ན་ཀུན་བཏགས་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལམ་སངས་སྤང་བྱུང་གི་ཡོད་རེད་ལ། ལྷན་སྐྱེས་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤང་བྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། ཁོ་རང་གོམས་པའི་སྤྲོ་བས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་སྤོང་བའི་སྐབས་སུ་ཏྲོག་ཙམ་ཡུན་རིང་པོར་བསྐྱོམས་ནས་སྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་སྤང་བྱ་རགས་པ་ནས་རིམ་གྱིས་སྤང་བའི་བར་དུ་སྤོང་གི་ཡོད་རེད། སྤོན་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ས་འབྲུག་ལོར། ཟླ་བ་༡ ནང་དུ། (སྤྱི་ལོ་༡༧༥༥ ཟླ་༩ ནང་།) ཡུ་རི་གོ་ལོ་ར་གྱི་འོ་སྟོ་ལ་ཁར་དུང་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱ་རོ་པའི་མཐོ་རིམ་སྤོང་

གྲུ་རུ།(Naropa University, Boulder, Colorado) དཔལ་ལྷན་རྩ་བའི་བླ་མ་དམ་པ་ཡུལ་པ་ལྷ་མོ་ཡེ་ཤེངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལས་མཛད་པའི་
 སློམ་རིམ་དང་པོ་འདི་ཉིད་བཀའ་བྲིད་གནང་སྐབས་དད་ལྡན་ཞལ་སློབ་འགྲའ་ཞིག་གིས་དྲི་བ་ཕུལ་བའི་ལྷགས་ལན་རྣམས་གྲུ་པ་དྲུ་དོན་གྲུ་བ་ནས་སྒྲི་ལོ་༢༠༢༢ ལོར་སྐྱ་ཕབ་ཁྲུ་པ་དང་། དྲི་བ་རྣམས་
 དབྱིན་སྐད་ཐོག་ཡོད་པས་དོན་བསྐྱར་བཀྲིས་པའོ།།   །།དགོ་ལེགས་འཕེལ།། (སློམ་རིམ་དང་པོ་བཀའ་བྲིད་གནང་སྐབས་ཀྱི་དྲི་བ་དྲིས་ལན་འདི་ཉིད་སྒྲི་ལོ་༢༠༢༣ ཟླ་༡༠ ཚེས་༢༠ ཉིན་གནས་མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྒྲིན་དུ་ཆགས་མེད་རི་ཆོས་
 ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་ཡུལ་པ་ལྷ་མོ་ཡེ་ཤེངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གདུང་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་མདུན་དུ་མཁན་སྐུ་ལ་སྐྱ་གྲུ་འགྲུ་བསྐྱས་ལ་སྒྲོན་བཀའ་བྲིད་གནང་སྐབས་གསལ་བྱོང་ཡོད་པའི་བྲིད་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་ལན་གཅིག་བཏོན་ནས་ལུང་རྒྱུན་སྒྲིལ་བའོ།།)

༢༡། ཁྲོའ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལས་མཛད་པའི་སྒོམ་རིམ་བར་པའི་བསྐྱུས་དོན་ཕལ་སྐད་དུ་བགྲལ་བ་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༢༡ ། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཆོའི་བྱུང་བདག་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་པ་མེད་པ་དཔལ་
 ལྷན་སྤྲེལ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ཀྱི་རྩལ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་མགོ་བོས་རབ་རྩ་གཏུགས་ཏེ་སྒྲོ་གསུམ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་
 གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་མཛད་རྩ་གསོལ། འོག་མིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ན། ། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། ། རང་སེམས་ཆོས་སྐྱ་
 མངོན་སུམ་སྟོན་མཛད་པ། ། ཅུ་བའི་སྤྲེལ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ། འོ་ན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁྱེན་

༡༡། །སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་གསལ་ནས་
ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བསྐྱེད་སྒྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་བྱགས་བསྐྱེད་ནས་གསལ་པར་བྱ། རྒྱ་གར་གྱི་པར་ཏེ་ཆེན་པོ་སྦྱོབ་
དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་མཛད་པའི་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་བར་པའི་བསྐྱུས་དོན་ཕལ་སྐད་དུ་བཀྲལ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་
འཆད་པ་ལ་དོན་བཞི། མཚན་བསྐྱར་ཅིང་བཤད་པ། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ །གཞུང་གི་དོན་དངོས། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ལྷ་བ་ན་

གྲ་མ། བོད་རྒྱུད་དུ། སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ནི། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་དངོས་ལ་ལྟ། ཕྱི་མ་པར་དམ་
བཅའ་པ། སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ། བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བུ། ཆོས་འདི་སྤང་བར་གདམས་པ། བཤད་པའི་བསོད་ནམས་བསྟོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྔེའི་ཚུལ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་མདོར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱེད་རྣམ་པ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ་སྟོབ་སྟོབ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་ང་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོར་ལྷ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ང་རང་ཆོ་བཀའ་མོལ་ལྷ་རྒྱ་
ཡོད་པ་དེ་ལ་དཔེ་དགའ་པོ་བྱུང་། དང་པོ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་གི་ཡིན། ད་ལྟ་ནུ་རོ་པ་ཞེས་པ་ནི། སྟྱར་ཁོང་ལ་མཁས་པ་ནུ་རོ་པ་ཆེན་ཡང་གསུང་གི་ཡོད། རྒྱ་གར་ལ་སྟྱར་གྱུ་བ་ཐོབ་མང་པོ་བྱོན་པ་རེད། དེ་ཡི་
ནང་ནས་ཀྱང་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡི་མཆོན་དང་ལྡན་པའི་སྟོབ་གྲ་དེ་ལ་བྱེད་རྣམ་པས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོར་སྟོབ་སྟོབ་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་བ་
དེ་གིན་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་པོ་རེད། དེ་རིང་གི་སྐབས་སུ་ལྷ་རྒྱ་དེ། པརྟེ་ཏ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་གསུངས་པའི་སྒྲོམ་པའི་རིམ་དང་པོ་དང་། བར་མ་དང་། ཐ་མ་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་སྒྲོམ་པའི་བར་པའི་

བ་རྟ་མ་གོ་ནས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་དགོས་པ་བྱུང་བ་རེད། དེའི་སྐྱབས་སུ་མ་ཁན་པོ་བོ་རྟེ་ས་རྒྱའི་ཞལ་ཆེམས་ལ་ཡང་། མ་འོངས་པ་ལ་བོད་དུ་དར་བའི་ནང་པའི་ཚོས་དེ་ལ་དཀའ་ངལ་བྱུང་ན། ང་རང་གི་སློབ་མ་
 སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལ་རྒྱ་གར་ལ་ཡོད་རེད། ཁོང་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ན་རྟོག་གྲ་ཆ་ཚང་མེད་པ་བྱེད་བྱུང་གི་རེད་ཅེས་ལུང་བསྟན་གནང་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་པོ་བྲི་སྤོང་ལྷེ་ལུ་བཙན་གྱིས་ཀ་མ་
 ལ་གྲི་ལ་གདན་དྲངས་པ་རེད། ཀ་མ་ལ་གྲི་ལ་བོད་ལ་ཐེབས་ནས་ཁོང་གི་བྱུགས་དགོངས་ལ། རྒྱ་གར་མ་རྒྱ་ཡུ་ན་དེ་གེས་རབ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ང་རང་གིས་དེ་ལ་རྩོད་པ་བྱེད་བྱུང་གི་རེད་ལ། རྒྱ་
 གར་མ་རྒྱ་ཡུ་ན་དེ་གེས་རབ་དང་མི་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ང་རང་གིས་རྩོད་པ་བྱེད་བྱུང་གི་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་དང་པོ་རྒྱ་གར་མ་རྒྱ་ཡུ་ན་ལ་བརྟག་དབྱུང་ཅིག་བྱེད་དགོས་འདུག་དགོངས་པ་རེད། དེ་ནས་
 ཀ་མ་ལ་གྲི་ལ་དེ་བོད་གི་གཙང་པོའི་རྒྱའི་ཕ་རི་ནས་ཐེབས་གི་ཡོད། རྒྱ་གར་མ་རྒྱ་ཡུ་ན་དེ་རྒྱ་རི་ནས་ཐེབས་གི་ཡོད། དེའི་སྐྱབས་སུ་བརྟག་དབྱུང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་པརྟེ་ཏ་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལས་ཁོང་གི་དབྱུག་པ་
 དེ་དབུ་ལ་ལན་གསུམ་སྒྲོར་བ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་གར་ཁོང་གིས་གེས་གི་ཨེ་འདུག་བཟླ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་དེ་རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་རེད། རྒྱ་གར་མ་རྒྱ་ཡུ་

༡༡། །ན་དེ་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱིར་དེ་ལ་ལན་ག་རེ་གནང་ཡོད་ཅེ་ན། །ཁོང་གིས་རྒྱ་ནག་གི་ནང་པའི་ཆས་བེར་སྤྲད་ཆེན་པོ་ཞིག་མན་བས་ཡོད་པས། །སྤྲད་གི་ནང་དུ་ལག་པ་གཉིས་དེ་
ཚུར་སྤྲད་པའི་ཚུལ་གནང་བ་རེད། །དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་འབྲུལ་སྤྲང་དེ་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་ལན་བཏབ་པ་རེད། །རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་པརྟེ་
ཏ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་དགོངས་ན། །རྒྱ་གང་མ་རྒྱ་ལྷན་དེ་མི་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་རེད་འདྲག། །ང་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོར་བའོ་སྤྱོད་བྱས་ན་བོད་ཀྱི་རྩོག་གྲ་དེ་ཡར་ཞི་བྱུང་བ་ཡོང་གི་རེད་དགོངས་པ་རེད།
དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་བློ་སྤྲོད་ལྟེ་བཅོན་གྱི་གཡས་ལ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལ་བཞུགས། །གཡོན་ལ་རྒྱ་གང་མ་རྒྱ་ལྷན་བཞུགས། །བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་འཛོམས། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་ཁོང་
རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ང་ཚོ་འདིར་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགྱིལ་ལ་བྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཚུ་ད་པ་བྱེད་དགོས། །ང་ཚོ་ནི་བྱིས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ལ་མི་མཁས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ལུགས་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་
དགོས་པ་མི་ཤེས་པར་འདྲག་པས་བྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཚུ་ད་པ་བྱེད་ལོགས། །གང་རྒྱལ་བ་དེ་ལ་གང་ཡམ་པ་དེས་མེ་ཏོག་གི་སྤྱོད་བ་སྤྲལ་ནས་གང་ཡམ་པ་དེ་

བོད་ལ་མ་བཞུགས་པར་ཐེབས་གནང་རོགས་བྱེད་གསུངས་པ་རེད། གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རྩོད་པ་བྱེད་པས་སྦྱིར་གཉིས་ཀ་རྩོད་པ་ཡག་པོ་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་གར་མ་རྒྱ་ཡུ་ན་དེ་ཏྲིག་ཙམ་ཙམ་པའི་
 ཚུལ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་པ་རེད། དེ་ནས་རྒྱ་གར་མ་རྒྱ་ཡུ་ནས་མེ་ཏྲིག་གི་ཕྱིང་བ་དེ་ཀ་མ་ལ་གླི་ལར་སུལ་ནས་ཁོང་བོད་ནས་རྒྱ་ནག་དུ་ཐེབས་པར་མཛད། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་གར་གི་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་དེ་བོད་
 ལ་མ་དར་བ་དང་། ཀ་མ་ལ་གླི་ལ་དང་ཞི་བ་འཆོའི་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་དེ་གཙང་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། དེའི་རྗེས་སུ་ཀ་མ་ལ་གླི་ལས་བྱེད་རྣམ་པས་ཞི་བ་འཆོའི་དགོངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་
 དགོས་གསུངས། དེའི་ཆེད་དུ་ཁོང་གིས་བསྟན་བཅོས་སྒྲིམ་རིམ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་བཅས་བརྩམས་གནང་བ་ཡིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན། མ་འོངས་པ་ལ་ང་རང་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་
 སྟངས་དེ་གཞུང་དེ་རྣམས་ལ་གཏན་འཁེལ་བ་ཡོང་གི་རེད། ཉམས་ལེན་དེ་འདྲ་བྱེད་དགོས་གསུངས་ནས་བརྩམས་གནང་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་རིམ་གྲོག་ཐ་བར་གསུམ་དེ་ཞེ་དྲག་གལ་ཆེན་པོ་གནང་
 གི་ཡོད། ཁོང་གིས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ནང་དུ་དང་པོ་ག་རེ་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེའི་དོན་བསྒྲིམས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་གྱི་དོན་དུ་ཁོང་གིས་བསྟན་བཅོས་འདི་བྲིས་པ་ཡིན་

༣༣། །ཞེས་གསུངས་ཡོད། གཉིས་པ་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྒྲོམ་པ་ལྟར་ལེན་པ་བསྟན་པ། སྒྲོམ་པའི་ཐབས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་
 གདམས་པ། རྒྱ་རྒྱུ་སྟོན་པའི་ལུང་། སྒྲུབས་ལ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གདམས་པ་མདོར་བསྟན་པ། འབྲས་བུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྦྱར་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྟོགས་པ་དང་ལྟན་པས་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་མདོར་བར་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
 རྒྱ་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དགག་པ། བསྒྲེག་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འདི་ནི་རྒྱ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་བར་མི་རུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ལྟོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་ན་ནི་གང་དུ་ཡང་ཐོགས་པར་མི་རུང་སྟེ། གང་གིས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་ལ་ལར་བརྒྱ་ལམ་
 ན་འགའ་ཞིག་འབྱུང་དུ་ཟད་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་ལ་ལར་བརྒྱ་ལམ་ན་འགའ་ཞིག་འགྱུར་ཏེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མ་ཡིན། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་

༡༡། །ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་དགོས་རེད་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བརྟན་པའི་བྱིར་དུ། ང་རང་ཚོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་པའི་རྒྱ་དེ་ང་རང་ཚོས་བརྒྱབ་དགོས་
 ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་པ་ལ་རྒྱ་བརྒྱབ་མི་དགོས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་འགྲོ་གི་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་སུ་ཡང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དགོས་
 ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། བདེ་སྲིད་འཕྲོབ་དགོས་རེད། ལྷ་དབང་སྤྲུག་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེ་བ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས། ཁོང་གིས་རྒྱ་མཚན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་གནང་བ་རེད། དེའི་བྱིར་ལྷགས་དེ་གཉིས་ཀ་འཐད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བརྒྱུད་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན་འབྲས་བུ་དེ་འདྲོད་པས་རྒྱ་
 དང་རྒྱུན་མ་ཞོར་བ་དང་མཐའ་དག་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་པ་ལ་རྒྱ་གཅིག་བརྒྱབ་དགོས། རྒྱ་དེ་ང་རང་ཚོས་བརྒྱབ་
 མ་ཤེས་པ་དང་། བརྒྱབ་མ་བྱུང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་མ་རྒྱས་པ་ཡིན། དེའི་བྱིར་ན་དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ང་རང་ཚོས་ཤེས་དགོས། རྒྱ་དེ་ང་རང་ཚོས་བརྒྱབ་དགོས། རྒྱ་བརྒྱབ་པ་དེ་

ཡང་རྒྱ་ཆ་ཚང་མ་ནོར་བ་ཞིག་བསྐྱབ་དགོས། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་མ་བསྐྱབས་ན་འབྲས་བུ་འཕྱོབ་ཀྱི་མ་རེད། རྒྱ་སྐྱབ་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ཞིག་བྱེད་མ་བྱབ་ན། འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་
 པ་ཞིག་འོང་བྱུང་ཀྱི་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་བསྐྱབ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་མ་ནོར་བ་དང་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་བསྐྱབ་དགོས་རེད། གཉིས་པ་རྒྱ་རྒྱུན་སྟོན་པའི་ལུང་ནི། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། བདག་ལྟ་བུ་དམུས་ལོང་དང་འདྲ་བས་དེ་དག་བསྟེན་པར་མི་རྣམས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་
 དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་དོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེར་བཀའ་སྩལ་པ། གསང་བ་པའི་བདག་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྟོང་རྗེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་
 ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཐབས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་རྒྱ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ཞིག་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེ་ན། ཀ་མ་ལ་གྲི་ལ་ཁོང་གིས་བདག་ནི་དམུས་ལོང་
 དང་འདྲ་བའི་ཚྭ་ངས་པ་ཞིག་རེད། ཚྭ་ངས་པ་ཡིན་དུས་ང་རང་གིས་དེའི་རྒྱ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ཞིག་ད་ལྟ་བཤད་བྱུང་ཀྱི་མ་རེད། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཁོང་གིས་དང་པོར་མཁྱེན། མཁྱེན་

༡༡། །ནས་ཉམས་སུ་སྒྲངས། ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་རེད། འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་ཁོང་གིས་གང་འདྲ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡོད་པའི་སྒྲོར་དེ་དག་གསུངས་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
 ནས་ང་རང་གིས་བཤད་ཀྱི་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གང་འདྲ་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། མདོ་ཡི་ནང་དུ་ཕྱག་ན་རྟོ་རྗེ་འམ་གསང་བའི་བདག་པོ་ལ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གོ་འཕང་དེ་སྙིང་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་འོང་གི་རེད། དེའི་ཕྱིར་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། སྙིང་རྗེའི་སྙེང་དུ་ག་རེ་དགོས་ཤེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དགོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 འཐོབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དང་པོར་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་དགོས། གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས། དེ་གཉིས་རྒྱང་པས་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གྲོགས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐབས་
 ལ་མཁས་པ་དགོས་རེད། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྐབས་ལ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྙིང་རྗེ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཐབས་དང་གསུམ་པོ་འདི་དག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དང་པོ་སྙིང་རྗེ་དང་། གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་། གསུམ་པ་

༡༡། །མཁའ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་སྤྲིང་རྩེ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་གོམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྦྱང་བ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། བཙུམ་
 ལྟན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་རབ་རྟུ་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བགྱེདོ། །བཙུམ་ལྟན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་གཅིག་རབ་རྟུ་གཟུང་ཞིང་རབ་རྟུ་རྟོགས་པར་བགྱིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་
 བ་ལགས་སོ། །ཆོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་འོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་དེ་ལ་སྤྲིང་རྩེ་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་
 རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་གསུངས་པ་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཆོས་ཆོས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་དགོས་རེད་ཅེ་ན། ཆོས་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་མ་རེད། ཆོས་གཅིག་
 ལ་བསྐྱབ་དགོས། ཆོས་གཅིག་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲིང་རྩེ་རེད། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དང་པོར་སྤྲིང་རྩེ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་རེད་གསུངས་ཡོད། གཉིས་པ་གཞན་དོན་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བར་སྦྱབ་པ་ནི།
 སྤྲིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་རྣམས་རང་གི་དོན་སྦྱོར་སྦྱོར་ཆོགས་པ་མཐའ་དག་བརྟེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་བཞུགས་པར་མཛད་དོ། །ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་

པའི་གྲོང་ཁྱེར་གིན་ཏུ་ཞི་བར་ཡང་འཇུག་པར་མི་མཛད་དེ། སེམས་ཅན་ལ་གཟིགས་ནས་སྤངས་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞི་བ་དེ་ལྷགས་ཀྱི་ཁང་པ་འབར་བ་བཞིན་དུ་ཐག་རིང་དུ་སྤོང་བས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ནམས་ཀྱི་མི་གནས་པའི་སྤངས་
 ལས་འདས་པའི་རྒྱ་ནི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རང་གི་དོན་
 མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁོང་རང་ཉིད་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ཁོང་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལ་གཟིགས་ནས་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་གིས་ཞི་བའི་བདེ་བ་དེ་ལྷགས་ཀྱི་
 ཁང་པ་ལ་མེ་འབར་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་ནས་གཡུགས་པ་ཡིན་པས། རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་སྤངས་ལས་འདས་པའི་ས་ལ་ཐེབས་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལ་དགའ་གི་ཡང་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་གང་ལ་དགའ་གི་ཡོད་
 ཅེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བཏགས་པ་ལ་བྱགས་མཉེས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་སྤྱིང་རྩེ་རེད། སྤྱིང་རྩེ་མེད་ན་ང་རང་གཅིག་ཕུ་ཐར་པ་འཕྲོབ་
 པ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་གྱི་རེད། གཉིས་པ་སྤྱིང་རྩེ་རི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་བཞི། བཏང་སྒྲོམས་ཀྱིས་གཞི་སྐྱབ་པ། བུམས་པས་བརྒྱན་པར་བྱ་བ། སྤྱིང་རྩེ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ། བུམས་པ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

༡༡། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྒྲིང་རྩེ་བསྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་དེ་དང་པོ་འཇུག་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཐོག་མར་རེ་ཞིག་བཏང་སྒྲོམས་བསྒྲོམས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྩེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་བ་བསལ་ཏེ་
 སྒྲོམས་པའི་སེམས་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ནི་འདོད་སྤྱད་བསྐྱུ་བསྐྱུལ་བ་ནི་མི་འདོད་ལ། ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་ན་སེམས་ཅན་གང་ལན་བརྒྱར་བདག་གི་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་གང་ཡང་མེད་དོ་སྒྲུལ་དུ་ཡོངས་
 སུ་བསམ་ཞིང་། འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་ཞིག་ཡོད་ན་ལ་ལ་ལ་ནི་རྩེས་སུ་ཆགས། ལ་ལ་ལ་ནི་ཁོང་ཁྱོད་བར་གྱུར་པས། དེ་ལྟ་བུས་ན་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྒྲོམས་པ་ཉིད་དུ་བྱའོ་སྒྲུལ་དུ་དེ་ལྟར་ཡོད་ལ་བྱ་ཞིང་། བར་མའི་ཕྱོགས་
 ནས་བརྩམས་ཏེ་མཛའ་བཤེས་དང་དབྱེ་ལ་ཡང་སེམས་སྒྲོམས་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་འདིར་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲོམ་པའི་ཐབས་གསུངས་ཡོད། སྦྱར་བཏང་ཆོས་ལུགས་སུ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་སྟེ། སྒྲིང་རྩེ་དེ་
 གལ་ཆེན་པོར་བརྩི་གི་ཡོད། ནང་བས་ཀྱང་སྒྲིང་རྩེ་དེ་ཞེ་དྲག་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ལུགས་ཐམས་ཅད་གཅིག་པ་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་གི་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་
 ང་རང་ཆོ་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲིང་རྩེ་དེ་གལ་ཆེན་པོར་བརྩི་གི་ཡོད། སྒྲིང་རྩེ་དེ་མི་སུ་ལ་ཡིན་ན་ཡང་ཡོད་རེད། སྒྲིང་རྩེ་མེད་པའི་མི་ནི་རྩ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིང་

རྩེ་ཡོད། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྙིང་རྩེ་དེ་ལ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་ཁ་གས་ཡོད་རེད། དེ་གིན་རྟུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སྤྱིར་སྙིང་རྩེ་དེ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྩེ་དེ་ལ་སྟོན་ཞིག་ཡོད། སྙིང་རྩེ་དེ་ལ་སྟོན་གང་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྙིང་རྩེ་དེ་ལ་ཆད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། ཆད་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན།
 མི་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྩེ་དེ་མི་ལ་སྙིང་རྩེ་ཡོད་ལ། རྟུང་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྙིང་རྩེ་མེད་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་ནི་རྟུང་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྙིང་རྩེ་ཡོད་ལ། མི་ལ་སོགས་པ་ལ་སྙིང་རྩེ་མེད་
 པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་ནི་མི་ལ་སྙིང་རྩེ་ཡོད་ན་ཡང་། ང་རང་གི་ལུང་པའི་མི་ལ་ཡོད་ལ། གཞན་ཀྱི་ལུང་པའི་མི་ལ་སྙིང་རྩེ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་ནི་ང་རང་གི་གཉེན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སྙིང་རྩེ་
 ཡོད་ལ། གཞན་དག་ལ་སྙིང་རྩེ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྩེ་ལ་ཆད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཙམ་ལ་སྙིང་རྩེ་ཡོད་ལ། དེ་ཙམ་ལ་ཡོད་མ་རེད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་
 ལ་སྙིང་རྩེ་ཡོད་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་སྙིང་རྩེ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྙིང་རྩེ་དེ་ལ་ཆད་ཡོད་པས་ན་སྟོན་ཡོད་རེད། དེའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྙིང་རྩེ་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཆད་ཡོད་ཉན་གྱི་མ་རེད།

༡༡། །སྒྲིང་རྩེ་དེ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྒྲེད་གོས། །སྒྲིང་རྩེ་ཚད་མེད་པ་བསྒྲོམ་དགོས་གསུངས་ཡོད། །སྒྲིང་རྩེ་ལ་སྒྲོན་ཆགས་པའི་ཚུལ་འགའ་ཞིག་གིས་དཔེ་བཞག་གནང་ཡོད། །དཔེར་ན། །ཉ་བསང་
 །ནས་བྱི་ལ་སྒྲིན་པ་བཏང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་སྐབས་བྱི་ལ་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲེག་གི་ཡོད་པེད། །བྱི་དེ་ང་རང་གི་བྱི་ཡིན། །འདི་སྒྲིང་རྩེ་གི་པེད། །འདི་གོད་པ་འབྲང་དགོས། །འདི་ལ་ཁ་ལག་མང་པོ་སྤྱད་དགོས། །ཁ་ལག་
 །སྤྱད་དུས་ཉ་གཅིག་བཟུང་། །ཉ་དེ་བསང་། །བྱི་དེ་ལ་སྒྲིན་པ་གཏོང་གི་ཡོད། །བྱི་དེ་ལ་སྒྲིན་པ་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་སྒྲིང་རྩེ་དེ་ཡིས་བྱི་ལ་ཡན་གྱི་ཡོད་པེད། །འོན་ཀྱང་ཉ་དེ་ལ་གནོད་གྱི་ཡོད། །དེས་ན་སྒྲིང་རྩེ་
 །དེ་ལ་ཚད་ཡོད་པེད། །ཉ་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཡོད་མ་པེད། །བྱི་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཡོད་པེད། །དེའི་རྒྱུ་གྱིས་ཉ་ལ་གནོད་པ་ཡོང་གི་ཡོད། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་རྩེ་ཚད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ཡོང་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་
 །ཡོད། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་ཏྲིག་ཙམ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒྲིང་རྩེ་ཞིག་ལ་དཔེ་བཞག་ནས་བཤད་ན། །དཔེར་ན། །ང་རང་ཆོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་ལ་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲེག་གི་པེད། །དེ་དག་སྒྲིད་པོ་དགོས་པེད། །ཡག་པོ་དགོས་པེད་
 །བསམ་གྱི་ཡོད། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་མཁན་ལ་གནོད་པ་བསྐྱུལ་དགོས་པེད། །གནོད་པ་བསྐྱུལ་བའི་ཆེད་དུ་ང་རང་ཆོས་མཆོན་ཆ་བཟོ་དགོས་བསམ་གྱི་ཡོད། །དེས་ན་མཆོན་ཆ་བཟོ་བ་དེ་ང་

རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་བཟོ་གི་ཡོད། གཞན་དག་ཡི་ཕྱོགས་རྣམས་གསལ་རྒྱ་དང་མེད་པ་གཏང་བའི་ཕྱིར་དུ་བཟོ་གི་ཡོད། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་རྒྱུ་དེ་རང་གི་ཕྱོགས་བསྐྱུང་བ་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་གཞོན་པ་བསྐྱུལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་ཆོད་ཡོད་པ་དང་སྒྲོན་དང་བཅས་པ་ཞིག་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དེང་སང་གི་སྐྱབས་སུ་མཐོང་མཆན་(visa)བཟོ་གི་ཡོད། གང་རེད་ཟེར་ན། རང་རང་ཆོའི་མི་དེ་སྒྲིད་པོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ནས་མི་སྒྲིབས་ན་རང་རང་ཆོ་ལ་རྟོག་གྲ་བཟོ་གི་རེད། དེ་ཆོ་ཡོང་མ་བཅུག་པར་ཁོང་ཆོ་ལྟོགས་ནའང་ལྟོགས། འདུག་ས་མེད་ནའང་མེད། ཁོང་ཆོ་ལ་སྤྱག་པོ་བྱེད་དགོས། རང་རང་ཆོའི་མི་རྣམས་ལ་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་རེད་ཅེས་སྒྲིང་རྒྱུ་ཕྱོགས་རིས་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོན་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་སྒྲིང་རྒྱུ་ལ་ཆོད་ཡོད་ན་རྟོག་གྲ་ཆ་ཆོད་ཡོང་གི་ཡོད། རྒྱ་མཆན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲིང་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་གསུངས་པ་རེད། དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིང་རྒྱུ་ཆོད་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་བསྐྱོམས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱམས་པས་བརྒྱན་པར་བྱ་བ་ནི། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྐྱོམས་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་ནས་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་མོ། །བྱམས་པའི་ཆུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་བརྒྱན་ཏེ་གསེར་ཡོད་པའི་ས་གཞི་བཞིན་དུ་བྱས་ལ། སྒྲིང་རྒྱུ་

༡༡། །ས་པོན་བཏབ་ན་བདེ་སྤྱག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སྟིང་རྩེ་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྟིང་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་སེམས་ཀྱི་
 རྒྱད་བུམས་པས་བསྒྲོས་ནས་སྟིང་རྩེ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །སྟིང་རྩེ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་དང་བུལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་
 ཀྱིས་ཅི་རིགས་པར་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དག་ཡིན་པས་དེའི་སྟིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསུམ་པ་དེ་ལ་གང་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟིང་
 རྩེ་དགོས་རེད། སྤྱག་བསྐྱེད་ལམ་སང་འབྲལ་བྱུང་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་མ་རེད། སྤྱག་བསྐྱེད་འབྲལ་བའི་ཆེད་དུ་ག་རེ་དགོས་རེད་ཅེ་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲལ་དགོས་རེད། དེ་ཡང་གང་འདྲ་
 ཡིན་ཞེ་ན། ང་རང་ལ་དཔེ་བཞག་ན། ང་རང་ལ་མངར་མོའི་ན་ཚ་(diabetes)ཡོད་རེད། སྟན་པས་ང་རང་གི་ན་ཚ་དེ་བཙོས་དགོས་པ་ཡིན་དུས། དེ་ལ་ག་རེ་བྱེད་དགོས་ལབ་ཀྱི་རེད་ཅེ་ན། དང་པོ་ན་ཚ་
 དེའི་རྒྱ་དེ་མེད་པར་བཟོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཟེར་གྱི་རེད། དེའི་སྟིང་། བྱེད་རང་བྱེད་མ་ཀ་ར་མ་བཟའ། བྱེད་རང་མངར་མོའི་རིགས་མ་བཟའ་ཟེར་གྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། མངར་མོ་དེ་བྱེད་རང་གི་ན་ཚ་འཕ་

སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མཚན། ང་རང་གིས་དེ་བཟའ་བསྐྱེལ་ན། ན་ཚ་དེ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་ཡོད་མ་མེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་རྣམས་མེད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མཚན་པ་བྱེད་དགོས་
 གྱི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་འབྲེལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྩེ་ཡོད་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་དང་རིས་མེད་པའི་སྙིང་རྩེ་ཚད་མེད་པ་དང་། སྙིང་རྩེ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་
 པ་ཞིག་དགོས་གྱི་ཡོད་མེད། དུས་རྒྱུན་ང་རང་ཚོས་སྤྱོད་པ་རིས་བྱེད་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་གཏན་ནས་ཡག་པོ་མ་མེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམས་པ་ཆ་ཚད་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་མི་དགོས་
 མཁན་དང་། བདེ་བ་དགོས་མཁན་ཡིན་པ་ལ་གཅིག་པ་མེད། དེའི་སྤྱིར་ན་སྤྱོད་པ་གཅིག་ལ་སྙིང་རྩེ་ཡོད་ལ། སྤྱོད་པ་གཅིག་ལ་སྙིང་རྩེ་མེད་པ་བྱས་ན་དགོས་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་མེད། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་གཅིག་པ་མེད་བསམས་ནས་ཆ་ཚད་ལ་སྙིང་རྩེ་ཡོད་པ་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་རིམ་བཞིན་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འཕེལ་ནས་སྙིང་རྩེ་ཤུགས་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་སྐྱེ་བྱུང་པ་ཡོད་གི་ཡོད། རིམ་གྱིས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་རང་གི་
 དགྲ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྙིང་རྩེ་བསྐྱོམ་བྱུང་པ་དང་། དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་མཐར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་འབྲེལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྩེ་བསྐྱོམ་

༡༡། །བྱུང་པ་གནང་དགོས། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱུང་པར། སྤྱིང་རྩེ་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ། སྤྱིང་རྩེ་གོམས་པའི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
 སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། འབྱུང་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱུང་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ། སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་བྱུང་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 ངན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད། མིའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་བའི་སེམས་ཅན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱན་མི་འཆད་ཅིང་ཡུན་རིང་ལ་ཆ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྣ་ཚོ་གསུམ་གྱི་ཆུ་བོར་
 བྱིང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་གཉིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་བཀྱས་པ་དང་སྒྲོམ་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་གཉིན་ཏུ་སྤྱད་བསྐྱེད་མང་པོ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བཀའ་
 སྩལ་དོ། །དུད་འགོ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་དང་། ཁྱོ་བ་དང་། གསོད་པ་དང་། རྣམ་པར་འཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་རྣམ་པ་མང་པོ་བྱུང་བ་ཁོ་ནར་སྤྱང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་དེ། དཔྱལ་བའི་སེམས་ཅན་དང་། ཡི་
 དྲགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་། དུད་འགོའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་བྱུང་གི་ཡོད། དེས་ན་ངན་སོང་གི་སེམས་ཅན་དེ་ཆོ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེ་

བསྒོམ་དགོས། གཉིས་པ་མིའི་སྤྱག་བསྐལ་བཤད་པ་ནི། མི་རྣམས་ཀྱང་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བས་ཐོངས་ནས་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྱུང་བ་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་སྤྱག་པ་དང་ཐུང་པ་དང་། དབུལ་ཐོངས་ལས་ཀྱུར་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དཔག་རྟུ་མེད་པ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་སྒྲུང་ངོ་། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་མི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་སྦྱོང་གི་ཡོད། སྦྱེ་བ་དང་། སྦྱ་བ་དང་། ར་བ་དང་། ཤི་བའི་སྤྱག་བསྐལ་མང་པོ་སྦྱོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྣང་རྗེ་བསྒོམ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཆོས་ལྟ་དངོས་སུ་མ་མཐོང་ན་ཡང་། མི་ཁ་གས་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྡན་པ། འོངས་སྦྱོད་དང་ལྡན་པ། ཤེས་ཡོན་དང་ལྡན་པ་མཐོང་བའི་སྐབས་སུ་དེ་རྣམས་ལ་སྣང་རྗེ་རྩ་བ་ནས་སྦྱེ་དགོས་ཀྱི་མ་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ཆོལ་སྣང་རྗེ་སྦྱེ་དགོས་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱིར་ཁོང་ཆོ་གནས་སྐབས་ལ་བདེ་སྦྱིད་སྦྱོང་གི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྦྱིད་དེ་བརྟན་པོ་ཡོད་མ་རེད། ལོ་བཅུ། ཉི་ཤུ། སུམ་ཅུ། བཞི་བཅུ། ལྔ་བཅུའི་མཚམས་ནས་བདེ་སྦྱིད་དེ་ལ་འགྱུར་བ་ཐེབས་འགྲོ་གི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་བདེ་སྦྱིད་དེ་གནས་སྐབས་བདེ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ཡང་། མཐར་ཐུག་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་རེད། དེའི་ཕྱིར་ང་རང་ཆོས་མི་དང་སེམས་ཅན་སྤྱག་

༡༡། །བསྐྱེལ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་། བདེ་སྦྱིད་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ན་འང་རུང་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིང་རྗེ་སྦྱེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་སྦྱིང་རྗེ་སྦྱེ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལྟ་བུའི་
 སྦྱིང་རྗེ་དེ་བསྐྱོམས་ནས་རིམ་པས་ཆེ་རུ་བཏང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིས་སྤྱུ་མེད་པར་སྦྱེ་བྱུང་བ་གནང་དགོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་སྦྱིང་རྗེ་ཆོད་མེད་པ་དེ་སྦྱེས་ན། གནས་སྐབས་
 དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྱོ་གི་ཡོད། གཉིས་པ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱུའི་བྱུང་བར་ནི། གང་དག་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་དགྱིས་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་སེམས་
 དགྱིས་པ་དག་དང་། གང་དག་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་གཟིང་གཟིང་བར་གྱུར་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་གང་ཀ་ན་འདུག་པ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་
 བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བཤད་པ་ནི། ལྟ་རྣམས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བ་དག་སྟེ། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ལྟ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྟག་ཏུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་ལྷུང་བ་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པའི་མུ་ངན་
 ཀྱིས་སེམས་ལ་གཞོན་ན་ཇི་ལྟར་བདེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་ལ་ཡང་སྦྱིང་རྗེ་སྦྱེ་དགོས་རེད། ལྟ་ལ་སྦྱིང་རྗེ་སྦྱེ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྟ་དེ་ཆོ་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེ་

སྒྱིད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་དེ་རྣམས་ལ་སྤྱག་བསྐུལ་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲེ་མ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་བདེ་སྒྱིད་ཟེར་བ་དེ་ལ་རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་ཡོད་མ་
 རེད། ད་ལྟ་ལྷན་ཡོད་ནའང་ལམ་སང་འགྱུར་འགོ་གི་ཡོད། འགྱུར་འགོ་བའི་སྐབས་སུ་སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་འགྱུར་འགོ་གི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་སྒྱིད་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འགྱུར་
 བའི་སྤྱག་བསྐུལ་གསུང་གི་ཡོད། དེས་ན་ལྟ་དེ་ཚོ་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐུལ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐུལ་ལས་འབྲལ་བའི་ཆེད་དུ་ལྟ་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲིང་རྗེ་བསྒྲོམ་དགོས་རེད་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐུལ་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐུལ་ཉིད་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱའི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་
 དེ། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྱིར་བསྟན། སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བས་ན་
 འགོ་བ་མཐའ་དག་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་མེ་ཕྱེ་འབར་བའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་བལྟས་ལ། ཇི་ལྟར་བདག་སྤྱག་བསྐུལ་མི་འདོད་པ་ལྟར་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ་སྒྲུམ་དུ་བསམ་ཞིང་། གྱེ་མ་གྱི་རྒྱད་བདག་ལ་སྤྱག་པའི་སེམས་ཅན་འདི་

༡༡། །དག་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ན། སྐྱུག་བསྐྱུལ་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་ཐར་བར་བྱ་ཞེས་བདག་ཉིད་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བ་བཞིན་དུ་བྱེད་ཅིང་དེ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་སྤྱིང་རྗེ་དེས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འདུག་གྱུར་རུང་། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་
 རུང་སྟེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ཐོག་མར་མཛའ་བཤེས་ལ་སྒྲོམ་ཚུལ། བར་མའི་ཕྱོགས་
 ལ་སྒྲོམ་ཚུལ། ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་ཇི་སྐད་སྒྲོས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་སྒྲ་ཆོགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་མཐོང་བས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་
 པ་བར་མའི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་སེམས་ཅན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་མེད་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་གི་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ནའོ་སྒྲུལ་དུ་ཡོངས་སུ་བསམ་ཞིང་བར་མའི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་བསྒྲོམ་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། གང་གི་ཆེ་དེ་ལ་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིན་དུ་སྤྱིང་རྗེ་དེ་མཉམ་པར་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སྤྱིང་རྗེ་གོམས་པའི་རྣམ་པ་ནི། གང་གི་ཆེ་བུ་རྒྱུང་དུ་སྤྱིང་དུ་སྐྱུག་པ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བར་གྱུར་པའི་མ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བ་ལས་འདོན་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་རང་གི་ངང་གིས་

འདུག་པའི་སྒྲིང་རྗེ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པར་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མིང་ཡང་འཕྱོང་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་བྱམས་པ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི། བྱམས་པ་བསྒྲོམ་པ་ནི་
 མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཐོག་མར་བྱས་ནས་བདེ་བ་དང་ཕྱད་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་པ་དང་དག་ལ་ཡང་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲུག་བསྐྱེལ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བདེ་བ་དང་ལྷན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་ཡང་ཡོང་གི་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་དེ་ཡང་ཆོད་མེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཤེས་རབ་དང་ལྷན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 བྱམས་པ་དེ་ཡིས་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འདུག་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྷན་པ་ཡོང་བུ་བྱི་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྷན་པ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ག་རེ་དགོས་ཤེ་ན། བདེ་བའི་
 རྒྱ་དང་ལྷན་དགོས། རྒྱ་མེད་ན་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དེ་ཡོང་བུ་བྱི་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན་ཅོག་ཅེ་འདིའི་སྒྲིང་ལ་མེ་ཏོག་ཞིག་སྦྱེ་དགོས་ཀྱི་འདུག །མེ་ཏོག་ཞིག་སྦྱེ་བར་ཤོག་བསམས་ནས་ང་རང་གིས་སྒྲོན་
 ལམ་བརྒྱབ་ན། མེ་ཏོག་རྩ་བ་ནས་སྦྱེ་གི་མ་རེད། མེ་ཏོག་ཡོད་པའི་དུས་ཤིག་ནམ་ཡང་ཤར་གྱི་མ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ལམ་དེ་ཟླ་བ་དང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ག་ཆོད་བརྒྱབ་ན་ཡང་མེ་ཏོག་སྦྱེ་གི་མ་རེད། འོ་ན་

༡༡། །དེར་མེ་ཏྲོག་ཡོང་བའི་ཐབས་ག་རེ་བྱེད་དགོས་ཤེ་ན། མེ་ཏྲོག་གི་རྒྱ་གོ་སྒྲིག་གནང་དགོས། མེ་ཏྲོག་གི་རྒྱ་གང་འདྲ་གནང་དགོས་ཤེ་ན། དང་པོ་ཙོག་ཙེ་འདིའི་སྟེང་ན་མེ་ཏྲོག་ཞིག་སྟེ་དགོས་
 གྱི་འདུག་བསམས་ནས་མེ་ཏྲོག་གི་ཁོག་མ་ཞིག་ཉོས། དེའི་ནང་ལ་ས་སྒྲུགས། དེའི་ནང་ལ་ས་བོན་དང་ཚུ་སྒྲུགས་ན། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཙོག་ཙེའི་སྟེང་ལ་མེ་ཏྲོག་སྟེ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་
 འཕྱོང་བའི་ཆེད་དུ་ག་རེ་གནང་དགོས་གྱི་རེད་ཅེ་ན། ང་རང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་གྱི་འདུག་བསམས་ནས་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྷན་པར་བྱེད་དགོས། རྒྱ་གང་
 ཡང་མེད་པར་བདེ་བ་དེ་འབྲལ་དུ་འཕྱོང་གྱི་མ་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྷན་པར་བྱེད་དགོས་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མར་མཛའ་བཤེས་གྱི་སྟོགས་ལ་གོམས་པར་བྱས་ནས།
 རིམ་གྱིས་དགྲ་གཉེན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བར་མའི་སྟོགས་ལ་སྒྲོམ་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་རང་གི་དགྲ་ལ་ཡང་བསྒྲོམས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྟེང་རྗེ་སྒྲོམ་པའི་བྱེད་
 པ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་དེ་སྟེང་རྗེ་གོམས་པར་བྱས་ནས། རིམ་གྱིས་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་མངོན་པར་འདོན་པར་འདོད་པ་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་སྟེང་རྗེ་ཟེར་བ་དེ་སྒྲུག་བསྐྱལ་

གྱི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྒོ་ཞིག་དང་། བྱམས་པ་ཟེར་བ་དེ་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལྟན་པར་འདོད་པའི་སྒོ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་རེད། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ལས་ངན་པ་དེ་ཚོ་མ་བསགས་པ་དང་། བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྟན་ཞེས་པ་ནི། བདེ་བའི་རྒྱ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་ལ་སོགས་པ་ལྟན་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་ལ་སོགས་པ་འོ། །དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ། བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 བདེ་སྦྱིད་དང་ལྟན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་སྙིང་རྩེ་བྱད་པར་ཅན་དེ་ལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། དང་པོ་བཏང་སྟོམས་ཚད་
 མེད་གྱིས་གཞི་སྐྱབ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་བྱམས་པའི་ཆུས་བརྒྱན་པར་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིང་རྩེ་ཚད་མེད་པར་གྱུར་པ་སྟེ་བྱད་ཚོས་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྟན་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་
 མི་ལྟན་ན། སྙིང་རྩེ་དེ་སྙིང་རྩེ་དགུས་མ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ངོ་བོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་སྤྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་མྱོང་། ང་རང་གིས་དེ་ལ་བལྟས། དེའི་སྤྱག་བསྐལ་

༡༡། །དེ་ང་རང་གིས་བསལ་མ་བྱུང་ནས་ང་རང་སེམས་པ་སྒྲོ། གཞན་ཐབས་ཤེས་གང་ཡང་བྱེད་རྒྱ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་སྒྲིང་རྗེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེ་བ་
 མ་ཡིན་པར། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་སྐྱེ་དགོས། བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལྡན་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་ཞིག་སྐྱེ་དགོས་པ་
 ཡིན་དུས། བྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་ང་རང་གིས་ཐབས་ཤེས་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་རེད། ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། འབྲས་བུ་ཡོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་གི་སྒྲིང་རྗེ་དེ་སྤྱག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པ། དགའ་བ་དང་བདེ་བའི་ངོ་བོར་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིང་རྗེའི་འབྲས་བུ་ལ་དགའ་བ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཡན་ཐོགས་
 སོང་། གཉིས་ལ་ཡན་ཐོགས་སོང་། མང་པོ་ལ་ཡན་ཐོགས་སོང་བསམས་ནས་སེམས་ལ་དགའ་བ་ཚད་མེད་པ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིང་རྗེ་དེ་ཚད་
 མེད་པ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ནས་བསྒྲོམ་དགོས་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་རྗེ་དེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁམས་

གསུམ་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་མངོན་པར་འདོན་པར་འདོད་པའི་སྒོ་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པ་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །དེས་སྙིང་རྩེ་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་།
 ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་པ་གསུམ་གསུངས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རྒྱ་དང་པོ་སྙིང་རྩེའི་སྒོར་དེ་ཞུས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་
 བ་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེས་ན་རྩ་བའི་སྙིང་རྩེ་གོམས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དེ་ནི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཞེས་པ་ནི། གཙོ་བོ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་བྱང་ཐུབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུབ་ཐུབ་པའི་སེམས་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ལ་གོ་
 གི་ཡོད། གཞན་གྱི་དོན་ཞེས་པ་ནི་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་པ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པར་འདོད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དེ་ལ་བྱང་
 ཆུབ་གྱི་སེམས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་སེམས་དཔའ་བེད་དུས་དཔའ་བོ་འདྲ་པོ་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ། གང་ལ་ཡང་མི་སྤྲུག་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད།

༡༡། །གང་ལ་ཡང་མི་སྐྱལ་ཅེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་སྟུང་པའི་ཆོ། སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་ཕན་འདོགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པས། དེའི་སྐབས་རང་གི་སེམས་དེ་སྟོང་སྟོབས་ཆུང་དུ་
 ཞིག་ཡིན་ན། ང་རང་གིས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྟོང་ཁྱིའབུམ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱུང་གི་མ་རེད་བསམས་ནས་སྟོབས་པ་ཁུམ་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་སེམས་མི་ཁུམ་པ་དང་། སེམས་མི་སྐྱལ་
 པར་ང་རང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་དེ་ག་ཆོད་བྱུང་བྱུང་ཞིག་དཀའ་བ་སྟུང་གི་ཡིན་བསམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གི་དོན་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡང་ཡུན་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་དུས་ཡུན་གིན་ཏུ་རིང་
 པོ། རི་སྟོན་འཁོར་བའི་མཐའ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་བྱེད་གི་ཡིན་བསམ་པའི་སྟོང་སྟོབས་ཆེན་པོ་སྟེ་དགོས་རེད། ང་རང་གིས་ལོ་འགའ་ཞིག་གི་རིང་ལ་གཞན་དོན་གི་བྱ་བ་སྐྱབ་བྱུང་གི་རེད། འོན་ཀྱང་དུས་
 ཡུན་གིན་ཏུ་རིང་པོར་གཞན་གི་དོན་བྱེད་བྱུང་གི་མ་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ནས་སེམས་སྟོབས་པ་མི་ཁུམ་པ་དེ་ལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་གི་སེམས་དེ་ལ་དབྱེ་བ་ག་ཆོད་
 ཡོད་ཅེ་ན། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་གི་སེམས་དང་། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གི་སེམས་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་གི་སེམས་དང་།

རོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བ། སྤང་བའི་ཚོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་མངོན་པར་འདོན་པར་དམ་བཅས་ནས་
 འགོ་བ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་སྲུང་ཅིག་སྙམ་དུ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་རྣམ་པས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་
 རང་ནས། ང་རང་ཚོས་དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྣོང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་དང་། ཀུན་སྣོང་རྣམ་པར་དག་
 པ་དེ་ཡང་གིན་དུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། འོ་ན་ཀུན་སྣོང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྙིང་རྗེ་ལ་གོ་གི་ཡོད། སྙིང་རྗེ་དེ་ཡང་མཆོན་ཉིད་གཉིས་
 དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུང་གི་ཡོད། མཆོན་ཉིད་དང་པོ་ནི། སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པའོ། །དེས་ན་སྙིང་རྗེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་དོན་སྦྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་གཞན་
 གྱི་དོན་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །མཆོན་ཉིད་གཉིས་པ་ནི། སྙིང་རྗེ་དེ་ཡང་སྣོངས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱེད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའོ། །སྐབས་འགར་

༡༡། རྩིང་རྩི་སྤྱེས་ན་ཡང་རྩིང་རྩི་ཁ་ཤས་ནི་ཤེས་རབ་དང་མི་ལྡན་པས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་མི་བྱལ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། རྩིང་རྩི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་འདོད་བྱས་ནའང་། ཕན་པའི་རྒྱར་མི་འགོ་བར་གཞོད་པའི་རྒྱར་འགོ་གི་ཡོད། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་རྩིང་རྩི་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་མཉམ་དུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཤེས་རབ་དེ་ཡང་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཤེ་ན། རང་གིས་གཞན་ལ་ཕན་བདགས་པ་དེ་མཐར་ཐུག་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལས་བསྐྱུབས་བྱལ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ལ་བཀོད་བྱལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གཉིས་དང་ལྡན་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་མཚན་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུང་གི་ཡོད། ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྱོང་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་རྒྱལ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། ཤིན་ཏུ་སྦྱོབས་ཆེན་པོ་དང་། རུས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པ་དེ་འཇམ་བུ་གླིང་གི་ཕྱོགས་མང་པོ་ལ་དར་བ་རེད། ནང་པའི་ཆོས་དེ་དར་བ་ཅུ་མ་མ་ཡིན་པར་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་བྱུང་ཡོད།

རང་གིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཙམ་དུ་མ་བྱད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བྱུང་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གསུངས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ད་ལྟའི་བར་ལོ་གངས་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱའི་རིང་ལ་དེ་འདྲ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིན་ལས་དེ་གང་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དམ་
 པའི་ཆོས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་དང་པོ་གང་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་གཅིག་གིས་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད། བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྱོད་པ་ལ་བསྐླལ་བ་གངས་མེད་པ་མང་པོར་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་མ་གཏོགས། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་བྱགས་མ་བསྐྱེད་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཆ་ཆང་བ་
 ཞིག་ཡོང་བུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་བྱགས་གང་འདྲ་བས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་རང་གིས་མདོ་སྡེ་བསྐླལ་བ་བཟང་པོའི་ནང་དུ།
 ང་ནི་སྒོན་ཆོ་དབུལ་པོར་གྱུར་པ་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བླ་ཀྱ་བུབ་པ་ལ། །འཇམ་གང་ཞིག་ནི་དབུལ་བ་བས་ནས་ཀྱང་། །དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒོན་རྫོགས་

༡༡། །པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཁོང་ཕྱི་ཡི་རྣམ་པ་བྲམ་ཟེ་དབུལ་པོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཡོད། དེའི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཞེས་པ་ཞིག་བྱོན་པ་རེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་དེ་ལ་ཁོང་དད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ནས། ཐུག་པ་ཕོར་པ་གང་ལུལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་མཛད། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་ང་རང་བྱེད་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོང་བར་ཤོག་གསུངས་ནས་སྒྲོན་ལམ་བརྒྱབ་པ་རེད། དེ་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱེད་སྐྱེ་ཅི་འདྲ་དང་། །འཁོར་དང་སྐྱེ་ཚད་ཆེ་དང་ཞིང་ཁམས་སོགས། །བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མཆོག་བཟང་པོ་ཅི་འདྲ་བ། །
 དེ་འདྲ་ཁོ་ནར་བདག་སོགས་འགྱུར་བར་ཤོག །ཅེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། བྱེད་ཀྱི་འཁོར་དང་། བྱེད་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་དང་། བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མཆོག་བཟང་པོ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་ཡོང་བར་ཤོག་གསུངས་ནས་སྒྲོན་ལམ་བརྒྱབ་གནང་བ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་ཆོའི་སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་ཞེས་པ་དེ་བྱོན་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར་བ་དེ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་འབྱུང་བའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི་གིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྤང་བའི་ཆོག་ནི།

དེ་ཡང་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་བསྟན་པའི་ཚོ་ག་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་པ་ལ་གནས་པ་མཁས་པ་ཕ་མོལ་པོ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡིན་ཏན་ཤེས་
 དགོས། དེའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་བྱང་དགོས། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒོམ་པ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བརྟན་པོར་འགོ་བའི་ཆེད་དུ་ང་
 རང་གིས་འདི་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅའ་གནང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་གིས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྒོམ་པ་བྱངས་པ་དེ་རིམ་གྱིས་རྗེ་བཟང་དུ་སོང་ནས་མཐར་ཐུག་
 གི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་། དེ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ། ཤིན་ཏུ་གསལ་བ། དོན་དམ་པའི་སྒྲིད་ཡུལ། ནི་
 མ་མེད་པ། མི་གཡོ་བ། རྒྱང་མེད་པའི་མར་མེའི་རྒྱན་ལྟར་མི་གཡོ་བའོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དོན་

༣༡། །དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ལ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་འགྲུབ་པའི་རྒྱལ་གཉིས། རྣལ་འབྱོར་གཉིས་རྒྱལ་གཉིས་པོ་རྗེས་སུ་རྒྱུབ་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་དགོས་པ། ལྷག་མཐོང་གི་དགོས་པ། ཞི་གནས་ཀྱི་དགོས་པ། གཉིས་ཀའི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགོ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུབ་པ། ཉིང་དེ་འཇིན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་འགྲུབ་པ་ནི་རྟག་ཏུ་གྲུས་པར་ཡུན་རིང་དུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངས་པར་འགྲེལ་བ་ལས་ངེས་སྒྲིང་དུ། བྱམས་པ་གང་ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འཇམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཇམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པེད་ཅེ་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པེད། དེས་ན་དང་པོར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཆེད་

དུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ལ་བརྟེན་དགོས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་པོ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད།
 རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད། ཉན་ཐོས་རྣམས་དགྲ་བཙུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དེ་རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཞི་གནས་
 དང་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་གི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཐོབ་
 པ་དེ་རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་འཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་འགྲུབ་ཐུབ་པའི་ཕྱིན་ལས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་གི་ཡོད། དེ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་ཀྱི་
 ཡོད་ཅེ་ན། ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བྱེད་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་

༣༡། །ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་པར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་དུ་ངས་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་དུ་མ་བསྟེན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་བསྟུངས་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་
 འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚུར་བསྟུངས་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ལ་སྤྱད་ཀྱི་ཡོད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་གི་དགོས་པ་ལ་བཞི། སྒྲིབ་པ་ཐམས་
 ཅད་སྒྲོང་བ། སྤྱད་པ་སྤྲེལ་ཐམས་ཅད་གཙོང་བ། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ། བསམ་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ངོ། །དང་པོ་ནི།
 ཞི་གནས་ཙམ་འབའ་ཞིག་གོམས་པར་བྱས་པས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མི་སྒྲོང་གི། རེ་ཞིག་ཉན་མོངས་པ་རྣམ་པར་གནོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱང་བ་བྱུང་བ་མེད་པར་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་ཆོམས་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་བག་
 ལ་ཉལ་ལེགས་པར་ཆོམས་པར་མི་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་བསྒྲོམ་དགོས། རྒྱུ་མཆན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཞི་གནས་ཀྱིས་ཉན་མོངས་པ་མགོ་མཛོན་

བར་བྱེད་གྱི་ཡོད། མགོ་མཐོན་ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་པོ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་སྟོབས་ཆུང་དུ་གཏོང་བ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེས་ན་ནི་གནས་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་བྱེད་བྱ་བ་གྱི་མེད།
 རྩ་བ་ནས་མེད་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྷག་མཐོང་བསྒྲམ་དགོས། ལྷག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན། དེའི་བྱིར་ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་གཤམ་ཆེ་
 བ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་ནི། དེ་བས་ན་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས་བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གཞོན་ཏོ། །ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་འཛོམས་པར་
 བྱེད་དོ་ཞེས་བཀའ་རྩུལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་ལ་གཉིས། ལྷག་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། རྗེས་འགྲོའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་མོད་གྱི། །དེ་ནི་རྟག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཛིག་མི་བྱེད། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་བྱིར་ཞིང་རབ་ཏུ་འབྱུགས། །ལྷག་སྟོན་འདི་ན་ཏིང་འཛིན་བསྒྲམ་པ་བཞིན། །གཤམ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག །སོ་སོར་
 དེ་བརྟགས་གཤམ་ཏེ་བསྒྲམ་པ་ནི། །དེ་ཉིད་ཟུང་ན་འདས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ནི་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྗེས་འགྲོའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མེ་

五
二
九
二

ਅਮ੍ਰਿਤ

一一一

[illegible]

༡༡། །དང་བྲལ་བའི་ལྷ་ག་མཐོང་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་བའི་སེམས་ཡུལ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་གྱི། རླུང་གི་ནང་ན་འདུག་པའི་མར་མེ་བཞིན་དུ་བརྟན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་གིན་
 ཏུ་གསལ་བར་མི་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་ལྷ་ག་མཐོང་རླུང་པ་བསྐྱོམས་ན་མི་འཐད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །རླུ་མཚན་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཞི་གནས་བརྟན་པོ་མེད་ན་ལྷ་ག་མཐོང་ཡག་པོ་མི་
 འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །ཞི་གནས་མེད་པར་སེམས་དེ་གཡེངས་སོང་ན་ལྷ་ག་མཐོང་གི་སེམས་དེ་ཡང་བརྟན་པོ་ཡོང་གི་མེད། དཔེར་ན་རླུང་ནང་གི་མར་མེ་བཞིན་ནོ། །རླུང་ནང་གི་མར་མེ་དེ་རླུང་གིས་གཡོ་
 བའི་རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་དེ་གསལ་པོ་ཞེ་དྲག་ཡོང་གི་མ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཞི་གནས་ཡག་པོ་མེད་ན་ལྷ་ག་མཐོང་གིས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཞེ་དྲག་གསལ་པོ་མཐོང་བྱུང་གྱི་མེད། དེའི་བྱིར་
 དང་པོར་ཞི་གནས་བསྐྱོམ་དགོས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ལྷ་ག་མཐོང་བསྐྱོམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྡུ་བ་ལ་བཞི། ལྷ་ག་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ། རྗེས་འགྲོའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ། དེའི་
 ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་། སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྷ་བས་ན་གཉིས་ཀ་དང་འདྲ་བར་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེའི་བྱིར་འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་རིགས་མི་མཐོང་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གས་ཆེ་བའི་བྱིར་དང་། ཤེས་རབ་ཆུང་བའི་བྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཐོང་མོད་གྱི་མི་གསལ་ཏེ། ཤེས་རབ་གྱི་གས་ཆེ་བའི་བྱིར་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆུང་བའི་བྱིར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྗེས་འགྲོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ཏེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མཆུངས་པར་ལྷན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཞི་གནས་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མར་
 མེ་རླུང་གིས་མ་བསྐྱོད་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རླུང་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་གཡོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་ལྷ་བ་ངན་པའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་གཞན་དག་གིས་མི་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཤེས་བྱེད་
 གྱི་ལུང་ནི། ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས་རི་སྐད་དུ། ཞི་གནས་སྟོབས་ཀྱིས་གཡོ་བ་མེད་པར་འགྱུར། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་རི་དང་འདྲ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་སྐབས་གྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་
 ལྷ་བས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱས་པར་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་པོ་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པ། སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་གྱི་རྒྱུ་ཚོགས། ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུ་ཚོགས། གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ཚོགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན། ཡན་ལག་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཐོག་

༡༡། །མར་རེ་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་པས་གང་གིས་བདེ་བར་སྦྱར་དུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་འགྲུབ་པར་འགྲུར་བ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཚླགས་ལ་ཇི་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚླགས་གང་ཞེ་ན། མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་
 གནས་པ་དང་། འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། ཚླག་ཤེས་པ་དང་། བྱ་བ་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། རྩལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ཞི་གནས་
 དེ་རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། སྦྱིར་དད་པ་ཡོད་དགོས། དད་པ་ཞེས་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་ལྷ་བྱ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད། ང་རང་གིས་ཞི་གནས་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གནས་ཡོན་ཏན་བཟང་
 པོ་ཞིག་འཐོབ་ཐུབ་ཀྱི་རེད་བསམ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་གིས་ཞི་གནས་ཡང་དག་པ་ཞིག་སྦྱབ་ཐུབ་ཀྱི་རེད་བསམ་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཡོད་དགོས། དད་པ་དང་སྙིང་སྟོབས་ཡག་པོ་
 ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་སྦྱེ་བར་འགྲུར་བ་ཡིན། དད་པ་ཡིད་ཆེས་དང་སྙིང་སྟོབས་མེད་ན་ཞི་གནས་སྦྱེ་བྱུང་ཀྱི་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་རྒྱའི་གཙོ་བོ་དང་པོ་དད་པ་ཡག་པོ་ཡོད་དགོས་རེད། དད་
 པ་ཡོད་པ་གཞིར་བྱས་ནས་ཞི་གནས་ཡང་དག་པ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རྟེན་གང་ཞིག་ཚང་དགོས་ཤེ་ན། སྒྲོམ་རིམ་འདིའི་ནང་དུ་ཞི་གནས་ཡག་པོ་བསྒྲོམ་དགོས་ན། དེ་ལ་མཐུན་རྟེན་རྣམ་པ་ལྷ་ཚང་དགོས་

ཞེས་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད། དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། བྱ་བ་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་
 དང་། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པའོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་ལྷ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ནི། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡ་དག་དང་ལྡན་པ་ནི་མཐུན་
 པའི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གོས་དང་བས་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་མེད་པར་རྟེན་པའི་བྱིར་རྟེན་སྤྲོ་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་མི་སྤྱན་པ་དང་དབྱ་ལ་སོགས་པ་མི་གནས་པའི་བྱིར་གནས་བཟང་བ་དང་། ནད་མེད་པའི་ས་ཡིན་པས་ས་བཟང་བ་དང་།
 གྲོགས་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྷ་བ་མཆུངས་པ་ཡིན་པས་གྲོགས་བཟང་བ་དང་། ཉིན་མོ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དག་གིས་མ་གང་བའི་བྱིར་དང་། མཚན་མོ་སྤྱ་ཆུང་བའི་བྱིར་ལེགས་པར་ལྡན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཐུན་རྒྱུན་ལྡེའི་ནང་ནས་
 དང་པོ་ནི། མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པའོ། །མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ཞེས་པ་ནི། འཆོ་བའི་བས་གོས་དེ་ཙམ་གྱི་དཀའ་ངལ་མེད་པ་དང་། ས་བཟང་པོ་ཡོད་པ་དང་། ང་རང་གཅིག་ལུ་མ་ཡིན་པར་
 ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་དཀའ་མཁན་གཞན་དག་གྱང་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲོམ་ངོ་སྒྲོད་གནང་མཁན་གྱི་དགོ་ཤུན་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་། ང་རང་གིས་དམ་པའི་ཆོས་

༡༡། །ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་སྐབས་སྲུ་གཞོད་པ་སྐྱེལ་མཁན་གཞན་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཚོག་ཤེས་པ་ནི། འདོད་པ་ཆུང་བ་གང་ཞེ་ན། ཚོས་གོས་ལ་སོགས་པ་བཟང་པོ་འམ་མང་པོ་ལ་
 ལྷག་པར་ཆགས་པ་མེད་པའོ། །ཚོག་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཚོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ངན་ངོན་ཙམ་རྟེན་པས་རྟག་ཏུ་ཚོག་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སྲུ་འདོད་པ་ཆུང་བ་ཞེས་པ་ནི། ང་རང་གིས་ཉིང་དེ་འཛིན་
 བསྒྲོམ་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པར་བསམས་ནས་བས་དང་གོས་དང་ནོར་དང་ཡོངས་སྦྱོད་ལ་སོགས་པ་བཟང་པོ་དང་མང་པོ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའོ། །ཚོག་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ནི། བས་དང་གོས་དང་གནས་
 མལ་ལ་སོགས་པ་ད་ལྟ་གང་ཡོད་པ་དེས་ང་རང་གྲ་འགྲིག་གི་འདུག །ད་ལྟ་ང་རང་གིས་ཉམས་ལེན་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་གྱི་ཡིན། ཞི་གནས་དེ་ཡག་པོ་བསྒྲོམ་གྱི་ཡིན་བསམ་པའི་ཀུན་སྦྱོང་དང་ལྡན་པ་
 ཞིག་ལ་དགོས་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། ཚོག་ཤེས་པ་དེ་དེས་པར་དུ་དགོས་རེད། གསུམ་པ་བྱ་བ་མང་པོ་ཡོངས་སྦྱངས་པ་ནི། བྱ་བ་མང་པོ་ཡོངས་སྦྱངས་པ་གང་ཞེ་ན། ཉོ་ཚོང་ལ་སོགས་པ་
 ལས་ངན་པ་ཡོངས་སྦྱང་བ་དང་། བྱིས་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གང་དག་ཉ་ཅང་སྦྱོས་འདྲིན་བྱེད་པ་ཡོངས་སྦྱང་བ་དང་། ལྷན་བྱེད་པ་སྐར་མ་རྩི་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སྦྱངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ང་རང་གིས་

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་ཆུ་དེ་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་གཞན་དག་མང་པོ་ལ་བསམ་སྒྲོ་མི་གཏོང་བའོ། །ཉོ་ཆོང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་མང་པོ་བྱས་ན་དེ་དག་ལ་གཡེངས་
 ནས་འདོད་པ་ཆེ་རུ་འགྱོ་གི་ཡོད། དེས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་ལ་བྱ་བ་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤང་དགོས་གསུང་གི་ཡོད། ཏིང་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་བྱ་བ་མང་པོ་བྱས་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་
 ངེ་འཛིན་གསལ་པོ་དང་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་མ་རེད། བཞི་པ་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཞེ་ན། སྒྲོམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་
 བསྐྱབ་པའི་གཞི་མི་འདུལ་བ་དང་། བག་མེད་པར་རལ་ན་ཡང་སྐྱེན་པ་སྐྱེན་པ་འགྱོད་པས་ཆོས་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་ཡམ་པ་བཙོས་སུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་འགྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བྲིས་མི་བྱ་
 བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། སེམས་གང་གིས་ལས་དེ་བྱས་པའི་སེམས་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་བྱིར་རམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གོམས་པའི་བྱིར་དེའི་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་
 བྱའོ། །དེ་ནི་འཕགས་པ་མ་སྐྱེས་དགའི་འགྱོད་པ་བསལ་བ་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་དེ་འགྱོད་པ་མེད་པར་བྱས་ལ་སྒྲོམ་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་

༡༡། །པ་ནི། སྐབས་འགར་ཚུལ་བྱིམས་ཟེར་བ་དེ་གང་ཡང་བྱེད་མི་ཚོག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་གོ་སྤྱོད་པ་རེད། དངོས་གནས་བྱས་ན་བྱེད་མི་ཚོག་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་གསུང་གི་ཡོད་མ་རེད། སངས་རྒྱུ་
 གྱིས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒོ་ནས་ང་རང་ཚོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དེ་གིན་ཏུ་ཞི་བ་དང་སྟོང་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ནས་སྤྱིར་དཀའ་ངལ་མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དམ་པའི་ཚོས་སྐྱབ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་
 པར་སྐབས་བདེ་པོ་ཡོང་བའི་ཐབས་ཡང་དག་པ་བསྟན་པ་ཞིག་ལ་ཚུལ་བྱིམས་གསུང་གི་ཡོད། ཚུལ་བྱིམས་ལ་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད་དུ་གྱི་ལ་ཞེས་བརྗོད། གྱི་ལ་ཞེས་པ་ནི། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་བསིལ་བ་
 ལ་གོ་གི་ཡོད། བསིལ་བ་ཞེས་པའི་མིང་དེ། བོད་པ་དང་བྱི་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་ཉ་ཅང་གི་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད། ཁོ་རང་ཚོའི་ས་གནས་དེར་ཉ་ཅང་གི་བདེ་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་དང་། བསིལ་བ་དང་ལྡན་
 པ་ཞིག་རེད། འོ་ན་བསིལ་བ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་གང་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་རྒྱ་གར་ནས་བཏགས་པ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་གར་ལ་ཆ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་གིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད། བསིལ་བའི་
 མིང་དེ་ཡང་དཔེ་སྟན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན་རྒྱ་གར་ནས་སྟན་ངག་ཞིག་བརྩམས་ན། གང་འདྲ་སྤྱོད་པའི་དཔེ་ལ་བསིལ་བ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་བཀོད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དཔེ་ལ་ཆ་བ་

དང་ལྷན་པའི་དངོས་པོ་སོགས་བཀོད་གནང་གི་རེད། དཔེར་ན་སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་དཔེ་ལ་ཉི་མས་གསུང་བ་བཞིན་ཞེས་དང་། སྦྱིད་པོ་འབྱུང་བའི་དཔེ་ལ་ལྷ་བ་ཤར་བ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་གནང་གི་ཡོད། དཔེ་
 དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྱིམས་དེ་ཡང་ཡག་པོ་བསྐྱུངས་ན་གིན་ཏུ་ཞི་བ་དང་སྦྱོད་པོ་ཡོང་བའི་ཕྱིར་ན། ཚུལ་བྱིམས་ལ་བསིལ་བའམ་གྱི་ལ་ཞེས་མིང་བཏགས་གནང་བ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་། ལེགས་
 སྐྱར་སྐྱད་དུ་བྲ་ཏི་མོ་ཀླ་ཞེས་བརྗོད། དེའི་དོན་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་བྲ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚུལ་བྱིམས་སྐྱུང་བ་པོ་གང་ཟག་རང་ཉིད་ཐར་བར་འགྱུར་གྱི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། གཞན་གྱིས་ཚུལ་བྱིམས་
 བསྐྱུངས་ནས་གཞན་ཐར་འགྲོ་གི་ཡོད་མ་རེད། རང་གིས་ཚུལ་བྱིམས་གྱི་ཡན་ལག་ལས་སྣ་གཅིག་བསྐྱུངས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀའ་ངལ་གཅིག་ལས་ཐར་བྱུང་བ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་གྱི་ཡན་ལག་
 གཉིས་བསྐྱུངས་ན་དཀའ་ངལ་གཉིས་ལས་ཐར་བྱུང་བ་དང་། གསུམ་བསྐྱུངས་ན་དཀའ་ངལ་གསུམ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་གྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཚུལ་
 བྱིམས་གྱི་བསྐྱུང་བའི་ནང་དུ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྤང་དགོས་གསུངས་ཡོད། རྒྱན་དུ་ང་རང་ཚོས་བསམ་སྟོ་ཞེ་དྲག་མ་བཏང་བའི་སྐབས་སུ་མ་བྱིན་པ་བྱངས་ན་རང་ལ་ནོར་མང་པོ་ཐོབ་ནས་བདེ་སྦྱིད་ཡོད་

༣༡ །པ་ལྷ་བྱ་དང་། མ་བྱིན་པ་མ་སྤངས་ན་དབུལ་པོ་ལྷ་བྱར་གྱུར་ནས་སྦྱིད་པོ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་སྦྱིད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དངོས་གནས་བྱས་ན་དེ་ལྷ་བྱ་མ་རེད། མ་བྱིན་པ་སྤངས་ཚར་ན་རང་
 གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཡོང་གི་ཡོད། བ་རོལ་པོས་ཁོ་རང་གི་ཡོངས་སྦྱོད་དེ་དགའ་ངལ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱུབས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་དེ་བསྐྱུག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། རང་
 ཡང་ཉིན་མ་གཅིག་ལ་མི་དེ་ཡིས་ཐབས་ཤེས་བྱས་ནས་ངོ་ཤེས་སྦྱིད་པ་རེད། དེའི་བྱིར་ན་མི་དེ་ཡིས་ངོ་ཤེས་འགྲོ་གི་རེད་བསམ་པ་དང་། ངོ་ཤེས་སོང་ན་ང་རང་དཔེ་སྐྱུག་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད་བསམ་པའི་
 འཛིགས་སྐྱུག་དང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཏྲག་ཏུ་འབྱུང་གི་ཡོད། གལ་ཏེ་ང་རང་གིས་མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་དེ་གཏན་དུ་སྤངས་ཚར་ན། དེ་ལྷ་བྱའི་དོགས་པ་མང་པོ་བྱས་ནས་སེམས་བྲལ་གནང་དགོས་མ་རེད། ཉིན་
 རྟོག་པ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ཡོང་ན་ཡང་ང་རང་སེམས་པ་སྦྱོད་ཤིག་གི་བྱས་ནས་བསྐྱུད་ཆོག་གི་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེའི་བྱིར་ན་མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་སྤངས་པ་དེ་བསིལ་བ་དང་ཐར་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞན་ག་རེ་བསྐྱུངས་ན་ཡང་། སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལས་ཐར་པ་དང་བསིལ་བ་ལྷ་བྱའི་བདེ་བ་འབྱུང་གི་ཡོད། དེའི་བྱིར་ངས་པར་དུ་ཚུལ་བྲིམས་ཡག་པོ་བསྐྱུང་དགོས། འོ་ན་

ཚུལ་བྲིམས་སྤྱད་བའི་སྐབས་སུ་ཡན་ལག་ཆ་ཚང་བ་བསྤྱད་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ཆ་ཚང་བ་བསྤྱད་མི་དགོས། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚུལ་བྲིམས་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་།
 བྲིམ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་བཅས་ནམ་པ་གཉིས་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་བྲིམ་བ་ཡིན་ན་བྲིམ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ཡག་པོ་བསྤྱད་བ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་བྲིམས་ཡག་པོ་བསྤྱད་དགོས།
 བྲིམ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་ཡང་སྒྱིར་ཡན་ལག་ནམ་པ་ལྷ་གསུངས་ཡོད། །ནམ་པ་ལྷ་པོ་ཆ་ཚང་བ་བསྤྱད་དགོས་སམ་ཞེ་ན། སྒྱིར་ཆ་ཚང་བ་བསྤྱདས་བྱབ་ན་ཡག་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
 བྲིམ་བའི་གནས་སྤངས་མཁྱེན་ནས་བྲིམ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ལའང་དབྱེ་བ་མང་པོ་གསུངས་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྲིམ་བ་ནི་བྱ་བ་མང་བ་དང་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཡོད་པས་བྲིམ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཆ་ཚང་
 བ་ཞིག་བསྤྱད་བྱབ་པ་ཡོང་གི་མ་རེད། དེས་ན་ཡན་ལག་ལྷ་འི་ནང་ནས་ལྷ་ཀ་བསྤྱད་བྱབ་ན་ལྷ་ཀ་བསྤྱད་། ལྷ་ཀ་བསྤྱད་མ་བྱབ་ན་བཞི་བསྤྱད་དགོས། དེ་ཡང་བསྤྱད་མ་བྱབ་ན་གསུམ་བསྤྱད་དགོས།
 གསུམ་བསྤྱད་མ་བྱབ་ན་གཉིས་བསྤྱད་དགོས། གཉིས་ཀྱང་མ་བྱབ་ན་གཅིག་བསྤྱདས་ནའང་འགྲིག་གི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒོམ་པ་དེ་ལ་ནམ་པ་ལྷ་གསུངས་ཡོད། ལྷ་སྤྱད་མ་བན་དེ་ལ་

༡༡། །ཡོངས་རྫོགས་དག་བསྟེན་དང་། བཞི་དང་གསུམ་སྤྱང་མཁན་དེ་ལ་ཕལ་ཆེར་སྤྱོད་པའི་དག་བསྟེན་དང་། གཉིས་སྤྱང་མཁན་དེ་ལ་སྣ་འགའ་སྤྱོད་པའི་དག་བསྟེན་དང་། གཅིག་རྒྱང་པ་སྤྱང་མཁན་དེ་ལ་སྣ་གཅིག་སྤྱོད་པའི་དག་བསྟེན་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་མི་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་གཏན་ནས་སྤངས་ཏེ་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་མཁན་དེ་ལ་ཆངས་སྤྱོད་དག་བསྟེན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྣ་གཅིག་ཀྱང་ཡག་པོ་བསྤྱང་མི་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་བྲིམས་དེ་ལ་གཏན་བྲིམས་དང་དུས་བྲིམས་ཞེས་གཉིས་གསུངས་ཡོད། དང་པོ་གཏན་བྲིམས་ནི། ང་རང་གིས་ཡུན་རིང་པོ་མི་ཆོ་རྒྱལ་པོའམ་ཇི་སྤྱོད་འཆོའི་བར་དུ་བསྤྱང་རྒྱུའི་ཚུལ་བྲིམས་དེ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དཔེར་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་པོ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དུས་བྲིམས་ཞེས་པ་ནི། བསྤྱང་བྱ་དེ་དག་གཏན་དུའམ་ང་རང་གི་མི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་གཅིག་ལ་བསྤྱང་བྱུང་གི་མི་འདུག་བསམ་མཁན་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས། གནས་སྐབས་དུས་ཆོད་བྱུང་དུ་ཞིག་གི་རིང་ལ་བསྤྱང་རྒྱུའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་གོ་གི་ཡོད། དཔེར་ན་ལོ་གཅིག་དང་། ཟླ་བ་གཅིག་དང་། བདུན་ཕྱག་གཅིག་དང་། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལྟ་བུའི་རིང་ལ་བསྤྱང་བྱུང་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་པ་དེ་ལ་དུས་བྲིམས་

གསུང་གི་ཡོད། སྦྱིར་ང་རང་ཆོ་སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡོང་མི་བྱུང། དེ་བཞིན་ཡོན་ཏན་ཐམས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་མི་ཡོང་མོད། འོན་ཀྱང་གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཚུལ་
 བྱིམས་དེ་དག་ལ་རིམ་བཞིན་བསྐྱབས་ན་བསེལ་བའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་བྱུང་གི་ཡོད། སེམས་ལ་ཞི་བ་དང་སྣོད་པ་ཡོང་གི་ཡོད། སེམས་ལ་ཞི་བ་དང་སྣོད་པོ་བྱུང་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་བཞིན་ཏིང་
 འཛིན་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚུལ་བྱིམས་དེ་ལ་དུས་བྱིམས་དང་གཏན་བྱིམས། གཏན་བྱིམས་ལ་འང་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། བྱིམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས། བྱིམ་པའི་ཚུལ་
 བྱིམས་ལ་འང་སྣ་གཅིག་སྦྱོད་པ་དང་སྣ་འགའ་སྦྱོད་པ་སོགས་ཐབས་མཁས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་མང་པོ་གསུངས་གནང་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་བྱིམས་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་
 འཛིན་དེ་ཤེས་རབ་གྱི་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཕ་བ་ལྟ་བུ་ཚུལ་བྱིམས་ཡག་པོ་བསྐྱང་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སྦྱིར་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
 གསུངས་ཡོད། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལྟ་བུ་དེ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ཏེ་གསུངས་གནང་བ་རེད། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལྟག་པའི་བསྐྱབ་པ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དེ་ནི་བསྐྱབ་པ་གཞན་

༡༡། །གཉིས་ཀྱི་འང་གཞི་ལྷ་བྱ་ཡིན་པས་དང་པོར་བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ག་པའི་བསྐྱབ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་གཉིས་པ་ལ་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་བསྟན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ག་པའི་བསྐྱབ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། གསུམ་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་ནི། འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོ་འདི་དང་ཆོ་བྱི་མ་ལ་ཉེས་དམིགས་རྣམ་པ་མང་པོར་འགྱུར་བར་ཡིད་ལ་བྱས་ལ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་བར་བྱའོ། །
 རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་འཁོར་བ་པའི་དངོས་པོ་སྤྲུག་པའམ་མི་སྤྲུག་པ་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་མི་བརྟན་པ་སྟེ། གདོན་མི་བྱ་བར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་བདག་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འབྲལ་བར་གྱུར་ན།
 བདག་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་ལྷ་ག་པར་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་སྟམ་དུ་བསྒྲོམས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ནི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་སྒྲོར་བསྟན་ཟེན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྷ་ག་
 མཐོང་གི་རྒྱ་ཆོགས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་ག་མཐོང་གི་ཆོགས་གང་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་བཅུལ་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་

མེམས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱ་ཚོགས་དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དང་པོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པ་གལ་ཆེ་བའི་ཚུལ་དེ་རྗེ་སྒྲམ་པོ་པས་དཔེ་རྣམ་པ་
 གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་ཡོད། དཔེ་དང་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལམ་རྒྱས་མེད་ལ་འགོ་དུས་ཀྱི་ལམ་མཁན་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས་ཡོད། དཔེར་ན་མི་ཞིག་ལམ་རྒྱས་མེད་པ་ལ་འགོ་བའི་སྐབས་སུ་ཁོ་རང་སྒྲར་
 ལམ་འདི་ནས་རྩ་བ་ནས་འགོ་མ་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ལམ་སྟོན་མཁན་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་སྟོན་མའི་དུས་ཀྱི་དཔེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། དེང་སང་གི་དུས་སུ་ལམ་ལ་རྒྱས་མེད་ན་ཡང་ས་ཁ་བཟུ་རྒྱ་
 སོགས་ཐབས་ཤེས་མང་པོ་ཡོད་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་ཚོ་འགོ་བྱལ་གྱི་ཡོད། སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ལམ་ལ་རྒྱས་མེད་ན་དེ་ལ་ལམ་སྟོན་མཁན་ཞིག་ངས་པར་དུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ལམ་སྟོན་མཁན་དེ་ལམ་
 ལ་རྒྱས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ཡིས་ས་ཆ་འདི་ནས་འགོ་དགོས་པ་དང་། འདི་ནས་སོང་ན་ལམ་ཁ་བདེ་པོ་ཡོད་པ་དང་། འདི་ནས་སོང་ན་ལམ་ཁ་སླུག་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་ནས་སོང་ན་ལམ་
 ཁ་ཐག་རིང་པོ་ཡོད་པ་དང་། ལམ་ཁ་ཐག་ཉེ་པོ་ཡོད་པ་སོགས་ཆ་ཚང་གསལ་པོར་བསྟན་བྱལ་གྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་ལམ་སྟོན་མཁན་དེ་མེད་ན་ང་རང་ལམ་ལ་རྒྱས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། གཅིག་བྱས་ན་ལམ་

༡༡། འོ་རྒྱུ་རེད། གཅིག་བྱས་ན་ལམ་ཐག་ཉེ་ས་ནས་མ་འགོ་བར། ཐག་རིང་ས་ནས་འགོ་རྒྱུ་ཉེ་ཁ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་ཁ་བདེ་པོ་ནས་མ་འགོ་བར་ལམ་ཁ་སྤྱག་པོ་ནས་འགོ་རྒྱུ་ཉེ་ཁ་ཡོད་རེད། ལམ་སྟོན་མཁན་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་ངལ་མེད་པར་ཡག་པོ་བྱས་ནས་འགོ་བྱུང་གི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡོད་ན། ང་རང་གིས་བརྩོན་འགྲུས་གང་བྱས་པ་དེ་འཕྲོ་བརྒྱུག་མ་སོང་བར་ཉམས་སྲུ་ལེན་བྱུང་གི་ཡོད། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡག་པོ་ཞིག་མེད་ན། ང་རང་གིས་བརྩོན་འགྲུས་བྱས་པ་དེ་འཕྲོ་བརྒྱུག་འགོ་རྒྱུ་ཉེ་ཁ་ཡོད་གསུངས་པ་རེད། དཔེ་གཉིས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་བོ་ཆེན་པོ་ལས་བརྒྱལ་དུས་ཀྱི་མཉན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས་ཡོད། དཔེར་ན་རྒྱ་བོ་ཆེན་པོ་ཞིག་བརྒྱལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་བརྒྱལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གྲུ་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་གྲུ་གཏོང་མཁན་མཉན་པ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། གྲུ་གཏོང་མཁན་ཡག་པོ་ཞིག་མེད་ན་རྒྱ་བོའི་ཕ་རོལ་དུ་འགོ་བྱུང་གི་མ་རེད། དེས་ན་གྲུ་གཏོང་མཁན་དེ་རྒྱ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་ཉ་གོ་མཁན་དང་ཉམས་སྲུང་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་གྲུ་པ་ཡག་པོ་ཞིག་མེད་ན་ང་རང་རྒྱུ་གཏོང་དུ་ལྷུང་འགོ་བའི་ཉེ་ཁ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུ་ཉེ་ཁ་ལ་འགོ་

ཐུབ་གྱི་མ་རེད། གྲུ་པ་ཡག་པོ་ཉམས་སྦྱང་ཅན་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཉན་ཁ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ། བདེ་པོ་བྱས་ནས་ཆུ་བོའི་ཕ་རོལ་དུ་འགྲོ་བྱུང་གྱི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཆོ་ལ་དགོ་བའི་བཤེས་
 གཉན་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩོན་འགྲུས་རྩིས་ཐུབ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་གང་བརྩམས་པ་དེ་འཕྲོ་བརྒྱུག་མ་ཤོར་བ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད་གསུངས་པ་རེད། དཔེ་གསུམ་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་
 བ། འཛིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་དུས་གྱི་སྐྱེལ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས་ཡོད། དཔེར་ན་ཉན་ཁ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་སྟག་དང་གཟིགས་ལ་སོགས་པའི་གཙན་གཟན་གྱི་འཛིགས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ན་ཇག་
 པ་དང་རྒྱུན་མ་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཁ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ས་ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ། ང་རང་ལ་སྐྱེལ་མ་ཁན་གྱི་མི་དཔའ་བོ་མཆོན་ཆ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད་ན། རྒྱུན་མ་དང་ཇག་པ་དང་གཙན་གཟན་
 ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པ་གང་ལ་ཡང་སྐྱག་མི་དགོས་པར་བདེ་པོ་བྱས་ནས་འགྲོ་བྱུང་གྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་སྐྱེལ་མ་བྱེད་མཁན་དཔའ་བོ་ཞིག་མེད་པར་ང་རང་གཅིག་ཏུ་སོང་ན། ལམ་ཁ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་
 སོགས་པ་རྒྱུན་མ་དང་ཇག་པས་འཕྲོག་རྒྱུའི་ཉན་ཁ་ཡོད། ང་རང་གི་སློག་ཤོར་རྒྱུའི་ཉན་ཁ་ཡང་ཡོད་རེད། དེས་ན་ངས་པར་དུ་སྐྱེལ་མ་དཔའ་བོ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཆོ་ལ་དགོ་

༡༡། །བའི་བཤེས་གཉེན་ཡག་པོ་ཞིག་མེད་ན། རག་པ་དང་རྒྱན་མ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་མང་པོ་ཡོད་པས། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་མགོ་སྐོར་གཏོང་རྒྱའི་ཉོན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ལ་སོགས་པ་
 ང་རང་གིན་ཏུ་དཀའ་ངལ་མང་པོའི་ནང་དུ་ལྷུང་བའི་ཉོན་ཁ་ཡོད། གལ་ཏེ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་ན། ཉོན་མོངས་དེ་དག་གིས་ང་རང་ལ་གཞོན་པ་དེ་ཙམ་བསྐྱུལ་བྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་
 བྱིར་ན་དམ་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་རྒྱ་དེ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས་དཔེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་
 དང་། མཁས་པ་དང་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་བཅུལ་བ་དང་། རྒྱ་གསུམ་པ་གང་ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་རིགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པར་བྱེད་པའོ། །
 གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བསྟེན་པ། མང་དུ་ཐོས་པ་བཅུལ་པ། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་བསྟེན་པར་བྱ་ཞེ་
 ན། གང་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། ཆོག་གསལ་བ་དང་། སྤྲིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐྱོབ་བཞེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གསུང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། སྐབས་འདིར་

སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལས་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྟན་པ་ཞིག་ལ་གསུངས་ཡོད། མཚན་ཉིད་དང་པོ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཞེས་པ་ནི། སྟོན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ལ་བསྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
 དང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་ཐོས་སྟེང་བ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ཤེས་ཤིང་གོ་བའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་ལ་གསུང་གི་ཡོད། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ཚིག་
 གསལ་བ་ཞེས་པ་ནི། རང་གིས་སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་ཚོས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཚིག་དང་དོན་དེ་དག་གསལ་པོར་བཤད་བྱབ་པའོ། །མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་སྟེང་རྗེ་དང་ལྟན་པ་དེ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། སྟེང་
 རྗེ་དང་ལྟན་པ་ཞེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གསུང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། སྟེར་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་པ་དེ་རང་ཉིད་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱད་ཁེངས་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་
 མ་ཡིན་པ་དང་། ང་རང་མཁས་པ་ཡིན་བསམས་ནས་རང་ལ་ཡོད་པའི་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་དབྱེད་དེ་གཞན་ལ་ངོམས་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས། འོ་ན་ག་རེ་དགོས་ཤི་ན། ང་རང་
 གི་སྟོབ་མ་དེ་དག་གིས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དོན་དག་ཏུ་གོ་གི་ཡོད་མ་རེད། ཁོང་ཚོ་ལ་དོན་དག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་འདོད་པའི་འདོད་པ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ཤེས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་གི་ཡོད་མ་རེད་

༡༡། །བསམ་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཡོད་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཁོང་ཚོས་ཚོས་ཀྱི་དོན་ཤེས་ན་ཁོང་ཚོ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་གི་ཡོད། དོན་མ་ཤེས་ན་ཁོང་ཚོ་ལ་གྱོད་གུད་ཆེན་པོ་དང་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་
 ཡོད་གི་ཡོད། དེའི་བྱིར་ཁོང་ཚོས་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་ཐུབ་པ་དེ་ང་རང་གི་ལས་འགན་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། ཁོང་ཚོ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོར་ཞུགས་ནས་ཚོས་ཀྱི་དོན་ཡག་པོ་མ་ཤེས་ན་སྒྲིང་རྩེ་རྩེ། དེས་ན་ང་རང་གིས་ཁོང་
 ཚོ་ལ་ཚོས་ཀྱི་དོན་ཤེས་ཐུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་གནང་དགོས། ཐབས་ཤེས་བྱས་ནས་ཁོང་ཚོ་ལ་ང་རང་གིས་ངེས་པར་དུ་ཕན་ཐོགས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་རེད་བསམ་པའི་སྒྲིང་རྩེ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས།
 མཚན་ཉིད་བཞི་པ་སྒྲོ་བ་བཟོད་པ་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་སྒྲོ་བ་མ་དེ་དང་པོ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྷན་པ། ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ། མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་གི་མ་རེད། དང་པོ་དོན་དག་གང་ཡང་མི་ཤེས་
 མཁས། ཤེས་རབ་དེ་ཙམ་མེད་པ། བརྩོན་འགྲུས་དམན་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་ལ་ཚོས་བཤད་ནས་སྒྲོ་བ་པའི་སྒྲོ་བ་མ་དེས་ཡག་པོ་ཤེས་མ་ཐུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ང་རང་གིས་ལན་མང་པོ་
 བསྐྱབ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་གི་ཡོད། སྒྲོ་བ་མ་འགའ་ཞིག་ནི་ལན་མང་པོ་བསྐྱབས་ན་ཡང་ཤེས་མ་ཐུབ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་སུ་སྒྲོ་བ་གཏན་ནས་མེད་པ་ལྟ་བུ་འདྲ་ཡོད་གི་ཡོད། སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་བཅས་བ་དེ་

སྐབས་འགར་ཡོན་ཏན་མེད་ན་ཡང་། ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། རང་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་འང་གུས་བཀུར་ཞེ་དྲག་མེད་པ་ལྟ་བུ་འང་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ཁོ་རང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། མྱོངས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་རེད་བསམས་ནས་སྡིང་རྩེ་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས། དེ་རྣམས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡི་ཐུག་ནས་རེ་ཐག་ཆད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
 པར། དེས་པར་དཀའ་ངལ་དང་སྐྱོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བཟོད་བྱུང་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་མཆོན་ཉིད་བཞི་དང་ལྡན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མང་དུ་ཐོས་
 པ་བཅའ་བ་ནི། དེ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེས་པའི་དོན་དང་དྲང་བའི་དོན་ལ་གུས་པར་བྱས་ཤིང་། ཤིན་ཏུ་ཉན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་འཕགས་པ་དགོངས་
 པ་དེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས། འཕགས་པའི་གཏམ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་མ་ཐོས་པ་ནི་ལྟག་མཐོང་གི་གོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་ཉིད་ལས་ལྟག་མཐོང་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱལ་ས་བྱུང་བ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྟེད་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཤེས་རབ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་བོད་རྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་ལུགས་ལ་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་མང་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད། འགའ་ཞིག་གིས་ཟེར་ན་བོད་གྱི་ཚོས་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་བཀའ་ལ་ཐོས་པ་མི་བྱེད་པར་
 བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་པ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་གི་ཡོད། ཡང་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་ལ། བཀའ་ལ་ཐོས་བསམ་མི་བྱེད་པར་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་
 བྱེད་པ་དེ་དོན་མེད་པ་ཡིན་བསམ་པ་ཡོད་སྟེ། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་གནང་བ་དེ་དོན་མེད་པ་མིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་གྱི་བཀའ་དེ་བསྟན་བཅོས་བཞིན་དུ་གྲ་སྒྲིག་གནང་ཡོད་མ་རེད། སངས་རྒྱས་
 གྱིས་ཚོས་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་སྟོབ་མ་ཁ་གསལ་གང་མས་ངག་གནང་། ཡང་སྟོབ་མ་གཞན་དག་ཁ་གསལ་ལ་ཁོ་རང་གི་སྟོ་དང་འཆོམས་པའི་གང་མས་ངག་གནང་། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་
 བཀའ་དེ་བྱུང་བ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་བཀའ་དེ་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། གྲངས་མང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཆ་ཚང་ཐོས་པ་བྱེད་དགོས་ན་དཔེ་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཡོད་རེད། མཁས་པ་རྣམས་
 གྱིས་བཀའ་ཡི་ནང་དུ་གསུངས་པའི་དོན་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་དག་ཚུར་བསྐྱས་ནས་བསྟན་བཅོས་བརྩམས། ཡང་དོན་འགའ་ཞིག་གསལ་པོ་མེད་པ་དེ་དག་གསལ་པོར་བྱས་ཏེ་བརྩམས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་འགའ་

༡༡། །ཞིག་ནི་སྒྲོབ་མ་སོ་སོའི་ངོ་ལ་གསུངས་བཞག་པ་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བ་འབྲུག་བསྐྱད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཚུར་གོ་རིམ་ཡག་པོ་འགྲིགས་ཏེ་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་ང་རང་ཆོ་ཐ་མལ་པ་
 རྣམས་འཇུག་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བརྩམས་གནང་བ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་པ་བྱེད་པ་ནི་བཀའ་ཡི་དགོངས་དོན་རྣམས་ལས་སྒྲ་པོ་བྱས་ནས་རྟོགས་པའི་ཐབས་བྱུང་
 བར་ཅན་ཞིག་ཡིན། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ནང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡི་ནང་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་དག་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་
 བྱ་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་གདམས་ངག་དང་མན་ངག་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་དགོས་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། གདམས་ངག་དང་མན་ངག་ཅེས་པ་དེ་གང་འདྲ་
 ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གདམས་ངག་ཅེས་པ་ནི། སྤྲ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲོབ་མ་རྣམས་ལ་བྱགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས། བྱེད་རང་གིས་འདི་འདྲ་ཅུ་བ་ནས་བྱེད་ཉན་གྱི་མ་རེད། དེས་
 བར་དུ་འདི་འདྲ་བྱེད་དགོས་གསུངས་ནས་བསྒྲབ་བྱ་གནང་བ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེས་ན་གདམས་ངག་དེ་དག་སྦྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་མཐུན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན།

འོན་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་རང་མ་རེད། བཀའ་རང་མ་རེད། དེས་ན་སྒྲ་མ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་བྱགས་བཙེ་བའི་སྒྲོ་ནས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱབ་བྱ་
 གནང་ཡོང་བ་དེ་ལ་གདམས་ངག་གསུང་གི་ཡོད། གདམས་ངག་གི་སྐབས་སུ་བྱེད་རང་ཚོས་དགོས་ངེས་པ་འདི་འདྲ་བྱེད་དགོས། འདི་འདྲ་དེ་ངེས་པར་དུ་སྤང་དགོས་གསུང་གི་ཡོད། ཡང་མན་ངག་ཅེས་
 པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ང་རང་ཚོས་སྒྲོ་མ་རྒྱག་པའི་སྐབས་ལ། ང་རང་གིས་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་སྒྲོ་མ་པ་ཡིན། དེའི་སྐབས་ལ་སྒྲོན་དེ་འདྲ་བྱུང་སོང་། སྒྲོན་དེ་དག་སྒྲོང་བའི་ཐབས་ལ་འདི་
 འདྲ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག །དེ་འདྲ་བྱེད་དུས་དེས་ཕན་སོང་། དེ་འདྲ་བྱས་དུས་ང་རང་ལ་ཞེ་དྲག་ཕན་མ་སོང་ཞེས་ང་རང་གི་ཉམས་སྦྱོང་དང་མཐུན་པར་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གནང་བ་དེ་ལ་མན་
 ངག་གསུང་གི་ཡོད། དེས་ན་སྒྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་དང་གདམས་ངག་དང་མན་ངག་རྣམས་ལ་ཐོས་པ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་བསྟན་བཅོས་དང་གདམས་ངག་དང་མན་
 ངག་རྣམས་ལ་ངེས་པར་དུ་ཐོས་པ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་དེ་རྣམས་ལ་ཐོས་པ་མ་བྱས་ན་ང་རང་གིས་ལམ་གང་འདྲ་ལ་འཇུག་དགོས་པ་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། བརྒྱ་ལ་གལ་ཏེ་ལམ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་

༡༡། །ལ་འཇུག་ཡོད་ན་ཡང་། རོར་བ་ཞིག་ལ་འཇུག་རྒྱའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། དེས་ན་དང་པོར་ལམ་ཡག་པོ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དང་། ལམ་མི་རོར་བའི་ཆེད་དུ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་དང་གདམས་
ངག་དང་མན་ངག་རྣམས་ལ་ཐོས་པ་བྱ་དགོས། ཐོས་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གནས་ཀྱི་ལམ་ཁ་གང་ཡིན་པ་དེ་གསལ་པོར་མཐོང་ཡོང་གི་ཡོད། ང་རང་གིས་ཉམས་ལེན་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས་
ཀྱི་འདུག །འབྲས་བུ་འདི་འདྲ་ཞིག་འཐོབ་དགོས་ཀྱི་འདུག །ལམ་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་འཇུག་དགོས་ཀྱི་འདུག་བསམ་པ་ལྟ་བུ་སེམས་ལ་ངེས་ཤེས་གསལ་པོར་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་ན་གསུང་རབ་རྣམས་
ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་བཅའ་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་ནི། ཚུལ་བཞིན་བསམ་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དང་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་
ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབབས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེ་ཚོམ་མེད་ན་བསྒྲུལ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་འབྱུང་མོ་ཉུག་པའི་ཐག་པ་ལ་འདུག་པ་ནི་ལམ་ཁ་བྲག་གི་མདོར་སྤྱོད་པའི་མི་ལྟར་གང་
དུ་ཡང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ལྟག་མཐོང་སྟེ་བའི་རྒྱ་གསུམ་པ་དེ་ལ་ག་རེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་ཞེས་

༡༡། །པ་ཡོང་གི་ཡོད། བྱི་ལ་གསེར་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ཡང་ནང་ལ་སྒྲིན་ཡོད་ན་ང་རང་མགོ་སྒྲོར་ཐེབས་ཀྱི་རེད། དེས་ན་ག་ལེར་བཅད་ནས་ནང་ལ་ལྟ་དང་སྒྲིན་འདུག་གམ་མི་འདུག་ཡག་
 བོ་བརྟག་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་གསེར་ཡག་པོ་དང་སྒྲུག་པོ་གང་ཡིན་བརྟག་པའི་ཆེད་དུ་བརྒྱུ་ནས་བལྟ་དགོས། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟག་དབྱུང་བྱས་ནས་གསེར་དེ་ཡག་པོ་འདུག །
 གསེར་དེ་དངོས་གནས་རེད་འདུག །གསེར་ལ་སྒྲིན་གང་ཡང་མི་འདུག་བསམ་པ་བྱུང་ན། གསེར་དེ་ཉོས་ན་འགྲིག་གི་ཡོད། དེ་མ་གཏོགས་བརྟག་དབྱུང་མ་བྱས་པར་ལམ་སང་གསེར་ཉོས་ན་མགོ་སྒྲོར་
 ཐེབས་རྒྱུ་ཉེན་ཁ་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པས་བྱེད་དགོས་རེད་བསམས་ནས་དད་པ་རྒྱུང་པ་བྱས་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། བསམ་སྒྲོ་ཡག་པོ་བཏང་ནས་བརྟག་དབྱུང་
 བྱ་དགོས། དེའི་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་བརྟག་དབྱུང་ཡག་པོ་གཏང་དགོས། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་རེད། གསུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་འདྲ་རེད།
 འདི་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་ཡན་ཐོགས་ངེས་པར་དུ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པའི་ཡིད་ཆེས་སེམས་གཏིང་ནས་སྒྲེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་བསམ་སྒྲོ་ཡག་པོ་གཏང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། བསམ་སྒྲོ་ཡག་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་	<p>༡༡། །བྱས་ལ། རྟོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་ལག་ལྔས་ཕྱག་བྱས་ནས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱ་གཟུགས་ཅི་མོ་ལ་སོགས་པ་མདུན་དུ་གཞག་གམ་གཞན་དུ་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཅི་རུས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་བྱས་ལ་རང་གི་སྒྲིག་པ་བཤགས་ནས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱས་ལ། ལྷན་གྱིན་ཏུ་འཇམ་པོ་བདེ་བ་ལ་རྗེ་བཙུན་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྦྱིལ་མོ་</p>	
ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་	<p>ཀྱང་ལྷ་བུའམ། སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་ཕྱེད་དུ་ཡང་རུང་སྟེ། མིག་ཏུ་ཅང་ཡང་མི་དབྱེ། ཏུ་ཅང་ཡང་མི་གཟུམ་པར་སྒྲུའི་ཕྱེ་མོར་གཏད་ཅིང་། ལུས་ཏུ་ཅང་ཡང་མི་སྦྱ། ཏུ་ཅང་ཡང་མི་དབྱེ་བར་བྱང་པོར་བསྐངས་ལ་བྱན་པ་ནང་དུ་གཞག་སྟེ་འདུག་པར་བྱའོ། ། དེ་ནས་ཕྱག་པ་མཉམ་པར་གཞག་ལ་མགོ་མི་མཐོ་མི་དམའ་ཞིང་རྟོགས་གཅིག་ཏུ་མ་ཡོ་བར་བཞག་སྟེ། སྐྱ་ནས་ལྟེ་བའི་བར་བྱང་པོར་བཞག་གོ། །སོ་དང་མཆུ་ཡང་ཐ་མལ་པར་བཞག་གོ། །ལྟེ་ཡང་ཡ་སོའི་བྱང་དུ་གཞར་རོ། །དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་</p>	343
ལྷ་མོ་	<p>རྒྱ་བ་ཡང་སྦྱ་ཅན་དང་། རམས་པ་ཅན་དང་། དབུགས་ཆོད་པ་ཅན་དུ་མི་བཏང་གི། ཅི་ནས་ཀྱང་མི་ཆོར་བར་དལ་བུ་དལ་བུས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབུགས་ནང་དུ་རྒྱབ་པ་དང་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་བསྟོམ་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ནམ་སྟོམ་རྒྱག་པའི་སྐྱབས་སུ་གནང་དགོས་པའི་གནད་འགག་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། བར་བལྟས་ན་ཆུང་ཆུང་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་རྣམས་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད།</p>	

དེ་ཡང་གང་འདྲ་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། དང་པོ་སྒྲོམ་རྒྱག་པའི་སྐབས་སུ། ང་རང་གིས་ཉིན་གཅིག་གི་རིང་ལ་ལས་ཀ་ལས་དགོས་པ་དེ་དག་མ་ཚར་བར་ལས་ཀ་འགའ་ཞིག་ལས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་བསམས་
 ནས་བསྒྲོམ་བརྒྱབ་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད། དང་པོ་ནས་ལས་ཀ་དེ་དག་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་བྱས། རྗེས་སུ་སེམས་བྱལ་དང་བསམ་སྒྲོ་མང་པོ་གཏང་མི་དགོས་པ་ཞིག་བྱ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་འདིར་བཤང་
 གཅི་བྱས་ནས་ཞེས་གཅིན་པ་དང་བཙོག་པའང་ཡག་པོ་བཏང་ནས་སྒྲོམ་བརྒྱག་དགོས་གསུངས་པ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། དངོས་གནས་སྒྲོམ་རྒྱག་པའི་སྐབས་སུ་གཅིན་པ་མ་བཏང་བ་ཡིན་ན་སེམས་
 ཡག་པོ་གནས་བྱུང་གི་མ་རེད། དེའི་རྗེས་སུ་ང་རང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲོམ་རྒྱག་གི་ཡིན། སྒྲོམ་བརྒྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་ཀྱི་རེད། འབྲས་
 བུ་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཐུགས་ལ་བཞག་དགོས། དེ་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་དད་པ་དང་མོས་གུས་སྐྱེས་ནས་ཕྱག་འཆལ་དགོས། ཕྱག་འཆལ་བ་དེ་ཡང་ཡན་ལག་ལྔའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཆལ་དགོས་པ་གསུང་གི་ཡོད། ཡན་ལག་ལྔས་ཕྱག་འཆལ་བ་དེ་གང་འདྲ་

༡༡། །ཞིག་རེད་ཅེ་ན། ཐོག་མར་ཐལ་མོ་གནས་གསུམ་དུ་སྒྱུར་དགོས། ལུས་ཀྱི་གནས་གསུམ་ནི། སྒྱི་བོ་དང་། མགོན་པ་དང་། སྒྲིང་ཁའོ། །དེ་ལྟར་གནང་བ་ནི་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་པོ་
 དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དད་པ་དང་གུས་པ་ཡོད་པའི་རྟགས་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡན་ལག་ལྔ་ཞེས་པ་ནི། མགོ་དང་ལག་པ་གཉིས་རྒྱུ་དང་གཉིས་བཅས་ལ་གོ་གི་ཡོད་པས་དབུལ་བ་དང་། ལག་
 མཐིལ་གཉིས། ལུས་མོ་གཉིས་བཅས་ས་ལ་གཏུགས་ཏེ་བྱག་འཆལ་དགོས། ལྷ་པོ་དེ་དག་ས་ལ་གཏུགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རྒྱལ་སྤངས་ཏེ་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་
 ལ་གུས་པ་བྱེད་པའི་མཆོན་བྱེད་རེད། ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ཡིན་ནའང་རུང་། རི་མོ་བྲིས་པ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་སྟེ། རང་གི་མདུན་དུ་བཞག། །དེ་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་ལྟལ། དེ་བཞིན་
 དུ་སྒྲིག་པ་བཤགས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་དགོ་བ་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞུ་བ་སོགས་ཀྱང་བྱ། རྫོད་ས་ཡང་སྟན་བདེ་བ་དང་། སྟན་འཇམ་པོའི་སྟེང་དུ་འདུག་དགོས། དེ་ཡང་རྫོ་རྗེ་སྐུ་ལ་ཀྱང་བཅས་
 ནས་བསྟེན་དགོས། རྫོ་རྗེ་སྐུ་ལ་ཀྱང་མི་རྣམས་ན་སྐུ་ལ་ཀྱང་བྱེད་ཀའམ་ཡང་ན་རང་བཞིན་གྱི་སྐུ་ལ་ཀྱང་བཅས་ན་ཡང་འགྲིག་གི་ཡོད། མིག་ཉ་ཅང་བྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ། མིག་བཙུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ། མིག་

ཐད་ཀར་མདུན་དུ་བལྟ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཉ་ཅང་མི་བསྐྱུག་པ་དང་། ཉ་ཅང་མི་དགྲེ་བར་དྲང་པོར་བསྐྱང་དགོས། ཐུག་པ་གཉིས་པོ་གཅིག་མཐོ་བ་དང་། གཅིག་དམའ་བསྐྱད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་
 མཉམ་པོར་བཞག་ལ། མགོ་ཡང་མི་མཐོ་མི་དམའ་ཞིང་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་མ་ཡོ་བར་དྲང་པོར་བཞག་དགོས། རང་གི་སོ་དང་མཆུ་ཡང་ཐ་མལ་པར་བཞག་དགོས་པ་སྟེ། སོ་ཉ་ཅང་བསྐྱམས་བསྐྱད་པ་ལྟ་
 བུ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་གནང་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱེ་ཡ་རྒན་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་དལ་བུས་བཏང་བ་སོགས་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གསུམ། ཞི་ལྟག་གཉིས་ཀྱི་རང་
 བཞིན། ཞི་ལྟག་སྦྱབ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ། རོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྦྱིར་བསྟན་པ། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཐོག་མར་རེ་ཞིག་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་
 ཞི་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་རྒྱན་དུ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་ལ། དགའ་བ་དང་གིན་དུ་སྦྱངས་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ཞི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཆོ་དེ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 རི་ལྟག་མཐོང་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྦྱིན་ལས་ཇི་སྐད་དུ། ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །ལྟག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངས་པར་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་།

༡༡། །བཙུམ་ལྷན་འདས། རི་ལྷར་ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བགྱིད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ་ངས་ཚོས་གདགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ལྷ་སྟེ། མདོའི་སྟེ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་
 པའི་སྟེ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྟེ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྟེ་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྟེ་དང་། གྲུང་གཞིའི་སྟེ་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྟེ་དང་། དེ་ལྷ་བུ་བྱུང་བའི་སྟེ་དང་། སྦྱིས་པ་རབས་ཀྱི་སྟེ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྟེ་དང་། མད་དུ་
 བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྟེ་དང་། གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་སྟེ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བཤད་པ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལེགས་པར་ཐོས། ལེགས་པར་གཟུང་། ཁ་ཏོན་བྱང་བར་བྱས། ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས།
 མཐོང་བས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཞི་གནས་ཚོལ་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དེ་གཅིག་ལུ་དབེན་པར་འདུག་སྟེ་ནང་དུ་ཡང་
 དག་བཞག་ནས་རི་ལྷར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། སེམས་གང་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་ནང་དུ་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྷར་ཞུགས་ཤིང་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་
 ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྷར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་ཉིད་ཞི་གནས་བསྐྱོམ་རྒྱ་བྱུང་

བ་ལ་གིན་ཏུ་སྦྱིད་པོ་དང་། སེམས་ལ་མོས་པ་ཆེན་པོ་དང་། དགའ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞི་གནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྒྲོམས་པས་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་འཕྲོག་གི་ཡོད། སེམས་གིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་སེམས་དེ་བཞག་ན་བཞག་ཚོག་ཚོག། བཏང་ན་བཏང་ཚོག་ཚོག་སྟེ། གང་བཟོ་བཟོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་རང་དབང་ཡོད་པ་ལ་གོ་གི་ཡོད། གལ་ཏེ་ང་རང་གི་སེམས་ལ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་མེད་པ་དང་། མོས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་མེད་ན། སེམས་དེ་གྲོང་པོ་ལྟ་བུར་འགྱུར་གི་རེད། རྒྱ་མཚན་དེའི་བྱིར་ན་སྒྲོམ་རྒྱག་པའི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོ་སེམས་ཉི་བར་གཞག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གཉིས་པ་ལྟག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ནི། དེས་ལུས་གིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་གིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དེ་ཐོབ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཡོང་བ་སྤངས་ནས་ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ནང་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོང་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད། མོས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོང་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་དེ་དག་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དབྱོད་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྟག་མཐོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་

༡༡། །སེམས་དཔའ་ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱང་ཚུལ་
 དང་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཞིབ་མོར་རྣམ་པར་འབྱེད་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་སྟོ་གཞན་ལས་རྒྱས་པ་ལྷག་པའམ་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པས་ན་
 ལྷག་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞིང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ཡིན་གསུངས་
 པ་རེད། གཉིས་པ་ནི་ལྷག་སྦྱབ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་སྦྱབ་ཚུལ། ལྷག་མཐོང་སྦྱབ་ཚུལ། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྦྱབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཞི་གནས་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ།
 ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམིགས་པ་གང་ལ་སེམས་བཞག་པ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་ཏེ་སེམས་བཞག་པ།
 ཆོས་ཅན་ལ་དམིགས་ཏེ་སེམས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞི་གནས་མངོན་པར་བསྦྱབ་པར་འདོད་པས་ཐོག་མར་རེ་ཞིག་མདོའི་སྡེ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ནི་དེ་

བཞིན་ཉིད་ལ་གཞིལ་བ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བབ་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འབབ་པའོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ཏེ་དེ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཞག་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རྣལ་འབྱོར་
 པ་ཞི་གནས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སེམས་ཉེ་བར་བཞག་པར་བྱ་དགོས། གང་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་
 དག་གི་མཐར་ཐུག་གི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ནི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བབ་ཡོད་པས། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སེམས་གཞིལ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་སེམས་
 ཉེ་བར་བཞག་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་ལ་སེམས་བཞག་པ་ལ་གཉིས། སུང་པོ་སོགས་ལ་སེམས་བཞག་པ་དང་། གཟུགས་སྐྱ་ལ་སེམས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་གཅིག་
 ཏུ་ན་རྣམ་པ་ཇི་ཅམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པར་གྱུར་པ་སུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཞག་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟངས་ཏུ་སེམས་ཉེ་བར་འཛོག་པའི་ཐབས་ནི། དམིགས་
 པའི་རྟེན་སུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་བཞག་དགོས། དཔེར་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་དང་། དབུགས་ཀྱི་འགྲུབ་ལ་

༡༡། །སོགས་པ་ལུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་ཚོས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་སེམས་ཉེ་བར་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་
 སྒྲེ་ལ་སེམས་བཞག་པ་ནི། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲེ་གཟུགས་ལ་སེམས་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྷ་བུའི་སྒྲེ་ལུས་
 ཀྱིས། །འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཀུན་དུ་མཛེས་པ་སྟེ། །དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་གིས་སེམས་འཇུག་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མཉམ་གཞག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་ན་དམིགས་པའི་རྟེན་དག་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲེ་གཟུགས་ལྷ་བུ་ཞིག་ལ་མཆོན་ན་རང་གི་མདུན་དུ་བཞག་ནས་དེ་ལ་སེམས་རྣམ་པར་བཞག་ནས་བསྒྲོམ་དགོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲེ་གཟུགས་དེ་ཡང་མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 རྒྱལ་པོའི་ནང་དུ། གསེར་དང་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲེ་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་དགོས་གསུངས་པ་ལྷ་བུ་བསྒྲོམ་དགོས་
 པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་ལ་བཞི། བྱང་ཚོད་ཀྱི་མཆོན་མ་བརྟག་པ། བྱང་བའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་བ། ཚོད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་བ། མཉམ་ན་བཏང་སྟོམས་

༡༡། །ལ་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་གིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །གང་གི་ཆོ་དམུས་ལོང་ལྟ་བུའམ། མི་ཐུན་པར་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའམ། མིག་བཙུམས་པ་ལྟ་བུར་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་གིན་ཏུ་གསལ་བར་མི་
 མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་བྱིང་བར་གྱུར་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སེམས་མི་གསལ་བའི་ཐུགས་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་བ་དང་། དེ་གིན་ཏུ་མཐུག་པོ་བྱུང་ན་གཉིད་ཡོང་གི་ཡོད། ཡང་སེམས་བྱིང་བ་དངོས་སུ་
 ཡོང་བ་དང་། སལ་ཆེར་བྱིང་བ་ཡོང་ས་རེད་ལྟ་བུ་ཆགས་པའི་སྐབས་སུ། བྱིང་བ་དང་། ཐུགས་པ་དང་། གཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་ག་རེ་དགོས་ཤིང་། སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་སྤྱོད་བ་བསྐྱེད་དེ་མཆོག་ཏུ་དགའ་
 བའི་དངོས་པོ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེ་གཟུགས་ལྟ་བུ་དང་། སྤང་བ་གསལ་པོ་ལྟ་བུ་ལ་འདུ་ཤེས་བཞག་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་རིག་པ་གསལ་དུ་བཏང་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིང་བ་དང་ཐུགས་པ་རྣམས་ཞི་
 འགོ་གི་ཡོད། བྱིང་བ་ཞེས་པ་དེ་འབྱུང་བའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་ལ་གང་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། ལས་དང་པོ་བ་ལ་གོ་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་དཔེ་བཞག་ནས་གསུངས་ཡོད། དཔེར་ན་གང་གི་ཆོ་དམུས་
 ལོང་ལྟ་བུའམ་ཞེས་མིག་ལོང་སོང་བ་ལྟ་བུ་གསལ་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་། མི་ཐུན་པར་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཐུན་ནག་གི་ནང་དུ་འཇུག་སོང་བའམ་ནག་ཁུང་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དང་། མིག་བཙུམས་པ་ལྟ་

བྱ་ཞེས་དམིགས་པ་གང་དུ་བལྟས་ན་ཡང་གསལ་པོ་མི་མཐོང་བར་ནག་ཁུང་ལྟ་བུ་ཆགས་འགོ་བའི་སྐབས་སུ་བྱེད་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་བྱེད་བ་འབྱུང་བའི་སྐབས་སུ་རིག་པ་ཡག་པོ་
 བསྐྱེམས་ནས་ཨོ་ང་རང་ལ་བྱེད་བ་ཡོང་གི་འདུག་ཅེས་ཤེས་བྱུང་བ་གནང་དགོས། ཤེས་ནས་བྱེད་བ་དང་སྒྲུགས་པ་སེལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་བརྩོན་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚོད་པའི་གཉེན་པོ་
 ཡིད་ལ་བྱ་བ་ནི། གང་གི་ཆེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྟོག་པས་རྒྱག་པའི་ཕྱིར་རམ། གཞན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སམ། སྒོན་སྒྲོང་བའི་ཡུལ་ལ་འདོད་པས་སེམས་ཚོད་པའམ་ཚོད་དུ་དོགས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་འདུ་
 བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། སྒྲུག་བསྐྱེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་བྱའོ། །དེ་ནས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞི་བར་བྱས་ནས་བྱན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཐག་པས་ཡིད་གྱི་གྲང་པོ་ཆེ་དམིགས་པའི་སྤྲོད་པོ་དེ་ཉིད་ལ་
 གདགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་གཉིས་པ་ཚོད་པ་རེད། ཚོད་པ་ཟེར་བ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་ཅེ་ན། ང་རང་གིས་མིག་གི་ལམ་དུ་གཟུགས་གཅིག་མཐོང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 གཟུགས་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་འདུག་བསམ་པ་དང་། ཡང་ན་གཟུགས་དེ་སྒྲུག་པོ་ཞིག་འདུག་བསམས་ནས་གཟུགས་དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་རྟོག་མང་པོ་སྐྱེ་ཞིང་འདུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་མ་ཡིན་པའི་གཞན་

༡༡། །དག་ལ་ཡང་བསམ་སྒྲོ་མང་པོ་འཁོར་ནས་གཞན་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ན་སྒྲོན་སྒྲོང་བའི་ཡུལ་ལ་འདོད་པས་སེམས་ཁྱོད་པ་ཞེས་པ་ནི། སྒྲོན་མ་ང་རང་གླིང་ཀ་གཅིག་ལ་བྱིན་པ་ཡིན། ང་རང་གིས་ལྟ་མོ་བལྟས་པ་ཡིན། ང་རང་ས་ཆ་སྒྲིད་པོ་ཞིག་ལ་བྱིན་པ་ཡིན་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་བ་དེ་འདྲ་ཤར་ནས་སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་སྒྲོ་བ་སྒྲེ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཡང་དྲན་ནས་སེམས་ཁྱོད་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་ཁྱོད་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་ཁྱོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོང་གི་ཡོད། ཁྱོད་པ་དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་ཁྱོད་པའི་བསམ་པ་སྒྲེ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱོད་པ་གཉིས་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ཁྱོད་པ་སྒྲེ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱོད་པ་གསུམ་པ་ནི། ང་རང་གིས་སྒྲོན་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་ཡུལ་རྣམས་ཡིད་ལ་དྲན་ནས་ཁྱོད་པ་སྒྲེ། དཔེར་ན་ང་རང་སྒྲོན་མ་ས་ཆ་དེ་ལ་བྱིན་པ་ཡིན་བསམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱོད་པ་སྒྲེ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱོད་པ་དེ་དག་ད་ལྟ་དངོས་སུ་མ་སྒྲེས་ན་ཡང་། རང་གི་སེམས་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་སྐབས་ཕལ་ཆེར་ཁྱོད་པ་དེ་དག་ཡོང་བའི་ཉེན་ཁ་འདུག་ཅིས་ཁྱོད་པ་འབྱུང་བར་དོགས་པ་དེའི་ཆོ། རང་གི་སེམས་དེ་ཁྱོད་འགྲོ་གི་འདུག་བསམས་ནས་ཁྱོད་པ་མ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་སེམས་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་

དགོས། འོན་གཉིན་པོ་གང་འདྲ་བསྟེན་དགོས་ཤེ་ན། རྟོག་པའི་གཉིན་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་བསྒྲུམ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། མི་རྟག་པ་སྒྲུམ་པས་སེམས་དེ་རྟོག་ཙམ་སྟོང་དུ་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་བཅས་
 ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་བསྒྲུམ་དགོས། དཔེར་ན་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་། འགྱུར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཏེ། སྟུག་
 བསྐྱེད་གསུམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་འཁོར་བ་ལ་སྟོང་པོ་ཞེ་དྲག་ཡོད་མ་རེད་བསམས་ནས་སེམས་ལ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་ལ་བྱས་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པ་འཕམ་རྣམ་གཡེང་དེ་
 འཛིག་འགྲོ་གི་ཡོད། བྱིང་བ་དང་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་མར་ཞེ་ནས། དཔེར་ན་ཐག་པས་གྲུང་པོ་ཆེ་དེ་ཤིང་གི་སྟོང་པོ་ཆེན་པོ་ལ་བཏགས་པ་ལྟར། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཐག་པ་ལྟ་བུས་ང་རང་གི་སེམས་གྲུང་
 པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡག་པོ་བྱས་ནས་གདགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་མཉམ་ན་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བ་ནི། གང་གི་ཆེ་བྱིང་བ་དང་རྟོག་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་རྣལ་དུ་འཇུག་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ནི་རྩིས་
 བ་སྟོང་ལ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཆེ་མི་སྟོང་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་འདུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྒྲུམས་པས་དུས་གང་གི་ཆེ་བྱིང་བ་དང་རྟོག་པ་རྣམས་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་

༡༡། །ནལ་དུ་འདུག་པ་སྟེ། ད་ལྟ་བྱིང་བ་ཡང་མི་འདུག། །ད་ལྟ་སྟོན་པ་ཡང་མི་འདུག། །སེམས་དེ་ཡག་པོ་བྱས་ནས་གནས་ཀྱི་འདུག་བསམ་པ་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་རྩོལ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ཞིང་།
 དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རང་གི་སེམས་དེ་ཡག་པོ་བསྐྱམས་ཏེ། སེམས་རང་བཞིན་དུ་སྟོན་ལ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་ནས་གཞག་དགོས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཏ་ཅང་བསྐྱེམས་དགས་ན་སྟོན་
 ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་གྱིས་སྟོན་རན་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ནས་སེམས་ཁོ་རང་ཇི་སྟོན་གནས་པར་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་གཞག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞི་
 གནས་གོམས་པར་བྱས་པ་དེའི་ལུས་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་གྱུར་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་དེའི་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཞི་
 གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱུན་གཅིག་ལ་བསྐྱོམས། བྱུན་གཅིས་ལ་བསྐྱོམས། བྱུན་མང་པོ་ལ་བསྐྱོམས་པས་རིམ་གྱིས་གོམས་ཡོང་གི་རེད། གོམས་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་ལུས་ག་ཆོད་གནས་ནའང་གནས་བདེ་
 པོ་འདྲ་པོ་བྱུང་བ་དེ་ལ་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་གསུང་གི་ཡོད། སེམས་ཀྱང་ག་ཆོད་གནས་ན་ཡང་གནས་བྱུང་པ་དང་། བཏང་ན་བཏང་བྱུང་པ་སོགས་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་ཡོང་བ་ལ་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་གསུང་གི་ཡོད།

༣༡། །པ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྷ་ར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་རབ་བྱུང་ན་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་བྱུང་པ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྷ་ར་མ་བྱུང་ན་ཡང་དང་པོ་རིགས་པས་བརྟག་དབྱེད་
 བྱས་ནས་ཡག་པོར་ཉ་གོ་བ་ཞིག་དང་། དེ་ནས་རིམ་པས་མངོན་སུམ་གྱི་སྟེང་ལ་སྒྲེབས་བྱུང་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྷ་ག་མཐོང་གི་བྱེད་པ་བརྟན་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཤེས་ན་སྒྲུང་བ་བྱུང་བས་སུན་
 བ་བསལ་བ་བཞིན་དུ་ལྷ་བའི་དྲ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་དག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་སྒྲིབ་པའི་སུན་པ་ཡང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་གྱི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལེགས་པར་བསྒྲོམས་ན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་
 དག་པར་འགྱུར། ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏྟགས་པར་འགྱུར། ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་སྒྲིབ་པ་ཡང་དག་པར་སྦྲོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྷ་ར་བྱས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ན།
 དཔེར་ན་ནི་མ་ཤར་ན་སུན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲལ་འགོ་བ་བཞིན་དུ། ང་རང་ཆོའི་མ་རིག་པ་དང་སྟོངས་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲལ་འགོ་གི་ཡོད། དེའི་བྱིར་ལྷ་ག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཤིན་ཏུ་
 གལ་ཆེན་པོ་རེད། ལྷ་ག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་གནས་ཆ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་འཕྲོབ་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། སེམས་ལ་ཞི་གནས་ཡག་པོ་མེད་ན་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་བྱུང་གྱི་ཡོད་མ་རེད།

ཡེ་ཤེས་མ་རྒྱལ་ན་སྒྲོངས་པ་དེ་དག་བསལ་བྱུང་གི་མ་རེད། ལྷག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡག་པོ་ཡོད་ན། ཤེས་རབ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡར་རྒྱས་བྱུང་གི་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོངས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བྱུང་གི་ཡོད། དེའི་བྱིར་ན་ལྷག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལྷག་མཐོང་ལ་འཇུག་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན་བདག་གིས་ཞི་གནས་ལ་གནས་ཏེ་ཤེས་རབ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཡོངས་སུ་བཅུལ་བར་བྱའི། ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་ནི་ཆོག་པར་འཛིན་པར་མི་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་བསམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ང་རང་ཆོས་ཞི་གནས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ཡག་པོ་བྱུང་ན། དེའི་རྗེས་སུ་ཤེས་རབ་དང་ལྷག་མཐོང་འཆོལ་དགོས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། ང་ཞི་གནས་ཡག་པོ་བྱུང་སྟངས་དེ་ཤིན་ཏུ་ཡག་པོ་ཡིན། ང་རང་གིས་སྒྲོམ་ཞི་གནས་དེ་ག་རང་བརྒྱག་རྒྱ་ཡིན། ཞི་གནས་དེ་ཡིས་འགྲིག་གི་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་འཛིན་ཅུ་བ་ནས་བྱེད་ཉན་གྱི་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱུང་པར་ལ་གསུམ། ལྷག་མཐོང་གི་འཇུག་པ། འཇུག་པ་སྐྱབ་པ། འཇུག་པའི་བསྐྱགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་བྱུང་པར། ཡུལ་སོ་སོར་དབྱེད་པའི་རུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྱིར་བསྟན་པ། སོ་སོར་

༡༡། །བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་དང་ཚོས་གྱི་བདག་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་གྱིས་
 ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངས་པར་འགྲེལ་པ་ལས། བཙུམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཚོས་རྣམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གང་གིས་འཛིན་པ་ལགས། སྤྱོད་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་འཛིན་ཏེ་ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ། དོན་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན་ནི་གནས་ལ་གནས་ཏེ་ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲིབ་པ་སྟོང་པ་ལ་ལྷག་མཐོང་དགོས་གྱི་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་ནི་གནས་ལ་གནས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བམ་ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་དགོས་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་དངོས་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤང་པོ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་ཏེ་
 དགག། །བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་དགག། །ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་སྦྱད་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་ནི་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལས་གྲུད་ན་མི་དམིགས་

༡༡། །གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ལྷགས་ལྷ་ལ་འཛོག་སྒྲོམ་དེ་བརྒྱག་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལའི་སྒྲོམ་རིམ་འདིའི་སྒྲོམ་བྲིད་དེ་གང་དེ་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་ཡི་ལྷགས་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་དབྱེད་སྒྲོམ་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་གསུངས་ཡོད། དབྱེད་སྒྲོམ་དེ་ལ་ཡང་རིམ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། རིམ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒྲོམས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒྲོམས་པའོ། །བདག་མེད་བསྒྲོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད། སྤྱིར་རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་སྒྲུ་མ་ཡོད། སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ཡོད། ད་ལྟའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་རེད་གསུངས་པ་དེ་དང་། ཡང་བདག་ཡོད་མ་རེད། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་ལ། ལས་དང་པོ་བས་བསམ་ན་གིན་ཏུ་འགལ་བ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་མེད་ན་སྐྱེ་བ་སྒྲུ་མ་ནས་སུ་ཡོང་བ་རེད། སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ལ་སུ་འགྲོ་གི་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་གི་རེད། དེ་བཞིན་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྒྲུ་མ་ཡོད་ན་བདག་མེད་ཅེས་པ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ལབ་གེས་ཀྱི་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་གིན་ཏུ་འགལ་བ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་རེད། སྤྱིར་ང་རང་ཆོ་སྐྱེ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་སོང་བའི་དབང་

གིས་བདག་ཟེར་བ་འདི་འདུག་ཨ། ང་རང་འདུག་ཨ་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་ཚོར་བ་ཡོང་གི་རེད། འོན་ཀྱང་དངོས་གནས་བྱས་ན་བདག་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་བདག་མེད་ཟེར་བ་དེ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་
 དང་། གིན་ཏུ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ཡང་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། ང་རང་ཚོ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འཕྱོང་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་པ་དེ་
 གང་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། དྲག་དོག་སྟེ། གཙོ་བོ་ཉོན་མོངས་པ་དུག་ལྡ་དང་། དུག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་
 མོངས་པ་དེ་དག་སྤང་དགོས་རེད། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ལ་ག་རེ་བྱེད་དགོས་ཤེ་ན། ང་ཞེ་སྤང་སྟེ་གི་མིན། ང་ཞེ་སྤང་སྦྱོང་གི་ཡིན་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་སྦྱོང་བུབ་གྱི་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ང་
 འདོད་ཆགས་སྦྱོང་གི་ཡིན། ང་འདོད་ཆགས་སྟེ་གི་མིན་བསམ་ན་ཡང་སྦྱོང་བུབ་གྱི་མ་རེད། འོ་ན་གང་འདྲ་བྱས་ནས་སྤང་དགོས་རེད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་ཡོང་དུས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྤང་དང་
 འདོད་ཆགས་དེ་དག་གི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་གཟིགས་པའི་བྱིར་ན་གཙོ་བོ་བདག་འཛིན་དེ་སྤང་དགོས། དཔེར་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྤང་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། ང་ལ་འདིས་གཞོད་པ་སྟེ་ལ་གྱི་

$$\frac{24}{24}$$

உம்.

四

༡༡། །འདུག་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཞི་སྤང་གི་རྩ་བ་དེ་བདག་འཛིན་ལ་ཕྱག་ཡིད། འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཆོན་ན། དེ་ང་ལ་དགོས་ཀྱི་འདུག་བསམ་པ་ལྟ་བུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྩ་བ་འང་བདག་འཛིན་ལ་ཕྱག་ཡིད། དེ་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཆོན་ན། ང་གཞན་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་བསམ་པ་ལྟ་བུ་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལ་ཕྱག་ཡིད། ཕྱག་དོག་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཆོན་ན། ང་ལས་ཁོ་ལྟ་བུ་པའམ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རེད་ཀྱི་འདུག་བསམ་པ་ལྟ་བུ་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལ་ཕྱག་ཡིད། གཏི་ལྷག་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཆོན་ན། དེ་ངས་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག །ང་དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་གི་འདུག་བསམ་པ་ལྟ་བུ་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལ་ཕྱག་ཡིད། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ལ་དང་པོ་བདག་འཛིན་ལ་ཐོ་བ་ཞིག་བརྒྱག་དགོས་ཀྱི་ཡིད་རེད་མ་གཏོགས། གཞན་སྤང་བྱལ་གྱི་མ་རེད། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་གྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལ་ཕྱག་ཡིད། བདག་འཛིན་དེ་སྤངས་བྱལ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་འགྲོ་གི་ཡིད། བདག་འཛིན་དེ་སྤངས་མ་བྱལ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྤང་བྱལ་གྱི་མ་རེད། དེས་ན་བདག་འཛིན་སྤོང་བའི་ཐབས་ལ་ག་རེ་གནང་དགོས་ཤི་ན། བདག་མེད་པའི་དོན་བསྒྲོམ་དགོས་ཀྱི་ཡིད། བདག་མེད་པའི་དོན་མ་བསྒྲོམས་པར་ང་བདག་འཛིན་བྱེད་གྱི་

མིན། ང་བདག་རྟུ་འཛིན་གྱི་མིན་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་འཛིན་སྤང་བྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། སྤྱིར་ང་རང་ཚོ་ལ་བདག་འཛིན་སྤང་བྱུང་རྒྱུའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་བྱུང་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་འཛིན་ཁོ་
 རང་གི་རྩ་བའི་དམིགས་ཡུལ་དེ་ལ་བལྟས་ན་གང་ཡང་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་གྲུབ་མེད་ཅེ་ན། སྤྱིར་བདག་འཛིན་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་དཔེ་
 ཆའི་ནང་དུ་བདག་རྟུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་གིར་འཛིན་པ་ཞེས་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་ཡོད། བདག་རྟུ་འཛིན་པ་ཞེས་པ་ནི། ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའོ། །བདག་གིར་འཛིན་པ་ཞེས་པ་ནི། ངའི་སྙམ་དུ་འཛིན་
 པའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་ངའི་གོས་དང་། ངའི་ཁང་པ་ཞེས་འཛིན་པ་སྟེ་བྱའོ། །དེ་ལ་བསམ་སྟོ་ཡག་པོ་བཏང་ན་བདག་གིར་འཛིན་པའི་ཡུལ་དེ་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་རང་ཚོས་ངའི་ཡིན་སྙམ་དུ་འཛིན་
 ནས་ཞེན་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་གི་ཡོད། ངའི་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་དེ་དངོས་གནས་གང་དུ་འདུག་བལྟས་ན་རྩ་བ་ནས་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན་ང་རང་ཚོང་ཁང་གཅིག་གི་ནང་ལ་འགོ་བའི་སྐབས་སུ་མི་
 གཞན་དག་ཞིག་གི་ཚུ་ཚོད་གཅིག་ས་ལ་ལྷུང་ནས་ཆག་སོང་ན། དེ་ང་རང་གིས་མཐོང་བའི་སྐབས་སུ་ཚོང་ཁང་འདིའི་ནང་ལ་མི་གཅིག་གི་ཚུ་ཚོད་གཅིག་ས་ལ་ལྷུང་ནས་ཆག་སོང་བསམ་པ་མ་གཏོགས་

༡༡། །ཚོར་བ་མི་འདྲ་བ་གཞན་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་ལ་ཚོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ལྷ་བྱ་གང་ཡང་འབྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། གལ་ཏེ་ང་རང་གི་ཚུ་ཚོད་གཅིག་མི་གཞན་དག་ཞིག་གི་ལག་བ་ནས་ས་ལ་ལྷ་ཡུང་ན། ཨོ་ངའི་ཚུ་ཚོད་ཆག་ཚར་འདུག་བསམས་ནས་ཚོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྒྲུབ་གི་རེད། མི་ཁོ་ཡིས་ངའི་ཚུ་ཚོད་དེ་དོན་མེད་དོ་ལ་བརྒྱབ་ནས་བཅག་སོང་བེར་ནས་ཞེ་སྤང་ཡང་སྒྲུབ་གི་རེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན། དེ་ལྟར་འབྱུང་དགོས་པའི་རྩ་བ་གང་ལ་བྱུག་ཡོད་ཅི་ན། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལ་བྱུག་ཡོད། ངའི་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེ་སྤང་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྒྲུབ་གི་ཡོད། དེས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ལྷ་ཡུང་ཞེས་བ་དེ་གང་ན་ཡོད་རེད་བལྟས་ན་རྩ་བ་ནས་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། ཚུ་ཚོད་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཚུ་ལ་དུ་ཡོད་དམ། ཚུ་ཚོད་དེ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད། ཡང་ན་ངའི་ཟེར་བ་དེ་ཚུ་ཚོད་ཀྱི་ནང་ན་ཡོད་དམ། ཚུ་ཚོད་ཀྱི་ཕྱི་ལ་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡག་པོ་བྱས་ནས་བལྟས་ན་ངའི་ཟེར་བ་དེ་ཚུ་ཚོད་ཀྱི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་གང་དུ་ཡང་ཡོད་མ་རེད། ཚུ་ཚོད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཚུ་ལ་དུ་འདྲ་ཡོད་མ་རེད། ཚུ་ཚོད་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚུ་ལ་དུ་འདྲ་ཡོད་མ་རེད། ང་རང་གི་སེམས་དེ་འབྲུལ་ནས་ཚུ་ཚོད་དེ་ལ་ངའི་ཞེས་འཛིན་གྱི་ཡོད། ངའི་ཤེལ་ཕོར། ངའི་གོས། ངའི་ཚུ་ཚོད་ཟེར་ནས་

འཛིན་གྱི་ཡོད་ན་ཡང་། དངོས་གནས་བྱས་ན་ངའི་ཤེལ་ཕོར་གྱི་སྟེང་དུ་ངའི་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་མ་རེད། ངའི་གོས་ཞེས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་གོས་གཅིག་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་དེ་ལ་ང་ཟེར་བ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་
 དེ་ཡོད་མ་རེད། ཡང་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་ལ་ང་ཟེར་བ་དེ་དངོས་གནས་ཡོད་རེད། དཔེར་ན་ང་རང་གི་གཟུགས་པོ་ཡོད་རེད། ང་རང་གི་སེམས་ཡོད་རེད། དེས་ན་ང་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་
 གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དངོས་གནས་བརྟག་དབྱད་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་ང་ཞེས་པ་དེ་གཏན་ནས་ཡོད་མ་རེད། སངས་རྒྱས་བཙུང་མ་ལྟ་བུ་འདས་ཀྱིས་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། སྤང་པོ་ལྟ་བུ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་
 སྤང་པོ་དང་། ཚོར་བའི་སྤང་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་འོ། །དེ་རྣམས་ལ་སྤང་པོ་ཞེས་བཏགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཆ་གས་མང་པོ་འདུས་པ་
 ཡིན་པས་ཁོ་རང་གསོབ་ལྟ་བུ་སྟོང་པོ་མེད་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། དེ་ལ་དངོས་གནས་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་སྤང་པོ་ཞེས་བརྗོད། སྤང་པོ་ལྟ་བུ་ནང་ནས་དང་པོ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་རེད།
 གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཞེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། སྤྱིར་རྒྱན་དུ་ང་རང་ཚོའི་བསམ་པ་ལ་ང་ཡོད་རེད། ངའི་གཟུགས་པོ་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཡག་པོ་བྱས་ནས་བལྟས་ན་ལུས་ཞེས་པ་དེ་

༡༡། །ཆ་གས་དུ་མ་འདུས་པའི་ཕུང་པོ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་གཅིག་ཕུར་རྩོག་རྩོག་གྲུབ་བསྐྱད་པ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། མགོ་མགོ་རེད། ལག་པ་ལག་པ་རེད། རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་རེད།
 དེས་ན་དངོས་པོ་དུ་མ་འདུས་པའི་གོང་བུ་ཞིག་ལ་ལུས་ཞེས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཛིན་གྱི་ཡོད། ང་རང་ཚོས་མགོ་ང་རེད། ལག་པ་ང་རེད། རྒྱུ་པ་ང་རེད་ཅེས་འཛིན་པ་ལྟར་ལུས་གྱི་ཆ་གས་དེ་དག་ང་ཡིན་
 ནམ་ཞེ་ན། དངོས་གནས་ཡག་པོ་བྱས་ནས་བལྟས་ན་གང་ཡང་ང་མ་རེད། ལག་པ་ལག་པ་རེད། རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་རེད། མགོ་མགོ་རེད། དེ་རྣམས་ང་མ་རེད། ང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། ང་
 ཟེར་བ་དེ་སྒྲེས་ནས་མ་གཤིབ་རུ་གཅིག་ཕུར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་གི་ཡོད། དངོས་གནས་བྱས་ན་ང་གཅིག་ཕུར་གྲུབ་པ་ལྟ་ཞོག །ང་རང་གི་གཟུགས་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཡང་གཅིག་ཕུར་གྲུབ་
 ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན་དང་པོ་སྒྲེ་བའི་སྐབས་སུ་ང་རང་གི་ལུས་པོ་དེ་གིན་ཏུ་ཆུང་ཆུང་རྒྱ་མ་གང་འདྲ་པོ། བཀྲག་ན་བདེ་པོ་ཡོད་པ། ལུས་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡོད། དེ་སྐབས་གྱི་གཟུགས་པོའི་བཟོ་བལྟ་དང་།
 འགྲོ་སྐྱབས་དེ་དག་ད་ལྟ་དང་མི་འདྲ་བ་ཡོད། དེ་ནས་ཏོག་ཙམ་ཆེ་རུ་སོང་དུས་སྒྲར་དང་མི་འདྲ་བ་ཆགས་གྱི་ཡོད། དེ་གཉིས་པོ་ཁ་ཁ་རེད་མ་གཏོགས་གཅིག་པ་མ་རེད། དེ་ནས་ལོ་ཁ་གས་གྱི་རྗེས་སུ་མི་

གཞོན་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། མི་གཞོན་པ་ཆགས་པའི་སྐབས་སུ་ཁོ་རང་གི་རྣམ་པའམ་དབྱིབས་སམ་བཟོ་བལྟ་ཆ་ཚང་ཁ་ཁ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱས་པ་ཆགས་པའི་སྐབས་སུ་འང་སྒར་དང་མི་འདྲ་བར་
 འགྱུར་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད་པེད་མ་གཏོགས་གཅིག་པ་ཡོད་མ་པེད། འོན་ཀྱང་ང་རང་ཚོའི་བསམ་པ་ལ་ང་སྦྱ་གུ་པེད། ང་གཞོན་པ་པེད། ང་རྒྱས་པེད་ཅེས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་
 ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དངོས་གནས་བྱས་ན་གཅིག་པ་རྩ་བ་ནས་མ་པེད། དེ་རྣམས་དབྱིབས་ཐ་དད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་དང་། ཁ་དོག་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས་རྩ་བ་ནས་གཅིག་པ་ཡིན་སྲིད་
 ཀྱི་མ་པེད། སྦྱ་གུ་དང་། བྱིས་པ་དང་། གཞོན་པ་དང་། རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་པུར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཛིན་བཞག་པ་ཞིག་པེད་མ་གཏོགས། དུས་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྦྱ་གུ་
 སྐབས་ཀྱི་འདྲ་བར་དང་། གཞོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་འདྲ་བར་དང་། རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འདྲ་བར་དེ་དག་ལ་བལྟས་ན། འདི་སུ་པེད་ཨ། ངས་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་ཟེར་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད།
 དེའི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་བདག་ཟེར་བ་ཞིག་གཅིག་པུར་གྱུ་བ་པ་ཡོད་མ་པེད། དེ་ལྟར་བཏག་པའི་ཆོ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་བདག་མ་པེད། འོན་ཀྱང་ང་རང་ཚོ་ལ་

༡༡། །སེམས་ཡོད་པས། སེམས་དེ་དངོས་གནས་བདག་ཡིན་ས་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན། སེམས་དེ་ཡང་བདག་མ་རེད། སེམས་ཞེས་པ་ཞིག་དངོས་གནས་གཅིག་པུར་གྱུ་བ་བསྔད་པ་ཞིག་
 རྩ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད། སེམས་དེ་ལ་མུང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་ཤེས་བཅས་མང་པོ་ཡོད། དེ་རྣམས་ཀྱང་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ལ་འགྱུར་
 འགོ་གི་ཡོད། དཔེར་ན་ཚོར་བ་བདེ་བ་དེ་སྐྱུག་བསྔལ་ལ་འགྱུར་འགོ་གི་ཡོད། སྐྱུག་བསྔལ་དེ་བཏང་སྟོམས་ལ་འགྱུར་འགོ་གི་ཡོད། བཏང་སྟོམས་དེ་སྐབས་འགར་སྐྱུག་བསྔལ་ལ་འགྱུར་འགོ་གི་ཡོད། དེ་
 བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དེ་ལོ་དང་ལོ་ལ་འགྱུར་བ་འགོ་གི་ཡོད། ལྷ་བ་དང་ལྷ་བ་ལ་འགྱུར་བ་འགོ་གི་ཡོད། ཉི་མ་དང་ཉི་མ་ལ་འགྱུར་བ་འགོ་གི་ཡོད། ཟུ་ཚོད་དང་ཟུ་ཚོད་ལ་འགྱུར་བ་འགོ་གི་ཡོད། དེས་ན་ཚོར་
 བ་གང་དེ་ལ་བདག་ཅིས་བརྗོད་དགོས་པ་ཉ་གོ་གི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་ཚོར་བའི་སྟེང་དུ་འང་བདག་གྱུ་བ་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱང་འགྱུར་བ་མང་པོ་འགོ་གི་ཡོད་པས་
 བདག་ཟེར་བ་གཅིག་པུར་གྱུ་བ་པ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མུང་པོའི་སྟེང་དུ་བདག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མུང་པོ་ལ་ཡང་བདག་ཡོད་མ་རེད། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མུང་པོ་

༡༡། །སྒྲིམ་མ་ཐག་པའི་སྐབས་སུ།ཁ་ལག་བཟུལ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ར་འབྲུང་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ཏྲོག་ཙམ་དུ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། སྐབས་འགར་གད་མོ་ཏྲོག་ཙམ་བགད་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་གད་ཡང་
 ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ནས་ཡར་ཏྲོག་ཙམ་ཆེན་པོར་སྒྲིམ་སྐབས་ཕྱི་མོ་ཕྱི་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཡི་གེ་འདོན་པ་དང་བྲིས་པ་སོགས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ནས་ཡར་སྒྲིམ་སྐབས་འདོན་ཤེས་པ་
 དང་། བྲིས་ཤེས་པ་སོགས་རིམ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་རེད་མ་གཏོགས། ང་རང་ཆོའི་སེམས་ཀྱིས་གཅིག་
 ཡིན་བསམ་པ་ལྟར་དུ་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ལུས་དང་སེམས་གང་ལ་ཡང་བདག་ཟེར་བ་གཅིག་དུར་གྱུ་བ་པ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། བདག་མེད་པར་ཤེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་འཛིན་རང་བཞིན་གྱིས་
 ལྷོག་འགྲོ་གི་ཡོད། བདག་འཛིན་ལྷོག་ན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་འགྲོ་གི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་གྱི་ཕ་བ་ཅན་རེད། མི་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་
 པ་ལ་བདག་ཡོད་མེད་བརྟག་དབྱུང་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བདག་མེད་པ་ཡིན་པར་ཉ་གོ་གི་འདུག །འོན་ཀྱང་ང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བདག་འཛིན་ལྷོག་འགྲོ་གི་མི་འདུག །རིགས་པས་བརྟག་དབྱུང་བྱས་ན་བདག་

མི་འདུག་སྟེ། ང་རང་ལ་བདག་འཛིན་སྐྱ་མཐུད་ནས་ཡོང་གི་འདུག། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་བདག་མེད་པར་ཤེས་ན་ཡང་བདག་འཛིན་ལྷོག་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག། འོན་མོངས་པ་ཡང་ལྷོག་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག་
 བསམ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་འཛིན་ཟེར་བ་དེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་གི་ཡོད། དེས་ན་ད་ལྟ་བདག་མེད་པ་ཡིན་པར་ཏྲོག་ཙམ་ཏྲ་གོ་བས་
 ལམ་སང་བདག་འཛིན་ལྷོག་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། གོམས་པའི་བག་ཆགས་བྱགས་ཆེན་པོ་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་བདག་མེད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་ག་རེ་གནང་དགོས་ཤེ་ན། བདག་མེད་པའི་དོན་ཡང་
 ནས་ཡང་དུ་བསྒྲོམ་དགོས། བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་དེའང་གོམས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པར་ཏྲོགས་པའི་སྟོ་འང་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་འགྱུར་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་བདག་གཏན་ནས་མེད་པ་ཡིན་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷགས་ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱ་མ་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཟེར་བ་དེ་གང་འདྲ་རེད། བདག་མེད་ན་སྐྱེ་བ་སྐྱ་མ་ནས་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་སྐྱ་ཡོང་གི་
 ཡོད། སྐྱེ་བ་འདི་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་སྐྱ་འགྲོ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། སྐྱིར་སྐྱེ་བ་སྐྱ་མ་ཡོད། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་འང་ཡོད། ཆོ་འདིའི་སྐྱེ་བ་ཡང་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་བདག་གཏན་ནས་ཡོད་མ་རེད། བདག་ཡོད་པའི་རྒྱ་

༡༡། །མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་མ་ནས་འདིར་ཡོང་བ་དང་། འདི་ནས་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ལ་འགོ་གི་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤང་པོ་ལྷ་པོ་འི་རྒྱན་ལྷ་བྱ་ཞིག་འགོ་གི་ཡོད། སྤྱིར་དང་རང་ཆོའི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་རིམ་པས་འགྱུར་བ་འགོ་གི་ཡོད། དཔེར་ན་དང་རང་སྤྱུ་གྱ་ཆུང་དུ་འི་སྐྱབས་ནས་མི་ཆེན་པོ་ལ་འགྱུར་འགོ་བ་དེ། བདག་ཟེར་བ་ཞིག་ཆུང་དུ་ནས་ཆེན་པོ་ལ་འགྱུར་འགོ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་རེད། རང་གི་ལུས་པོ་འམ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་ཐེ་ཆེ་ཐེ་ཆེ་ལ་འགྱུར་སོང་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཉམས་སྦྱོང་དེ་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགྱུར་སོང་བ་རེད། དེ་ལྷ་བྱ་འི་སྒྲོ་ནས་བྱིས་པ་ནས་གཞོན་པ་ལ་སོང་བ་རེད་མ་གཏོགས། བདག་ཟེར་བ་ཞིག་བྱིས་པ་ནས་གཞོན་པ་ལ་འགོ་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་མ་ནས་འདིར་ཡོང་བ་འི་སྐྱབས་སུ་བདག་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་མ་རེད། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་མ་ནས་སྤང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་ཙམ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། སྐྱེ་བ་འདི་ནས་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ལ་འགོ་བ་འི་སྐྱབས་སུ་ཡང་སྤང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་ཙམ་ཞིག་འགོ་གི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས་བདག་ཟེར་བ་ཞིག་འགོ་གི་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན་ཆུ་ཆེན་པོ་ཞིག་བབ་པ་ལ་མཚོན་ན། ཆུ་ཆེན་པོ་དེ་གང་ནས་འབབ་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། གངས་རི་ནས་འབབ་ཡོང་གི་ཡོད། གང་དུ་འབབ་འགོ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་འབབ་འགོ་གི་ཡོད། གངས་རི་དང་

རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ལ་བར་ཐག་རིང་པོ་ཡོད་པས་སྒྲ་ཕྱིའི་ཆུ་བོ་དེ་དག་ཆུ་བོ་གཅིག་པ་མ་རེད། ཆུ་རྩལ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཀྱང་ང་ཚོས་སེམས་ཀྱིས་ཆུ་བོ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་གྱི་ཡོད། ཆུ་བོ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་ནས་གངས་
 རི་ནས་འབབ་པའི་ཆུ་བོ་དེ་རྒྱ་མཚོ་ལ་འབབ་འགོ་གི་ཡོད་པས་མ་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དངོས་གནས་བྱས་ན་ཆུ་བོ་གཅིག་མ་རེད། དེ་བཞིན་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་བབ་པའི་ཆུ་དེ་ནམས་ཀྱང་ཆུ་མགོ་སོ་སོ་ནས་
 ཡོང་བའི་ཆུ་ཐ་དད་པ་རེད་མ་གཏོགས། ཐམས་ཅད་ཆུ་མགོ་གཅིག་ནས་འབབ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ཆུ་བོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཐོག་མར་གཙོ་བོ་གངས་རི་ནས་འབབ་གྱི་ཡོད། མཐའ་མར་འབབ་ས་དེ་རྒྱ་
 མཚོ་ཡིན་པས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ཆུ་བོ་མང་པོ་འཛོམས་གྱི་ཡོད་པ་བཞིན། ང་རང་ཚོའི་སྤང་པོ་འདི་ལ་ཡང་ཆ་ཤས་མང་པོ་ཞིག་འཛོམས་ཡོད། ཆ་ཤས་མང་པོ་སྤྱངས་པའི་སྤང་པོ་འདིའི་རྒྱན་སྐྱེ་བ་སྒྲ་མ་ནས་
 འདིར་ཡོང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འདི་ནས་ཕྱི་མ་ལ་འགོ་གི་ཡོད། དེས་ན་བདག་ཟེར་བ་ཞིག་སྐྱེ་བ་སྒྲ་མ་ནས་འདིར་ཡོང་བ་དང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགོ་བ་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དེ་དང་
 པོར་རིགས་པས་བརྟག་ཅིང་དབྱུང་དེ་གཏན་ལ་ཕབ། དེའི་རྗེས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཡིན་པར་བསྐྱོམས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་དུ་འགྱུར་བྱུང་བ་བྱ་དགོས། གང་ཟག་གི་

༡༡། །བདག་མེད་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤངས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤངས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོག་འགྲོ་གི་ཡོད། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་གྱི་ཕྱི་བ་ཅན་རེད། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་གྱིས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་དེ་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་མེད་པར་རྟོགས་ན་དེ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རེད། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ཚུལ་དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་བ་གྲགས་པས་ཤིང་རྟེན་ལ་དཔེ་བཞག་ནས་རིགས་པ་མང་པོ་གསུངས་ཡོད། འདིར་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ཞུས་ན། དཔེར་ན་ང་རང་ཚོས་ཤིང་རྟེན་ཞེས་ལབ་ཀྱི་ཡོད། ཤིང་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་ཤིང་རྟེན་དེ་དངོས་གནས་གང་དུ་འདུག་གམ། འཁོར་ལོ་དེ་ཤིང་རྟེན་ཡིན་ནམ། སྟོག་ཤིང་དེ་ཤིང་རྟེན་ཡིན་ནམ། འཕང་ལོ་དེ་ཤིང་རྟེན་ཡིན་ནམ། དེའི་སྟེང་གི་མིའི་འདུག་ས་དེ་ཤིང་རྟེན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་སོ་སོ་ནས་ཤིང་རྟེན་མ་རེད། དཔེར་ན་འདི་འཁོར་ལོ་ཡིན་པས་ཤིང་རྟེན་མ་རེད། འདི་སྟོག་ཤིང་ཡིན་པས་ཤིང་རྟེན་མ་རེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་སོ་སོའི་སྟེང་ནས་ཤིང་རྟེན་པ་ཞིག་གྱུབ་ཡོད་མ་རེད།

འོ་ན་གིང་རྟའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་གིང་རྟ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་གིང་རྟའི་ཡན་ལག་འདུས་པའི་དབྱིབས་དེ་གིང་རྟ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དབྱིབས་དེ་ཡང་གིང་རྟ་མ་རེད།
 དབྱིབས་ཞེས་པ་དེ་ག་ཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མང་པོ་འདུས་ནས་གསར་དུ་བཟོས་བཞག་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་དེའི་སྟེང་དུ་གིང་རྟ་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་གིང་རྟ་ཞེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་གྱི་
 ཡོད་ཅེ་ན། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་གིང་རྟའི་ཡན་ལག་གི་དངོས་པོ་མང་པོ་འདུས་པ་ཞིག་ལ་གིང་རྟ་ཞེས་སྟོབ་ཏགས་ནས་འཛིན་གྱི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། དངོས་གནས་བྱས་ན་གིང་རྟ་ཟེར་བ་དེ་བདེན་
 པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོས་ཀྱང་ག་ཟུགས་གྱི་སྤང་པོ་དང་། ཚོར་བའི་སྤང་པོ་དང་། འདུ་གཤེས་གྱི་སྤང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་སྤང་པོ་དང་། རྣམ་གཤེས་གྱི་སྤང་པོ་སྟེ། སྤང་པོ་ལྷ་
 པོ་དེ་དག་འདུས་པ་ཞིག་ལ་ངའོ་ཞེས་འཛིན་ནས་སྟོབ་ཏགས་པ་རེད་མ་གཏོགས། དངོས་གནས་བྱས་ན་ང་ཞེས་པ་ཞིག་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་རེད། གཉིས་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་
 ཟག་དགག་པ་ནི། དེ་ཉིད་དམ་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བའི་གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་མི་རུང་སྟེ། དངོས་པོ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

༡༡། །དེ་ལྟ་བུ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ང་དང་ངའི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འབྲུལ་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་དབྱུང་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་སྐྱོར་མདོར་བསྐྱུས་བསྐྱེན་ཟེན་པ་ཡིན་
 བོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོག་པ་ལ་གསུམ། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བརྟག་པ། སེམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བརྟག་པ། རིགས་པས་ངེས་པའི་དོན་བསྐྱེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
 བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བསྐྱུ་བ། དྲ་རགས་ཀྱི་གཟུགས་དགག་པ། སྤང་བ་རྣམ་ཤེས་སུ་བསྐྱེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཡང་འདི་ལྟར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོར་བསྐྱུ་ན་སྤང་
 པོ་ལྟ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལ་ཡི་སྒྲོམ་རིམ་གྱི་ནང་དུ་སྦྱིར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོར་བསྐྱེན་ཡོད། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅས་གཉིས་གསུངས་ཡོད། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་སྐྱོམ་
 པའི་ཚུལ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་སྐྱོར་གོང་དུ་ཞུས་པ་རེད། དེ་རིང་གི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་སྐྱོར་ཞུ་

༡༡། །དང་ཞི་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པོ་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྒྲོམས་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས་པ་དང་སྤང་བ་བྱགས་
 ཆེན་པོ་མེད་པར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་དང་སྟོང་པ་ཡོང་གི་ཡོད། སྦྱར་ནང་པའི་ཆོས་ལ་ཐོས་པ་མང་པོ་བྱེད་མྱོང་མཁན་དང་། ཉམས་ལེན་མང་པོ་གནང་མྱོང་མཁན་དེ་
 དག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡག་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་གསུང་དུས་དང་པོར་ཉ་ལས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་མ་རེད་བསམ་པ་
 ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན་ང་རང་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། དང་པོ་ལོ་ཆུང་ཆུང་དཔེ་ཆ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་བདག་མེད་པ་ཡིན་གྱི་མ་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བདག་ཡོད་ཀྱི་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད། བྱིས་
 སུ་ང་རང་གིས་མངོན་པ་མཛོད་བལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་བདག་ཟེར་བ་དེ་ཕལ་ཆེར་མེད་པ་འདྲ། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་རེད་ཟེར་བ་དེ་ཅུ་བ་ནས་ཡིན་གྱི་མ་རེད། དེ་འདྲ་ཡོང་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད་
 བསམ་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱང་བ་འཆར་མྱོང་། དེའི་རྗེས་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་དེ་དག་མཐོང་དུས་ཨ་ཕལ་ཆེར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་འགྲོ་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱང་བ་འཆར་མྱོང་། དེས་ན་ལས་དང་པོ་

༡༡། །ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚོས་དེ་ལ་ཡང་ཚོས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། སྐབས་འགར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་ཚོས་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། ཡང་སྐབས་འགར་ཚོས་ཞེས་པ་དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 ལའང་གོ་གི་ཡོད། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅེས་པའི་ཚོས་དེ་གང་ལ་གོ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ཤེས་བྱའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེས་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཟེར་བ་ནི་སྤང་པོ་དང་ཁམས་
 དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིང་པོ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་གཟུགས་དགག་པ་ནི། དེ་ལ་སྤང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་དང་གཟུགས་ཅན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་
 ནི་དོན་དམ་པར་ན་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་གྲུད་ན་མེད་དེ། དེ་དག་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཏུ་བཤེག་ལ་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་ཀྱང་ཆ་གས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སོ་སོར་བརྟགས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་པར་གཟུང་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་འདིར་
 དབུ་མའི་སྒྲོམ་རིམ་ཀྱི་ནང་དུ་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པའི་ཚུལ་དེ་གང་འདྲ་བསྟན་ཡོད་ཅེ་ན། དང་པོར་སྤྱིའི་དངོས་པོ་རྩལ་དུ་གྱུབ་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་པར་བསྟན་ཡོད། སྤྱིའི་དངོས་པོ་དེ་དག་
 རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུབ་པ་ཡིན་པས་ནང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་གྱི་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་ནང་གི་སེམས་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་པ་སྦྱིང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དང་། ནང་འཛིན་པའི་སེམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་གནང་བ་རེད། སྤྱིའི་དངོས་པོ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ང་རང་ཚོ་ལ་
 གང་འདྲ་བྱས་ནས་སྒྲུང་བ་འཆར་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ནང་གི་སེམས་ལ་སྒྲུང་བ་འཆར་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་བཞིའི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་ལྟར་བསྟན་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་ནང་
 གི་སེམས་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་ན་སྤྱིའི་ཡུལ་དང་ནང་གི་སེམས་ཏེ་སྤྱི་ནང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་ལྟར་
 གཏན་ལ་ཐབ་ནས་བསྟན་གནང་ཡོད། དེ་ལས་དང་པོ་སྤྱིའི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ངེ་ལྟར་བསྟན་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱིར་སྤྱིའི་དངོས་པོ་དེ་དག་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དེ་ང་རང་ཚོ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་མཁྱེན་བཞིན་པ་ལྟར་རེད། དེང་སང་སྤྱིའི་ཚན་རིག་གི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་འགོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་དངོས་གནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྟོག་རྟོག་གཅིག་ཤུར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་
 པར་གཏན་ལ་འབབ་གྱི་ཡོད། དེས་ན་ཚན་རིག་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་པ་དང་འཕྲུལ་འཁོར་གྱིས་བལྟས་པ་ན་གཅིག་ཤུའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་མོད་ཀྱང་། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་

༡༡། །ཟེར་གྱི་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་ཁོ་རང་ཚོ་ཤེས་རབ་རྩོན་པོ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དངོས་འཛིན་ལ་གོམས་སོང་བའི་དབང་གིས། རིགས་པས་དབྱུང་
 རྒྱབས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ན་ཡང་། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་ལབ་བྱུང་གྱི་མ་རེད། སྟོན་མ་ནས་དངོས་པོ་དེ་དག་ཡོད་པར་མཐོང་བསྐྱད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་རེད། ཡོད་མ་རེད་ཅེས་
 ལབ་ན་འགྲིག་གི་མི་འདུག་བསམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་རྣམས་ཡོད་དགོས་ཀྱི་འདུག་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་གི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དངོས་འཛིན་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ལས་སྤྱོད་
 བྱས་ནས་གཡུག་བྱུང་གྱི་མེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་རེད་ཟེར་ན་རང་གི་སྒྲུང་བ་དང་མ་མཐུན་པ་ཞིག་ཆགས་ནས་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བྱུང་གྱི་མེད། དེས་ན་སྤྱི་ལོ་གྱི་སྒྲུང་བ་ཤར་བསྐྱད་པ་དེ་དག་དངོས་
 གནས་ཡོད་ཅེས་བཤད་གྱི་ཡོད། ང་རང་ཚོ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཐོག་པ་གོང་མའི་ལྟ་བ་ལ་སྤྱི་ལོ་གྱི་སྒྲུང་བ་དེ་དག་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་རེད་ཅེས་བཤད་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་བྱུང་
 བར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྤྱིའི་དངོས་པོ་མ་གྱུབ་པ་དེ་ང་རང་གིས་དཔེ་ཡི་སྟོན་ནས་གོ་བདེ་པོ་ཞིག་བསྟན་ན་བསམ་བྱུང་། དཔེར་ན་ད་ལྟ་ང་རང་གི་ལག་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཤོག་བྱ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཚན་

ན། ཤོག་བྱ་གཉིས་ཡོད་པས་ཤོག་བྱ་གཅིག་དེ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་པ་དང་། ཤོག་བྱ་གཅིག་དེ་ཆུང་ཆུང་རེད་བསམ་པ་ཡོད་གི་ཡོད། དེས་ན་འདི་དངོས་གནས་ཆེན་པོ་རེད། འདི་དངོས་གནས་ཆུང་ཆུང་
 རེད། འདི་དངོས་གནས་གྲུབ་བསྐྱད་པ་ནང་བཞིན་མཐོང་གི་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྲུ་ལ་དྲིས་ན་ཡང་རུང་སྟེ། ཤོག་བྱ་ཆུང་བ་དེ་ཆེན་པོ་རེད་དམ་ཞེ་ན། མ་རེད་ཟེར་གྱི་རེད། ཡང་ཤོག་བྱ་ཆེ་
 བ་དེ་བསྟན་ནས་འདི་ཆུང་ཆུང་རེད་དམ་ཞེ་ན། མ་རེད་ཟེར་གྱི་རེད། མི་སྲུ་ལ་དྲིས་ན་ཡང་ལན་དེ་ག་རང་གནང་གི་རེད་མ་གཏོགས། ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཆུང་རུ་དང་། ཆུང་རུ་དེ་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་གཏན་ནས་ཟེར་
 གྱི་མ་རེད། ང་རང་གིས་བསྟན་ན་ཡང་དེ་ག་རང་མཐོང་གི་རེད། མི་གཞན་དག་ལ་བསྟན་ན་ཡང་དེ་ག་རང་མཐོང་གི་རེད། འོན་ཀྱང་འདི་འདྲ་བྱས་ནས་དེ་བས་ཀྱང་ཆེ་བ་ཞིག་དང་བསྐྱར་ན། ད་གི་ཆེན་
 པོ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་ད་ལྟ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་རེད། འདི་ཆུང་ཆུང་ཡིན་ཟེར་གྱི་རེད། ང་རང་གིས་ཀྱང་འདི་ཆུང་ཆུང་རེད་བསམ་པ་དང་། གཞན་དག་སྲུ་ལ་དྲིས་ན་ཡང་འདི་ཆུང་ཆུང་རེད་ཟེར་གྱི་རེད།
 རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དངོས་གནས་བྱས་ན་ཤོག་བྱ་འདི་ཆེན་པོ་ཡང་མ་རེད། ཆུང་རུ་ཡང་མ་རེད། དངོས་པོ་ཁོ་རང་གི་སྟོང་ནས་ཆེ་ཆུང་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། ཆེན་པོ་དང་ཆུང་ཆུང་ཞེས་པ་ནི་སྒྲོས་སྒྲོ་

༡༡། །བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོས་རིང་ཐུང་གཉིས་ལ་མཆོན་ན། འདི་རིང་པོ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རིང་པོ་རེད། འདི་ལ་སྐྱས་ཀྱང་ཐུང་དུ་བེར་གྱི་མ་རེད། དེ་བས་རིང་བ་ཞིག་དང་
 བསྐྱར་ན་འདི་ལ་ཐུང་དུ་བེར་གྱི་ཡོད། རྒྱ་མཆོན་དེ་ལ་བཏྲན་ནས་རིང་པོ་དང་ཐུང་དུ། ཆེན་པོ་དང་ཆུང་དུ། ཡག་པོ་དང་སྐྱུག་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཙམ་དུ་མ་
 ཟད་ང་དང་ཁྱོད་བེར་བ་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན་ང་རང་གིས་ང་རང་ལ་ང་བེར་གྱི་རེད་མ་གཏོགས་ཁྱོད་བེར་གྱི་མ་རེད། འོན་ཀྱང་མི་གཞན་དག་ལ་དྲིས་ན་ང་རང་ལ་ཁྱོད་བེར་གྱི་རེད་མ་
 གཏོགས་ང་བེར་གྱི་མ་རེད། ཡང་གཞན་གཅིག་གིས་གཞན་དག་གཅིག་ལ་དྲིས་ན་ང་ལ་ཁོ་བེར་གྱི་རེད་མ་གཏོགས་ང་དང་ཁྱོད་གང་ཡང་བེར་གྱི་མ་རེད། རྒྱ་མཆོན་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་
 ལ་ང་ཡིན་རྒྱ་དང་། ཁྱོད་ཡིན་རྒྱ་དང་། ཁོ་ཡིན་རྒྱ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ང་དང་ཁྱོད་བེར་བ་དེ་ལ་ཡིད་བཏྲན་རྩ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ས་ཆ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཆོན་ན། ང་རང་
 འདིར་སྒོད་དུས་སྐབས་ལ་ས་ཆ་འདི་ལ་འདི་ན་བེར་གྱི་རེད། འདི་ནས་ཡར་སོང་ན་ད་གི་ས་ཆ་དེ་ལ། དེ་ན་བེར་གྱི་རེད་མ་གཏོགས་འདི་ན་ཞེས་རྟག་པར་བེར་སྒོད་གྱི་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་

$$\frac{24}{24}$$

১৫.

Д.Н.Д.

༡༡། །ནམ་ཞེན། རྩུང་དུ་རེད། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ང་རང་གི་སྒོ་ངོ་ལ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡོད། རྩུང་དུ་ཡང་ཡོད་རེད། དོན་དམ་པ་ལ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་དེ་དངོས་གནས་ཡོད་དམ་ཞེན། ཡོད་མ་རེད།
 རྩུང་དུ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་ཡོད་མ་རེད། གསུམ་པ་སྒྲུང་བ་རྣམ་ཤེས་སུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་མི་ལམ་ན་དམིགས་
 པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་ཉིད་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་དུ་ཆད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་གི། དོན་དམ་པར་ན་འདི་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་གྲུད་ན་མེད་དོ་ཞེས་དབྱུང་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྩུ་མཆོན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས། བྱིའི་སྒྲུང་བ་དེ་དག་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རེད། བྱི་རྒྱུ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཆེན་པོ་ཡོད་མ་རེད། རྩུང་དུ་འང་ཡོད་མ་རེད། རང་གི་སེམས་ཀྱིས་རྩུང་དུ་
 དང་ཆེན་པོ་བཟོ་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཡག་པོ་དང་སྒྲུག་པོ། ང་དང་ཁྱེད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནང་གི་སེམས་ཀྱིས་བཟོ་གི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། བྱི་དངོས་པོའི་སྤྲེང་ལ་ཡོད་མ་རེད། དེའི་བྱིར་སྒྲུང་བ་
 ཐམས་ཅད་ནང་གི་སེམས་རེད་གསུང་གི་ཡོད། རང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུ་བ་བཞིའི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྐབས་སུ་འང་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཐབ་གྱི་ཡོད། གཉིས་པ་སེམས་ངོ་

བོ་ཉིད་མེད་པར་བརྟག་པ་ལ་གཉིས། སྦྱར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་འདི་སྟམ་དུ་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་སྟམ་དུ་སེམས་གིང་། དེས་དེ་ལྟར་ཆོས་བརྟགས་པ་མཐའ་དག་ནི་སེམས་
 ཁོ་ན་ཡིན་པར་རྟོགས་ནས་དེ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་གོ། །དེ་འདི་ལྟར་དབྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 ལ་བཞི། སེམས་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་རིགས་པས་སྦྱབ་པ། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་བསྟུ་བ། ཆོས་གཞན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པར་ན་སེམས་ཀྱང་བདེན་པར་མི་རུང་སྟེ། གང་གི་ཆོ་བརྟན་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་སེམས་ཉིད་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དེའི་ཆོ། དེ་བདེན་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར། རི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བརྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱང་དེ་ལས་གྱུད་ན་མེད་པས་བརྟན་པ་
 ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕྱིའི་དངོས་པོ་དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ནས་ནང་གི་སེམས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་རེད། ང་རང་ཆོས་རིགས་པས་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱིའི་
 དངོས་པོ་དེ་དག་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ནང་གི་སེམས་དེ་དངོས་གནས་ཡོད་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། འོ་ན་ནང་གི་སེམས་དེ་དངོས་གནས་གྲུབ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དངོས་གནས་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་

༡༡། །པའི་སྐབས་སུ་ནང་གི་སེམས་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཡོད་མ་རེད། གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོ་གས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་གཅིག་
 དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱང་དེ་ལས་གྲུད་ན་མེད་པའི་སྤྱིར་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བས་ན་སེམས་ནི་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟ་བུ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ཆོས་གཞན་ལ་སྐྱར་བ་ནི། སེམས་ཇི་ལྟར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟ་བུ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་དཔྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་
 རིགས་པས་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཅན་མ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་མ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སེམས་མ་དམིགས་པ། དེའི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ། ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་
 པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེས་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ན་དོན་དམ་པར་སེམས་ནི་ནང་དུ་ཡང་མི་དམིགས། བྱི་རོལ་དུ་ཡང་མི་དམིགས། གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཡང་མི་དམིགས། འདས་པའི་སེམས་ཀྱང་མི་
 དམིགས། མ་འོངས་པ་ཡང་མི་དམིགས། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །སེམས་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་སྟེ། སེམས་ནི་གཟུང་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ་ནི། བསྟན་དུ་མེད་ཅིང་གཟུང་དུ་མེད་ལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅི་འདྲ་ཞེ་ན། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་
 གྱེ། འོད་སྤངས་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་བཅུ་ལ་ན་མི་རྟེན་དོ། །གང་མ་རྟེན་པ་དེ་མི་དམིགས་སོ། །གང་མི་དམིགས་པ་དེ་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 དེས་ནང་གི་སེམས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་གནང་བ་རེད། དེ་ཡང་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བསྟན་གནང་ཡོད་ཅི་ན། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་འི་མདོ་ཡི་ལུང་དྲངས་ནས་སེམས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་
 བསྟན་གནང་ཡོད། མདོའི་ནང་དུ་འོད་སྤང་ཞེས་འབོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ལ་གསུངས་པ་རེད། སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་བཅུ་ལ་ན་མི་རྟེན་དོ། །ཞེས་པ་ནི། སེམས་དེ་
 དངོས་གནས་གང་དུ་འདུག་བལྟས་ན་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། ང་རང་ཆོས་བརྟག་དབྱེད་མ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་དེ་ཡོད་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་། དངོས་གནས་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ནས་
 སེམས་དེ་གང་དུ་འདུག་བལྟས་ན། ཅུ་བ་ནས་རྟེན་གྱི་ཡོད་མ་རེད། གང་མ་རྟེན་པ་དེ་མ་གྲུབ་པའམ་ཡོད་མ་རེད། གང་མ་གྲུབ་པ་དེ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་དུས་གསུམ་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡོད་མ་རེད་

༡༡། །གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། དེས་དེ་ལྟར་བརྟགས་ན་སེམས་ཀྱི་དང་པོ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། ཐ་མ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། བར་མ་ཡང་དག་པར་
 རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སེམས་ལ་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ། །དེས་དེ་ལྟར་སེམས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡང་མི་
 དམིགས་སོ། །སེམས་གང་གི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དེ་ཡང་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །དེ་རྟོགས་པས་སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བསྐྱབས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣལ་
 འབྱོར་པ་དེས་དེ་ལྟར་རིགས་པས་བརྟག་ཅིང་དབྱུང་པའི་ཆོ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་གི་རེད། སེམས་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་
 གྲུབ་པར་རྟོགས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་རྗེ་སྒྲུལ་པོ་པས་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱི་ནང་དུ། སེམས་དེ་ཡོད་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་དེ་ང་རང་གིས་ཀྱང་མཐོང་ཡོད་མ་རེད། གཞན་
 དག་གིས་ཀྱང་མཐོང་ཡོད་མ་རེད། མི་སུས་ཀྱང་སེམས་དེ་གང་ན་འདུག་བལྟས་ན་རྟོག་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཞེས་པ་ཞིག་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་ཡོད། སྦྱིར་སེམས་

ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་ཡོད། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གི་ནང་ནས། དང་པོ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུགས་མཐོང་གི་ཡོད། མཐོང་མཁན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་གང་ན་འདུག་བལྟས་ན་རྟེན་གྱི་མ་རེད། མིག་གི་ནང་ལ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་ད་ལྟ་ངས་གཟུགས་དངོས་སུ་མཐོང་གི་འདུག །ཤེས་པོར་འདི་དངོས་སུ་མཐོང་གི་འདུག །དེས་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཤེས་པོར་གྱི་སྟངས་ན་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་མ་རེད། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་རང་གི་སྟངས་ལ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་བཙལ་ན་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པོར་མཐོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ན་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་། སྒྲའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ལྗེའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཡུལ་རྣམས་མཐོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་མཚོན་ན། སྐབས་འགར་རྣམ་རྟོག་ཤིན་ཏུ་རགས་པ་སྐྱེ་གི་ཡོད། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་སྐབས་འགར་ཞེ་སྒྲུང་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་ནས་ཞེ་སྒྲུང་སྐྱེ་གི་ཡོད། སྐབས་འགར་སྟོང་རྗེ་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་ནས་སྟོང་རྗེ་སྐྱེ་གི་ཡོད། སྐབས་འགར་ང་རྒྱལ་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་ནས་ང་རྒྱལ་སྐྱེ་

༡༡། །གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་མང་པོ་སྐྱེ་བ་དེ་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་ཡོད། མ་རིག་པ་ཞེས་པ་ནི། དང་
 པོ་ནས་ཁ་བྱི་ལ་བལྟས་ཏེ་ནང་གི་སེམས་དེ་གང་འདྲ་འདུག་བལྟ་མ་སྟོང་བའི་སྟོངས་པའོ། །མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གི་སེམས་དེ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་ཤེས་ཀྱི་མེད། དེ་ཡང་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། ང་ལ་
 སེམས་ཤིག་ཡོད་བསམས་ནས་རྣམ་རྟོག་གི་རྗེས་ལ་རྒྱག་བཞག་པ་རེད་མ་གཏོགས། དངོས་གནས་ལྟ་དུས་ངའི་སེམས་དེ་གང་དུ་ཡོད་ཆེད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། རང་གི་མགོ་ནས་རྒྱང་པའི་བར་དུ་སེམས་དེ་
 གང་ན་འདུག་གམ། རྣམ་རྟོག་གང་ནས་སྐྱེ་གི་འདུག་བལྟས་ན་ཆེད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན་ཞེ་སྒང་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ་དཔེ་བྱགས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་གི་ཡོད། ང་ལ་ཞེ་སྒང་སྐྱེ་སྟངས་བསམ་པ་ཡོད་གི་ཡོད། འོན་
 ཀྱང་ཞེ་སྒང་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་གང་འདྲ་འདུག་བསམ་སྟོབ་བཏང་ན། ང་ལ་ད་ལྟ་ཞེ་སྒང་སྐྱེ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཆེད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ཞེ་སྒང་དེ་ས་ཆ་གང་དུ་སྐྱེ་གི་འདུག །སྐྱེ་མཁན་ཞེ་སྒང་ཁོ་རང་གི་
 ངོ་བོ་གང་འདྲ་འདུག་བལྟས་ན་ཆེད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ཞེ་སྒང་སྐྱེས་ནས་ལམ་སང་ཡལ་འགོ་བ་མ་གཏོགས། ད་ལྟ་ཞེ་སྒང་དེ་འདི་ནས་སྐྱེ་གི་འདུག་ག། ས་ཆ་དེ་ན་སྐྱེ་གི་འདུག་ག། དེར་འགོ་གི་འདུག་ག།

བསམ་པ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་གང་དུ་བལྟས་ན་ཡང་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་ལ་བརྟགས་ན་འང་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན་མི་གཅིག་ལ་དྲི་བ་ཞིག་བཏང་ན། ཁྱོད་ལ་ཞེ་སྤང་སྒྲེ་སྒྲོང་ངམ་ཞེས་དྲིས་ན། ཞེ་སྤང་མང་པོ་སྒྲེ་སྒྲོང་ཡོད་ཟེར་གྱི་རེད། ཁྱོད་ལ་ཞེ་སྤང་སྒྲེ་དུས་ཞེ་སྤང་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་འདུག་ཅེས་དྲིས་ན། ཞེ་དྲག་ཏུ་གོ་མ་སོང་། དེ་བཤད་ཐུབ་གྱི་མི་འདུག་ཟེར་གྱི་རེད། དེ་ལྟར་ཞེ་སྤང་ཏུ་མ་གོ་བ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེ་སྤང་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པའམ། རྣམ་ཤེས་སམ་སེམས་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་རེད། ཕྱིའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་པས་བརྟག་དབྱེད་ཡག་པོ་བཏང་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རྟོགས་གྱི་ཡོད། ཕྱིའི་དངོས་པོ་ལས་ཀྱང་ནང་གི་སེམས་དེ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། རང་གི་སེམས་ལ་ཡག་པོ་བལྟ་ཐུབ་ན། རང་སེམས་ཟེར་བ་དེ་ང་རང་ཚོས་བསམ་པ་ལྟར་དུ་མི་འདུག་ག། གང་དུ་ཡང་རྟོག་རྒྱ་མི་འདུག་ག་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་གི་ཡོད། ཕྱིའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་གཏན་ལ་ཤབ་དགོས་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ནང་གི་སེམས་ལ་རིགས་པས་དེ་ཙམ་མ་དབྱེད་པར། མངོན་སུམ་གྱིས་ཐད་ཀར་བལྟས་བཞག་ན་གང་ཡང་མཐོང་རྒྱ་

༡༡། །མེད་པ་དང་། ཕ་བ་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། ལྷོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་བྱུང་གི་ཡོད། དེའི་བྱིར་རྩེ་སྒྲུབ་པོ་པས། སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་སེམས་
 ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་རེད། ང་རང་གིས་ང་རང་གི་སེམས་མཐོང་ཡོད་མ་རེད། ང་རང་གིས་བྱེད་ཆོའི་སེམས་ཀྱང་མཐོང་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་ནས་སེམས་བདེན་པ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་གནང་བ་
 རེད། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཡག་པོ་བལྟས་ན། རང་གི་སེམས་དང་། བྱིའི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ངེས་ཤེས་སྟེ་བྱུང་གི་ཡོད། དེས་ཤེས་སྟེས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་གི་
 ཡོད། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་གྱིས་བརྟག་དབྱུང་བྱས་ནས་ཐོག་མར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་དེས་ཤེས་སྟེས་བྱུང་པར་བྱས། དེས་ཤེས་སྟེ་བའི་སྟེང་དུ་སྒྲུབ་པ་དེ་
 ལ་མདོ་ལུགས་གི་དབྱུང་སྒྲུབ་མཐ། མཁས་པའི་དབྱུང་སྒྲུབ་གསུང་གི་ཡོད། གཉིས་པ་ཆོས་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཆོས་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ། དེའི་འཐད་པ་དགོད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། དེས་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྩེས་སུ་མ་མཐོང་བས་གཟུགས་རྟག་གོ་ཞེས། མི་རྟག་གོ་ཞེས། ལྷོང་ངོ་ཞེས། མི་ལྷོང་ངོ་ཞེས། ཟག་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས། ཟག་པ་མེད་པའོ་ཞེས།

བྱང་བའོ་ཞེའམ། །མ་བྱང་བའོ་ཞེའམ། ཡོད་བའོ་ཞེའམ། མེད་བའོ་ཞེས་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །རི་ལྟར་གཟུགས་ལ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རྟོག་པར་མི་བྱེད་
 དེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱད་གཞི་ཆོས་ཅན་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་བས། བྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་དེ་རྣམས་རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པ་དང་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་མ་བཅས་པ་སོགས་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་འཐད་པ་དགོད་
 པ་ནི། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ན་དེའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་དེ་ལ་རྟོག་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟོན་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ན་དེའི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་རྟོག་པར་
 ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་སྲིད་གྱི་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་སོ་སོར་དབྱེད་པའི་རྒྱས་པ་བསྟན་པ་ནི། དེས་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་དེ་དངོས་པོ་གང་གི་ཆོ་རྒྱལ་འབྱོར་པས་དངོས་པོ་གང་གི་ངོ་
 བོ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ངས་པར་མི་འཛིན་པ་དེའི་ཆོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་གོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་གི་འཇུག་པ་སྐྱབ་

༡༡། །པ་ལ་གསུམ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ། རང་ཕྱོགས་གྱི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཤེས་རབ་གྱིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་མི་བསྒྲུལ་གྱི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་བ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྒྲུལ་པར་བྱེད་པ་དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་ཡང་མི་ལྟོག་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་ནག་དུ་ཤར་ན་རེ། ཤེས་རབ་གྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་གནས་ལུགས་གྱི་དོན་མི་བསྒྲུལ་གྱི། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲུལ་དགོས་ཟེར་བ་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བསྒྲུལ་ས་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་ཡང་མི་ལྟོག་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ཕྱོགས་གྱི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ་ནི། འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་མེ་བྱུང་ན་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པའི་མེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པའི་ཤིང་སྟེག་གོ་ཞེས་བཙམ་ལྟར་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲོན་ལ་མཁས་པ་དེ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲོད་པ་ཉིད་བསྒྲུལ་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་སྤྲོད་པ་ཉིད་ལ་བསྒྲུལ་པ་མང་

བས་གནས་གང་དང་གང་དུ། སེམས་འཕྲོ་ཞིང་སེམས་མངོན་པར་དགའ་བའི་གནས་དེ་དང་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཅ་ལ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བརྟགས་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །སེམས་གང་གིས་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ན་ཁ་བཅ་ལ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་ཏེ། དེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཆོན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། འདིས་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་ཉིད་མཆོན་མ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བརྟན་ཏོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་ཅུ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དཔྱོད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཆོན་མ་མེད་པའི་དོན་བསྒྲམ་པ་ལ་འཇུག་དགོས་གསུངས་པ་རེད། དེ་བཞིན་སྒྲོམ་རྒྱག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རིམ་པས་བརྟག་དབྱེད་བྱ་དགོས། གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐབས་འགར་སྒྲོམ་ལ་སྟོན་ཡོང་གི་ཡོད། སྒྲོམ་ལ་སྟོན་ག་རེ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། རྣམ་རྟོག་མང་པོ་འཆར་ཡོང་གི་ཡོད། སྐབས་འགར་སྒྲོམ་ཡག་པོ་བརྒྱབ་བྱབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། སྐབས་འགར་རྣམ་རྟོག་མང་པོ་ཤར་ནས་དེའི་དབང་དུ་སོང་གི་ཡོད། རྣམ་རྟོག་མང་པོ་འཆར་བའི་སྐབས་སུ་གང་འདྲ་གནང་དགོས་ཤེ་ན།

༡༡། །དང་པོ་ང་རང་ལ་རྣམ་ཏྲོག་ག་རེ་འཆར་གྱི་འདུག་བལྟས་ནས་བརྟག་དབྱད་བྱ་དགོས། སྐབས་འགར་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྒང་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤོར་བ་དང་། སྐབས་
 འགར་ཞེ་སྒང་དེ་ཆེད་དུ་ཕར་སྤངས་ན་ཡང་ཚུར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ལྡང་སྟེ་སྟེ་བ་སོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། ཡང་སྐབས་འགར་སྒྲོམ་རྒྱག་པའི་སྐབས་སུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
 རྣམ་ཏྲོག་ཚུང་དུ་ཞིག་སྟེ་ཞིང་། དེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྟེབས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། སྐབས་འགར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞེ་དྲག་མ་དགའ་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲོམ་ལ་མི་མོས་པ་ལྟ་
 བུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་སྐབས་སུ་དང་པོ་རྣམ་ཏྲོག་དེ་ཡག་པོ་ངོས་ཟེན་དགོས། ཡོ་དེ་རིང་ང་རང་སྒྲོམ་རྒྱག་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་ཏྲོག་དེས་བར་དུ་གཙོད་ཀྱི་འདུག་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཉ་གོ་དགོས།
 དེ་བཞིན་ང་རང་སྐབས་འགར་སྒྲོམ་ཡག་པོ་མི་ཡོང་བ་དེ་རྣམ་ཏྲོག་གང་གིས་བར་དུ་གཙོད་ཀྱི་འདུག་ཡག་པོ་བལྟ་དགོས། རྣམ་ཏྲོག་ཆ་ཆང་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བར་དུ་གཙོད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། རྣམ་ཏྲོག་
 འགའ་ཞིག་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལ་སྟོབ་སྟེ་ལ་གྱི་ཡོད། རྣམ་ཏྲོག་འགའ་ཞིག་གིས་བར་ཆད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན་སྐབས་འགར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་ཏྲོག་སྟེ་བ་དང་། སྐབས་འགར་ཞེ་སྒང་གི་

༡༡། །བསམ་གཏན་བྱེད་པ་དེའི་སྤྱིར་ཤེས་རབ་མཆོག་གི་བསམ་གཏན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་དང་། འཕགས་པ་གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་
 པ་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལྷག་མཐོང་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལ་ལྟ། ཐོག་མར་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པ། བར་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ། བར་མ་ཆད་པར་འཇུག་པ། ལྷན་གྱིས་བྱུང་
 བར་འཇུག་པ། རྩེ་ལ་མེད་དུ་འཛོག་པའི་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དང་པོར་སེམས་གཏོད་པ། དམིགས་པ་མི་འཆོར་བ་འཛིན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཁོ་ན་
 ལ་ཞུགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་བལྟ་བར་བྱ་བ་གཞན་མེད་པས་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བྲལ་བ། བཛོད་པ་མེད་པ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྒྲོམ་ཞིང་འདུག་པར་བྱ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དམིགས་པ་མི་འཆོར་བ་འཛིན་པ་ནི། དེར་གནས་ནས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་རྒྱུ་པར་མི་གཡེང་བར་བྱ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བར་ཆད་
 ཅིང་འཇུག་པ་ལ་དུག །དམིགས་པ་ཤོར་ན་སྤྱར་ཡང་གཏོད་པ། གནས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ། བརྟན་པ་མཐུ་བསྐྱེད་པ། གཡེང་བ་བསྐྱོག་པ། བྱིང་བ་བསྐྱོག་པ། རྟོད་པ་སེལ་བའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི།

གང་གི་ཆེ་བར་སྐབས་སུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་སེམས་བྱི་རོལ་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེའི་ཆེ་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ཆོར་བར་བྱས་ལ་ཟུར་དུ་མི་སྟུག་པ་བསྒྲུམ་པ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞི་བར་བྱས་ནས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གནས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ནི། ཟུར་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སེམས་བྱིར་ཞིང་འཇུག་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བརྟན་པ་མཐུ་བསྐྱེད་པ་ནི། གང་གི་ཆེ་དེ་ལ་སེམས་མངོན་པར་མི་དགའ་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་བསྒྲུམ་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་གཡེང་བ་བསྒྲུག་པ་ནི། རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་ཉེས་པར་མཐོང་བས་ཀྱང་མི་དགའ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་བྱིང་བ་བསྒྲུག་པ་ནི། རི་སྟེ་སྟུགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་ཏེ་རྒྱ་བ་མི་གསལ་བས་སེམས་བྱིང་ངམ་བྱིང་དུ་དོགས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་གོང་མ་བཞིན་དུ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཟུར་དུ་བྱིང་བ་ཞི་བར་བྱས་ལ། ཡང་དམིགས་པ་དེ་ཁོ་ན་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་དམ་པོར་གཟུང་བར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དུག་པ་རྒྱོད་པ་སེལ་བའི་ཐབས་ནི། རི་སྟེ་གང་གི་ཆེ་སྟོན་བགད་པ་དང་། ཕེས་པ་རྗེས་སུ་བྱན་པས་བར་སྐབས་སུ་སེམས་འཕྱར་བའམ་རྒྱོད་དུ་དོགས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་གོང་མ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱས་ལ་གཡེང་བ་ཞི་བར་བྱ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བར་མ་ཆད་པར་འཇུག་པ་ནི།

༡༡། །དེ་ནས་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འཇུག་པར་འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ལྷ་མོ་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་ནི། ཇི་སྟེ་གང་གི་ཆོ་བྱིང་བ་དང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་
 གྱུར་ནས་མཉམ་པར་ཞུགས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆོ་རྩལ་བ་སྟོང་དེ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་རྩལ་མེད་དུ་འཇོག་པའི་དགོས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་མཉམ་
 པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྩལ་བ་བྱས་ན། དེའི་ཆོ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སེམས་བྱིང་བར་གྱུར་པ་ལ་བརྩལ་བར་མ་བྱས་ན་དེའི་ཆོ་ཤིན་ཏུ་བྱིང་བས་ལྷ་ག་མཐོང་མེད་དེ། སེམས་དཔུས་ལོང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་
 སེམས་བྱིང་བར་གྱུར་ན་བརྩལ་བར་བྱའོ། །མཉམ་པར་གྱུར་ན་བརྩལ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྒྲིམ་པ་ལ་བཞི། མི་མཉམ་པའི་ཉེས་པ། མཉམ་པར་སྒྲིམ་པ། ངལ་བ་སེལ་
 བའི་ཐབས། སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཆོ་ལྷ་ག་མཐོང་བསྒྲིམས་པས་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་བ་དེའི་ཆོ་ཞི་གནས་ཆུང་བས་མར་མེ་རྒྱུང་ལ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་སེམས་གཡོ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་དེ་ཁོ་
 ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་དེའི་ཆོ་ཞི་གནས་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་ན་ཡང་ཤེས་རབ་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་ག་མཐོང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངེས་ཤེས་དེ་ཤུགས་

༡༡། །འགྲོ་གི་ཡོད། དེས་ན་སེམས་མཉམ་པོར་གནས་པའི་སྐབས་སུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་སྟོན་དེ་བཞག་ཐུབ་པ་གནང་དགོས། ཡང་སྐབས་འགར་ནམ་ཏྲོག་འཕྲོ་བའི་སྟོན་ཡོད་གི་
 འདུག་ན། སྟོན་དེ་ངོས་བབྱང་ནས་བསྒྲུལ་དགོས་རེད། གསུམ་པ་ངལ་བ་སེལ་བའི་ཐབས་ནི། ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་གནོད་པར་གྱུར་ན་དེའི་བར་སྐབས་སུ་འཛིག་ཏེན་མཐའ་དག་སྦྱུ་མ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་དང་། བློ་ལམ་དང་། རྩ་
 རྒྱ་དང་། བློ་ཡོར་ལྟ་བུར་ལྟ་ཞིང་འདི་སྟམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་འཁོར་བ་ན་ཀུན་དུ་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་གྱིས། བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་དེ་དག་ཆོས་ཉིད་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་
 འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ་སྟམ་དུ་བསམ་ཞིང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱའོ། །དེ་ནས་ངལ་བསོ་ལ། ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཡང་སེམས་གིན་དུ་སྟོ་བར་གྱུར་ན་
 དེ་བཞིན་དུ་ངལ་གསོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ནི་ལྟག་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུལ་པས་ཏྲོག་ཙམ་དགའ་ལས་ཁག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པ་མ་བདེ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན། ཉིང་
 ངེ་འཛིན་དེ་ཏྲོག་ཙམ་མཚམས་བཞག་ནས། དེའི་བར་སྐབས་སུ་སྦྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྦྱུ་མ་དང་བློ་ལམ་ལྟ་བུ་རེད། འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཏྲོག་གི་ཡོད་མ་

༡༡། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་བཞི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ཙམ་དུ་ལྟ་བ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ། དག་པའི་ཆོག་ས་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ།
 ཆོག་ས་ཀྱི་བྱེད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་འདོད་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་ཏེ་སྦྱིལ་མོ་གྱུང་མ་བཤེག་པར་འདི་སྙམ་དུ་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་གྱང་། གུན་རྫོབ་དུ་རྒྱུ་པར་
 གནས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལས་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་པར་གནས་པར་འགྱུར། བཙུམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་གྱུང་། དངོས་པོ་སྦྱོལ་བ་གུན་རྫོབ་དུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །ཅེས་བཀའ་སྩལ་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ནི། སེམས་ཅན་གྱིས་པའི་སྒོ་ཅན་འདི་དག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་པོ་རྒྱུ་པར་ལ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྒོ་འདོགས་པས་སྒོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་ཏེ།
 ཡུན་རིང་པོར་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ན་ཡོངས་སུ་འབྱུངས་པས་བདག་གིས་ཅི་ནས་གྱུང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་ལ། དེ་དག་ཆོས་ཉིད་
 ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲོམས་ཆར་བའི་རྗེས་སུ་གང་འདྲ་གནང་དགོས་ཤེ་ན། རང་གི་ལུས་དེ་སྒྲོམ་སྟན་སྒྲུང་ལ་སྒྲོད་བཞིན་པར་བསམ་སྒོ་གཏང་དགོས།

༡༡། །འབད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་དལ་བུས་སྒྲིལ་མོ་གྲུང་བཤེག་སྟེ་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་བྱས་ལ། དེ་དག་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་བྱས་ནས། འཕགས་
 པ་བཟང་པོ་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གདབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དལ་བུས་རྐང་པ་དང་། ལག་པ་དང་། སྒྲོམ་གྱི་ཚུགས་དེ་དག་མར་བཤེག་སྟེ་ཡར་ལངས། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་དང་། མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་ལྟལ། དེའི་རྗེས་སུ་འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ནས་སྟོན་ལམ་བཟང་པོ་གདབ་དགོས་
 པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དགེ་བ་གཞན་ཇི་སྟེད་པའི་ཆོགས་ལ་འབད་པ་ནི། དེ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོང་པོ་ཅན་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་མཐའ་དག་བསྐྱབ་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ཆོགས་གྱི་བྱེད་པ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་གྲུར་ན་བསམ་གཏན་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་པར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལས།
 ཇི་སྐད་དུ། དེ་བྱམས་པའི་གོ་ཆ་བགོས་ཤིང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གནས་ལ་གནས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་

བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་སྒྱུན་པ་དང་མ་བུལ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མ་བུལ་བ། བཟོད་པ་དང་མ་བུལ་བ། བཙོན་འགྲུས་དང་མ་བུལ་བ། བསམ་གཏན་དང་མ་བུལ་བ། ཤེས་རབ་དང་མ་བུལ་བ། ཐབས་དང་མ་བུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་
 ཆེར་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་བསྒྲོམ་དགོས། དེ་ཡང་སྒྱུན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་སུ་བྲུང་དགོས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལྟར་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་དང་། ཐབས་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་སྟེ། སྒྱིར་བཏང་ཅུ་བའི་
 ས་བཅད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་གཉིས་ཞུས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཐབས་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་བཞི། ཐབས་ལ་བརྟེན་པའི་དགོས་པ། དེ་ཤེས་རབ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ། ཟུང་འཇུག་
 འགྲུབ་པའི་དོན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱབ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྦྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྒྱིར་བརྗོད་པ། དེ་ལྷུང་
 རིགས་ཀྱིས་སྦྱབ་པ། ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱ་བ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་དང་། ལུས་དང་། གཡོག་འཁོར་མང་པོ་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

༡༡། །ལ་སོགས་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་པའི་ཐབས་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་ངེས་པར་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་རིང་གི་སྐབས་སུ་ལུ་རྒྱ་དེ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒྲིང་པ་སྒྲོམ་པའི་
ཚུལ་རེད། དེ་ཡང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་གཙོ་བོ་ག་རེ་གནང་དགོས་པར་བསྟེན་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཕ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་བྲུང་དགོས་པར་བསྟེན་ཡོད། གཉིས་པ་དེ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ནི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་ལ་སོགས་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་གང་གི་
འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འགྱུར། དེ་ལྟ་བས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
ནི་ཐབས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བསྟེན་པ་ལྟར་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་སྟེ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་བསྒྲོམས། རང་གིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒྲོམས། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་གཉིས་བྱང་དུ་འབྲེལ་

༡༡། །འགྲོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གི་ཉམས་ལེན་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ནི་ལམ་མཐར་བྱིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་
 པ་ཞིག་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ཡང་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ཐབས་ཀྱིས་མཐར་བྱིན་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་པོ་ནས་ང་རང་ཚོས་བྱམས་པའི་གོ་ཆ་བགོས་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པ་ལ་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་དགོས། སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོ་ནས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་བསྐྱེད་ཆེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་དགོས། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་དགོས། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་རྟོགས་དགོས་རེད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡིན་བསམས་ནས་བསྒྲོམ་དགོས་རེད། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 ཆ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲོམ་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་གང་ཡང་མི་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་

གནང་དགོས། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་སྦྱིན་པའི་ཐབས་དང་མ་བུལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱང་ཡག་པོ་བསྐྱངས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་ལ་བཟོད་པ་སྒྲིམ་པ་དང་མ་བུལ་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ལ་བསམ་གཏན་དང་མ་བུལ་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཤེས་རབ་དང་མ་བུལ་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ལ་ཐབས་མཁས་པ་དང་མ་བུལ་བ་སོགས་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མ་བུལ་བའི་སྒྲོ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་ལ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བུ་བ་ཀྱི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་འགག་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་གཏན་ནས་མ་རེད། དེས་ན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲིམས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། ཐམས་ཅད་འབྱུང་དུ་རུང་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲིམ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་པ་གནང་དགོས་ཞེས་

༡༡། །སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱ་བ་ནི། དེའི་བྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ལ་ཡང་བསྟེན་པར་བྱའི། སྟོང་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སྦྱིན་པ་གཏང་དགོས། ཚུལ་བྲིམས་བསྟུང་དགོས། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་དགོ་བའི་ཅུ་བ་ཀུན་ལ་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་རེད་མ་
 གཏོགས། སྟོང་ཉིད་ཏྲོགས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་གི་ཡོད་དམ་སྟུམ་ན། འཆང་རྒྱ་གི་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སྟོང་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསྒྲུམས་པ་ནི། བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་ཡོད། བཞི་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དགོད་པ་ནི། དེ་རྒྱད་དུ་འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་བསྐྱུས་པ་ལས་
 ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དུམས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པ་འདི་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་བྱིར་ཡིན་ན། དེ་ལ་མི་སྤྱན་པོ་དེ་དག་འདི་རྒྱད་དུ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའི། ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་དག་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྤྱན་འབྱིན་པར་སེམས་སོ། །མ་ཕམ་པ་འདི་ཇི་སྟུམ་དུ་སེམས། ཀླ་ཤི་ཀའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་

བ་དེས་ཕྱག་རོན་གྱི་ཕྱིར་རང་གི་ཤ་བྲ་ལ་ཕྱིན་བ་དེ་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་ཡིན་ནམ། བྱམས་པས་གསོལ་བ། བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། བྱམས་པ་ང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་ཕ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གང་དག་བསགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གིས་གཞོད་པར་གྱུར་ཏམ། བྱམས་པས་གསོལ་བ། བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། མ་ཕམ་པ་བྱོད་
 གྱིས་ཀྱང་བསྐལ་བ་དྲུག་ཅུར་སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས། བསྐལ་བ་དྲུག་ཅུར་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། བསྐལ་བ་དྲུག་ཅུར་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། བསྐལ་བ་དྲུག་ཅུར་བཙོན་འགྲུས་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ།
 བསྐལ་བ་དྲུག་ཅུར་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། བསྐལ་བ་དྲུག་ཅུར་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་ན། དེ་ལ་མི་སྤྱན་པོ་དེ་དག་འདི་སྐད་དུ་ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སོ་
 ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཆ་ཆ་ང་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སངས་རྒྱས་དགོས་གསུངས་ཡོད། ཡང་མི་སྤྱན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་མཐའ་དག་ལ་བསྐྱབ་དགོས་གྱི་མ་རེད། ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱབ་དགོས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

༡༡། །པ་གཞན་དག་ནམས་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་མ་རེད་ཟེར་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་གཞན་དག་ལ་སྒྲོན་བརྗོད་གི་ཡོད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོའི་ནང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་
 ལ་གསུངས་མཛད་པ་རེད། བྱམས་པ་ཞེས་བོས་ནས། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཁོང་སྒྲོན་མ་ཀླ་གི་ཀའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྒྲུ་སྒྲུ་བ་བཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཡུག་རོན་གི་སྒོག་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཁོང་རང་གི་སྒྲུ་
 ལུས་ནས་ག་བཅད་ནས་བྲ་ལ་སྤྱོན་པ་བཏང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྤྱོན་པ་བཏང་བ་དེ་མི་ཤེས་པ་དང་སྒྲོངས་པ་དང་འབྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་ཞེས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱམས་པ་ལ་བཀའ་འདྲི་
 གནང་བ་རེད། བྱམས་པས་དེ་ལྟར་གནང་བ་དེ་འབྲུལ་པ་མ་རེད། དངོས་གནས་ཡག་པོ་རེད་ཅེས་ཞུས་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ལ་ག་རེ་གསུངས་ཡོད་ཅེ་
 བ། བྱམས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཕ་རོལ་སྤྱོན་པ་དུག་ལ་སྒྲོད་རྒྱ་དེ་ཞེ་དུག་གལ་ཆེན་པོ་རེད་གསུངས་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་དུག་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པར་བསྟན་ཡོད། སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྒྲོམ་རིམ་འདིར་ཡང་
 ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་དུག་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པ་དེ་ཞེ་དུག་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་གསུངས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་དུ་གང་མ་དུ་ཡ་ན་བོད་ལ་བྱོན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་

གསུངས་པ་དེ་ཞེ་དྲག་ཡག་པོ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་གང་མ་རྩ་ཡ་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོམ་རིམ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཉ་ཅང་གི་ཡག་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་གིས་ལྟ་བ་གསུངས་སྐབས་ཐབས་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དྲག་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་དེ་ཞེ་དྲག་གལ་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད་མ་རེད། གཙུག་པོ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲོམ་དགོས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལ་བོད་ལ་ཐེབས་དགོས་པ་དང་། ཁོང་དང་ལྟན་དུ་ཚོད་པ་བརྒྱག་དགོས་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་རེད། དེས་ན་སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་རྒྱང་པ་བསྒྲོམས་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད། དེས་པར་དུ་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དྲག་ལ་བརྩོན་དགོས་རེད་ཅེས་གལ་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་གསུངས་ཡོད། ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དྲག་ལ་བརྩོན་པའི་སྐབས་སུ་གཙུག་པོ་ག་རེ་གལ་ཆེ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། གཙུག་པོ་སེམས་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ཡང་དང་པོ་སྒྱུན་པའི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་མཆོན་ན། སྒྱུན་པའི་ཕར་བྱིན་ཞེས་པ་ནི། མི་གཞན་དག་དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པ་བས་མེད་པ་རྣམས་ལ་བས་སྒྱུན་པ་བཏང་བ་དང་། གོས་མེད་པ་རྣམས་ལ་གོས་སྒྱུན་པ་བཏང་བ་དང་། འོངས་སྟོད་མེད་པ་རྣམས་ལ་འོངས་སྟོད་སྒྱུན་པ་བཏང་བ་ལྟ་བུ་ལ་གསུང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེའི་སྐབས་སུ་བྱིའི་དངོས་པོ་དེ་གཙུག་ཆེ་གི་ཡོད་མ་རེད། རང་གི་སེམས་འདི་གཙུག་ཆེ་གི་ཡོད། དེས་ན་

རྒྱ་ནག་ནས་བོད་ལ་མ་སླེབས་ཀྱི་བར་དུ། དེ་རིང་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱིན་པ་རྩ་བ་ནས་ཐོབ་མ་སྟོང་། དེ་རིང་ཨ་མ་རྒན་མོ་དེས་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐུལ་སོང་གསུངས་པ་རེད། མི་གཞན་དག་གིས་བསམས་
 ན་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་གང་དང་གང་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་ཐུལ་ཡོད་པས། དེ་རིང་ར་རྐང་པ་ཆགས་བསྐྱད་པ་དེས་གང་ཡང་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་གི་རེད། འོན་
 ཀྱང་དངོས་གནས་བརྟག་དབྱད་བྱས་ན། ཨ་མ་རྒན་མོ་ལ་ར་རྐང་པ་ཆགས་བསྐྱད་པ་དེ་མ་གཏོགས་ཡོངས་སྟོང་གཞན་རྒྱ་ཆེན་པོ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། མོ་རང་ལ་གང་ཡོད་པ་དེ་ཐུལ་བཞག་པ་ཡིན་
 པས་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོ་ལ་ཡོངས་སྟོང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མང་པོ་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་ཙམ་ཡང་ཐུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཨ་མ་རྒན་མོ་ལྟ་བུའི་བསོད་
 ་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་སྤྱིན་པ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཟེར་བ་དེ་དངོས་པོ་ཁོ་རང་ལ་རག་མི་ལས་པར། གཙོ་པོ་གང་ཟག་རང་རང་གི་བསམ་པ་དང་ཀུན་སྟོང་ལ་རག་ལས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་
 ཏུ་སྤྱིན་པ་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་གཙོ་པོ་ག་རེ་གལ་ཆེ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། བསམ་པའི་ཀུན་སྟོང་དེ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱིན་པ་གཏོང་དགོས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟག་

༡༡། །དབྱེད་ཡག་པོ་མ་བྱས་པར། སྦྱོན་པ་གཏང་དགོས་རེད་བསམས་ནས་ལམ་སངས་སྦྱོན་པ་བཏང་བཞག་ན། སྦྱོན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཕན་པ་ཡོང་བྱིང་རེད། སྦྱོན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གཞོན་པ་ཡང་ཡོང་བྱིང་རེད། དཔེར་ན་དངོས་པོ་མ་དག་པ་དང་། བསམ་པ་མ་དག་པ་དང་། ཡུལ་མ་དག་པ་དང་ལྡན་བཞིན་པར་སྦྱོན་པ་བཏང་ན་ཕན་པ་ཡོང་གི་མ་རེད། དངོས་པོ་མ་དག་པ་ཞེས་པ་ནི། རྟག་དང་མཚོན་ལ་སོགས་པ་སྦྱོན་པ་བཏང་བའོ། །བསམ་པ་མ་དག་པ་ཞེས་པ་ནི། ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འགྲན་སེམས་དང་ཐུག་དོག་གི་སྒྲོ་ནས་སྦྱོན་པ་བཏང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡུལ་མ་དག་པ་ཞེས་པ་ནི། བསམ་པ་ངན་པ་བྱེད་མཁན་དང་། གཞན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་མཁན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོན་པ་བཏང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུ་མ་དག་པའི་སྦྱོན་པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་གཞོན་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་དེ་འདྲའི་སྦྱོན་པ་གཏང་ནས་བྱིང་མ་རེད། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་གནས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ། ཕ་རོལ་པོའི་བསམ་པ་རྫོགས་བྱུང་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་སྤུལ་ཡང་གཞོན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོན་པ་གཏང་དགོས། མ་དག་པའི་སྦྱོན་པ་གཞན་ལ་གཞོན་པ་ཡོང་བ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་བསམ་པ་མ་དག་པ་ནི། སྦྱོན་པ་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་དངོས་

གནས་པན་སེམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་པར། གཡོ་སྒྱུ་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ང་རང་གིས་ད་ལྟ་ཕར་སྤྱད་པ་ལས་མ་འོངས་པ་ལ་ཚུར་ཆེན་པོ་ཞིག་འཕྲོབ་རྒྱའི་ཆེད་དུ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན་མགོ་སྐོར་གཏང་རྒྱའི་ཆེད་དུ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་པ་བཏང་ན་བསམ་པ་མ་དག་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། བསམ་པ་མ་དག་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་དེ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཞེ་དྲག་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་མ་དག་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ནི། དངོས་པོ་ངན་པ་མཆོན་ཆ་ལྟ་བུ་དང་། དུག་ལྟ་བུ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ན། དངོས་པོ་དེ་གང་ཟག་སྤྱི་ལག་པ་ལ་སོང་ན་ཡང་། རིམ་གྱིས་གཞོན་པའི་རྒྱ་ཞིག་ལ་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས། རང་གཞན་སྤུ་ལའང་ཕན་པའི་རྒྱ་ལ་འགྲོ་གི་མ་རེད། དེ་ནས་ཡུལ་མ་དག་པ་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱིན་པ་དང་གཞན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་མཁན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལྟ་བུ་འོ། །དཔེར་ན་སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་ན་ཁོ་རང་གིས་ལམ་སང་བཅག་བཞག་གི་རེད། དངོས་པོ་དེ་ཡག་པོ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱག་པོ་ཡིན་པ་གང་ཡང་ཏ་གོ་གི་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་གཞོན་པ་སྤྱེལ་མཁན་གྱི་མི་བསམ་པ་ངན་པ་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་གཞན་དག་གཅིག་གིས་བྱེད་རང་ལ་དངོས་པོ་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་

༡༡། །དེ་སྒྲོད་ཀྱི་ཡིན། བྱེད་རང་གིས་མི་གཅིག་གསལ་བྱུང་བ་བྱེད་དགོས་ཟེར་ནས་སྒྱུན་པ་བཏང་བ་ཡིན་ན། སྒྱུན་པ་དེ་མ་དག་པ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་མ་དག་པའི་སྒྱུན་པ་རྣམས་སྤང་
 དགོས། མ་དག་པའི་སྒྱུན་པ་སྤངས་ནས་སྒྱུན་པ་ག་རེ་བཏང་ན་ཡང་གཤམ་རབ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གནང་དགོས་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྱིམས་ཡིན་ན་ཡང་གཙོ་བོ་རང་གི་སེམས་ལ་རག་ལས་ཀྱི་ཡོད། སྒྱིར་
 བྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཚུལ་བྱིམས་སྤང་བའི་སྐབས་སུ་སྒྲོག་གཙོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། མི་ཚངས་པར་སྒྲོད་པ་སོགས་གཙོ་བོ་ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བདུན་པོ་དེ་དག་སྤང་དགོས། དེ་སྒྲོད་
 བའི་སྐབས་སུ་འདྲེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གནང་དགོས། དེ་ཡང་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ལུང་འགའ་ཞིག་གི་ནང་དུ་གལ་ཏེ་གཞན་ལ་ཕན་གྱི་འདུག་ན། ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བདུན་པོ་དེ་དག་
 གནང་བ་ཡོད་པར་གསུངས་ཡོད། གནང་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་དག་བྱས་ན་ཡང་དོན་དུ་མི་དགེ་བ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་མ་རེད། དགེ་བ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན་སངས་རྒྱལ་བཙུན་པ་ཙོང་མ་ལྷན་
 འདས་དེད་དཔོན་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་སྐབས་སུ། མི་ནག་གཏུང་བྱང་ཅན་ཟེར་བའི་ཆོམ་རྒྱན་པ་དེའི་སྒྲོག་བཙུང་བ་རེད། རྣམ་པ་ལ་སྒྲོག་གཙོད་པའི་ལས་བྱས་ཡོད་ཀྱང་དོན་དུ་ཁོ་རང་

གི་རྒྱུད་ལ་བསམ་པ་བཟང་པོ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་ན་དགེ་བ་ལ་སོང་ཡོད། དེས་ན་ཚུལ་བྲིམས་དང་འགལ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། ཚུལ་བྲིམས་ཞེས་པ་ནི། ང་རང་གིས་གཞན་ལ་གཞོན་པ་སྤངས་པ་ལ་གསུང་གི་
 ཡོད། རྒྱུ་མཆན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱང་གཙོ་བོ་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཟོན་པ་ཡིན་ན་ཡང་གཙོ་བོ་སེམས་ལ་རག་ལས་ཀྱི་ཡོད། སྤྱིར་གཞན་ལ་ཞེ་སྤང་མི་བྱེད་པ་ཞིག་
 ལ་བཟོན་པ་གསུང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཞེ་སྤང་གི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་བཟོན་པ་དང་འགལ་བ་ཆགས་གྱི་མེད། དཔེར་ན། ང་རང་ལ་མི་ཁ་ཤས་གྱིས་དྲི་བ་བཏང་སྟེང་། ཆོས་སྦྱོང་མ་དུ་ཀ་ལ་ལྟ་བུ་
 དང་། རོ་རྩེ་ཕུར་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། ལྟ་བྱོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་རེད། ཞེ་སྤང་ནི་སྤང་བུ་ཡིན་པས་ཁོང་རྣམ་པ་ཆོ་བྱོ་བོ་ཆགས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཆན་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་བཏང་སྟེང་། དྲི་བ་དེ་དཔེ་ཡག་པོ་ཡོད། རྒྱུ་
 མཆན་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། སྦྱིང་རྩེ་ཡོད་ན་དེས་པར་དུ་གད་མོ་བགད་དགོས་པའི་བྱུང་བ་ཡོད་མ་རེད། རོ་འཇུ་མ་བསྟན་དགོས་པའི་བྱུང་བ་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་མི་གཅིག་གིས་འཇུ་མ་སྟོན་གྱི་ཡོད་ན།
 ཁོ་ལ་སྦྱིང་རྩེ་ཡོད་པའི་བྱུང་བ་ཡང་ཡོད་མ་རེད། ཁ་ཤས་གྱིས་གཡོ་སྦྱུང་སྒྲི་ནས་འཇུ་མ་སྟོན་གྱི་ཡོད། ཁ་ཤས་གྱིས་བསམ་པ་བཟང་པོའི་སྒྲི་ནས་བྱོ་གཉེར་སྟོན་གྱི་ཡོད། དའི་བྱིར་ལྟ་བྱོ་བོ་རྣམས་གྱིས་ཁོང་

༡༡། །ཁྱོད་རྣམ་པ་བསྟན་པ་དེ་ཡང་། དངོས་གནས་བྱས་ན་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་རྟགས་མཚན་ལྟ་བུ་ཡིན། དཔེར་ན་ཨ་མ་གཅིག་གིས་རང་གི་བུ་ལ་བརྟེ་བ་གིན་དུ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན། བུ་དེ་མེད་ནང་དུ་མཆོང་འགྲོ་བ་དང་། གཡང་ས་ནས་མཆོང་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་ཆོ། ཨ་མ་དེས་དཔེ་ཁོང་ཁྱོ་བ་བའི་རྣམ་པ་བསྟན་ནས་བཀའ་བརྟེན་གཏང་གི་རེད། ཁོང་ཁྱོ་བ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཨ་མ་མོ་རང་གི་དོན་དུ་ཁོང་ཁྱོ་བ་གི་ཡོད་མ་རེད། བུ་གུ་དེ་ལ་བརྟེ་བ་ཆེ་བ་ཆེ་བྱགས་ནས་བརྟེ་བ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་སྤྱི་ལོགས་ལ་ཐོན་པ་ཡིན། དེས་ན་དེ་ལ་ཞེ་སྤང་བེར་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་གནང་མཁན་ལ་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་དགོས་ཀྱི་མེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་ཁྱོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོ་བའི་རྣམ་པ་འགྱུར་བསྟན་པ་དེ་ཡང་གཞན་གཞོད་པ་ལས་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་རེད་མ་གཏོགས་དངོས་སུ་ཁོང་ཁྱོ་བ་མ་ཡིན། དེས་ན་ཁོང་རྣམ་པས་ཁོང་ཁྱོད་རྣམ་པ་འགྱུར་ཅམ་བསྟན་པ་ལ་བྱུང་པར་ཞེ་བྱག་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་འགྱུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་མཆོན་ན། ང་རང་ཆོས་ལས་ཀ་ལ་ལྷ་ཚུགས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་འགྱུས་བེར་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་བརྟེན་འགྱུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཏོག་ཅམ་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། རྒྱལ་ཕྱིས་

༡༡། བྱིན་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་དམ་པའི་ཚཱ་དང་མཐུན་པ་དང་། རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། རང་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་དཔེ་སྤྱད་པོ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱད་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཟེར་གྱི་མ་རེད། དེ་ལ་ཤེས་འཆལ་ཟེར་གྱི་ཡོད། རང་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་དཔྱེད་དེ་བེད་སྤྱོད་ཡག་པོ་ལ་བཏང་བ་མ་ཡིན་པར། བེད་སྤྱོད་སྤྱུག་པོ་ལ་བཏང་བ་ཡིན། རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་བེད་སྤྱོད་བཏང་བ་མ་ཡིན་པར། རང་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་དོན་དུ་བེད་སྤྱོད་བཏང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དེ་ལ་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་གསུང་གི་ཡོད། **གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྐྱབ་པ་ནི།** ཐབས་དང་བྲལ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱེད་མི་རུས་ཀྱི། ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ན་རུས་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། ཇི་སྐད་དུ། འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒོན་པོས་ཟེན་པའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཐབས་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། **ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་ལ་བཞི།** ཐབས་ཤེས་བྱུང་འཇུག་གི་བྱེད་པ། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་

ལ་ལྟོས་པའི་ལུང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ། སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡང་གཞན། ལྟ་བུ་གས་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་ལྟ་བ་
 ཡང་གཞན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྟ་བུ་གས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་བདག་ལ་སོགས་པར་བྱེན་ཅི་ལོག་དང་ལྟན་པའི་བྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་དག་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་
 ཀྱིས་ནི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བས་ཐབས་དང་མི་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞོལ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་དང་ལྟན་པར་འདོད་དེ། དེ་བས་ན་དེ་
 དག་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞོལ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་དང་ལྟན་པར་འདོད་དེ། དེས་ན་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་འཁོར་
 བར་མི་ལྷུང་ལ། ཐབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མི་ལྷུང་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ང་རང་ཆོ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ལྟན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཤེས་རབ་རྒྱུང་པ་བྱས་ན་
 འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། ཐབས་མེད་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུང་པའམ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་ན་ང་རང་གཅིག་ཏུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་

༡༡། །མཆོད་པའི་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྷན་པ། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་རྣམས་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་འཕྲོ་བ་དགོས་
 གྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། ཐབས་དང་ལྷན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལ་མི་ལྟུང་
 ཞིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་མི་ལྟུང་ངོ་། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོས་པའི་ལུང་ནི། དེ་བས་ན་འཕགས་པ་ག་ཡུ་མགོའི་རི་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་མདོར་བསྟུན་འདི་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་པོ་ཞེས་
 བཀའ་སྩལ་ཏོ། །འཕགས་པ་དཔལ་མཆོག་དང་པོ་ལས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཕ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆིང་བ་ནི་གང་། ཐར་བ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཐབས་མེད་པར་སྲིད་པར་འགོ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཆིང་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་སྲིད་པའི་འགོ་བར་འགོ་བ་ནི་ཐར་བའོ། །ཤེས་རབ་མེད་པར་སྲིད་པར་འགོ་བ་

ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྲིད་པའི་འགྲོ་བར་འགྲོ་བ་ནི་ཐར་པའོ། །ཐབས་ཀྱིས་མ་བློན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་བློན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐར་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་བློན་པའི་
 ཐབས་ནི་འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་བློན་པའི་ཐབས་ནི་ཐར་པའོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་སྤྱུལ་དོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་འདས་ཀྱིས། ཐབས་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཐར་པ་འཕྲོག་པའི་རྒྱ་རེད།
 ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ནི་འཁོར་བར་ལྷུང་བ་བཞིན་དུ་འཆིང་བ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པའི་ཐབས་ནི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་རེད། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ནི་
 འཁོར་བ་ལ་འཆིང་བྱེད་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་ལྷོས་པའི་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་གཉིས། ཐབས་དང་བྲལ་བ་འཆིང་བར་སྦྱབ་པ། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བ་འཆིང་བར་སྦྱབ་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཆིང་བའི་དོན། དེའི་གཉེན་པོ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ངོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཙམ་བསྟེན་ན་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འདོད་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ལྷུང་བས་འཆིང་བ་བཞིན་
 དུ་འགྱུར་ཏེ། མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ངོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆིང་བའོ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་གཉེན་པོ་ནི།

༡༡། །དེ་ལྷ་བས་ན་ལྷ་གས་པས་ཉན་པ་ལ་མེ་བསྟེན་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་ག་པ་ཅམ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཐབས་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟེན་པར་བྱའི། ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་མངོན་དུ་
 བྱི་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ནི། འཕགས་པ་ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ངེ་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་མེ་ཡོངས་སུ་སྟོང་པར་གྱུར་དོ། །དེ་མེ་དེ་ལ་བསྟེན་སྟངས་བྱེད། སྤྱ་མར་བྱེད་
 ཀྱང་དེ་འདི་སྟམ་དུ་བདག་གིས་མེ་དེ་ལ་བསྟེན་སྟངས་བྱས། སྤྱ་མར་བྱས། རི་མོར་བྱས་ཀྱང་འདི་ལ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱའོ་སྟམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞི་དེ་ལས་བདག་ལ་ལུས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་བའམ། སེམས་
 ཀྱི་ཡིད་མི་བདེ་བར་འགྱུར་དུ་འོང་སྟམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཡང་ཡིན་ལ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞི་དེ་ལས་བདག་བྱང་
 ཆུབ་ལས་ཕྱིར་ལོག་པར་འགྱུར་དུ་འོང་སྟམ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་བ་ལྷ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐབས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལ་བསྟེན་ནས་ཐབས་དང་མ་བྲལ་
 བ་གནང་ན། ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དངོས་གནས་དོན་དུ་གཉེར་གྱི་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དཔེ་བཞག་ནས་གསུངས་གནང་ཡོད།

དཔེར་ན། ཁང་པའི་ནང་ལ་དྲོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་མེ་སྒྲར་ནས་ཁང་པ་ཚ་པོ་བཟོ་གི་རེད། འོན་ཀྱང་ཚ་པོ་ལ་དགའ་དྲགས་ནས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་མེ་ལ་དངོས་སུ་གཟུང་གི་མ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་འབད་བརྩོན་བྱ་དགོས། འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་ནས་སྤྱ་ངན་ལས་འདའ་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེའི་བྱིར་ན་གཤམ་རབ་གཅིག་ལུ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐབས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་པ་སྦྱང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཤམ་རབ་དང་བྲལ་བས་འཆིང་བར་སྦྱབ་པ་ལ་གསུམ། ཐབས་ཀྱིས་འཆིང་བའི་དོན། དེའི་གཉེན་པོ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ངོ། །དང་པོ་ནི། ཐབས་ཅམ་འབའ་ཞིག་བསྟན་ན་ཡང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་ལས་མི་འདའ་བས་གིན་དུ་བཅིངས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་གཉེན་པོ་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན་གཤམ་རབ་དང་བཅས་པའི་ཐབས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྤྲུགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བེན་པའི་དུག་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་གཤམ་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ན་བདུད་རྩིར་འགྱུར་ན། རང་བཞིན་ཀྱིས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་

༡༡། །ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་ནི། །འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། །འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ། །དཔེར་ན་སྤྲུགས་དང་སྤྲུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཞིན་པའི་དུག་གིས་ནི་འཆི་བར་བྱེད་མི་རུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཞིན་པས་ཀྱང་ལོག་པར་ལྟོང་བར་བྱེད་མི་རུས་སོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་སྐབས་གྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གང་གི་སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཐབས་གྱི་སྟོབས་གྱིས་འཁོར་བ་མི་འདོར་བ་དེའི་སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་འདས་པར་མི་ལྟོང་ངོ་། །གང་གི་སྤྱིར་ཤེས་རབ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་དམིགས་པ་མཐའ་དག་སྦྱོང་བ་དེའི་སྤྱིར་འཁོར་བར་མི་ལྟོང་སྟེ། །དེ་བས་ན་མི་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འདས་པ་
ཡང་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཕྲོ་བ་ལོ། །དེ་བས་ན་འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལས་ཀྱང་། །དེ་ཤེས་རབ་གྱི་ཤེས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འདོར་རོ། །ཐབས་གྱི་ཤེས་པས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ངོ་ཞེས་བཀའ་
སྩལ་ཏོ། །འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྟོགས་པ་དང་། །འདུ་བྱེད་མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྟོགས་པ་ནི་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངས་མ་
བསྟན་ཏོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཕྱོད་པར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གཉིས་ཀ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བྱང་འཇུག་འགྲུབ་པའི་དོན་ལ་གསུམ། །གནས་སྐབས་གྱིས་

རབ་རྩ་ཕྱེ་བ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་རྩ་ཕྱེ་བ། དེ་དག་གི་ལུང་གི་ཁུངས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེམ་པའི་གནས་སྐབས་སམ། ཤིན་རྩ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གནས་སྐབས་ན་
 སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་མི་འབྱུང་དུ་བེན་ཀྱང་། དེ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་དེའི་རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གང་ཡང་བྱུང་བ་དེའི་ཆེ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་འབྱུང་བ་ཉིད་དེ། དེའི་བྱིར་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གཉིས་ཅིག་ཅར་འཇུག་གོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་རྩ་ཕྱེ་བ་ནི། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་བྱང་དུ་འབྲེལ་པར་འཇུག་པའི་ལམ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་
 ཡོངས་སུ་བེན་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བསྟེན་པ་དང་། ལངས་པའི་ཐབས་ཀྱི་དུས་ན་ཡང་སྦྱུ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཁོ་ནའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟེན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ལུང་
 གི་ཁུངས་དགོད་པ་ནི། འཕགས་པ་སྟོ་གྲོས་མི་བད་པས་བསྟན་པ་ལས་རི་སྐད་དུ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ནི་གང་། ཤེས་རབ་མངོན་པར་སྦྱབ་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། གང་གི་བྱིར་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བས་ན་སྒྲིང་
 རྗེ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་འཛོག་པ་དེ་ནི་དེའི་ཐབས་སོ། །གང་གི་བྱིར་ཞི་བ་དང་རབ་རྩ་ཞི་བར་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ནི་དེའི་ཤེས་རབ་པོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་བསྩལ་པ་ལྟ་བུའོ། །བདུད་བརྩལ་བའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ།

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

༡༡། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོལ་བ་ཡང་དག་ལུལ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤེས་པས་མངོན་པར་བརྩོན་པར་ཡང་མི་བྱེད་ལ། ཐབས་ཀྱི་ཤེས་པས་དག་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་ཡང་སྒྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤེས་པས་བདག་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་། རྟོག་མེད་པ་དང་། གསོ་བ་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་པར་ཡང་སྒྲོལ་ལ། ཐབས་ཀྱི་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་སྒྲོལ་བ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་སྐྱུ་མའི་མཁན་པོ་ཞིག །སྤྱུལ་པ་ཐར་བར་བྱ་བྱིར་བརྩོན། །དེས་ནི་སྤྱ་ནས་དེ་ཤེས་པས། །སྤྱུལ་པ་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད། །སྤྱིད་གསུམ་སྤྱུལ་པ་འདྲ་བར་ནི། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཁས་པས་ཤེས། །འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་གོ་བགོས་ཏེ། །འགྲོ་བ་དེ་ལྟར་སྤྱ་ནས་ཤེས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་ཁོ་ན་སྤྱབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དེའི་སྒྲོལ་བ་འཁོར་བ་ན་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པ་ལ། བསམ་པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །**པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོལ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི།** དེ་ལྟར་སྒྲོལ་བ་ཉིད་དང་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྦྱིང་བོ་ཅན་སྤྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྒྲོས་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་གོམས་པར་བྱས་ལ། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་སྤྱ་མ་བཞིན་དུ་རྟག་པར་དུས་དུས་སུ་ནི་གནས་དང་།

ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲིབ་བ་ལ་ཅི་རུས་སུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་སྒྲོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་ལས། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉི་
 བར་གནས་པའི་དྲན་པས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གོམས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། གསུམ་པ་བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས། སྒྲིབ་བསྟན་པ། སོ་སོར་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་རྗེ་
 དང་། ཐབས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་ཆོ་འདི་ལ་གདོན་མི་བྱ་བར་བྱེད་པར་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་འབྲས་བུ། འཇིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུའོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོ་འདིར་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ། སྒྲེབ་གཞན་དུ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུའོ། ། དང་པོ་ནི། དེས་ན་མི་ལམ་ན་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བར་
 འགྱུར། མི་ལམ་བཟང་པོ་གཞན་དག་ཀྱང་མི་བར་འགྱུར། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ཡི་རངས་ནས་སྤང་བ་བྱེད་པར་འགྱུར། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པར་འགྱུར། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། གནས་
 ངན་ལེན་ཀྱང་བྱང་བར་འགྱུར། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་མང་བར་འགྱུར། སྒྲེབ་མང་པོ་ལ་སྤྲུག་པར་འགྱུར། ལུས་ལ་ཡང་ནད་ཀྱིས་མི་ཐེབས་པར་འགྱུར། སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ།

༣༡། །དེས་ན་མངོན་པར་གེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་ཐོབ་པོ། །དེ་ནས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་དག་ཏུ་སོང་ནས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་དོ། །དེ་
 དག་ལ་ཆོས་གྲང་ཉན་ཏོ། །འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་ན་ཡང་གདོན་མི་བྱ་བར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཆོ་རབས་གཞན་
 ན་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་མི་འབྲུལ་བའི་ཡུལ་དང་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་བྱིམ་དུ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་འབད་མི་དགོས་པར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་གེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །འོངས་སྟོན་
 ཆེ་བ་དང་། གཡོག་འཁོར་མང་བར་འགྱུར་རོ། །གེས་རབ་རྩོམ་སྐྱེ་བོ་མང་བོ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་ཡང་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོ་རབས་དྲན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་མདོ་གཞན་དག་ལས་བྱུང་བ་ཁོང་
 དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། མཐོང་ལམ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ། སྒྲོམ་ལམ་ས་
 ལྷག་མ་དགུ་ཐོབ་པ། མཐར་ཐུག་གི་ས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ། དེ་དག་གི་གེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ། སངས་རྒྱས་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་འབད་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེས་དེ་ལྟར་སྒྲིང་རྗེ་དང་། ཐབས་དང་།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྟག་ཏུ་གྱས་པར་ཡུན་རིང་དུ་བསྒྲོམས་ན་རིམ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐད་ཅིག་འབྱུང་བས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པའི་མེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་བསྒྲོམ་པ་
 རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་པའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྒྲོས་པ་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་རྟོགས་པ། གྲི་མ་མེད་ཅིང་མི་གཡོ་ལ་མར་མེ་རླུང་མེད་པར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་མི་
 གཡོ་བ་ཚད་མར་གྱུར་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཁོ་ན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བྱུང་ནས་དངོས་པོའི་མཐའ་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་གྱི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ལོག་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕན་ཡོན་དེ་རྒྱས་པར་ས་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་ཏེ། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་བསྐྱར་ཏེ། འདི་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའོ། །མོས་པས་སྒྲོད་པའི་ས་ལ་ནི་མོས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་རྣམ་པར་གཞག་གི། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་བྱུང་བར་གྱུར་ན་ནི་

ལྷ་མོ་

༡༡། །མདོན་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ས་ལྷག་མ་དགུ་ཐོབ་པ་ནི། །དེ་ལྟར་ས་དང་པོར་ཞུགས་པ་དེ་ཕྱིས་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་
ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་དང་། །ཐབས་བསྒྲོམས་པས་རིམ་གྱིས་བསྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྦྱིབ་པ་བསགས་པ་སྤྲ་བ་བས་ཀྱང་ཆེས་སྤྲ་བ་བྱང་བའི་སྦྱིར་དང་། །ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་གོང་མ་གོང་མ་ཐོབ་པའི་སྦྱིར་ས་འོག་མ་རྣམས་ཡོངས་

ལྷ་མོ་

སུ་སྦྱོང་བས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་གི་ས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་ལ་ཞུགས་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་ཅིང་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པའི་
དམིགས་པ་ཡང་འཐོབ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་ནི། །འདི་ལྟར་རིམ་པ་ཁོ་ནར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་པར་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །འཕགས་
པ་དགོངས་པ་ངས་པར་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། །རིམ་གྱིས་ས་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་སུ་གསེར་ལྷ་བྱར་སེམས་རྣམ་པར་སྦྱོང་ལ་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་མོ་

ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་འབད་པར་གདམས་པ་ནི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་པ་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་ལྷ་བྱར་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ཉེ་བར་འཆོ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕུང་པོ་

དང་ནི་ལྷན། སྒོན་གྱི་སྒོན་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ནི་མཛད། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་ནི་འགྱུར། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐབས་སྣ་ཆོགས་དག་དང་ལྷན། སྤྱུལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་གིས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
མཛད། ཡོན་ཏན་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་མ་ལུས་པ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་ནི་གྱུར། དག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉེས་པའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་བསལ་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གྱི་མཐས་གཏུགས་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པས་
སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྷན་འདས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་འབྱུང་གནས་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱིས་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་བཙུགས་ལྷན་འདས་གྱིས་འདི་སྐད་དུ། ཐམས་ཅད་མཐུན་
པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྒྲིང་རྗེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཐབས་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ཆོས་འདི་སྤང་བར་གདམས་པ་ནི། དམ་པ་ཐུག་
དོག་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཐག་བསྐྱངས་པ། ཡོན་ཏན་རྣམས་གྱིས་མི་ངོམས་ཆུ་ཡི་མཚོ་འདྲ་དག རྣམ་པར་སྤྱོད་ནས་ལེགས་པར་བཤད་རྣམས་འཛིན་བྱེད་དེ། །ངང་པ་རབ་དགའ་ཆུ་ལས་འོ་མ་ལེན་པ་བཞིན། །དེ་ལྟ་བས་ན་མཁས་རྣམས་གྱིས། །ཕྱོགས་
ལྷུང་དགྲུགས་ཡིད་རིང་སྦྱོངས་ལ། །བྱིས་པ་ལས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་པ། །ཐམས་ཅད་སྤང་བ་ཁོ་ནར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་བཤད་པའི་བསོད་ནམས་བསྐྱོ་བ་ནི། དེ་ལྟར་དབུ་མའི་ལམ་བཤད་པས། །བདག་གིས་བསོད་

$$\frac{24}{24}$$

༡༡ །ནམས་གང་ཐོབ་པ། །དེ་ཡིས་སྒྲེ་བོ་མ་ལུས་པ། །དབུ་མའི་ལམ་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག། ཅེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གསུམ། མཛད་བྱང་། འགྱུར་བྱང་། གཞུང་འགྲེལ་འདི་ཉིད་གྱི་མཇུག་
བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ཨུ་ཙྰ་ཀ་མ་ལ་གླི་ལས་བར་དུ་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་བྱང་ནི། རྩ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བླ་ཆུང་མཆོད་དང་། ལོ་ཙྰ་བ་བརྗེ་ཡེ་གེས་སྟེས་བསྟུར་ཅིང་ཞུས་

ॐ

ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །།ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་གཞུང་འགྲེལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐུག་བསྐྱུ་བ་ནི། ད་ལྟ་ང་རང་གིས་བྱེད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོར་སྐྱོད་ཆ་ལྷ་རྒྱ་བྱུང་བ་དེ་གིན་ཏུ་སྐལ་བ་
བཟང་པོ་བྱུང་། ང་རང་རྒྱབ་ཕྱོགས་ལ་ཡོང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟ་བུ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རྒྱབ་ཕྱོགས་ལ་སོང་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤེལ་ཏེ་ལས་ཀ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱེད་བྱུང་གི་
རེད་བསམ་པའི་སྒྲོབས་པ་ང་རང་ལ་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་ང་རང་ལ་རེ་བ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲོན་མ་ང་རང་གིས་བྲུ་མ་བྱུང་པར་ཅན་མང་པོ་མཇུག་ཡོད། དེ་དག་གི་དྲུང་ནས་གདམས་ངག་ཏོག་ཙམ་ཐོབ་ཡོད་
རེད། དེས་ན་གདམས་ངག་དེ་དག་མི་རྣམས་ལ་བཤད་ན་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་ཞེ་དྲག་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་རེད། འགའ་ཞིག་ལ་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་མ་རེད། འགའ་ཞིག་ནི་མ་དགའ་བ་ཡང་ཡོད་སྤྱི་ཡོད།

四

རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་དགའ་བ་རྣམས་ཕར་བཞག་སྟེ། དགའ་མཁན་རྣམས་ལ་ཏྲིག་ཙམ་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་རེད་བསམས་ནས་ང་རང་ཡོང་བ་ཡིན། ང་རང་གིས་བསམ་བ་བཞིན་དུ་ད་ལྟ་འདིར་མི་མང་པོ་
 སེབས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གིན་དུ་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་པ་དང་། དྲི་བ་ཡག་པོ་བཏང་། མོས་པ་ཆེན་པོ་བྱས་སོང་བས། དུང་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱ་རོ་གཙུག་ལག་སློབ་ཆེན་དེ་གཞན་དང་འདྲ་གི་མ་རེད་
 ཟེར་བ་ལྟར། དངོས་གནས་འདྲ་གི་མི་འདུག་བསམ་བ་ལྟ་བུ་སེམས་ལ་དགའ་ཆོར་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེས་ན་བྱེད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱགས་རྩེ་ཆེ་ཞུ་གི་ཡིན། སློན་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ས་སྐུལ་ལོར།
 ཟླ་བ་༩ ནང་དུ། (སྟེ་ལོ་༡༩༥༩ ཟླ་༡༡ ནང་།) ཨ་རི་གོ་ལོ་ར་གྲོའི་རྟོལ་ཁར་དུང་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱ་རོ་པའི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྲ་(Naropa University, Boulder, Colorado)དང་ཕྱན་སློབ་མ་འགའ་ཞིག་ལ།
 སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྲོ་ལའི་སྒྲིམ་རིམ་བར་པ་འདི་ཉིད་ཆོས་བྱིད་བྱས་པ་སྒྲ་སྒྲམ་དུ་བཅུག་ཡོད་པ་དེ། རང་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་པདྨ་དོན་གྲུབ་ནས་ཡིག་ཐོག་དུ་ཕབ་འདུག་པ་དེ་ལ། སྒྲིམ་རིམ་བར་པའི་
 གཞུང་དང་། ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་གེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་གནད་གྱི་ཟླ་བེར་གྱི་ས་བཅད་བཅས་སྐུར་ནས་བཙོས་བསྐྱར་ཕན་བུ་བྱས་པ་འདིས་བསྟན་འགྲོ་ལ་ཕན་པའི་རྒྱར་འགྲོ་

༡༡། །བའི་སྒོན་འདུན་བཅས། གནས་མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྒྱུན་བཀྲ་ཤིས་ཡང་ཅེ་དགོན་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཆུ་སྟག་ལོར་(སྤྱི་ལོ་༡༠༡༡) བོད་ཟླ་༡༡ ཚེས་༡ ཉིན་བྲ་འགྲུ་སྤྲུལ་མིང་པས་
 བྲིས་པ་དག་ལེགས་འཕེལ། ། (སྒོ་བ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་མཛད་པའི་སྒོ་མ་རིམ་བར་པའི་བསྐྱུས་དོན་ཕལ་སྐད་དུ་བཀྲལ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འདུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་སྤྱི་ལོ་༡༠༡༣ ཟླ་༡༠ ཚེས་༡༩ ཉིན་གནས་མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྒྱུན་དུ་ཆགས་
 མེད་རི་ཚོས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་ཡསྐྱབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གདུང་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་མདུན་དུ་མཁན་སྤྲུལ་སྐྱ་བྲ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་སྒོན་བཀའ་བྲིད་གནང་སྐབས་གསལ་སྤྱོད་ཡོད་པའི་བྲིད་རྒྱུན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གིས་ལན་གཅིག་བཏོན་ནས་ལུང་རྒྱུན་སྤེལ་བའོ།)

༢༡། རྒྱུ་མ་རིམ་བར་པའི་དྲི་བ་དྲིས་ལན་ཕྱོགས་བརྒྱས་བཞུགས་སོ།།

༣༡ ། ༡༽ དྲི་བ། རང་ཉིད་ལ་སྟིང་རྗེ་སྟེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དམ། ལན། རང་ལ་ཡང་སྟིང་རྗེ་སྟེ་དགོས་ཀྱི་རེད་དེ། ང་རང་ཆོ་ཕལ་ཆེ་བ་རང་
 ཉིད་ལ་སྟིང་རྗེ་ཡོད་རེད། དེས་ན་དམིགས་བསལ་རང་ཉིད་ལ་སྟིང་རྗེ་སྟོམ་པའི་ཐབས་ཞེ་དྲག་གནང་དགོས་མ་རེད། ༢༽ དྲི་བ། སེམས་ཅན་
 གཞན་དག་རྣམས་སྟུག་བསྐྱལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་འབྲལ་བའི་ཐབས་དང་། བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཇི་ལྟར་གནང་དགོས་ལགས། ལན། སྟུག་
 བསྐྱལ་དང་འབྲལ་བའི་ཐབས་ཤེས་གང་འདྲ་རེད་ཟེར་ན། སྟུག་སྟུག་བསྐྱལ་དེ་གཙོ་བོ་ཕྱི་ལོགས་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར། ནང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་

༡༡། །ནས་ཡོང་གི་ཡོད། ནང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་བྱགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་སྐབས་འགར་འདོད་ཆགས་བྱགས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོང་གི་ཡོད། སྐབས་འགར་ཞེ་སྤང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་
 གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་ལ་འང་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་གི་ཡོད། སྐབས་འགར་ང་རྒྱལ་དང་ཕྱག་དོག་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་ནས་སྤྱག་
 བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆོགས་པ་སྐྱེ་གི་ཡོད། སྐབས་འགར་གནས་ཚུལ་ཡག་པོ་མ་ཤེས་པར་མྱོངས་པའམ་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་སྐྱེ་གི་ཡོད་རེད།

དེའི་ཕྱིར་ང་རང་ཚོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྩ་བ་དེ་ཕྱི་ལོགས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་སེམས་གྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་དང་། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། འོན་མོངས་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་
 རས་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྐྱེ་གི་ཡོད་པ་གསུང་གི་ཡོད། གོ་བདེ་པོ་བྱས་ནས་ཞུས་ན་ང་རང་ཚོས་བསམ་སྟོབ་གཏོང་སྟངས་ཡག་པོ་མ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་མང་པོ་སྐྱེ་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་ག་རེ་བསྐྱབ་
 དགོས་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། བསམ་སྟོབ་གཏོང་སྟངས་མ་ནོར་བ་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་པ་བསྐྱབ་དགོས་པ་དང་། དཔེར་ན། རྒྱ་ནག་གི་རང་པའི་ལུགས་སྟོལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་ག་རེ་ཡོད་ཅེ་ན། སྔོན་མ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་དཔྱལ་བ་ལ་ཕེབས་པ་པོ་དང་། དཔྱལ་བའི་རང་ལ་ག་རེ་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་ཡི་ལུགས་སྟོལ་བྱས་ནས་ཅིག་ཅི་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད། དེའི་སྟེང་ལ་བས་སྒྲ་ཚོགས་པ་བསྒྲིགས། དཔྱལ་
 པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་ལ་བསྐྱོར་བ་བརྒྱབ་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པ་དང་། འོན་ཀྱང་དཔྱལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཚོ་དཔེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་མེད་པའི་ཡོད། སྤྱག་བསྐྱེལ་ག་རེ་མེད་པའི་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་མིའི་ལུགས་སྟོལ་
 ལྟར་ཁོ་ཅོ་(feet)ཕྱི་དུག་ཅན་རིང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡིས་བ་མ་ལེན་ཡོང་དུས་ཁོ་ཅོ་རིང་དུགས་ནས་ཁ་ལ་སྤྱད་མ་བྱུང་པས་ཁོང་ཚོ་དཔེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ག་

༡༡། །སེམས་པ་སྒྲོ་ནས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། དེའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོང་ལྷ་འི་ཞིང་ཁམས་ལ་ཐེབས་པ་རེད། ལྷ་འི་ཞིང་ཁམས་ལ་ཐེབས་དུས་ཡང་དེ་ལྟར་ཅོག་ཅེ་ཆེན་པོའི་སྟེང་ལ་
 ཟ་མ་བསྒྲིགས། ལྷ་ཡུལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་དེ་ལ་བསྒྲོར་བ་བརྒྱབ་སྟེ་བསྐྱད་ཡོད། ཁོ་ཅོ་གཅིག་པ་ཅན་མེད་དུག་ཅན་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཆོ་དཔེ་སྒྲིད་པོ་ཡོད་རེད། ཁོང་ཆོས་ག་རེ་བྱེད་གྱི་འདུག་ལྷ་དུས།
 ཟ་མ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་སྤངས་པ་དེ་གཅིག་ལ་སྤྱད་ནས་བཟའ་གི་ཡོད། དེས་ན་ཁོང་ཆོ་དཔེ་སྒྲིད་པོ་ཡོད་རེད། གཞན་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་ཐབས་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཡོང་བའི་རྒྱ་ཟེར་བ་
 དེ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། རྟེན་གྱི་བཀའ་བདེ་བ་དང་དགའ་བ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ག་རེ་ཡོད། ལན། སྤྱིར་བདེ་བ་དང་དགའ་བའི་བྱུང་པར་དེ་ལུས་དང་སེམས་གྱི་ཆོར་བའི་སྟེང་ནས་ཕྱེ་དགོས་རེད།
 ལྟེན་གྱི་བཀའ་ཆོད་མེད་བཞིའི་བྱམས་པ་དང་དགའ་བ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་དམ། ལན། བྱམས་པ་ཟེར་བ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གཞན་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པའི་སྒོ་ཞིག་ལ་ཟེར་གྱི་
 ཡོད། དགའ་བ་ཆོད་མེད་ཟེར་བ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱམས་པ་ཆོད་མེད་བསྒྲོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལ་དགའ་བ་ཆོད་མེད་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་གཞན་ལ་འདང་དགའ་བ་ཆོད་མེད་སྒྲེ་གི་

ཡོད། དེ་ལྟར་རང་གཞན་གྱི་བསམ་པའི་དོན་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བ་ཚད་མེད་འབྱུང་གི་ཡོད།   ༥༥ དྲི་བ། རང་ཉིད་མཚོད་ཁང་ལ་འགྲོ་ནས་ཚས་བྱེད་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། མཚོད་ཁང་དུ་མཚོད་
མེ་སྤར་དུས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སློག་ཆགས་ཚུང་བ་བྱེ་མ་ལེབ་ལྟ་བུ་འཆི་བའི་གཞོན་པ་འབྱུང་གི་འདུག་པས་དེ་འདྲའི་སྐྱོར་ལ་ཇི་ལྟར་དགོངས་ལགས་སམ། ལན། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚས་ཀྱི་ནང་
དུ་གཙོ་བོ་ཀུན་སྨྲོང་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་ཡོད། དཔེར་ན། དང་པོའི་ཀུན་སྨྲོང་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་འདོད་ཡོད་ཅེད་མ་གཏོགས། འབྲུ་དེ་གསོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྨྲོང་ཡོད་མ་ཅེད། དུམས་སྙིང་རྩེ་བྱེད་འདོད་
མ་གཏོགས། སེམས་ཅན་ཚུང་དུ་གསོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྨྲོང་ཡོད་མ་ཅེད། སེམས་ཅན་དེ་ཡང་གི་བའི་བསམ་པ་མེད། རང་བཞིན་གྱིས་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་ཅེད། དེས་ན་སྐབས་སྐབས་ལ་དེ་འདྲ་འབྱུང་སྲིད་
ཀྱང་། དེ་ལ་རང་གི་ཀུན་སྨྲོང་ངན་པ་མེད་ན་སེམས་ཅན་ཁོ་རང་རང་བཞིན་གྱིས་གི་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ང་རང་ལ་སློག་གཙོན་པའི་སྤྲིག་པ་ཡོང་གི་མ་ཅེད། དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ལ་ཀུན་སྨྲོང་རྣམ་དག་ཡོད་
ན་སྐབས་འགར་སློག་གཙོན་པ་ཡང་གནང་བ་ཡོད་ཅེད། དཔེར་ན། དེད་དཔོན་སྙིང་རྩེ་ཅན་ཞེས་པ་ཞིག་གིས་གཞན་གྱི་སློག་བཅད་པའི་སྐྱོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་ནང་ལ་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་

༡༡། །སྒོན་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་དེ་དེད་དཔོན་སྒྲིང་རྩེ་ཅན་དུ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་བཞེས་གནང་བ་རེད། གནའ་སྤྱོད་མོ་རྒྱ་གར་ལ་ཆོང་བ་མང་པོ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་ཕྱན་ལ་སོང་ནས། གསེར་དང་འོར་
 བུ་ལ་སོགས་པ་རིན་ཆེན་སྒྲ་ཆོགས་ལེན་གྱི་ཡོད། དེའི་སྐབས་སུ་གུ་གཟིངས་ཡག་པོ་ཡོད་མ་རེད། སྐབས་སྐབས་ལ་གུ་གཟིངས་མཚོར་བྱིང་འགོ་བ་དང་། སྐབས་འགར་ཉ་ཆེན་པོས་གུ་གཟིངས་བསྟོར་
 བ་དང་། སྐབས་འགར་རྒྱང་ཆེན་པོས་བསྟོར་བ་སོགས་ཉན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་མགོ་འབྲིད་མཁན་མི་རྒྱས་ཡོད་ཅན་མི་ཡག་པོ་ཞིག་དགོས་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་དེད་དཔོན་ཞེས་བརྗོད། དེད་
 དཔོན་སྒྲིང་རྩེ་ཅན་ཟེར་བ་དེ་ཉན་ཞིག་ཆོང་བ་ལྷ་བརྒྱ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་འགོ་གི་ཡོད་རེད། དེའི་ནང་དུ་མི་གཅིག་ལ་དཔེ་བསམ་པ་ངན་པ་ཡོད་རེད། དེ་ཡིས་མི་ལྷ་བརྒྱ་གར་ག་གསལ་དགོས་
 བསམ་པ་ཡོད་རེད། དེ་འདྲའི་བསམ་པ་ངན་པ་ཡོད་པ་དེ་དེད་དཔོན་སྒྲིང་རྩེ་ཅན་གྱིས་ཤེས་ནས། མི་ངན་པ་དེའི་མགོ་ལ་སྤྱོད་པ་བརྒྱབ་ནས་བསལ་བ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ལྷ་བརྒྱའི་སྒོག་བསྐྱབས་
 ཐུབ་པ་རེད། དེ་ལྟར་གནང་བའི་སྐབས་སུ་གུ་སྒྲོང་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྲིག་པ་གསོག་པ་མ་ཡིན་པར་དགོ་བ་བསགས་པའི་ལོ་རྒྱས་ཡོད། དངོས་གནས་བྱས་ན་སྒོག་གཅད་མི་རུང་ཡང་ཁོ་རང་

༡༡། །ཤེས་རབ་མེད་པའི་བྱམས་སྙིང་རྩེ་སོགས་ཀྱིས་ལས་ངན་པ་བསགས་པ་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་ས་རེད། དེས་ན་ཀུན་སྒྲོང་བཟང་པོ་ཡོད་ན་ཡག་པོ་ཡིན་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ནམ། ལན། སྦྱིར་བཏང་
 ཀུན་སྒྲོང་ཡག་པོ་ཡོད་ན་རང་ངོས་ནས་ལས་ཀ་སྒྲུག་པོ་རྩ་བ་ནས་འབྱུང་གི་མ་རེད། ལས་ཀ་སྒྲུག་པོ་བྱུང་ན་ཀུན་སྒྲོང་དེ་ཡག་པོ་མེད་པའི་རྟགས་རེད། སྐབས་འགར་མཆོད་མེ་ལུལ་སྐབས་འབུ་གི་བ་དེ་
 ང་རང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱེད་པ་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་ང་རང་ལ་ལས་ངན་པ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོང་གི་ཡོད་མ་རེད། །དེ་བཞུགས་སྦྱིར་ང་རང་ཆོ་ལ་རང་དོན་གྱི་བསམ་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་
 ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་རང་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་ཞེ་དྲག་སྦྱེ་གི་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན། མི་ལ་སྒྲོམ་བྱིད་རྒྱག་དུས་རང་ཉིད་ལ་སྦྱང་ར་བཏང་བའི་སྒྲོ་ནས་རང་ཉིད་ལ་བྱམས་དང་སྙིང་རྩེ་མེད་པ་བྱེད་གྱི་
 འདུག །དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ། ལན། རང་ལ་སྦྱོན་བརྗོད་བྱེད་པ་དེ་རང་ཉིད་ལ་སྙིང་རྩེ་མ་སྦྱེས་པ་མ་རེད། འོ་ན་གང་རེད་ཟེར་ན། རང་ལ་སྙིང་སྟོབས་སྟེལ་བའི་ཐབས་ལྟ་བུ་རེད། ང་རང་གིས་ཡག་པོ་
 བྱས་མ་སོང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་དཔེ་སྒྲུག་པོ་ཡིན། ང་རང་ཐབས་སྦྱོ་པོ་ཡིན། མ་འོངས་པ་ལ་འདི་འདྲ་རྩ་བ་ནས་བྱེད་གྱི་མིན་བསམ་པ་ལྟ་བུས། སྒྲུག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་སྙིང་སྟོབས་མེད་པར་བཟོ་

བ་དང་། ཡག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་སྟིང་སྟོབས་སྐྱེ་བའི་ཐབས་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅེད་མ་གཏོགས། ང་རང་ལ་སྟིང་རྗེ་མེད་པའི་རྟགས་མ་ཅེད།   ༡༥། དྲི་བ། བྱམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བའི་ཚོར་བ་ཡོང་བའི་
 རིམ་པ་གང་འདྲ་ཡོད་དམ། ལན། བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ། གཞན་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཞིག་འབྱུང་གི་ཅེད། གཞན་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་
 ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་གིས་གཞན་ལ་ཡན་བཏགས་བྱུང་སོང་། དཔེ་ཡག་པོ་བྱུང་སོང་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་
 འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟིང་རྗེ་སྐྱེ་གི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་བྲལ་བྱུང་བ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་ཡང་། གནས་སྐབས་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་འབྲས་དང་བཅས་
 པ་ཏོག་ཙམ་མེད་པ་བྱས་བྱུང་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་གིས་གཞན་ལ་ཡན་བཏགས་བྱུང་སོང་། དཔེ་ཡག་པོ་བྱུང་སོང་། ང་རང་གི་དོན་དག་གྲུབ་སོང་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་ཡོང་གི་ཅེད། དེས་ན་
 བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བའི་ཚོར་བ་ཡོང་བའི་རིམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཅེད།   ༡༦། དྲི་བ། རང་པའི་ཚོས་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་མེད་པ་མ་གཏོགས་པའི་བདེ་བ་ཡོད་དམ། ལན། བདེ་བ་ཡོད་ཅེད།

ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་སྙིང་སྟོབས་སྒྲེ་བའི་ཆེད་དུ་དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་བསྒྲོམ་དགོས་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལུས་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་ལུས་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དུད་འགྲོའི་ལུས་ལྟ་བུ་
 མ་ཡིན་པར་མི་ལུས་དེ་ཐོབ་ཡོད་ན་གང་ཡིན་ན་ཡང་སྐྱབ་ཐུབ་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་ཞེ་དྲག་གི་རྩ་ཆེན་པོ་བརྩི་གི་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་པ་ཡག་པོ་ཤེས་ན་ང་
 རང་ཆོས་སྙིང་སྟོབས་སྒྲེ་ལ་ཐུབ་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཙོ་བོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་
 རྩ་བ་དེ་ང་རང་ཆོ་ལ་དངོས་གནས་ཡོད་རེད། ཡོན་ཏན་གྱི་རྩ་བ་འཕེལ་ས་བོན་ལྟ་བུ་དེ་ཡར་རྒྱས་བཏང་ཐུབ་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་ཐུབ་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ལྟར་སྙིང་སྟོབས་གོང་དུ་སྒྲེ་ལ་
 བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། ༡༣༽ གྲི་བ། ང་རང་ཆོས་རྒྱལ་དུང་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོབ་མ་ཆགས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་སོང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྟོབ་མ་ཆགས་པ་ནས་བྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཞེ་དྲག་
 ཆགས་སོང་། གང་ཡིན་ཞེ་ན། རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཆོགས་ལ་ཐེབས་སྐྱབས་སྒྲོམ་བྱིད་གནང་བ་རྒྱུ་པ་མ་ཡིན་པར། མདའ་འཕེན་རྒྱ་དང་མེ་ཏྲག་བསྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ལས་རིམ་མང་དུ་ཡོད་པས་ལས་ཀ་

$$\frac{24}{24}$$

८५.

一一一

༡༡། བྲེལ་བ་ཆེ་བ་ཡོང་གི་འདུག །དེ་ཡིས་སྐབས་འགར་ཕན་པ་མཐོང་ཡང་། སྐབས་རེ་གཞོན་པའང་མཐོང་གི་འདུག་པས་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེས་དགོངས་ཚུལ་ག་རེ་ཡོད་དམ། ལན། སྤྱིར་
 བཏང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་བྱ་བ་མང་པོ་སྤང་དགོས་གསུངས་ཡོད། བྱ་བ་མང་པོ་སྤང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་རེད་ཟེར་ན། རང་དོན་གི་བྱ་བ་ཁོ་ན་བྱས་ན་དེ་ལ་ཚད་
 འདྲ་པོ་ཞེ་དྲག་ཡོད་མ་རེད། ཚད་མེད་པར་མ་ཟད་རང་དོན་དེ་ལྷགས་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགོ་གི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་རང་དོན་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་མང་པོ་མ་བྱེད་གསུང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གཞན་གི་
 དོན་དུ་སེམས་བྲལ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བྲལ་དེ་ཞེ་དྲག་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་ཚོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་བསྐྱབ་དགོས་བཤད་གི་ཡོད། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟེར་དུས་གཞན་དོན་བྱེད་དགོས་རེད། ང་རང་གིས་གཞན་དོན་བྱེད་གི་ཡིན་ཟེར་བ་ཙམ་གྱིས་གཞན་དོན་ཆགས་བྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན་གཞན་དོན་གི་བྱ་བ་ལ་སེམས་
 བྲལ་འདྲ་པོ་ཡག་པོ་བྱུང་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་དང་དམ་པའི་ཆོས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་

གྱི་རེད། དེའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་མ་བྱེད་གསུང་གི་ཡོད་མ་རེད། གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་ལ་ང་རང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆགས་པ་དང་ཞེན་པ་ཡོད་གི་ཡོད་མ་རེད། གཞན་དོན་བྱེད་དུས་
 ང་རང་གིས་དངོས་གནས་ལྷག་བསམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། དེ་ལ་རང་དོན་གྱི་ཆགས་ཞེན་ཡོད་མ་རེད། དེ་མ་ཡིན་པར་རང་དོན་གྱི་བྱ་བ་འི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆགས་པ་དང་
 ཞེན་པ་བྱུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་གི་ཡོད། རང་དོན་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཆགས་དང་ཞེན་པ་དེ་ཚད་རྩ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད། ག་ཚོད་བྱས་ན་ཡང་བྱ་བ་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། བན་ཐོགས་རྩ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད།
 ༡༥། དྲི་བ། འོ་ན་གཞན་དོན་གྱི་ཕྱིན་ལས་དེ་བྱེད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་དམ། ལན། གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་བྱས་ན་དེའི་ཀྱན་སྒྲོང་ལ་ལྷག་བསམ་ཡོད་གི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས་དེ་ལ་ཆགས་
 ཞེན་ཞེ་དྲག་ཡོད་མ་རེད། རང་དོན་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་བྱས་ན། དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཞེན་པ་ཡོད་གི་ཡོད། ཆགས་ཞེན་དེ་ཡོད་ཚར་ན་འཕེལ་གྱི་ཡོད་རེད། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་དེ་གཏན་ནས་བརྒྱབ་
 རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། གཞན་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ང་རང་གིས་ལྷག་བསམ་གྱི་སྒྲེང་ནས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། དེ་ལ་ཆགས་ཞེན་དེ་ཙམ་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་དེས་ང་རང་གི་

༡༡། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བར་ཆད་དེ་ཙམ་བྱེད་གྱི་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་དགོས་གྱི་འདུག་ཅེས་ལྷག་བསམ་གྱི་སྟེང་ནས་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཞེན་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་དེ་མཚམས་བཞག་ནས་སྒྲོམ་བརྒྱབ་ནའང་བྱ་བ་དེའི་སྒྲོར་ལ་རྣམ་ཏྲོག་དེ་ཙམ་མང་པོ་འཕྲོ་གི་མ་རེད། རང་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཞེན་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་
 པས། བྱ་བ་དེ་མཚམས་བཞག་ནའང་སྒྲོམ་རྒྱག་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་རྩ་བ་ནས་གནས་བཅུག་གི་མ་རེད། ཡང་ཡང་དྲན་ཡོང་གི་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་གཞན་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་། རང་དོན་
 གྱི་ཆེད་དུ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་གཉིས་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བར་ཆད་བྱེད་མི་བྱེད་གྱི་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། དེས་ན་གཞན་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་བྱ་བ་ཏྲོག་ཙམ་བྱས་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་རེད། ༡༥། ཇི་བ། ང་
 རང་གིས་གོ་ཚོད་ལ་དང་པོར་སྒྲོམ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དུས་རང་ཉིད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་འབྲལ་འདོད་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་ལེན་བྱས། དེའི་རྗེས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་བྱུང་གྱི་ཡོད་རེད་སྟེ།
 རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་གསུང་ན་གཞན་ཕན་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཉམས་ལེན་ལ་ཕན་པ་མི་འདུག་གསུངས་སོང་། དེ་ལ་གསལ་བཤད་གནང་རོགས་གནང་། ལན། སྤྱིར་ང་རང་ཚོ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པའི་

བྱིར་ན། དང་པོ་ནས་ཚོས་ཆ་ཚང་ཉམས་ལེན་བྱེད་བྱབ་པ་ཡོང་བྱབ་གྱི་མ་རེད། དམ་པའི་ཚོས་གྱི་ནང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ཆ་ཚང་ལག་ལེན་བསྟར་བྱབ་པ་ཡོང་བྱབ་གྱི་མ་རེད། དེས་ན་སྐབས་སྐབས་
 ལ་རང་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཕན་པ་ཡོང་གི་རེད་དེ། འོན་ཀྱང་ང་རང་ཚོས་གཙོ་བོ་རང་དོན་དེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་ཡག་ཡོད་མ་རེད། ང་རང་ཚོས་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གཞན་དོན་ལ་བརྟེན་
 ནས་བྱེད་དགོས། རང་དོན་དེ་དམིགས་བསལ་སྦྱང་དགོས་གྱི་ཡོད་མ་རེད། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོང་གི་ཡོད། གཞན་དོན་དེ་དམིགས་བསལ་བྱས་ནས་མ་སྦྱངས་ན་ཡོང་གི་མ་རེད། དེའི་བྱིར་ན་གནད་འགག་
 འདྲ་པོ་དེ་གཞན་དོན་ལ་གཙོ་བོ་བྱེད་དགོས་གྱི་ཡོད། དེས་ན་དང་པོ་སྒྲོམ་རྒྱལ་པའི་སྐབས་སུ། ང་རང་ཐར་པ་འཕྲོབ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཡིན་བསམ་པ་ཡང་ཡོང་སྲིད་གྱི་རེད། འོན་ཀྱང་གཙོ་བོ་གཞན་དོན་ལ་
 དམིགས་དགོས་གྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། རང་དོན་དེ་དམིགས་བསལ་སྦྱང་དགོས་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད། གཞན་དོན་དེ་ལ་གལ་ཆེ་བ་འདྲ་པོ་བྱས་ན། རང་དོན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་བྱབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད།
 ༡༥༥ གྲི་བ། ཉམས་ལེན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དེ་སྦྱིར་བཏང་གཞན་ཕན་གྱི་ཆེད་དུ་རེད་དེ། འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་ཉམས་ཏྟགས་གྱི་གནས་ཚད་མེད་ན་གཞན་ཕན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་བྱབ་གྱི་མ་རེད། དེས་ན་རང་

༡༡། །ལ་ཉམས་ཏྲོགས་མ་སྒྲེས་ཀྱི་བར་དུ་མཚམས་བསྐྱེད་ན་ཡག་གི་རེད་དམ། ལན། སྤྱིར་བྱ་བའི་ཆ་ནས་ང་རང་གིས་རང་དོན་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད་དེ། ཀྱན་སྒྲོང་གི་སྤྲེང་ནས་ག་
 རེ་རེད་ཟེར་ན། རང་གིས་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་དེ་ང་རང་གི་དོན་དུ་མ་ཡིན་པར་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་ཆེད་དུ་རེད། ང་རང་གིས་གལ་ཏེ་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་བྱས་ན་གཞན་ལ་འང་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་འབྱུང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ང་རང་གིས་ཉམས་ལེན་དེ་ཙམ་གནང་མ་བྱུང་ན། གཞན་ལ་འང་ཕན་ཐོགས་དེ་ཙམ་མི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་ང་རང་གིས་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་དེ་ལ་རང་དོན་གྱི་ཞེན་
 ཆགས་དེ་ཙམ་གནང་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རང་གི་ཀྱན་སྒྲོང་དེ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཡོད་ན། བྱ་བ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་ན་བྱ་བའི་སྤྲེང་ནས་རང་དོན་
 གྱི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་བསམ་པའི་སྤྲེང་ནས་གཞན་ལ་ཕན་སེམས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་འགལ་བ་ཞེ་དྲག་ཡོད་མ་རེད།   ༡༢། གྲི་བ། བྱ་བའི་ངོས་ནས་རང་གི་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན། ཀྱན་
 སྒྲོང་གི་སྤྲེང་ནས་རང་གི་དོན་དུ་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ག་རེ་ཡོད་དམ། ལན། རྒྱལ་སྤྱོད་ཞི་བ་ལྷས་གསུངས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་མ་སྐྱེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་མང་པོ་བཤད་དགོས་ཀྱི་མ་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཞན་དོན་གནང་བ་རེད། ང་རང་ཆོ་ལེས་རང་དོན་བྱེད་པ་རེད། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ག་རེ་འདུག་བལྟས་ན་གེས་པར་འགྱུར་གྱི་རེད་གསུངས་ཡོད། ༡༩༡ གྲི་བ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་གསལ་བཤད་གནང་རོགས་གནང་། ལན། སྒྱིར་བཏང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར་ན། ང་རང་གིས་སྒྱོན་གྱི་ཆ་སྤངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་སེམས་ཤིག་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཞན་ལ་གཞོད་པ་སྐྱེལ་བའི་བསམ་པ་དེ་སྒྱོན་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྱོན་དེ་སྤངས་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་རང་དོན་གཅེས་པར་མི་འཛིན་པ་གཞན་ཕན་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་དང་། བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་དེ་དག་སྤེལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་སྒྲོ་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུང་གི་ཡོད། སྒྱོན་གྱི་ཆ་རང་དོན་ཁོ་ན་བསྐྱབས་ནས་གཞན་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་སྐྱེལ་བ་དེ་སྤངས་པ་ལ་བྱང་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གཞན་སེམས་ཅན་ལ་ཀུན་སྒྲོང་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཕན་འདོགས་པར་འདོད་པའི་སྒྲོ་རང་གི་སེམས་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་

༡༡། རྒྱུ་གྱི་སེམས་གསུང་གི་ཡོད། དོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཞེས་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་སམ་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ནས་
 རང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་ལ་གསུང་གི་ཡོད། དེས་ན་སྟོན་གྱི་ཆ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་ནས། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་རང་གི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་ལ་དོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཞེས་བརྗོད་པ་
 ཡིན་ནོ།། ༡༢། སྟོན་ལ་བྱང་སྟོན་ལེན་དགོས་གསུང་གི་འདུག། དེས་ན་བྱང་སྟོན་གྱི་དམིགས་བསལ་རྣམས་པ་དང་། ལེན་དགོས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གསལ་བ་ཤད་གནང་རོགས་ཞུ། ལན། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ། དང་པོ་བྱང་རྒྱུ་མཚན་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལེན་པ་གཉིས་པོ་རྟོག་ཙམ་ཁ་ཁ་ཡོད་རེད། བྱང་རྒྱུ་མཚན་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི། ང་རང་གིས་ཀུན་སྟོང་རྣམ་དག་ཅིག་བསྐྱེད་པ་ལ་གོ་གི་ཡོད། སྟོན་མ་ང་རང་དེ་
 ལྟ་བུའི་ཀུན་སྟོང་ལ་གོམས་ཆ་ཞེ་དྲག་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ད་རེ་ཐེངས་གཅིག་ལ་ཀུན་སྟོང་ཡག་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་པའོ། །འོན་ཀྱང་ཡང་བསྐྱར་ཡལ་འགོ་བ་དང་། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཀུན་སྟོང་ཡང་ཡོང་

གི་ཡོད། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་སྐྱེས་པ་དེ་ཡག་པོ་ཞིང་བྱ་རེད། འོན་ཀྱང་ཡར་རྒྱས་གཏང་དགོས། བརྟན་པོ་བཟོ་དགོས་པ་ཡིན། བརྟན་པོ་བཟོ་བའི་ཆེད་དུ་ག་རེ་གནང་དགོས་ཤི་ན། ང་
རང་གིས་སེམས་ལ་དམ་བཅའ་འདྲ་པོ་ཞིག་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལེན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲ་གནང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད། དཔེར་ན་ང་རང་གིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བརྟེན་གྱི་མིན། ང་རང་གིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་གི་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཁས་སྐྱེད་ས་དམ་བཅའ་གནང་དགོས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་གིས་
དངོས་གནས་ཁས་སྐྱེད་ས་བྱས་ཡོད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་ཀུན་སྒྲོང་བཟང་པོ་དེ་མ་བརྟེན་པ་ཡོང་གི་རེད། ང་རང་ཆོའི་སེམས་དེ་བརྟན་པོ་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་
འགར་བརྟེན་སྤིད་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་ང་རང་གིས་དམ་བཅའ་ཡག་པོ་བྱས་ཡོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་བསྐྱར་དྲན་ཡོང་གི་རེད། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད།   ༡༠༥ གྲི་བ། བྱང་སྒྲོམ་ལེན་ཚུལ་ལ་ཆོ་གའི་རིམ་པ་གང་འདྲ་

༡༡། །ཡོད་དམ། བྱང་སྒྲོམ་ལེན་དུས་མཁན་པོ་དང་འདོན་ཆ་དམིགས་བསལ་ཡོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། ལན། ང་རང་ཆོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་གལ་ཆེན་པོ་དང་ཡག་པོ་ཡིན་
 པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དམ་བཅའ་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པ་ལེན་སྟངས་དེ་ང་རང་ཆོ་ལ་རྒྱས་ཡག་པོ་ཡོད་མ་རེད། སྒྲོན་མའི་གྲུབ་ཐོབ་དེ་དག་གིས་ཁས་ལེན་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་བལྟས་ནས། ང་
 རང་གིས་ཀྱང་དང་པོ་ཀུན་སྒྲོང་འདི་འདྲ་སྐྱེ་དགོས་འདུག །དེའི་རྗེས་སུ་བསམ་སྒྲོའདི་འདྲ་གཏང་དགོས་འདུག །ཅེས་ཡག་པོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཁས་སྒྲུངས་ན། དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉམས་ལེན་ཆ་ཚང་བ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། སྒྲོབ་དཔོན་ལ་མ་བསྟེན་པ་དང་། སྒྲོན་གྱི་ཆོ་ག་དེ་དག་ལ་མ་བལྟས་ན་རང་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྒྲོན་གྱི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་ཐོབ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གནང་བ་བཞིན་ཤེས་བྱུང་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་མ་བསྟེན་པར་ང་རང་གིས་དམ་བཅའ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་ཡོད་བསམས་ན་ཡང་ཡག་པོ་ཞིག་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་ཡོད་
 མ་རེད། དེས་ན་སྒྲོམ་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན། སྒྲོན་གྱི་ཆོ་ག་རྣམས་ལ་བལྟས་ནས་དམ་བཅའ་བྱས་ན། ངས་ཆོ་ག་དེ་དག་ལ་བལྟས་ནས་དམ་བཅའ་བྱེད་པ་ཡིན། ཆོ་ག་དེའི་ནང་ལ་དེ་འདྲ་

གསུངས་ཡོད། དེ་འདྲ་གསུངས་ཡོད་མ་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་དང་རང་གི་སེམས་ལ་གསལ་ཆ་ཆེན་པོ་འབྱུང་གི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་དང་རང་གིས་གང་དྲན་ལྟ་བུས་དམ་བཅའ་བྱས་པ་ལས། ཆོ་ག་ཞིག་ལ་བརྟེན་
 རས་དམ་བཅའ་བྱེད་པ་དེ་གསལ་པོ་དང་བརྟེན་པོ་ཞིང་ཤུག་ཡོང་གི་ཡོད་རེད།   ༡༡༽ གྲི་བ། གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་བྱུགས་ཆེན་པོ་བྱས་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དོན་འབྱུང་གི་རེད་བསམས་ནས་གཞན་
 དོན་བྱས་ན་དེ་ཀྱན་སྒྲོང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནམ། ལན། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་གནས་ཀྱན་སྒྲོང་རྣམ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་བྱས་ན། རང་དོན་ཞོར་ལ་ཡོང་གི་རེད། འོན་ཀྱང་དང་རང་གིས་གཞན་
 དོན་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་དོན་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་བསམ་པའི་ཀྱན་སྒྲོང་ཡོད་ན། རང་དོན་དེ་ཡང་ཡག་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད། ཀྱན་སྒྲོང་དེ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པ་ཆགས་ཡོད་མ་རེད། ལས་ཀ་དེ་
 ཡང་དེ་ཙམ་གྱི་ཡག་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད། ད་རང་གིས་གཞན་དོན་གྱི་ལས་ཀ་བྱས་པ་དེ་ཡང་རྫོན་མ་ལྟ་བུར་འབྱུང་གི་ཡོད།   ༡༢༽ གྲི་བ། རུབ་ཕྱོགས་ལ་གཞན་དོན་བྱེད་དུས་སྙིང་རྗེའི་སྒྲོ་ནས་བྱེད་པའི་
 ལུགས་སྒོལ་ཡོད་པ་ཙམ་ལས་དེ་ལ་དངོས་གནས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཚད་མི་འདུག་བསམ་གྱི་འདུག། །དེའི་སྐོར་གསུང་རོགས་གནང་། ལན། སྙིང་རྗེ་དེ་ལ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་དགོས་པའི་ཚུལ་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན།

༡༡། སྒྲིལ་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཡོད་པ་དེ་ཞེ་དྲག་ཡག་པོ་རེད། སྒྲིང་རྩེ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཤེས་རབ་མེད་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཕན་པ་ཡག་པོ་
 སྐྱབ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོས་མི་དབུལ་པོ་ཞིག་མཐོང་ནས་སྒྲོར་བརྒྱ་ཐམ་པ་སྤྲད་ན། སྒྲོར་བརྒྱ་ཐམ་པ་སྤྲད་པ་དེ་ཞེ་དྲག་ཡག་པོ་རེད། ཁོ་རང་ལ་ཕན་ཀྱི་རེད། ཁོ་རང་གིས་སྒྲོར་བརྒྱ་དེ་
 རིམ་བཞིན་བེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་རེད། བེད་སྤྱོད་བཏང་ནས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་རྩོགས་འགོ་གི་རེད། རྩོགས་ཚར་ན་ཡང་སྤར་ལྟར་ཁོ་ལ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་རྩེ་འོ་སྒྲོ་ནས་ཕན་པ་བྱེད་པ་ལ་
 ཕན་འདོགས་ཡོད་རེད་དེ། ཡིན་ན་ཡང་ཤེས་རབ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྲིང་རྩེ་འོ་ཕན་པ་དེ་རྩོགས་འགོ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། འགྱུར་འགོ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། འོ་ན་ཤེས་རབ་གང་
 འདྲ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲིལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཞན་ལ་ལམ་བཟང་པོ་ཞིག་སྟོན་གྱི་ཡོད། ལམ་བཟང་པོ་གང་འདྲ་བསྟན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་རྩ་བ་འདི་རེད། དེ་སྤྲང་དགོས་རེད། བདེ་བའི་རྩ་
 བ་འདི་རེད། དེ་བྱེད་རང་གིས་བསྐྱབ་དགོས་རེད་ཅེས་བསྟན་གྱི་ཡོད། ས་རོལ་པོས་ཀྱང་ང་རང་གི་བདེ་བའི་རྩ་བ་འདི་རེད་འདུག །སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་རྩ་བ་འདི་རེད་འདུག །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་དག་ངས་

བར་དུ་སྤང་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་གསལ་པོར་ཉ་གོ་བྱུང་བ་དང་། ཉ་གོ་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྩ་བ་སྤངས། བདེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱབས། དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་རིམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད་རེད།
 མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ན་དུས་ནམ་དུ་ཡང་བདེ་བ་དེ་རྗེས་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། ལམ་ནོར་འགོ་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་ཡན་བ་མ་གཏོགས་གཞོད་བ་ཡོད་གི་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་
 རབ་དང་ལྡན་པའི་སྙིང་རྩེ་ཞེས་པ་དེ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་བ་ཡིན་པས་ངེས་པར་བསྟེན་དགོས་ཀྱི་རེད།   ༡༩༽ གྲི་བ། སྙིང་རྩེ་ལས་ཤེས་རབ་གལ་ཆེའམ། ལན། སྙིང་རྩེ་ལས་ཤེས་རབ་གལ་ཆེ་གི་མ་རེད།
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྙིང་རྩེ་མེད་པར་ཤེས་རབ་རྒྱང་བ་བསྟེན་ན་དཔེ་ཉན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། དེས་ན་ཤེས་རབ་ལ་ངེས་པར་དུ་སྙིང་རྩེ་ལྡན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཤེས་རབ་མེད་ན་ཡང་སྙིང་རྩེ་དེ་སྐབས་སྐབས་ལ་
 རོར་རྒྱུའི་ཉན་ཁ་འདྲ་པོ་ཡོད་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་ཤེས་རབ་དེའང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དཔེར་ན། སྙིང་རྩེ་ལ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ཡོད་རེད། མི་གཅིག་གིས་ང་རང་གི་དབྱ་དེ་གསད་དགོས་འདུག། །ཁྱོད་ཀྱིས་
 ང་ལ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་དུག་གཅིག་སྤྱད་ཐོགས་བྱེད་ཟེར་དུས། ཁོ་ལ་སྙིང་རྩེ་སྟེས་ནས་དུག་གཅིག་སྤྱད་ན། ཁོ་རང་སྤྱག་བསྐྱལ་མང་པོ་ཁྱོད་གི་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྙིང་རྩེ་དེ་དཔེ་སྤྱག་པོ།

$$\frac{24}{24}$$

८५५

一一一

༡༡། སྒྲིང་རྩེ་ལོར་བ། སྒྲིང་རྩེ་སྒྲོང་ས་པ་རེད། གོང་དུ་དཔེ་བཞག་པ་བཞིན་མི་གཅིག་ལ་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲེས་ནས་སྒྲོར་བརྒྱ་ཐམ་པ་སྤྲད་པ་འདྲ་པོ་ཡིན་ན། ཉ་ཅང་ལོར་བ་མ་རེད། ཉ་ཅང་གི་ཕན་ཐོགས་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་མ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གཞན་མཐར་ཐུག་གི་ལམ་ཡང་དག་པ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲེས་ནས་དངོས་གནས་ཀྱི་ལམ་བཟང་པོ་དམ་པའི་ཆོས་ལྟ་བུ་བརྟན་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཁོ་རང་ལ་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་སྒྲིང་རྩེ་ལ་རྣམ་པ་སྤྲ་ཆོགས་པ་ཡོད་རེད། དའི་ཕྱིར་ན་སྒྲིང་རྩེ་ལ་ཤེས་རབ་དགོས་རེད། ཡིན་ན་ཡང་སྒྲིང་རྩེ་རྩ་བ་ནས་མེད་ན་ཤེས་རབ་
 རྒྱང་པས་ང་རྒྱལ་སྒྲེ་བ་དང་། གཞན་ལ་གཞོད་པ་སྒྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད།   ༡༢། གྲི་བ། ང་རང་གིས་གོ་ཆོད་ལ་ཤེས་རབ་དེས་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་གསལ་པོར་
 ཤེས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་མ་འབྱུལ་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་རང་ཉིད་ལ་ཤེས་རབ་ཡོད་པས་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་ལ་ང་རྒྱལ་སྒྲེ་བའི་གོ་སྐབས་ཡང་ཡོང་གི་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་
 གང་འདྲ་ཡིན་ནམ། ལན། ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རྒྱལ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཡོང་གི་རེད་ཟེར་ན། གཞན་དག་གིས་སྤྱད་བསྐྱུལ་དང་སྤྱད་བསྐྱུལ་གྱི་རྒྱ་ཉ་གོ་གི་ཡོད་མ་རེད། བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་

ཡང་ཉ་གོ་གི་ཡོད་མ་རེད། ང་རང་གིས་ནི་ཡག་པོ་ཉ་གོ་གི་ཡོད། དེའི་བྱིར་ན་ང་ནི་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་བསམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཡོང་གི་རེད། ཉ་ཉ་ཉ།   ༡༥༽ གྲི་བ། སྤྱིར་རིན་པོ་ཆེས་
 དགོ་བའི་སྒྲོར་མང་པོ་གསུངས་སོང་། དེ་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དུས་དོགས་པ་ག་རེ་ཡོང་གི་འདུག་ཟེར་ན། གང་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པ་ལ་དགོ་བ་མཆོན་ཉིད་པ་ཆགས་མི་བྱུང་ན། སྒོག་སྒྲོབ་པ་ལྟ་བུའི་
 དགོ་བ་ཡང་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པས། དེའི་བྱིར་ན་དེ་དགོ་བ་མཆོན་ཉིད་པ་ཇི་ལྟར་ཆགས་གྱི་ཡོད་དམ། ལན། བྱེད་རང་གིས་གསུངས་པ་ནང་བཞིན། བལ་ཆེར་གཅིག་པ་འདྲ་པོ་ཡོད་རེད་དེ། ཡིན་ན་
 ཡང་ཏྲོག་ཙམ་ཁ་ཁ་ཡོད། དཔེར་ན། དགོ་བ་ལ་ཡིན་ན་དགོ་བ་བཙུ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་གནས་སྐབས་གྱི་དགོ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་པའི་དགོ་བ་སྟེ། དགོ་བ་
 ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོང་གི་ཡོད། དགོ་བ་བཙུ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡང་དགོ་བཙུ་ཙམ་པོ་བ་དང་། དགོ་བཙུ་བྱུང་པར་ཅན་ཞེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་རེད། དགོ་བཙུ་ཙམ་པོ་བ་ཞེས་པ་ནི། བྱེད་རང་གིས་
 གསུངས་པ་ལྟར་སྒོག་གཅོད་པ་སྤངས་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྤངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེས་ན་མི་དགོ་བ་བཙུ་པོ་སྤངས་པ་དང་དགོ་བཙུ་ཙམ་པོ་བ་ཟེར་བ་གཉིས་དོན་དག་གཅིག་པ་རེད།

༡༡། །དགེ་བཅུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་པ་ནི། སྒོག་གཙོད་པ་སྤངས་ཏེ་གཞན་གྱི་སྒོག་བསྐྱབས་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྤངས་ནས་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལྟ་བུ་ལ་གསུང་གི་ཡོད། དེས་ན་དགེ་བཅུ་
 ཁྱད་པར་ཅན་དེ་མི་དགེ་བ་སྤངས་པ་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་པ་ཡིན། དཔེར་ན་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསམ་པ་དང་། སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་བསམ་པ་གཉིས་པོ་ལ་ཏྲོག་ཙམ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ།། ༡༢། གྲི་བ། རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་ང་རྒྱལ་སྒྲོར་ལ་མང་པོ་གསུངས་སོང་། དེས་ན་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་མ་གཏོགས་
 བའི་གཉེན་པོ་གཞན་ཡོད་དམ། ལན། སྦྱིར་བཏང་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་མང་པོ་ཡོད་རེད། ཉན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཉེན་པོ་མང་པོ་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་གང་འདྲ་ཡོད་ཅེ་ན། ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་ང་
 རྒྱལ་གྱི་སྦྱོན་བསམ་པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་སྤང་བའི་ཕན་ཡོན་ཡིད་ལ་དྲན་པ་དང་། རང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟགས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་
 པ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་རྣམ་ཐར་མཇུག་ན། ང་རང་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་འདུག་བསམ་པ་འདྲ་པོ་ཡོང་གི་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་ང་རྒྱལ་འཛོམས་དགོས་པ་ཡིན། ཕྱག་འཆའ་བ་ཡང་ལུས་གྱི་རྣམ་འགྱུར་

སྒོ་ནས་རང་རྒྱད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་སྒོང་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། དེ་ཡིས་སེམས་ལ་ཡང་ང་རྒྱལ་ཞི་བ་སོགས་ཞེ་དྲག་ཡན་གྱི་རེད།   ༡༥། དྲི་བ། ལོ་ཆུང་དུས་གཞན་གྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་དགོས་ཞེས་མང་
 བོ་ལབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སེམས་ལ་གཞོན་པ་མང་བོ་བྱུང་ཕྱིང་། དེས་ན་སྐབས་སྐབས་ལ་རང་དོན་བྱེད་དགོས་འདུག་བསམ་པའི་བསམ་སྒོ་ཡོང་གི་འདུག་པས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་དམ།
 ལན། དང་པོར་རང་གི་སེམས་དེ་ཡག་པོ་སྦྱང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། སེམས་དེ་ཡག་པོ་སྦྱང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཡག་པོ་སྦྱོང་མ་བྱུང་པ་ཁ་གས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་དགོས་རེད་ཅེས་
 ཟེར་ནས་དངོས་གནས་ཀྱི་ལག་ལེན་གང་ཡང་མ་བསྟར་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན་ང་བྱམས་པ་བསྒོམ་གྱི་ཡིན། ང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་གྱི་ཡིན་ཟེར་ནས་ལྟ་ཁང་ནང་ལ་ཡར་འགོ། དངོས་གནས་ལག་ལེན་གང་
 ཡང་མེད་པར་སྒོམ་གཅིག་ལུ་རྒྱག་བསྟན་ན་དགོས་པ་ཞེ་དྲག་ཡོད་མ་རེད། གཞན་དོན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་ཟེར་གྱི་ཡོད་རེད་དེ། དངོས་གནས་བྱས་ན་ལག་ལེན་གང་ཡང་གནང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་
 སྤྱིར་ན་སེམས་ཡག་པོ་མ་སྦྱངས་པར་གཞན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་བསམས་ན་ཉེན་ཁ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་དང་པོ་སེམས་ཡག་པོ་སྦྱང་དགོས། བྱམས་སྙིང་རྗེ་ཡག་པོ་སྦྱང་དགོས་རེད་

༡༡། །མ་གཏོགས། གཞན་དོན་དེ་བྱེད་རྒྱ་སྤྲོ་སོང་ན་རྗེས་སུ་འགྱོད་པ་དང་དགའ་ངལ་ཡོང་གི་རེད། དེ་ལ་ག་རེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། དང་པོ་སེམས་ཀྱི་སྟངས་ནས་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་
 ཡོད། དེ་ཡང་སྟངས་རྗེ་སྒྲོམ་པ་དང་། བྱམས་པ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཀྱི་སྟངས་ནས་ཐག་ཆོད་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་ཆར་ཡོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་རང་བྱུགས་ཀྱིས་ཡོང་གི་རེད། དེ་ལ་ཉེན་ཁ་དང་
 དགའ་ངལ་ཡང་རྩ་བ་ནས་ཡོང་གི་མ་རེད།   ༡༢། གྲི་བ། མི་ཆོ་ནང་ལ་སེམས་གཡེང་འགྱོ་བའི་སྐབས་སུ་འདོད་ཆགས་བྱུགས་ཆེན་པོ་དང་། གཞན་ལ་འཚིག་པ་བཟའ་བ་དང་། གཞན་ལ་མི་བཟོད་
 པ་འདྲ་པོ་མང་པོ་སྐྱེ་ཡོང་གི་འདུག །མི་ཆོ་ནང་ལ་དེ་འདྲ་སྐྱེ་དུས་ག་རེ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དམ། ལན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ལ་གཙོ་བོ་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེ་བ་རེད་གསུངས་ཡོད། ཉོན་མོངས་
 པ་ཞེ་སྤང་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ལ་ལམ་སང་མགོ་མཐོན་བྱེད་རྒྱ་དགའ་ལས་ཁག་པོ་རེད། དེས་ན་དང་པོ་ཞེ་སྤང་མ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་ནས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཡག་པོ་བསྟོན། ཉོན་ཏྲག་པར་ཞེ་སྤང་
 སྐྱེ་བའི་སྐབས་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཡག་པོ་ཉ་གོ་བ་བྱས། ཉོན་མོངས་པ་ལ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་བག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཡག་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་བསམ་པའི་ཀུན་སྨྲོང་དེ་བྱུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ན།

རིམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཐག་རིང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་གནང་དགོས་རེད་མ་གཏོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྒྲུང་སྐྱེས་སོང་ན། ཁ་བྱག་ལམ་སང་མགོ་མནན་བྱབ་པ་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཡིན།
 དེས་ན་རྒྱན་དུ་ང་རང་གིས་བརྟག་དབྱད་བྱས་ནས། གལ་ཏེ་ཞེ་སྒྲུང་ཆེ་རུ་འགྲོ་བའི་ཉོན་ཁ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན། དང་པོ་ཞེ་སྒྲུང་ཆུང་རུ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྐབས་ནས་མགོ་མནན་བྱབ་པ་གནང་དགོས། གང་ཡིན་
 ཞེ་ན། ཆུང་རུ་དེ་རིམ་གྱིས་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་རེད། དེ་བཞིན་དུ་དང་པོ་འདོད་ཆགས་ཆུང་རུ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་རིམ་གྱིས་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་རེད། དེའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཆུང་རུ་ཡོད་དུས་ནས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་
 ནས་ཡར་འཕེལ་མ་བཅུག་པར་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་སྦྱོང་བའམ་བསྐྱང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ལ་རྗེ་སྐམ་པོ་པས་གསུངས་ན། ང་རང་ཆོ་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བློས་པའི་དུས་
 རེད། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བློས་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཉོན་མོངས་ལ་འཐབ་དགོས་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཐད་ཀར་འབྲུག་པ་རྒྱག་བྱབ་ཀྱི་མ་རེད་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་ཉོན་མོངས་
 པ་སྐྱེ་ས་རེད་འདུག་བསམ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན། ལམ་སང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་ཆར་དུས་འཐབ་བྱབ་

༡༡། །ཀྱི་མ་རེད། ༡༧། གྲི་བ། རིན་པོ་ཆེས་སྟིང་རྩེའི་སྒོར་གསུང་དུས། སྟིང་རྩེ་ལ་རྒྱས་པའི་རྩལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་འདྲ་པོ་འདུག། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ལ་གཉིན་པོ་བསྟེན་དུས་ཉོན་མོངས་པ་
 རྩལ་དུ་མ་བཏང་བར་དེའི་རྩལ་དེ་སྟིང་རྩེ་ལ་འགྱུར་རྒྱ་ཡོད་རེད་དམ། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྟིང་རྩེ་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རྩལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལ་གཅིག་པ་རེད། འོན་ཀྱང་གཅིག་ཡག་པོ་
 དང་གཅིག་སྟུག་པོའི་ཆ་ནས་ཡོད་རེད། དེས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་རྩལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་འདྲ་བའི་བྱིར་ན། ཡན་ཚུན་གཅིག་གི་རྩལ་དེ་གཅིག་ལ་འགྱུར་ཡག་ཡོད་རེད་དམ། ལན། གྲི་བའི་དོན་དག་གསལ་པོ་ཞུ་
 བེས་ཀྱི་མི་འདུག་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་བྱུགས་དེ་མར་རྩལ་དུ་གཏོང་བའི་ཆེད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིན་ཉ་གོ་དགོས། ཉོན་མོངས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས། སྟིང་རྩེའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་
 གསལ་པོ་བེས་ཡོང་དུས་སྟིང་རྩེ་དེ་བྱུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་བྱུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཚུར་བྲངས་ནས་སྟིང་རྩེ་ལ་ཁ་སྒྲིལ་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཡོད་
 མ་རེད། གྲི་བའི་ནང་དོན་དེ་གསལ་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་དུག་ཉ་གོ་མ་སོང་། ༡༨། གྲི་བ། སྟིང་རྩེ་སྒོ་མ་པ་དང་གཞན་དོན་ལ་འདུག་པའི་སྐབས་སུ། མོ་སོའི་ནང་མི་འདྲ་པོ་དང་། ཡང་ན་བུ་དང་བུ་མོ། ཆ་

བོ་དང་ཆ་མོ། ཡང་ན་མི་གཞན་པ་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་སོགས་ལ་བྱད་པར་བྱེ་ནས་འདུག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དམ། ལན། གཙོ་བོ་འདྲ་བོ་གང་དུས་ལ་བབ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བྱེད་དགོས་རེད། ངས་བསམས་ན་
 སྤྱ་གུ་དེ་དཔེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོ་རང་སོ་སོས་གསོ་སྦྱོར་བྱེད་བྱབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། མི་རྒན་པ་འདྲ་བོ་ཡིན་ན་སོ་སོས་གསོ་སྦྱོར་བྱེད་བྱབ་ཀྱི་ཡོད། སྤྱ་གུ་ལ་མགོན་སྐབས་ལྟ་
 བྱ་ཡོད་མ་རེད། ཤེས་རབ་དང་ཉམས་སྦྱོར་མེད་པ་ཡིན་ཅང་ཕ་མས་གསོ་སྦྱོར་མ་བྱས་ན་སུས་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ཕ་མས་སྤྱ་གུ་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱེད་རྒྱ་དེ་དཔེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིར་བཏང་
 སྤྱ་གུ་འི་དུས་ཚོད་དེ་དཔེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། གལ་ཆེ་ཚུ་ལ་གང་འདྲ་རེད་ཟེར་ན། མི་ཆེ་ཉི་ལ་པོ་འི་ནང་གི་རྩ་བ་འདྲ་བོ་དེ་སྤྱ་གུ་འི་སྐབས་ལ་འཁེལ་སྤོང་ཀྱི་ཡོད། སྤྱ་གུ་འི་སྐབས་ལ་ཡག་པོ་བྱུང་ན་ཤེས་
 ཡོན་ཐམས་ཅད་ཡག་པོ་བྱུང་བྱབ་པ་དང་། མི་ཆེ་ཉི་ལ་པོ་ཡག་པོར་འགོ་གི་རེད། སྤྱ་གུ་འི་སྐབས་ནས་སྦྱོན་གཅིག་ཤོར་ཆར་ན་མི་ཆེ་ཉི་ལ་པོ་དཀའ་ངལ་ལ་འགོ་གི་རེད། དེས་ན་སྤྱ་གུ་འི་སྐབས་ལ་ཕ་མས་
 བྱམས་སྦྱོར་བྱེད་རྒྱ་དེ་དཔེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ།།   ༣༡༽ སྤྱི་བ། སྦྱིར་བཏང་ཕ་མ་གཉིས་ལ་གལ་ཆེ་ཚུང་བྱད་པར་བྱེ་གི་ཡོད་དམ། ལན། ཕ་དང་མ་གཉིས་ལ་ང་རང་གིས་གཅིག་པ་འདྲ་བོ་བརྩི་གི་ཡོད།

༡༡། ། ༣༣། གྲི་བ། ཞི་གནས་སྒོར་གསུང་དུས་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་རིམ་མང་པོ་གསུངས་འདུག །དེའི་ནང་ནས་དམིགས་མེད་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཡིན། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཞི་གནས་དེ་
 ཉམས་ལེན་ག་དུས་བྱེད་དགོས་སམ། ལན། དམིགས་མེད་ཞི་གནས་བསྒྲོམ་དགོས་པའི་དུས་ཚོད་ལྟ་བུ་དེ་ག་དུས་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རང་གིས་དང་པོ་དམིགས་བཅས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ལ་སེམས་གཏད་ནས་
 ཞི་གནས་སྒོར་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་ཡག་པོ་བསྒྲོམས་ནས་སྐབས་འགར་རྟེན་མེད་པ་ལ་སྒོམ་བྱུང་པའི་དུས་སྐབས་ལྟ་བུ་བྱུང་ན། དེ་ནས་དམིགས་མེད་ཞི་གནས་སྒོར་ཚོག་གི་ཡོད་རེད། དང་པོ་ནས་དམིགས་
 རྟེན་མེད་པ་ལ་ཞི་གནས་བསྒྲོམ་དགོས་ན་ཏྲི་ཅམ་དགའ་ལས་ཁག་པོ་འབྱུང་གི་ཡོད། དེས་ན་དང་པོ་དམིགས་རྟེན་ཡོད་པ་ལ་བསྒྲོམས་ན་རིམ་གྱིས་སྒོམ་ཡོང་དུས། ཉམས་ལེན་གི་ཚེ་དམིགས་རྟེན་མེད་
 པར་སྒོམ་བྱུང་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་སྐབས་སུ་རྟེན་མེད་ཀྱི་ཞི་གནས་གསུང་གི་ཡོད་རེད། ༣༣། གྲི་བ། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཞི་གནས་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་སྐྱུང་དགོས་སམ།
 ལན། དམིགས་མེད་ཞི་གནས་དེ་དམིགས་པ་གཏད་པ་ནང་བཞིན། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟོད་པོ་བྱས་ནས་བཞག་དགོས་རེད། དེ་ཡང་གསུང་སྟོལ་ལ་འདས་པའི་རྗེས་

མི་བཅད། མ་འོངས་པའི་མདུན་མི་བསྟ། ད་ལྟ་བའི་ཤེས་པ་མ་བཅོས་པར་ཐད་ཀར་བཞག་དགོས་གསུང་གི་ཡོད། དེའི་དོན་ནི། སྒོན་འདས་པའི་དུས་སུ་དེ་འདྲ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་མི་བསམ་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་འདི་འདྲ་བྱེད་གྱི་ཡིན་ཞེས་འཆར་གཞི་བཞག་ནས་གང་ཡང་མི་བསམ་པ་དང་། ད་ལྟ་བའི་ཤེས་པ་དེ་སྐད་ཅིག་བྱང་དུ་ཞིག་གི་ངང་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེས་ན་ད་ལྟ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཡག་པོ་ངོ་ཤེས་པ་བྱས་ནས་བསྐྱང་དགོས་པ་ཡིན། ད་ལྟ་བའི་ཤེས་པ་དེ་གསལ་པོར་ངོས་བཟུང་ནས་ཁོ་རང་གི་ངང་ལ་བཞག་དགོས། དེའི་སྐབས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བརྟན་པོ་བྱང་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་མེད་གྱི་ངང་ལ་སེམས་མི་གཡོ་བར་གནས་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོམ་པ་དེ་ལ་དམིགས་མེད་གྱི་ཞི་གནས་གསུང་གི་ཡོད།   ༣༤། གྲི་བ། སེམས་མི་གཡོ་བར་གནས་ཐུབ་པ་བྱང་ན་ཉེན་ཁ་ཡོད་རེད་དམ། ལན། ཟུགས་པ་ལ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་རེད། དེས་ན་ཟུགས་པ་ཡོང་གི་ཨེ་འདུག་བལྟ་དགོས། ཟུགས་པ་བྱང་ན་སེལ་བའི་ཐབས་བྱེད་དགོས་རེད།   ༣༥། གྲི་བ། དེ་རིང་ཞོགས་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྲོས་དགོས་རེད་གསུངས་སོང་། ཉོན་མོངས་ལས་བྲོས་ཟེར་བ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ། ལན། ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྲོས་པ་ནི་གང་འདྲ་ལ་གོ་གི་ཡོད་ཅི་ན།

五
二
九
二

༡༡། །ཕལ་ཆེར་ང་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་ས་འདུག །ཉོན་མོངས་པ་དེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཤིག་བྱེད་དགོས་འདུག་བསམས་ནས་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པའོ། །དཔེར་ན་མི་འདི་
 དང་ཐུག་ན་ང་ཞེས་སྐྱེ་གི་རེད། དེས་ན་མི་འདི་ལ་མ་ཐུག་པ་བྱས་ནས་སྔོན་གྱི་ཡིན་བསམ་པ་དང་། ང་འདི་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་ན་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་གི་རེད། འདི་ལས་ཏྲིག་ཙམ་གཟུར་དགོས་འདུག །
 གཟུར་ནས་འདོད་ཆགས་མི་སྐྱེ་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་འདུག་བསམས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་བྱེད་པ་དགོས་གྱི་ཡོད།   ༡༢། གྲི་བ། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་
 བདག་ཟེར་བ་ཞིག་མེད་པའི་ཚུལ་ཏུ་གོ་གི་འདུག་སྟེ། སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་འགོ་མཁན་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་ཏུ་གོ་གི་མི་འདུག །དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ། ལན། བདག་ཟེར་བ་ཞིག་མེད་ཀྱང་ག་རེ་འགོ་
 གི་ཡོད་ཅེ་ན། དཔེར་ན། ང་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཆོན་ན་བལ་ཡུལ་ནས་ས་མཆམས་བར་དུ་ཡོང་། ས་མཆམས་ནས་བལ་ཡུལ་བར་དུ་སོང་ན། དེ་དུས་བདག་མེད་པས་སུ་འགོ་གི་ཡོད་རེད་ཟེར་ན། གཟུགས་
 པོ་དེ་འགོ་གི་ཡོད་རེད། ངའི་རྒྱང་པ། ལག་པ། མགོ། རྒྱུ་མ། སྤྱིང་དེ་དག་འགོ་བ་ལས་བདག་འགོ་གི་ཡོད་མ་རེད། ཏུ་ཏུ་ཏུ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ལ་སུ་འགོ་གི་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། གཟུགས་གྱི་སྤང་

བོ་དང་། ཚོར་བའི་ཕུང་བོ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་བོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་བོ་དེ་དག་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས་བདག་འགྲོ་གི་ཡོད་མ་རེད། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་བོ་འགྲོ་ཚུལ་ཡང་གང་འདྲ་ཡིན་
 ཞེ་ན། ད་ལྟའི་གཟུགས་ཕུང་དེ་གི་ནས་ཡང་གཟུགས་ཕུང་གཞན་པ་སྤངས། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད། སེམས་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད་ཅི་ན། ད་ལྟ་མི་ཡི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡར་འགགས། རོམ་
 ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འདྲ་བོ་ཞིག་ཚུར་སྤངས། ཡང་རོམ་དེ་གི་ན་རོམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡར་འགགས། ཡང་བྱིའི་རྣམ་ཤེས་འདྲ་བོ་ཞིག་ཚུར་སྤངས། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འགྲོ་གི་ཡོད། གཟུགས་བོ་དེ་
 ཡང་མིའི་གཟུགས་བོ་དེ་ཡར་གཡུགས། རོམ་གྱི་གཟུགས་བོ་ཞིག་ཚུར་སྤངས། རོམ་གྱི་གཟུགས་བོ་ཡར་གཡུགས། བྱིའི་གཟུགས་བོ་ཞིག་ཚུར་སྤངས། དེ་ལྟ་བུ་རེད། ཏ་ཏ་ཏ། ལྟོ་དྲི་བ། ང་རང་
 ཚོས་སྐྱེ་བ་སྒོན་མ་དང་། སྒོན་གྱི་ལས་གང་བསགས་ཡོད་པ་རྣམས་དྲན་གྱི་ཡོད་མ་རེད། མི་དྲན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། ལན། སྐྱེ་བ་སྐྱ་མ་མི་དྲན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་སྐྱ་མ་དང་
 སྐྱེ་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐེབས་པ་རེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དྲན་བྱབ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། སྐྱེ་བ་སྐྱ་མ་དྲན་རྒྱ་ལྟོ་ཞོག །དང་བོ་ཆོ་འདིའི་ཨ་མའི་ལྟོ་བའི་ནང་དུ་བསྐྱད་པ་ཡང་དྲན་གྱི་

༡༡། ཡོད་མ་རེད། ཡ་མའི་ཁོག་ནས་སྐྱེ་བ་ཡང་དྲན་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཐུག་ལོ་གཅིག་གཉིས་སྐབས་ལ་ག་རེ་བྱས་ཡོད་པའང་ཞེ་དག་དྲན་གྱི་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཆོན་གང་ཡིན་
 ཞེ་ན། ང་རང་གི་སེམས་ལ་ཉམས་སྦྱོར་བྱགས་ཆེན་པོ་ཞེ་དག་མ་ཐེབས་པ་རེད། ལྷག་པར་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་མ་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་བརྗེ་ཡོད་དུས་འགྱུར་བ་མང་པོ་ཐེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དྲན་གྱི་ཡོད་མ་རེད།
 ༡༢། དྲི་བ། མི་ཆོ་འདིར་སྤང་པོ་འདི་ཉིད་ལ་བྱ་བ་མང་པོ་བྱེད་པ་ལས་རྒྱས་པའམ་རྩ་ལ་དང་བྱགས་འདྲ་པོ་མང་པོ་བསག་ཡོད་གི་མ་རེད་དམ། དེའི་ཕྱིར་དྲན་བྱུང་པའི་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་
 འདུག །རྒྱས་པ་དེ་ཡང་སྤང་པོ་འདིའི་སྤང་དུ་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་འདུག །དེས་ན་སྤང་པོ་ལ་རྒྱན་གྱི་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡོད་རེད་དམ། ལན། རྩ་ལ་དང་བྱགས་ཟེར་བ་ལས་ང་རང་ཆོ་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་
 སྤང་པོའི་རྒྱན་ཟེར་གྱི་ཡོད། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱེད་པའི་སྤང་པོའི་རྒྱན་དེ་གཅིག་པ་རེད། དཔེར་ན། བོད་ནས་མེད་ནམ་(Vietnam)ལ་འགྲོ་བའི་ཆུ་ཞིག་ཡོད། ཆུ་བོ་དེ་ལ་(Mekong)མེ་ཀོང་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཆུ་བོ་མེ་
 ཀོང་དེ་ལ་བོད་ནས་མིང་ག་རེ་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཅི་ན། རྗེ་ཆུ་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེ་ནས་མར་ཡོད་དུས་རྒྱ་ནག་དང་བོད་ཀྱི་ས་མཆོམས་ལ་སྐྱེབ་སྐབས་ཆུ་དེའི་མིང་ལ་ལྷ་ཆུ་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེ་ནས་མར་འགྲོ་དུས་མེ་

ཀོང་གཙང་པོ་ཞེས་བརྗོད། དེས་ན་རྩ་དེ་ལ་དང་པོ་རྩ་རྩ་དང་། རྩ་རྩ་དེ་ལྷ་རྩ་ལ་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་རྩ་དེ་མེ་ཀོང་ལ་འགྱུར་བ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོ་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མ་ནས་ཕྱི་མ་ལ་འགྲོ་དུས་དེ་ལྟར་
 འགྱུར་བ་ཐེབས་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད། རྩ་རྩ་དང་ལྷ་རྩ་གཉིས་པོ་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཅིག་པ་མ་རེད། རྩ་རྩ་དེ་པོ་ཁ་ཁ་རེད། ལྷ་རྩ་དང་མེ་ཀོང་གཉིས་པོ་ཡང་རྩ་རྩ་དེ་པོ་ཁ་ཁ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་གསུམ་
 གཉི་རྩུན་གཅིག་པ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་གི་སྤྱ་གྲུའི་གནས་སྐབས་ནས་གཞོན་པའི་གནས་སྐབས་དང་། གཞོན་པའི་གནས་སྐབས་ནས་ཀན་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ཀན་པའི་གནས་སྐབས་
 ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱང་པོའི་རྩུན་འདྲ་པོ་དེ་གཅིག་པ་རེད།   ཕ། སྤྱི་བ། རྩུན་དང་བདག་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ག་རེ་ཡོད་དམ། ལན། རྩུན་
 དང་བདག་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་ཟེར་བ་དེ་ང་རང་ཚོས་བསམ་ན་གཅིག་ཕུ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད། ང་རང་གཅིག་མ་གཏོགས་མེད། ཚེ་འདི་ལ་གཅིག་ཡིན།
 སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་བདག་གམ་ང་དེ་གཅིག་ཡིན་བསམ་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་རང་ཚོས་བསམ་པ་བཞིན་དུ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་མ་རེད། ཟད་དེ་ངོ་བོ་ཐ་དད། རྣམ་པ་ཐ་དད་ཆགས་ཚར་བ་རེད། དཔེར་ན་རྩ་

༡༡། །ཁུ་དང་མེ་ཀོང་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཅིག་པ་མ་རེད། རྩ་ཁུ་ལ་མི་མཆོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། མེ་ཀོང་ལ་མི་མཆོང་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། འོ་ན་མེ་ཀོང་དང་རྩ་ཁུ་གཉིས་པོ་ཐད་དེ་ཁ་ཁ་
 ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཐད་དེ་ཁ་ཁ་མ་རེད། རོ་བོ་གཅིག་གམ་ཁུ་བོ་གཅིག་རང་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འགོ་གི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཆོའི་སྐྱེ་བ་སྦྲུལ་མ་དང་སྐྱེ་མ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་དང་དབྱིབས་ཐ་
 དད་པ་ཡོད་རེད། འོ་ན་ཀྱང་སྤང་པོའི་རྒྱན་ལྟ་བུ་དེ་གཅིག་པ་རེད། དཔེར་ན་ད་ལྟ་ང་རང་མི་རེད། སྐྱེ་སྐྱེ་མ་ང་རང་དོམ་ལ་སྐྱེས་སོང་ན། དོམ་དང་མི་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཅིག་པ་རྩ་བ་ནས་
 མ་རེད། དོམ་ནི་དོམ་རང་རེད། དོམ་གྱི་སེམས་དང་། དོམ་གྱི་གཟུགས་སོགས་དོམ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་མི་དང་ཁ་ཁ་རེད། མིའི་སེམས་དང་མིའི་གཟུགས་ཀྱང་དོམ་དང་ཐད་དེ་ཁ་ཁ་རེད། མི་དང་དོམ་གཉིས་
 གཅིག་རྩ་བ་ནས་ཡིན་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། འོ་ན་ཀྱང་མི་ཁོ་རང་རིམ་པས་དོམ་ལ་མར་འགྱུར་འགོ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་རྒྱན་ཙམ་གཅིག་པ་རེད། རྒྱན་དེ་ལ་བདག་གི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་མ་རེད།
 ང་རང་ཆོས་བདག་དུ་འཛིན་ནས་ང་ཡིན་བསམ་པ་ཙམ་རེད་མ་གཏོགས། དངོས་གནས་བརྟག་དབྱུང་བྱས་ན་བདག་ཟེར་བ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལྟར་སྤང་པོའི་རྒྱན་ཙམ་མ་གཏོགས་བདག་

༡༡། །ནས་མེ་ཏོག་འབྱུང་བ་ཙམ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། མེ་ཏོག་དང་ས་བོན་གཉིས་པོ་དངོས་གནས་བྱས་ན་ངོ་བོ་ཐ་དད་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་དང་སྐྱེ་མ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་མི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་མ་དོམ་དེ་འབྱུང་བ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། དོམ་དང་མི་གཉིས་གཅིག་པ་རེད་ཅུ་བ་ནས་ལབ་གྱི་མ་རེད། ཟུང་དེ་ཐ་དད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ང་རང་གིས་འབྲུལ་ནས་ང་རང་གི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་སྐྱེ་གཉིས་པོ་གཅིག་པ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད།   ༡༢། གྲི་བ། སྤང་པོ་འདུས་པ་ཙམ་ལས་བདག་དེ་མེད་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་ན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤངས་པ་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་སྤང་མཁན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པར་འགྱུར་གྱི་རེད། ཉོན་མོངས་སྤང་མཁན་གྱི་གང་ཟག་མེད་ན་དེའི་སྐྱབས་སུ་སྤྲོད་རྗེ་སྤང་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་གྱི་ཡོད་དམ། ལན། བདག་མེད་རྟོགས་ན་སྤྲོད་རྗེ་ལྷག་པར་དུ་སྐྱེ་ཡོང་གི་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ང་རང་ཚོས་སྤྲོད་རྗེ་སྐྱེ་དུས་བདག་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོད་རྗེ་སྐྱེ་གི་ཡོད་མ་རེད། གཞན་ལ་ཚོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཞིག་སྤང་སྤོང་པའི་སྐྱབས་ལ་ཁོ་རང་ཚོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མང་པོ་སྤོང་གི་ཡོད་རེད་སྤྲོད་རྗེ་བསམ་པ་དང་། ཁོ་རང་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མང་པོ་སྐྱེ་གི་ཡོད་རེད། ཉོན་མོངས་པ་མང་པོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བདག་འཛིན་ཡོད་རེད། དངོས་གནས་བྱས་ན་

བདག་ཟེར་བ་དེ་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད་དེ། འོན་ཀྱང་ཁོ་རང་གིས་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཇིན་ནས་འབྱུལ་སྡོད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་སྙིང་རྩེ་བསམ་པ་དང་། ཁོ་རང་གིས་བདག་མེད་པ་ནི་རྟོགས་ཡོད་
 མ་རེད། བདག་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འབྱུལ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྒྲུང་སྒྲེམ་དགོས་པ་ལ་ཞེ་སྒྲུང་སྒྲེ། ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་སྒྲེམ་དགོས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་སྒྲེ། གཏི་མུག་སྒྲེམ་དགོས་པ་ལ་གཏི་
 མུག་སྒྲེ། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་སྒྲེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བསགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་པ་སྒྲུང་མ་དགོས་བཞིན་དུ་སྒྲུང་གི་ཡོད། དེས་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ནུ་འབྱུལ་
 པ་རེད་བསམས་ནས་སྙིང་རྩེ་སྒྲེ་གི་ཡོད་རེད། རྣམ་རྒྱན་ངས་དཔེ་གཅིག་བཞག་གི་ཡོད། དཔེར་ན། མི་གཅིག་གཉིད་ཁུག་ནས་མི་ལམ་སྒྲུག་པོ་མིས། སྒྲུག་གིས་ཟ་གྲབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་མི་ལམ་
 མིས་ན། དངོས་གནས་བྱས་ན་ཁོ་རང་སྒྲུག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེར་སྒྲུག་དངོས་གནས་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཁོ་རང་གིས་དངོས་གནས་སྒྲུག་གིས་ཟ་གི་རེད་བསམས་ནས་དཔེ་འཛིགས་སྒྲུག་
 ཆེན་པོ་སྒྲེ་གི་ཡོད། དེར་གལ་ཏེ་མི་མངོན་ཤེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་ན། མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ལྟ་དུས་ཨོ་ཁོ་རང་སྙིང་རྩེ། ཁོ་རང་མི་ལམ་སྒྲུག་པོ་དེ་འདྲ་བཏང་ནས་དོན་མེད་པར་འཛིགས་སྒྲུག་ཆེན་པོ་སྒྲེ་གི་ཡོད་

༡༡། །རེད་བསམས་ནས་ཁོ་རང་ལ་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲེ་གི་རེད། ཁོ་རང་གི་སྒྲུག་བསྐྱེལ་དེ་བསམ་ལ་བའི་ཆེད་དུ་གཉིད་དགྲོག་ཐབས་གནང་གི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་
 གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲེ་ས་ནས་སྒྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་གནས་ལས་བསྐྱེལ་བའི་ཆེད་དུ་གཉི་ལྷ་མོ་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་བསམ་ལ་ཐབས་གནང་གི་ཡོད་རེད། ༄། གྲི་བ། མི་ལམ་བཏང་ནས་
 གཉིད་ཁུག་པ་ལས་སད་པའི་སྐབས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་མ་རིག་པའི་གཉིད་སད་པའི་སྐབས་སུ་གཉིད་སད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དེ་བདག་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བདག་ཡིན་པ་འདྲ་པོ་ཆོར་གྱི་འདུག་
 ལགས། ལན། མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སད་མཁན་དེ་སངས་རྒྱས་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདག་ཡོད་མ་རེད། ཁྱེད་རང་ཆོས་བདག་མེད་པའི་དོན་དེ་བསྒྲོམ་དགོས་གསུངས་ཡོད། བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་སྐབས་སུ་སྒྲུར་གྱི་སེམས་དེ་གང་འདྲ་ཆགས་གྱི་རེད་ཟེར་ན། སྒྲུར་གྱི་སེམས་དེའི་རྒྱན་ཅམ་ཞིག་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། སྐད་ཅིག་སྒྲུ་མའི་སེམས་དང་། སྐད་ཅིག་རྩེས་མའི་སེམས་དེ་དག་ངོ་བོ་ཐ་དད་
 རེད། སེམས་སྒྲུ་ཕྱི་འགྱུར་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། བདག་རྟག་པ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ཅམ་ཡོད་རེད། དེ་ལ་བཞུགས་ནས་བདག་མེད་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་གྱི་ཡོད།

༤༩། དེ་བ། སེམས་དང་རྒྱན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཟོ་མཁན་སུ་ཡིན་ནམ། ལན། སེམས་སྐད་ཅིག་སྒྲ་བྱི་དང་མཉམ་དུ་རྒྱན་གཅིག་ཏུ་བཟོ་མཁན་གྱི་ནུས་པ་འཕུགས་ལྟ་བུ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། སྐད་
 ཅིག་གཅིག་གི་རྗེས་ལ་གཅིག་རིམ་གྱིས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། དེ་དག་རྒྱན་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་བཟོ་མཁན་གྱི་ནུས་པ་འདྲ་པོ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོའི་སེམས་ལ་ནམ་ཏྲོག་
 ཞིག་སྐྱེས་ན་དེ་ལམ་སང་འགག་འགོ་གི་ཡོད་རེད། ནམ་ཏྲོག་དེ་ཐད་དེ་ཡལ་འགོ་གི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་ནམ་ཏྲོག་གསར་པ་ཞིག་སྐྱེ་ཡོང་གི་ཡོད། ནམ་ཏྲོག་གསར་པ་དེ་ཡང་ཐད་དེ་འགག་
 འགོ་གི་ཡོད། ཡང་ནམ་ཏྲོག་གཞན་དག་གཅིག་སྐྱེ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་རིམ་གྱིས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་ནམ་ཏྲོག་སྒྲ་བྱི་དེ་དག་གཅིག་པར་བཟོ་མཁན་གྱི་ནུས་པ་འདྲ་པོ་
 གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། ནམ་ཏྲོག་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་མ་དེ་སྐྱེ་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྐྱེ་གི་ཡོད་རེད། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་རྒྱན་གཅིག་པ་བཟོ་མཁན་དང་བདག་ལྟ་བུ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད།
 དེ་བཞིན་དུ་ནམ་ཏྲོག་སྒྲ་མ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་ནམ་ཏྲོག་བྱི་མ་ཡོད་མ་རེད། བྱི་མ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་འང་སྒྲ་མ་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ནམ་ཏྲོག་སྒྲ་བྱི་གཉིས་མཉམ་དུ་སྦྱར་ནས་གཅིག་པ་བཟོ་རྒྱ་གང་ཡང་

༡༡། །ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན། མེ་ཏོག་དང་ས་བོན་གཉིས་ལ་མཚོན་ན། མེ་ཏོག་གི་སྐབས་སུ་ས་བོན་ཡོད་མ་རེད། ས་བོན་གྱི་སྐབས་སུ་མེ་ཏོག་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཟོ་
 བྱེད་ལྟ་བུ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། སྦྱིར་ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་ཏོག་སྦྱེ་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་མཉམ་དུ་སྦྱོར་བྱེད་གྱི་ནུས་པ་འདྲ་པོ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། གལ་ཏེ་མེ་ཏོག་དང་ས་བོན་གཉིས་དུས་
 མཉམ་དུ་ཡོད་ན་ཡན་ཚུན་རྒྱན་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། གཅིག་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་གཅིག་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་དེ་གཉིས་མཉམ་དུ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་དགོས་རེད། སེམས་
 དང་རྒྱན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཟོ་མཁན་ཞིག་གང་དུ་ཡང་ཡོད་མ་རེད།   ༤༥། དྲི་བ། ངའི་བསམ་པ་ལ་སྙིང་རྗེས་བྱ་བ་བྱེད་དུས་བྱ་བ་དེ་ལ་སྙིང་རྗེའི་འབྲས་བུ་ཡོད་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་དེ་སྙིང་རྗེ་
 རང་མ་རེད་སྟེ། འབྲས་བུ་དེ་སྙིང་རྗེའི་རྒྱན་འདྲ་པོ་ཡིན་ནམ། ལན། ལས་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་སྟེ། གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་སྦྱེ་གི་ཡོད་རེད། གཅིག་
 ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་འབྱུང་དུས་དེ་ལ་རྒྱན་གཅིག་ཡོད་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ལས་བཟང་པོ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་སྦྱེ་བ་དང་། ལས་ངན་པ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་

༡༡། །དགེ་བ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་ཆོ་ཕྱི་མར་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བོ་མྱོང་བ་ཡིན་ན། དེ་ལ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་གསུང་གི་ཡོད། དེས་ན་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་པོ་ཏྲོག་ཙམ་ཁ་ཁ་ཡོད་རེད། སྤྱིར་རྒྱུ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྤྱིར་རྒྱུ་བསྐྱོམས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་རེད། སྤྱིར་རྒྱུ་བསྐྱོམས་པའི་བཀའ་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་རེད། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་དེ་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བོ་མྱོང་བ་ཡིན་པ་ཆོས་མངོན་པའི་ནང་དུ་གསུངས་ཡོད།

༡༢། དེ་ལྟར་སྤྱི་བཤུ་བའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལ་དོགས་པ་ཡོད། དཔེའི་སྐབས་སུ་ཆུ་བོའི་རྒྱ་མཐུན་དང་། ས་བོན་དང་མེ་ཏྲོག་གི་རྒྱ་མཐུན་བཞག་ཡོད་པས། ཆུ་བོའི་རྒྱ་མཐུན་ལ་མཆོན་ན། ཆུ་བོ་གཅིག་དེ་བོད་ནས་རྒྱ་ནག་དུ། རྒྱ་ནག་ནས་བརྒྱུད་དེ་ཕྱིར་ནམ་(Vietnam)དུ། ཕྱིར་ནམ་ནས་བརྒྱུད་དེ་མེ་ཀོང་བྱས་ནས་མཐའི་རྒྱ་མཆོར་འབབ་འགོ་བ་དང་། དེ་ལས་ནམ་མཁའ་ལ་ཡར་འགོ། དེ་ལས་ཆར་འབབ་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྤྱིར་གྱི་ཆུ་བོ་དེ་ཉིད་དུ་མི་འབབ་པ་ཡིན། མེ་ཏྲོག་གི་དཔེ་ལ་མཆོན་ན། ས་བོན་ལས་མེ་ཏྲོག་གཅིག་སྤྱི་བཤུ་བའི་རྒྱ་མཐུན་དེ་ལས་ས་བོན་མང་པོ་སྤྱི། དེ་ཡིས་མེ་ཏྲོག་གཞན་མང་

པོ་སྟེ། མེ་ཏྲོག་དེ་ཡང་སྐམ་ནས་དེའི་རྩལ་ཕྱན་གྱིས་མེ་ཏྲོག་མ་ཡིན་པའི་སྟོག་ཆགས་དང་སྟོག་ཆགས་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ལའང་འགྱུར་གྱི་ཡོད་ས་རེད། དེས་ན་ང་རང་ཚོ་མིའི་རྒྱན་གཅིག་གི་ཚར་བའི་
 རྗེས་ལ་གང་ཟག་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས། གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་མང་པོ་ལ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། ལན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ། དེ་ག་རང་རེད། རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་ནམ་པ་སྒྲ་
 ཚོགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་བདག་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ང་རང་འཆི་འགོ་གི་ཡོད། ང་རང་སྟེ་བ་ཕྱི་མ་དོམ་ལ་སྟེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འཆི་འགོ་དུས་རང་གི་སྒྲ་
 བའི་རྒྱན་དེ་དོམ་ལ་འགྱུར་གྱི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། ང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྒྱན་རོ་དེ་སྟེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་འགོ་གི་ཡོད་མ་རེད། རོ་དེ་གང་དུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད་ཅི་ན། རོ་ཁང་ནང་ལ་ཁྱེར་ནས་མེ་ལ་བསྐྱེད་ས། སྟོག་
 གིས་འཆིག་། འཆིག་ཟེན་པའི་ཐལ་བ་དེ་ས་ཆ་གཞན་དུ་གཡུགས། མཐར་ཐལ་བ་དེ་རྒྱང་གིས་ཁྱེར་ནས་ག་ས་གང་ན་འགོ་གི་ཡོད། ཡང་ན་ལུད་ལ་འགྱུར་འགོ་གི་རེད། ལུད་དེ་ཡང་ཁོ་རང་གི་འབྲས་བུ་
 ཞིག་ཏུ་འགྱུར་འགོ་གི་རེད། དེས་ན་ང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲ་བ་དེ་འགྱུར་ནས་དོམ་ལ་སྟེ་འགོ་གི་ཡོད། དོམ་གྱི་ཨ་མའི་ཁོག་པའི་

༡༡། །ནང་ནས་སྒྲེ་གི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། ཆོ་འདིའི་ང་རང་གི་གཟུགས་དེ་དོམ་ལ་ཕར་འགོ་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། རང་གི་སེམས་འདི་ལ་འགྱུར་བ་མང་པོ་ཐེབས་ནས་འགོ་གི་ཡོད། སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་
 བ་མི་འདྲ་བ་འཆར་གྱི་ཡོད་རེད། དེས་ན་བྱེད་རང་གིས་ལབ་པ་ནང་བཞིན་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་རེད། རྒྱ་སོ་སོ་ལས་འབྲས་བུ་མང་པོ་སྒྲེ་འགོ་གི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་བདག་མེད་པ་དེ་དཔེ་གསལ་དུ་འགོ་གི་ཡོད་
 རེད། ༄། དྲི་བ། ལུང་མ་བསྟན་པའི་ལྷ་བ་བཅུ་བཞི་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྷ་གསལ་ལན་གནང་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཕལ་ཆེར་སྐྱབ་བྱེད་ཞེ་དྲག་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ང་རང་ཆོས་
 སྒྲེ་བ་སྒྲེ་ཕྱི་ལ་དོ་སྒྲུང་དེ་ཙམ་ཆེན་པོ་ག་རེ་བྱས་ནས་བྱེད་གྱི་ཡོད་དམ། ལན། སྒྲེ་བ་སྒྲེ་ཕྱི་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཟེར་ན། ང་རང་ཆོས་སྒྲེ་བ་སྒྲེ་ཕྱི་དེ་མཐོང་བྱུང་གྱི་ཡོད་མ་རེད། འོན་
 ཀྱང་རང་གི་སེམས་དེ་རྒྱན་ཆད་གྱི་ཡོད་མ་རེད། སེམས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འགོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ་བ་ཕྱི་མའི་སྒྲུང་བ་འཆར་གྱི་ཡོད། ཕྱི་མའི་སྒྲུང་བ་ལ་བདེ་སྐྱེ་ག་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་འཆར་གྱི་ཡོད། བདེ་
 སྐྱེ་ག་གི་འཆར་སྒྲུང་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། རང་རང་གིས་ལས་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྐྱེ་ག་དེ་ཕྱོད་གི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་སྒྲེ་ཕྱི་

ཡོད་གསུངས་པ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོ་རང་ཚོས་སྐྱེ་བ་སྲ་བྱི་ཡོད་པ་མ་ཤེས་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོན་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། སྐྱེ་བ་སྲ་བྱི་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ལམ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ན། རང་རང་སོ་སོའི་
 མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་དེ་ལ་ཡག་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་གྲ་སྒྲིག་འདྲ་པོ་བྱེད་བྱུང་གི་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྲ་བྱི་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དྲི་བ་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་
 ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ཞེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། འགའ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ལ་གློ་ལ་བའི་ཆེད་དུ་དྲི་བ་བཏང་བ་རེད། དཔེར་ན་བདག་དེ་རྟག་པ་ཡིན་ནམ། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་
 རེད། དྲི་བ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལུང་གང་ཡང་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་དེ་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་གྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་ཁོ་རང་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོ་རང་གི་དྲི་བ་དེ་ལ་ལྟགས་པའི་དྲི་བ་རེད། བདག་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་ན། ཁོ་ཚོག་པ་ཟ་འགྲོ་བ་དང་། སློ་ལ་འབབ་གྱི་
 ཡོད་མ་རེད། དེའི་བྱིར་ན་དགོས་པའི་དབང་གིས་གནས་སྐབས་ལན་གང་ཡང་མ་གནང་བར་བཞག་མཛད་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་བའི་དྲི་བ་བཅུ་བཞི་བཏང་ཡོད་རེད།   ༤༩༽ དྲི་བ། གང་ཟག་རེ་རེའི་ནང་གི་

24
24
24

༡༡། །སེམས་དེ་ལ་བྱུང་བར་སྤྱེ་རྒྱ་ཡོད་དམ། དཔེར་ན་གང་ཟག་གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱི་སེམས་དེ་ཁ་ཁ་ཡོད་དམ། ལན། དེ་རྣམས་ཁ་ཁ་ཡོད་རེད། གང་ཟག་སོ་སོའི་སེམས་མ་འདྲ་བ་ཡོད་རེད།
 སོ་སོའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དེ་གང་ཟག་སོ་སོའི་སེམས་ལ་འཆར་གྱི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། ཐུན་མོང་ལ་གཅིག་པ་འཆར་གྱི་ཡོད་མ་རེད།   ༤༥། དྲི་བ། ཉམས་ལེན་བྱེད་དུས་སོ་སོའི་སེམས་ཀྱིས་ཉམས་
 ལེན་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་ཡོང་གི་ཡོད་པར་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་སྐབས་འགར་སེམས་མེད་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྲོ་གི་མེད་དམ། ལན། འགལ་བ་
 མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱར་ནང་གི་སེམས་ཡིན་ན་ཡང་རུང་། བྱིའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་སྟེ། སྒྲུང་བ་འཆར་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན། ཟླ་ལམ་གྱི་
 ནང་ལ་ཟླ་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་འཆར་གྱི་ཡོད། ཟླ་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་འཆར་དུས། སྐབས་སྐབས་ལ་ཟླ་ལམ་དཔེ་ཡག་པོ། ཁང་པ་ཡག་པོ། ས་ཆ་སྦྱིད་པོ་འདྲ་པོ་དང་ཆོར་བ་ཡག་པོའི་སྒྲུང་བ་འཆར་གྱི་ཡོད། ཡང་
 སྐབས་སྐབས་ལ་ཟླ་ལམ་དཔེ་སྤྲུག་པོ། ཆོར་བ་སྤྲུག་པོ། ས་ཆ་སྤྲུག་པོའི་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་འཆར་གྱི་ཡོད་རེད། དེའི་སྐབས་སྤྱང་རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ང་རང་གི་ཟླ་ལམ་ལ་སྤྱང་པོ་ཆེ་

ལྟ་བུ་ཞིག་མིས་ན། ང་རང་གི་སེམས་ལ་སྤང་པོ་ཆེ་མཐོང་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྤང་པོ་ཆེ་དངོས་གནས་དང་བྱུང་པར་མེད་པ་སྤང་པོ་ཆེ་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད་ཅིང་། འོ་ན་དེར་སྤང་པོ་ཆེ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྤང་པོ་
 ཆེ་རྩ་བ་ནས་ཡོད་མ་ཅིང་། མེད་ནའང་སྤང་པོ་ཆེ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་གི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་དོན་དམ་པ་ལ་སྤང་པོ་ཆེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྤང་པོ་ཆེ་མཐོང་གི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་འི་
 དངོས་པོ་ནམས་ལ་མཆོན་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདི་རིང་པོ་ཅིང་དམ་ཞེ་ན། འདི་རིང་པོ་ཅིང་། ང་དང་ཁྱོད་དང་ང་ཚོས་གང་གསུང་འདི་ལ་རིང་པོ་ཅིང་ཟེར་གྱི་ཡོད། འོ་ན་ཀྱང་དངོས་གནས་བརྟག་དབྱུང་བྱེད་དུས་
 རིང་པོ་ཟེར་བ་དེ་གྲུབ་ཡོད་མ་ཅིང་། ཁོ་རང་ལས་ཀྱང་རིང་བ་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱར་ན་འདི་ལ་བྱུང་དུ་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེས་ན་དོན་དམ་པ་ལ་རིང་བྱུང་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རིང་པོ་ཡོད་ཅིང་།
 བྱུང་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། རིང་བྱུང་དེ་གཉིས་འདྲ་གི་ཡོད་མ་ཅིང་།   ༥༠། གྲི་བ། ཁ་སང་རིན་པོ་ཆེས་གང་གསུངས་ཡོད་ཅི་ན། སེམས་ཞུམ་པ་བྱུང་དུས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་གསེར་གྱི་མདོག་
 ཅན་གཅིག་བསྒྲོམ་དགོས་ཅིང་གསུངས་སོང་། དེ་བདག་བསྐྱེད་ཅིང་དམ། མདུན་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་བཞུགས་ཡོད་པ་བསྒྲོམ་དགོས་སམ། སྤྱི་བོ་ལ་བཞུགས་ཡོད་པ་བསྒྲོམ་དགོས།

༡༡། །དེའི་ནམ་པ་དང་ངོ་བོ་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ། ལན། དེ་མདོ་ལྷགས་ལྷ་ར་དུ་བསྒྲོམ་དགོས་རེད། སྤྱིར་བདག་བསྐྱེད་ཟེར་བ་དེ་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། མདོ་ལྷགས་
 ལ་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིར་སྒྲོམ་པའི་ལྷགས་སྒོལ་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་མདོ་ལྷགས་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཅུ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད། ང་རང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཡུལ་སངས་རྒྱས་དེ་བྱུང་
 པར་དུ་འཕགས་པའི་འདུ་ཤེས་འཛོག་གི་ཡོད། གསང་སྤྲགས་རྩོམ་ཐེག་པའི་ལྷགས་ལ་བདག་མདུན་གཉིས་པོ་གཅིག་པ་འདྲ་པོའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་བདག་ཉིད་ལྷའི་སྤྱིར་སྒྲོམ་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་
 སྤྱི་གཙུག་ལ་ཡང་བསྒྲོམ་དགོས་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རང་གི་མདུན་དུ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བཞུགས་ཡོད་བསམས་ནས་སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་སྤྱོད་བསྐྱེས་ན་བྱིང་བ་དང་རྒྱགས་པ་བསལ་བྱུང་
 པ་ཡོད་གི་ཡོད། ང་རང་ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདུན་ན་ཡོད། སངས་རྒྱས་ད་ལྟ་ང་རང་གི་མདུན་ན་དངོས་སུ་བཞུགས་བསྐྱེད་ཡོད་བསམ་པ་འདྲ་པོ་བྱས་ནས་སྒྲོམ་ཀྱི་ཡོད་རེད།   ༥༡། རྩི་བ། ཡང་གྲུབ་
 ཐོབ་བྱུང་པར་ཅན་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རྒྱང་ལ་མི་ཐོགས་པར་འགོ་བྱུང་པ་འདུག་པས། དེས་ན་སྤྱོད་ཉིད་རྩོགས་པ་ལ་གོམ་པ་གཉིས་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡོད་དམ། ལན། ང་རང་ཚོས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་

རེད། ཡིན་ན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ད་ལྟ་ང་རང་ཚོས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་གང་འདྲ་རེད་ཟེར་ན། ཐུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བསམ་སྟོབ་བྲལ་ནས། རིགས་པའི་
 སྒོ་ནས་རྗེས་དཔག་བྱས་ནས་ཕལ་ཆེར་འདི་འདྲ་ཡིན་པ་འདྲ་བསམ་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེས་ན་དེ་འདྲ་ཡིན་བསམ་པའི་སྟོབ་ཞིག་ཡོད་རེད་དེ། དངོས་སུ་རྟོགས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་བསྒྲམ་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རང་ཚོ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་གོམས་སོང་བ་རེད། དེས་ན་ད་ལྟ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་བསྒྲམ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། བྱུང་ཐོབ་ཆེན་པོ་དེ་དག་
 གིས་བསྒྲམ་མང་པོ་བརྒྱབ་ནས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་རེད། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲག་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ལྟར་བྲག་ལ་ཐུག་བརྒྱབ་ན། ཐུག་བྲག་གི་ནང་དུ་ཐོགས་
 པ་མེད་པར་འགོ་བུ་བྱུང་ཀྱི་ཡོད་རེད། ང་རང་ཚོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་རིགས་པས་ཉ་གོ་གི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་རགས་པ་ནང་བཞིན་ཐོགས་པ་
 དང་བཅས་པར་སྟོང་ཀྱི་ཡོད། བྲག་གི་ནང་ལ་ལག་པ་འགོ་བུ་བྱུང་ཀྱི་མེད། དེས་ན་ང་རང་ཚོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་གཙོ་བོ་བསྒྲམ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད།   ༥༩། སྤྱི་བ། དབྱུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུས་ཉམས་མང་

༡༡། །པོ་སྒྲེ་ཡོང་གི་འདུག །དཔེར་ན་མདུན་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྒྲུང་བ་འདྲ་མི་འདྲ་མཐོང་གི་འདུག །དཔུང་སྒྲོམ་བྱེད་དུས་རྟག་པར་དེ་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་འདུག །དེ་སྒྲོམ་ལ་སྒྲུན་ཤོར་བ་ཡིན་
 ནམ། ལན། གཙོ་བོ་གང་འདྲ་སྒྲོམ་ཀྱི་ཡོད་པེད་ཟེར་ན། ནང་གི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ལ་བལྟ་གི་ཡོད། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་བརྟག་དཔུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བྱེད་རང་གིས་
 དམིགས་པ་གཏད་བཞག་པ་དེ་སྐབས་འགར་མིག་ལ་དམིགས་པ་ཞེ་དྲག་བྱུགས་ཆེན་པོ་གཏོད་ཀྱི་ཡོད་ས་པེད། མིག་ལ་དམིགས་པ་གཏད་བཞག་ན། མིག་ཏོག་ཙམ་བསྒྲིམ་དུས། མིག་གིས་འདྲ་མི་འདྲ་
 མཐོང་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་པེད། དེས་ན་མིག་གི་རྗེས་སུ་དམིགས་པ་ཞེ་དྲག་མ་གཏད་པར་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱིས་བསམ་སྒྲོ་གཏང་དགོས་པེད། ནང་གི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྟངས་དེ་ཡང་ཁ་ནང་དུ་བསྐྱོར་ནས་
 བསམ་སྒྲོ་གཏང་དགོས། སེམས་དེ་མིག་གི་རྗེས་སུ་ཞེ་དྲག་འབྲངས་ཉན་ཀྱི་མ་པེད།   ༥༣༽ གྲི་བ། སེམས་ནང་ལ་ལྟ་དུས་གསལ་པོ་དང་བརྟན་པོ་ཆགས་དགོས་ཀྱི་པེད་དེ། ང་རང་དེ་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་མི་
 འདུག །གང་ཡིན་ནམ། ལན། གསལ་བ་ཞེས་པ་དེ་དཔེ་སྒྲུང་བ་བྱུགས་ཆེན་པོ་འདྲ་པོ་དང་། འོད་འདྲ་པོ་དཔེ་གསལ་པོ་ཞིག་ལ་གོ་བ་མ་ཡིན་པར། གསལ་བ་ཟེར་བ་དེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་མ་འགགས་པར་

༡༡། །རྒྱ་ཡོད་དམ། ལན། དེའི་སྒྲོར་དང་པོ་ངས་ཁྱེད་གོས་བསམ་བློང་། ཡིན་ན་ཡང་ཚན་རིག་(science)གིས། ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཆ་ཚང་རྩལ་ཕྱན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། རྩལ་ཕྱན་ཡང་གིན་ཏུ་
 བྲ་བ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་གྱི་ཡོད་རེད། དེའི་ཕྱིར་ང་རང་གིས་དམིགས་བསམ་ལ་མ་བཤད་ན་ཡང་འགྲིག་གི་རེད་བསམས་སོང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོར་ཏོག་ཙམ་བཤད་པ་རེད། དེའི་སྒྲོར་ཞེ་
 དྲག་བཤད་རྒྱ་མ་བློང་བ་རེད། ཡང་ད་རེས་དཔེ་གཅིག་བཞག་ནས་བཤད་ན། འདི་ལག་པ་རེད་པ། ལག་པ་ཡིན་དུས། གཞན་ལ་མ་བཟློས་པ་རེད། ཁོ་རང་ལག་པ་ཡིན་པ་དེ་རིང་པོ་དང་བྱང་དུ་སོགས་
 གཞན་ལ་ཟློས་དགོས་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོ་རང་ལག་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ག་ལེར་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་དབྱུང་བྱེད་ཡོང་དུས། ལག་པ་ཟེར་བ་དེ་དངོས་པོ་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་རེད་མ་གཏོགས། ལག་
 པ་དེ་ལ་དངོས་གནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་ལག་པ་ཟེར་བ་ཞིག་རྟེན་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཡང་དཔེར་ན། འདི་ལག་པ་མ་རེད། མཐེ་བོང་རེད། འདི་ལག་པ་མ་རེད། མཚུ་གུ་རེད། མཚུ་གུ་དང་པོ། གཉིས་
 པ། གསུམ་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ལག་པ་མ་རེད། པགས་པ་རེད། འདིའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ལག་པ་མ་རེད། ཤ་རེད། ཤའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་དེ་རུས་པ་

༡༡། །ཡོང་གི་རེད། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་ང་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲོ་བ་ཏུ་གས་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། དངོས་གནས་བྱས་ན་རིགས་པས་གྲུབ་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། རྩལ་ཕྱ་རབ་མེད་ན་འོ་ན་སྒྲུང་བ་དེ་དག་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འཆར་གྱི་ཡོད་ཅི་ན། སེམས་ཀྱི་སྒྲེང་དུ་འཆར་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ལྟར་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་ལ་སོགས་
 པ་དབུ་མའི་རིགས་པས་རྩལ་ཕྱ་རབ་བདེན་པར་མེད་པ་བསྟན་གནང་གི་ཡོད། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ནང་དུ་དེ་འདྲ་གསུངས་ཡོད། བལ་ཆེར་ཆོན་རིག་དང་འདྲ་པོ་ཡོད་བསམས་སོང་།
 ༥༥༽ གྲི་བ། བྱེད་གྱི་ལན་དེ་དག་རྫས་ཀྱི་སྒྲོར་ནས་གསུངས་པ་རེད་འདྲུག །འོན་ཀྱང་ངས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོར་ནས་དྲི་བ་ཡིན་ལགས། ལན། ཡོན་ཏན་སེར་པོ་དེ་གང་ན་བརྟེན་ཡོད་ཅི་ན། དེབ་ཁོ་རང་ལ་
 བརྟེན་ཡོད་རེད། དེས་ན་སེར་པོ་དེ་ཡང་སེར་པོའི་རྩལ་ཕྱ་ན་མང་པོ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཙམ་ཞིག་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་རྩལ་ཕྱ་ན་ཁོ་རང་མ་གྲུབ་ན་སེར་པོ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་གྱི་མ་རེད།
 ༥༦༽ གྲི་བ། ང་རང་གི་ལག་པ་གཅིག་ཆད་སོང་ན། ལུས་པོ་ལ་ལག་པ་གཅིག་ཡོད་མ་རེད་དེ། ཡིན་ན་ཡང་སེམས་ནང་ལ་ལག་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོང་བ་ཡོང་སྒྲོད་གྱི་འདུག །དེས་ན་ལག་པ་མེད་བཞིན་

ཏུ་སེམས་ཀྱིས་ལག་པ་སྟོང་བ་དང་། ལག་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་བཞིན་ཏུ་ལག་པ་སྟོང་བ་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་དམ། ལན། ལག་པ་དངོས་གནས་མེད་ན་ཡང་། ལག་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་བ་འཆར་
 བྱལ་གྱི་ཡོད། དེ་དང་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲིང་གི་རེད་གསུངས་པ་གཉིས་ཏོག་ཙམ་ཁ་ཁ་ཡིན། སྟོང་ཉིད་ཟེར་བ་དེ་ང་རང་ལ་གཏན་ནས་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད་མ་རེད། དངོས་པོ་ཁོ་
 རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་གྲུབ་བཞིན་ཏུ་སྒྲིང་བ་འཆར་ཆོག་པ་ཞིག་ལ་སྟོང་ཉིད་གསུང་གི་ཡོད། ང་རང་ལ་ལག་པ་གཏན་ནས་མེད་ན་ཡང་ལག་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་ཆོར་བ་ཡོད་བ་
 དེ་ནི། སྦྱིར་བཏང་སེམས་ཀྱིས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། ང་རང་ལ་ལོ་མང་པོ་ལ་ལག་པ་ཡོད་ཅིང་། ད་ལྟ་སྟོ་བུར་ཏུ་མེད་སྤང་བ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟ་དངོས་སུ་མེད་ན་
 ཡང་སྟོན་མ་ནས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ལག་པ་ཡོད་པའི་ཆོར་བ་འདྲ་པོ་ཡོད་གི་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་འདུག། །ང་རང་ལ་ཡང་དེ་འདྲའི་བག་ཆགས་ཡོད་གི་འདུག། །ང་རང་རྟག་པར་མིག་
 ཤེལ་གྱོན་སྟོང་གྱི་ཡོད་པས། སྐབས་འགར་མཚན་མོ་མིག་ཤེལ་ལུང་ཚར་ན་ཡང་མིག་ཤེལ་ལེན་རྒྱ་ཡོད་བསམ་པ་འདྲ་པོའི་ཆོར་སྒྲིང་ཡོད་གི་འདུག། །དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་

༡༡། །ཀ་ལ་ལག་པ་མེད་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལག་པ་ཡོད་པའི་སྣང་བ་འདྲ་བོ་ཤར་བ་ཡིན་ནོ།།   ༥༡༽ གྲི་བ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པ་དང་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་བྱང་
 པར་གང་ཡིན་ནམ། ལན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། ཁོ་རང་གཏན་ནས་སྣང་བྱུ་མེད་པ། མེད་པ་མེད་ཀྱང་འདྲ་བོ་འམ། མེད་པ་སྟོང་ཀྱང་འདྲ་བོ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ནི་སྣང་བྱུ་མེད་པ་དང་། ཡོད་
 པ་ལ་འགྱུར་བྱུ་མེད་པ་ཡིན། དོན་དམ་པ་ལ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། དངོས་གནས་རིགས་པས་བརྟག་དབྱེད་བཏང་ན་རྟེན་གྱི་ཡོད་མ་རེད། ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་རེད། འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་སྣང་
 བ་སྣ་ཆོགས་པ་འཆར་དུ་རུང་བ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད། དཔེར་ན། སྟོང་ཉིད་ནམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་ནམ་པ་ཅི་ཡང་འཆར་དུ་རུང་བ་འདྲ་བོ་འེ་དོན་ལ་གོ་དགོས་རེད། སྟོང་ཉིད་
 ཡིན་པའི་བྱུ་མཆོན་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་ཆོ་ལ་འགྱུར་བ་མང་བོ་ཡོང་གི་ཡོད། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱུ་མཆོན་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བ་བྱུ་ཡོད་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་འབྱུང་བྱུ་ཡོད་པ་
 སོགས་ཐམས་ཅད་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། མེ་ཏོག་འདྲ་བོ་ལ་མཆོན་ན། གལ་ཏེ་ས་བོན་དེ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་ན། ས་བོན་དེ་མེ་ཏོག་ལ་འགྱུར་གེས་ཀྱི་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ས་བོན་དེ་མེ་ཏོག་ལ་འགྱུར་བ་

ཅམ་དུ་མ་ཟད། མེ་ཏྲིག་དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་ས་བོན་ལ་འགྱུར་འགྲོ་གི་ཡོད། དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་རེད། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་སྐབས་
 སྐབས་ལ་ས་བོན་དུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད། སྐབས་སྐབས་ལ་མེ་ཏྲིག་ལ་འགྱུར་འགྲོ་གི་ཡོད། སྐབས་སྐབས་ལ་སྒྲུང་རྒྱ་མེད་པ་རེད་འགྲོ་གི་ཡོད། སྐབས་སྐབས་ལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གས་པ་འཆར་དུ་རུང་བ་ཆགས་
 གྱི་ཡོད། དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་གང་ག་འཆར་རྒྱ་ཡོད་པ་
 དེ་འདྲ་གསུངས་ཡོད། གྲི་བ་དཔེ་ཡག་པོ་བཏང་བྱུང་། དཔེ་དགའ་པོ་བྱུང་སོང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ། བྱེད་རྣམ་པ་ཚོས་ལ་མོས་པ་ཆེན་པོ། སྒྲོམ་ལ་མོས་པ་ཆེན་པོ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་དག་ཏྲིག་ས་འདོད་ཡག་
 པོ་ཡོད་པ། ཤེས་འདོད་ཡག་པོ་ཡོད་པ་ལ། དཔེ་དགའ་པོ་བྱུང་སོང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ༥༥། གྲི་བ། སྟོང་རྗེ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བ་གང་འདྲ་ཡོད་དམ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ནམ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན།
 ལན། སྟོང་རྗེ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བ་ཞེ་དྲག་ཡོད་རེད། འབྲེལ་བ་ག་རེ་ཡོད་ཅི་ན། ང་རང་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཏྲིག་ས་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ལ་འཇིགས་དགོས་ཀྱི་མི་འདུག །

༡༡། །འཆི་བ་ལ་འཛིགས་དགོས་ཀྱི་མི་འདུག །སྐྱག་དགོས་ཀྱི་མི་འདུག །མྱོངས་པ་ལ་སྐྱག་དགོས་ཀྱི་མི་འདུག །དབྱ་ལ་སྐྱག་དགོས་ཀྱི་མི་འདུག །གང་ལ་ཡང་སྐྱག་དགོས་ཀྱི་མི་འདུག །དེས་
 ན་གང་ལ་འང་འཛིགས་སྐྱག་མེད་པ་དང་། སྐྱག་བསྐྱེད་མེད་པའི་ནི་བ་དང་བདེ་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ང་རང་དཔེ་སྤྱིད་པོ་སྤྱིད་པའི་སྐྱབས་སུ་མི་གཞན་ལ་དཔེ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་
 ཡོད་པ་གསལ་པོར་མཐོང་གི་ཡོད། ཁོང་ཆོས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱ་ལ་སྐྱག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ནད་ལ་འཛིགས་སྐྱག་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱག་
 བསྐྱེད་ནུས་པ་སྐྱ་ཆོགས་པ་སྟོང་གི་ཡོད། གང་ཅིའི་ཐད་ནས་དཔེ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་དང་སྐྱག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། དངོས་གནས་བྱས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་འཛིགས་སྐྱག་དང་སྐྱག་བསྐྱེད་དེ་དག་སྟོང་དགོས་
 ཀྱི་ཡོད་མ་རེད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་མ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་གི་ཡོད་རེད་བསམས་ནས་སྟོང་རྗེ་སྐྱེ་གི་ཡོད། ང་རང་གིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་སུ་ཡིན་ན་ཡང་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་རུང་བ་ཞིག་ཡིན། ང་རང་ཆོ་གང་ག་གཅིག་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཆོས་མི་ཤེས་པའམ་མྱོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་བྱའགྱེ་ཡོད་མ་རེད། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་བྱའགྱེ་བས་དོན་མེད་པ་ལ་

༡༡། །ཀར་བལྟས་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་རང་དོན་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེའི་སྐབས་སུ་གཞན་དོན་དེ་ཉམས་འགོ་གི་ཡོད་རེད། ལྟོ་དྲི་བ། ཐབས་གྱི་
 ཆ་ལ་ཕ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་ལ་མ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས། ཐབས་གྱི་ཆ་ལ་ཕ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། ལན། རྒྱ་མཚན་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། སྤྱིར་མ་དག་པ་དེ་དག་པ་ལ་སྤྱིར་བར་བྱེད་
 གྱི་ཡོད། སྤྱིར་ཡོད་དུས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་གྱི་ཡོད། ཤེས་རབ་དེ་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་
 རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་དེ་འཐོབ་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་ལ་ཤེས་རབ་རྒྱུད་པས་འཐོབ་གྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་རྒྱུད་པས་འཐོབ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་ག་རེ་དགོས་གྱི་ཡོད་རེད་ཅེ་
 ན། གོ་གས་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཐབས་དགོས་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོ་འཁོར་བ་ལ་སྦྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱིར་ན། ང་རང་ཚོ་མིའི་ལུས་རྟེན་ལ་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་རེད། ང་རང་གི་ལུས་གྱི་རྒྱ་དེ་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་རང་གི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེ་བའམ་གྲུབ་གྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་མ་དེ་ཤེས་རབ་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འོ་ན་མ་རྒྱུད་པས་སྦྱེ་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྦྱེ་གི་མ་རེད། དེ་ལ་ཐབས་རྟེན་འདྲ་པོ་ཕ་

༡༡། །ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་སྒྱུར་གྱི་ཡོད་རེད། ༤༡། གྲི་བ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཟེར་བ་དེ་གང་ཡིན་ནམ། ལན། ཐབས་ལ་མཁས་མི་མཁས་ཞེས་པ་ནི། སོ་སོའི་དོན་དག་དེ་སྒྱུབ་པ་ལ་ཐབས་ལ་
 མཁས་པ་དང་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ལ་ཡིན་ན་ཡང་ཁ་ཤས་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་། ཁ་ཤས་ཤེས་རབ་ཆུང་དུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་རེད་མ་གཏོགས་
 གཞན་མོ་ལས་ཕོ་དེ་ཐབས་མཁས་པ་ཡོད་པའི་དོན་མ་རེད། ཕོ་མོ་གཉིས་ལ་ཐབས་མཁས་མི་མཁས་ཁྱད་པར་ཞེ་དུག་ཡོད་མ་རེད། ༤༢། གྲི་བ། ཨ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་
 ཨ་ལ་ཕྱིན་རེ་རེ་ལ་ཤེས་རབ་དགོས་ན། མི་ཁ་ཤས་རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཤས་རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཆུང་དུ་ཡོད་པས། ཤེས་རབ་ཆུང་དུ་རྣམས་སྒྱིན་པའི་ཨ་ལ་ཕྱིན་
 ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་སྐབས་ཀྱི་ཡོད་དམ། ལན། ཤེས་རབ་ཆུང་དུ་རྣམས་ཀྱང་ཨ་ལ་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་རེད། ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་དུ་ཟེར་བ་དེ་གནས་སྐབས་བཏགས་པ་ཙམ་
 རེད། ཤེས་རབ་ཆུང་དུ་ཡིན་ན་ཆོ་གང་ལ་ཤེས་རབ་ཆུང་དུ་ཡིན་པས་བྱུང་གི་མ་རེད། ཤེས་རབ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་རྒྱ་ཡོད་རེད། ཡང་སྐབས་འགར་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་ཡང་མར་ཉམས་ནས་

༡༡། །ལ་སོགས་པ་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། སྙིང་རྩེ་དེ་མར་སྟུག་ཏུ་འགོ་གི་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འང་སྟུག་པོ་འདྲ་པོ་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད།   ༤༥། གྲི་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་
 བ་ལ་མི་གནས་ཤིང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འང་མི་གནས་ན་གང་དུ་གནས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ལན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་གནས་ཀྱི་ཡོད་ཅི་ན། སྙིང་རྩེ་འོ་དབང་གིས་ཞི་བ་ལ་མི་
 གནས་པ་སྟེ། ང་རང་གཅིག་པུ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་བྱ་ངན་འདས་པ་ལ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། སྙིང་རྩེ་འོ་དབང་གིས་ཚུར་འཁོར་བ་ལ་ཐེབས་ནས་གནས་ཀྱི་ཡོད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་འཁོར་
 བ་ལ་གནས་ན་ང་རང་ཚོ་ནང་བཞིན་སྟུག་བསྐྱེལ་དང་དཀའ་ངལ་དང་། ངན་སོང་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྟོང་གི་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྲིད་པ་ལ་མི་གནས་
 པ་ཞེས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་དུས་སྟེག་པ་མི་དགེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ཉོན་མོངས་པའང་སྟེ་གི་ཡོད་མ་རེད། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྟུག་བསྐྱེལ་གང་ཡང་སྟོང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྲིད་པ་འཁོར་བ་ལ་མི་གནས་ན། ཐར་པའམ་ཞི་བའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཐར་པའང་སྐྱབ་ཀྱི་མ་རེད། སྙིང་རྩེས་ང་རང་

གཅིག་ཕུའི་དོན་དུ་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་འཁོར་བ་ལ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སྤིང་བ་འཁོར་བ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཞི་བ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལའང་མི་གནས་པ་ཡིན་གསུང་གི་ཡོད།   ༥༥༽ དྲི་བ། ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཐབས་དེ་ཉ་གོ་གི་འདུག །འོན་ཀྱང་ཐབས་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ། ལན། ད་ལྟ་འདིར་ཐབས་མེད་པའི་ཤེས་རབ་གསུང་དུས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤ་སྟག་བསྒྲོམས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསྒྲོམས་པ་མ་གཏོགས། དེ་ལས་གཞན་སྤྱོད་པ་བཏང་བ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱུངས་པ་དང་། བཟོད་པ་བསྒྲོམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྩ་བ་ནས་མ་བྱས་པ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་འདྲ་བྱས་ན་ཐབས་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཆགས་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་རྒྱང་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་དེ་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཏེན་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་ལྷུང་འགྲོ་གི་ཡོད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་འདྲ་པོ་ཆགས་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་ཐབས་མེད་པའི་ཤེས་རབ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།   ༥༥༽ དྲི་བ། རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཡོངས་གྲགས་རེད། དེས་ན་སྟོབ་སྟོང་བྱས་ནས་ཐབས་དང་ཤེས་

༡༡། །རབ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གསུང་རོགས་གནང་། ལན། ང་རང་ཆོ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ག་རེ་ཡོད་རེད་ཟེར་ན། རྫོང་ས་པ་བྱུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། རྫོང་ས་པ་ཟེར་དུས་གང་འདྲ་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན།
 དེ་བཤམ་གས་ཀྱི་ནང་ལ་དཔེ་བཞག་ཡོད། དཔེར་ན་ང་རང་ཆོས་སྒྲོན་མ་འགྲོ་མ་སྦྱང་བའི་ས་ཆ་ཞིག་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། ས་ཆ་དེའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་རྣམ་པ་དེ་དག་རྩ་བ་ནས་གསལ་བོ་ཞིག་སྒྲོ་
 ལ་འཆར་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཆོ་དང་པོ་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་གང་འདྲ་བྱས་ནས་གཏང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། གང་བྱས་ན་འབྲས་བུ་
 གང་འདྲ་འབྲོབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དེ་དག་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་བོར་རྩ་བ་ནས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་དག་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ཤེས་ན་ཡང་། ཤེས་ཐབས་རྩ་བ་
 ནས་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་དོན་བཀའ་ནས་གསུངས་ཡོད། འདི་འདྲ་བྱས་ན་འདི་
 འདྲ་ཡོང་གི་རེད། དེ་ལ་དགོས་པ་འདི་འདྲ་ཡོད་རེད། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་འདི་འདྲ་ཡོད་རེད། དེ་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྩེ་འདི་ལྟར་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་འགྲེལ་བཤད་གསལ་བོར་གནང་ཡོད།

འགྲེལ་བཤད་དེ་ཡང་གང་དྲན་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། ལུང་དང་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོ་སྒྲོད་གསལ་པོར་གསུངས་བཞག་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་ང་རང་གིས་སྒྲོབ་
 སྒྲོང་བྱེད་བྱུང་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གནས་རེད་འདུག་ཨ། ང་རང་སྒྲོན་མ་བསམ་སྒྲོ་མ་བཏང་བ་རེད། གཞུང་དེའི་ནང་དུ་དེ་འདྲ་གསུངས་པ་དེ་དངོས་གནས་བདེན་པ་རེད་འདུག་བསམ་པ་ལྟ་
 བུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟུག་བསྐྱལ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཕྱོད་གི་ཡོད་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་ཕྱོད་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དེ་དག་གསལ་པོར་གཤམ་བྱུང་གི་ཡོད། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྟིང་རྩེ་སྒྲེ་ཡོང་གི་རེད། སྟིང་རྩེ་སྒྲེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟུག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་གི་ཡོད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་གི་དོན་
 བྱས་ན་གང་འདྲ་གནང་དགོས་གི་ཡོད་པ་སོགས་གཤམ་ཡོང་གི་རེད། དེ་ལྟར་གཤམ་པའི་སྒོ་ནས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེ་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད།   ༥༥། གྲི་བ། སྐབས་སྐབས་ལ་སྒྲེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་གིས་
 ཁྲོ་བོའི་རྣམ་པ་བསྟན་གནང་གི་ཡོད་རེད། སོ་སོ་སྒྲེ་བོས་དེ་འདྲ་བྱས་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་དམ། དེ་རྣམས་གིས་ཁྲོ་བ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། ལན། ཁྲོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞེས་དངོས་གནས་

༡༡། །ཡིན་ན་ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་ཡོང་གི་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཞེ་སྒྲུང་དངོས་གནས་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་པར་སྐབས་སྐབས་ལ་ཁྱོ་བའི་རྣམ་པ་བསྟན་ན་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན་གྲོགས་
 བོ་ཞིག་གིས་སྤྱག་པོ་ཤ་སྤྱག་བྱེད་གྱི་ཡོད་ན། དེ་ལ་བྱེད་རང་དེ་འདྲ་མ་བྱེད་ཟེར་ན་ཉན་གྱི་མ་རེད། ཉི་མ་གཅིག་ལ་ཁྱོད་དེ་འདྲ་བྱེད་པ་ཅི་རེད་ཅེས་བཀའ་བཀྱོན་བཏང་ནས་འབྲུག་པ་བརྒྱབ་ན་ཕན་སྤྱོད་
 གྱི་རེད། །༡༢། གྲི་བ། ཐར་པ་དང་མྱ་ངན་འདས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ། ལན། ཐར་པ་ཞེས་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཟེར་བ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཞེ་དྲག་ཡོད་མ་རེད། མྱ་ངན་ཞེས་པ་དེ་བོད་གྱི་ཆོག་
 གི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཞེས་པ་དེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་འདས་པ་ལ་གོ་གི་ཡོད། ཐར་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་གང་ནས་ཐར་འགོ་གི་ཡོད་ཅི་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་
 ཐར་འགོ་གི་ཡོད་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་ཐར་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཞེ་དྲག་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་སྐབས་སྐབས་ལ་ཐར་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་དེ་གཉིས་ཏོག་ཙམ་མི་
 འདྲ་བ་ལ་གསུང་གི་ཡོད། འོན་དེ་གཉིས་ལ་ཏོག་ཙམ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་གང་འདྲ་རེད་ཟེར་ན། རང་དོན་རྒྱུ་པ་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས།

༡༡། །མི་གནས། དབང་པོ་ལ་ཡང་མི་གནས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་རེད་འདུག། །འོན་ཀྱང་དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་གྲུང་པ་ལ་གནས་ཀྱི་ཡོད་པ་འདྲ་པོ་འདུག་པས་དེ་ལྟར་མ་
 ཡིན་ནམ། ལན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་གལ་ཏེ་གྲུང་པ་ལ་ཡོད་ན། རྒྱང་པ་ན་བ་ཏ་གོ་གི་མ་རེད་ཟེར་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ཁོ་རང་གྲུང་པ་ལ་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་མ་རེད།
 ༡༢། གྲི་བ། སྦྱིར་བཏང་ནང་ཚོས་ལྟར་ན་རི་དང་བྲག་དང་རྩེ་གིང་དང་སྒོན་གིང་ལ་སེམས་ཡོད་མ་རེད། །འོན་ཀྱང་སྒོན་གིང་དང་རི་དང་བྲག་དང་སའི་གོ་ལ་ལ་སྒོག་ཡོད་སྤྱིད་དམ། ལན། ང་རང་འདྲ་པོ་
 ཞིག་ཡིན་ན་བཏག་དབྱེད་ཞེས་བྲག་གྱེད་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་བལྟ་དུས། སྒོན་སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་གོང་ལ་མུ་སྟེགས་གཅེར་བུ་བ་ཟེར་བ་ཡོད། མུ་སྟེགས་གཅེར་བུ་
 པའི་ཚོས་ལུགས་ལ་གིང་སྒོང་ལ་སྒོག་ཡོད་རེད། དེ་དག་བཅད་ན་སྒོག་བཅད་པ་དང་ཉེས་པ་གཅིག་པ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་ཐག་བཅད་པ་རེད། །འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒོ་དང་གིང་བཅད་ན་སྒོག་བཅད་
 པ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་ཡོང་གི་མ་རེད་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་འབྲུ་ལ་སྒོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དུ་ཚོར་བ་ཡོད་མཁན་དེ་དག་ལ་སྒོག་ཡོད་རེད། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་དང་རྒྱུང་དུ་བསང་པ་གཉིས་

ག་ལ་སློག་བཅད་པའི་ཉེས་པ་གཅིག་པ་འདྲ་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པར་བཤད་གྱི་ཡོད། ང་རང་གིས་བསམ་ན་སློན་གིང་དང་མེ་ཏྲོག་དེ་དག་ལ་སློག་མེད་པ་བསམ་སྟོང་གི་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་ལ་ང་རང་གིས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཡང་སྐབས་སྐབས་ལ་དམུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པའི་སྐབས་ལྟ་བུར། སློག་ཆགས་ཁ་ཤས་གིང་སྟོང་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་ང་ཡིན་བསམ་པའི་སྒྲུང་བ་དེ་འདྲ་འཆར་གྱི་ཡོད་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་འདྲའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་སྟོང་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གསུངས་ཡོད་པས། དེ་འདྲ་རེ་གཉིས་ཙམ་ཡོད་ན་གཤམ་གྱི་མ་རེད། གླུ་ར་བཏང་གི་ཆ་ནས་རྩི་གིང་དང་རི་དང་བྲག་སོགས་ལ་སློག་ཡོད་མ་རེད།   ༡༥༽ དྲི་བ། དེ་འདྲ་ཡིན་ན། དཔེར་ན་ས་གནས་དམིགས་བསལ་གཅིག་ལ་དགོན་པ་བཞེང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རི་འགའ་ཞིག་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། ལན། རི་དང་བྲག་ལ་སློག་ཡོད་ནས་དེ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་གང་རེད་ཟེར་ན། ང་རང་ཆོས་ལྟ་དང་འདྲེ་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་པར་བཤད་གྱི་ཡོད། ལྟ་འདྲེ་དེ་དག་གིས་རི་དང་ས་ཆ་དེ་དག་ཁོ་རང་ཆོའི་བསྐྱེད་ས་འདྲ་པོ་ལ་ངོས་འཛིན་ནས་བདག་ཏུ་གཟུང་གི་ཡོད། ལྟ་འདྲེ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་གིང་སྟོང་ལ་ཁོ་རང་ཆོའི་སྟོང་གནས་

༡༡། །སྤྱུ་འཛིན་ནས་ཁོ་རང་འཁོར་སའི་རྟེན་འདྲ་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། སྐབས་འགར་ས་ཆ་གཞན་དག་ལ་འགྲོ། ཡང་ཁོ་རང་སྤྲོད་ས་ལ་ཚུར་ཡོད། ཡང་གཞན་དག་ལ་འགྲོ། ཡང་ཚུར་ཡོད་དེ་
 འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེས་ན་ལྷ་འདྲེ་དེ་དག་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་མ་གཏོགས། རི་དང་གིང་སྤྲོད་ལ་སེམས་ཡོད་ནས་མཆོད་པ་བཤམས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན། དགྲ་ལྷ་དང་ཡུལ་ལྷ་བཟེར་བ་ལྷ་བྱ་
 ཡོད་རེད། དེ་དག་ལ་མཆོད་པ་བཤམས་པ་སོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གཞན་དེ་དག་གི་སྤྱི་བྱེད་ལ་དོམ་གྱི་སྤྱི་བྱེད་སྤྲངས་སོང་ན། དོམ་གྱི་སྤྱི་བྱེད་དེའི་རྒྱ་ངོམ་དེ་དོམ་གྱི་ཨ་མ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱི་བྱེད་ལ་སྤྱི་བྱེད་
 ལེན་དུས་རང་གིས་སྤྲོན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྲོན་པ་རེད་དམ། ཡང་ན་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྲོན་པ་རེད། ལན། སྤྱིར་བཏང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཞེས་པ་ནི། རང་གིས་སྤྱི་
 བྱེད་སྤྲོད་པ་ལ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བྱེད་ལ་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱི་གཞི་ལྷོད་པ་ལྷ་བྱེད་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེས་ན་རང་གིས་གང་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་རང་གི་སྤྲོད་དུ་སྤྲོན་
 ཀྱི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་རང་ལ་རྩ་བ་ནས་སྤྲོད་ཀྱི་མ་རེད། རང་གིས་མ་བྱས་པ་དེ་རང་ལ་རྩ་བ་ནས་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་

གོམས་པའི་བྱགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་རང་ལ་སྦྱིན་ཡོང་གི་ཡོད། གོམས་པའི་བྱགས་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་སྦྱོན་གྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱི་གི་ཡོད་རེད། དཔེར་ན་མི་འགའ་ཞིག་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་ཆུང་དང་། བརྩེ་བ་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་འདྲ་མི་འདྲ་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་མི་ཁ་ཤས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དཔེ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། མི་ཁ་ཤས་ལ་སྦྱིང་རྗེ་ཅུ་བ་ནས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་མི་ཁ་ཤས་དཔེ་ཞེ་སྤང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། མི་ཁ་ཤས་ཞེ་སྤང་ཆུང་དུ་འཕ་ཞེ་སྤང་ཞེ་དྲག་སྦྱེ་རྒྱ་མེད་པ་འདྲ་བོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་དེ་གཙོ་བོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་རེད་ཅེ་ན། སྦྱོན་གྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་རེད། རང་གི་སྦྱེ་བ་སྤྲ་མའི་སྐབས་སུ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་རེད། ཡང་འགའ་ཞིག་ནི་དགེ་བ་ལ་དཔེ་དགའ་བོ་ཡོང་གི་ཡོད། ཁ་ཤས་སྤིག་པ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་སྦྱོན་གྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལས་གཅིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་ཡིན་པར་རང་གིས་སྦྱོན་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེས་ན་མཐའ་གཅིག་དུ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ཤ་སྟག་མ་རེད། བདེ་སྤྱད་དེ་གཙོ་བོ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་མ་ཡིན་

༡༡། །པ་གཞན་ཉོན་མོངས་པ་བྱགས་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒྲོན་གྱི་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཆེ་ཆུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད།   ༡༢། གྲི་བ། ལྷ་འདྲེ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ནམ།
 ལན། སྒྱིར་བཏང་ལས་མི་འདྲ་བ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཡང་མི་འདྲ་བ་སྒྲོན་གྱི་ཡོད་རེད། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་ང་རང་ཚོས་མཐོང་བའི་གཟུགས་དང་། མི་མཐོང་བའི་གཟུགས་ཏེ་སོ་
 སོ་ཡོད། དཔེར་ན་ལྷ་དང་འདྲེའི་གཟུགས་ལྷ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་ལྷ་དང་འདྲེ་ཁོ་རང་ཚོས་མཐོང་བ་མ་གཏོགས། ང་རང་ཚོས་མཐོང་མི་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་ལ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད། ལྷ་དང་འདྲེ་ཁོ་རང་ཚོའི་
 སེམས་དེ་ལ་ཁོ་རང་ཚོའི་ལུས་ཀྱི་སྒྲིང་བ་འཆར་གྱི་ཡོད། ཁོ་རང་ཚོ་ལ་ཤར་བ་དེ་ང་རང་ཚོའི་མིག་གི་སྒྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྐབས་འགར་མི་ཡིན་ནའང་སྒྲོན་གྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་
 ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་འདྲེའི་གཟུགས་སྐབས་འགར་མཐོང་བྱུང་བ་དང་། དུས་རྒྱུན་དུ་མཐོང་མི་བྱུང་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་འདྲའི་འགྲོ་བ་ཞིག་ལ་ལྷ་འདྲེ་བཟེང་གྱི་ཡོད་རེད།   ༡༣། གྲི་བ། མ་མཐོང་ན་
 ངས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་བྱུང་གྱི་མི་འདུག །དེས་ན་ལྷ་འདྲེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དམ། ལན། དཔེར་ན། ང་འདིར་གཉིད་ཁུག་ནས་སྒྲོད་པའི་སྐབས་ཤིག་ལ་ང་རང་ས་ཆ་སྒྲིད་པོ་ཞིག་ལ་འགྲོ་བའི་ཕྱི་ལམ་བཏང་

བ་རེད། དེའི་སྐབས་ང་རང་རྟ་བཞོན་པ་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་འབྲིད་པ་སོགས་མི་ལམ་གཏོང་བཞིན་པ་ན། ཁོང་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ཚུར་ང་ལ་ལྟ་དུས་གང་འདྲ་མཐོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ང་རང་གཉིད་ཁྱུག་ནས་
 བསྐྱད་པ་མཐོང་གི་རེད་མ་གཏོགས། ང་རང་རྟ་ལ་བཞོན་པ་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་འབྲིད་པ་ལ་སོགས་པ་རྩ་བ་ནས་མཐོང་ཐུབ་གྱི་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་རང་གི་ངོ་ལ་ངས་རྟ་བཞོན་པ་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་འབྲིད་
 པ་དང་། ས་ཆ་སྦྱིད་པོ་ལ་འགྲོ་བའི་སྤང་བ་འཆར་གྱི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་འདྲེའི་སྤང་བ་དང་། ང་རང་ཆོའི་སྤང་བ་དེ་སོ་སོ་རེད། ང་རང་ཆོ་མི་ཡིས་མི་མཐོང་ཐུབ་པ་བཞིན་དུ་ལྟ་འདྲེ་ནམས་ཀྱང་
 ཁོ་རང་ཆོ་སོ་སོས་མཐོང་གི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་ང་རང་ཆོས་ལྟ་འདྲེ་མཐོང་ཐུབ་གྱི་ཡོད་མ་རེད།   ༡༥༡ གྲི་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་མེད་ན། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ག་རེ་ཆགས་གྱི་ཡོད་དམ། ལན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐབས་སུ་འདྲེ་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན། ང་རང་གཉིད་ཁྱུག་ནས་
 སྤོད་པའི་སྐབས་སུ་སྤང་པོ་ཆེ་ཞིག་མིས་ན། སྤང་པོ་ཆེ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་དེ་ཡོད་མ་རེད། གཉིད་སང་དུས་སྤང་པོ་ཆེ་དེ་སུས་འབྲིད་འགྲོ་གི་རེད། འབྲིད་རྒྱུའི་སྤང་པོ་ཆེ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་

༡༡། །དུ་ཕྱིའི་སྣང་བ་དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་སྣང་བ་ཡིན་པས་དངོས་གནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཚར་བའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་སྣང་བ་
 དེ་དག་འཆར་གྱི་ཡོད་མ་རེད། །༡༡༽ གྲི་བ། འདོད་ཆགས་དེ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད་དེ། ཡིན་ན་ཡང་སྐབས་འགར་འདོད་ཆགས་ལ་ཕན་པ་ཡོད་པ་འདྲ་པོ་འདུག། །དཔེར་
 ན་འདོད་ཆགས་མེད་ན་ང་ཚོ་ཡོང་མི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ལན། འདོད་ཆགས་ཆུང་དུ་འདྲ་པོ་ཡིན་ན། འཁོར་བ་ལ་འཆིང་བྱེད་རེད་དེ། སྒྱུན་ཆེན་པོ་ཞེ་དྲག་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་འདོད་ཆགས་ཟེར་
 བ་དེ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། འདོད་ཆགས་ཡོད་ན་རྩ་བ་ནས་ཚོད་མེད་པ་ཐེ་ཆེ་ཐེ་ཆེ་ལ་འཕེལ་འགྲོ་གི་ཡོད། འདོད་ཆགས་དེ་འཕེལ་སོང་ན་དཔེ་ཉོན་ཁ་ཆེན་པོ་བཟོ་གི་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་འདོད་ཆགས་མགོ་མནན་བྱུང་ན་ཞེ་དྲག་ཡག་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། ཇར་མན་དཔོན་པོ་ཉི་ལཱ་(Hitler)ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཁོ་རང་གིས་དང་པོ་དཔོན་པོ་ཆགས་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་མི་མང་ལ་མགོ་
 སྒྲོར་བཏང་ནས་འགས་པ་འདྲ་པོ་བྱས། དེའི་རྗེས་སུ་ང་ཇར་མན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དཔོན་པོ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་བསམ་པ་དང་། དེ་ནས་ང་ཕལ་ཆེར་ཡོ་རོབ་(Europe)གང་གའི་དཔོན་པོ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་

༡༡། །ཤེས་གང་འདྲ་གནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དམ། ལན། གཙོ་བོ་སྤྱ་གུ་དེ་ལ་སྤྱོད་ལམ་བཟང་པོ་བསྟན་དགོས་ཀྱི་རེད། དེ་ཡང་གང་འདྲ་བསྟན་དགོས་ཀྱི་རེད་ཟེར་ན། སྤྱོད་ལམ་ཡག་པོ། ཞི་
 བ། འདུལ་བ། འཛོན་པོ། ལས་ཀ་གང་ག་བྱེད་ཐུབ་མཁན། སྤྱིང་སྤྱོད་པས་ཡོད་པ། གོས་ཡག་པོ་གྱོན་མཁན། གཞན་གྱིས་མཐོང་དུས་གཟི་བརྗེད་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསྟན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན་ད་ལྟ་
 དུང་པ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྱག་ལས་གནང་བ་ལྟར་རེད། སྤྱ་གུ་དེ་དག་ལ་མིག་དཔེ་ཡག་པོ་བསྟན་ན། སྤྱ་གུ་ནམས་ཀྱིས་ང་རང་ཆོའི་སྤྱོད་ལམ་མཐོང་དུས་ཡག་པོ་འདུག་ག་བསམ་པ་དང་། ང་རང་ཆོའི་ཕ་མའི་
 བྱེད་སྟངས་དེ་དཔེ་ཡག་པོ་འདུག་ག་བསམ་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་གི་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་གིས་བསམ་ན། གཙོ་བོ་ཕ་མ་གཉིས་པོ་མཐུན་པོ་བྱེད་རྒྱ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བརྟེན་བ་ཡོད་པ། འབྲུག་པ་ཞེ་
 དྲག་མེད་པ་གནང་དགོས། དེའི་སྤྱིང་ནས་སྤྱ་གུ་ལ་ཡང་བརྟེན་བ་དང་བྱམས་པ་ཡག་པོ་བྱས་ན། དེ་ནས་རིམ་པས་ཁོང་ཆོ་ལ་ལམ་འདྲ་པོ་ཡག་པོ་རྟོན་ཀྱི་རེད། ཁོང་ཆོ་ལ་མིག་ལྟོས་ཡག་པོ་ཆགས་ནས་
 ང་ཆོའི་ཕ་མ་བཟང་པོ་ཡོད་པས་ང་རང་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་བྱེད་དགོས་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་གི་རེད། ཕ་མ་དེ་དག་གིས་སྤྱོད་ལམ་སྤྱག་པོ་བྱས། འབྲུག་པ་མང་པོ་བརྒྱབ། དེ་འདྲ་བྱས་ན་ངའི་ཕ་མ་དེ་ཆོ་

ཡག་པོ་ཡོད་མ་རེད་བསམས་ནས། སྤྱ་གུ་ཁོ་རང་ཆོ་ཡང་དེ་ལས་སྤྱ་ག་ཙམ་ཞིག་བྱེད་གྱི་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔེ་སྤྱ་ག་པོ་རེད་འགྲོ་གི་རེད། དེས་ན་སྤྱིར་དམ་པའི་ཆོས་ཡག་པོ་དར་བའི་ཆེད་དུ་ང་རང་
 ཆོས་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་དང་། སྤྱོད་ལམ་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་གྱི་ཡོད། དམིགས་བསལ་དུ་མ་འོངས་པ་ལ་སྤྱ་གུ་དེ་ཆོ་ཡག་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཕ་མ་ཁོ་རང་ཆོ་སྤྱོད་ལམ་ཡག་པོ། མངོས་པོ། ག་ཆགས་
 པོ་གནང་དགོས་གྱི་ཡོད། སྤྱོན་མ་ང་རང་ལ་འོ་མི་པེ་ཐེག་ཡི་སྤྱན་པ་(homeopathic doctor)གཅིག་གིས་ལབ་སོང་། ག་རེ་ལབ་སོང་ཟེར་ན། རང་གི་གཟུགས་པོ་དེ་བདག་པོ་ཡག་པོ་བརྒྱབ། ན་ཆ་
 དེ་དག་བཅོས། སྤྱན་ཟ་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་བདག་པོ་ཡག་པོ་བརྒྱག་དགོས་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་རེད་ཟེར་ན། ང་རང་ཆོའི་བརྒྱད་པ་དེ་མར་བརྒྱད་འགྲོ་དུས་སྤྱ་གུ་དེ་ཆོ་འང་གཟུགས་ཐང་པོ་ཡོང་གི་རེད།
 སྤྱ་གུ་དེ་ཆོ་གཟུགས་པོ་ཐང་པོ་བྱུང་ན། དེའི་འོག་གི་མི་རབས་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་པོ་ཐང་པོ་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད། གལ་ཏེ་ད་ལྟ་ང་རང་གི་གཟུགས་པོ་དེ་བདག་པོ་ཡག་པོ་མ་བརྒྱབ། གཟུགས་པོ་ལ་ན་ཆ་
 མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། ན་ཆ་དེ་ཆོ་སྤྱན་བཅོས་མ་བྱས་གཡུགས་བཞག་ན། མ་འོངས་པ་ལ་སྤྱ་གུ་དེ་ཆོ་ཡང་གཟུགས་པོ་ཐང་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད། ན་ཆས་མནར་སྤོད་གྱི་རེད། ཡང་དེའི་སྤྱ་གུ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱ་ག་

༡༡། །ཏུ་སྤྱུག་ཏུ་འགྲོ་གི་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་ང་རང་ཚོའི་གཟུགས་པོ་དེ་བདག་པོ་ཡག་པོ་བརྒྱུག་དགོས་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་འདུག། །དེས་ན་ང་རང་ཚོས་ཤེས་རིག་དང་སྤྱོད་ལམ་དེ་ཚོ་ཡག་པོ་བཟོ་
 དགོས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་ཚད་དང་ཡང་ཚད་དེ་དག་ཡག་ཏུ་ཡག་ཏུ་འགྲོ་གི་རེད། ང་རང་ཚོས་ཡག་པོ་མ་བྱས་ན་བྱ་ཚད་དང་ཡང་ཚད་དེ་དག་སྤྱུག་ཏུ་སྤྱུག་ཏུ་འགྲོ་གི་རེད། དེས་ན་མ་འོངས་པ་ལ་རང་གི་བྱ་སྤྱུག་
 རྣམས་ལ་མིག་སྟོས་ཡག་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཕ་མ་ཚོ་ཡང་བསམ་པ་བཟང་པོ་དང་། སྤྱོད་ལམ་ཡག་པོ་དང་། འཕྲོད་བསྟེན་ཡག་པོ་གནང་རྒྱུ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཁྱེད་རྣམ་པ་གང་ག་ལ་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷོ་གི་ཡིན། སྤོན་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ས་སྤྱུལ་ལོར། ཟླ་བ་༩ ནང་དུ། (སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ཟླ་༡༡ ནང་།) ཨ་རི་གོ་ལོ་ར་གྲོའི་སྟོ་ལ་ཁར་དུང་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ནུ་རོ་པའི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་རུ། (Naropa
 University, Boulder, Colorado) དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་བའི་སྤྱི་མ་དམ་པ་ལྷ་སྤྱུགས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་མཛད་པའི་སློམ་རིམ་བར་པ་
 འདི་ཉིད་བཀའ་བྲིད་གནང་སྐབས་དད་ལྡན་ཞལ་སློབ་འགའ་ཞིག་གིས་དྲི་བ་ཐུལ་བའི་ལྷགས་ལན་རྣམས་གྱུས་པར་དོན་གྲུབ་ནས་སྤྱི་ལོ་༢༠༢༢ ལོར་སྤྱི་མཐོག་ལྷགས་པ་དང་། དྲི་བ་རྣམས་དབྱིན་སྐད་ཐོག་

ཡོད་པས་དོན་བསྐྱར་བགྱིས་པའོ།།   །།དག་ལེགས་འཕེལ།། (སྒོམ་རིམ་བར་པ་བཀའ་བྲིད་གནང་སྐབས་ཀྱི་བྱི་བ་བྲིས་ལན་འདི་ཉིད་སྤྱི་ལོ་༡༠༡༣ ཟླ་༡༠ ཚེས་༡༠ ཉིན་གནས་མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྤྱིན་དུ་ཆགས་མེད་རི་ཚོས་ནས་གསུངས་པའི་
དགོངས་པ་ལྟར་ཡསྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གདུང་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་མདུན་དུ་མཁན་སྤྱལ་སྒྲ་གྲ་ཉག་བསྐྱས་ལ་སྤོན་བཀའ་བྲིད་གནང་སྐབས་གསན་སྟོང་ཡོད་པའི་བྲིད་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་ལན་གཅིག་བཏོན་ནས་ལུང་རྒྱན་སྤེལ་བའོ།།)

༡༡། ཁྲོལ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལས་མཛད་པའི་སྒོམ་རིམ་ཐ་མའི་བསྐྱུས་དོན་ཕལ་སྐད་དུ་བཀྲལ་བ་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༣༭ །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རིགས་དང་དགེལ་འཁོར་རྒྱ་མཆོའི་བྱབ་བདག་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་པ་མེད་པ་
 དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ཀྱི་རྩལ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་མགོ་བོས་རབ་རྩ་གཏུགས་ཏེ་སྒྲོ་གསུམ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་
 གུ་མཆིའོ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། འོག་མིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ན། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །རང་
 སེམས་ཆོས་སྐྱུ་མངོན་སུམ་སྟོན་མཛད་པ། །ཅུ་བའི་སྤྲུལ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འོ་ན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་

༡༡། །ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་སྒྲིན་སྒྲིན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་གསལ་ནས་ལྷ་མོ་ལ་བཞུགས་དུ་ཉམས་སུ་
 བྱང་བར་བཞུགས་སྐྱེས་པའི་ཀུན་སྒྲོང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་བྱགས་བསྐྱེད་ནས་གསལ་པར་བྱ། རྒྱ་གར་གྱི་པཱ་ཏི་ཆེན་པོ་སྒྲོལ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤེ་ལས་མཛད་པའི་སྒྲོལ་པའི་རིམ་པ་ཐ་མའི་བསྐྱེས་དོན་
 ཡལ་སྐྱེད་དུ་བཀྲལ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་འཆད་པ་ལ་དོན་བདུན། མཆོན་བསྐྱེད་ཅིང་བཤད་པ། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ །ཕྱི་མ་པར་དམ་བཅའ་བ། བསྒྲོལ་པར་བྱ་བའི་རང་
 བཞུགས་བཤད་པ། བཤད་པའི་བསོད་ནམས་བསྒྲོལ་བ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པར་གདམས་པ། མཇུག་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐྱེད་དུ། ལྷ་མོ་ལ་གྲ་མ་ན། བོད་སྐྱེད་དུ། བསྒྲོལ་པའི་རིམ་པ། ཞེས་གསུངས་
 སོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ནི། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཕྱི་མ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྔེའི་ལྷ་མོ་ལ་ཞུགས་པ་ནམས་ཀྱི་ཕྱིར་བསྒྲོལ་པའི་
 རིམ་པ་མདོར་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་བསྒྲོལ་བྱའི་རང་བཞུགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གྲོང་སྒྲོང་བ། གཞུང་དངོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་རིང་གི་སྐབས་སུ་

༡༡། །པའི་ཚེས་ཡག་པོ་དར་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་རྒྱ་ནག་ནས་བྱོན་པའི་ཚེས་སྟོན་པ་པོ་གཅིག་གི་མཚན་ལ་རྒྱ་གར་མ་རྒྱ་ཡ་ན་གསུང་གི་ཡོད། ཁོང་གིས་སྒྲིམ་བུ་བྲིས་གནང་བའི་སྐབས་སུ་
 ཉོག་ཙམ་མ་འདྲ་བ་བྲིས་གནང་བ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོག་གྲ་འདྲ་པོ་ཉོག་ཙམ་བྱུང་བ་རེད། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་མ་རྒྱ་ཡ་ནས་སྒྲིམ་བུ་བྲིས་གནང་བའི་སྐབས་སུ། སྒྲིམ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོར་གནང་ཆེ་
 དགས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་རེད། ཁོང་གིས་སྒྲིམ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་གནང་ནས། ལུས་ཀྱི་སྒྲི་ནས་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་དང་། ངག་གི་སྒྲི་ནས་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་ལ་སོགས་པ་གལ་ཆེན་
 པོ་མ་རེད། དེ་ནམས་རྩ་བ་ནས་གནང་དགོས་མ་རེད། སྒྲིམ་རྒྱུ་པ་བརྒྱབ་བསྐྱད་ན་འགྲིག་གི་རེད། སྒྲི་གི་བྲེ་མ་ཚེས་བྲིས་པའི་སྒྲིམ་དེ་གདུལ་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་སྒྲིམ་རེད་ལ། ཁོང་གིས་གསུངས་
 པའི་སྒྲིམ་དེ་གང་ཟག་གཅིག་ཅར་པའི་སྒྲིམ་ཡིན་པས། གཅིག་ཅར་པའི་སྒྲིམ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་གཞན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་དགོ་བ་གང་ཡང་གནང་དགོས་མ་རེད། དཔེར་ན་བྱམས་པ་དང་
 སྟོང་རྩེ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་མ་རེད། གཙོ་བོ་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པའམ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་མི་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ལ་བཞག་པ་དེ་ཁོ་ན་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་གསུངས་ནས་ཁོང་གིས་

དེ་འདྲ་བསྐབས་གནང་བ་རེད། བྱིས་སུ་དེ་ལ་རྫོག་གྲ་ཏོག་ཙམ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོས་ལུང་བསྟན་གནང་བ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུས། དེའི་སྐབས་སུ་
 སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལ་ཁོང་གིས་རྒྱ་གར་གི་ལྷ་བ་དེ་ཏོག་ཙམ་ཡག་པོ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོམ་རིམ་གསུམ་བརྩམས་གནང་བ་རེད། སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་དང་། སྒྲོམ་རིམ་བར་བ་གཉིས་
 གྱི་སྐབས་སུ་སྦྱིར་བཏང་ཞི་ལྷག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་དེ་གཙོ་བོར་བསྟན་གནང་བ་རེད། སྒྲོམ་རིམ་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་ཆོན་པ་གཉིས་གསུངས་ནས། ཆོན་པ་དང་པོ་དེས་སྦྱིར་
 བཏང་ང་རང་ཆོས་སྒྲོམ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བརྒྱུག་དགོས་པའི་ཐབས་དེ་དག་བསྟན་པ་དང་། ཆོན་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་གི་འདོད་པ་དེ་རྩ་བ་ནས་འགྲིག་ཡོད་མ་རེད། བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་
 རྩེ་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དེ་དག་གིན་དུ་གལ་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། དགོ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཡར་གཡུགས་ནས་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པ་ཁོ་ན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཞེ་དྲག་ཡན་
 ཐོགས་གྱི་མ་རེད་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་རྒྱ་གར་གི་སྒྲོམ་ལ་ཏོག་ཙམ་དགག་པ་གནང་བ་དང་། རང་གི་ལུགས་ལ་སྒྲོམ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བརྒྱུག་དགོས་པའི་ཚུལ་བཅས་སྡེ་ཆོན་ཁག་གཉིས་བྱས་

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

༡༡། ཞེས་གསུངས་ཡོད། གཉིས་པ་གཞུང་དངོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རང་བཞིན། སྒོམ་པའི་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ། གཞན་གྱི་ལོག་ཏོག་དགག་པ།
བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བཟོད་པར་དམ་བཅའ་བ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ། གང་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་བསྟན་པ། ལྷགས་པའི་
འབྲས་བུ་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ། བསྒོམ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐ་དད་པ་ཚད་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་
ཏུ་ཟིན་ཀྱང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པས་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱང་ཏུ་འབྲེལ་པ་འཇུག་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་སྒོམ་
རིམ་ཐ་མའི་ནང་དུ་ག་རེ་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། སྦྱིར་བཏང་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་ཐབས་མང་པོ་གསུངས་ཡོད། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་ཐབས་སོ་སོ་ལའང་དབྱེ་བ་
ཚད་མེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཆུར་བསྟུས་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་སྦྱུད་ཀྱི་ཡོད། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ། ལས་

༡༡། །དེའི་ཕྱིར་ན་མར་མེ་དེ་གསལ་པོ་ཞིང་གི་མ་རེད། རྒྱུད་མེད་པའི་ནང་གི་མར་མེ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡིན་ན་བརྟན་པོ་ཡོད་པས་གསལ་པོ་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཞི་གནས་ཡག་པོ་ཡོད་ན་
 སེམས་དེ་བརྟན་པོ་ཡོད་གི་རེད། འོ་ན་ལྷ་ག་མཐོང་དེ་གང་གི་ཆེད་དུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་གསལ་པོར་རྟོགས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ཞི་གནས་བརྟན་པོ་དང་ལྷ་ག་མཐོང་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་ན། ལུན་པའི་ནང་ནས་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྷ་བྱ་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསལ་པོར་ཡོད་གི་ཡོད། རྒྱ་
 མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ལ་ལྷ་ག་མཐོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ལྷ་ག་མཐོང་ལ་ཡང་ཞི་གནས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། གསུམ་པ་གང་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྷ་བས་ན་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་བཞི་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། དངོས་
 པོའི་མཐའ་དང་། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལ་ཡི་སྒྲོམ་རིམ་དེ་མདོ་དང་སྒྲགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མདོའི་དབུ་མའི་སྒྲོམ་རིམ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་སྒྲགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

༡༡། །ལོང་གི་ནང་དུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟགས་ན་བདག་གི་བཞིན་ལ་མི་སྟུག་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པ་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཆོ་དངོས་པོའི་མཐའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་དངོས་པོའི་མཐའ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ན་
ས་དང་པོ་ལ་དངོས་པོའི་མཐའ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་སྟོན་གྱི་བཅུད་ལེན་ཟ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱིས་ས་ལྟག་མ་རྣམས་སུ་རིམ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐད་ཅིག་བྱུང་བས་གནས་གྱུར་ནས། གང་གི་ཆོ་སྒྲིབ་
བ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་མཚན་ཉིད་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམིགས་པའི་དངོས་པོ་བཞིའི་ནང་
ནས། དང་པོ་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱོམ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་པ་ནི། དངོས་གནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་གོ་བ་མ་ཡིན་པར།
གཟུགས་བརྟན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་མོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་ནས་སྐྱོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བརྗོད།
དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་དུ་བྱས་ནས་དང་པོར་བསྐྱོམ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་རྗེས་སུ་རྣམ་

པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དངོས་པོ་བསྒྲོམ་དགོས་པ་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་གཉིས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་པ་ནི། རྗེས་དཔག་གི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཅན་
 དང་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་ནས་ངེས་ཤེས་སྒྲུས་པའི་ཡིད་ཆེས་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོམ་པ་ཞིག་ལ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོམ་དེ་ལ་རྣམ་རྟོག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། རྣམ་རྟོག་ཡོད་རེད། ཡིན་
 ན་ཡང་ཆོས་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ལྟག་མཐོང་གི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་གསུམ་པ་དངོས་པོའི་མཐའ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་སྐབས་
 སུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ལ་གོ་གི་ཡོད། བཞི་པ་དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པ་ལ་དམིགས་པ་གསུང་གི་ཡོད། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པ་ཞེས་
 པ་ནི། གང་གི་ཆེ་སྤང་བྱ་སྒྲོན་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་བྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པ་སྟེ། རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་གསུང་གི་ཡོད།

༡༡། །བཞི་པ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་འདིས་ཅི་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གོམས་པར་བྱས་པས་དངོས་པོའི་མཐའ་ཚྭ་ཞུགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་
 སྒྲོང་བའི་མཚན་ཉིད་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་འཕྲོ་བོ། །དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །གང་དེ་གཉིས་ལ་མི་སྒྲོམ་པ་དེ་དག་ནི་དངོས་པོའི་
 མཐའ་ཡང་མི་ཚྭ་ཞུགས། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་བསྟན་པའི་དོན་ནམ་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་
 ལྟ་བུ་དེ་ལ་ག་རེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅི་ན། མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་དང་
 པོར་ཞི་གནས་བསྒྲོམས། དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒྲོམས་ཏེ་སྒྲོམ་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་འཕྲོ་བའི་རེད་མ་གཏོགས། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་
 ལས། གང་རུང་གཅིག་མ་ཚང་ན་སྤང་བུ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་དང་། ཚྭ་ཞུགས་བུ་མཐའ་དག་ཚྭ་ཞུགས་པའི་དགོས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ཀྱི་མ་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཤེས་ནས་སྒྲོམ་བརྒྱུག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་བསྒྲོམ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལ་མདོར་ན་ནི་གནས་ནི་སེམས་ཅུ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པ་ལ་རྟོག་པའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྤྱོན་ལ་སོགས་
 པ་ལས་ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་མཆན་ཉིད་བཀའ་སྩལ་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲོམ་པའི་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་
 གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པ་དེས་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 སྒྲོམ་ཡག་པོ་ཡོང་བའི་ཐབས་ལ་དང་པོ་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཤེ་ན། གཞི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པར་བྱ་དགོས། དེའི་རྩེས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད། དེ་ནས་
 ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་ལ་རིམ་གྱིས་ཞུགས་ནས་ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡག་པོ་བསྒྲོམ་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དོན་གསུམ། སྦྱོར་
 བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱད་པར། དངོས་གཞི་ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པ། རྩེས་ཐོབ་ཏུ་སྦྱབ་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། རྩེས་སུ་སྦྱབ་པའི་བྱ་བ། གང་ཏུ་སྒྲོམ་པའི་གནས། ཀུན་སྒྲོང་གི་བྱད་པར།

༡༡། །ཚོགས་གསོག་པའི་བྱད་པར། སྦྱོད་ལམ་གྱི་བྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་སྒྲོམ་པའི་དུས་ན་ཐོག་མར་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ལ། བཤང་གཅི་བྱས་ལ། ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། སྒྲོམ་དངོས་རྒྱག་པའི་སྐབས་ལ་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་རེད་ཅེ་ན། འདིར་གསལ་པོ་ཞིབ་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་ང་རང་གིས་སྒྲོམ་བརྒྱག་དགོས་པའི་སྐབས་ལ་ཐོག་མར་ལས་ཀ་ཆུང་དུ་
 ལྟ་བུ་ག་རེ་ཡོད་ན་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན་དེ་རིང་ངས་ལས་ཀ་དེ་བྱ་དགོས་བསམ་པ་ཡོད་ན་དེ་བྱས་ཚར་བ་ཞིག་གནང་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། ལས་ཀ་དེ་མ་ཚར་བར་སྒྲོམ་
 བརྒྱབ་ན། ཨོ་ང་ལས་ཀ་དེ་ལྟག་སོང་བསམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ང་ཡི་གེ་འབྲི་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ལྟག་སོང་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་གི་ཡོད། སེམས་ལ་དེ་འདྲ་ཡང་ཡང་འཁོར་ནས་སྒྲོམ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་
 བཞིན་དུ་སྒྲོམ་རྒྱག་ས་ལ་མ་འགོ་བའི་སྒྲོན་དུ་གཅིན་པ་དང་བཙོག་པ་ཡོད་ན་བཏང་ཚར་བ་བྱེད་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། བཤང་བ་དང་གཅི་བ་མ་བཏང་ན་སྒྲོམ་རྒྱག་པའི་སྐབས་སུ་བར་ཆད་བྱེད་གྱི་
 རེད། དེས་ན་སྒྲོམ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་གནས་སྐབས་ལས་ཀ་སོགས་བྱ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཆ་ཚང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གང་དུ་སྒྲོམ་པའི་གནས་ནི། ལྷའི་

ཆོར་མ་མེད་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཕྱོགས་སུ་གནས་ནས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་སྒོད་ས་ཡང་ང་རང་གིས་དང་པོ་ནས་གང་དུ་བསྐྱད་དགོས་འདུག་བཟུང་དགོས། ང་རང་གི་སེམས་ལ་བབ་པའི་གནས་སུ་སོང་ནས་
སྒོམ་བརྒྱུག་དགོས་ཅིང་མ་གཏོགས། དང་པོ་བརྟག་དབྱེད་མ་གནང་བར་སྒོམ་བརྒྱུག་རྒྱ་མགོ་བརྩམས་ཆོར་ནས། ཨོ་ས་ཆ་འདི་ལ་ང་རང་སྒོམ་རྒྱུ་ས་ཅིང་མི་འདུག །ཡ་གི་ཕྱོགས་ལ་སྒོམ་བརྒྱུ་བ་ན་ཡག་
ས་ཅིང་འདུག་བསམ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་ང་རང་གི་སྒོམ་ལ་བར་ཆད་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དང་པོ་ནས་ས་ཆ་ཡག་པོ་བརྟག་ནས་ང་རང་གི་སེམས་ལ་ཡག་པོ་བབ་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་གནས་སུ་
བསྐྱད་ནས་སྒོམ་བརྒྱུག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཀུན་སྒྲོང་གི་བྱེད་པར་ནི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་ཡོངས་སུ་བསམ་ཞིང་འགོ་བ་མཐའ་དག་གདོན་པའི་བསམ་
པ་ཅན་གྱི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མདོན་དུ་བྱས་ལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒོམ་རྒྱུ་པའི་སྐབས་སུ་དང་པོ་ང་རང་གི་ཀུན་སྒྲོང་དེ་ཡག་པོ་བཅོས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་དགོས། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དགོད་པར་བྱ་དགོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་རྒྱུ་འབྲས་དང་བཅས་པ་ལས་བསྐྱབ་དགོས་ཅིང་བསམ་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་མདོན་དུ་བྱས་ནས་སྒོམ་

ལྷ་མོ་	<p>༡༡། །བརྒྱུག་དགོས། བཞི་པ་ཚོགས་གསོག་པའི་བྱད་པར་ནི། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་ལག་ལྔས་ཕྱག་བྱས་ལ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་</p>	
རྒྱ་	<p>དཔའི་སྐྱ་གཟུགས་རི་མོ་ལ་སོགས་པ་མདུན་དུ་བཞག་གམ། གཞན་དུ་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་དག་ལ་ཅི་རྒྱས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་བྱས་ལ། རང་གི་སྒྲིག་པ་བཤགས་ནས་འགོ་བ་མཐའ་དག་གི་བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བྱས་ནས།</p> <p>ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོར་སྒྲོམ་བརྒྱུག་ས་ལ་སྟོད་པའི་སྐྱབས་སུ་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆོལ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱ་གཟུགས་</p> <p>བྲིས་བཞག་པ་ལྟ་བུའི་རི་མོ་དང་། ཡང་སྐྱ་གཟུགས་སྐྱ་འདྲ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་ན་ཡང་རུང་སྟེ་རང་གི་མདུན་དུ་བཞག །དེ་དག་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་སྟུལ། རང་གི་སྒྲིག་པ་གང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་</p> <p>བཤགས་པ་སྟུལ། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དགོ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སོགས་གནང་དགོས། ལྷ་པ་སྟོད་ལམ་གྱི་བྱད་པར་ནི། ལྷ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་བདེ་བ་ལ་རྗེ་བཅུ་ན་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་གྱི་སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་ལྟ་བུའམ་</p>	549
ག་	<p>སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་ཐེད་དུ་ཡང་རུང་སྟེ། མིག་ཏུ་ཅང་མི་དབྱེ། ཏུ་ཅང་མི་འཇུགས་པར་སྒྲུའི་ཕྱི་མོར་གཏད་ཅིང་། ལུས་ཏུ་ཅང་ཡང་མི་སྦྱག །ཏུ་ཅང་ཡང་མི་དབྱེ་བར་དྲང་པོར་བསྐངས་ལ་དྲན་པ་ནང་དུ་གཞག་སྟེ་འདུག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཕྱག་པ་མཉམ་</p>	

བར་གཞག་ལ་མགོ་མི་མཐོ་མི་དམའ་ཞིང་ཕྱོགས་གཅིག་རྒྱ་མི་ཡོ་བར་བཞག་སྟེ། སྣ་དང་ཉེ་བ་དྲང་པོར་གཞག་གོ། །སོ་དང་མཚུ་ཡང་ཐ་མལ་བར་གཞག་གོ། །ལྗེ་ཡང་ཡ་སོའི་དྲང་དུ་གཞག་གོ། །དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་ཡང་སྒྲ་ཅན་དང་། རམ་
 བ་དང་། དབུགས་ཁྱོད་པ་ཅན་དུ་མི་བཏང་གི། ཅི་ནས་ཀྱང་མི་ཚོར་བར་དལ་བྱ་དལ་བྱས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབུགས་ནང་དུ་རྒྱབ་པ་དང་ཕྱིར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཚུགས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་སྦྱིལ་གྱུང་ངམ་སྦྱིལ་གྱུང་ཕྱེད་པ་ཡང་རུང་སྟེ། གང་བདེ་བདེ་གནང་དགོས། མིག་ཀྱང་ཉ་ཅང་མི་དགྲེ། ཉ་ཅང་མི་འཇུ་མས་པར་སྣའི་ཕྱེ་མོར་གཏད་དགོས། འགའ་ཞིག་མིག་ལ་རིག་པ་
 གཏད་དུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་ནང་ནས་ཚུ་འདོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་མིག་དེ་བཙུ་མས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་གཉིད་ཁུག་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་
 སྣའི་ཕྱེ་མོའི་ཐད་ཀ་ལ་བལྟས་ནས་བསྒྲོམ་དགོས། ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་ཉ་ཅང་མི་སྒྲིག་པ་དང་། ཉ་ཅང་མི་དགྲེ་བ་དང་། ཉ་ཅང་བསྒྲིམས་བཞག་པའང་མ་ཡིན་པར་ལུས་དྲང་པོར་བསྐྱང་དགོས།
 སྐབས་འགར་སྒྲོམ་རྒྱག་པའི་སྐབས་སུ་དཔེ་དཀའ་ལས་ཁག་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། དཀའ་ལས་ཁག་པ་ཡོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལུས་པོ་དེ་ཤིན་ཏུ་བསྒྲིམས་དུགས་པའི་དབང་གིས་དཀའ་ལས་

༡༡། །ཁག་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་ལུས་སྟོང་པོ་བྱས་ནས་བསྐྱད་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་པ་གཉིས་པོ་ཡང་མཐོང་མཐོང་མེད་པ་དང་། མགོ་ཡང་ཉ་ཅང་མི་མཐོང་བ་དང་། མི་དམའ་བ་གནང་དགོས།
 ལུས་གཡས་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡོ་བ་དང་། གཡོན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡོ་ཆེན་རྩ་དེ་དག་དྲང་པོར་ཡོང་གི་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་འདིར་སྒྲ་དང་སྟེ་བ་དྲང་པོར་བཞག་ཅེས་སྒྲ་དང་སྟེ་བ་ཐད་ཀ་ལ་ཡོད་པ་བྱས་ནས་
 བཞག་དགོས། སོ་དང་མཆུ་ཡང་རང་བཞིན་དུ་བཞག་དགོས། སྟེ་ཡ་རྒྱན་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཞག་དགོས། དབུགས་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་དབུགས་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོ་དང་། སྒྲུལ་སྐྱོད་དང་བཅས་པ་དང་།
 དབུགས་སྐྱོད་པ་ཅན་དུ་མི་བཏང་བར་དལ་བུས་མི་ཆོར་བར་སྟོང་པོ་བྱས་ནས་གཏང་དགོས་རེད། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པ་ལ་དུག །ལྷ་སྦྱུ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒྲོམ་པ། དངོས་
 པོ་སྦྱི་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒྲོམ་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་བསལ་བ། མཉམ་རྗེས་ལ་རེས་འཛིག་ཏུ་སྒྲོབ་པའི་རིམ་པ། མཉམ་རྗེས་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་དགོས་པ། ཆོགས་གཉིས་ལ་སྒྲོབ་པའི་བྱ་བའོ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་སྦྱབ་པ། ལྷག་མཐོང་སྦྱབ་པ། བཅན་ཡོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐོག་མར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱ་གཟུགས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་

བཞག་ནས་ཞི་གནས་བརྒྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་དེ་ཡང་གསེར་བཙོ་མ་བཞིན་དུ་སེར་ལ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་བརྒྱན་པ་འཁོར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་ན་བཞུགས་ཤིང་ཐབས་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་རྒྱན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིང་བ་དང་རྗོད་པ་ཞི་བར་བྱས་ལ། ཇི་སྲིད་དུ་དེ་མདུན་དུ་བཞུགས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བསམ་གཏན་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞི་གནས་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུང་ལ་སེམས་འཛིན་པ་སོགས་དམིགས་པ་གཏད་སའི་ཡུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད། སྐབས་འདིར་མདོའི་ནང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གཟུགས་གཅིག་མདུན་དུ་བཞག་། དེ་ལ་རང་གིས་སེམས་གཏད་ནས་བསྒོམ་དགོས་པར་གསུངས་ཡོད། སྐྱ་གཟུགས་དེ་ཡང་མཚན་བཟང་པོ་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྤྲས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་ཡིན་པ་ཞིག་བསྒོམ་དགོས། དེ་བཞིན་ཐབས་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་རིམ་གྱིས་དྲན་ཞིང་མདུན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་མཉམ་པར་བཞག་དགོས། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་བྱིང་བ་དང་རྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་བྱས་ནས་ཏིང་

༡༡། །དེ་འཛིན་བསྐྱེད་དགོས། དེ་ཡང་ཇི་སྲིད་རང་གི་མདུན་དུ་སངས་རྒྱུ་གི་སྐྱབས་ལས་པ་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གསལ་པོར་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་གི་བར་དུ་བསྐྱེད་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་སྐྱབ་པ་ནི། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱའི་གཟུགས་བརྟན་བྱོན་པ་དང་བཞུད་པ་ལ་རྟོག་པས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་འདི་སྐྱམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྐྱའི་གཟུགས་བརྟན་འདི་གང་ནས་ཀྱང་མ་གཤེགས། གར་ཡང་མི་བཞུད། བཞུགས་བཞིན་དུ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གིས་སྟོང་ལ། བདག་དང་བདག་གི་དང་བྲལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གིས་སྟོང་ཞིང་འོང་བ་དང་
 འགོ་བ་དང་བྲལ་བ་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་དབྱེད་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་བརྗོད་པ་མེད་པར་ངང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡིད་གིས་དེ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་ཞིང་ཇི་སྲིད་འདོད་པར་འདུག་པར་བྱའོ། །
 ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་ནི་ད་ལྟར་གི་སངས་རྒྱུ་མཛོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་བརྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་གནས་དང་ལྡན་པའི་ངང་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་དགོས། ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་
 པའི་སྐྱབས་སུ་ཐོག་མར་ལྷག་མཐོང་ལ་སེམས་བྲིད་པའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱུ་གི་སྐྱབས་ལས་པ་དེ་ལ་ཡག་པོ་བཞུགས་ནས། སྟོན་མ་སངས་རྒྱུ་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་བྱོན་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་བཙུམ་

ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚེས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་གནས་གང་དུ་བཞུགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ས་ཆ་གཞན་དག་ལ་ཐེབས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་མཛད་པ་དེ་དག་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དྲན་ཏེ་ལྟག་མཐོང་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་ལྟ་བུ་ཕྱེ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ལྟག་མཐོང་དངོས་གཞི་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་
 རྒྱས་བྱོན་པ་དང་བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ང་རང་ཚོ་ལ་མཐོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་དང་། གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་
 གང་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་བསམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་འདི་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མ་གཤེགས། གར་ཡང་མི་འགྲོ། གནས་བཞིན་དུ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཡིན་པར་བསམ་དགོས། དེ་
 བཞིན་དུ་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ། འགགས་པ་མེད་པ། གནས་པ་མེད་པ། འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་དེ་བདག་དང་བདག་གི་བྲལ་
 བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒྲོམ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་ལྟག་མཐོང་དངོས་གཞི་ལ་སེམས་བྲིད་དེ་མཉམ་པར་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་འདིའི་ཕན་ཡོན་ནི་བ་

༡༡། ཏུ་ནི་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས་རིག་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། གཉིས་པ་དངོས་པོ་སྤྱི་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒྲོམ་པ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་སྐྱབ་པ། ལྷག་མཐོང་སྐྱབ་པ། ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྐྱབ་པའོ། ། དང་
 པོ་ནི། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་རྣམ་པ་ཇི་སྟེད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་སེམས་བཞག་སྟེ་བྱིང་བ་དང་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ། མདོར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་
 ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་བསྐྱུས་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོར་འདུས་སོ། ། ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་སྐྱབ་པ་ལ་
 གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། འདི་ལ་བྱིས་པ་དག་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་ལ་ཞེན་པའི་བྱིར་སློ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ནས་འཁོར་བ་ན་ཡོངས་སུ་འབྱུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་བྱིན་ཅི་ལོག་བསལ་བའི་
 བྱིར་དེ་དག་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་མདོན་དུ་བྱས་ལ། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཞི་གནས་གྲུབ་ནས་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གང་ལ་སྒྲོ་
 འདོགས་གཅོད་པའི་དམིགས་པའི་བྱུང་བར། དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་བྱུང་བར། ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པའོ། ། དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱའོ། ། ཡང་དག་པ་ནི་གང་ཟག་དང་།

ཚཱ་ལ་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ནི་གང་སྤང་པོ་རྣམས་བདག་དང་བདག་གི་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཚཱ་ལ་བདག་མེད་པ་ནི་གང་དེ་དག་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་གནས་ལྟག་མཐོང་སྒྲོམ་
 པའི་སྐབས་སུ་ཚཱ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་བསྒྲོམ་དགོས། ཚཱ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་སྒྲོན་མ་ཚཱ་དང་ཚཱ་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ནང་ནས་ཁྱས་
 པ་ལྟར་རེད་ལ། ཚཱ་དང་ཚཱ་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ནང་དུ་ཡང་དང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒྲོམ་པ་དང་། དེ་ནས་ཚཱ་གྱི་བདག་མེད་བསྒྲོམ་དགོས་པ་གསུངས་ཡོད། གཉིས་པ་དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་
 བྱད་པར་ལ་ལྟ། ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་བྱད་པར། དེ་ལས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ། ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་དགོད་པ། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ། སྐབས་གྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ། ཚཱ་གྱི་བདག་མེད་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཚུལ། སྐབས་གྱི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་འདི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ།
 གང་ཟག་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་གུད་ན་མེད་དེ། དེ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལ་ངའོ་སྒྲུམ་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་

༡༡། །སོགས་པ་དེ་དག་མི་རྟག་ལ་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། གང་ཟག་ནི་རྟག་པ་དང་གཅིག་པུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་གཞན་དག་གིས་བརྟགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་དམ་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བའི་གང་ཟག་གི་
 དངོས་པོ་ཡོད་པར་ནི་མི་རུང་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་རོ་སྣམ་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་སྟོགས་གང་འདྲ་གཏང་དགོས་
 ཤེ་ན། སྦྱིར་བདག་གམ་གང་ཟག་ཟེར་བ་དེ་ང་རང་གི་གཟུགས་ལས་ཐ་དད་པ་གཞན་ཞིག་ཏུ་ཡོད་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རང་གི་གཟུགས་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་གཅིག་ཡོད་ན། འདི་རེད་ཅེས་
 ངོས་འཛིན་གནང་བྱུང་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་མི་སྣང་བའི་བྱིར་ན། གཟུགས་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་གཟུགས་ཁོ་རང་བདག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཁོ་རང་
 ཡང་བདག་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་ཁོ་རང་མི་རྟག་པ་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའམ་ཐ་དད་པ་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་
 གཅིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་བདག་དེ་ཡོད་ན་གཟུགས་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་བརྗོད་བྱུང་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་

བ་ཞིག་ཡོད་པར་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པས་བརྟག་ཅིང་དབྱུང་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ལ་ནམ་པ་གཉིས་ཡོད། ལྟན་
 སྐྱེས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ལྟན་སྐྱེས་ཞེས་པ་ནི། ང་རང་ཆོ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ང་ཡོད་ང་ཡིན་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར་
 གྱི་ཡོད། དེས་ན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་ལ་བདག་དེ་གེས་པ་རེད་བསམ་པ་དང་། བདག་དེ་བེམ་པོ་རེད་བསམ་པ་དང་། བདག་དེ་རྟག་པ་རེད་བསམ་པ་དང་། བདག་དེ་མི་རྟག་པ་རེད་བསམ་པ་
 ལྟ་བུའི་འཛིན་པ་ཞེ་དྲག་གསལ་པོ་ཡོད་མ་རེད། སྤྱིར་བཏང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཙམ་ཞིག་རེད། དེས་ན་ང་རང་གི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བདག་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་
 ན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་དེ་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱི་ཡོད། གཉིས་པ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ལུགས་མང་པོས་བདག་ཡོད་པར་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོད། བདག་ཡོད་པར་བསྐྱབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། འགའ་ཞིག་གིས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕལ་ཆེར་བདག་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་ས་རེད་བསམས་ནས་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཕུ་ལ་སོགས་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བཞག་

༡༡། །པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་སྒོམ་རྒྱལ་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ལ་གསལ་བ་དང་སྟོང་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། གསལ་ཆ་དེ་ཏྲིག་ཙམ་མཐོང་ཡོང་དུས་ཨོ་དེ་བདག་ཡིན་པ་འདྲ་བསམས་
 ནས། བདག་ཟེར་བ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་བཞག་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་རང་གི་གཟུགས་ལ་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་ཡོང་དུས། བདག་དེ་བེམ་པོའི་རྣམ་པ་
 ལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་བ་ཟེར་བ་ཞིག་གིས། བདག་དེ་གཅིག་དང་ཐ་དད་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་
 སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་གསལ་པོར་བརྗོད་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་བསམས་ནས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་དེ་ཡོད་པ་ཡང་མ་རེད། བདག་
 དེ་མེད་པ་ཡང་མ་རེད། བདག་དེ་ཤེས་པ་ཡང་མ་རེད། བདག་དེ་བེམ་པོ་ཡང་མ་རེད། འོན་ཀྱང་བདག་དེ་ཡོད་ནི་ཡོད་རེད་བསམས་ནས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཟེར་བ་ཞིག་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བཞག་
 པ་རེད། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཕལ་ཆེ་བའི་བསམ་པ་ལ། གལ་ཏེ་བདག་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་དགོས་པ་དང་། བདག་དེ་བེམ་པོ་ཡིན་ནའང་དེ་བཞིན་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་

དགོས་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པར་འཛིན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་པ་ལ་ཆེ་བ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་མེད་པར་བཟོ་བྱ་བ་ཀྱི་ཡོད་ཅི་
 བ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་འཛིན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱོག་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཀྱི་ཡོད། གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན་
 འདི་ལྟ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ང་དང་ངའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟུན་ཏེ་འབྲུལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ངེས་པར་རིག་ནས། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་གཉིས། གཟུགས་ཅན་མ་གྲུབ་པར་རྟོག་
 པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་གྲུབ་པར་རྟོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྟོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ཅི་འདི་དག་སེམས་ལས་གྲུང་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་དེ་འདུག་པ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་སེམས་
 ཉིད་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་སྟེ། མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་སྒྲུང་བ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །དེས་དེ་དག་ལ་རྟུལ་སྤྱོད་རབ་ཏུ་རྟོག་ཅིང་རྟུལ་སྤྱོད་རབ་རྣམས་ཀྱང་ཆ་གས་ཀྱིས་སོ་སོར་བཏགས་ན་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་
 མ་དམིགས་ན་དེ་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱོག་པར་བྱེད་དོ། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡང་སེམས་ཅམ་དུ་རྟོགས་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། རྩ་ས་ནི་རྟུལ་དུ་རྣམ་པ་ཤིག་ཅིང་། །

ལྷན་སྐྱེས་པ་	<p>༡༡། །གཟུགས་ལ་རྣམ་པར་མ་རྟོག་གིས། །སེམས་ཙམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། །ལྟ་བ་ངན་པས་མི་རྟོགས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ལ་གཉིས།</p>	
པུ་ལྷན་སྐྱེས་པ་	<p>བརྟག་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ། ཆོད་མའི་འབྲས་བུ་བསྟུས་པའོ། །དང་བོ་ནི། དེ་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། སེམས་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་</p>	
གྲགས་པ་	<p>གིས་མི་ལམ་ན་དམིགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བྱི་རོལ་དུ་ཆད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཁམས་གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེས་དེ་ལྟར་ཆོས་སུ་གདགས་པ་</p>	

ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགོ་སྟེ། རོན་དམ་པར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་དེགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་
 རང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཁབ་པ་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཁོ་རང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟས་ནས་བསྒྲུམས་ཏེ་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་རེད། དེས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་སོ་སོར་བརྟག་སྟེ་སྒྲུམ་པའི་ཚུལ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་བསྐྱུས་
 པ་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན་སེམས་ཀྱང་སྐྱེ་མ་བཞིན་ཏེ། སེམས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། རོན་དམ་པར་ན་མ་སྐྱེས་པའོ་སྟུམ་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་
 ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་སེམས་གང་གིས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་བརྟགས་ན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པས་དམིགས་པ་གང་དང་གང་ལ་སེམས་འཕྲོ་བ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་
 མི་དམིགས་ཏེ། དེས་གང་གི་ཆོ་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆོ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟགས་ཤིང་ཆུ་ཤིང་གི་སྟོང་པོ་བཞིན་དུ་སྟོང་པོ་མེད་པར་རྟོགས་ན་དེ་ལས་སེམས་སྒྲོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་གྱུར་ནས་

༡༡། གྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་འཐོབ་པོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དགོད་པ་ནི། དེ་སྐད་འཕགས་པ་དགོན་མཚན་སྤྱིན་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྱོན་ལ་མཁས་པ་དེས་གྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་སྤྱོད་པ་ཉིད་བསྒྲམ་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཉིད་བསྒྲམ་པ་མང་བས་གནས་གང་དང་གང་དུ་སེམས་འཕྲོ་ཞིང་སེམས་མངོན་པར་དགའ་བའི་གནས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཅུ་ལ་ན་སྤྱོད་པར་རྟོགས་སོ། །སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བརྟགས་ན་སྤྱོད་པར་རྟོགས་སོ། །སེམས་གང་གིས་རྟོག་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱན་ཏུ་བཅུ་ལ་ན་སྤྱོད་པར་རྟོགས་ཏེ། དེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ནི། འདི་ནི་འདི་སྐད་དུ་གང་ཉེ་བར་མི་རྟོག་པ་དེ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་རྟོག་པ་ན་གང་གི་ཆེ་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆེ་ཡོད་པར་མི་རྟོག་གོ། །མེད་པར་ཡང་མི་རྟོག་སྟེ། གང་མེད་པར་བརྟགས་པ་དེ་ཡང་དེའི་སྒོ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྣང་བའི་བྱིར་པོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཞིག་མཐོང་བར་གྱུར་ན་ནི་དེའི་ཆེ་དེ་འགག་པའི་བྱིར་མེད་དོ་ཞེས་བརྟག་པར་བྱ་ན། གང་གི་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་དུས་གསུམ་དུ་ཡང་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆེ་གང་འགག་པའི་བྱིར་མེད་ཅེས་

རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་བྱིར་དེའི་ཆོ་དེ་ལྟར་དེ་ལ་རྟོག་པ་གཞན་དག་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། བྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད་ན་བྱབ་པར་བྱ་བ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
 གྱུར་ན་སྟོས་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་ཤེས་རབ་མཆོག་གི་བསམ་གཏན་
 པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་ལྟ། ཐོག་མར་སེམས་གཏོད་པའི་ཚུལ། སྟོ་བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པ། རྟོག་པས་བར་ཆད་པར་འཇུག་པ། བར་མ་ཆད་པར་
 འཇུག་པ། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དེ་ལྟར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཞུགས་པས་བལྟ་བར་བྱ་བ་དང་། བརྟག་པར་བྱ་བ་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་དཔྱོད་པ་མེད་ཅིང་བརྗོད་པ་མེད་པར་ངང་
 གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡིད་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་བྱིར་རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་ཁོ་ན་དེ་གིན་ཏུ་གསལ་བར་ངེས་པར་གཟུང་ཞིང་འདུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྟོ་བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་
 པ་ནི། དེར་གནས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རྟོག་པས་བར་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་ལ་ལྟ། གཡེངས་ན་སྤྲར་སྤྲན་པ། བརྟན་པ་མཐུ་བསྐྱེད་པ། རྣམ་པར་གཡེང་བ་

༡༡། །བསྐྱོག་པ། བྱིང་བ་སེལ་བ། རྒྱུ་པ་སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཆོ་བར་སྐབས་སུ་སེམས་ཕྱི་རོལ་དུ་རྣམ་པར་གཡེངས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟགས་ནས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ནི་བར་བྱས་ལ་
 ཡང་དེ་ཉིད་དུ་སེམས་གཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་གཙུག་པོ་ག་རེ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྱུན་འདྲ་པོ་དེ་ལ་རྣམ་གཡེང་ཡོང་གི་རེད། རྣམ་གཡེང་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་མེད་པ་བྱེད་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། རྣམ་གཡེང་གི་སྒྱུན་དེ་དག་ཡག་པོ་བསམ་པ་དང་། རྣམ་གཡེང་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཡག་པོ་བརྟགས་ནས་རྣམ་གཡེང་དེ་ནི་བར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བརྟན་པ་མཐུ་བསྐྱེད་
 པ་ནི། གང་གི་ཆོ་དེ་ལ་སེམས་མངོན་པར་མི་དགའ་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དགའ་བ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་སྐབས་འགར་སྒྲོམ་ལ་ཞེ་དྲག་སེམས་པ་མི་སྒྲོ་བ་ལྟ་
 བྱ་ཡོང་གི་རེད་ལ། སྒྲོམ་ལ་སེམས་པ་མི་སྒྲོ་བ་འབྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཡོངས་སུ་དྲན་དགོས། ང་རང་གིས་ད་ལྟ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་དེ་གིན་ཏུ་སྐལ་བ་བབང་པོ་བྱུང་བ་
 ཡིན་པར་ཤེས་ནས་དགའ་བ་བསྒྲོམས། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་སྒྲོམ་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་དགོས་རེད། གསུམ་པ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་བསྐྱོག་པ་ནི། རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་ཉེས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མི་དགའ་བ་རབ་ཏུ་ནི་བར་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་བྱིང་བ་སེལ་བ་ནི། ཅི་སྟེ་སྤྲུགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པས་རྒྱ་བ་མི་གསལ་བའི་བྱིར་སེམས་བྱིང་བའམ་བྱིང་དུ་དོགས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པའམ། སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་བྱིང་བ་ཞི་བར་བྱས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་བསྟན་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། །གང་གི་ཆོ་རྣལ་འབྱོར་པ་དཔུས་ལོང་དང་འདྲ་བའམ། སུན་པར་ཞུགས་པའི་མི་དང་འདྲ་བའམ། མིག་བརྩམས་པ་དང་འདྲ་
 བར་དེ་ཁོ་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མི་འཛིན་པ་དེའི་ཆོ་བྱིང་བ་དང་ལྷག་མཐོང་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱིང་བའི་སྟོན་སེལ་དགོས་པ་གསུངས་ཡོད། བྱིང་བ་ཞེས་པ་ནི། ཤེས་པ་ཏྲོག་ཙམ་
 མི་གསལ་བ། དཔེར་ན་དཔུས་ལོང་དང་འདྲ་བ་དང་། ཡང་ན་སུན་པའི་ནང་ན་ཞུགས་པའི་མི་དང་འདྲ་བ་དང་། ཡང་ན་མིག་བརྩམས་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པ་མི་གསལ་བ་འཐིབ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ལ་
 གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་བྱིང་བ་བྱུང་ན་ལྷག་མཐོང་གི་གསལ་ཆ་ཞེ་དྲག་མེད་པ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བྱིང་བ་བྱུང་བའམ། བྱིང་བ་འབྱུང་ས་རེད་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་དེའི་གཉིན་
 པོར་ག་རེ་བསྟེན་དགོས་ཤེ་ན། དེའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་མཇལ་བའམ་ཡིད་ལ་དྲན་ནས་སངས་རྒྱས་དེ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་བསམ་པའི་དད་པ་དང་མོས་གུས་སྦྱེས་པ་དང་།

༡༡། །ང་རང་ཡང་སྒྲུང་བའི་འདུ་ཤེས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ་པོ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་དགོས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིང་བ་ནི་བྱུང་བ་ཡོང་གི་ཡོད། བྱིང་བ་ནི་ནས་གོང་དུ་བསྒྲུན་པ་ལྟར་བདག་
 མེད་པའམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་དགོས། ལྷ་པ་ཚོད་པ་སེལ་བ་ནི། ཇི་སྟེ་གང་གི་ཆོ་སྒྲོན་སྤྱིང་བའི་ཡུལ་ལ་འདོད་པས་བར་སྐྱབས་སུ་སེམས་ཚོད་པའམ། ཚོད་དུ་དོགས་པར་མཐོང་
 བ་དེའི་ཆོ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པས་སྒྱུ་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱས་ལ་ཚོད་པ་ནི་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་སུ་ཚོད་པ་བྱུང་བའམ་ཡང་ན་ཚོད་པ་ཡོང་ས་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན། དེའི་སྐྱབས་སུ་མི་རྟག་
 པ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲོམས་ནས་སེམས་ལ་སྒྱུ་ཤས་སྒྱེ་དགོས། སེམས་ལ་སྒྱུ་ཤས་ལྟ་བུ་སྒྱེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཀྱི་ཚོད་པ་ནི་བྱུང་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་ཚོད་པའི་སྒྲོན་ནི་བར་
 བྱེད་དགོས། བཞི་པ་བར་མ་ཆད་པར་འཇུག་པ་ནི། དེ་ནས་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆོ་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་མི་ལྟ་བུའམ། སྤྱིང་བཞིན་དུ་སེམས་མི་གནས་
 པར་གྱུར་པ་ན་ཚོད་པ་དང་ནི་གནས་མེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོད་པའི་སྒྲོན་ནི་བར་བྱས་ནས་སྤྲུང་ཡང་རང་གི་སེམས་དེ་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་དགོས་རེད། ཚོད་པ་ཞེས་པ་ནི།

༡༡། །ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་ལྷ་ག་མཐོང་ཤས་ཆེ་སོང་ན་ཏྲིག་ཙམ་ཚོད་པ་ཡོང་གི་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་ཞི་གནས་བསྐྱོམ་དགོས། ཞི་གནས་དེ་ཉ་ཅང་ཤས་ཆེ་སོང་ན་ཏྲིག་
 ཙམ་བྱིང་ལྷ་གས་ཡོང་གི་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་ཡང་ལྷ་ག་མཐོང་བསྐྱོམ་དགོས། དེས་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷ་ག་མཐོང་གཉིས་པོ་ངེས་པར་དུ་ཆ་མཉམ་ལྷ་བྱ་ཞིག་གནང་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 མཉམ་པར་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ནི། གང་གི་ཆེ་གྲང་གཉིས་བྱང་དུ་འབྲེལ་ཏེ་མཉམ་དུ་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་མི་སྤྱིད་དུ་ལུས་དང་སེམས་ལ་གཞོན་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་མདོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་
 པར་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་བསལ་བ་ལ་གཉིས། ཉེས་པ་ངོས་བབྱང་བ། གཉེན་པོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེས་པ་དུག་ཡོད་
 དེ། ལེ་ལོ་དང་། དམིགས་པ་བརྗེད་པ་དང་། བྱིང་བ་དང་། ཚོད་པ་དང་། མི་རྩོལ་བ་དང་། རྩོལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བྱིང་བ་དང་ཚོད་པ་དེ་དག་སེལ་བའི་ཚུལ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷ་ག་མཐོང་སྐྱོམ་པའི་
 ཐབས་དེ་དག་བསྟན་པ་རེད་ལ། དེ་རིང་གི་སྐབས་སུ་ག་རེ་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཉེས་པ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་དང་། ཉེས་པ་དེ་དག་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བསལ་དགོས་

པའི་སྒྲོར་རྣམས་གསུངས་ཡོད། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་གང་འདྲ་ཡོད་ཅེ་ན། དང་པོར་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དང་། བར་དུ་སྐྱེས་ནའང་བརྟན་པོ་མེད་པར་བཟོ་བ་དང་། བརྟན་པོ་བྱུང་
 ནའང་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བར་དུ་གཙོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ལ་རྣམ་པ་དུག་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་ལེ་ལོ་དང་། དམིགས་པ་བརྗེད་པ་དང་། བྱིང་བ་དང་། རྒྱུ་བ་དང་། མི་
 རྩོལ་བ་དང་། རྩོལ་བའི་ཉེས་པ་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་གཉིན་པོ་བཤད་པ་ནི། དེ་དག་གི་གཉིན་པོར་སྤྱོད་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དད་པ་དང་། འདུན་པ་དང་། རྩོལ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་དང་།
 དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། སེམས་པ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཞི་ནི་ལེ་ལོའི་གཉིན་པོ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་དད་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་འདོད་པ་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་འདོད་པར་གྱུར་པས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །དེ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་པས་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པས་ལེ་ལོ་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་དད་པ་ལ་
 སོགས་པས་ལེ་ལོ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་བྱིར་དེ་དག་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དྲན་པ་ནི་དམིགས་པ་བརྗེད་པའི་གཉིན་པོའོ། །ཤེས་བཞིན་ནི་བྱིང་བ་དང་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཀྱི་གཉིན་པོ་སྟེ། དེས་དེ་གཉིས་ཁྲོགས་ནས་སྤྱོད་བའི་བྱིར་རོ། །བྱིང་བ་དང་རྒྱུ་བ་

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

༡༡། །པ་མ་ཞི་བའི་དུས་ན་མི་ཚུ་ལ་བ་ཉེས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་གཉེན་པོར་སེམས་པ་བསྒྲུལ་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་བྱིང་བ་དང་། རྟོག་པ་རབ་ཏུ་ཞི་སྟེ་སེམས་རྣལ་དུ་འཇུག་པ་དེའི་ཆེ་བྱིང་ལ་བ་ཉེས་པ་སྟེ། དེའི་ཆེ་དེའི་གཉེན་པོར་བཏང་སྟོམས་བསྒྲུལ་པར་བྱའོ། །སེམས་མཉམ་པར་ཞུགས་པའི་ཆེ་གལ་ཏེ་ཚུ་ལ་བ་བྱས་ན་དེའི་ཆེ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་རོ། །སེམས་བྱིང་བར་གྱུར་པ་ལ་གལ་ཏེ་ཚུ་ལ་བ་མ་བྱས་ན་དེའི་ཆེ་ལྷག་མཐོང་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་ལོང་བ་བཞིན་དུ་སེམས་བྱིང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སེམས་ཞུམ་པ་བསལ་ཞིང་རྟོག་པ་ཞི་བར་བྱས་ལ་མཉམ་པར་གྱུར་པས་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱའོ། །དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་བ་རི་སྒྲིད་དུ་དགའ་བ་དེ་སྒྲིད་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་ན་བསྒྲུལ་ཞིང་འདུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་སྦྱོང་བྱེད་གྱི་ཐབས་སམ་སྦྱོང་བའི་གཉེན་པོ་ག་རེ་བསྟེན་དགོས་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་དམ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་རྣམ་པ་བརྒྱད་བསྟེན་དགོས་གྱི་ཡོད། ཐབས་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་བསྟེན་ན། སྦྱོན་ནམ་ཉེས་པ་རྣམ་པ་དུག་པོ་སྤངས་ཐུབ་གྱི་རེད། སྦྱོན་རྣམ་པ་དུག་པོ་སྤངས་ཐུབ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡག་པོ་ཞེ་དུག་ཡོང་གི་རེད། སྦྱོན་དང་པོ་དེ་གང་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་གཙོ་བོ་ལེ་ལོ་ཞེས་པ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད། སྦྱིར་ལས་ཀ་གང་དང་གང་བྱས་ན་ཡང་དེ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་

ལེ་ལོ་ཡོང་གི་རེད། ལེ་ལོ་ཞེས་པ་དེ་སྒྱུར་བཏང་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ལས་ཀ་གང་ཡང་བྱེད་འདོད་མེད་པ། བྱེད་པ་ལ་མི་མོས་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་བ་དེ་ལ་གོ་གི་ཡོད། ཚས་ཀྱི་ནང་དུ་ལེ་ལོ་དེ་ལ་
 རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་སྒྱེད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་དང་། སྟོམས་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་དང་། བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་འོ། །དང་པོ་སྒྱེད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་ཞེས་པ་ནི། སེམས་སྟོབས་པ་ལྷུ་ནས་རང་གིས་
 རང་ལ་སྒྱེད་ལུག་པ་སྟེ། ང་རང་གིས་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་ལྟར་སེམས་སྟོབས་པ་ལྷུ་ནས་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། བདག་ཉིད་ལ་བརྟན་པའི་ལེ་ལོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བདག་ཉིད་
 བརྟན་ཞེས་པ་ནི། ང་རང་མི་གཞན་དག་ལས་ཐབས་སྒྲུག་པ་ཡིན། མི་གཞན་དག་གིས་དེ་ལྟ་བུ་གནང་ཐུབ་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་ང་རང་གིས་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུས་རང་གིས་རང་ལ་
 བརྟན་བཅོས་བྱེད་པ་འོ། །དེ་བཞིན་ང་རང་མི་གཞན་དག་ལས་ཤེས་རབ་ཆུང་བ་ཡིན། ང་རང་མི་གཞན་དག་ལས་བརྩོན་འགྲུས་ཆུང་བ་ཡིན། ང་རང་མི་གཞན་དག་ལས་སྟོབས་པ་ཆུང་བ་ཡིན་བསམས་
 ནས་རང་ལ་བརྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་བྱས་པ་འོ། །དེ་འདྲ་བྱས་ན་ཡན་ཐོགས་ཡོད་མ་རེད། དེ་འདྲ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། མི་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ཡིན་ན་ཡང་བྱེད་ཐུབ་

༡༡། །པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ལ་གཅིག་པ་རེད། དེས་ན་ང་རང་གིས་ང་རང་ལ་བརྟམས་བཙོས་བྱས་ན་ལེ་ལོ་ཆེ་རུ་འགྱོ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། གཉིས་པ་
 སྟོམས་ལས་འཛིན་པའི་ལེ་ལོ་ཞེས་པ་ནི། གང་ཡང་མི་བྱེད་པ། གང་ཡང་བྱེད་འདོད་མེད་པ། ལས་ཀ་ཡག་པོ་དང་སྤྲུག་པོ་གང་ཡང་བྱེད་འདོད་མེད་པ། ང་རང་ད་ག་སེ་ལས་ཀ་མེད་པར་བསྐྱད་རྒྱུ་ལ་
 དགའ་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་གསུང་གི་ཡོད། གསུམ་པ་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་ཞེས་པ་ནི། བར་བལྟས་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། དངོས་གནས་བྱས་ན་དོན་མེད་པའི་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཟུ་
 ཚུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེས་ན་དངོས་གནས་ཕན་ཐོགས་ཅན་གྱི་ལས་ཀ་ལ་ཟུ་ཚུགས་ཆེན་པོ་མེད་པ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་ངན་པ། དཔེར་ན་རང་ག་ཞན་ལ་གཞོད་པའི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལ་
 དཔེ་ཞེན་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་དེ་ཡིས་ལས་ཀ་ཡག་པོ་ལ་བར་ཆད་ཆེན་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་ལེ་ལོ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད། ལེ་ལོ་དེ་དག་གིས་ང་རང་ཆོ་ཏིང་
 ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་གྱི་ཡོད། འོན་ལེ་ལོ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ལ་ག་རེ་བསྟེན་དགོས་གྱི་ཡོད་ཅི་ན། ལེ་ལོའི་འགལ་བླ་གཙོ་བོ་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། གཉེན་པོ་བརྩོན་འགྲུས་

༡༡། །ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འདུན་པ་ཡོང་གི་རེད། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འདུན་པ་ཡག་པོ་བྱུང་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩལ་བའམ་བརྩལ་འགྲུས་འབྱུང་གི་རེད། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྩལ་འགྲུས་ཡག་པོ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོམ་བྱུང་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་དད་པ་དང་འདུན་པ་དང་བརྩལ་འགྲུས་ཡག་པོ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཤིན་སྤངས་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ང་རང་གི་སེམས་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་ཤིན་ཏུ་བདེ་པོ་རང་དབང་ཡོད་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲོམས་ནས་ག་ཚོད་འདུག་དགོས་ཀྱང་ལུས་ལ་དཀའ་ངལ་ཞེ་དྲག་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་གཉིན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཉམས་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་པ་དང་པོ་ལེ་ལོ་དེ་སྤང་བྱུང་གི་རེད། སྒྲོན་རམ་ཉམས་པ་གཉིས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དམིགས་པ་བརྗེད་པའོ། །ལེ་ལོ་སྤངས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་ན་ཡང་། སྐབས་འགར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་དམིགས་རྟེན་དེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྗེད་འགོ་གི་ཡོད། དད་པ་ཡོད་ན་ཡང་བརྗེད་འགོ་གི་ཡོད། འདུན་པ་ཡོད་ན་ཡང་བརྗེད་འགོ་གི་ཡོད། བརྩལ་འགྲུས་བྱས་ན་ཡང་བརྗེད་འགོ་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ལེ་ལོ་དང་དམིགས་པ་བརྗེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དང་པོ་འཇུག་པ་ལ་བར་དུ་

གཙོད་ཀྱི་ཡོད། འོ་ན་དམིགས་པ་ཡང་ཡང་བརྗེད་འགྲོ་བའི་གཉེན་པོ་ལ་ག་རེ་བསྟེན་དགོས་རེད་ཅེ་ན། རྒྱུན་དུ་བྱུང་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྟེན་དགོས། རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་བྱུང་པ་དེ་ཡག་པོ་ཡོད་ན།
 སྒྲུང་དོར་བརྗེད་པ་དེ་འབྱུང་གི་མ་རེད། དེས་ན་དམིགས་པ་བརྗེད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་བྱུང་པ་བསྟེན་དགོས། དེ་ལྟར་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། དམིགས་པ་བརྗེད་པའི་གཉེན་པོ་བྱུང་པ་སྟེ། གཉེན་
 པོ་རྣམ་པ་ལྟ་པོ་དེ་དག་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྟེས་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དང་པོ་འཇུག་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྦྱོན་དེ་དག་སྦྱོང་བྱུང་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཏིང་ངེ་འཛིན་དངོས་གཞི་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་ལ་སྦྱོན་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོང་གི་ཡོད། སྦྱོན་གཉིས་ནི་བྱིང་བ་དང་སྟོད་པའི་སྦྱོན་ཡིན། བྱིང་བ་དང་སྟོད་པ་སྦྱོང་བའི་གཉེན་པོ་ལ་ག་རེ་བསྟེན་དགོས་ཤེ་ན། སྐབས་
 འདིར་གཉེན་པོ་བརྒྱུད་བསྟེན་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཤེས་བཞིན་དེ་བསྟེན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རང་གི་སྒྲིམ་དེ་གང་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག་བལྟས་ནས་བྱིང་བ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་དང་པོ་ནས་ཉ་གོ་
 བ་བྱེད་དགོས། གལ་ཏེ་ཉ་མ་གོ་བར་བྱིང་བའི་དབང་དུ་ཤོར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བར་ཆད་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། བྱིང་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཉ་གོ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིང་བ་དེ་སྦྱང་བྱུང་གི་ཡོད།

༡༡། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་པ་བྱུང་ན་ཡང་སྐབས་འགར་ངོས་ཟིན་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། དེ་ངོས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོན་པའི་གཉེན་པོ་ལ་འང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་དགོས། ཤེས་བཞིན་དེ་གཉེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་
 རང་ནས་དུག་པ་རེད། དེ་ཡིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བར་དུ་གཙོན་པའི་སྒྲོན་བྱིང་སྒྲོན་གཉེས་པོ་སྒྲོན་གི་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོན་པ་པོ་ཉེས་པ་ལྷ་
 པ་རྩོལ་བ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཉེས་པ་དུག་པ་ཉ་ཅང་རྩོལ་བ་ཆེ་དུགས་པའོ། །དེ་གཉེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་ག་རེ་བསྟེན་དགོས་ཤི་ན། བདུན་པ་སེམས་པ་དང་། བརྒྱད་པ་བཏང་སྟོམས་གཉེས་
 བསྟེན་དགོས། བདུན་པ་སེམས་པ་ཞེས་པ་ནི། ང་རང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒྲོན་འབྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ལམ་སང་སྒྲོན་དེ་མེད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། ང་རང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་གཙང་མ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་བསམས་
 ནས་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ལམ་སང་གཉེན་པོ་བསྟེན་མ་ཐུབ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྒྲོན་ཅན་དུ་སོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་གི་མ་རེད། ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་རྣམས་ངོས་བཟུང་
 ནས་སྤངས་པས། སེམས་ལ་བྱིང་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་མེད་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཙང་མ་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་གཉེན་པོ་བརྒྱད་པ་བཏང་སྟོམས་ཏེ་རྩོལ་བ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པར་སྒྲོན་པོར་འཛིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

སྟོང་དེ་མ་བཞག་པར་བསྐྱར་དུ་རྩོལ་བ་མང་པོ་བྱས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དགྲུག་འགོ་གི་ཡོད་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བྱ་དུག་གི་ནང་ནས་ལྷ་པ་མི་རྩོལ་བ་དང་། དུག་པ་ཏ་ཅང་རྩོལ་བ་ཆེ་
དུགས་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བདུན་པ་སེམས་པ་དང་། བརྒྱད་པ་བཏང་སྟོམས་གཉིས་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་མཉམ་རྗེས་ལ་རིས་འཛིག་ཏུ་སྟོབ་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ།
ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ལྟ་བ། སྟིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བ། རོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་དང་སེམས་ལ་གཞོད་པར་གྱུར་ན་སྐབས་སྐབས་སུ་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་ལ་བལྟས་ལ་སྐྱུ་མ་དང་། མི་ལམ་དང་། རྩ་
ལྔ་ལྟ་བུ་དང་། མིག་ཡོར་ལྟ་བུར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་རྩལ་ལ་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་དང་འདྲ་བར་མཉམ་པར་མཐོང་ངོ་། །དེའི་རྗེས་
ལ་ཐོབ་པ་ནི་སྐྱུ་མ་དང་། སྟིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བུ་དང་། རོན་བསྐྱུ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟོམས་པ་དེ་ཡང་སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་སྟོབ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ནས་བསྟོམ་
དགོས། ཡང་སྐབས་འགར་ཏོག་ཅུ་ཙམ་དགའ་ལས་ཁག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་ལ་ཡང་མ་བདེ་བ་འདྲ་པོ། སེམས་ལ་ཡང་མ་བདེ་བ་འདྲ་པོ་བྱུང་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཡར་ལྷང་ནས་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཐམས་

༡༡། །ཅད་ལ་བལྟས་ལ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱ་དང་། མི་ལམ་ལྷ་བྱར་སྒྲིང་པོ་མེད་པ་ཡིན་པར་བསམ་སྒྲོ་གཏང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་ལྷ་བ་ནི། དེ་ལྷར་འགྲོ་བ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱར་
 རྟོགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མཛོན་དུ་བྱས་ལ། འདི་སྐྱུ་མ་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དྲིས་པའི་སྒྲོ་ཅན་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ལྷ་བྱ་མ་རྟོགས་ནས་གཞུང་མ་ནས་ཞི་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་སྒྲོ་
 བཏགས་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ནས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་བསགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བར་ཡོངས་སུ་འབྱམས་པས་ན་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་། འདི་དག་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ལྷ་བྱ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྐྱུ་མ་དུ་བསམ་པར་
 བྱའོ། །དེ་ནས་ངལ་བསོས་ཏེ། ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྣང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཡང་སེམས་སྒྲོ་བར་གྱུར་ན་ཡང་ངལ་བསོས་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྷ་བྱར་བལྟས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་དགོས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་མ་རྟོགས་
 ནས་བདེན་པར་ཞེན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་ཤོར། ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ལས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་བསགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འཁོར་བར་

འབྲམས་པ་ཡིན་པས། ང་རང་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཚས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་འདི་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཞིག་བྱའོ་བསམ་པ་ལྟ་བུས་སེམས་ངལ་གསོ་བར་བྱ་དགོས། ངལ་བསོས་ནས་
སྒྲར་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་དགོས། དེ་ལྟར་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་རེས་འཛིག་བྱས་ནས་བསྒྲབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྒྲུབ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་
པ་འདིས་ཚུ་ཚོད་གཅིག་གམ། མེལ་ཚེ་ཐུན་ཕྱེད་དམ། ཐུན་གཅིག་གམ་ཇི་སྲིད་རྒྱས་པ་དེ་སྲིད་དུ་འདུག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལྡང་བར་འདོད་ན་སྒྲིལ་མོ་ཀྱང་མ་བཞིག་པར་འདི་སྒྲམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཚས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་
དོན་དམ་པར་ན་མ་སྒྲེས་པ་ཡིན་ཡང་སྒྲུ་མ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་སོ་སོར་ངེས་པ་སྒྲ་ཚོགས་འདུས་པའི་དབང་གིས་མ་བརྟགས་ན་ཉམས་དགའ་བ་སྒྲ་ཚོགས་ཁོ་ན་དག་འབྱུང་སྟེ། དེས་ན་ཆད་པར་ལྟ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །སྒྲར་བའི་མཐར་ཡང་མི་
འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་མི་དམིགས་ཏེ། དེས་ན་རྟག་པ་ཉིད་དང་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་འདིའི་ནང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ན།
ཡུན་ཐུང་དུ་ཚུ་ཚོད་གཅིག་གམ། ཐུན་ཕྱེད་དམ་ཐུན་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བསྒྲོམ་དགོས་གསུངས་ཡོད། དེ་ནས་ང་རང་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལས་ཡར་ལྡང་བར་འདོད་ན། གང་འདྲ་བྱས་ནས་ལྡང་དགོས་

༡༡། །རེད་ཅེ་ན། ལམ་སང་སྒྲིལ་མོ་ཀྱང་མ་བཤིག་པར་བསམ་སྒྲོ་འདི་འདྲ་གཏང་དགོས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པ་ལ་སྒྲེ་བ་ཡོད་མ་རེད། དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུ་
 འདུས་པའི་དབང་གིས་མ་བརྟགས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཉམས་དགའ་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་གི་ཡོད་རེད་བསམས་ནས། དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་
 མེད་པར་འཛིན་པའི་ཆད་པར་ལྟ་བ་སྟེ། ཡོད་མེད་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀ་བསལ་དགོས། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་པས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་
 རྟོགས་ནས། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྒྲུམ་དགོས། རྒྱག་པ་ཆོགས་གཉིས་ལ་སྒྲོབ་པའི་བྱ་བ་ལ་གཉིས། བྱ་བ་དངོས་བསྟན་པ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་
 ལྷང་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་གང་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་བྲལ་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་ཅན་དུ་གྱུར་ཅིང་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་ལས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་འཁོར་བ་ན་ཡོངས་སུ་འབྱུང་མོ། །གང་དག་འཁོར་བ་
 ལ་གཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྒྱུན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་ལོ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། བདག་འདུལ་བ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་སམ་

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལྷུང་ངོ་། །གང་དག་འགྲོ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་ཀྱང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གཤོན་པར་དམ་བཅས་ནས། སྦྱ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་སྒོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་གྱུར་པས་བསོད་
 ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྦྱབ་པ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་བརྟེས་ནས་འཁོར་བ་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྦྱབ་ཅིང་བཞུགས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་འཁོར་བར་ཡང་མི་ལྷུང་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཚད་མེད་པ་བསགས་པའི་དབང་གིས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཡང་མི་ལྷུང་
 ངོ་། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་འཆོ་བར་ཡང་འགྱུར་ངོ་། །དེ་ལྟ་བས་ན་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དག་གིས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྦྱབ་པ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་བརྩོན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ངང་ནས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་འཇུག་གི་ཡིན་བསམ་པ་གནང་དགོས།
 ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་ག་རེ་བྱས་ནས་འཇུག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་ཉིད་རེ་འཛིན་གྱིས་

༡༡། །རྫོགས་དགོས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གས་དེ་ཡ་ལོ་ལ་ཏུ་བྱིན་པ་གཞན་དག་ནམས་ལ་བརྩོན་པའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། ཡ་ལོ་ལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་འཇུག་
 དགོས་རེད། འོ་ན་ཚྭ་གས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་ལ་མི་ལྷུང་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཉན་ཐོས་ཞི་བ་བྱེད་པ་གཉིས་པའི་མུ་འཇུག་ལས་འདས་པ་ལ་མི་ལྷུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་མུ་
 འདས་འཐོབ་པར་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དུས་ཏྲག་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལྷུང་བའི་སྐྱབས་སུ་དེ་ལྟར་བསམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དགོད་པ་ནི། དེ་སྐད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་རྒྱལ་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ནི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཚོ་བར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྟར་ལགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ལ་བརྩོན་པར་བགྱིའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

བ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་རྒྱ་གཅིག་པུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ཡང་དག་པར་འགྱུབ་པའི་རྒྱ་ཚད་མེད་པ་འབུམ་
 གྲག་བཅུས་ཡང་དག་པར་འགྱུབ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱེ་ཚོགས་ཚད་མེད་པས་མི་ངོམས་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུབ་པའི་རྒྱ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ། །འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་
 བས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། གྱེ་གྲོགས་པོ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ནི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་ངེས་པར་སྐྱེས་པའོ། །དགོ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པར་སྐྱེས་པའོ། །དགོ་བའི་ལས་ཚད་མེད་པ་ལས་ངེས་པར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོས་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རྗེས་ཐོབ་གྱེ་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་ལ་དམིགས་པའི་ཚོགས་སྐྱབ་པ། སྤྱིར་ཚོགས་གཉིས་སྐྱབ་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བྱས་ན་
 དལ་གྱིས་སྐྱེལ་མོ་ཀྱང་བཤིག་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་བཙུང་ནས་དེ་དག་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་བྱས་ལ། འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོན་ལམ་ཆེན་པོ་
 གདབ་པོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེལ་ཀྱང་མར་ག་ལེར་བཤིགས་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་བཙུང་བ་དང་། མཆོད་པ་

$$\frac{24}{24}$$

ਅਮਰ

15

༡༡། །ཕུལ་བ་དང་། བསྟོད་པ་ཕུལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས། འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྟོད་པའི་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཞལ་འདོན་གནང་སྟེ་སྟོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གདབ་དགོས་རེད། གཉིས་པ་
 སྟེར་ཆོགས་གཉིས་སྟུབ་པའི་བྱ་བ་ནི། དེ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟིང་རྗེའི་སྟིང་པོ་ཅན་སྤྱན་ནམེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པའི་སྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སྟུབ་པ་ལ་མངོན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། ། ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ང་རང་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲམས་པའི་དགེ་བ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བསྟོ་དགོས་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་རིམ་པ་བཞེན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
 བསགས་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་གསུངས་ནས་སྒྲམ་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཞན་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྟོགས་སྤྲ་མ་འགོད་པ། སུན་འབྱེན་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་
 སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྟེད་པའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་མཐོ་རིས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མྱོང་ཞིང་འཁོར་བ་ན་འཁོར་རོ། །གང་དག་ཅི་ཡང་མི་སེམས་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་འཁོར་བ་ལས་
 ཡོངས་སུ་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཅི་ཡང་མི་བསམ་མོ། །སྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་སྟུད་པར་ཡང་མི་བྱའོ། །སྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོད་པ་ནི་སྟེ་བོ་སྟུན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་སེམས་ཤིང་དེ་སྐད་ཀྱང་སྟུ་

བ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལ་ཁོང་གིས་སྒྲོམ་རིམ་འདི་བརྩམས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཙོ་བོ་རྒྱ་གང་མ་རྒྱ་ཡུ་ནས་སྦྱིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གས་བསགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ལ་ལན་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཡིས་མི་མང་པོ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གས་བསགས་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་དེ་ཡང་དག་པ་མ་རེད། བྱིན་ཅི་ལོག་པ་རེད་གསུངས་ནས་རྒྱ་གང་གི་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་བཙོས་འདི་མཛད་པ་རེད། རྒྱ་གང་མ་རྒྱ་ཡུ་ནས་ག་རེ་གསུང་གི་ཡོད་ཅི་ན། ལུས་ངག་གིས་ཚྭ་གས་བསགས་པ་སྟེ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསག་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེ། སྦྱེ་བོ་བྱུན་པོ་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་རེད། དེ་ཡང་སྒྲོམ་རྒྱུ་མི་ཤེས་མཁན་དང་། སྒྲོམ་རྒྱུ་མི་བྱབ་མཁན་དེ་ཚོ་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་པ་གཏང་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་རེད་མ་གཏོགས། ལུས་ངག་གི་དགོ་བ་དེ་དག་བྱས་ན་རྟ་ཅང་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། གཙོ་བོ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའམ་གང་ཡང་མི་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་མཉམ་པ་བཞག་ན་འཁོར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་འགྱུར་གྱི་རེད། དེས་ན་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པའི་སྒྲོམ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་གསུང་གི་ཡོད།

༡༡། །གཉིས་པ་སྐྱུན་འབྱེན་བརྗོད་པ་ལ་བདུན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྤངས་ན་ཐེག་ཆེན་སྤང་བར་འགྱུར་བ། ཐེག་ཆེན་སྤོང་བ་དགག་པར་གདམས་པ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་མི་འདོད་པ་
 དགག་པ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ལམ་གྱི་རྩ་བར་སྐྱབ་པ། དག་བའི་སྤྱོད་པ་འདོར་བ་དགག་པ། ལུང་གི་དགོངས་པ་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བསྟན་པའོ། །དང་
 བོ་ནི། དེས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་སྤངས་ན་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་ཅི་ཡང་མི་བསམ་མོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་
 པའི་མཆན་ཉིད་གྱི་ཤེས་རབ་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་སྤངས་ན་རྩ་བ་བཅད་པའི་བྱིར་འཛིག་རྟོག་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྤངས་པས་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་བ་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྒྲ་བས་ཀྱང་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཤིན་ཏུ་བྱུར་བྱིན་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
 བོ་འོ། །དེ་སྤྱོད་འཕགས་པ་ག་ཡུ་མགོའི་རི་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་ལམ་ནི་མདོར་བསྟུན་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐབས་དང་། ཤེས་རབ་བོ་ཞེ་འོ། །འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་

ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེའི་བྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ནི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་ནོར་བ་རེད། དེ་འདྲ་བྱས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་གི་ཡོད་ཅེས་སྐབས་འདིར་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་སྟོན་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་ཡོད། སྟོན་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 སྟོན་བཏང་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པ་ལ་བཞག་ཟེར་བ་དེ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་མ་རེད། དེའི་བྱིར་ན་དེ་ལ་ཤེས་རབ་མེད་པའི་སྟོན་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་གལ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་
 པས་བསྐྱབ་དགོས་མ་རེད་གསུངས་པ་ནི། ཐབས་ཀྱི་དགོ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དེ་ལ་ཐབས་དང་མི་ལྟན་པའི་སྟོན་ཡོད་རེད། དང་པོ་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པར་བཞག་ཟེར་བ་དེ་ནི་གནས་
 ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཙམ་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ན་འགྲིག་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལྟག་མཐོང་གི་སྐབས་སུ་དེ་འདྲ་གསུངས་པ་ཡིན་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྟག་མཐོང་གི་སྐབས་སུ་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པ་ལ་བསམ་སྟོབ་གཏང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་རྟོག་པ་གནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ནི་

༡༡། །ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་བ་རེད། ཅི་ཡང་མི་བསམ་པར་བསྐྱེད་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་མ་རེད་ལ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་རྒྱུ་འཕྲོ་བ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིལ་གཉིས་པ་སྒྲིལ་པ་ལ་སོགས་པ་གལ་ཆེན་པོ་མ་རེད་གསུངས་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་
 མང་པོའི་ནང་དུ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གཉིས་ཉམས་སུ་བྲུང་དགོས་པར་གསུངས་ཡོད། ཐབས་མེད་ན་ཤེས་རབ་ཡོད་གི་མ་རེད། ཤེས་རབ་མེད་ན་ཐབས་ཡོད་གི་མ་རེད། ཐབས་རྒྱུ་པ་དང་།
 ཤེས་རབ་རྒྱུ་པས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བ་ཀྱི་མ་རེད་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་ཐབས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་སྒྲིལ་པ་ལ་སོགས་པ་གལ་ཆེན་པོ་མ་རེད། བསྐྱེད་དགོས་མ་རེད་
 གསུངས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་དང་རིགས་པ་མང་པོའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་སྤོང་བ་དགག་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤོང་བ། ཐོས་པ་ཉུང་བ།
 བདག་གི་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ། སྒྲེ་བོ་མཁས་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་མ་བྱས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚུལ་མ་རྟོགས་པ། བདག་སྤང་བར་བྱས་ནས་གཞན་ཡང་སྤང་བར་བྱེད་པ་རིགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བའི་དུག་གིས་

བཏབ་པའི་ཚིག་ནི་མཁས་པ་བདག་ལ་ལེགས་སུ་འདོད་པས་ཟས་དུག་ཅན་བཞིན་དུ་རྒྱུ་རིང་དུ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལས་དེ་ལྟར་བཀག་ནས་རྒྱ་གང་མ་རྒྱ་ཡུ་ནའི་རྩེས་སུ་
 འབྲང་མི་དགོས་པའི་གདམས་ངག་བསྟན་ཡོད། དེ་ཡང་མ་འོངས་པ་ལ་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱ་གང་མ་རྒྱ་ཡུ་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་དེ་ལ་འཇུག་ཉན་གྱི་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་གྱི་ཡོད་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟག་པའི་ཤེས་རབ་ངེས་པར་དུ་དགོས་པར་བསྟན་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྤྱོད་བ་
 དང་། ཐོས་པ་ཉུང་དུ་འམ་རྒྱུ་དུ་ཅན་གྱི་ཚིག་དེ་དག་ཨར་གཡུགས་ནས། དེ་འདྲའི་ཚིག་ལ་ཞེ་དུག་ཉན་དགོས་མ་རེད། འོ་ན་གང་གི་རྩེས་སུ་འབྲང་དགོས་ཤི་ན། སློབ་དཔོན་གྱི་སྒྱུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲེས་
 བུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་སྟེ། བུ་མས་པ་དང་སྟོང་རྩེ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་སོ་སོར་
 རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་དགོས་པར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། དེའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་བྱེད་རང་ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་ཞེ་དུག་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་སྐབས་འདིར་ཁོང་གིས་ཞལ་གདམས་དེ་ལྟ་བུ་

ལྷ་མོ་	<p>༡༡། །གནང་ཡོད། དེབ་འགའ་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་ནས་དར་བའི་ཚོས་དང་། རྒྱ་གར་ནས་དར་བའི་ཚོས་གཉིས་དང་རྒྱལ་དང་ཕྱག་དོག་གི་སྒོ་ནས་ཚུངས་པ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་བུ་</p>	
ལྷ་མོ་	<p>བྲིས་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཡིན་གྱི་མ་རེད། རྒྱ་གར་མ་རྒྱ་ལྷ་ན་ཟེར་བའི་བླ་མ་དེ་ཡིས། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བསམ་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་དགོས་པ་དང་། སྦྱོར་པ་ལ་སོགས་པ་གལ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པར་</p>	
ག་མ་	<p>བསྟན་པ་དེ་ལ། དངོས་གནས་དགག་པ་བརྒྱབ་པ་རེད་མ་གཏོགས། སྦྱོར་བཏང་རྒྱ་ནག་ནས་དར་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དགག་པ་བརྒྱབ་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱོབ་</p>	

བ་ཞིག་ལ་བསྐྱལ་ནས་ཁོང་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཁོང་གི་སྐྱུ་ལུས་ཡོད་སར་ཚུར་ཐེབས་ཡོང་བ་རེད། འོན་ཀྱང་དེའི་བར་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་ཨ་ཙ་ར་སྐྱུ་གཟུགས་མི་མཛེས་པ་ཞིག་ཐེབས་ཡོང་དུས་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལའི་སྐྱུ་
 གཟུགས་རོ་གཙང་མ་ཡོད་པ་དེ་མཐོང་བ་རེད། སྒྲིར་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལ་ཡི་སྐྱུ་གཟུགས་དེ་གིན་ཏུ་མཛེས་པོ་ཡོད་པས་ཨ་ཙ་ར་དེ་ཡི་བསམ་པ་ལ་ང་རང་དཔེ་སྐྱལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན། རོ་གཙང་མ་མི་མེད་པ་དེ་
 འདྲ་ཞིག་ཐོབ་སོང་། རོ་དེའི་ནང་དུ་རྣམ་ཤེས་གཞུག་དགོས་ཀྱི་འདུག་བསམས་ནས་ཨ་ཙ་ར་ཁོང་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལའི་སྐྱུ་གཟུགས་ཀྱི་ནང་ལ་ཞུགས་ཏེ་སོང་ཆར་བ་རེད། དེས་ན་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལ་ཚུར་ཐེབས་
 ཡོང་དུས་ཁོང་གི་སྐྱུ་གཟུགས་མེད་པར་ཨ་ཙ་རའི་སྐྱུ་གཟུགས་རོ་མི་མཛེས་པ་དེ་ཡོད་པས། དེའི་ནང་ལ་མ་ཞུགས་རང་ཞུགས་ཆགས་པ་རེད། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལ་ཁོང་ཨ་ཙ་རའི་རྣམ་པ་ཞིག་
 ཏུ་གྱུར་ཞིང་། ཁོང་གི་མཆོན་ལ་ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་གསུང་གི་ཡོད། དེའི་སྐྱབས་སུ་ཁོང་རྒྱ་ནག་ལ་ཡང་ཐེབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་རེད། རྒྱ་ནག་གི་ལོ་རྒྱུས་འཆད་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁོང་གི་མཆོན་ལ་
 བོད་རྟེན་རྟམ་ཞེས་དམ་པ་སངས་རྒྱས་གསུང་གི་ཡོད། ཕ་ལ་ཆེར་བོད་རྟེན་རྟམ་འི་སྐྱུ་གཟུགས་ཀྱང་ཉ་ཅང་གི་མཛེས་པོ་ཡོད་མ་རེད། ཉ་ཉ་ཉ། དེའི་ཆོན་ཁོང་གིས་རྒྱ་ནག་ཏུ་སྒྲོམ་གྱི་བསྟན་པ་སྟེ་ལ་བར་མཛད།

༡༡། །དེས་ན་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལ་ཡིས་རྒྱ་ནག་རྩ་ལང་སྒྲོམ་གྱི་བསྟན་པ་སྤེལ་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་མི་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་དེས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྤངས་ན་ཆོས་ཤིན་རྩ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་དམ་པ་ཁོ་ན་ཡང་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་པར་རྣལ་
 འབྱོར་པས་ཐབས་གང་གིས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་ཅིང་གོམས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་ལ་ལྟ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་སོགས་མེད་པར་
 འགྱུར་བ། སྒྲིབ་པ་མི་སྟོང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱན་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་པར་ནི་
 ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་བྱན་པར་བྱ་བ་དང་། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་བྱེད་མི་རུས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་ཆོས་འདི་དག་བྱན་པར་མི་བྱའོ། །ཡིད་ལ་མི་བྱའོ་སྟུམ་དུ་དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་ཞིང་དེ་དག་ལ་བྱན་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་

བ་བསྐྱེམ་བ་ནི་དེའི་ཆེ་དེས་དེ་དག་གིན་རྟུ་བྱན་བ་དང་། གིན་རྟུ་ཡིད་ལ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་བྱན་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་བ་མེད་བ་ཙམ་ལ་བྱན་བ་མེད་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་བ་མེད་བ་སྐད་དུ་བྱ་ན། དེའི་ཆེ་དེ་གཉིས་རྣམ་པ་གང་གིས་མེད་པར་
 འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་དབྱད་དགོས་ཏེ། མེད་བ་ནི་རྒྱར་རུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གིས་མཚན་མ་མེད་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་བ་མེད་བ་ལས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། དེ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་དུ་བྱེན་ན་ནི་བརྒྱལ་བ་
 ཡང་བྱན་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་བ་མེད་བས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་བ་མེད་པར་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་བྱན་བ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཐབས་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །གཉིས་བ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི། བྱན་བ་མེད་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་བ་མེད་པར་གྱུར་དུ་བྱེན་ཀྱང་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་བ་མེད་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར།
 ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་དུ་བྱེན་ཀྱང་སོ་སོར་རྟོག་བ་དེ་མེད་ན་དེ་དག་གིས་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པས་ནི་སྒྲིབ་བ་སྟོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་དུ་བྱེན་ན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཡང་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱན་བ་ཉམས་པའམ། རྣོངས་པས་བྱན་བ་དང་།

༡༡། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་འཇུག་ན་ནི་དེའི་ཆོ་གིན་ཏུ་སྒྲོངས་པ་ཡིན་པས་དེ་རྒྱལ་འབྱོར་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་པར་དེ་ལ་དྲན་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་གོམས་པར་བྱས་པས་གྲེན་པ་ཉིད་
 གོམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྒྱུད་རིང་དུ་བསྐྱེདས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་དྲན་པ་ཉམས་པ་ཡང་མ་ཡིན། གྲེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆོ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་དྲན་པ་མེད་པ་
 དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་བྱེད་ནུས་པར་འགྱུར། དྲན་བཞིན་དུ་ཡང་མི་དྲན། མཐོང་བཞིན་དུ་ཡང་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །**པའི་པ་སྒྲོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི།**
 དྲན་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་གོམས་པར་བྱས་ན་ཇི་ལྟར་སྒྲོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འགལ་བའི་ཕྱིར་དྲོ་བ་དང་འགལ་བ་དང་བ་བསྟེན་པའི་ཆོ་དྲོ་བ་རེག་པའི་
 ཆོར་བ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །**ལྷ་པ་སྒྲིབ་པ་མི་སྒྲོང་བར་འགྱུར་བ་ནི།** ཡང་རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་དེའི་ཆོ་དེས་གདོན་མི་བྱ་བར་ཅི་ཞིག་
 ལ་དམིགས་དགོས་ཏེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྒྱམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་སྒྲོ་བུར་དུ་དམིགས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་མེད་ན་ནི་དེའི་ཆོ་ཇི་ལྟར་ཆོས་རྒྱམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར། གཉེན་པོ་གང་གིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོང་བར་འགྱུར།

བསམ་གཏན་བཞི་པ་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སེམས་ནི་འགོག་པར་འགྱུར་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བར་སྐྱབ་པ་ལ་བཞི། ལམ་གྱི་རྩ་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ། དེ་ཉིད་
 ལུང་གིས་སྐྱབ་པ། ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ། ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩྭ་སྤང་ངོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྷ་བས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དྲན་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་སོ་
 སོར་རྟོག་པ་སྒྲོན་དུ་འགོ་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་སྤྱིར་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དྲན་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་བྱེད་ནུས་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷ་རྩལ་འབྱོར་པ་གང་གི་ཆེ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་བརྟགས་ན་དོན་དམ་པར་ན་དུས་གསུམ་དུ་ཆོས་སྐྱེས་པ་གང་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ཇི་ལྷ་རྩལ་དྲན་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བྱ། དོན་དམ་པར་ན་དུས་གསུམ་མེད་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྷ་རྩལ་དྲན་པར་བྱ། ཡིད་ལ་བྱེད་
 པར་བྱ། དེའི་སྤྱིར་དེ་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཞུགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་རྟོགས་པས་ལྷ་བ་ངན་པའི་དྲ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐབས་
 དང་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་བསྟན་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྷ་བས་ན་ཡང་དག་པར་

༡༡། །སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་ན་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ནི། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་
 རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ལུ་མོ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཡིན། གསོལ་བ། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་
 ལྟ་བུས་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་སྤྲེལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་དག་རྣམས་ཕམ་པར་བྱ་སྟེ། འཇིགས་པ་མེད་པར་གནས་པའི་སྤྱིར་མི་སྤྲར་མ་བཞིན་དུ་མིག་འཇུམས་པར་མི་བྱའོ། །འཕགས་པ་ཉིང་དེ་འཇིན་གྱི་རྒྱལ་
 པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག་ །སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་བསྒྲུལ་པ་ནི། །དེ་ཉིད་ཟུང་ན་འདས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞི་མི་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །མདོ་ཀུན་ལས་
 བརྟུས་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། བདག་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཞུགས་པར་གནས་ཀྱང་གཞན་དག་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲིབ་པ་ལ་མི་འཇུག་ན་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་
 རྟོག་དགག་པ་ནི། ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྒྲིན་དང་། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྒྲིན་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་བ།

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་	༡༡། །བཀའ་སྩལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་ཚངས་པས་ཞུས་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་པ། གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱང་དེར་མ་རྣམས་མ་ཉམས་ན་དེའི་སྤྱད་དུ་	
ལྷ་མོ་	དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བགྱི་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས་ཇི་ལྟར་ན་བརྩོན་འགྱུས་དང་ལྡན་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། གང་གི་ཆོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟགས་ནས་མ་དམིགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་	599
ལྷ་མོ་	ལས། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་སྟོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྦྱུ་མ་དང་སྦྱིག་རྒྱ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གང་	
ལྷ་མོ་	དང་གང་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ཐོས་ན་དེ་དང་དེར་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ཅམ་ཁོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པར་གང་དག་སེམས་པ་དེ་དག་གི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་	
	བསྟན་པར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་པ་ཡང་དགག་པར་བྱེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའི། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་དགག་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རིགས་པ་དང་ལུང་གིན་ཏུ་མང་པོ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་	
	སྒར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྟོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྟོམ་པར་བྱའི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཏྲ་དགྱུས་ཀྱི་ས་བསྟན་ནས་རྒྱག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་	

ལྷ་བས་ན་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་གྱང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་ལས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་འདོད་པས་
 དེ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་བྱུང་ན་ཤིང་གཉིས་དུད་པ་ལས་མེ་བྱུང་བས་ཤིང་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཡང་བྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པས་
 བ་ལས་གྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་དག་བའི་སྦྱོད་པ་འདོར་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ལས་ཟད་པས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་དགག་པ། དག་བའི་སྦྱོད་པ་མི་འདོད་པ་ལུང་གིས་དགག་པ། ཐབས་
 ཀྱི་དག་བའི་འདོད་པ་ལ་ཉེས་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཅི་ཡང་མི་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་དེ་སྐད་སྤྱོད་པས་ལས་ཟད་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་མུ་སྟེགས་ཅན་ཀུན་ཏུ་ཆོལ་བའི་སྤྱོད་པ་ཁས་སྤངས་
 བར་འགྱུར་རོ། །བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར་གྱི། ལས་ཟད་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་ལས་ཟད་པར་བྱ་མི་རུས་ཏེ། དེ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་བྱིར་རོ། །ངན་
 སོང་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོལ་ས་གཞན་དག་གྱང་འབྱུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་མ་གྱུར་ཏེ་དེ་རྒྱར་གནས་ན་ལས་དགག་པར་མི་རུས་པའི་བྱིར་མར་མེ་མ་འགགས་ན་དེའི་འོད་མི་འགག་པ་བཞིན་ནོ། །ལྷག་མཐོང་ལ་

ལྷ་མོ་མེ་མོ་	<p>༡༡། །སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་འགྱུར་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་སྐྱུར་བ་ཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་སེམས་ན་ནི། དེའི་ཆོ་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པ་ཉིད་</p>	
ལྷ་མོ་མེ་མོ་	<p>གྱིས་གྲོལ་བར་འགྱུབ་སྟེ། ལས་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཆོག་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མི་དག་བའི་ལས་མི་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་རིགས་ན། དག་བ་ཅི་སྟེ་དགག། །གལ་ཏེ་འཁོར་བར་བྱེད་པས་དགག་པ་སྐྱད་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེ་ནི་མི་རུང་སྟེ། བདག་</p>	
ལྷ་མོ་མེ་མོ་	<p>ལ་སོགས་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་དག་བའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འཁོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལས་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་བྲལ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་</p>	
ལྷ་མོ་མེ་མོ་	<p>ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པ་ཡང་འཁོར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐྱད་འཕགས་པ་ས་བརྩུ་བ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྡུལ་ཏེ། དག་བ་བརྩུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་ཉིད་བསྐྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་བ་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ནི་ཉོན་ཐོས་དང་། རང་སངས་</p>	
ལྷ་མོ་མེ་མོ་	<p>རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དག་བའི་སྦྱོད་པ་མི་འདོད་པ་ལུང་གིས་དགག་པ་ནི། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས་ཀྱང་།</p>	
ལྷ་མོ་མེ་མོ་	<p>ཆུ་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཞུགས་པའི་ཆུའི་ལུང་པོ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྒོ་སྒྲུ་ཆོགས་ནས་དག་བ་བསགས་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་དང་</p>	

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། འོད་དང་། འཁོར་དང་། འོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་
ཡིན་པར་མདོ་སྡེ་དང་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་བ་སྤྱོད་པ་བཀག་པས་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཀག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་མགོ་བོ་དང་ཁ་སྐྱ་
བྲེགས་པ་དང་ཆོས་གོས་དུར་སྒྲིག་བཅང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དགེ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ལ་མི་སྤྱོད་པར་གྱུར་ན་འཁོར་བ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་ཀྱན་ཏུ་བསྟེན་པར་
འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་རྒྱང་བསྐངས་པར་འགྱུར་རོ། །འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་གཤིན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ལ་གཤིན་ཏུ་མི་
སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངས་ལུང་མ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །འཕགས་པ་ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། འཁོར་བ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆལ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་
མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་འཁོར་བར་འགོ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

༡༡། རྣམས་ཀྱི་ཐར་པའོ། །ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ཀྱང་འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་ཐབས་ནི་ཐར་པའོ། །ཐབས་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཐར་པའོ། །ཞེས་
 བཀའ་སྩལ་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཐབས་ཀྱི་དག་བ་མི་འདོད་པ་ལ་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་ནི། འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལས་ཀྱང་། འཁོར་བར་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པ་ལས་ཀྱང་། འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་ལ། འདུས་བྱས་ཀྱི་དག་བས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་ལམ་ཡང་ཡོངས་
 སུ་མི་ཆོལ་བ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ་ཞེས་བརྟན་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དུག་པ་ལུང་གི་དགོངས་པ་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བརྟམ་ཀྱི་ལུང་གི་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག།
 ལུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོའི་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག། ཆངས་པས་ཞུས་པའི་མདོའི་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྦྱིན་པ་ལ་སེམས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 བར་ལ་སེམས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་པ་དགག་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། ངར་འཛིན་པ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པ་ལ་སེམས་མངོན་པར་ཞེན་པ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལ་སེམས་མངོན་

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

༡༡། །པ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་བཤད་གྱི། ཏུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟེན་པ་དགག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དམིགས་པ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་འབའ་ཞིག་གི་མ་ཡིན་ན་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་མེད་པར་དགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཆངས་པས་ཞུས་པའི་མདོའི་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི། ཆངས་པས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། སྦྱོད་པ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་འོ། །ཡོངས་སུ་མི་རྟོག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་བཤད་གྱི། མཆན་མ་མེད་པར་གནས་གིང་མདོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ཙམ་དུ་བསྟན་ཏེ། སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་ན་མ་སྦྱེས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་གྱི། སྦྱོད་པར་མི་བྱ་བ་ནི་བཀའ་མ་སྦྱལ་ཏོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མར་མེ་མཛད་གྱི་སྒྲ་ལོགས་སུ་སངས་རྒྱས་གང་དག་ལ་བཙུམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བསྟེན་བཀྱར་མཛད་པ་དེ་དག་གི་མཆན་བཙུམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བསྐྱལ་པར་ཡང་བཟོད་པར་མི་སྦྱོད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བཙུམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ན་བཞུགས་པའི་སྦྱོད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དགག་པ་མ་མཛད། མར་མེ་མཛད་གྱིས་ཀྱང་དེའི་ཆོ་བཙུམ་ལྡན་འདས་གྱི་སྦྱོད་པ་དགག་པར་མ་མཛད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། གང་གི་ཆོ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་

གིང་ནི་བ་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་དེ་གཟིགས་ནས་དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལུང་བསྟན་གྱི། དེ་ན་དེའི་སྟོང་པ་བཀག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ་མཚོག་དེ་ནི་དེ་དག་དེ་
 ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་ཞེས་ས་བརྒྱུ་ལས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དགག་པ་མཛད་དོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོང་པ་དེ་མི་བྱ་བར་གྱུར་ན་ནི་སྤར་བཟོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །བདུན་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་ལ་བཞི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་གཞག་པ། གཞན་གྱིས་སྤྲས་པའི་རྩྱེད་སྟོང་དགག་པ། ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་པ་
 དགག་པ། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ཚངས་པས་ཞུས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ། སྦྱིན་པ་ཡང་སྦྱིན་ལ་དེའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལ་ཡང་མི་རེ་ལ། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱང་བསུང་བ་དེ་ཡང་སྟོ་འདོགས་
 བས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །ཚངས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལས་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། འཁོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་
 པ་དང་། སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་རིམ་གྱོ་དང་མཚོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱིས་སྤྲས་པའི་རྩྱེད་སྟོང་དགག་པ་ནི།

ལྷན་སྐྱོང་།	<p>༡༡། །དབང་པོ་རྩལ་པོ་ཁོ་ནས་སྦྱོད་པར་བྱའི། དབང་པོ་རྣམ་པོས་མི་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་ས་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་བཅུ་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོད་པ་</p>	
ལྷན་སྐྱོང་།	<p>རྣམས་འབྱུང་ཞིང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་རྩལ་མི་སྦྱོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །སར་ཆུད་པ་རྣམས་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། འཕགས་པ་ཉི་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ལ་</p>	
ལྷན་སྐྱོང་།	<p>གནས་པ་ཉིད་གྱིས་གཏོང་བ་དང་། གཏོང་བ་ཆེན་པོ་དང་། རབ་རྩལ་གཏོང་བ་དག་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །མདོ་ཀུན་ལས་བརྩས་པ་ལས་ཀྱང་། བ་རོལ་རྩལ་སྦྱོར་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་སྦྱབ་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དེ་</p>	
ལྷན་སྐྱོང་།	<p>བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩལ་འབྱུང་གྱིས་འགོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩལ་འབྱུང་གྱིས་འགོ་བ་ལས་མགོགས་པ་ནི་གཞན་མེད་དོ། །ཕ་རོལ་རྩལ་སྦྱོར་པ་དྲུག་དང་། ས་བཅུ་མ་གཏོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་</p>	
ལྷན་སྐྱོང་།	<p>གིན་རྩལ་ལྷུར་བར་འཇུག་པའི་ལམ་གཞན་ནི་མེད་དོ། །དེས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འདག་པ་བཞིན་རྩལ་རིམ་གྱིས་འདག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མདོ་སྟེ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་། ས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་། བྱང་</p>	
ལྷན་སྐྱོང་།	<p>ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གི་ཆོ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ས་དང་པོར་ཆུད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ས་གོང་མ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་སྟེ། དེའི་བྱིར་ས་དང་ཕ་</p>	

མོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་མ་གཏོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གོང་ཁྱེར་དུ་ཅིག་ཅར་འཇུག་པའི་སྒོ་གཞན་ནི་མེད་དེ། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་གང་ལས་ཀྱང་བཀའ་མ་སྤུལ་དོ། །གལ་ཏེ་བསམ་གཏན་ཉིད་དུ་ཕ་མོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
 དུག་འདུས་པས་ན་དེ་བསྟན་པས་ཕ་མོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པར་འགྱུར་དེ། དེའི་ཕྱིར་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་མོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གཞན་སོ་སོར་བསྟན་མི་དགོས་པ་སྐད་དུ་བྱ་ན་ཡང་། དེ་མི་རུང་སྟེ་དེ་ལྟར་གྱུར་དུ་བེན་ན་སངས་རྒྱས་ལ་བ་
 ལང་གི་ཕྱི་བའི་དགྱིལ་འཁོར་བྱས་པའི་ནང་དུ་ཡང་ཕ་མོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་འདུས་པས་ན་དགྱིལ་འཁོར་འབའ་ཞིག་བྱའི། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་མི་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཉན་ཐོས་འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་
 ཡང་མཆན་མ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕ་མོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བྱེ་བྲག་མེད་པར་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕ་མོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཕ་མོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རེ་རེར་ཡང་ཕ་མོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་བཀའ་སྤུལ་གྱི། ཕ་མོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གཅིག་ཁོ་
 ན་ཞིག་བསྟན་པར་ནི་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་པ་དགག་པ་ནི། དེ་སྐད་འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྤུལ་དེ། བམས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་	<p>༡༡། །ནམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པ་འདི་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བྱིར་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཡང་མི་སྐྱོན་པོ་དག་འདི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའི། ཕ་</p>	
ལྷ་མོ་	<p>རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྷག་མ་ནམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་དག་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གཞན་དག་ལ་སྐྱོན་འབྱིན་པར་སེམས་སོ། །མ་ཕམ་པ་འདི་རི་སྐྱམ་དུ་སེམས། ཀླ་ཤིའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེས། ལྷག་རོན་ཀྱི་བྱིར་རང་གི་ག་བྲ་ལ་</p>	
ལྷ་མོ་	<p>བྱིན་པ་དེ་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་ཡིན་ནམ། བྱམས་པས་གསོལ་བ། བཙུམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། བྱམས་པ་ང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པ་སྐྱོད་པ་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་དང་ལྡན་པའི་དགོ་བའི་</p>	
ལྷ་མོ་	<p>རྩ་བ་གང་དག་བསགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གིས་གཞོད་པར་གྱུར་ཏམ། བྱམས་པས་གསོལ་བ། བཙུམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། མ་ཕམ་པ་བྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱལ་བ་དུག་ཅུར་སྐྱིན་པའི་ཕ་</p>	
ལྷ་མོ་	<p>རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱལ་བ་དུག་ཅུར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་ན། དེ་ལ་མི་སྐྱོན་པོ་དག་འདི་སྐད་ཅེས་ཆུལ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆུལ་གྱིས་</p>	
	<p>སོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྐྱོད་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །སྟོང་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསྟན་ན་ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་བྱིར་ན་ཐབས་དང་བཅས་པའི་</p>	

五
二
九
二

മുഖ്യമന്ത്രി

152

༡༡། །བའི་མདོ་ལས། གཅིག་རྟུ་སེམས་དམིགས་པ་མེད་པར་མི་བྱའི། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བརྟེན་པའི་བྱིར། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མེ་ནི་རྒྱ་ལས་འབར་ཏེ། རྒྱ་མེད་ན་ནི་བར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་རྟུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འབར་གྱི། དམིགས་པ་མེད་ན་སེམས་ནི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་རྟུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་དམིགས་པ་ཉི་བར་ནི་བར་ཡང་ཤེས་
 ལ། དགོ་བའི་རྩ་བ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ནི་བར་མི་བྱེད། ཉོན་མོངས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་བྱེད་ལ། ཕ་རོལ་རྟུ་བྱིན་པའི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་འཛིག་པར་བྱེད། ལྷོང་པ་ཉིད་རྟུ་དམིགས་པ་ལ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་དམིགས་པ་ཡང་བལྟའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་རྟུ་བྱིན་པ་དག་པས་དམིགས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ནས། ཡང་བཀའ་རྒྱལ་བ། དེ་ལྟར་
 ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དམིགས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་མི་གནས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་རྟུ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་དེ་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བར་མཐོང་ངོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སྟོན་རྟུ་མི་འགྱུར་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་	<p>༡༡། །ནས་དེ་ཤེས་པས། །སྤྱལ་པ་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད། །སྤིང་གསུམ་སྤྱལ་པ་འདྲ་བར་ནི། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཁས་པས་ཤེས། །འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་གོ་བགོས་ཏེ། །འགྲོ་བ་དེ་ལྟར་སྤྲོ་ནས་ཤེས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །</p>	
ཞུགས་པ་	<p>༡༢། །བཞི་པ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྟག་ཏུ་གྱུས་པར་བྱ་སྟེ། གོམས་པར་བྱས་པ་དེའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རིམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐད་ཅིག་འབྱུང་བས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་བསྐྱོམ་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་པའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་རྟོགས་པ། དྲི་མ་མེད་ཅིང་མི་གཡོ་བ་རྒྱུད་མེད་པའི་མར་མེ་དང་འདྲ་བ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཆོ་དངོས་པོའི་མཐའ་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ས་དང་པོ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ཡང་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དེའི་གོང་མའི་ས་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ནས་རིམ་གྱིས་གསེར་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་བསགས་པ་མ་ལུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ནས་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པའི་གཞི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །</p>	613
གསུང་	<p>༡༣། །གསུམ་པ་དོན་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དབུ་མའི་ལམ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་བཤད་པའི་བསོད་ནམས་བསྟོན་པ་ནི། དེ་ལྟར་དབུ་</p>	

མའི་ལམ་བཤད་པས། །བདག་གིས་བསོད་ནམས་གང་ཐོབ་པ། །དེ་ཡིས་སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་པ། །དབུ་མའི་ལམ་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག། ཅེས་གསུངས་སོ། །**དྲུག་པ་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པར་གདམས་པ་ནི།** དམ་པ་སྤྲལ་དོག་ལ་སོགས་དྲི་མ་
 ཐག་བསྐྱངས་པ། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ངོམས་ཆུ་ཡི་མཆོ་འདྲ་དག །རྣམ་པར་སྦྱེ་ནས་ལེགས་པར་བཤད་རྣམས་འཛིན་བྱེད་དེ། །ངང་པ་རབ་དགའ་ཆུ་ལ་འོ་མ་ལེན་པ་བཞིན། །དེ་ལྟ་བུས་ན་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །སྤྱོད་སྤྱུང་དགྲུགས་ཡིད་
 རིང་སྤྱོདས་ལ། །བྱིས་པ་ལས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་པ། །ཐམས་ཅད་སྤང་བ་ཁོ་ནར་བྱ། །**ཞེས་གསུངས་སོ། །བདུན་པ་མཇུག་བསྐྱུ་བ་ལ་བཞི།** མཛད་བྱང་། འགྱུར་བྱང་། བསྐྱབ་བྱ་མདོར་བསྟན་པ། **ཇི་ལྟར་བརྩམས་**
པའི་ཆུལ་སྒྲོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེམ་པའི་རིམ་པ་སྒྲོབ་དཔོན་ཨུ་ཅ་རྩ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་ཐ་མར་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །**ཁྱེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་འགྱུར་བྱང་ནི།** རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བླ་རྒྱ་ལྷ་མ་དང་། ལུ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྩ་བ་
 བརྩེ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱུར་ཅིང་ལུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། །**ཁྱེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བསྐྱབ་བྱ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།** དེ་ནས་ང་རང་གིས་བསྐྱབ་བྱ་ཏོག་ཙམ་ལུ་གི་ཡིན། དེ་རིང་ཆོས་ཐུན་ཐ་མ་
 རེད། སྤྱིར་བཏང་མི་མང་པོས་ཆོས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་འདོད་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་དུས་ཆོད་དེ་ཙམ་མ་བྱུང་བས། སེམས་པ་ཏོག་ཙམ་མ་སྦྱིད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་གི་ཡོད། དཔེར་ན་དེ་རིང་ང་རང་གིས་

༡༡། །སྒྲོམ་རྒྱལ་ཐུབ་མ་སོང་། དེ་རིང་ང་རང་ལ་སྒྲོམ་བརྒྱབ་པའི་དུས་ཚོད་བྱུང་མ་སོང་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཁ་ཤས་ལ་ཡོང་གི་འདུག །དེ་འདྲ་རྩ་བ་ནས་གནང་དགོས་མ་རེད། སྤྱིར་བཏང་ང་རང་
 ཚོས་སྒྲོམ་རྒྱལ་ཐུབ་པ་དང་། ཚོས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་ཐུབ་ན་དཔེ་བྱ་དང་པར་དུ་འཕགས་པ་རེད་ལ། ཡང་དུས་ཚོད་དེ་ཙམ་མ་འདང་བ་ལྟ་བུས་སྒྲོམ་རྒྱལ་མ་ཐུབ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དེ་ཙམ་བྱེད་མ་
 ཐུབ་ན་ཡང་། དེ་ལ་སེམས་བྱལ་ཞེ་དྲག་གནང་དགོས་མ་རེད། ང་རང་ཚོས་སྒྲོམ་ཡུན་རིང་པོར་བརྒྱབ་ན་གིན་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན་ལ། ཡུན་བྱུང་དུ་བུན་གཅིག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་བརྒྱབ་ན་ཡང་གིན་ཏུ་
 སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན། ཚོས་བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་ཉ་ཅང་ཡུན་རིང་པོ་མ་བྱུང་བར་ཏོག་ཙམ་བྱུང་ན་ཡང་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་གིན་ཏུ་དགའ་བཞིན་སྒྲོ་བཞིན་དུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་རེད་མ་
 གཏོགས། སེམས་ཕམ་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་གནང་དགོས་མ་རེད། ཡང་སྐབས་འགར་སྒྲོམ་རྒྱལ་པའི་སྐབས་ལ་བསྐྱད་ནས་སྒྲོམ་བརྒྱབ་པ་མ་ཡིན་ན་ཡང་། ལས་ཀ་བྱེད་པའི་སྐབས་ལྟ་བུ་དང་། ཕར་ཚུར་
 འགྲོ་བའི་སྐབས་ལྟ་བུ་ལ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དེ་ཡག་པོ་བསྟེན་ཐུབ་ན། སྒྲོམ་དེ་རྗེས་ཐོབ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། རྗེས་ཐོབ་གྱི་སྐབས་སུ་དྲན་ཤེས་དེ་དུས་རྒྱུན་དུ་བསྟེན་ན། ང་རང་གི་ལས་ཀ་ལ་ཡང་འགལ་

༡༡། །གནས་མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྦྱོན་བཀྲ་ཤིས་ཡང་ཅེ་དགོན་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཆུ་སྟག་ལོར་(སྤྱི་ལོ་༢༠༢༢ ཟླ་༡༢ ཚེས་༢༡)བོད་ཟླ་༡༡ ཚེས་༩ ཉིན་ཁ་འགྲུ་སྤྱུལ་མིང་པས་བྲིས་པ་དག་
 ལེགས་འཕེལ། ། (སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་མཛད་པའི་སྟོམ་རིམ་ཐ་མའི་བསྟུས་དོན་པལ་སྐད་དུ་བཀྲལ་བ་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་སྟོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་སྤྱི་ལོ་༢༠༢༢ ཟླ་༡༠ ཚེས་༡༩ ཉིན་གནས་མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྦྱོན་དུ་ཆགས་མེད་རི་ཚོས་ནས་
 གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་༧སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གདུང་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་མདུན་དུ་མཁན་སྤྱུལ་སྐྱ་གྲ་ཉག་བསྟུས་ལ་སྟོན་བཀའ་བྲིད་གནང་སྐབས་གསན་སྟོང་ཡོད་པའི་བྲིད་རྒྱན་དང་ལྟན་པ་ཞིག་གིས་ལན་གཅིག་བཏོན་ནས་ལུང་རྒྱན་གྱིས་བཤོ།)